အရိမေတ္တေယျဗုဒ္ဓဝင်
စာစုများ

နိုင်ငံတော်ပရိယတ္တိသာသနာ့တက္ကသိုလ်

ပိဋကတ်ဆိုင်ရာပါဠိစာပေဌာန

တွဲဖက်ဌာနမှူး(ပါမောက္ခ)

ဦးကျော်လှိုင် (မဟာဝိဇ္ဇာ-သက္ကတ)

ပေမူမှ

ကူးယူတင်ပြသည်။

သာသနာ-၂၅၄၃ ကောဇာ-၁၃၆၂

အရိမေတ္တေယျဗုဒ္ဓဝင် စာစုများ

နိုင်ငံတော်ပရိယတ္တိသာသနာ့တက္ကသိုလ်
ပိဋကတ်ဆိုင်ရာပါဠိစာပေဌာန
တွဲဖက်ကထိက
ဦးကျော်လှိုင် (မဟာဝိဇ္ဇာ-သက္ကတ)

ပေမူမှ

ကူးယူတင်ပြသည်။

သာသနာ- ၂၅၄၃ ကောဇာ-၁၃၆၂

မာတိကာ

စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၁။	ကျမ်းဦးမိတ်ဆက်	က - ထ
၂။	အမှာစာ	က - င
၃။	အနာဂတဝံသပါဠိတော်	၁ - ၁၉
၄။	အနာဂတဝံသအဋ္ဌကထာနိဒါန်း	၁ - ၅
၅။	သမန္တဘဒ္ဒိကာ (အနာဂတဝံသ)အဋ္ဌကထာ	၁ -၂၀၉
၆။	အနာဂတဝံသအဋ္ဌကထာ မှတ်သားဖွယ်ရာများ	က - င
၇။	အနာဂတဝံသပါဠိ-မြန်မာပြန်	၁ - ၁၇
၈။	အနာဂတဝင်	၁ - ၂၈
၉။	မေတ္တေယျဘုရားအလောင်း	၁ - ၇
၁၀။	မေတ္တေယျဘုရားဖူးရအောင်	၁ - ၆
၁၁။	မေတ္တေယျ-ဗျာကရဏ (အရိမေတ္တေယျဗုဒ္ဓဝင်) ပါဠိတော်/မြန်မာပြန်	၁ - ၂၉
၁၂။	အနာဂတဝင်ကျမ်း	၁ - ၂၈
၁၃။	အနာဂတဝင်ကျမ်းလာ ရင့်မာတစ်ကျိပ် ဘုရားအလောင်းတို့ကို စုပေါင်း၍မှတ်သားစရာ ကဗျာလင်္ကာပေါင်းချုပ်	၁
၁၄။	ဒီပဲယင်းဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ ဩဝါဒ	၁ - ၅

------o------

ကျမ်းဦးမိတ်ဆက်

ဤဘဒ္ဒကမ္ဘာ၏ ကမ္ဘာဦးအမှတ်သင်္ကေတသည် ကြာငါးခိုင် ဖြစ်သည်။ ယင်းကြာငါးခိုင်သည် ဤကမ္ဘာ၌ ဘုရားငါးဆူ ပွင့်တော်မူမည့် အကြောင်း သိစေသော ပုဗ္ဗနိမိတ်ဖြစ်သည်။ ဘုရားငါးဆူ ပွင့်တော်မူရန် ရှိသည့်အနက် "ကံ, ဂုံ, ပ, မ"လေးဆူတို့သည် ပွင့်တော်မူကြပြီးဖြစ်၍ မေတ္တေယျဘုရားရှင်တစ်ဆူသာ ပွင့်ရန်ကျန်ရှိပါတော့သည်။ ပွင့်တော်မူရန်ကျန်ရှိသည့် မေတ္တေယျဘုရားရှင်အကြောင်းကို သူတေသီများ အထူးစိတ်ဝင်စားကြသည်။ လေ့လာလိုကြသည်။ ထဲထဲဝင်ဝင် သိချင်ကြသည်။ ရှေးဘုရားရှင်တို့၏ သာသနာတော်တွင် ကျွတ်ဆုကို မရယူနိုင်ကြသူများ မေတ္တေယျထံတော်တွင် ကျွတ်ဆုကို ရယူလိုကြသည်။ ထို့ကြောင့် ယခုကပင် ကြိုတင်၍ ကုသိုလ်များဆည်းပူးကာ ဆုတောင်းကြသည်။ ရုပ်တုများ ထုလုပ်ကိုးကွယ်ကြသည်။ ရှိခိုးပူဇော်ကြသည်။

မေတ္တေယျဘုရားရှင်အကြောင်း ဗုဒ္ဓုပ္ပတ်ကို သင်္ဂါယနာတင် ပါဠိ အဋ္ဌကထာ ဋီကာကျမ်းများ၌ ပြည့်ပြည့်စုံစုံ ဖော်ပြပါရှိသည်ကို မတွေ့ရပါ။ အမြွက်မျှ ပြဆိုသည်ကိုသာ တွေ့ရပါသည်။ ပါဠိဘာသာဖြင့် ပြည့်ပြည့်စုံစုံ ပြဆိုသောကျမ်းမှာ အနာဂတဝံသကျမ်းဖြစ်ပါသည်။ ယင်း အနာဂတဝံသသည်လည်း အနာဂတဝံသပါဠိ၊ အနာဂတဝံသအဋ္ဌကထာ၊ အနာဂတဝံသဋီကာ-ဟု သုံးမျိုးရှိပါသည်။ ထိုတွင် အနာဂတဝံသပါဠိမှာ ဗုဒ္ဓဝံသပါဠိလို ဂါထာချည်းသက်သက်ဖြင့် ဟောကြားခဲ့သော ကျမ်းဖြစ်ပါသည်။ ဂါထာပေါင်း ၁၄၁-ဂါထာရှိပါသည်။[၁] ၎င်းကို အနာဂတဝံသ အဋ္ဌကထာက စကားအဆက်အစပ်၊ ပုဒ်ဖွင့်ပါဌ်ဖွင့်၊ အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်၊ ဝိနိစ္ဆယ ဖွင့်-စသည်တို့ဖြင့် ဝေဝေဆာဆာ ဖွင့်ဆိုရှင်းပြထားပါသည်။ အနာဂတ ဝံသဋီကာကား အဆိုပါအဋ္ဌကထာ၏ လိုအပ်ချက်ကို ဖြည့်စွက်ဖွင့်ဆို ပေးသော ကျမ်းဖြစ်ရာပါသည်။ သို့ရာတွင် ယင်းကျမ်းကို ယခုတိုင် လက်လှမ်းမမီသေးပါ။ လက်လှမ်းမီသောကျမ်းမှာလည်း "အနာဂတဝင် ဋီကာ"ဟု အမည်ခံယူထားသော "ဒသဗုဒ္ဓအနာဂတဝင်"(နောင်ပွင့်တော်

၁။ လန်ဒန်မူ၌ ၁၄၂-ဂါထာ ပြသည်။

မှုမည့် ဘုရားဆယ်ဆူအကြောင်း) ဖြစ်နေပါသည်။ မည်သို့ရှိစေ။ အနာဂတဝံသဋီကာကျမ်းကား မုချရှိခဲ့သော ကျမ်းတစ်ဆူဖြစ်သည်ဟု ယုံကြည်ပါသည်။ အကြောင်းမှာ- ပိဋကတ်တော်သမိုင်းတွင် ယင်းကျမ်း၏အမည်ကို တွေ့ရှိရသည့်ပြင် ရှေးဆရာတော်များ၏ "အမေးတော်အဖြေကျမ်း" စသည်တို့၌ အနာဂတဝံသဋီကာ ကိုကားချက်များကို တွေ့ရသော ကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။

ဖော်ပြပါ အနာဂတဝံသကျမ်းများသည် ပေမူအဆင့်သာ ရှိသေးသောကျမ်းများဖြစ်ပါသည်။ လက်နှိပ်စက်မူ၊ ပုံနှိပ်မူ၊ ကွန်ပျူတာမူ အဆင့်သို့ မရောက်ရှိသေးပါ။ သို့ဖြစ်၍ ပါဠိသုတေသီများ ကြည့်ရှုလေ့လာရာ၌ ပေ၏အခက်အခဲမျိုးစုံနှင့် ရင်ဆိုင်ရလျက်ရှိပါသည်။ ကြည့်ရှုလေ့လာရာ၌ ခက်ခဲသည့်အလျောက် အနာဂတဝံသ၏ တွင်ကျယ်ပြန့်ပွားမှုမှာလည်း အားနည်းခဲ့ပါ၏။ ဤအချက်ကို ဉာဏ်သက်မြင်သိ စာနာမိသော ဘဒ္ဒန္တကုမာရ (အဂ္ဂမဟာဂန္ထဝါစကပဏ္ဍိတ) မော်ကွန်းထိန်း၊ နိုင်ငံတော်ပရိယတ္တိသာသနာ့တက္ကသိုလ်၊ ရန်ကုန်။ ပဓာနနာယက၊ မဟာသိမ်တော်ကြီးပရိယတ္တိစာသင်တိုက်၊ ပန်းဘဲတန်းမြို့နယ် ဆရာတော်အရှင်သူမြတ်သည် အနာဂတဝံသ အသိဉာဏ်ဓာတ်များ ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် လူးလွန့်မြူးကွန့်နိုင်ရန်အတွက် ဆရာဦးကျော်လှိုင် (တွဲဖက်ဌာနမှူး၊ ပိဋကတ်ဆိုင်ရာပါဠိစာပေဌာန၊ န-ပ-သ၊ ရန်ကုန်)ထံမှ ရရှိသော အနာဂတဝံသပါဠိ၊ အဋ္ဌကထာစာမူကို ကွန်ပျူတာမူဖြစ်အောင် စီမံခဲ့ပါသည်။

ယင်းကွန်ပျူတာစာမူ အနာဂတဝံသပါဠိသည် အကြိမ်ကြိမ် တိုက်ဆိုင် ပြင်ဆင် တည်းဖြတ်ပြီးဖြစ်၍ စာမူသန့်တစ်ဆူဖြစ်နေသည်မှာ ထင်ရှားလှပါသည်။ အနာဂတဝံသအဋ္ဌကထာစာမူမှာမူ အတော်အသင့် တိုက်ဆိုင် ပြင်ဆင် တည်းဖြတ်ထားသည်ဟု ဆိုရလင့်ကစား အချို့နေရာများတွင် ပါဠိအနေအထား၊ ဝါကျအနေအထား၊ စာပိုဒ်အနေအထားများ အပြင် နိပါတ်ပုဒ်အနေအထားများ နေသားတကျမရှိဘဲ ချွတ်ယွင်းနေသည်ကို တွေ့နေရပါ၏။ ထို့ကြောင့် မော်ကွန်းထိန်းဆရာတော်က ယင်းအဋ္ဌကထာကို တိုက်ဆိုင်ပြင်ဆင် တည်းဖြတ်ပေးရန် မိမိအား တာဝန်ပေးအပ်လာပါသည်။

ထိုစဉ်အချိန်က မိမိသည် ရန်ကုန်တက္ကသိုလ် အရှေ့တိုင်း ပညာဌာနမှ Ph.D-ဘွဲ့ယူမည့် တပည့်တစ်ဦး၏ "အနာဂတဝံသအဋ္ဌ-ကထာကို လေ့လာခြင်း"ကျမ်းအတွက် ယင်းအဋ္ဌကထာကို ဘာသာပြန်နေဆဲ၊ လေ့လာနေဆဲကာလ ဖြစ်ပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ "တစ်ချက်ခုတ် နှစ်ချက်ပြတ်" သဘောထားကာ "အထူးတာဝန်မကြီး"ဟု ယူဆ၍ မော်ကွန်းထိန်းဆရာတော်က တာဝန်ပေးခြင်းဖြစ်ပါလိမ့်မည်။ မိမိသည် ယင်းတာဝန်ကြီးကို ဦးထိပ်ရွက်ပန်ဆင်၍ ဆရာဦးကျော်လှိုင် ယခင် တိုက်ဆိုင်ခဲ့သော သ. သ. န-စာကြည့်တိုက်ရှိ အမှတ် ၂၁၃၁-နှင့် ၇၂၀၄ ပေမူများအပြင် ညောင်တုန်းမြို့၊ ရွှေဟင်္သာတောရတိုက်ရှိ အနာဂတ-ဝံသအဋ္ဌကထာပေမူ၊ မော်ဘီမြို့၊ သာသနာ့ဝန်ဆောင်ကျောင်းတိုက်ရှိ (ဉက္ကံဘုရားကြီးကျောင်းတိုက်အမည်ပါ)ပေမူ၊ တက္ကသိုလ်များဗဟိုစာကြည့် တိုက်ရှိ တ ဗ စ-အမှတ် ၃၇၄၃-နှင့် ၁၄၇၂၂-ပေမူများ၊ ရန်ကုန်မြို့၊ အမျိုးသားစာကြည့်တိုက်ရှိ ဘား-၁၀၆၀-ပေမူများနှင့် လိုအပ်ရာရာတွင် တိုက်ဆိုင်ပါသည်။ ထိုအခါ မူကွဲရှိခဲ့သော် အကောင်းဆုံးဟု ယူဆသည့် မူကို အထက်မှာတင်၍ ကျန်မူကို အောက်ခြေမှတ်ချက်သို့ပို့ကာ မူကွဲ ပြထားပါသည်။

တိုက်ဆိုင်တည်းဖြတ်ထားသော ဤအနာဂတဝံသအဋ္ဌ-ကထာ ကွန်ပျူတာမူသည် စာမူသန့်တစ်ဆူဖြစ်သည်ဟု မဆိုဝံ့ပါ။ အတိုင်းအတာတစ်ခုအထိ သန့်စင်ပြီးသော သန့်စင်လုနီးနီးဖြစ်နေသော စာမူဟုသာ ဆိုရမည်ဖြစ်ပါသည်။ နောက်ထပ် လေ့လာရင်း လိုအပ် သည့်နေရာတွင် တိုက်ဆိုင်ပြင်ဆင်သွားပါက စာမူသန့်တစ်ဆူဖြစ်လာမည် မှာ ဧကန်ပင်ဖြစ်ပါသည်။

ဤနေရာ၌ အနာဂတဝံသအဋ္ဌကထာနှင့်စပ်၍ အနည်ငယ် တင်ပြလိုပါသည်။ ဤအဋ္ဌကထာကို အေဒီငါးရာစု၊ ဓာတုသေနမင်း လက်ထက် သီဟိုဠ်ကျွန်း အနုရာဓမြို့ ကာဠဝါသီကျောင်းတိုက်၌ သီတင်းသုံးတော်မူသော ရှင်မဟာဥပတိဿ ရေးသားသည်။ ဤအဋ္ဌ-ကထာကို ရေးသားရန် တောင်းပန်သူမှာ ရှင်မဟာဗောဓိဖြစ်သည်ဟု

ဆိုပါသည်။[၁] ဤအဋ္ဌကထာသည် အေဒီလေးရာစုပေါ် ရှင်မဟာဗုဒ္ဓ-ဃောသ၏ အဋ္ဌကထာများထက် အနည်းငယ်နောက်ကျပါသည်။ ယင်းသို့ နောက်ကျကြောင်းကို ဤအဋ္ဌကထာ၌ "ဝုတ္တံ ဟေတံ မဟာ-ပါသာဒသုတ္တဝဏ္ဏနာယံ" (စာ-၇၇)စသည်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ "ဝုတ္တံ ဟေတံ" (စာ-၁ဝ၅၊ ၁၁၅၊ ၁၉၇)စသည်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ "ဝိတ္ထာရော ပန ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိကထာယ ဂဟေတဗ္ဗော" (စာ-၁၁၂)ဟူလည်းကောင်း၊ "ဝိတ္ထာရော ပန မဟာသုဒဿနသုတ္တဝဏ္ဏနာ-ယ ဂဟေတဗ္ဗော" (စာ-၁၂၅)ဟူလည်းကောင်း၊ "သစ္စကထာယ ပန ဝိတ္ထာရကထာ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂတော ဂဟေတဗ္ဗာ" (စာ-၁၇ဝ)ဟူလည်းကောင်း၊ "သေသကထာ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂတော ဂဟေတဗ္ဗာ" (စာ-၁၈ဝ)ဟူလည်းကောင်း ရှင်မဟာဗုဒ္ဓဃောသ အဋ္ဌကထာများကို ဆယ်ကြိမ်ထက်မနည်း ကိုးကား ညွှန်းဆိုချက်များက သက်သေခံလျက်ရှိပါသည်။ ၎င်းကျမ်းပြု ရှင်မဟာ-ဥပတိဿသည် ဝိနယဝိနိစ္ဆယဋီကာကျမ်း (= ဝိနယတ္ထသာရသန္ဒီပနီဋီကာ ကျမ်း)၊ ဥတ္တရဝိနိစ္ဆယဋီကာကျမ်းနှင့် မဟာဗောဓိဝင် (မာဂဓဘာသာပြန်) ကျမ်းများကိုလည်း ရေးသားပြုစုခဲ့သည်ဟု ဆိုပါသည်။[၂]

ဆက်လက်၍ အနာဂတဝံသအဋ္ဌကထာ၏ ဝိဇ္ဇာရည်အချို့ကို ဖော်ပြလိုပါသည်။ ရှင်မဟာဥပတိဿထေရ်သည် အနာဂတဝံသပါဠိကို ဖွင့်ဆိုရာ၌ ဗုဒ္ဓဝံသကို အနာဂတဝံသ (မေတ္တေယျဗုဒ္ဓဝံသ)၏ နိဒါန်းအဖြစ် အသုံးပြုထားပါသည်။ ဂေါတမဘုရားရှင် ကပိလဝတ်နေပြည်တော်တွင် ဗုဒ္ဓဝံသကို ဟောကြားပြီးနောက် အနာဂတဝံသကို ဟောကြားမှုနှင့် ကွင်းဆက်မိစေလိုသောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။

ဂေါတမဗုဒ္ဓဝင်ကို ဖွင့်ဆိုရာ၌ ဂေါတမဘုရားအလောင်း-တော်သည် ဘဝပေါင်း ခြောက်ထောင့်ငါးရာပတ်လုံး ဟိရီ၊ ဩတ္တပ္ပ၊ အာဂမ-ဟူသော သမ္ပဒါ (သမ္ပတ္တိ)တရားသုံးပါးကို ဖြည့်ကျင့်ပြီးမှ နိယတဗျာဒိတ်ခံယူကြောင်း ပါရှိပါသည်။ (စာ-၄) ယင်းဖွင့်ပြချက်သည် လေ့လာ

၁။ ပိဋကတ်တော်သမိုင်း ၁၇၅။ မြတ်ဗုဒ္ဓ၏ သွင်ပြင်လက္ခဏာများ ၁၈၂-၃။
၂။ ပိဋကတ်တော်သမိုင်း ၁၆၈၊ ၁၇၄။

ပြီးသမျှ ပါဠိ အဋ္ဌကထာ ဋီကာကျမ်းတို့တွင် မတွေ့ရသော ဆန်းသစ်သည့် ဖွင့်ပြချက်ဖြစ်ပါသည်။ သို့ရာတွင် ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ်ဂဏ္ဌိပုဒ်၌ ၁ အဆိုပါ ဖွင့်ပြချက်နှင့် သဘောတူဖွင့်ပြချက်မျိုးကို တွေ့ရသဖြင့် အနာဂတဝံသ-အဋ္ဌကထာဆရာ၏ စာပေနှံ့စပ်မှုဂုဏ်ကို အာရုံပြုကြည့်ညိုနိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။

ဂေါတမဘုရားအလောင်းတော် ဘုရား ၂၄-ဆူတို့၏အထံတော်တွင် ဗျာဒိတ်ခံယူတော်မူရာ၌ "ရသေ့ ပဉ္စ၊ နဝ ဘိက္ခု၊ လူ့အဖြစ်ငါး၊ နှစ် နဂါးတည့်၊ သိကြား ယက္ခ၊ သီဟရာဇာ၊ တစ်စီသာ၊ သချာဇောဝိသ" ဟု လင်္ကာပြုမှတ်သား၍ ရဟန်းအဖြစ်ဖြင့် ဗျာဒိတ်ခံယူခဲ့သောဘဝမှာ ၉-ဘဝဖြစ်ကြောင်း ပြောစမှတ်ပြုကြပါသည်။ ယင်း ၉-ဘဝမှာ—

၁။ ကောဏ္ဍညမြတ်စွာဘုရားထံတော်မှာ ဝိဇိတာဝီစကြာမင်းဖြစ်၍ ရဟန်းအဖြစ်ဖြင့် ဗျာဒိတ်ခံယူခြင်း၊

၂။ မင်္ဂလမြတ်စွာဘုရားထံတော်မှာ သုရုစိပုဏ္ဏားဖြစ်၍ ရဟန်းအဖြစ်ဖြင့် ဗျာဒိတ်ခံယူခြင်း၊

၃။ သုမေဓမြတ်စွာဘုရားထံတော်မှာ ဥတ္တရပုဏ္ဏားဖြစ်၍ ရဟန်းအဖြစ်ဖြင့် ဗျာဒိတ်ခံယူခြင်း၊

၄။ သုဇာတမြတ်စွာဘုရားထံတော်မှာ စကြာမင်းဖြစ်၍ ရဟန်းအဖြစ်ဖြင့် ဗျာဒိတ်ခံယူခြင်း၊

၅။ ဖုဿမြတ်စွာဘုရားထံတော်မှာ ဝိဇိတာဝီမင်းဖြစ်၍ ရဟန်းအဖြစ်ဖြင့် ဗျာဒိတ်ခံယူခြင်း၊

၆။ ဝေဿဘူမြတ်စွာဘုရားထံတော်မှာ သုဒဿနမင်းဖြစ်၍ ရဟန်းအဖြစ်ဖြင့် ဗျာဒိတ်ခံယူခြင်း၊

၇။ ကကုသန်မြတ်စွာဘုရားထံတော်မှာ ခေမမင်းဖြစ်၍ ရဟန်းအဖြစ်ဖြင့် ဗျာဒိတ်ခံယူခြင်း၊

၁။ ဏာ- ၇။

၈။ ကောဏာဂုံမြတ်စွာဘုရားထံတော်မှာ ပဗ္ဗတမင်းဖြစ်၍ ရဟန်းအဖြစ်ဖြင့် ဗျာဒိတ်ခံယူခြင်း၊

၉။ ကဿပမြတ်စွာဘုရားထံတော်မှာ ဇောတိပါလပုဏ္ဏား လုလင်ဖြစ်၍ ရဟန်းအဖြစ်ဖြင့် ဗျာဒိတ်ခံယူခြင်းတို့ဖြစ်ပါသည်။

အနာဂတဝံသအဋ္ဌကထာ၌ ရဟန်းအဖြစ်ဖြင့် ဗျာဒိတ်ခံခဲ့သောဘဝကို ၇-ဘဝသာ ပြဆိုထားပါသည်။ ကောဏ္ဍညမြတ်စွာဘုရားနှင့် မင်္ဂလမြတ်စွာဘုရားတို့ထံ ရဟန်းအဖြစ်ဖြင့် ဗျာဒိတ်ခံကြောင်းပြဆိုချက် မပါရှိပါ။ (စာ- ၂၇၊ ၃၅) ယင်းပြဆိုချက်သည် ဗုဒ္ဓဝံသပါဠိတော်နှင့် ညီသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ ထို့ကြောင့် အနာဂတဝံသအဋ္ဌကထာဆရာသည် လိုအပ်ပါက သမရိုးကျအယူအဆနောက် မလိုက်ဘဲ သုတေသနအမြင်ဖြင့် ဆန်းစစ်ပြီးမှ ယူလေ့ရှိသော မဟာသုတေသီတစ်ဦးဖြစ်ကြောင်းနှင့် အနာဂတဝံသအဋ္ဌကထာသည်လည်း သုတေသနသဘောပါသော ကျမ်းဖြစ်ကြောင်း သိရှိနိုင်ပါသည်။

ဂေါတမဘုရားအလောင်းတော် သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်ရရှိပုံကို ပြဆိုရာ၌ အနာဂတဝံသအဋ္ဌကထာဆရာ၏ ဖွင့်ပြချက်သည် စေ့စပ်သေချာရုံတင်မက ပြည့်စုံပေါ်လွင်သည်ကိုလည်း တွေ့ရပါသည်။ "သဗ္ဗ-ညုတဉာဏ်တော်"ဟု "သဗ္ဗ"သဒ္ဒါနှင့် ပြဆိုလိုက်သဖြင့် "သိစရာမှန်သမျှကို သိသောဉာဏ်တော်မှာ သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်ဖြစ်သည်"ဟု ထင်မှတ်စရာ ဖြစ်ပါသည်။ အမှန်မှာ ယင်းသို့ မဟုတ်ပါ။ ဆိုင်ရာဆိုင်ရာသိစရာအာရုံကို သိရမည့်တာဝန်မှာ ဆိုင်ရာဆိုင်ရာဉာဏ်တော်များ၏တာဝန်သာဖြစ်ပါသည်။ ဥပမာ— ဣန္ဒြိယပရောပရိယတ္တိဉာဏ်ဆိုပါစို့၊ ယင်းဉာဏ်သည် သတ္တဝါများ၏ ဣန္ဒြေအနု အရင့်ကို သိရမည့်တာဝန်မှာ ဣန္ဒြိယပရောပရိယတ္တိဉာဏ်၏ တာဝန်သာဖြစ်သည်။ သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်၏ တာဝန်မဟုတ်ပါ။ ဣန္ဒြေအနု အရင့်ကို ခွဲခြားသိပြီးနောက် ထိုဣန္ဒြေအားလျော်စွာ ဟောကြားရမည့်တရားနှင့် ဟောကြားရမည့်နည်းစနစ်ကို သိသောဉာဏ်တော်သည်သာ သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်ဖြစ်သည်။ ဤသို့စသည်ဖြင့် အခြားဉာဏ်တော်များနှင့် သဗ္ဗညုတဉာဏ်

တော်ကို ခွဲခြားသိရှိရမည်ဖြစ်ပါသည်။ ဤနေရာ၌ အနာဂတဝံသအဋ္ဌကထာဆရာသည် ၎င်း၏အဋ္ဌကထာတွင် အခြံအရံဉာဏ်တော်များနှင့် သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်ရရှိတော်မူခဲ့ပုံကို သုတေသီများ အသိဉာဏ်ရှင်းအောင် ခွဲခြားဖွင့်ပြထားပါသည်။ (စာ- ၈၄-၅) ယင်းဖွင့်ပြချက်သည် ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ္ဂဉာဏကထာလာ ၇၃-ပါးသောဉာဏ်များကို သတိရစေပါသည်။ ယင်းကထာ၌ သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်ကား သပ်သပ်သီးခြား၊ အခြားဉာဏ်တော်များကား သပ်သပ်သီးခြား ဖြစ်ပါသည်။

မေတ္တေယျဘုရားရှင်၏ ၃၂-ပါးသော လက္ခဏာတော်ကြီးများတွင် ဒုတိယလက္ခဏာတော်ဖြစ်သည့် "ပါဒတလစက္ကတာလက္ခဏာ" (ခြေဖဝါးအပြင် အလယ်ဗဟိုတည့်တည့်၌ စက်ဝိုင်း လှည်းဘီးပုံသဏ္ဌာန် အမှတ်အသားပါရှိခြင်း)ကို ဖွင့်ပြရာ၌ "ခြေဖဝါးတော်အလယ်ရှိ စက်ဝိုင်းလက္ခဏာကို ဝန်းရံ၍ ၁၀၈-ပါးသော မင်္ဂလာလက္ခဏာများ ပါရှိမည်ဖြစ်ကြောင်း"ဖွင့်ပြ ပါရှိပါသည်။ ၎င်းပြင် ၁၀၈-ပါးသော အခြံအရံ မင်္ဂလာလက္ခဏာများကိုလည်း တစ်ပါးချင်း သရုပ်ထုတ် ရေတွက်ပြထားပါသည်။ မင်္ဂလာလက္ခဏာ ၁၀၈-ပါးသရုပ်ကို ပြည့်ပြည့်စုံစုံ အစောဆုံးတွေ့ရသောကျမ်းမှာ ဤအနာဂတဝံသအဋ္ဌကထာကျမ်း ဖြစ်ပါသည်။ ပါဠိတော်နှင့် အဋ္ဌကထာတို့၌ (စုစည်းရေတွက်ပါမှ) ယင်းလက္ခဏာ ၄၃-ပါးသာ ဖော်ပြပါရှိပါသည်။ ၁၀၈-ပါးစုံစုံစေ့စေ့ မပါရှိပါ။

၎င်းပြင် "တစ်ရာ့ရှစ်ကွက် · စက်လက္ခဏာ"ဝေါဟာရကို "စက် (စက်ဝိုင်း)လက္ခဏာ၌ ၁၀၈-ပါးသော အမှတ်အသားများ၊ အစိတ်အပိုင်းများ ပါရှိသည်"ဟု အချို့က သဘောပေါက် ပြောဆိုသုံးနှုန်းနေကြ၏။ အမှန်မှာ ဤသို့မဟုတ်ပါ။ "မြတ်စွာဘုရား၏ စက်= ခြေဖဝါးတော်အပြင်၌ ၁၀၈-ပါးသော လက္ခဏာအမှတ်အသားများ ပါရှိသည်"ဟု ဆိုလိုသတည်း။ ဤ၌ "စက်"ဟူသည် "စကြာရွှေဖဝါး၊ ဖြန့်ချီသွားသော်" ပါသော "စက်"ကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ "နှစ်လီစက်ပန်း၊ ကြွချီမြန်းဖို့"၌ ပါသော "စက်"ကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ခြေဖဝါးတော်အနက်ဟောတည်း။ စက်ဝိုင်းအနက်ဟော မဟုတ်ပါ။ ယင်းခြေဖဝါးတော်၌ လှံ၊ အိမ်မွန်စသော ၁၀၈-ပါးသော မင်္ဂလာလက္ခဏာများ ပါရှိသည်။ ယင်းလက္ခဏာ

များသည် စက် (စက်ဝိုင်း)လက္ခဏာကို ဝန်းရံပတ်၍ တည်ရှိသည်ဟု ဆိုလိုပါသည်။ ဤအချက်ကို အနာဂတဝံအဋ္ဌကထာ၌ ဒွေးရော-ယှက်တင် မဖြစ်ရအောင် ခွဲခြား၍ ဖွင့်ဆိုရှင်းပြထားပါသည်။ (စာ-၁၄၇-၈)

မေတ္တေယျဘုရားအလောင်းတော် ပါရမီတရားများ ဖြည့်-ကျင့်ပုံကို ပြဆိုရာ၌ အနာဂတဝံသအဋ္ဌကထာဆရာ၏ တင်ပြပုံမှာ ထူးခြားဆန်းသစ်လျက်ရှိသည်။ သမရိုးကျ ဖွင့်ပြနေကျဖြစ်သော ပါရမီ ၁၀-ပါး၊ အပြား ၃၀၊ စရိယ ၃-ပါး၊ စွန့်ခြင်းကြီး ၅-ပါး ဖြည့်ကျင့်ကြောင်းမျှကိုသာ ဖွင့်ပြသည်မဟုတ်ပါ။ မေတ္တေယျဘုရားအလောင်းတော်သည် သမ္ဘဒါ (သမ္ဘတ္တိ)တရားသုံးပါးကို ဖြည့်ကျင့်ခဲ့ပြီးနောက် ဆယ့်-ခြောက်အသင်္ချေနှင့် ကမ္ဘာတစ်သိန်းကာလပတ်လုံး ပါရမီတော်များကို ဖြည့်ကျင့်ရင်း သမာဒါန (ကောင်းစွာဆောက်တည်အပ်သော)တရားသုံးပါး၊ စရိယ= စရိတ (ကျင့်ဖွယ်)တရားသုံးပါး၊ ဗောဓိသတ္တုပ္ပဟာန (အလောင်းတော် ပယ်စွန့်အပ်သော)တရားသုံးပါး၊ ဗုဒ္ဓကာရက (ဘုရားအဖြစ်ကို ပြုတတ်သည့်)တရားလေးပါး၊ ပဋိပဒါ (ကျင့်စဉ်)တရားငါးပါး၊ အဇ္ဈာသယ (အလိုဆန္ဒ)တရားခြောက်ပါး၊ အဝီတိက္ကမသမာဒါန (မကျူးလွန်ဘဲ ကောင်းစွာဆောက်တည်ထားအပ်သော)တရားခုနစ်ပါး၊ မဟာ-ပုရိသဝိတက္က (အလောင်းတော်များ၏ အကြံအစည်)တရားရှစ်ပါး၊ ဗောဓိပဓာန (ဗောဓိဉာဏ်အတွက် အဓိကကျသော)တရားကိုးပါးကိုပါ ပူးတွဲ၍ ဖြည့်ကျင့်ကြောင်း ထူးခြားဆန်းသစ်စွာ ဖော်ပြပါရှိပါသည်။ (စာ-၁၅၃-၄) ဤဖွင့်ပြချက်သည်လည်း သမရိုးကျ ဖွင့်ပြချက်အပေါ် ဆန်းသစ်တည်ထွင်ချက်များပါ ဖြည့်စွက်ပြီး ဖွင့်ပြသော ကောင်းမွန်ပြည့်စုံသည့် ဖွင့်ပြချက် ဖြစ်ပါသည်။

အနာဂတဝံသပါဠိ၌ မေတ္တေယျဘုရားရှင်အား ဖူးတွေ့ခွင့်ရစေနိုင်သည့် ကျင့်စဉ်များကို ပြဆိုထားပါသည်။ ထိုကျင့်စဉ်တို့တွင် ဒါနလည်း ပါဝင်ပါသည်။ အဆိုပါ ဒါနကျင့်စဉ်ကို အနာဂတဝံသအဋ္ဌကထာဆရာ ဖွင့်ပြရာ၌ သုတေသနသဘောပါပါ ဖွင့်ပြထားသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ ဒါနကျင့်စဉ်ကို ပါရမီမြောက် ဆည်းပူးလိုသူသည်—

၁။ ပရံ ဥဒ္ဒိဿ= တစ်ဖက်သားအား ရည်ရွယ်၍ ပေးလှူရခြင်း၊ (မိမိကိုယ်ကို မိမိပြန်လှူက ဒါနမမြောက်)၊

၂။ ပူဇာနုဂ္ဂဟံ ပဋိစ္စ= ပူဇော်လို၊ ချီးမြှောက်လို၍ ပေးလှူခြင်း၊ (အပြစ်ဖို့လို၊ ချောက်တွန်းလို၍ ပေးလှူခြင်း မဟုတ်ရ)၊

၃။ သာနုသယသန္တာနသာ= အလှူရှင်သည် အနုသယကိလေသာ မကင်းသေးသူ ဖြစ်ရခြင်း၊ (ဘုရား၊ ရဟန္တာများ ဒါနမဖြစ်တော့)၊

၄။ ဗုဒ္ဓိပုဗ္ဗိကာ= အသိဉာဏ်ပါရခြင်း၊

အင်္ဂါတို့နှင့် ညီညွတ်ရမည်ဖြစ်သည်။ ယင်းအင်္ဂါတို့နှင့် ညီညွတ်စွာ မလှူမီရှေ့အဖို့၊ လှူဆဲအချိန်နှင့် လှူပြီးနောက်ပိုင်း၌ဖြစ်သော စေတနာကို "ဒါန"ဟု ခေါ်ကြောင်းအပြင် ယင်းစေတနာနှင့် ယှဉ်တွဲဖြစ်ပေါ်သော ပစ္စည်းဥစ္စာအပေါ် မတွယ်တာ မတပ်မက်သည့်သဘော အလောဘကိုပါ "ဒါန"ဟုခေါ်ကြောင်း အနာဂတဝံသအဋ္ဌကထာ၌ ဖွင့်ဆိုရှင်းပြထားပါသည်။ ယင်းဖွင့်ဆိုရှင်းပြချက်များအနက် စေတနာကို "ဒါန"ခေါ်ကြောင်း ဖွင့်ဆိုရှင်းပြချက်မှာ သမရိုးကျ ဖွင့်ဆိုရှင်းပြချက်ဖြစ်၍ ပိဋကတ်တော်၌ တွေ့ရများ၊ အသိများသော ဖွင့်ဆိုရှင်းပြချက်ဖြစ်ပါသည်။ သို့ရာတွင် အလောဘကို "ဒါန"ခေါ်ကြောင်း ဖွင့်ဆိုရှင်းပြချက်ကား ပိဋကတ်တော်၌ တွေ့ရခဲ၍ အသိနည်းသော ဖွင့်ဆိုရှင်းပြချက်ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် အနာဂတဝံသအဋ္ဌကထာသည် တိမ်မြုပ်ကွယ်ဝှက်နေသော (ဂူဠ္ဌတ္ထ)အနက်အဓိပ္ပါယ်များကို ထုတ်ဖော်ထင်ရှားစေသော ကျမ်းတစ်ဆူဖြစ်ကြောင်း မှတ်ချက်ပြုနိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။ (စာ-၂၀၇)

ဤမျှဖြင့် အကြောင်းအရာပိုင်းဆိုင်ရာ မိတ်ဆက်တင်ပြချက်ကို ရပ်တန့်၍ အရေးအသားပိုင်းဆိုင်ရာ မိတ်ဆက်တင်ပြချက်ဘက် လှည့်လိုက်ပါဦးစို့။

အနာဂတဝံသအဋ္ဌကထာဆရာသည် အရေးသွက်သည်။ ညက်သည်။ အတွေးနက်သည်။ ထက်သည်။ မိမိ၏ အဋ္ဌကထာကို

စာဖွဲ့အဆင်တန်ဆာဂုဏ် အလင်္ကာ ရသ ဥပမာ ဥပစာများဖြင့် သူ့နေရာနှင့်သူ အံဝင်ခွင်ကျ မြိုင်မြိုင်ဆိုင်ဆိုင် ဆင်သသည်။ အကိုးအထောက်များဖြင့် ခိုင်ခိုင်မာမာ တင်ပြသည်။ ဝေါဟာရသုံးစွဲရာ၌ ပရိယာယ်ကြွယ်ကြွယ်ဖြင့် ဖလှယ်ပြီးသုံးစွဲသည်။

အနာဂတဝံသအဋ္ဌကထာဆရာ၏ ဂုဏ်မြောက်အရေးအသားများထဲက ညြဇာဂုဏ်မြောက် ရေးသားတင်ပြထားသော ပုံစံအချို့ကို နမူနာထုတ်ဆောင် တင်ပြလိုပါသည်။ ညြဇာဂုဏ်မြောက်အရေးအသားဟူသည် နာမ်ပုဒ်များစွာကို ရှည်ရှည်လျားလျား သမာသ်တွဲစပ်ပြခြင်း၊ အကျယ်ကို အကျဉ်းချုံ့ခြင်း၊ အကျဉ်းကို အကျယ်ချဲ့ခြင်းများတည်း။ အနာဂတဝံသအဋ္ဌကထာတွင် ဟိမဝန္တာရှိ သစ်ပင်အမျိုးအမည်စာရင်းကို ဖွင့်ပြရာ၌–

"စမ္ပကာ ပုန္နာဂ သာလ သလဠ ပါဋလိ ဝဉ္စုလ တိလက မုစလိန္ဒ အသန ပနသ တိရိဋ္ဌ ဘုဇ ပတ္တ ဥဒ္ဒါလ ကလောဒ္ဒ မခုက သမရိ ကရက သိန္ဒုဝါရ ကုရဏ္ဍက ဗိမ္ဗဇာလ အသောက ပိယင်္ဂု အမ္ဗ ဇမ္ဗု လဗုဇ စန္ဒန ဒေဝဒါရု ကောလိ တာဂရု ကတက စောစ မောစ ဗေလုဝ သောဏက အဇ္ဇုန ကန္ဒဝါရုဏာဒိနေကပါဒပ ဂစ္ဆသမာကိဏ္ဏံ (ဟိမဝန္တံ)"။ (စာ-၁၂)

ဟု သစ်ပင်အမျိုးအမည်ပေါင်း ၃၆-မျိုးပါဝင်စေလျက် ပါဠိနာမ်ပုဒ်ပေါင်း ၄၁-ပုဒ်ကို ရှည်ရှည်လျားလျား သမာသ်တွဲစပ် အသုံးပြုထားပါသည်။ သဒ္ဒါနည်းစနစ်အရ ပုဒ်ပေါင်း ၄၀-ကျော်ကို တစ်ပုဒ်တည်းပြုလုပ် သုံးထားခြင်းဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် အနာဂတဝံသအဋ္ဌကထာလာ ယင်းအရေးအသားသည် ညြဇာဂုဏ်ဖြင့် အလှဆင်ထားသော အရေးအသားဖြစ်ပါသည်။

ၚင်းပြင် လုမ္ဗိနီဥယျာဉ်ဘွဲ့လာ "စမ္ပက ပါဋလိ ။ပ။ သာလမင်္ဂလ ဥဿန္နံ" (စာ-၄၄)၊

မာရ်နတ်၏လက်နက် အမျိုးအမည်ကို ပြဆိုရာ "အသိသတ္တိဓနု ။ပ။ တိသူလာဒိဘေဒနာနာဝုဓာနိ" (စာ-၆၈)၊

သဗ္ဗမေမ္ဘုဒ်အဖွင့်လာ "ခန္ဓ ဓာတု အာယတန ။ပ။ အပ္ပမာဏာဒိသဘာဝါနံ" (စာ- ၁၁၇)၊

သဗ္ဗာဘရဏဘူသနာပုဒ်အဖွင့်လာ "ပါဒင်္ဂုလိက ။ပ။ ဘူသနာဘရဏာနိ" (စာ- ၁၃၈)၊
စသော အရေးအသားများသည်လည်း နည်းတူ ဩဇာဂုဏ်မြောက်သော အရေးအသားများဖြစ်ပါသည်။

ဆက်လက်၍ သမာဓိဂုဏ်မြောက် အရေးအသားများကို တင်ပြပါမည်။ သမာဓိဂုဏ်မြောက် အရေးအသားဟူသည် သက်ရှိသတ္တဝါတို့၏ သဘာဝကို သက်မဲ့ဝတ္ထု၌၊ အရည်ရှိသောဝတ္ထုကို အရည်မဲ့ဝတ္ထု၌၊ အရသာရှိဝတ္ထု၏ သဘောကို အရသာမဲ့ဝတ္ထု၌၊ ပြုလုပ်နိုင်စွမ်းရှိသောဝတ္ထု၏ သဘောကို ပြုလုပ်နိုင်စွမ်းမရှိသောဝတ္ထု၌ ဤသို့စသည်ဖြင့် တင်စားပြောဆိုခြင်းတည်း။ အနာဂတဝံသအဌကထာဆရာသည် အလောင်းတော်သိဒ္ဓတ္ထမင်းသား စံမြန်းရာ ပြာသာဒ်အကြောင်းဖွင့်ပြရာ၌–

"ဂန္ဓဒါမ မာလာဒါမ မုတ္တာလမ္ဗကာဒီနိပိ ဝိနိဂ္ဂလန္တာနိ ဝိယ" (နံ့သာဆိုင်း၊ ပန်းဆိုင်း၊ ပုလဲသွယ် တွဲရရွဲဆွဲထားမှု စသည်တို့လည်း အန်ထုတ်ကုန်သကဲ့သို့) (စာ-၅၃)သ

ဟု တင်စားရေးသားထားပါသည်။ ဤ၌ ပြာသာဒ်ရှိ ဗိတာန်မျက်နှာကြက်များသည် ပန်းဆိုင်း-စသည်တို့ကို အန်ထုတ်နိုင်သော အခြေအနေမရှိပါ။ "အန်ထုတ်"နိုင်သည့်စွမ်းအားမှာ သက်ရှိသတ္တဝါများ၌သာရှိသော စွမ်းအားဖြစ်ပါသည်။ သို့ရာတွင် အန်ထုတ်နိုင်စွမ်းရှိသကဲ့သို့ ပြဆိုထားပါသည်။ ထို့ကြောင့် ၎င်းအရေးအသားသည် သမာဓိဂုဏ်မြောက်သော အရေးအသားဖြစ်ပါသည်။ ၎င်းပြင်–

"စန္ဒဘယေန သူရိယော ပလာယမာနော ဝိယ" (စာ- ၇၂) (လမှ ကြောက်သဖြင့် နေသည် ပြေးသွားသလို)

၌ နေဝင်သွားသည်ကိုပင် လကို ကြောက်၍ ပြေးသွားရသည့်ဟန် လှလှပပ တင်စားသုံးနှုန်း ပြဆိုထားပါသည်။

"ဗောဓိသတ္တော --- စီဝရူပရိ ပတမာနေဟိ ဗောဓိရုက္ခင်္ကုရေဟိ ရတ္တပလ္လဝေဟိ ဝိယ ပူဇိယမာနော" (စာ- ၇၃) (ဘုရားအလောင်းတော်ကို --- သင်္ကန်းပေါ်ကြွေကျသော နီသောဗောဓိညောင်ရွက်နုတို့က ပူဇော်အပ်သည့်နှယ်)

၌ ဗောဓိညောင်ရွက်ညွန့်နုများ ကြွေကျသည်ကိုပင် အလောင်းတော်အား ပူဇော်အပ်သည့်ပမာ တင်ပြထားပါသည်။

"ပုညမ္ဟိနိဋ္ဌိတပါပမလတ္တာ" (စာ- ၁၁၈) (ကောင်းမှုရေစင်တို့ဖြင့် ဆေးကြောအပ်ပြီးသော မကောင်းမှုအညစ်အကြေးရှိခြင်းကြောင့်)

၌ ကောင်းမှုကို ရေစင်သဘော သုံးနှုန်းရေးသားထားပါသည်။

"သစ္စရသံ သစ္စပါနံ" (စာ- ၁၈၃) (သစ္စာအရည် သစ္စာဖျော်ရည်)

၌ သစ္စာတရားကို သောက်စရာဖျော်ရည်အဖြစ် တင်စားပြဆိုထားပါသည်။ ထို့ကြောင့် အနာဂတဝံသအဋ္ဌကထာလာ ဤပြဆိုမှုအားလုံးသည် သမာဓိဂုဏ်မြောက်သော ပြဆိုမှုများ ဖြစ်ပါသည်။

သမာဓိဂုဏ်မြောက် အရေးအသားများကို ဥပစာရှုထောင့်မှ အမည်ကင်ပွန်းတပ်မည်ဆိုလျှင် တဒ္ဓမ္မူပစာ (မရှိဝတ္ထုကို အရှိဝတ္ထုကဲ့သို့ တင်စားပြောဆိုမှု) ဖြစ်သတည်း။

ဆက်လက်၍ အတ္ထာလင်္ကာရမြောက် အရေးအသားများကို လေ့လာတင်ပြပါဦးမည်။ အနာဂတဝံသအဋ္ဌကထာ၌ အတ္ထာလင်္ကာရ- ရူပကအလင်္ကာ၊ ဥပမာအလင်္ကာတို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်ရေးသားမှုသည် စာမျက်နှာတိုင်းလိုလိုမှာပင် တွေ့ရှိနိုင်ပါသည်။ ရူပကအလင်္ကာ ဟူသည် အနှိုင်းခံနှင့် အနှိုင်းဝတ္ထုကို ထပ်တူပြုဆိုခြင်းဖြစ်၍ ဥပမာအလင်္ကာဆိုသည်မှာ ပုံခိုင်းနှိုင်းပြခြင်းတည်း။ ထိုတွင် ရူပကအလင်္ကာမြောက် အရေးအသားအချို့ကို ထုတ်ဆောင်ပြရသော်–

- ကာမပင်္ကော (ကာမဂုဏ်+ညွန်) (စာ- ၁၅)
- အကုသလဝိတက္ကမက္ခိကာ (အကုသိုလ်ဝိတက်+ယင်ကောင်) (စာ- ၁၆)
- ဓမ္မဒ္ဓဇံ (တရား+အလံတံခွန်) (စာ- ၁၇)
- ဉာဏာလောကံ (ဉာဏ်+အလင်းရောင်) (စာ- ၂၇)
- သဒ္ဓါဟတ္ထေန (သဒ္ဓါ+လက်) (စာ- ၆၉)
- ဉာဏဟတ္ထေန (ဉာဏ်+လက်) (စာ- ၁၁၇)

- ဝေနေယျပဒုမာနိ (ဝေနေယျသတ္တဝါ+ကြာ) (စာ-၁၀၇) စသည်တို့ဖြစ်သည်။ ဤ၌ အနှိုင်းခံဝတ္ထုနှင့် အနှိုင်းဝတ္ထုတို့ကို ထပ်တူပြု၍ ရေးသားထားပါသည်။ ထို့ကြောင့် ယင်းအရေးအသားများသည် ရူပကအလင်္ကာမြောက် အရေးအသားများဖြစ်ပါသည်။ ရူပကအလင်္ကာမြောက်သော အရေးအသားများသည် အတူသဘောကို တင်စားပြောဆိုခြင်းဖြစ်၍ သဒိသူပစာရသော သုံးနှုန်းမှုဟုလည်း ဆိုနိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။

ဥပမာအလင်္ကာမြောက် အရေးအသားများမှာလည်း တိမ်လှ၊ ပေါ်လွင်လှပါသည်။ စာဖတ်သူများ အလွယ်တကူ သဘောပေါက်နားလည်စေရန် ခိုင်းနှိုင်းပြဆိုထားပါ၏။ အနာဂတဝံသအဋ္ဌကထာဆရာ၏ ဥပမာများကို ရှုကြည့်ပါဘိ။ အဇိတရဟန်းငယ်သည် သာမန်အညတရ ရဟန်းမဟုတ်၊ မေတ္တေယျဘုရားအလောင်းဖြစ်ကြောင်းကို ဥပမာများလှိုင်လှိုင်သုံး၍ ပုံခိုင်းပြထားပါသည်-

> ရဟန်းတို့ ! ဤသို့ သာမန်မထင်မရှား ပြောဆိုသုံးနှုန်းမှုမျိုးဖြင့် မပြောဆို မသုံးနှုန်းကြကုန်လင့်။ ဤအဇိတရဟန်းငယ်သည် ဘုရားအညွန့်တည်း။ ဘုရားမျိုးစေ့တည်း။ ပါရမီပြည့်ပြီးသူတည်း။ ဘုရားအလောင်းတည်း။ တိမ်တိုက်ကြားမှ ထွက်ပေါ်လာမည့် နေရောင်ခြည်နှင့် တူသူတည်း။ ပြာဖုံးမီးခဲနှင့် တူသူတည်း။ မြေမှုန့်ဖြင့် ဖုံးအုပ်ခံရသော ပတ္တမြားရတနာနှင့် တူသူတည်း။ မြေ၌မြှုပ်ထားခံရသော ရွှေအိုးလိုသူတည်း။ ပွင့်လုနီးနေသော ကြာပန်းကဲ့သို့သော သူတည်း။ ယုဂန္ဓိုရ်တောင်နှင့် နီးနေသော နေလုလင်ပမာဖြစ်သော သူတည်း။ (စာ- ၁၀၀)

ဤ၌ မေတ္တေယျဘုရားအလောင်းတော်ကို နေရောင်ခြည်၊ မီးခဲ၊ ပတ္တမြား၊ ရွှေအိုး၊ ကြာပန်း၊ နေလုလင်တို့နှင့် ပုံခိုင်းပြဆိုထားပါသည်။ ထို့ကြောင့် ၎င်းအရေးအသားများသည် ဥပမာအလင်္ကာဖြင့် တန်ဆာဆင်ထားသော အရေးအသားများ ဖြစ်ပါသည်။

တစ်ဖန် အနာဂတဝံသအဋ္ဌကထာဆရာ၏ ရသမြောက် အရေးအသားများကို တင်ပြပါမည်။ အနာဂတဝံသအဋ္ဌကထာ၌ စာပေ အရေးအသားပေါ်အောင် ဖော်ဆောင်ချက်များသည်လည်း ထိမိလှပါ၏။

စာဖတ်သူများ ရင်ဆိုင်တွေ့နေရသည့်အလား သရုပ်ဖော်နိုင်စွမ်းရှိပါ၏။ အသည်း အူတယားယား၊ ကြက်သီးတဖြန်းဖြန်းဖြင့် ခံစားရပါ၏။ ဗောဓိပင်နှင့် ရွှေပလ္လင်လုခန်းလာ အရေးအသားဖြစ်သည်။ ယင်းအခန်း၌ မာရ်နတ်စစ်သည်၏ ပုံပန်းသဏ္ဌာန်များ၊ အသွေးအရောင်များ၊ ခန္ဓာကိုယ်ပမာဏများ၊ လက်နက်များ၊ မာရ်နတ်၏ အသွင်အပြင်များ၊ စစ်မိန့်ပေးပုံများ-စသည်တို့ ပါဝင်ပါသည်။ (စာ- ၆၇-၉) ၎င်းအခန်းပါ အရေး-အသားများသည် စက်ဆုပ်ရွံရှာဖွယ်ရာ၊ ကြောက်ရွံ့ထိပ်လန့်ဖွယ်ရာများကို ဖြစ်စေပါသည်။ ထို့ကြောင့် ဗီဘစ္ဆရသ၊ ဘယာနကရသတို့ကို ဖော်ဆောင်ပေးသော အရေးအသားဖြစ်ကြောင်း လေ့လာသိရှိနိုင်ပါသည်။

အနာဂတဝံသအဋ္ဌကထာဆရာသည် အကြောင်းအရာတစ်စုံတစ်ခုကို တင်ပြရာ၌ ခိုင်ခိုင်မာမာ ခြေခြေမြစ်မြစ် တင်ပြလေ့ရှိပါသည်။ ယင်းသို့ တင်ပြရာတွင် မိမိ၏အယူအဆကို ရှေ့တန်းမတင်ဘဲ ပိဋကတ်ကျမ်းဂန်၊ အဖွင့်ကျမ်းဂန်များနှင့် ညီညွတ်မှုကိုသာ ဦးစားပေးတင်ပြလေ့ရှိပါသည်။ ထို့ကြောင့် အနာဂတဝံသအဋ္ဌကထာ၌ "ကမ္မမေဝတ္ထံ အန္တောနီတံ ကတွာ ဗုဒ္ဓဝံသေ --- ဝုတ္တံ" (စာ-၆)။ ဝုတ္တံ ဟောတံ ပဋိ-သမ္ဘိဒါမဂ္ဂေ" (စာ- ၈၂)။ "စတုက္ကယောဇနာ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒဝိဘင်္ဂေ ဝုတ္တာ-နယေန ဒဋ္ဌဗ္ဗာ" (စာ- ၇၉) စသည်ဖြင့် ပါဠိပိဋကတ်တော်ကို ကိုးထောက်+ညွှန်းဆိုချက် ၂၁+၁= ၂၂ ကြိမ်[၁]၊ ပိဋကတ်ပါဠိအဖွင့်ဖြစ်သည့် အဋ္ဌ-ကထာကို ကိုးထောက်+ညွှန်းဆိုချက် ၄+၆= ၁၀ ကြိမ်[၂]က သက်သေခံလျက်ရှိပါသည်။

အနာဂတဝံသအဋ္ဌကထာကျမ်းကြီးကို ရေးသားဖွင့်ဆိုနိုင်စွမ်းရှိသော ဤအဋ္ဌကထာဆရာသည် "အဋ္ဌကထာဆရာ"ဟူသော ဂုဏ်ပုဒ်နှင့် ထိုက်တန်စွာ စကားပရိယာယ်ကြွယ်သည့်အရာမှာလည်း "စံ"ပြု

၁။ အနာဂတဝံသအဋ္ဌကထာ စာ- ၆၊ ၃၉၊ ၈၂။ (သုံးကြိမ်ကိုး)
၈၃၊ ၉၅၊ ၁၀၅၊ ၁၀၈၊ ၁၁၃၊ ၁၃၁၊ ၁၆၆၊ ၁၇၄၊ ၁၇၉။ (နှစ်ကြိမ်ကိုး)
၁၈၀။ (နှစ်ကြိမ်ကိုး)၊ ၁၈၂၊ ၁၈၃။ (နှစ်ကြိမ်ကိုး)၊ ၂၀၆။ ၇၉။

၂။ ၎င်း စာ- ၄၇၊ ၁၀၅၊ ၁၁၅၊ ၁၉၈။ ၉၅၊ ၁၁၂၊ ၁၂၅၊ ၁၃၂၊ ၁၇၀၊ ၁၈၀။

ထိုက်သော ကျမ်းဆရာဖြစ်ပါသည်။ ဤအဋ္ဌကထာသည် မေတ္တေယျဗုဒ္ဓဝင်ကို အဓိကဖွင့်ဆိုသော ကျမ်းဖြစ်ပေရာ ဘုရားလောင်းဟော ပရိယာယ်ပုဒ်နှင့် ဘုရားဟောပရိယာယ်ပုဒ်တို့ကို ကြွယ်ကြွယ်ဝဝ အသုံးပြုပြသွားလေသည်။ ဘုရားလောင်းအနက်ဟောပုဒ်များကို—

- ဗောဓိသတ္တော (စာ- ၂၇၊ ၂၄၊ ၂၇၊ ၂၈၊ ၂၉၊ ၃၀၊ ၃၁၊ ၃၂၊ ၃၃၊ ၃၄၊ ၁၀၀၊)
- ဗုဒ္ဓဗီဇော (စာ- ၁၀၀)
- ဗုဒ္ဓင်္ကုရော (စာ- ၂၈၊ ၁၀၀)
- ဗုဒ္ဓဗီဇင်္ကုရော (စာ- ၃၂)
- မဟာသတ္တော (စာ- ၂၉)
- မဟာပုရိသော (စာ- ၂၇၊ ၂၉၊ ၃၂၊ ၃၃၊ ၃၄၊ ၃၅)
- ပူရိတပါရမီ (စာ- ၁၀၀)

ဟု စကားပရိယာယ်ကြွယ်ကြွယ် သုံးနှုန်းပြပြီး၊ ဝေါဟာရဘဏ်တိုက်ကြီး ဖြစ်ကြောင်း သက်သေထူသွားလေသည်။

ဘုရားဟော ပုဒ်များကိုမူ ထို့ထက်ပရိယာယ်ကြွယ်စွာ သုံးပြထားလေသည်။ ယင်းပုဒ်များမှာ-

- ဓမ္မရာဇိဿရော (စာ- ၁၇)
- ဘဂဝါ (စာ- ၂၇၊ ၂၈၊ ၃၁၊ ၃၂၊ ၃၃၊ ၃၄-စသည်)
- သတ္ထာ (စာ- ၂၁၊ ၂၂၊ ၂၇၊ ၂၉၊ ၃၀၊ ၃၂၊ ၃၃၊ ၃၄-စသည်)
- ဗုဒ္ဓေါ (စာ- ၂၂၊ ၂၉-စသည်)
- လောကနာယက (စာ- ၂၉၊ ၃၀၊ ၃၁၊ ၃၄၊ ၁၅-စသည်)
- လောကနာထ (စာ- ၃၀-စသည်)
- သဗ္ဗညူ (စာ- ၃၀၊ ၃၅-စသည်)

- ဓမ္မရာဇ (စာ- ၃၉-စသည်)
- ဇိန္နုတ္တမော (စာ- ၃၃)
- တထာဂတ (စာ- ၃၄)
- သမ္ဗုဒ္ဓေါ (စာ- ၃၅-စသည်)
- မုနိ (စာ- ၃၅)
- ဇိနော (စာ- ၃၅-စသည်)
- မဟာဇိနော (။)
- ဒသဗလသ္သ (စာ- ၂၄)
- မဟာမုနိ (စာ- ၂၇)
- နရာသဘော (စာ- ၂၅)
- အမတန္ဒဒေါ (။)
- လောကဂ္ဂေါ (။)
- ဝိနာယကော (။)
- သုဇာတဂ္ဂေါ (။)

စသည်တို့ဖြစ်ပါသည်။ ဤအချက်ကို ထောက်ဆ၍ အနာဂတဝံသအဋ္ဌကထာဆရာသည် မည်မျှပရိယာယ်ကြွယ်ဝကြောင်း သိရှိနိုင်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် အနာဂတဝံသအဋ္ဌကထာသည် ဝေါဟာရကြွယ်ဝလိုသူ သုတေသီတို့အတွက်လည်း ဝေါဟာရများကို တစ်မျိုးပြီးတစ်မျိုး မရိုးအောင် ပေးနိုင်သောကျမ်းဖြစ်ကြောင်း မှတ်ချက်ပြုနိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။

ယခုတင်ပြချက်များသည် အနာဂတဝံသအဋ္ဌကထာလာ အကြောင်းအရာနှင့် အရေးအသားများကို အမြည်းသဘော အမြွက်မျှ တင်ပြချက်ဖြစ်ပါသည်။ ၎င်းအပြင် အခြားထူးခြားပြောင်မြောက် စံတင်လောက်သော အကြောင်းအရာနှင့် အရေးအသားများလည်း အနာဂတဝံသအဋ္ဌကထာ၌ အမြောက်အများ ရှိနေပါသေးသည်။ စာပေသုတေသီများ ဆက်လက်လေ့လာကြဖို့ဖြစ်ပါသည်။

ဤသို့ဖြင့် အကြောင်းအရာရော အရေးအသားပါ စံပြု အတုယူထိုက်သော သမန္တဘဒ္ဒိကာခေါ် အနာဂတဝံသအဋ္ဌကထာကျမ်း စာသည် ပေစာဘဝဖြင့်ပင် စာတိုက်ဗီရိုထဲ၌ နှစ်ပေါင်းများစွာ အကျဉ်းချ ခံထားရသည့်ပမာ ရပ်တည်ခဲ့ရပါ၏။ ယခုအခါ၌မူ မော်ကွန်းထိန်း ဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တကုမာရ၏ ကျေးဇူးကြောင့် ကွန်ပျူတာရိုက် ကျမ်းစာ ဘဝဖြင့် စာပေနယ်ပယ်ထဲ၌ ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် ခရီးဆန့်နိုင်တော့မည် ဖြစ်ပါသည်။ ပေစာဘဝမှ ကွန်ပျူတာရိုက်ကျမ်းစာဘဝသို့ ပြောင်းရွှေ့ သန္ဓေခကာ ဘဝသစ်မှာ စ-လာရပြားလည်း ဘဝသစ်တို့၏ ထုံးစံ အတိုင်း လိုအပ်ချက်၊ မပြည့်စုံချက်များနှင့်ကား ကင်းနိုင်ဦးမည်မဟုတ်ပါ။ ဤအချက်ကို ဉာဏ်သက်သိမြင် စာပေသံယောဇဉ်ရှိကြသူ ပညာရှင်များ က သွေးသားအရင်းပမာ သဘောထားပြီး ဝိုင်းဝန်းဖေးမ ကူညီသွားကြ မည်ဆိုပါလျှင် "သမန္တဘဒ္ဒိကာ"၏ဘဝသည် စာပေနယ်ပယ် ပညာရှင် အလယ်တွင် မျက်နှာမငယ် ဂုဏ်ရေးကြွယ်လျက် တင့်တယ်နိုင်မည်ဖြစ်ပါ ကြောင်း ရေးသားတင်ပြရင်း ကျမ်းဦးမိတ်ဆက်လွှာကို နိဂုံးချုပ်အပ်ပါ သတည်း။ ။

ပဌမံ ကွန်ပျူတာယန္တ-မုဒ္ဒိတံ'ဋ္ဌကထံ ဣမံ။
သက္ကံ ဟိတစိတ္တေန၊ သံယောဇယန္တု ပဏ္ဍိတာတိ။

ဘဒ္ဒန္တထေရိန္ဒ

ပိဋကတ်ဆိုင်ရာ ပါဠိစာပေဌာန
နိုင်ငံတော်ပရိယတ္တိသာသနာ့တက္ကသိုလ်
ကမ္ဘာအေးကုန်းမြေ၊ ရန်ကုန်။

အမှာစာ

အနာဂတဝင်သည် မြန်မာ့ယဉ်ကျေးမှုသမိုင်း၌ အရေးပါသော ကဏ္ဍမှ ပါဝင်ခဲ့သည်မှာ နှစ်ပေါင်းများစွာ ကြာခဲ့ပြီ။ မြန်မာပြည်၌ ဗုဒ္ဓဘာသာထွန်းကားသည့် အချိန်ကပင် စတင်ခဲ့သည်ဟု ဆိုရပါမည်။ ထို့ကြောင့် ထီးလိုင်ရှင်ကျန်စစ်မင်းလက်ထက်သို့ ရောက်သောအခါ မေတ္တေယျဘုရားရှင်ကို ဖူးမြင်ရမှုသည် အလွန်အရေးပါခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ပုဂံခေတ်နောက်ပိုင်းသို့ ရောက်သောအခါ အနာဂတဝင်သည် အများလေ့လာသော ကျမ်းအဖြစ်သို့ ရောက်နေပြီဟု ယူဆရပါသည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် သုံးလုလဘုရား မင်စာများ၌ အနာဂတဝင် ပါဠိတော် ကောက်နှုတ်ချက်များကို ပါဠိမြန်မာ နှစ်ဘာသာလုံးဖြင့် တွေ့ရသောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။

ခရစ်နှစ် ၁၄၄၂-သို့ရောက်သောအခါ တက်နွံကျောင်းကျောက်စာပါ ကျမ်းစာရင်း၌ အနာဂတဝင်ကို အထင်အရှား တွေ့နေရပြီ ဖြစ်ပါသည်။ သို့သော် အနာဂတဝင်ပါဠိကိုသော်၎င်း၊ နိဿယကိုသော်၎င်း၊ မြန်မာပြန်ကိုသော်၎င်း ယနေ့ မြန်မာစာပေလောက၌ ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် မတွေ့ရသေးချေ၊ ပေမူအဖြစ်သာ အတွေ့ရများပါသည်။ နိဿယဆို၍ ပိဋကတ်သမိုင်းစာတမ်းအရ ပိဋကတ်တော်အုပ်ဦးယံသည် အနာဂတဝင်နိဿယကို စီရင်ကြောင်း သိရပါသည်။ စာမူကိုကား မတွေ့ဖူးသေးပါ။ ဇမ္ဗူမိတ်ဆွေ ပိဋကတ်ပုံနှိပ်တိုက်က ၁၉၄၈-ခုနှစ်တွင် ရိုက်နှိပ်ထုတ်ဝေသော ဟံသာတမြစ်ကွေ့ဆရာတော်၏ မဟာ-ဗုဒ္ဓဝင်ဝတ္ထုတော်ကြီး၊ တတိယတွဲတွင် အနာဂတဝင်ပါဠိနှင့်တကွ ဆရာကြီးဦးလင်းတို့ စီရင်သော အနာဂတဝင်ပါဠိနိဿယကို တွေ့ရပါသည်။ လက်ပန်တန်းမြို့၊ ငါးဆူဆရာတော် ဦးတေဇဝန္တထေရ် စီရင်သော မေတ္တေယျဗုဒ္ဓဝင်ခေါ် အနာဂတဗုဒ္ဓဝံသကထာဟူ၍လည်း ရှိပါသေးသည်။ ထိုကျမ်း၌ အနာဂတဝင် ပါဠိတော်ကောက်နှုတ်ချက်များကို နိဿယနှင့်တကွ တွေ့ရပါသည်။ မြန်မာဘာသာဖြင့် ထုတ်ဝေသော အနာဂတဝင်ဟူ၍ ဤမျှကိုသာ တွေ့ရပါသည်။ မြန်မာပေမူများပေါ်

အခြေခံ၍ လန်ဒန်ပါဠိစာပေအသင်းက ခရစ်နှစ် ၁၈၈၆-ခုနှစ်တွင် အနာဂတဝင်ပါဠိကို ရောမအက္ခရာဖြင့် ထုတ်ဝေခဲ့ပါသည်။

အနာဂတဝင်ပါဠိတော်ကို တည်းဖြတ်ရာ၌ အနာဂတဝင် အဋ္ဌကထာကို အားကိုးပြုပါသည်။ ဤသို့ အားကိုးပြုခြင်းမှာ ပါဠိတော် မူချည်း သက်သက်ဆိုလျှင် ပါဠိမှန်/မှား ဝေဝါးစရာရှိသောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်၊ အဋ္ဌကထာ၌ ပါဠိကော အဖွင့်ပါ စုံနေရကား ပါဠိ၌ မသဲကွဲသည်ကို အဋ္ဌကထာနှင့် ညှိနှိုင်း တည်းဖြတ်နိုင်သည့် အခွင့်-ကောင်းရှိ၍ ဖြစ်ပါသည်။ ပေမူများစွာ ရှိသော်လည်း တစ်ဆူနှင့်တစ်ဆူ တူသည်သာ ဖြစ်သဖြင့် ထိုပေမူတို့ကို လစ်လျူရှု၍ ပေမူသုံးဆူနှင့် သုံးကြိမ်တိုင် တိုက်ဆိုင်သုတ်သင်ထားသော ဆရာတော် အရိန္ဒမထေရ်၏ မူကို အားကိုးတစ်ခု လက်ကိုင်ပြု၍ မဟာဗုဒ္ဓဝင် ဝတ္ထုတော်ကြီး၌ပါသော အနာဂတဝင်ပါဠ်၊ အနာဂတဗုဒ္ဓဝံသကထာကျမ်းနှင့် လန်ဒန်ပါဠိစာပေ အသင်းထုတ် ဂျာနယ်ပါ အနာဂတဝံသမူတို့နှင့် တိုက်ဆိုင်တည်းဖြတ် ပါသည်။ ဤပေမူကို ကမ္ဘာအေးရှိ သာသနာရေးဦးစီးဌာန ပိဋကတ်-တိုက်မှ ရပါသည်၊ ရွှေပိန်း ဆယ်ကြောင်းရေးပေ၊ မိ-အစ၊ သော-အဆုံး ၅ အင်္ဂါ၊ ၆-ချပ်ရှိသော အနာဂတဝင်ပါဠ်၊ မှတ်ပုံတင်အမှတ်-၂၁၃၁ ဖြစ်ပါသည်။

အနာဂတဝင်ပါဠိတော်ကို တည်းဖြတ်ရာ၌ ထူးခြားချက် တစ်ခုကို တွေ့ရပါသည်။ ယင်းမှာ အခြားမဟုတ်ပါ၊ ဂါထာ ၂၄ နှင့် ၂၅-ပင် ဖြစ်ပါသည်။

ဂါထာ ၂၄။ ဥဏ္ဏတံ မုခဖုလ္လဉ္စ၊ နာနာ ရတ္တာ စ မာနိယာ။
ပုညကမ္မာဘိနိဗ္ဗတ္တာ၊ ကပ္ပရုက္ခေသု လမ္ဗရေ။
ဂါထာ ၂၅။ ဥဂ္ဂတ္တနာ ဂိဂ်မကာ၊ အင်္ဂဒါ မဏိမေခလာ။
ပုညကမ္မာဘိနိဗ္ဗတ္တာ၊ ကပ္ပရုက္ခေသု လမ္ဗရေ။

ဤနှစ်ဂါထာကို မူအသီးသီးက ဂါထာ ၂၄-၏ ပထမပါဒ နှင့် ဂါထာ ၂၅-၏ ဒုတိယ၊ တတိယ၊ စတုတ္ထပါဒတို့ကိုပေါင်း၍ တစ်-ဂါထာတည်းအဖြစ် ပြုပါသည်။ မိမိလက်ကိုင်ပြုသော မူကသာ အထက်

ပါအတိုင်း ၂-ဂါထာပြပါသည်။ ဤမူတစ်ခုတည်းဖြင့် မဆုံးဖြတ်သာ၍ အခြားမူတစ်ခုကို ထပ်၍ရှာရာ၊ ကမ္ဘာအေးပိဋကတ်တိုက်မှာပင် တွေ့ရပါသည်။ ရွှေပိန်း၊ ၁၁-ကြောင်းရေ အနာဂတဝင် အဋ္ဌကထာ၊ မှတ်ပုံတင်အမှတ်-၇၂၀၄ ဖြစ်ပါသည်။ ဤပေမူ၌ အထက်ပါ ၂-ဂါထာကို တွေ့ရသော်လည်း ဂါထာအမှတ် ၂၅-၏ ပထမပါဒပါဠိမှာ မတွေ့ဖူးသောပါဠိဖြစ်နေ၍ အမှန်အမှားကို မဆုံးဖြတ်သာ ဖြစ်ရပြန်ပါသည်။ အဋ္ဌကထာကလည်း မဖွင့်ပါ။ ထို့ကြောင့် ဦးဟုတ်စိန်၏ ပါဠိမြန်မာအဘိဓာန်အကူအညီကို ယူရပါသည်။ ထိုအဘိဓာန်က ထို ၂-ပုဒ်ကို တောင်ပေါက်ဆရာတော်၏ အဘိဓာန်နိဿယပါ ပုဒ်အဖြစ် ခရေပွင့်ထိုး၍ ပြထားပါသည်။ ထိုအဘိဓာန်က ပြသည့်အတိုင်း ပါဠိကိုပြင်ပါသည်။ မြန်မာပြန်ပါသည်။

တိုက်ဆိုင်တည်းဖြတ်ရာ၌ အနာဂတဗုဒ္ဓဝံသကထာမှာ အပြည့်အစုံမဟုတ်၍ အားကိုးအားထား ပြုလောက်သည်မဟုတ်ပါ။ သို့သော် ပုံနှိပ်ပြီးမူ ရှားပါးလွန်းရကား ရသမျှကိုပင် အလေးထား၍ တိုက်ဆိုင်ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ဤသို့တိုက်ဆိုင်ရသဖြင့် လွန်စွာလည်းကျေးဇူးရှိပါသည်။ ထိုစာအုပ်ပါမူသည် ကျန်မူများနှင့် စာအသွားမတူမှု၊ ဂါထာခွဲပုံ ခြားနားမှုတို့ကို တွေ့ရသောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ထိုစာအုပ်ကို တည်းဖြတ်ရာ၌ အသုံးပြုပါသည်။

မူကွဲအသီးသီးကို အောက်ခြေ၊ မှတ်စုအဖြစ်ပြရာတွင် ဗုဒ္ဓဝင်ဝတ္ထုတော်ကြီး၊ တတိယတွဲပါ အနာဂတဝင်ပါဠိကို ဗုဒ္ဓဝင်၊ အနာဂတဗုဒ္ဓဝံသကထာကို အနာဂတ၊ ၁၈၈၆-ခုနှစ်ထုတ် လန်ဒန်ပါဠိစာပေအသင်းဂျာနယ်ပါ အနာဂတဝံသကို လန်ဒန်-ဟု အတိုကောက်အမှတ်ပြုပါသည်။ တည်းဖြတ်ရာ၌ မူကွဲကိုသာမက ထိုထိုနေရာတို့၌ ပါဠိတော် အဋ္ဌကထာဆိုင်ရာ ရည်ညွှန်းချက်များကိုလည်း တတ်နိုင်သမျှ ထည့်သွင်းထားပါသည်။

မြန်မာပြန်ရာ၌ ခေတ်ကိုလိုက်၍ အရိုးဆုံး၊ အရှင်းဆုံးဖြစ်အောင် ကြိုးစား၍ပြန်ဆိုထားပါသည်။ ဤသို့ပင် ကြိုးစားထားသော်လည်း ပါဠိဘာသာတတ်ကျွမ်းသူတို့ နိဿယပြန်နည်းနှင့် မခြားရအောင်

ပါဠိဖျောက်ထားသည်သာ ထူးပါသည်။ ပါဠိအနက်ကို သိချင်သူတို့ မိမိ၏ မြန်မာပြန်ကို ကြည့်ရှုရုံမျှနှင့် နိဿယသဖွယ် အားကိုးလောက် အောင်လည်း အားထုတ်ထားပါသည်။ ဤသို့ အားထုတ်ရာ၌ အနာ-ဂတဝင် အဋ္ဌကထာကို လက်ရင်းထား၍ ဆရာလင်းတို့၏ အနာဂတဝင် နိဿယကို အမှီပြုပါသည်။

မိမိကိုယ်တိုင် အနာဂတဝင်ကို စိတ်ဝင်စားသည်က တကြောင်း၊ အနာဂတဝင်ကို ယနေ့မြန်မာတို့ ထိထိမိမိသိသူ နည်း-သည်က တကြောင်းကြောင့် အနာဂတဝင် အဋ္ဌကထာကို တည်းဖြတ် ပုံနှိပ်ရသော် ကောင်း၏ဟု အာရုံပြု၍ အနာဂတဝင်အဋ္ဌကထာပေမူကို ကမ္ဘာအေး၊ သာသနာရေးဦးစီးဌာန၊ ပိဋကတ်တိုက်၊ ပေစာဌာနစိတ်မှ ကူးယူခဲ့ပါသည်။ ဤသို့ကူးယူနေဆဲမှာပင် တည်းဖြတ်သည့်လုပ်ငန်း၏ အချိန်အတိုင်းအတာ ရှည်မည်ကိုရင်း၊ ပါဠိမတတ်သူတို့အတွက် အသုံး ခက်မည်ကိုရင်း တွေးမိ၍ အနာဂတဝင်ပါဠိကိုသာ တည်းဖြတ်၍ မြန်မာ ပြန်နှင့်တကွ ထုတ်ဝေရလျှင် သာ၍ကောင်းမည်ဟု တွက်ဆမိပါသည်။ စာအုပ်ပမာဏ အတော်အသင့်လည်း ရှိစေရန်နှင့် အကျိုးလည်းများစေ ရန်၊ ဤစာအုပ်၏ရှေ့ပိုင်းရှိ “အနာဂတဝင်”စာတန်းပါ “အနာဂတဝင် ဆိုင်ရာ အထောက်အထားများ”အနက် မေတ္တေယျဗျာကရဏမှတစ်ပါး ကျန်အထောက်အထားများကို မူရင်းနှင့်တကွ မြန်မာပြန်၍တစ်ခန်း၊ အနာဂတဝင်ပါဠိကို တည်းဖြတ်၍ မြန်မာပြန်နှင့်တကွတစ်ခန်း၊ အနာ-ဂတဝံသအဋ္ဌကထာတစ်ခန်း၊ မေတ္တေယျဗျာကရဏကို သက္ကတမှ ပါဠိ-လှယ်၍ မြန်မာပြန်နှင့်တကွတစ်ခန်းဖွဲ့၍ စီစဉ်ထားပါသည်။

ထို့ကြောင့် စာမူပုံနှိပ်ဖြစ်အောင် ပေစာကူးယူခွင့်ပေးသော ကမ္ဘာအေး၊ သာသနာရေးဦးစီးဌာနမှ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်နှင့်တကွ လိုအပ်သမျှကို မငြိုမငြင်ကူညီသော ပိဋကတ်တိုက် စာပေဌာနစိတ်မှ ဒေါ်မြင့်ကြည်ကိုရင်း၊ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်များ ဗဟိုစာကြည့်တိုက် ပေစာ ဌာနမှ ဦးညွန့်မောင်ကိုရင်း၊ ဝိုင်းဝန်းကူညီကြသူအပေါင်းကိုရင်း ကျေးဇူး တင်ကြောင်း မှတ်တမ်းတင်ပါသည်။

မိမိကို ကျေးဇူးပြုသူအပေါင်း မေတ္တာယျဘုရားရှင်ကို ဖူးခွင့်ရကြပါစေ။ အကျွတ်တရား ရကြပါစေ။

(ကျော်ညွှန့်)
ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်

၁၃၄၅-ခုနှစ်၊ နတ်တော်လကွယ်နေ့၊
၁၉၈၄-ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီ ၂-ရက်၊ တနင်္လာနေ့၊

၆။ မဟာပုညော မဟာပညော၊ မဟာဉာဏီ[1] မဟာယသော။
မဟာဗလော မဟာထာမော၊ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ စက္ခုမာ။
၇။ မဟာဂတိ သတိစေဝ၊ ဓိတိမာ[2] ဗဟုသစ္စဝါ။
သင်္ဂါဟော[3] သဗ္ဗမမ္ဘာနံ၊ ဉာတော ဒိဗ္ဗော သုဖဿိတော။
ပရိယောဂါဠှော[4] ပရာမဋ္ဌော၊ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ သော ဇိနော။
* ၈။ တဒါ ကေတုမတီ နာမ၊ ရာဇဓာနီ[5] ဘဝိဿတိ။
♠ ဒွါဒသယောဇနာယာမာ၊ သတ္တယောဇနဝိတ္ထတာ။
♣ ၉။ အာကိဏ္ဏာ နရနာရီဟိ၊ ပါသာဒေဟိ[6] ဝိစိတ္တိကာ။
သေဝိတာ သုဒ္ဓသတ္တေဟိ၊ အဇေယျာ ဓမ္မရက္ခိတာ။
၁၀။ သင်္ခေါ[7] နာမာသိ သော ရာဇာ၊ အနန္တဗလဝါဟနော။
သတ္တရတနသမ္ပန္နော၊ စက္ကဝတ္တိ[8] မဟဗ္ဗလော။
၁၁။ ဣဒ္ဓိမာ ယသဝါ စေဝ၊ သဗ္ဗကာမသမပ္ပိတော။
ဟတပစ္စတ္ထိကံ ခေမံ၊ အနုသာသိဿတိ ဓမ္မတော။
♥ ၁၂။ ပါသာဒေါ သုကတော[9] တတ္ထ၊ ဒိဗ္ဗ ဝိမာနသာဒိသော။
ပုညကမ္မာဘိနိဗ္ဗတ္တော၊ နာနာရတနစိတ္တိကော။

၁။ မဟာဉာဏီ (ဗုဒ္ဓဝင်ဂါထာ၊ ၆။) မဟာဉာနီ (လန်ဒန်ဂါထာ၊ ၆။)
၂။ ဓိတိမာ။ ဓိတိမာ။ (ဋ္ဌ)
၃။ သံခါတော (လန်ဒန်ဂါထာ။ ၇။)
၄။ ပရိယောဂါဠှော (ဗုဒ္ဓဝင်ဂါထာ၊ ၇။ လန်ဒန်ဂါထာ၊ ၇။)
၅။ ရာဇဓ္ဓာနိ (ဗုဒ္ဓဝင်ဂါထာ၊ ၈။)
* အယံ ဗာရာဏသီ ကေတုမတီ နာမ ရာဇဓာနီ ဘဝိဿတိ ဣဒ္ဓါ စေဝ ဖီတာ စ ဗဟုဇနာ စ အာကိဏ္ဏမနုဿာ စ သုဘိက္ခာ။ (သုတ်ပါ၊ ၆၂။)
♠ ပုရတ္ထိမေန စ ပစ္ဆိမေန ဒွါဒသယောဇနာနိ အာယာမေန၊ ဥတ္တရေန စ ဒက္ခိဏေန စ သတ္တယောဇနာနိ ဝိတ္ထာရေန။ (သုတ်မဟာဝါ၊ ၁၃၉။)
၆။ ပါသာဒီဟိ (ဗုဒ္ဓဝင်ဂါထာ၊ ၉။)
♣ သုတ်မဟာဝါ၊ ၁၃၉။
၇။ သခ္ခေါ (လန်ဒန်ဂါထာ၊ ၁၀။)
၈။ စက္ကဝတ္တီ (ယင်း၊ ၁၀။)
၉။ သုကတော (ဗုဒ္ဓဝင်ဂါထာ၊ ၁၂။ လန်ဒန်ဂါထာ၊ ၁၂။)
♥ အကျယ်ကို ပါထိကဝဂ္ဂအဋ္ဌကထာ၊ စက္ကဝတ္တိသုတ်၊ သင်္ခရာဇဥပ္ပတ္တိဝဏ္ဏနာ ၃၉-၅ ရှု။

၁၃။ ဝေဒိကာဟိ ပရိက္ခိတ္တော၊ သုဝိဘတ္တော မနောရမော။
ပဘဿရစ္စုဂ္ဂတော သေဋ္ဌော၊ ဒုဒ္ဒိက္ခော စက္ခုမုသနော[1]။

* ၁၄။ ရညော မဟာပနာဒဿ၊ ပဝုတ္တော ရတနာမယော။
တံ ယူပံ ဥဿာပေတွာန၊ သင်္ခရာဇာ[2] ဝသိဿတိ။

၁၅။ အထာပိ တဿ နဂရေ၊ နာနာဝီထိ[3] တဟိံ တဟိံ။
သုမာပိတာ ပေါက္ခရဏီ၊ ရမဏီယာ[4] သုပတိတ္ထာ။

၁၆။ အဇ္ဈောဒကာ ဝိပ္ပသန္နာ၊ သာဒုသီတာ[5] သုဂန္ဓိကာ။
သမတိတ္တိကာ ကာကပေယျာ၊ အပေါ ဝါလုကသန္ထတာ[6]။

၁၇။ ပဒုမုပ္ပလသဉ္ဆန္နာ၊ သဗ္ဗောတုကမနာဝဋ္ဋာ။
♠ သတ္တေဝ တာလပန္တိယော၊ သတ္တဝဏ္ဏိက ပါကာရာ။
♣ ရတနမယာ ပရိက္ခိတ္တာ၊ နဂရဿ သမန္တတော။

၁၈။ ကုသာဝတီ ရာဇဓာနီ[7]၊ တဒါ ကေတုမတီ ဘဝေ။
စတုက္ကေ နဂရဒွါရေ၊ ကပ္ပရုက္ခာ ဘဝိဿရေ။

၁၉။ နီလံ ပီတံ လောဟိတကံ၊ ဩဒါတဉ္စ ပဘဿရံ[8]။
နိဗ္ဗတ္တာ ဒိဗ္ဗဒုဿာနိ၊ ဒိဗ္ဗာ စေဝ ပသာဓနာ[9]။
ဥပဘောဂ ပရိဘောဂါ[10]၊ သဗ္ဗေ တတ္ထုပလမ္ဘရေ[11]။

၁။ စက္ခုမုယှနော (ဗုဒ္ဓဝင်ဂါထာ၊ ၁၃။)
၂။ သင်္ခါရာဇာ (လန်ဒန်ဂါထာ၊ ၁၄။)
* ပါထိက၊ ဋ္ဌ။ ၃၄၊ ၄၀။ ဇာတက၊ ဋ္ဌ၊ ဒု။ ၃၀၁။ ယင်း၊ စ။ ၃၂၄။
၃။ နာနာဝီထိ (ဗုဒ္ဓဝင်ဂါထာ၊ ၁၅။ လန်ဒန်ဂါထာ၊ ၁၅။)
၄။ ရမဏီယာ (ဗုဒ္ဓဝင်ဂါထာ၊ ၁၅။ လန်ဒန်ဂါထာ၊ ၁၅။)
၅။ သာဒုံသီတာ (ဗုဒ္ဓဝင်ဂါထာ၊ ၁၆။ လန်ဒန်ဂါထာ၊ ၁၆။)
၆။ ဝါလုကသန္ထကာ (ဗုဒ္ဓဝင်ဂါထာ၊ ၁၆။) ဝါလုကသံဌတာ (လန်ဒန်ဂါထာ၊ ၁၆။)
♠ သတ္တေဝတာလပန္တိယော (သုတ်၊ မဟာဝါ။ ၁၄၀။)
သတ္တဝဏ္ဏိကပါကာရာ (ယင်း၊ ၁၄၀။)
♣ ဂါထာ ၁၇-၏ တတိယနှစ်ပါဒမှစ၍ ၂၃-တိုင်၊ ၂-ပါဒစီဖြင့် လန်ဒန်မူက ဂါထာဖွဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် ဤနေရာမှစ၍ ဂါထာ ၁၈၊ ၁၉-စသည်ဖြင့် တစ်ဂါထာပိုသွားသည်။
၇။ ရာဇဌာနီ (ဗုဒ္ဓဝင်ဂါထာ၊ ၁၈။)
၈။ ပဘဿရာ (လန်ဒန်ဂါထာ၊ ၁၉။)
၉။ ဒိဗ္ဗာဒေဝပသာဓနာ (အနာဂတ၊ ၁၅။)
၁၀။ ဥပဘောဂပရိဘောဂါ စ (လန်ဒန်ဂါထာ၊ ၂၀။)
၁၁။ သဗ္ဗေ တတ္ထုပလမ္ဘရေ (ဗုဒ္ဓဝင်ဂါထာ၊ ၁၉။ လန်ဒန်ဂါထာ၊ ၂၀။)
ကပ္ပရုက္ခေသု လမ္ဘရေ (အနာဂတ၊ ၁၅။)

၂၀။ တတော နဂရမဇ္ဈမှိ၊ စတုသာလံ စတုမုခံ။
ပုညကမ္မာဘိနိဗ္ဗတ္တော၊ ကပ္ပရုက္ခော ဘဝိဿတိ။
၂၁။ ကပ္ပါသိကဉ္စ ကောသေယျံ၊ ခေါမကောဋုမ္ဗရာနိ စ။
ပုညကမ္မာဘိနိဗ္ဗတ္တာ၊ ကပ္ပရုက္ခေသု လမ္ဗရေ။
၂၂။ ပါဏိဿရာ မုဒိင်္ဂါ[1] စ၊ မုရဇာလမ္ဗရာနိ စ။
ပုညကမ္မာဘိနိဗ္ဗတ္တာ၊ ကပ္ပရုက္ခေသု လမ္ဗရေ။
၂၃။ ပရိဟာရဉ္စ[2] ကာယူရံ[3]၊ ဂီဝေယျံ ရတနာမယံ[4]။
ပုညကမ္မာဘိနိဗ္ဗတ္တာ၊ ကပ္ပရုက္ခေသု လမ္ဗရေ။
* ၂၄။ ဥဏ္ဏတံ မုခဖုလ္လဉ္စ၊ နာနာရတ္တာ စ မာနိယာ။
ပုညကမ္မာဘိနိဗ္ဗတ္တာ၊ ကပ္ပရုက္ခေသု လမ္ဗရေ။
* ၂၅။ ဥဂ္ဂတ္ထနာ ဂိင်္ဂမကာ၊ အင်္ဂဒါ မဏိမေခလာ။
ပုညကမ္မာဘိနိဗ္ဗတ္တာ၊ ကပ္ပရုက္ခေသု လမ္ဗရေ။
၂၆။ အညေ စ နာနာဝိဝိဓာ၊ သဗ္ဗာဘရဏဘူသနာ။
ပုညကမ္မာဘိနိဗ္ဗတ္တာ၊ ကပ္ပရုက္ခေသု လမ္ဗရေ။
♠ ၂၇။ အရောပိတံ သယံ ဇာတံ၊ ပုညကမ္မေန ဇန္တုနံ[5]။
အကဏံ အထုသံ သုဒ္ဓံ၊ သုဂန္ဓံ တဏ္ဍုလပ္ဖလံ။
အကဋ္ဌပါကိမံ သာလိံ၊ ပရိဘုဉ္ဇိဿန္တိ[6] မာနုသာ။

၁။ မုတိင်္ဂါ (လန်ဒန်ဂါထာ၊ ၂၃။)
၂။ ပရိဟာရံ စ (ဗုဒ္ဓဝင်ဂါထာ၊ ၂၃။)
၃။ ကာယုရံ (လန်ဒန်ဂါထာ၊ ၂၄။)
၄။ ရတန မယံ (ဗုဒ္ဓဝင်ဂါထာ၊ ၂၃။ လန်ဒန်ဂါထာ၊ ၂၄။)
* ဂါထာ ၂၄-နှင့် ၂၅-ကိုပေါင်း၍ မဟာဗုဒ္ဓဝင်၌ အောက်ပါအတိုင်းဂါထာအမှတ် ၂၄-အဖြစ်ပြသည်။ ထို့ကြောင့် မဟာဗုဒ္ဓဝင်မူက ဂါထာအမှတ်တစ်ခုလျော့နေသည်။

ဥဏ္ဏတံ မုခဖုလ္လဉ္စ၊ အင်္ဂဒါ မဏိမေခလာ။
ပုညကမ္မာဘိနိဗ္ဗတ္တာ၊ ကပ္ပရုက္ခေသု လမ္ဗရေ။ (ဗုဒ္ဓဝင်ဂါထာ၊ ၂၄။)

လန်ဒန်မူကလည်း ထို့အတူ ၂-ဂါထာကို ၁-ဂါထာတည်းပြသည်။ သို့သော် အင်္ဂဒါ မဏိမေခလာ-အစား အင်္ဂဒါမဏိ မေခလာ-ဖြစ်နေသည်။ (လန်ဒန်ဂါထာ၊ ၂၅။)
၅။ ဇန္တူနံ (လန်ဒန်ဂါထာ၊ ၂၇။)
၆။ ပရိဘုဉ္ဇိဿန္တိ (ဗုဒ္ဓဝင်ဂါထာ၊ ၂၆။ လန်ဒန်ဂါထာ၊ ၂၇။)
♠ ဂါထာ ၂၇-နှင့်သဘောတူသော ဂါထာ ၂-ပုဒ်ကို ပါဠိတော်၌အောက်ပါအတိုင်း တွေ့ရ၏။

၂၈။ ဒွေ သကဋသဟဿာနိ၊ ဒွေ သကဋသတာနိ စ။
သကဋံ ဒွေ သတ္တတိ စေဝ[၁]၊ အမ္ဗဏံ သောဠသံ ဘဝေ။

၂၉။ အထော ပိ ဒွေ စ တုမ္ဗာနိ၊ တဏ္ဍုလာနိ ပဝုစ္စရေ။
ကောဋိဝေ သမုပ္ပန္နာ၊ ပုညကမ္မေန ဇန္တုနံ[၂]။

၃၀။ ယေ ကေတုမတိယာ ဝိဟရန္တိ၊ သဒ္ဓါ ဝိဇိတေ နရာ။
တဒါပိ တေ ဘဝိဿန္တိ၊ ဂုဏီ ကာယူရဓာရိနော။

၃၁။ သမ္ပုဏ္ဏမနသင်္ကပ္ပါ[၃]၊ သုမုခါ ထူလကုဏ္ဍလာ[၄]။
ဟရိစန္ဒနလိတ္တင်္ဂါ၊ ကာသိကုတ္တမဓာရိနော။

၃၂။ ပဟူတဝိတ္တာ[၅] မနိနော၊ ဝီဏာ တာဠပ္ပဗောဓနာ။
အစ္စန္တသုခိတာ နိစ္စံ၊ ကာယစေတသိကေန စ။

၃၃။ ဒသယောဇနသဟဿာနိ၊ ဇမ္ဗုဒီပေါ[၆] ဘဝိဿတိ။
အကဏ္ဋကော အဂဟနော၊ သမော ဟရိတသဒ္ဒလော။

* ၃၄။ တယော ရောဂါ ဘဝိဿန္တိ၊ ဣစ္ဆာ အနသနံ ဇရာ။
♠ ပဉ္စဝဿသတိတ္ထီနံ၊ အာဝါဟော စ ဘဝိဿတိ[၇]။

န တေ ဗီဇံ ပဝပန္တိ၊ နပိ နီယန္တိ နင်္ဂလာ။
အကဋ္ဌပါကိမံ သာလိံ၊ ပရိဘုဉ္ဇန္တိ မာနုသာ။
အကဏံ အတုသံ သုဒ္ဓံ၊ သုဂန္ဓံ တဏ္ဍုလမ္ဖလံ။
တုဏ္ဍိကီရေ ပစိတွာန၊ တတော ဘုဉ္ဇန္တိ ဘောဇနံ။
(ပါထိက၊ အာဋာနာဋိယသုတ္တ။ ၁၆၂။)

ယင်း ၁၇၀-၌ နပိ နီယန္တိ နင်္ဂလာ-အစား နာပိ နီယန္တိ နင်္ဂလာ-ဟုတွေ့ရသည်။

၁။ သကဋေ သတ္တတိ စေဝ (ဗုဒ္ဓဝင်ဂါထာ၊ ၂၇။ လန်ဒန်ဂါထာ၊ ၂၈။)
၂။ ဇန္တုနံ (လန်ဒန်ဂါထာ၊ ၂၉။)
၃။ သံပုဏ္ဏ (လန်ဒန်ဂါထာ၊ ၃၁။)
၄။ ထူလ (ဗုဒ္ဓဝင်ဂါထာ၊ ၃၀။ လန်ဒန်ဂါထာ၊ ၃၁။)
၅။ ဗဟုတဝိတ္တာ (လန်ဒန်ဂါထာ၊ ၃၂။)
၆။ ဇမ္ဗုဒီပေါ (ဗုဒ္ဓဝင်ဂါထာ၊ ၃၂။)
၇။ ဝိဝါဟာ စ ဘဝိဿန္တိ (ဗုဒ္ဓဝင်ဂါထာ၊ ၃၃။ လန်ဒန်ဂါထာ၊ ၃၄။)
အာဝါဟော၀ ဘဝိဿတိ (အနာဂတ၊ ၁၇။)

* အသီတိဝဿသဟဿာယုကေသု ဘိက္ခဝေ မနုဿေသု တယော အာဗာဓာ ဘဝိဿန္တိ။ (ပါထိက၊ ၆၂။)

♠ အသီတိဝဿသဟဿာယုကာသု ဘိက္ခဝေ မနုဿေသု ပဉ္စဝဿသတိကာ ကုမာရိကာ အလံပတေယျာ ဘဝိဿန္တိ။ (ယင်း၊ ၆၂။)

၃၅။ သမဂ္ဂါ သခိလာ[၁] နိစ္စံ၊ အဝိဝါဒါ ဘဝိဿရေ။
သမ္ပန္နာ[၂] ဖလပုပ္ဖေဟိ၊ လတာ ဂုမ္ဗဝနာ ဒုမာ။
၃၆။ စတုရင်္ဂုလာ တိဏဇာတိ[၃]၊ မုဒုတာ တုလသန္နိဘာ[၄]။
နာတိသီတာ နာတိဥဏှာ၊ သမဝဿ မနုမာလုတာ။
* သဗ္ဗဒါ ဥတုသမ္ပန္နာ[၅]၊ အနူနာ တဠာကာ နဒီ။
၃၇။ တဟိံ တဟိံ ဘူမိဘာဂေ၊ အခရာ သုဒ္ဓဝါလုကာ။
ကာဠာယ[၆] မုဂ္ဂမတ္တိယော၊ ဝိကိဏ္ဏာ မုတ္တသဒိသာ[၇]။
၃၈။ အလင်္ကတုယျာန မိဝ[၈]၊ ရမဏီယော[၉] ဘဝိဿတိ။
♠ အာကိဏ္ဏာ ဂါမနိဂမာ[၁၀]၊ အစ္စာသန္နေ တဟိံ တဟိံ။
နဠဝေဠုဝနံ ယေဝ[၁၁]၊ ဖြဟာ ကုက္ကုဋသမ္ပတိ[၁၂]။

၁။ သခိဠာ (လန်ဒန်ဂါထာ၊ ၃၅။)
၂။ သံပန္နာ (လန်ဒန်ဂါထာ၊ ၃၅။)
၃။ တိဏဇာတိ (ဗုဒ္ဓဝင်ဂါထာ၊ ၃၅။ လန်ဒန်ဂါထာ၊ ၃၆။)
၄။ တူလသန္နိဘာ (ဗုဒ္ဓဝင်ဂါထာ၊ ၃၅။ လန်ဒန်ဂါထာ၊ ၃၆။)
၅။ ဥတုသံပန္နာ (လန်ဒန်ဂါထာ၊ ၃၇။)
* ဤဂါထာ ၃၆-၏ တတိယ ၂-ပါဒမှစ၍ ဂါထာ ၃၆-အဖြစ် မဟာဗုဒ္ဓဝင်မူက ပြသည်။ ၃၈-တိုင်အောင် ၄-ပါဒစီဖြင့် ၃-ဂါထာခွဲပြသည်။ သို့သော် လန်ဒန်မူကမူ ၃၇-ဆုံးသည့်တိုင်အောင် ၆-ပါဒဖြင့် တစ်ဂါထာတည်းပြသည်။ တစ်ဖန် ဂါထာ ၃၈-ကို ၄-ပါဒဖြင့် ဂါထာအမှတ် ၃၈-အဖြစ် အဆုံးပြ၍ ကျန် ၂-ပါဒကို နောက်ဂါထာ ၃၉-မှ ပထမ ၂-ပါဒနှင့်တွဲ၍ ဂါထာ ၃၉-အဖြစ်ပြသည်။ ဤသို့အားဖြင့် ၄၁-၏ဒုတိယ ၂-ပါဒနှင့် ၄၂-၏၄-ပါဒကိုတွဲ၍ ၆-ပါဒရှိဂါထာ ၄၂-အဖြစ်ပြသည်။
၆။ ကဠာယ (ဗုဒ္ဓဝင်ဂါထာ၊ ၃၇။ လန်ဒန်ဂါထာ၊ ၃၇။)
၇။ မုတ္တာသာဒိသာ (ဗုဒ္ဓဝင်ဂါထာ၊ ၃၇။ လန်ဒန်ဂါထာ၊ ၃၇။)
၈။ ·အလံကတုယျာနမိဝ (လန်ဒန်ဂါထာ၊ ၃၈။)
၉။ ရမဏီယော (ဗုဒ္ဓဝင်ဂါထာ၊ ၃၇။ လန်ဒန်ဂါထာ၊ ၃၈။)
၁၀။ ဂါမနိဂမာ အာကိဏ္ဏာ (လန်ဒန်ဂါထာ၊ ၃၈။)
♠ ကုက္ကုဋသမ္ပာတိကာ ဂါမနိဂမရာဇဓာနိယော။----အဝီစိမညေ ဖုဋော ဘဝိဿတိ မနုဿေဟိ၊ သေယျထာပိ နဠဝနံ ဝါ သရဝနံ ဝါ။ (ပါထိက၊ ၄၂။)
၁၁။ နဠဝေဠုဝနမိဝ (ဗုဒ္ဓဝင်ဂါထာ၊ ၃၈။ လန်ဒန်ဂါထာ၊ ၃၉။)
၁၂။ ကုက္ကုဋသံပတိ (ဗုဒ္ဓဝင်ဂါထာ၊ ၃၈။ လန်ဒန်ဂါထာ၊ ၃၉။)

၃၉။ အဝိစိမသြေ၀ ဖုဋ္ဌာ[၁]၊ မနုဿေဟိ ဘဝိဿရေ။
ပဂိဋ္ဌာ နရနာရီဟိ၊ သမ္ပုဏ္ဏာ ပုဋ္ဌဘောဒနာ။
၄၀။ ဣဒ္ဓါ ဖိတာ[၂] စ ခေမာ စ၊ အနီတိ အနုပဒ္ဒဝါ။
သဒါ ရတိ သဒါ ခိဍ္ဍာ၊ ဧကန္တသုခသမပ္ပိတာ။
၄၁။ နက္ခတ္တေ ဝိစရိဿန္တိ၊ တုဋ္ဌဟဋ္ဌာ[၃] ပမောဒိတာ။
ဗဟွန္နပါနာ ဗဟုဘက္ခာ၊ ဗဟုမံသသုရောဒကာ။
၄၂။ အာဠကမန္ဒာဝ ဒေဝါနံ၊ ဝိသာဏာ[၄] ရာဇဓာနိဝ[၅]။
ကုရုနံ၀ ရမဏီယော[၆]၊ ဇမ္ဗုဒီပေါ[၇] ဘဝိဿတိ။
၄၃။ အဇိတော နာမ နာမေန၊ မေတ္တေယျော ဒိပဒုတ္တမော[၈]။
အနုဗျဥ္ဇနသမ္ပန္နော[၉]၊ ဗာတ္တိံသ[၁၀] ဝရလက္ခဏော။
၄၄။ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏော ဝိဂတရဇော၊ သုပ္ပဘာသော[၁၁] ဇုတိန္ဓရော။
ယသဂ္ဂပတ္တော သိရိမာ၊ အဘိရူပေါ သုဒဿနော။
မဟာနုဘာဝေါ အသမော၊ ဇာယိဿတိ ဗြာဟ္မဏေ ကုလေ။
၄၅။ မဟဒ္ဓနော မဟာဘောဂေါ၊ မဟာ စ ကုလမုတ္တမော။
အကုဒ္ဓတ္တော ဇာတိဝါဒေန၊ ဇာယိဿတိ ဗြာဟ္မဏေ ကုလေ။
၄၆။ သိရိဝဍ္ဎော ဝမ္မာနော[၁၂]၊ သိဒ္ဓတ္ထော စေဝ စန္ဒကော။
အဇိတတ္ထာယ ဥပ္ပန္နာ၊ ပါသာဒါ ရတနာမယာ[၁၃]။

၁။ ဖုဋ္ဌာ (ဗုဒ္ဓဝင်ဂါထာ၊ ၃၉။ လန်ဒန်ဂါထာ၊ ၃၉။)
၂။ ဖိတာ (ဗုဒ္ဓဝင်ဂါထာ၊ ၄၀။)
၃။ တုတ္ထဟတ္ထာ (လန်ဒန်။)
၄။ ဝိသာလာ (ဗုဒ္ဓဝင်ဂါထာ၊ ၄၂။ လန်ဒန်ဂါထာ၊ ၄၂။)
၅။ ရာဇဋ္ဌာနိဝ (ဗုဒ္ဓဝင်ဂါထာ၊ ၄၂။)
၆။ ကုရုနံ ရမဏီယောဝ (ဗုဒ္ဓဝင်ဂါထာ၊ ၄၂။ လန်ဒန်ဂါထာ၊ ၄၂။)
၇။ ဇမ္ဗူဒီပေါ (လန်ဒန်ဂါထာ၊ ၄၂။)
၈။ ဒွိပဒုတ္တမော (ဗုဒ္ဓဝင်ဂါထာ၊ ၄၃။ လန်ဒန်ဂါထာ၊ ၄၃။)
၉။ သံပန္နော (လန်ဒန်ဂါထာ၊ ၄၂။)
၁၀။ ဒွတ္တိံသ (လန်ဒန်ဂါထာ၊ ၄၃။)
၁၁။ သုပဘာသော (လန်ဒန်ဂါထာ၊ ၄၄။)
* ဤဂါထာ ၄၄-၏ တတိယပါဒနှင့် ဂါထာ ၄၅-ကိုတွဲ၍ ဂါထာ၄၅-အဖြစ် လန်ဒန်မူက ပြသည်။
၁၂။ သိရိဝဍ္ဎော ဝဍ္ဎမာနော (အနာဂတ၊ ၁၈။)
၁၃။ ရတနမယာ (ဗုဒ္ဓဝင်ဂါထာ၊ ၄၆။ လန်ဒန်ဂါထာ၊ ၄၆။)

၄၇။ နာရိယော[1] သဗ္ဗင်္ဂသမ္ပန္နာ၊ သဗ္ဗာဘရဏဘူသိတာ။
မဟာ မဇ္ဈိမကာ စူဠာ၊ အဇိတဿ ပရိစာရိကာ။
၄၈။ အနူနာ သတသဟဿာ၊ နာရိယော သမလင်္ကတာ[2]။
စန္ဒမုခီ နာမ နာရီ၊ ပုတ္တော သော ဗြဟ္မဝဒ္ဓနော[3]။
၄၉။ ရမိဿတိ ရတိသမ္ပန္နော[4]၊ မောဒမာနော မဟာသုခေ။
အနုဘုတွာ ယသံ သဗ္ဗံ၊ နန္ဒနေ ဝါသဝေါ ယထာ။
* အဋ္ဌဝဿသဟဿာနိ၊ အဂါရမှိ ဝသိဿတိ။
၅၀။ ကဒါစိ ရတိမတ္တာယ၊ ဂစ္ဆံ ဥယျာနကီဠိတုံ[5]။
ကာမေသွာဒီနဝံ ဓီရော၊ ဗောဓိသတ္တာန[6] ဓမ္မတာ။
၅၁။ နိမိတ္တေ စတုရော ဒိသွာ၊ ကာမရတိဝိနာသနေ။
ဇိဏ္ဏဉ္စ ဗျာဓိတဉ္စေဝ၊ မတဉ္စ ဂတမာယုကံ။
သုခိတံ ပဗ္ဗဇ္ဇံ ဒိသွာ၊ သဗ္ဗဘူတာနုကမ္ပကော။
၅၂။ နိဗ္ဗိန္နော ကာမရတိယာ၊ အနပေက္ခော မဟာသုခေ။
အနုတ္တရံ သန္တိပဒံ[7]၊ ဧသမာနောဘိနိက္ခမိ။
၅၃။ သတ္တာဟံ ပဓာနစာရံ၊ စရိတွာ ပုရိသုတ္တမော။
ပါသာဒေနေဝ လင်္ဃိတွာ၊ နိက္ခမိဿတိ သော ဇိနော။
၅၄။ မိတ္တာမစ္စသဟာယေဟိ၊ ဉာတိသာလောဟိတေဟိ စ။
စတုရင်္ဂိနိယာ[8] သေနာယ၊ ပရိသာဟိ စတုဝဏ္ဏိဟိ[9]။

၁။ နာရီ (အနာဂတ၊ ၁၈။)
၂။ သမလံကတာ (လန်ဒန်ဂါထာ၊ ၄၈။)
၃။ ဗြဟ္မဝဒ္ဓနော (အနာဂတ၊ ၁၉။)
* ဤဂါထာ၄၉-၏ တတိယနှစ်ပါဒနှင့် ဂါထာ၅၀-၏ပထမနှစ်ပါဒကိုတွဲ၍ ဂါထာ ၅၀-အဖြစ် လန်ဒန်မူကပြသည်။ ဤသို့ဖြင့် ၄-ပါဒဂါထာအဖြစ် ဂါထာအမှတ် ၅၁-တိုင်အောင်တွဲသည်။ ထို့ကြောင့် ဂါထာအမှတ်တစ်ခုပိုသည်။ ဂါထာ ၅၂-သည် ၅၃-ဖြစ်လာသည်။
၄။ ရတိသံပန္နော (လန်ဒန်ဂါထာ၊ ၄၉။)
၅။ ဥယျာနေ ကီဠိတုံ (လန်ဒန်ဂါထာ၊ ၅၀။)
၆။ ဗောဓိသတ္တာနံ (လန်ဒန်ဂါထာ၊ ၅၁။)
၇။ သန္တပဒံ (လန်ဒန်ဂါထာ၊ ၅၃။)
၈။ စတုရင်္ဂိနိယာ (လန်ဒန်ဂါထာ၊ ၅၅။)
၉။ စတုဝဏ္ဏိဟိ (လန်ဒန်ဂါထာ၊ ၅၅။) စတုဝဏ္ဏာဟိ (ဗုဒ္ဓဝင်ဂါထာ၊ ၅၄။)

၅၅။ စတုရာသီတိသဟဿေဟိ၊ ရာဇကညာဟိ ပုရက္ခိတော[1]။
မဟတာ ဇနကာယေန၊ အဇိတော ပဗ္ဗဇိဿတိ။
၅၆။ စတုရာသီတိသဟဿာနိ၊ ဗြာဟ္မဏာ ဝေဒပါရဂူ။
မေတ္တေယျသ္မိံ ပဗ္ဗဇိတေ၊ ပဗ္ဗဇိဿန္တိ တေ တဒါ။
၅၇။ ဣသိဒတ္တော ပုရာဏော စ၊ ဥဘယော တေပိ ဘာတရော။
စတုရာသီတိသဟဿာနိ၊ ပဗ္ဗဇိဿန္တိ တေ တဒါ။
၅၈။ ဇာတိမိတ္တော ဝိဇယော စ၊ ယုဂါ အမိတဗုဒ္ဓိနော။
ပစ္စုပေဿန္တိ သမ္ဗုဒ္ဓံ၊ စတုရာသီတိသဟဿကော။
၅၉။ သုဒ္ဓိကော[2] နာမ ဂဟပတိ၊ သုဒ္ဓနာ[3] စ ဥပါသိကာ။
ပစ္စုပေဿန္တိ သမ္ဗုဒ္ဓံ၊ စတုရာသီတိသဟဿကော။
၆၀။ သင်္ဃော[4] နာမ ဥပါသကော၊ သင်္ဃာ[5] နာမ ဥပါသိကာ။
ပစ္စုပေဿန္တိ သမ္ဗုဒ္ဓံ၊ စတုရာသီတိသဟဿကော။
၆၁။ သုဒ္ဓနော[6] နာမ ဂဟပတိ၊ သုဒတ္တော ဣတိ ဝိဿုတော။
ပစ္စုပေဿန္တိ သမ္ဗုဒ္ဓံ၊ စတုရာသီတိသဟဿကော။
၆၂။ ဣတ္ထီ ယသဝတီ နာမ၊ ဝိသာခါ ဣတိ ဝိဿုတာ။
စတုရာသီတိသဟဿေဟိ၊ နရနာရီဟိ ပုရက္ခိတာ။
နိက္ခမိဿန္တိ နေက္ခမ္မံ၊ မေတ္တေယျဿာနုသာသနေ။
၆၃။ အညေ နာဂရိကာ စေဝ၊ တတော ဇာနပဒါ ဗဟူ။
ခတ္တိယာ ဗြာဟ္မဏာ ဝေဿာ၊ သုဒ္ဒါစေဝ အနပ္ပကာ။
၆၄။ နေက္ခမ္မာဘိမုခါ ဟုတွာ၊ နာနာဇစ္စာ မဟာဇနာ။
မေတ္တေယျဿာနုပဗ္ဗဇ္ဇံ၊ ပဗ္ဗဇ္ဇိဿန္တိ တေ တဒါ။

၁။ ပုရေက္ခတော (ဗုဒ္ဓဝင်ဂါထာ၊ ၅၅။ လန်ဒန်ဂါထာ၊ ၅၆။)
၂။ သုဒ္ဓေါ (ဗုဒ္ဓဝင်ဂါထာ၊ ၅၉။)
၃။ သုဒ္ဓါ (ဗုဒ္ဓဝင်ဂါထာ၊ ၅၉။)
၄။ သံဃော (ဗုဒ္ဓဝင်ဂါထာ၊ ၆၀။ လန်ဒန်ဂါထာ၊ ၆၁။)
၅။ သံဃာ (ဗုဒ္ဓဝင်ဂါထာ၊ ၆၀။ လန်ဒန်ဂါထာ၊ ၆၁။)
၆။ သုဒ္ဓိရော (လန်ဒန်ဂါထာ၊ ၆၂။)
* ဤဂါထာ ၆၂-၏တတိယနှစ်ပါဒနှင့် ဂါထာ၆၃-ကိုတွဲ၍ ဂါထာ၆၄-အဖြစ် လန်ဒန်မူကပြသည်။

၆၅။ ယသ္မိံ စ ဒိဝသေ ဓီရော၊ နေက္ခမ္မံ အဘိနိက္ခမိ။
နိက္ခန္တဒိဝသေ ယေဝ၊ ဗောဓိမဏ္ဍံ ဥပေဟိတိ။
၆၆။ အပရာဇိတေ နိသဘဋ္ဌာနေ၊ ဗောဓိပလ္လင်္ကမုတ္တမေ။
ပလ္လင်္ကေန နိသီဒိတွာ၊ ဗုဇ္ဈိဿတိ မဟာယသော။
၆၇။ ဥပေတွာ ဥယျာနဝရံ၊ ဖုလ္လံ နာဂဝနံ ဇိနော။
အနုတ္တရံ ဓမ္မစက္ကံ၊ ဧဝံ သော ဝတ္တယိဿတိ။
၆၈။ ဒုက္ခံ ဒုက္ခသမုပ္ပါဒံ၊ ဒုက္ခဿ စ အတိက္ကမံ။
အရိယဋ္ဌင်္ဂိကံ မဂ္ဂံ၊ ဒုက္ခူပသမဂါမိနံ။
၆၉။ တဒါ မနုဿာ ဟေဿန္တိ၊ သမန္တာ သတယောဇနေ။
ပရိသာ လောကနာထဿ၊ ဓမ္မစက္ကပဝတ္တနေ။
၇၀။ တတော ဘိယျော ဗဟူ ဒေဝါ၊ ဥပေဿန္တိ တဟိံ ဇိနော[၁]။
နေသံ မောစေဿတိ တဒါ၊ ဗန္ဓနာ သတသဟဿကောဋိနံ[၂]။
၇၁။ တဒါ သော သင်္ခရာဇာနော[၃]၊ ပါသာဒံ ရတနာမယံ[၄]။
ဇိနပါမောက္ခသင်္ဃဿ၊ နိယျာဒေတွာ ပုနာပရံ။
၇၂။ မဟာဒါနံ ဒဒိတွာန၊ ကပဏဒ္ဓိက[၅] ဝနိဗ္ဗကေ။
တရမာနရူပေါ သမ္ဗုဒ္ဓံ၊ ဒေဝိယာ သဟမေကတော။
၇၃။ မဟတာ ရာဇာနုဘာဝေန[၆]၊ အနန္တဗလဝါဟနော။
နဝုတိကောဋိသဟဿေဟိ၊ သဒ္ဓိံ ဇိနမုပေဟိတိ။
၇၄။ တဒါ ဟနိဿတိ သမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ ဓမ္မဘေရိံ ဝရုတ္တမံ။
သုတွာ[၇] အမတဒုန္ဒုဘိနိဂ္ဃောသံ၊ စတုသစ္စပကာသနံ။

---

* ဓမ္မပဒဂါထာ၊ ၁၉၁။
၁။ ဇိနေ (ဗုဒ္ဓဝင်ဂါထာ၊ ၇၀။) ဇိနံ (လန်ဒန်ဂါထာ၊ ၇၀။)
၂။ ကောဋိနံ (လန်ဒန်ဂါထာ၊ ၇၀။)
၃။ သင်္ခရာဇာ စ (ဗုဒ္ဓဝင်ဂါထာ၊ ၇၁။ လန်ဒန်ဂါထာ၊ ၇၂။)
၄။ ရတနမယံ (လန်ဒန်ဂါထာ၊ ၇၂။)
၅။ ကပဏိဒ္ဓိက (လန်ဒန်ဂါထာ၊ ၇၃။)
၆။ မဟာရာဇာနုဘာဝေန (ဗုဒ္ဓဝင်ဂါထာ၊ ၇၃။ လန်ဒန်ဂါထာ၊ ၇၄။)
၇။ ဗုဒ္ဓဝင်၌ရှင်း၊ လန်ဒန်မူ၌ရှင်း မပါ။

၇၅။ ရညော အနုစရာ ဇနတာ၊ နဝုတိ[1]သဟဿ ကောဋိယော။
သဗ္ဗေဝ တေ နိရဝသေသာ၊ ဘဝိဿန္တေဟိဘိက္ခုကာ။
၇၆။ တတော ဒေဝါ မနုဿာ စ၊ ဥပေတွာ လောကနာယကံ။
အရဟတ္တဝရမာရုဠှ၊ ပဥ္စံ ပုစ္ဆိဿရေ ဇိနံ။
၇၇။ တေသံ ဇိနော ဗျာကရေယျ၊ အရဟတ္တဝရပတ္တိယာ။
အသီတိကောဋိသဟဿေဟိ၊ တတိယာဘိသမယော ဘဝေ။
၇၈။ ခီဏာသဝါနံ ဝိမလာနံ၊ သန္တစိတ္တာန[2]တာဒိနံ။
ကောဋိသတသဟဿာနံ၊ ပဌမော ဟေဿတိ သမာဂမော။
၇၉။ ဝဿံ ဝုတ္ထဿ[3] ဘဂဝတော၊ အဘိဃုဋ္ဌေ ပဝါရဏေ။
နဝုတိကောဋိသဟဿေဟိ၊ ပဝါရေဿတိ[4] သော ဇိနော။
၈၀။ ယဒါ စ ဟိမဝန္တမှိ၊ ပဗ္ဗတေ ဂန္ဓမာဒနေ။
ဟေမရဇတပဗ္ဘာရေ၊ ပဝိဝေကဂတော မုနိ။
၈၁။ အသီတိကောဋိသဟဿေဟိ၊ သန္တစိတ္တေဟိ တာဒိဟိ[5]။
ခီဏာသဝေဟိ ဝိမလေဟိ၊ ကီဠိဿတိ ဈာနကီဠိတံ။
၈၂။ ကောဋိသတသဟဿာနိ၊ ဆဠဘိညာ မဟိဒ္ဓိကာ။
မေတ္တေယျ[6]လောကနာထံ တံ၊ ပရိဝါရေဿန္တိ သဗ္ဗဒါ။
၈၃။ ပဋိသမ္ဘိဒါသု ကုသလာ၊ နိရုတ္တိပဒကောဝိဒါ။
ဗဟုဿုတာ ဓမ္မဓရာ၊ ဝိယတ္တာ သံဃသောဘဏာ[7]။
သုဒန္တာ သောရတာ ဓီရာ၊ ပရိဝါရေဿန္တိ တံ ဇိနံ။
၈၄။ ပုရက္ခတော[8] တေဟိ ဘိက္ခူဟိ၊ နာဂေါ နာဂေဟိ တာဒိဟိ[9]။
တိဏ္ဏော တိဏ္ဏေဟိ သန္တေဟိ၊ သဒ္ဓိံ သန္တိသမာဂတော။

၁။ နဝုတိ (လန်ဒန်ဂါထာ၊ ၇၆။)
၂။ သန္တစိတ္တာနံ (လန်ဒန်ဂါထာ၊ ၇၉။)
၃။ ဝုဋ္ဌဿ (လန်ဒန်ဂါထာ၊ ၈၀။)
၄။ ပရိဝါရေဿတိ (လန်ဒန်ဂါထာ၊ ၈၀။)
၅။ တာဒီဟိ (လန်ဒန်ဂါထာ၊ ၈၂။)
၆။ မေတ္တေယျံ (ဗုဒ္ဓဝင်ဂါထာ၊ ၈၂။ လန်ဒန်ဂါထာ၊ ၈၃။)
၇။ သံဃသောဘဏာ (ဗုဒ္ဓဝင်ဂါထာ၊ ၈၃။) သံဃသောဘနာ (လန်ဒန်ဂါထာ၊ ၈၄။)
၈။ ပုရေက္ခတော (ဗုဒ္ဓဝင်ဂါထာ၊ ၈၄။ လန်ဒန်ဂါထာ၊ ၈၅။)
၉။ တာဒီဟိ (လန်ဒန်ဂါထာ၊ ၈၅။)

၈၅။ သဒ္ဓိံ သာဝကသင်္ဃေဟိ[1]၊ ပရိဝါရေတွာ[2] မဟာမုနိ။
အနုကမ္ပကော ကာရုဏိကော၊ မေတ္တေယျော ဒွိပဒုတ္တမော။
၈၆။ ဥဒ္ဓရန္တော ဗဟူသတ္တေ၊ နိဗ္ဗာပေန္တော သဒေဝကေ။
ဂါမနိဂမရာဇဓာနီ[3]၊ စရိဿတိ စာရိကံ ဇိနော။
၈၇။ အာဟနိတွာ[4] ဓမ္မဘေရိံ၊ ဓမ္မသင်္ခပလာပနံ[5]။
ဓမ္မယာဂံ ပကိတ္တေန္တော၊ ဓမ္မဓဇံ သမုဿယံ။
၈၈။ နဒန္တော သီဟနာဒံဝ၊ ဝတ္တေန္တော စက္ကမုတ္တမံ။
ရသုတ္တမံ သစ္စပါနံ၊ ပါယန္တော နရနာရိနံ[6]။
၈၉။ ဟိတာယ သဗ္ဗသတ္တာနံ၊ နာထာနာထံ မဟာဇနံ။
ဗောဓေန္တော ဗောဓနေယျာနံ၊ စရိဿတိ စာရိကံ ဇိနော။
၉၀။ ကဿစိ သရဏာဂမနေ၊ နိဝေသေဿတိ စက္ခုမာ။
ကဿစိ ပဉ္စသီလေသု၊ ကဿစိ ကုသလေ ဒသ။
၉၁။ ကဿစိ ဒဿတိ သာမညံ၊ စတုရော ဖလမုတ္တမေ။
ကဿစိ အသမေ ဓမ္မေ၊ ဒဿတိ ပဋိသမ္ဘိဒါ[7]။
၉၂။ ကဿစိ ဝရသမ္ပတ္တိံ၊ အဋ္ဌ ဒဿတိ စက္ခုမာ။
ကဿစိ တိဿော ဝိဇ္ဇာယော၊ ဆဠဘိညာ ပဝေစ္ဆတိ[8]။
၉၃။ တေန ယောဂေန ဇနကာယံ၊ ဩဝဒိဿတိ သော ဇိနော။
တဒါ ဝိတ္ထာရိကံ ဟေဿံ[9]၊ မေတ္တေယျဇိနသာသနံ။
၉၄။ ဗောဓနေယျဇနံ[10] ဒိသွာ၊ သတသဟဿေပိ ယောဇနေ။
ခဏေန ဥပဂန္တွာန၊ ဗောဓယိဿတိ သော မုနိ။

၁။ သံဃေဟိ (ဗုဒ္ဓဝင်ဂါထာ၊ ၈၅။ လန်ဒန်ဂါထာ၊ ၈၆။)
၂။ ပဝါရေတွာ (ဗုဒ္ဓဝင်ဂါထာ၊ ၈၅။)
၃။ ရာဇဋ္ဌာနီ (ဗုဒ္ဓဝင်ဂါထာ၊ ၈၆။) ရာဇဓာနိံ (လန်ဒန်ဂါထာ၊ ၈၇။)
၄။ ပဟာရိတွာ (ဗုဒ္ဓဝင်ဂါထာ၊ ၈၇။)
၅။ ပဋ္ဌာသနံ (ဗုဒ္ဓဝင်ဂါထာ၊ ၈၇။)
၆။ နရနာရိနံ (လန်ဒန်ဂါထာ၊ ၈၉။)
၇။ ပဋိသမ္ဘိဒါ (ဗုဒ္ဓဝင်ဂါထာ၊ ၉၁။ လန်ဒန်ဂါထာ၊ ၉၂။)
၈။ ပဝစ္ဆတိ (လန်ဒန်ဂါထာ၊ ၉၃။)
၉။ ဟေဿာ (လန်ဒန်ဂါထာ၊ ၉၄။)
၁၀။ ဗောဓနေယျံ ဇနံ (ဗုဒ္ဓဝင်ဂါထာ၊ ၉၄။)

၉၅။ မာတာ ဗြဟ္မဝတီ[၁] နာမ၊ သုဗြဟ္မာ[၂] နာမ သော ပိတာ။
ပုရောဟိတော သင်္ခရညော၊ မေတ္တေယျဿ တဒါ ဘဝေ။
၉၆။ အသောကော ဗြဟ္မဒေဝေါ စ၊ အဂ္ဂါ ဟေဿန္တိ သာဝကာ။
သီဟော နာမ ဥပဋ္ဌာကော၊ ဥပဋ္ဌိဿတိ[၃] တံ ဇိနံ။
၉၇။ ပဒုမာ စေဝ သုမနာ[၄]၊ အဂ္ဂါ ဟေဿန္တိ သာဝိကာ။
သုမနော စေဝ သင်္ဃော[၅] စ၊ ဘဝိဿန္တဂ္ဂုပဋ္ဌကာ[၆]။
၉၈။ ယသဝတီ စ သင်္ဃာ[၇] စ၊ ဘဝိဿန္တဂ္ဂုပဋ္ဌိကာ[၈]။
ဗောဓိ တဿ[၉] ဘဂဝတော၊ နာဂရုက္ခော ဘဝိဿတိ။
၉၉။ ဝိသဟတ္ထသတက္ခန္ဓော၊ သာခါ ဝီသသတာနိ စ။
သံဝလ္လိတဂ္ဂါ လဠိတာ[၁၀]၊ မောရဟတ္ထောဝ[၁၁] သောဘတိ။
၁၀၀။ သုပုပ္ဖိတဂ္ဂါ သတတံ[၁၂]၊ သုရဘိ ဒေဝဂန္ဓိကာ[၁၃]။
နာဠိပူရာ ဘဝေ ရေဏူ၊ သုဖုလ္လာ စက္ကမတ္တိကာ။

၁။ ဗြာဟ္မဝတီ (အနာဂတ၊ ၂၃။)
၂။ သုဗြာဟ္မာ (အနာဂတ၊ ၂၃။)
၃။ ဥပဋ္ဌဟိဿတိ (အနာဂတ၊ ၂၃။)
၄။ သုမနာ (ဗုဒ္ဓဝင်ဂါထာ၊ ၉၇။ လန်ဒန်ဂါထာ၊ ၉၈။)
၅။ သံဃော (ဗုဒ္ဓဝင်ဂါထာ၊ ၉၇။ လန်ဒန်ဂါထာ၊ ၉၈။)
၆။ ဘဝိဿန္တိဂ္ဂုပဋ္ဌကာ (အနာဂတ၊ ၂၃။)
* ဂါထာ၉၇-နှင့် ၉၈-၏ ပထမနှစ်ပါဒကိုတွဲ၍ ၆-ပါဒဂါထာအဖြစ်၎င်း၊ ၉၈-၏ ဒုတိယနှစ်ပါဒနှင့် ၉၉-၏ ပထမနှစ်ပါဒကိုတွဲ၍ ၄-ပါဒဂါထာအဖြစ်၎င်း၊ ၉၉-၏ ဒုတိယနှစ်ပါဒနှင့် ၁၀၀-၏ ပထမနှစ်ပါဒကိုတွဲ၍ ၄-ပါဒဂါထာအဖြစ်၎င်း၊ ၁၀၀-၏ ဒုတိယနှစ်ပါဒနှင့် ဂါထာ၁၀၁-ကိုတွဲ၍ ၆-ပါဒဂါထာအဖြစ်၎င်း အနာဂတဗုဒ္ဓဝံသကထာကျမ်းက ပြသည်။ (နှာ၊ ၂၃။)
၇။ သံဃီ (ဗုဒ္ဓဝင်ဂါထာ၊ ၉၈။) သံဃာ (လန်ဒန်ဂါထာ၊ ၉၉။)
၈။ ဘဝိဿန္တိဂ္ဂုပဋ္ဌာကာ (အနာဂတ၊ ၂၃။)
၉။ ဗောဓိတဿ (လန်ဒန်ဂါထာ၊ ၉၉။)
၁၀။ ဝေလ္လိတဂ္ဂါ လဠိတာ စ (အနာဂတ၊ ၂၃။)
၁၁။ မောရပိဉ္ဆောဝ (အနာဂတ၊ ၂၃။)
၁၂။ ပုပ္ဖိတဂ္ဂေါ စ သတတံ (အနာဂတ၊ ၂၃။)
၁၃။ သုရဘီ ဒေဝဂန္ဓိကော (အနာဂတ၊ ၂၃။)

၁၀၁။ အနုဝါတ ပဋိဝါတမှိ[1]၊ ဝါယတိ[2] ဒသယောဇနေ[3]။
အဗ္ဘောကိရိဿန္တိ[4] ပုပ္ဖာနိ၊ ဗောဓိမဏ္ဍေ သမန္တတော။
၁၀၂။ သမာဂတာ ဇာနပဒါ၊ ဃာယိတွာ ဂန္ဓမုတ္တမံ။
ဝဂ္ဂါ နိဇ္ဈာယိဿန္တိ၊ တေန ဂန္ဓေန မောဒိတာ။
၁၀၃။ သုခေါ ဝိပါကပုညာနံ၊ ဗုဒ္ဓသေဋ္ဌဿ တာဒိနော။
ယဿ[5] တေဇေန ပုပ္ဖာနံ၊ အစိန္တေယျာ ပဝါယတိ။
၁၀၄။ အဋ္ဌာသီတိ ဘဝေ ဟတ္ထော၊ အာယာမေနေဝ သော ဇိနော။
ဥရံ ဘဝေ ပဏ္ဏဝီသံ၊ ဝိက္ခမ္ဘေ တဿ သတ္ထုနော။
၁၀၅။ ဝိသာလနေတ္တော အာဠာရပမှိ၊ ဝိသုဒ္ဓနယနော ဣသိ။
အနိမ္မိသံ ဒိဝါ ရတ္တိံ၊ အဏုံ ထူလံ မံသစက္ခုနော။
၁၀၆။ အနာဝရဏံ ပဿေယျ၊ သမန္တာ ဒွါဒသယောဇနံ။
ပဘာ နိဒ္ဓါဝတိ[6] တဿ၊ ယာဝတာ ပဏ္ဏဝီသတိ။
၁၀၇။ သောဘတိ ဝိဇ္ဇုလဋ္ဌီဝ၊ ဒီပရုက္ခောဝ သော ဇိနော။
ရတနဂ္ဃိကသင်္ကာသော[7]၊ ဘာဏုမာ[8] ဝိယ ဘာဟိတိ။
၁၀၈။ လက္ခဏာနုဗျဉ္ဇနာ ရံသိ[9]၊ ဒိဿန္တိ သဗ္ဗကာလိကာ။
ပတန္တိ ဝိဝိဓာ ရံသီ၊ အနေကသတသဟဿိယော။
၁၀၉။ ပါဒုဒ္ဓါရေ ပါဒုဒ္ဓါရေ၊ သုဖုလ္လာ ပဒုမာ ရုဟာ[10]။
တိံသဟတ္ထ[11]သမာပတ္တာ၊ အနုပတ္တာ ပဏ္ဏဝီသတိ။

၁။ အနုဝါတပ္ပဋိဝါတံ (အနာဂတ၊ ၂၄။)
၂။ ဝါယန္တိ (အနာဂတ၊ ၂၄။)
၃။ ဒသယောဇနံ (ဗုဒ္ဓဝင်ဂါထာ၊ ၁၀၁။)
၄။ အဗ္ဘောကိရန္တိ (အနာဂတ၊ ၂၄။)
၅။ တဿ (ဗုဒ္ဓဝင်ဂါထာ၊ ၁၀၃။ လန်ဒန်ဂါထာ၊ ၁၀၄။)
၆။ နိဒ္ဓါဝတီ (ဗုဒ္ဓဝင်ဂါထာ၊ ၁၀၆။)
၇။ သံကာသော (လန်ဒန်ဂါထာ၊ ၁၀၇။)
၈။ ဘာနုမာ (လန်ဒန်ဂါထာ၊ ၁၀၈။)
၉။ ရသ္မိ (ဗုဒ္ဓဝင်ဂါထာ၊ ၁၀၈။) ရံသီ (လန်ဒန်ဂါထာ၊ ၁၀၉။)
၁၀။ ပဒုမာရုဟာ (လန်ဒန်ဂါထာ၊ ၁၀၀။)
၁၁။ တိံသဟတ္ထာ (ဗုဒ္ဓဝင်ဂါထာ၊ ၁၀၉။ လန်ဒန်ဂါထာ၊ ၁၁၀။)

၁၁၀။ ကေသရာ ဝိသတိဟတ္ထာ၊ ကဏ္ဏိကာ သောဠသံ ဘဝေ။
သုရတ္တရေဏု ဘရိတာ၊ ပဒုမာ ကောကာသမန္တရေ။
၁၁၁။ ကာမာဝစရိကာ ဒေဝါ၊ နိမ္မိနိဿန္တိ အဂ္ဃိကေ[1]။
နာဂရာဇာ[2] သုပဏ္ဏာ စ၊ တဒါ တေ လင်္ကရိဿရေ[3]။
၁၁၂။ အဍ္ဎ သောဝဏ္ဏမယာ အဂ္ဃိ[4]၊ အဍ္ဎ ရူပိယမယာနိ စ[5]။
အဍ္ဎမဏိမယာ အဂ္ဃိ[6]၊ အဍ္ဎပဝါဠမယာနိ စ။
သပုတ္တဒါရာ ပါဏေဟိ၊ သရဏံ ဟေဿန္တိ သတ္ထုနော။
၁၁၃။ အနေကရတနသဉ္စိတ္တာ[7]၊ ဓဇမာလာ ဝိဘူသိတာ။
လမ္ဗမာနာ ကီဠိဿန္တိ[8]၊ ဓဇာနေကသတာ ဗဟူ။
၁၁၄။ မဏိမုတ္တဒါမဘူသိတာ၊ ဝိတာနာ သောမသန္နိဘာ[9]။
ပရိက္ခိတ္တာ ကိင်္ကဏိကဇာလာ၊ ဝဋံသကရတနာ ဗဟူ။
၁၁၅။ နာနာ ပုပ္ဖာ ဝိကိရိဿန္တိ၊ သုရဘိဂန္ဓသုဂန္ဓိကာ[10]။
ဝိဝိဓာ နာနာ စုဏ္ဏာနိ[11]၊ ဒိဗ္ဗမာနုသကာနိ[12] စ။
၁၁၆။ ဝိစိတ္တာ နာနာ ဒုဿာနိ၊ ပဉ္စ ဝဏ္ဏိက သောဘဏာ[13]။
အဘိပ္ပသန္နာ ဗုဒ္ဓသ္မိံ၊ ကီဠိဿန္တိ[14] သမန္တတော။

၁။ အဂ္ဃိယေ (ဗုဒ္ဓဝင်ဂါထာ၊ ၁၁၁။)
၂။ နာဂရာဇာ စ (လန်ဒန်ဂါထာ၊ ၁၁၂။)
၃။ လံကရိဿရေ (လန်ဒန်ဂါထာ၊ ၁၁၂။)
၄။ သောဏ္ဏမယာ အဂ္ဃိ (ဗုဒ္ဓဝင်ဂါထာ၊ ၁၁၂။) သောဝဏ္ဏမယာ အဂ္ဃိ (လန်ဒန်ဂါထာ၊ ၁၁၃။)
၅။ ရူပိမယာနိ (ဗုဒ္ဓဝင်ဂါထာ၊ ၁၁၂။ လန်ဒန်ဂါထာ၊ ၁၁၃။)
၆။ အဂ္ဃိ (ဗုဒ္ဓဝင်ဂါထာ၊ ၁၁၂။ လန်ဒန်ဂါထာ၊ ၁၁၃။)
၇။ -သံစိတ္တာ (လန်ဒန်ဂါထာ၊ ၁၁၄။)
၈။ ကီဠိဿန္တိ (ဗုဒ္ဓဝင်ဂါထာ၊ ၁၁၃။ လန်ဒန်ဂါထာ၊ ၁၁၄။)
၉။ ဟေမသန္နိဘာ (ဗုဒ္ဓဝင်ဂါထာ၊ ၁၁၄။)
၁၀။ သုရဘိဂန္ဓဂန္ဓိကာ (ဗုဒ္ဓဝင်ဂါထာ၊ ၁၁၅။)
၁၁။ ဝဏ္ဏာနိ (ဗုဒ္ဓဝင်ဂါထာ၊ ၁၁၅။)
၁၂။ ဒိဗ္ဗမာနုသကာနိ (ဗုဒ္ဓဝင်ဂါထာ၊ ၁၁၅။)
၁၃။ သောဘနာ (လန်ဒန်ဂါထာ၊ ၁၁၇။)
၁၄။ ကီဠိဿန္တိ (ဗုဒ္ဓဝင်ဂါထာ၊ ၁၁၆။ လန်ဒန်ဂါထာ၊ ၁၁၇။)

၁၁၇။ ဟတ္ထ[1] သဟဿမုဗ္ဗေဓာ၊ ဒဿနေယျာ မနောရမာ။
ရတနဂ္ဃိက[2]တောရဏာ၊ အသမ္ဗာဓသုသင်္ဂုတ္တာ[3]။
၁၁၈။ သောဘမာနာ ပဒိဿန္တိ၊ ဝိသာလာ သဗ္ဗသော ပဘာ။
တေသံ မဇ္ဈဂတော ဗုဒ္ဓေါ၊ ဘိက္ခုသံဃပုရက္ခတော[4]။
၁၁၉။ ဗြဟ္မာဝ ပါရိသဇ္ဇာနံ၊ ဣန္ဒောဝ ဝိမာနန္တရေ။
ဂစ္ဆန္တိ ဗုဒ္ဓေ ဂစ္ဆန္တေ၊ တိဋ္ဌမာနမှိ ဌဿရေ။
၁၂၀။ နိသိန္နေ သယိတေ စာပိ၊ သတ္ထရိ သဟပါရိသေ။
စတုက္ကရိယာပထေ နိစ္စံ၊ ဓာရယိဿန္တိ သဗ္ဗဒါ။
၁၂၁။ ဧတာ စညာစ ပူဇာယော၊ ဒိဗ္ဗမာနုဿကာ ပိ စ။
ဝိဝိဓာပိ[5] ပါဋိဟိရာနိ[6]၊ ဟေဿန္တိ သဗ္ဗကာလိကာ။
၁၂၂။ အနန္တပုညတေဇေန၊ မေတ္တေယျ မဘိပူဇိတုံ။
ဒိသွာန တံ ပါဋိဟိရံ[7]၊ နာနာ ဇစ္စာ မဟာဇနာ။
သပုတ္တဒါရာ ပါဏေဟိ၊ သရဏံ ဟေဿန္တိ သတ္ထုနော။
၁၂၃။ ယေ ဗြဟ္မစရိယံ စရိဿန္တိ၊ သုတွာန မုနိနော ဝစံ။
တေ တရိဿန္တိ သံသာရံ၊ မစ္စုဓေယျံ သုဒုတ္တရံ။
၁၂၄။ ဗဟုဂီဟိ[8] ဓမ္မစက္ခုံ၊ ဝိသောဓေဿန္တိ တေ တဒါ။
ဒသဟိ ပုညကိရိယာဟိ[9]၊ တီဟိ သုစရိတေဟိ စ။

၁။ တတ္ထ (လန်ဒန်ဂါထာ၊ ၁၁၈။)
၂။ ရတနဂ္ဃိယ (ဗုဒ္ဓဝင်ဂါထာ၊ ၁၁၇။)
၃။ -သံဂုတ္တာ (လန်ဒန်ဂါထာ၊ ၁၁၈။
၄။ ဘိက္ခုသံဃပုရက္ခတော (ဗုဒ္ဓဝင်ဂါထာ၊ ၁၁၈။) ဘိက္ခုသံဃပုရေက္ခတော (လန်ဒန်ဂါထာ၊ ၁၁၉။)
၅။ ဝိဝိဓာနိ (ဗုဒ္ဓဝင်ဂါထာ၊ ၁၂၁။ လန်ဒန်ဂါထာ၊ ၁၂၂။)
၆။ ပါဋိဟီရာနိ (ဗုဒ္ဓဝင်ဂါထာ၊ ၁၂၁။ လန်ဒန်ဂါထာ၊ ၁၂၂။)
၇။ ပါဋိဟီရံ (ဗုဒ္ဓဝင်ဂါထာ၊ ၁၂၂။ လန်ဒန်ဂါထာ၊ ၁၂၃။)
၈။ ဗဟုဂ္ဂိဟိ (ဗုဒ္ဓဝင်ဂါထာ၊ ၁၂၄။ လန်ဒန်ဂါထာ၊ ၁၂၅။)
၉။ ပုညကြိယာဟိ (ဗုဒ္ဓဝင်ဂါထာ၊ ၁၂၄။)
* ဂါထာ၁၂၂-၏ အဆုံးနှစ်ပါဒနှင့် ဂါထာ၁၂၃-တို့ကို ဂါထာ၁၂၄-အဖြစ် လန်ဒန်မူက ပြသည်။

၁၂၅။ အာဂမာဓိဂမေနေဝ၊ သောဓယိတွာန သာဒရံ။
အနုဓမ္မစာရိနော ဟုတွာ၊ ဗဟူ သဂ္ဂူပဂါ ဘဝေ။
၁၂၆။ န သက္ကာ သဗ္ဗသော ဝတ္တုံ၊ ဧတ္တကံ ဣတိ ဝါ ယသံ။
အစ္စန္တသုခိတာ နိစ္စံ၊ တသ္မိံ ဂတေ ကာလသမ္ပဒေ။
၁၂၇။ မဟာယသာ သုခေနာပိ၊ အာယုဝဏ္ဏဗလေန စ။
ဒိဗ္ဗသမ္ပတ္တိ[၁] ဝါ တေသံ၊ မနုဿာနံ[၂] ဘဝိဿတိ။
၁၂၈။ အနုဘုတွာ ကာမသုခံ၊ အဒ္ဓါနံ ယာဝတိစ္ဆကံ။
တေ ပစ္ဆာ သုခိတာ ယေဝ၊ နိဗ္ဗိသန္တာယုသင်္ခယာ[၃]။
၁၂၉။ အသီတိဝဿသဟဿာနိ၊ တဒါ အာယု ဘဝိဿရေ။
တာဝတာ တိဋ္ဌမာနော သော၊ တာရေဿတိ ဇနေ ဗဟူ။
၁၃၀။ ပရိပက္ကမာနသေ သတ္တေ၊ ဗောဓယိတွာန သဗ္ဗသော။
အဝသေသာ ဒိဋ္ဌသစ္စာနံ၊ မဂ္ဂါမဂ္ဂမနုသာသိယာ။
၁၃၁။ ဓမ္မောက္ကံ ဓမ္မနာဝဉ္စ၊ ဓမ္မာဒါသဉ္စ ဩသဓံ။
သက္ကစ္စေန ဟိ သော သတ္ထာ[၄]၊ ဌပေတွာ အာယတိံ ဇိနော။
၁၃၂။ သဒ္ဓိံ သာဝကသင်္ဃေန[၅]၊ ကတကိစ္စေန တာဒိနာ။
ဇလိတွာ အဂ္ဂိက္ခန္ဓောဝ၊ နိဗ္ဗာယိဿတိ သော ဇိနော။
၁၃၃။ ပရိနိဗ္ဗုတမှိ သမ္ဗုဒ္ဓေ၊ သာသနံ တဿ ဌာဟိတိ။
ဝဿသတသဟဿာနိ၊ အသီတိ စေဝ သဟဿတော[၆]။
• တတော ပရံ အန္တရဓာနံ၊ လောကေ ဟေဿတိ ဒါရုဏံ။

၁။ သံပတ္တိ (လန်ဒန်ဂါထာ၊ ၁၂၈။)
၂။ မာနုဿာနံ (လန်ဒန်ဂါထာ၊ ၁၂၈။)
၃။ -သံခယာ (လန်ဒန်ဂါထာ၊ ၁၂၉။)
၄။ သက္ကစ္စေန ဟိ သတ္တာ (လန်ဒန်ဂါထာ၊ ၁၃၂။)
၅။ -သံဃေန (ဗုဒ္ဓဝင်ဂါထာ၊ ၁၃၂။ လန်ဒန်ဂါထာ၊ ၁၃၃။)
၆။ သဟဿကော (ဗုဒ္ဓဝင်ဂါထာ၊ ၁၃၃။ လန်ဒန်ဂါထာ၊ ၁၄၄။)
* ဤဂါထာအမှတ် ၁၃၃-၏ အဆုံးနှစ်ပါဒနှင့် ဂါထာ၁၃၄-ကိုတွဲ၍ ၆-ပါဒရှိဂါထာ အမှတ် ၁၃၄-အဖြစ် ဗုဒ္ဓဝင်ဝတ္ထုတော်ကြီးက ပြသည်။

၁၃၄။ ဧဝံ အနိစ္စာ သင်္ခါရာ[၁]၊ အဓုဝါ တာဝကာလိကာ။
ဣတ္တရာ ဘေဒနာ စေဝ၊ ဇဇ္ဇရာ ရိတ္တကာ ဘဝါ။

၁၃၅။ တုစ္ဆမုဋ္ဌိသမာ သုညာ၊ သင်္ခါရာ[၂] ဗာလလာပနာ။
န ကဿစိ ဝသော တတ္ထ၊ ဝတ္တတိ ဣဒ္ဓိမဿပိ။
ဧဝံ ဉတွာ ယထာဘူတံ၊ နိဗ္ဗိန္ဒေ သဗ္ဗသင်္ခါတေ[၃]။

♠၁၃၆။ ဒုလ္လဘော ပုရိသာဇညော၊ န သော သဗ္ဗတ္ထ ဇာယတိ။
ယတ္ထ သော ဇာယတိ ဓီရော၊ တံ ကုလံ သုခမေဓတိ။

၁၃၇။ တသ္မာ မေတ္တေယျဗုဒ္ဓဿ၊ ဒဿနတ္ထာယ ဝေါ ဣဓ။
ဥဗ္ဗိဂ္ဂမာနသာ သုဋ္ဌု[၄]၊ ကရောထ ဝီရိယံ ဒဠှံ။

၁၃၈။ ယေ ကေစိ[၅] ကတကလျာဏာ၊ အပ္ပမာဒဝိဟာရိနော။
ဘိက္ခုဘိက္ခုနိယော စေဝ၊ ဥပါသကာ ဥပါသိကာ။

၁၃၉။ မဟန္တံ ဗုဒ္ဓသက္ကာရံ၊ ဥဠာရမဘိပူဇယံ[၆]။
ဒက္ခန္တိ[၇] ဘဒြသမိတိံ၊ တသ္မိံ ကာလေ သဒေဝကာ။

၁၄၀။ စရထ ဗြဟ္မစရိယံ၊ ဒေထ ဒါနံ မဟာရဟံ[၈]။
ဥပေါသထံ စူပဝသထ[၉]၊ မေတ္တံ ဘာဝေထ သာဓုကံ။

၁။ သံခါရာ (လန်ဒန်ဂါထာ၊ ၁၃၅။)
၂။ သံခါရာ (လန်ဒန်ဂါထာ၊ ၁၃၆။)
၃။ သဗ္ဗသင်္ခတေ (ဗုဒ္ဓဝင်ဂါထာ၊ ၁၃၆။) သဗ္ဗသံခတေ (လန်ဒန်ဂါထာ၊ ၁၃၇။)
* ဤဂါထာအမှတ် ၁၃၅-၏ အဆုံးနှစ်ပါဒနှင့် ဂါထာအမှတ်၁၃၆-၏ ပထမ နှစ်ပါဒကိုတွဲ၍ ဂါထာအမှတ် ၁၃၆-အဖြစ်ရင်း၊ ဂါထာအမှတ်၁၃၆-၏ ဒုတိယနှစ်ပါဒနှင့် ဂါထာအမှတ်၁၃၇-ကိုတွဲ၍ ၆-ပါဒရှိ ဂါထာအမှတ်၁၃၇-အဖြစ်ရင်း ဗုဒ္ဓဝင်ဝတ္ထုတော်ကြီးက ပြသည်။
လန်ဒန်ကမူ- ဤဂါထာအမှတ်၁၃၅-၏ အဆုံးနှစ်ပါဒနှင့် ဂါထာအမှတ် ၁၃၆-ကိုတွဲ၍ ၆-ပါဒရှိ ဂါထာအမှတ်၁၃၇-အဖြစ် ပြသည်။
♠ ဓမ္မပဒဂါထာ၊ ၁၉၃။
၄။ သုဋ္ဌု (ဗုဒ္ဓဝင်ဂါထာ၊ ၁၃၇။ အနာဂတ၊ ၂၉။)
၅။ ကေစိဓ (လန်ဒန်ဂါထာ၊ ၁၃၉။)
၆။ ဥဠာရံ အဘိပူဇယံ (လန်ဒန်ဂါထာ၊ ၁၄၀။)
၇။ ဒက္ခိန္တိ (လန်ဒန်ဂါထာ၊ ၁၄၀။)
၈။ ယထာရဟံ (ဗုဒ္ဓဝင်ဂါထာ၊ ၁၄၀။ လန်ဒန်ဂါထာ၊ ၁၄၁။)
၉။ ဥပဝသထ (ဗုဒ္ဓဝင်ဂါထာ၊ ၁၄၀။ လန်ဒန်ဂါထာ၊ ၁၄၁။)

၁၄၁။ အပ္ပမာဒရတာ ဟောထ၊ ပုညကိရိယာသု¹ သဗ္ဗဒါ။
ကတွာ ကုသလံ၊ ဒုက္ခဿန္တံ ကရိဿထာတိ။

အနာဂတဝံသပါဠိ နိဋ္ဌိတာ။

၁။ ပုညကြိယာသု (ဗုဒ္ဓဝင်ဂါထာ၊ ၁၄၁။ လန်ဒန်ဂါထာ၊ ၁၄၂။)

လင်္ကာဒီပေ

မဟာဗောဓိထေရေန ယာစိတေန

ဓာတုသေနေန ရညာ ကာရိတေ

ကာလဝါသိဝိဟာရမှိ

ဒက္ခိဏာဒိသာဘာဂေ ပါသာဒမှိ ဝသန္တေန

ဥပတိဿတ္ထေရေန ကတာ

သမန္တဘဒ္ဒိကာ နာမ

အနာဂတဝံသအဋ္ဌကထာ

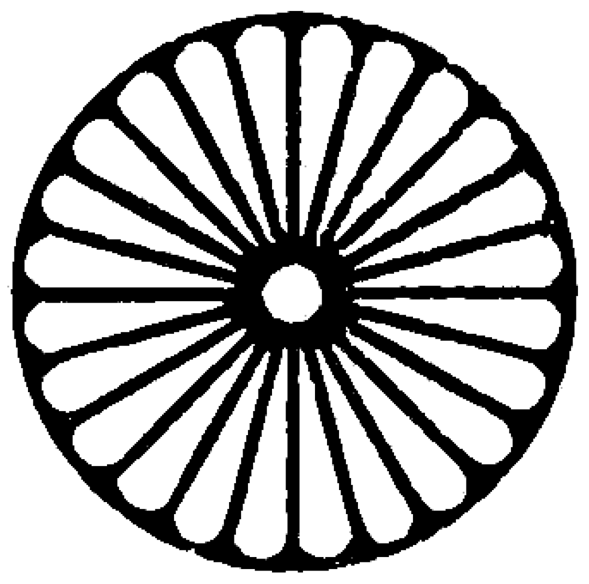

၂၆၁၈၂

အနာဂတ်ဝံသအဋ္ဌကထာ
ဖြစ်ပေါ်လာပုံ

၁၃၅၆-ခုနှစ်၊ တန်ဆောင်မုန်းလပြည့်ကျော် ၁၂-ရက်၊ ၁၉၉၄-ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ၊ ၂၉-ရက်၊ အင်္ဂါနေ့၊ နံနက် ၉း၀၀-နာရီအချိန်တွင် စ-သုံးလုံးအရာရှိ စစ်ဆင်ရေးမှူး၊ ဦးတင်အေး ရောက်ရှိလာပြီး၊ မိမိ၊ ရန်ကုန်တိုင်း သာသနာရေးမှူး ဦးတင်အောင်၊ ပန်းဘဲတန်းမြို့နယ် မ. ဝ. တ ဥက္ကဋ္ဌ (ယာယီ) ဦးဝင်းလှိုင် (ရဲမှူး)၊ ဂေါပကအဖွဲ့ နာယကကြီးများ၊ ဥက္ကဋ္ဌနှင့် အဖွဲ့ဝင်များရှေ့မှောက်တွင် ဂေါပကအဖွဲ့ရုံးခန်းအတွင်းရှိ မီးခံသေတ္တာကို ဖွင့်လှစ်ကြပါသည်။

မဟာသိမ်တော်ကြီးပရိယတ္တိစာသင်တိုက် ဂေါပကအဖွဲ့ရုံး-အတွင်းရှိ မီးခံသေတ္တာအတွင်းမှ ငွေကြုတ်ဖြင့် သော့ခတ်သိမ်းဆည်းထားသော "အံတော်မြတ်"ကို တွေ့ရှိဖူးမြော်ခဲ့ပါသည်။ ဖူးမြင်ရသည့် ဥပါသကာများသည် ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာစွာဖြင့် "အံတော်မြတ်"ကို မိမိ-တို့ ဦးခေါင်းပေါ် ပင့်ဆောင်ပူဇော်ကြပါသည်။

ဘုရားရှင်၏ သွားတော်ဓာတ်နှင့် ဆက်စပ်၍ သိရှိလိုသဖြင့် ပါဠိတော် အဋ္ဌကထာ ဋီကာကျမ်းစာများနှင့်တကွ လက်လှမ်းမီသမျှကျမ်းစာတို့ကို စုဆောင်းရှာဖွေခဲ့ပါသည်။ ထိုတွင် သမန္တစက္ခုဒီပနီ၊ အဋ္ဌမတွဲ၊ စာမျက်နှာ ၅၉၉-၌—

၁၃၇-ပုစ္ဆာ။ ။မြတ်စွာဘုရား၏ စွယ်တော်ဓာတ် အကြီးအရှည် အဘယ်မျှခန့်လောက် ပမာဏရှိသည်ကို သိလိုပါသည်။

၁၃၇-ဝိသဇ္ဇနာ။ ။မြတ်စွာဘုရား၏————သိလိုပါသည် ဟူရာ၌—

"ဩသဓိတာရက ပဋိဘာဂ သမုဒယ-သမုဇ္ဇလိတ ကဒလိဖလပ္ပမာဏ သုသုက္က-ဒါဌာတော အာကာသဂင်္ဂါဂတိ အဘိဘဝ-မာနာ ဝိယ တာလက္ခန္ဓပ္ပမာဏာ သေတ-ရသ္မိယော နိက္ခမိတွာ။"

F 5A

> ဩသဓိ——ဒါဌတော။ သောက်ရှုး-ကြယ်အဖို့ရှိသော ကောင်းစွာတက်သော ပြုံးပြုံးပြက်တောက်ပသော ဌက်ပျောသီး-ပမာဏရှိသော အလွန်ဖြူစင်စွာသော စွယ်တော်မှ။ အာကာသဂင်္ဂါ——ဝိယ။ အာကာသဂင်္ဂါသည် စီးလာလွှမ်းမိုးဘိသကဲ့သို့။ တာလက္ခန္ဓပ္ပမာဏာ။ ထန်းလုံးပမာဏရှိကုန်သော။ သေတရသ္မိယော။ ဖြူသော ရောင်ခြည်တော်တို့သည်။ နိက္ခ-မိတွာ။ ထွက်လတ်၍—
>
> ဟု အနာဂတဝင်အဋ္ဌကထာ (၁၀၂)-၌ ဆို-သောကြောင့် မြတ်စွာဘုရား စွယ်တော်-ဓာတ်၏ အကြီး အရှည်ကို "ငှက်ပျောသီး ပမာဏ"ဟူ၍ မှတ်သင့်၏—

ဟု ဖတ်ရှုလေ့လာရပါသည်။

"အနာဂတဝင်အဋ္ဌကထာ"ဟု တွေ့ရသည်။ ဖတ်ဖူးသူကို မတွေ့ရသလောက် ဖြစ်ပါသည်။ သို့ဖြင့် စကားစပ်မိစပ်ရာ ပြောကြရာ နိုင်ငံတော်ပရိယတ္တိသာသနာ့တက္ကသိုလ် (ရန်ကုန်)၊ ဝိနယပိဋက-မဟာဌာန၊ တွဲဖက်နာယက၊ ဆရာဦးမောင်မောင်လေးက "မိမိတို့ ဓမ္မဂီရိအဖွဲ့မှာ "ဒါဌာဓာတုဝံသပါဠိ"စာမူကို ဆရာတော်ဦးတိလောက (ရဝေထွန်း)ထံမှ ခေတ္တငှားရမ်း၍ ကူးယူထားပါကြောင်း" လျှောက်ထားသဖြင့် ဦးမြင့်စိုး (ပညာရေး)ထံ သွားရောက်စုံစမ်းရာ လက်ရေးစာမူတစ်ခု ရရှိခဲ့ပါသည်။ ယင်းလက်ရေးစာမူမှာ ပေမူမှ ကူးယူထားခြင်း၊ ကူးယူသည့်အခါ ဂါထာများကို စုဏ္ဏိယကဲ့သို့ ကူးယူထားသဖြင့် မူသန့်ဖြစ်ရန် ခက်ခဲနေပါသည်။

ဒါဠာခါတုဝံသ

တနေ့တွင် နိုင်ငံတော်ပရိယတ္တိသာသနာ့တက္ကသိုလ် (ရန်ကုန်) ပိဋကတ်ဆိုင်ရာ ပါဠိစာပေဌာန တွဲဖက်ကထိက ဆရာ-ဦးကျော်လှိုင် ရောက်ရှိလာသဖြင့် မိမိစိစစ်နေသော စာမူကို ကြည့်ရှုပြီး "အရှင်ဘုရား ဒါဠာခါတုဝံသ (ပေမူ) တပည့်တော်ထံမှာ ရှိပါတယ်၊ ဝင်ကိုးဝင် အစုံရှိပါတယ်"ဟု လျှောက်ထားပါသည်။ "ဒီလိုဆိုလျှင် အဲဒီ ပေမူကို ခေတ္တငှားပါ"ဟု ပြောဆိုပြီး စကားဝါလမ်း၊ တိပိဋက-ကျောင်းတော်သို့ သွားရောက်ယူပြီး၊ ပေမူကို လက်နှိပ်စက်စာမူအဖြစ် ရိုက်နှိပ် တည်းဖြတ်ခဲ့ပါသည်။ လက်နှိပ်စက်စာမူကိုလည်း ကွန်ပျူတာစာမူအဖြစ် အရှင်နန္ဒာသီရိက စီစဉ်ပေးသဖြင့် "ဒါဠာခါတုဝံသ"ကျမ်းသည် ကွန်ပျူတာစာစီမူအဖြစ် ရောက်ရှိခဲ့ပါသည်။

အနာဂတဝံသအဋ္ဌကထာ

ဒါဠာခါတုဝံသ (ပေမူ) ပြန်လည်အပ်နှံသည့်အခါ ဆရာဦးကျော်လှိုင်က "အနာဂတဝံသအဋ္ဌကထာ လက်ရေးစာမူ ရှိပါကြောင်း၊ ပါဠိတော်ကို မိမိမြန်မာပြန်ဆိုထားပါကြောင်း၊ မေတ္တေယျဗျာကရဏမ် (သက္ကတ)မူကို ပါဠိဖြင့် ဖလှယ်၍ မြန်မာပြန်ဆိုထားပါကြောင်း၊ ဖြစ်နိုင်လျှင် စာအုပ်အဖြစ် ဆောင်ရွက်ပေးဖို့" လျှောက်ထားပါသည်။

လက်ရေးစာမူမှာ အမြန်ရေးကူးထားသဖြင့် တချို့နေရာ၌ ဖတ်ရှုရန် မလွယ်ကူပါ၊ သို့ဖြစ်၍ "ပေမူ ခေတ္တပေးပါ"ဟု ပြောဆိုပြီး ပေမူနှင့်တိုက်ဆိုင်၍ လက်ရေးစာမူကို လက်နှိပ်စက်စာမူအဖြစ် ရိုက်နှိပ်ခဲ့ပါသည်။ လက်ရေးစာမူနှင့် ပေမူသည် တချို့နေရာ၌ ကွဲလွဲမှု ရှိပါသည်၊ တချို့နေရာ၌ ပါဠိစာလုံးကို မြန်မာအသံထွက်ဖြင့် ရေးကူးထားသည်ကိုလည်း တွေ့ရပါသည်။

အနာဂတဝံသအဋ္ဌကထာ (လက်နှိပ်စက်မူ)ကို တည်းဖြတ်ရန်အတွက် ဂေါတမမြတ်စွာဘုရားနှင့် ဆက်စပ်နေသော အပိုင်းအခန်းတို့ကို လက်လှမ်းမီသမျှ အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာ၊ အပဒါနအဋ္ဌကထာ၊

ဗုဒ္ဓဝံသပါဠိတော်နှင့် အဋ္ဌကထာ၊ ဇာတကအဋ္ဌကထာ(ပထမ)တို့နှင့် တိုက်ဆိုင် တည်းဖြတ်ပါသည်။ အကြောင်းအရာမှာ တူသော်လည်း အရေးအသား အသွားအလာ ပါဠိအခံနေအထားမှာ မတူပါ၊ အာကာရ စကားရပ်များကို ပါဠိတော်၊ အဋ္ဌကထာတို့၌ ပါရှိသော ပါဠိအတိုင်း ကျမ်းညွှန်း၍ တည်းဖြတ်ပါသည်။ ဝတ္ထုများကိုလည်း မူရင်းပါဠိတော်၊ အဋ္ဌကထာတို့ကို ရှာဖွေ၍ ညွှန်ပြထားပါသည်။ အချို့ပါဠိစကားလုံးများကို အဘိဓာန်များနှင့် ညှိနှိုင်း၍ ပြင်ဆင်ထားပါသည်။ ပါဠိအဘိဓာန်၌ မပါသော ပါဠိစကားလုံးများလည်း ပါရှိပါသည်။ စာပိုဒ်များခွဲခြင်း၊ အခန်းခေါင်းစဉ်များ တပ်ခြင်းတို့ကို မိမိဉာဏ်မီသမျှ မွမ်းမံထားပါသည်။

ရည်ရွယ်ချက်နှင့် အကျိုးကျေးဇူး

အနာဂတဝင်နှင့်ဆက်စပ်သော စိစစ်ချက်များကို နိဒါန်းပိုင်း၌ ဆရာဦးကျော်လှိုင်က လက်လှမ်းမီသမျှ တင်ပြထားသည်ကို စာရှုသူများ ဖတ်ရှုပြီး ဖြစ်ပါလိမ့်မည်။

အနာဂတဝံသအဋ္ဌကထာ စာမူသည် ပါဠိတော်တကျော့၊ အဋ္ဌကထာတကျော့စီ ရေးသားထားပါသည်၊ သမာသ်ပုဒ်အရှည်ကြီးများကို အများဆုံးသုံး၍ သမရိုးကျ ဖွင့်ဆိုပြီး သဒ္ဒါနည်း၊ အလင်္ကာနည်းများဖြင့် ဖွဲ့နွဲ့ရေးသားထားပါသည်။ အဖွဲ့အနွဲ့ ပါဠိစီကုံးရေးသားလိုသည့် ပုဂ္ဂိုလ်များအား ကျေးဇူးပြုလိမ့်မည်ဖြစ်ပါသည်။ ဆရာဦးကျော်လှိုင်က တကူးတက ကြိုးကြိုးစားစား အချိန်များဖြင့် ရင်းနှီးပြီး ပေမူမှကူးယူထားသဖြင့် အများအသုံးပြု ကျမ်းစာတစ်ဆူဖြစ်လိုသည့် ဆန္ဒလည်း ပြင်းပြနေပါသည်။ ကျမ်းစာမူတစ်ဆူဖြစ်ပေါ်လာလျှင် လေ့လာလိုသောပုဂ္ဂိုလ်များလည်း အများအပြောဖြင့်သာ ကျေနပ်နေရာက လက်တွေ့ဖတ်ရှုလေ့လာနိုင်သဖြင့် လိုအပ်သော ဗဟုသုတများ ပြည့်ဝလာကြမည်ဖြစ်ပါသည်။

ဤသို့သော အချက်အလက်များကို ဖြည့်စွက်လိုသဖြင့် ပေမူမှ လက်ရေးစာမူ၊ လက်ရေးစာမူမှ လက်နှိပ်စက်စာမူ၊ လက်နှိပ်စက်စာမမ ကန်ပ။တာစာမအဖြစ် မောင်မြင့်နိုင်အကူအညီဖြင့် ဖြည့်ဆည်း

ပေးပို့လိုက်ပါပြီ၊ 'ပညာရှင်များအတွက် လိုအပ်နေသော ဟာကွက်တစ်ခု သို့မဟုတ် ကြည့်ရှုသိရှိလိုသည့် ဆန္ဒတစ်ခု ပြည့်ဝသွားလျှင် မိမိ၏ လုပ်အားတန်ဖိုး တိုးတက်သွားပြီ'ဟု ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာစွာဖြင့် ပညာရှင်များလက်သို့ ဤစာမူကို ပေးအပ်လိုက်ပါသည်။

'ပညာရှင် သူတော်စင်တို့သည် ဘုရားမြတ်စွာ သာသနာတော်ကို ကြာရှည်လေးမြင့် တည်တံ့အောင် ဆောင်ရွက်နိုင်ကြပါစေ'။

ဘဒ္ဒန္တကုမာရ
(အဂ္ဂမဟာဂန္ထဝါစကပဏ္ဍိတ)
ပဓာနနာယကဆရာတော်
မဟာသိမ်တော်ကြီးပရိယတ္တိစာသင်တိုက်
ပန်းဘဲတန်းမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။

ဝိညာပနမိဒံ

---o---

၁။ ဆပ္ပပညာသာဝိကေ သာကေ၊ တိသတေကသဟဿကေ။
ကတ္တိကေ ကာဠပက္ခမှိ၊ ဒွါဒသာဟေ ဘောမဒိနေ။

၂။ ဝိဇိတေ ဂုယှဌာနေသု၊ ဝိစာရဏာသမိတိယာ။
ဂုယှကော ဗျူဟာဘာရဓော၊ ဦးတင်အေးနာမကော သိယာ။

၃။ သာသနပ္ပမုခေ ဌာနေ၊ ဝေရိက္ခေပဌာနေ ဝရေ။
ဇနပဒဇေဋ္ဌကော အာသိ၊ ဦးတင်အောင်နာမကော ပိ စ။

၄။ ကမ္မာရာနံ နိဝါသမှိ၊ ပုရာတနေ သုမာပကေ။
ဣဿရာနံ ဥက္ကဋ္ဌောပိ၊ ဦးဝင်းလှိုင်အဝှယော အပိ။

၅။ ဦးဟန်တိ ဥက္ကဋ္ဌောစာပိ၊ ဂေါပကဿ သမိတိယာ။
သနာယကေဟိ ဂေါပကာ၊ သန္နိပါတံ အကံသု တေ။

၆။ ဂေါပကသန္နိပါတမှိ၊ သမုဂ္ဂံ ဝိဝရိံသု တေ။
သပဏ္ဏာနာနာရတနံ၊ ပဿိံသု သုပ္ပမောဒနာ။

၇။ ရဇတေန သမုဂ္ဂမှိ၊ ဝိဝရန္တေ ဝိစာရကာ။
ဗုဒ္ဓဿ ဒန္တဓာတုမ္ပိ၊ မောဒမာနာ ပဿန္တိ တေ။
ဝန္ဒန္တိ အဘိဝန္ဒန္တိ၊ ပသန္နာ သုဒ္ဓ မာနသာ။

၈။ ဒန္တဓာတုယာ သမ္ဗန္ဓေ၊ နာနာဂန္ထေ ဝိစာရိတေ။
အနာဂတဝံသဿပိ၊ အဋ္ဌကထံ ဝိညာယတိ။

၉။ ပေါရာဏပေါတ္ထကေန စ၊ တဿာ သဏ္ဌိတိ သုယျတိ။
ဧကေကသ္မိံ ဌိတတ္တာ၊ သုကရံ တံ န ပဿိတုံ။

၁၀။ ဝိဇိတေ ဝိဿဝိဇ္ဇာလယေ၊ ကထိကော ပါဠိဌာနေ သော။
ဦးကျော်လှိုင် ဥပါသကော စ၊ လေခကပေါတ္ထကံ အဒါ။

၁၁။ တမှာဟံ ဟတ္ထစက္ကေန၊ ပေါတ္ထကံ ဝတ္တနံ အကာ။
တမှာဟံ နာနာဂန္ထေဟိ၊ သောဓနံ ပဌမံ အကာ။

၁၂။ ဦးကျော်လှိုင် ကထိကဉ္စာပိ၊ ဒုတိယံ သောမိတုံ အဒါ။
တမှာဟံ နာနာဂန္ထေဟိ၊ တတိယံ သောဓနံ အကာ။

၁၃။ ကေသဉ္စိ သောဓနံ ကာတုံ၊ န သက္ကာ တံ ဌပေမိ စ။
ဝိညူဟိ တံ ဝိသောဓေတွာ၊ သုပေါတ္ထကံ ကရောန္တု စ။

၁၄။ ဧဝမ္ပိ ပေါတ္ထကံ မူလံ၊ အဓုနိကံ သုပေါတ္ထကံ။
မဟုဿာဟေန စာရိတံ၊ တံ တံ ဂန္ထေဟိ သန္ဒိတံ။

၁၅။ သုတေသီနံ ဟိတတ္ထာယ၊ ပသာဒတ္ထာယ ကာရိတံ။
သုရသာနံ မဓုရာနံ၊ ပရိဘုဉ္ဇန္တု သာဓဝေါ။

မာတိကာ

စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၁။	နိဒါနဝဏ္ဏနာ	၁
၂။	ဗောဓိသတ္တဿ မဟာကရုဏာ	၂
၃။	တယော ဗောဓိသတ္တာ	၃
၄။	သုမေဓကထာ	၄
၅။	အမရပုရကထာ	၄
၆။	နေက္ခမ္မနိန္နမာနသတာ	၇
၇။	မဟာဘိနိက္ခမန်	၁၂
၈။	ပဏ္ဏသာလာသုမာပန်	၁၃
၉။	တာပသပဗ္ဗဇ္ဇာ	၁၄
၁၀။	ဒီပင်္ကရဗုဒ္ဓပါတုဘာဝေါ	၁၇
၁၁။	သဗ္ဗညုတညာဏပတ္ထနာ	၂၁
၁၂။	ဗောဓိသတ္တဘာဝဗျာကရဏံ	၂၂
၁၃။	ဗုဒ္ဓကာရကဓမ္မဝိစိနန်	၂၃
၁၄။	ကောဏ္ဍညဗုဒ္ဓဝံသကထာ	၂၇
၁၅။	မင်္ဂလဗုဒ္ဓဝံသကထာ	၂၇
၁၆။	သုမနဗုဒ္ဓဝံသကထာ	၂၈
၁၇။	ရေဝတဗုဒ္ဓဝံသကထာ	၂၈
၁၈။	သောဘိတဗုဒ္ဓဝံသကထာ	၂၉
၁၉။	အနောမဒဿီဗုဒ္ဓဝံသကထာ	၂၉
၂၀။	ပဒုမဗုဒ္ဓဝံသကထာ	၂၉
၂၁။	နာရဒဗုဒ္ဓဝံသကထာ	၃၀
၂၂။	ပဒုမုတ္တရဗုဒ္ဓဝံသကထာ	၃၀
၂၃။	သုမေဓဗုဒ္ဓဝံသကထာ	၃၀
၂၄။	သုဇာတဗုဒ္ဓဝံသကထာ	၃၁

မာတိကာ

စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၂၅။	ပိယဒဿီဗုဒ္ဓဝံသကထာ	၃၁
၂၆။	အတ္ထဒဿီဗုဒ္ဓဝံသကထာ	၃၁
၂၇။	ဓမ္မဒဿီဗုဒ္ဓဝံသကထာ	၃၂
၂၈။	သိဒ္ဓတ္ထဗုဒ္ဓဝံသကထာ	၃၂
၂၉။	တိဿဗုဒ္ဓဝံသကထာ	၃၂
၃၀။	ဖုဿဗုဒ္ဓဝံသကထာ	၃၃
၃၁။	ဝိပဿီဗုဒ္ဓဝံသကထာ	၃၃
၃၂။	သိခီဗုဒ္ဓဝံသကထာ	၃၃
၃၃။	ဝေဿဘူဗုဒ္ဓဝံသကထာ	၃၄
၃၄။	ကကုသန္ဓဗုဒ္ဓဝံသကထာ	၃၄
၃၅။	ကောဏာဂမနဗုဒ္ဓဝံသကထာ	၃၄
၃၆။	ကဿပဗုဒ္ဓဝံသကထာ	၃၅
၃၇။	စတုဝီသတိဗျာကရဏဗုဒ္ဓါ	၃၅
၃၈။	ပါရမီဝိဘာဂေါ	၃၆
၃၉။	ပါရမီယောဇနံ	၃၆
၄၀။	ဗောဓိသတ္တာနံ အဋ္ဌာရသ အဘဗ္ဗဋ္ဌာနာနိ	၃၇
၄၁။	တီဏိ စရိယာနိ	၃၈
၄၂။	ပဉ္စမဟာဝိလောကနံ	၄၀
၄၃။	ဒွတ္တိံသပုဗ္ဗနိမိတ္တာနိ	၄၂
၄၄။	ဂဗ္ဘပရိဟာရော	၄၃
၄၅။	လုမ္ဗိနီမင်္ဂလသာလဝနံ	၄၅
၄၆။	ဗောဓိသတ္တဝိဇာယနံ	၄၅
၄၇။	သီဟနာဒကထာ	၄၇
၄၈။	သတ္တသဟဇာတာ	၄၈
၄၉။	ဒေဝိလဿ ဝန္ဒနာ	၄၉
၅၀။	နာမဂ္ဂဟဏမင်္ဂလံ	၄၉
၅၁။	အဋ္ဌဗြာဟ္မဏပါမောက္ခာ	၅၀

မာတိကာ

စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၅၂။	ဗောဓိသတ္တမာတုဓမ္မတာ	၅၀
၅၃။	ဝပ္ပမင်္ဂလံ	၅၁
၅၄။	ပေါက္ခရဏီမာပနံ	၅၂
၅၅။	တယော ပါသာဒါ	၅၃
၅၆။	ဓနုသိပ္ပသတ္တိဒဿနံ	၅၅
၅၇။	ရာဇသမ္ပတ္တိအနုဘဝနံ	၅၆
၅၈။	စတုန္နံ နိမိတ္တာနံ ဒဿနံ	၅၇
၅၉။	ရာဟုလကုမာရဝိဇာယနံ	၆၀
၆၀။	မဟာဘိနိက္ခမနံ	၆၀
၆၁။	ဗောဓိသတ္တပဗ္ဗဇ္ဇာ	၆၄
၆၂။	ဗိမ္ဗိသာရရညော ပဋိညာဒါနံ	၆၄
၆၃။	ပဓာနာနုယုဉ္ဇနံ	၆၅
၆၄။	ဗောဓိမဏ္ဍူပဂမနံ	၆၇
၆၅။	မာရာရိဝိဇယော	၆၇
၆၆။	မာရဿ နဝဝဿာဝုဓ ဝိဿဇ္ဇနံ	၇၀
၆၇။	စက္ကာဝုဓဝိဿဇ္ဇနံ	၇၀
၆၈။	ဘဂဝတော သက္ခိ မဟာပထဝီ	၇၂
၆၉။	အဘိသမ္ဗောဓိကထာ	၇၂
၇၀။	ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ မနသိကာရော	၇၅
၇၁။	ဝဋ္ဋပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ	၇၇
၇၂။	ဝိဝဋ္ဋပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ	၇၈
၇၃။	ဓမ္မဋ္ဌိတိဉာဏံ	၈၀
၇၄။	စတုသင်္ခေပါ	၈၁
၇၅။	တယော အဒ္ဓါ	၈၁
၇၆။	ဝီသတာကာရာ	၈၁
၇၇။	တီဏိ ဝဋ္ဋာနိ	၈၂
၇၈။	တိသန္ဓိ	၈၃

မာတိကာ

စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၇၉။	သဗ္ဗညုတညာဏကထာ	၈၃
၈၀။	ပလ္လင်္ကသတ္တာဟ	၈၆
၈၁။	အနိမိသသတ္တာဟ	၈၆
၈၂။	စင်္ကမသတ္တာဟ	၈၇
၈၃။	ရတနာဃရသတ္တာဟ	၈၇
၈၄။	အဇပါလသတ္တာဟ	၉၀
၈၅။	မုစလိန္ဒသတ္တာဟ	၉၀
၈၆။	ရာဇာယတနသတ္တာဟ	၉၁
၈၇။	ဗြဟ္မယာစနကထာ	၉၁
၈၈။	အဇိတတ္ထေရသဉပ္ပတ္တိ ပါရမီပူရဏ	၉၅
၈၉။	မဟာပဇာပတိဂေါတမိယာ စီဝရယုဂဒါန်	၉၇
၉၀။	အဇိတတ္ထေရဿ ပတ္ထနာ	၁၀၁
၉၁။	သဗ္ဗညုဗုဒ္ဓါန် သိတပါတုကရဏ	၁၀၁
၉၂။	သမ္ဗုဒ္ဓဘာဝဗျာကရဏ	၁၀၃
၉၃။	အနာဂတဝံသဉပ္ပတ္တိကထာ	၁၀၃
၉၄။	လောကဝိနာသကကထာ	၁၁၀
၉၅။	ကပ္ပဋ္ဌိတိကထာ	၁၁၁
၉၆။	အသင်္ချေယျကပ္ပ, မဟာကပ္ပါနိ	၁၁၂
၉၇။	သဗ္ဗညုဗုဒ္ဓဿ ကာယဗလ်	၁၁၄
၉၈။	ဒသဗလညာဏာနိ	၁၁၅
၉၉။	ကေတုမတီရာဇဓာနီ	၁၁၇
၁၀၀။	ဂေါတမဗုဒ္ဓဿ သာသနန္တရဓာနကာလေ အာယုဟာယနကထာ	၁၁၈
၁၀၁။	တိဝိဓေကပ္ပနိဗ္ဗတ္တိကာလော	၁၁၉
၁၀၂။	အာယုဝဍ္ဎနကထာ	၁၁၉
၁၀၃။	ဗာရာဏသီနဂရဿ ပရိဝတ္တနနာမာနိ	၁၂၀
၁၀၄။	သင်္ခရာဇဿ ဉပ္ပတ္တိ	၁၂၁

မာတိကာ

စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၁၀၅။	စက္ကရတနံ	၁၂၃
၁၀၆။	ဟတ္ထိရတနံ	၁၂၅
၁၀၇။	အဿရတနံ	၁၂၆
၁၀၈။	မဏိရတနံ	၁၂၆
၁၀၉။	ဣတ္ထိရတနံ	၁၂၇
၁၁၀။	ဂဟပတိရတနံ	၁၂၇
၁၁၁။	ပရိဏာယကရတနံ	၁၂၇
၁၁၂။	မဟာပနာဒရာဇာ	၁၃၀
၁၁၃။	ကေတုမတီရာဇဓာနိယာ သောဘနံ	၁၃၃
၁၁၄။	ဇမ္ဗူဒီပသိရီ	၁၄၀
၁၁၅။	မေတ္တေယျဘဂဝတော ဥပ္ပတ္တိကထာ	၁၄၄
၁၁၆။	အပရိမိတသိရီနုဘဝနံ	၁၅၀
၁၁၇။	စတ္တာရိ မဟာနိမိတ္တာနိ ဒိဿမာနာနိ	၁၅၈
၁၁၈။	မဟာဘိနိက္ခမနံ	၁၅၉
၁၁၉။	ပဗ္ဗဇာကထာ	၁၆၄
၁၂၀။	အဘိသမ္ဗောဓိကထာ	၁၆၄
၁၂၁။	သခ်ရာဇာဒီနံ ပဗ္ဗဇ္ဇာ	၁၇၁
၁၂၂။	တယော အဘိသမယာ	၁၇၄
၁၂၃။	မေတ္တေယျ ဆတ္ထုသာသနဝိတ္ထာရိကံ	၁၇၆
၁၂၄။	မာတာပိတ္တာဒိသမ္ပတ္တိ	၁၈၇
၁၂၅။	ရူပကာယပ္ပမာဏာဒီဟိ သမ္ပတ္တိ	၁၉၁
၁၂၆။	ဒေဝပူဇာဝိသေသာနိ	၁၉၄
၁၂၇။	မနုဿာနံ ယသသုခါဒိသမ္ပတ္တိ	၂၀၁
၁၂၈။	အစိရဋ္ဌာယိနော သဗ္ဗသင်္ခါရာ	၂၀၃
၁၂၉။	မေတ္တေယျဿ ဘဂဝတောဒဿနဟေတုဘူတပုညာနိ	၂၀၅
၁၃၀။	နိဂမနကထာ	၂၀၇
၁၃၁။	သောဓကထေရနိဂမနကထာ	၂၀၉

---၀---

အနာဂတဝံသဋ္ဌကထာ

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

(က) ဇိနဝံသံ ဝိဒုံ ဗုဒ္ဓံ၊ အသမံ ဉေယျပါရဂုံ။
ဝန္ဒိတွာ အမလံ ဓမ္မံ၊ သံဃဉ္စ ဂုဏာလင်္ကတံ။

(ခ) နမမာနော ဝရံ ပုညံ၊ ယံ လဘိံ ရတနတ္တယံ။
တံ တေဇေန နိဟန္တွာန၊ နာနာဝိဓံ ဥပဒ္ဒဝံ။

(ဂ) ဗဟုဿုတော ကဝိ ဉာဏီ၊ ယော မဟာဗောဓိနာမကော။
ထေရော သီလေန သမ္ပန္နော၊ တေနာဟံ အဘိယာစိတော။

(ဃ) အနာဂတံ စ ယံ ဝံသံ၊ ဒေသေသိ မုနိပုင်္ဂဝေါ။
အဂ္ဂသာဝက ဘဒြေန၊ ပုစ္ဆိတော ပဌမေန သော။

(င) အတ္ထဗျဉ္ဇနသမ္ပန္နံ၊ ပုညုဿာဟကရံ ဝရံ။
ဝဏ္ဏယိဿာမဟံ သာရံ၊ တံ နိသာမေထ သာဓဝေါတိ။

နိဒါနဝဏ္ဏနာ

တတ္ထ **အနာဂတဝံသောတိ** ကေနဋ္ဌေန အနာဂတဝံသော၊ န အာဂတောတိ အနာဂတော၊ အသမ္ပတ္တောတိ အတ္ထော။ ယသ္မိံ ကာလေ မေတ္တေယျော ဘဂဝါ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ၊ သော ကာလော ဣဒါနိ အသမ္ပတ္တဘာဝေန အနာဂတောတိ ဝုစ္စတိ။ **ဝံသောတိ** တန္တိ ပဝေဏီ ပရံပရာ။ အနာဂတေ ဘဝိတဗ္ဗော ဝံသော အနာဂတဝံသော၊ ယထာ “အာဇညရထော”တိ[၁]။ အနာဂတော ဝါ ဝံသော အနာဂတဝံသော၊ အထ ဝါ အနာဂတော ဗုဒ္ဓေါ။ ယထာ “ရတ္တိ”န္တိ[၂]။ ကိံ ဝုတ္တံ ဟောတိ-

---

၁။ မ၊ ၂။ ၂၆၆။ နိတိ၊ သုတ္တ။ ၁၉၆။ နိရုတ္တိ။ ၂၂၅။
၂။ ဒီ၊ ၄၊ ၁။ ၇၅။ သီ၊ ဋီ၊ သစ်၊ ၁။ ၁၄၆။

ယထာ “ရတ္တိံ န ဘုဉ္ဇေယျ ဝိကာလဘောဇန”န္တိ[၁] ဧတ္ထ ရတ္တိယံ ဘောဇနံ ရတ္တီတိ ဝုစ္စတိ။ ဧဝမိဓာပိ အနာဂတော အသမ္ပတ္တော အဝသံ ဥပ္ပဇ္ဇနကော ဗုဒ္ဓေါ “အနာဂတော”တိ ဝုစ္စတီတိ။ အနာဂတေ ဘဝိတဗ္ဗော ဝါ ဗုဒ္ဓေါ အနာဂတော၊ အနာဂတဿ ဝံသော အနာဂတဝံသော၊ မေတ္တေယျဘဂဝတော ဝံသောတိ အတ္ထော။ ဧဝံ တာဝေတ္ထ ဝစနတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။

အယံ ပန အနာဂတဝံသော ကေန ဒေသိတော ?၊ ကတ္ထ ဒေသိတော ?၊ ကဒါ ဒေသိတော ?၊ ကဿ ပုစ္ဆာ ?၊ ကံ အာရဗ္ဘ ဒေသိတောတိ ?။ တတ္ထိဒံ ဝိဿဇ္ဇနံ၊ **ကေန ဒေသိတောတိ ?** သဗ္ဗညုဗုဒ္ဓေန၊ **ကတ္ထ ဒေသိတောတိ?** ကပိလဝတ္ထုနဂရေ၊ **ကဒါ ဒေသိတောတိ ?** ဗုဒ္ဓဝံသဿာဝသာနေ။ **ကဿ ပုစ္ဆာတိ ?** ဓမ္မသေနာပတိနော။ **ကံ အာရဗ္ဘ ဒေသိတောတိ ?** မဟာပဇာပတိယာ ဂေါတမိယာ ဘဂဝတော ဥပနီတဝရဒုဿယုဂေသု ဧကဒုဿပဋိဂ္ဂါဟကံ အဇိတတ္ထေရံ အာရဗ္ဘ ဒေသိတောတိ။ သော ပန ယသ္မာ တံ ဒေသကဿ သတ္ထုနော ဥပ္ပတ္တိံ ဒဿေတွာ ဒီပင်္ကရာဒီနံ စတုဝီသတိယာ ဗုဒ္ဓါနဉ္စ ဝံသံ ဝဏ္ဏိယမာနော သုသမ္ဗုဒ္ဓေါ ပရိပုဏ္ဏော သုပါကဋော ဟောတိ။ အညထာ အယံ ဗုဒ္ဓေါ အပရိပုဏ္ဏော ဝိပ္ပကတော န သုဋ္ဌု ပါကဋော ဟောတိ။ တသ္မာ နာတိသမာသဗျာသဝသေန အာဒိတော ပဘုတိ တဿုပ္ပတ္တိံ ဒဿေတွာ ဒီပင်္ကရာဒီနဉ္စ စတုဝီသတိယာ ဗုဒ္ဓါနံ ဝံသဉ္စ ဧကဒေသံ ဒဿေတွာ ဝဏ္ဏယိဿာမာတိ။

ဗောဓိသတ္တဿ မဟာကရုဏာ

ဇာတိ ဇရာ ဗျာဓိ မရဏ အာပါယိက ဂဗ္ဘောက္ကန္တိက ဂဗ္ဘပရိဟရဏ ဂဗ္ဘဝိပတ္တိ ဂဗ္ဘဝုဋ္ဌာန အတ္တုပက္ကမမူလကာဒိနေကဝိဓဒုက္ခမဟောဒကသမ္ပုဏ္ဏော “အနမတဂ္ဂေါယံ ဘိက္ခဝေ သံသာရော ပုဗ္ဗကောဋိ န ပညာယတိ၊ အဝိဇ္ဇာနီဝရဏာနံ သတ္တာနံ တဏှာသံယောဇနာနံ သန္ဓာ-

၁။ ဝိ၊ ၄၊ ၄။ ၁၈၀။ သာရတ္ထ၊ ၃။ ၄၇၈။

ဝတံ သံသရတ[၁]”န္တိ အာဒိနာ ဘဂဝတာ ဝုတ္တေ အနမတဂ္ဂသံသာရဝဋ္ဋမဟောဒဓိမှိ သံသရိတံ ရာဂဒေါသမောဟကောဓုပနာဟာဒိနေကကိလေသစဏ္ဍမစ္ဆာမိသဘူတံ သုဂတိဒုဂ္ဂတိပဋိသန္ဓိဝသေန ဥမ္မုဇ္ဇနိမုဇ္ဇမာနံ နိရယတော နိရယံ တတော တိရစ္ဆာနယောနိပေတ္တိဝိသယံ အသုရကာယံ မနုဿလောကံ ဒေဝလောကံ အမနုဿလောကံ၊ တတော အပါယံ။ ဒေဝလောကာ ဒေဝလောကံ။ တတော ဗြဟ္မလောကံ၊ ဗြဟ္မလောကာ ဒေဝလောကံ၊ တတော မနုဿလောကံ၊ မနုဿလောကာ အပါယံ၊ ဗြဟ္မလောကတော ဒေဝမနုဿေတိ ဧဝံ သဗ္ဗတ္ထ သဉ္စရဏဝသေန ဟေဋ္ဌုပရိယာယတော တိဘဝ စတုယောနိ ပဉ္စဂတိ သတ္တဝိညာဏဋ္ဌိတိ နဝသတ္တာဝါသေသု သမ္ပရိဝတ္တမာနံ [illegible] ဒိသွာ တယော ဗောဓိသတ္တာ ဒယာယ ဤရိတဟဒယာ “ကေန နု ခေါ ဥပါယေန တံ တတော မောစေတုံ သက္ကောမီ”တိ ဝိစိန္တာ သဗ္ဗညုဗုဒ္ဓဘူတေနာတိ ဥ တွာ တတော ပဋ္ဌာယ သမ္ဗောဓိနိမိတ္တဘူတံ ပုညသဉ္စယံ ကတ္တုကာမာ သဗ္ဗညုတညာဏတ္ထာယ စိတ္တံ ပတိဋ္ဌပေတွာ ပုညသဉ္စယံ ကုရုမာနာ ဥဂ္ဃဋိတညူ, ဝိပဉ္စိတညူ, နေယျသု တီသု ဗောဓိသတ္တေသု ဥဂ္ဃဋိတညူဗောဓိသတ္တော အဟောသိ။

တယော ဗောဓိသတ္တာ

တယော ဟိ ဗောဓိသတ္တာ ဥဂ္ဃဋိတညူ, ဝိပဉ္စိတညူ, နေယျောတိ။ တတ္ထ ဥဂ္ဃဋိတညူ ပညာဓိကော၊ ဝိပဉ္စိတညူ သဒ္ဓါဓိကော၊ နေယျော ဝီရိယာဓိကော။ ဥဂ္ဃဋိတညူနော ကပ္ပသတသဟဿာဓိကာ စတ္တာရော အသင်္ချေယျာ ပါရမိယော။ ဝိပဉ္စိတညူနော တတော အဋ္ဌ အသင်္ချေယျာ ပါရမိယော။ နေယျဿ တတော သောဠသ အသင်္ချေယျာ ပါရမိယော။ ဣမေသု တီသု ဗောဓိသတ္တေသု အမှာကံ ဗောဓိသတ္တော ကပ္ပသတသဟဿာဓိကစတုအသင်္ချေယျပါရမိပူရကော ပညာဓိကော ဥဂ္ဃဋိတညူတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။

၁။ သံ၊ ၁။ ၃၈၇။ သံ၊ ၂။ ၁၂၁။ စူဠနိ။ ၁၃၆။

သုမေဓကထာ

ဧဝံ ဥဂ္ဃဋိတညူနာမော ဟုတွာ အဘိနီဟာရတော ပုဗ္ဗေဝ နိရန္တရံ ပဉ္စသု အတ္တဘာဝသတေသု မနုဿလောကေ ဌတွာ ကမ္မဝါဒီ ကိရိယဝါဒီ တာပသ ပရိဗ္ဗာဇက ဘိက္ခူသု ပဗ္ဗဇိတွာ အတ္တာဓိပတေယျံ ကတွာ သီလသံဝရံ ပရိပူရေန္တော သပ္ပတိဿဝလက္ခဏံ လဇ္ဇာသဘာဝသဏ္ဌိတံ အဇ္ဈတ္တသမုဋ္ဌာနံ ဟိရိသမ္ပဒံ ပူရေသိ။ တထာ အတ္တဘာဝသဟဿေသု လောကာဓိပတေယျံ ကတွာ သီလသမ္ပဒံ ပူရေန္တော ဝဇ္ဇဘီရုကဘယဒဿာဝိလက္ခဏံ ဘယသဘာဝသဏ္ဌိတံ ဗဟိဒ္ဓသမုဋ္ဌာနံ ဩတ္တပ္ပသမ္ပဒံ ပူရေသိ။ တထာ ပဉ္စသု အတ္တဘာဝသဟဿေသု သနိဃဏ္ဍုကေဋုဘေ သက္ခရပဘေဒေ ဣတိဟာသပဉ္စမေ သပဒေသလောကာယတေ သဝေယျာကရဏေ သလက္ခဏေ တယော ဝေဒေ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ သတိ ဇိနပရိယတ္တိံ ဝါ ဥဂ္ဂဏှိတွာ ပရေပိ ဥဂ္ဂဟာပနဝသေန အာဂမသမ္ပဒံ ပူရေသိ။ ဧဝံ ပဉ္စသတာဓိကေသု ဆသု အတ္တဘာဝသဟဿေသု တိဿော သမ္ပတ္တိယော ပူရေတွာ ကပ္ပသတသဟဿံ ပူရိတပါရမီ ဟုတွာ ရုစိယာ သတိ အရဟတ္တံ ဂဏှိတွာ သံသာရဒုက္ခသမတိက္ကမနံ ကာတုံ သမတ္ထော ဟုတွာ ကပ္ပသတသဟဿာဓိကာနံ စတုန္နံ အသင်္ချေယျာနံ မတ္ထကေ ဇမ္ဗုဒီပတလေ အမရပုရေ ဗြာဟ္မဏကုလေ နိဗ္ဗတ္တိ။

အမရပုရကထာ

တံ ပန နဂရံ အာယာမတော စ ဝိတ္ထာရတော စ ဒွါဒသယောဇနိကံ, သမန္တတော ဆတ္တိံသယောဇနိကံ, ရဇတ ပဗ္ဗတရာဇိသရိက္ခက ဥစ္စ ဗဟလ ပဏ္ဍရ မနောရမ အနုပါကာရ ဂေါပုရဋ္ဋာလ ဝိဘူသိတံ, နာနာဝိစိတ္တ ဓဇ ပဋာက မာလာ ဝိဘူတံ, ဇဂတိ ဥဒက ကဒ္ဒမသုက္ခ ပရိခါ ပရိဝါရိတံ, တရု ပါကာရ ပရိက္ခိတ္တံ, သုဝဏ္ဏ မဏိ ကာစပဝါဠ ရဇတပ္ပဘာ သဒိသ နာနာဝိရာဂ သမုဇ္ဇလ သီဟ ပဉ္ဇရ သောဘိတဝေဒိကာ ပရိက္ခိတ္တ ကေလာသ ကပ္ပ ဧကဘူမိက ဒွိဘူမိကာဒိ သမုဂ္ဂတနေကသဏ္ဌာန ဝိစိတ္တ ဓဇ မာလာဂုဏ ကိင်္ကိဏိကဇာလ သဉ္ဆရဏ ဆဒန-

နေကဝဏ္ဏ စိတ္တကမ္မ မာလာကမ္မ လတာကမ္မ ဓဇပဋာကာဒိ ဝိဘူသိတသဉ္ဈာနုရဉ္ဇိတ ပါသာဒတလ ပဋိမဏ္ဍိတံ, ပုဏ္ဏဃဋ ပုဏ္ဏပါတိ ကဒလိပန္တိ တောရဏူပသောဘိတ ဝိသုဒ္ဓ နိမ္မလ သေတ ပုဠိန သမာကိဏ္ဏ နရိန္ဒသဉ္စရဏ ပုထုလ မဟာဝီထိပဘိန္နံ, ဣန္ဒနီလ မဏိသင်္ဃာတမိဝ မဇ္ဈဂုမ္ဗသမာကုလ ဝိပ္ပသန္န မဓုရ သီတ သလိလ သမ္ပုဏ္ဏ ပဒုမုပ္ပလ ကုမုဒပုဏ္ဍရိကာဒိသဉ္ဆန္နဝကံ, ဒီဃစတုရဿာဒိဘေဒ ဂမ္ဘီရဝိတ္ထတ ပေါက္ခရဏီဝရူပေတံ, ဝိစိတြ စမ္ပ ကာယူရ ကုဏိကဉ္စနာဝေဠုကာဒီဟိ ခတ္တိယမဏ္ဍလေဟိ, သက္ကာနုရူပ ပသာဓန ပသာဓိတာ နေကဝိဓ ပဏ္ဏာကာရ ဘောဂသမင်္ဂီဟိ ဂဟပတိမဏ္ဍလေဟိ, သဗ္ဗာကာရ ဝိဘူသိတ သုဝဏ္ဏဒဏ္ဍာဒိထရု ခဂ္ဂ ဗန္ဓ အမစ္စမဏ္ဍလေဟိ, ပဋိမုက္က ယညသုတ္တ သုဒ္ဓဝတ္ထ နိဝတ္ထဂဟိတ သင်္ခဟတ္ထ သတဇယ ဃောသကဗြာဟ္မဏမဏ္ဍလေဟိ စ နိရန္တရုပဋ္ဌိတရာဇဝတ္ထုဒ္ဓါရကံ, သဗ္ဗာဘရဏပဋိမဏ္ဍိတ ဟာဝ ဘာဝ လီဠာသိင်္ဂါရ စာတုရိယာ သမန္နာဂတ သုရကညာ ပဋိဘာဂရာဇကညာနုသဉ္စရိတံ, နာနာပရိဟာရူပသောဘိတံ, ရာဇဘဝန ဝိဘူသိတ သမုပေတံ, နာနာဝိဓ ရတနမဉ္ဇူ ဒုဿ ဂန္ဓာဒိ သမ္ဘာရိတ နေကသဟဿ အာပဏသမာကိဏ္ဏံ, ဂန္ဓသေဏိ ဒုဿသေဏိ ပုပ္ဖသေဏိအာဒိ အဋ္ဌာရသသေဏိနိဝါသံ, မုတ္တာ မဏိ ဝေဠုရိယ သင်္ခ သိလာ ပဝါဠ ရဇတ ကနက လောဟိတင်္ဂ မသာရဂလ္လ ရတနသမ္ပုဏ္ဏသာလိဝီဟာဒိဓည သမ္ပုဏ္ဏ ဓနပဉ္ဇုဏ္ဏသောမာရ ဒုကူလ ဒေဝဝတ္ထ ကောသေယျ ကာသိကာဒိဝတ္ထ သမ္ပုဏ္ဏကောသကောဋ္ဌာဂါရသမန္နာဂတံ, ဒိဗ္ဗကာမသဒိသ စက္ခာဒိဝိညေယျ ဣဋ္ဌကန္တ မနောရမ ပိယရူပ ကာမုပသံဟိတ ရဇနီယပဉ္စကာမဂုဏူပေတံ, သီသ ကဏ္ဏ ဂီဝ ဥဒရ ကဋိ ဟတ္ထ ပါဒ အလင်္ကာရကတဒေဝစ္ဆရ ဒေဝပုတ္တပဋိဘာဂ နာရီနရဂဏာကိဏ္ဏံ, ဥယျာန ပုပ္ဖါရာမ ဖလာရာမ ရာမဏေယျကံ, နိစ္စပ္ပဝတ္တ မလ မေဏ္ဍ ကုက္ကုဋ မဟိံသ ဥသဘ ဝါရဏယုဒ္ဓုပယောသိတံ, ဂဇ တုရင်္ဂ ရထ ပဋိမာဝနံ, သမုဋ္ဌိတရဇပဋိစ္ဆန္နံ, ပိလန္ဓမာလာဒါမ ကဏ္ဌာဗန္ဓ ဝတ္ထာဒိ သုရာသောဏ္ဍ သမာကိဏ္ဏ အာပါနမဏ္ဍလဗျာကုလံ, သံသ ဆဝ ဝိသံသိက နိဂဏ္ဌ ပရိဗ္ဗာဇကသေဝိတ ပဋိပဉ္စနကာဒိ နေကတိတ္ထိယာရာမပရိဝါရိတံ, အာတတ ဝိတတ ဃန သုသိရ-

ပဉ္စင်္ဂိက တူရိယေဟိ နစ္စဂီတဝါဒိတသဒ္ဒေဟိ စ နိစ္စသဿိရိကံ, ဟတ္ထိအဿ ရထ ဘေရိ မုဒိင်္ဂ ဝီဏာ သမ္မတာဠသဒ္ဒေဟိ စ ဘုဉ္ဇထ, ပိဝထ, နဟာယထ, ဝိလိမ္ပထ, နိဝါသေထ, သယထ, အလင်္ကရောထာတိ နိစ္စုပယောသိတံ သဗ္ဗပုညကမ္မိကနိဝါသံ၊ အတိသိရီယာ ဘာရိကတ္တာ ပန တံ ဝဟိတုံ အသက္ကောန္တမိဝ ဒေဝနဂရတော ဂလိတွာ ဘူမိယံ ပတိဋ္ဌိတမိဝ သုသမိဒ္ဓံ အဟောသိ။

ဣမမေဝတ္ထံ အနွောနီတံ ကတွာ ဗုဒ္ဓဝံသေ-
- နဂရံ သဗ္ဗင်္ဂသမ္ပန္နံ၊ သဗ္ဗကမ္မုပါဂတံ။
သတ္တရတနသမ္ပန္နံ၊ နာနာဇနသမာကုလံ။
သမိဒ္ဓံ ဒေဝနဂရံဝ၊ အာဝါသံ ပုညကမ္မိန[၁]”န္တိ ဝုတ္တံ။

တသ္မိံ ပန နဂရေ ရညော ပုရောဟိတော ဥဘတော သုဇာတော မာတိတော စ ပိတိတော စ သံသုဒ္ဓဂဟဏိကော ယာဝ သတ္တမာ ကုလပရိဝဋ္ဋာ အက္ခိတ္တော အနုပက္ကုဋ္ဌော ဇာတိဝါဒေန၊ အဍ္ဎော မဟဒ္ဓနော မဟာဘောဂေါ ပဟူတဝိတ္တူပကရဏော ပဟူတဓနဓညော အနေကသဟဿဗြာဟ္မဏပါမောက္ခော သဗ္ဗတ္ထ ပညာတော ရာဇပူဇိတော ပဋိဝသတိ။ အမှာကံ ပန ဗောဓိသတ္တော တံ ပဋိစ္စ ဥပ္ပန္နော၊ နာမေန သုမေဓော နာမ အဟောသိ အဘိရူပေါ ဒဿနီယော ပါသာဒိကော ပရမာယ ဝဏ္ဏပေါက္ခရတာယ သမန္နာဂတော။ အမရပုရေ သမုဿိတ ကနက တောရဏ ပဋိဘာဂတ္တာ ဉာဏီ ပဏ္ဍိတော ဗျတ္တော မေဓာဝီ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တပကာရေသု တီသု ဝေဒေသု ပါရဂူ အဟောသိ။

တသ္မိံ ဝယပတ္တေ မာတာပိတရော ကာလမကံသု၊ နေသံ ပေတကိစ္စကတာဝသာနေ ဘဏ္ဍာဂါရိကအမစ္စော အာယပေါတ္ထကံ အာဟရိတွာ ရတနကောဋ္ဌာဂါရာနိ ဝိဝရိတွာ ကနက မဏိ သင်္ခ မုတ္တာပဝါဠာဒီနိ နာနာဝိဓ ရတနာနိ ဒဿေတွာ “တာတ ဧတံ ဓနံ ပဋိပဇ္ဇ ဧတ္တကံ တေ ပိတု သန္တကံ၊ ဧတ္တကံ တေ မာတု သန္တကံ၊ ဧတ္တကံ တေ

၁။ ဗုဒ္ဓဝံသ။ ၇၀၆။

အယျကပယျကာဒီနံ သန္တကာ”န္တိ အာဟ။ တံ သုဏန္တဿေဝ မဟာသတ္တဿ မဟန္တော သံဝေဂေါ ဥဒပါဒိ “အဟော မမ ဉာတကာ ဧတ္တကံ ဓနံ ဥပ္ပါဒေတွာ ပရလောကံ ဂစ္ဆန္တာ ဧကကဟာပဏမ္ပိ ဂဟေတွာ န ဂတာ၊ မယာ ပန ဂဟေတွာ ဂမနကာရဏံ ကာတုံ ဝဋ္ဋတီ”တိ စိန္တေသိ။

အပိ စ “ဓနံ နိဿာရံ ကာယောပိ နိဿာရော၊ ဥဘယမ္ပိ အတ္တနာ သဟ ပရလောကံ န ဂစ္ဆတိ၊ နိဿာရံ ဓနံ ဒတွာ တတော ပုညသာရော ကာယပဋိပတ္တိယာ ယောဇေတွာ တတော သာရော ဂဟေတဗ္ဗော”တိ စိန္တေတွာ ရညော သန္တိကံ ဂန္တွာ ပဝတ္တိံ အာရောစေတွာ တေန အနုညာတော အမရနဂရေ ဘေရိံ စရာပေတွာ တံ သဒ္ဒေန ဥပဂတာနံ ကပဏဒ္ဓိက ဝဏိဗ္ဗက ယာစကာဒီနံ ဒိနံ ဒိနံ မဟာဒါနံ သတ္တာဟံ အဒါသိ။ ဧဝံ ဒိယျမာနေစာပိ တံ ဓနံ မဟန္တံ အနပ္ပကံ ပညာယတိ။

နေက္ခမ္မနိန္နမာနသတာ

သော သတ္တမေ ဒိဝသေ ဂန္ဓောဒကေန နှာယိတွာ ကာသိကဝတ္ထံ နိဝါသေတွာ သုဘောဇနံ ဘုဉ္ဇိတွာ ဥပရိပါသာဒတလံ အဘိရုယှ သိရိဂဗ္ဘံ ပဝိသိတွာ အလင်္ကတသိရိသယနေ နိပဇ္ဇိတွာ ပဌမမဇ္ဈိမယာမေ သုပိတွာ ပစ္ဆိမယာမေ ပဗုဒ္ဓေါ ဥဋ္ဌာယာသနာ ရဇတသိလာပဋ္ဋေ သုဝဏ္ဏပဋိမာ ဝိယ နိသိန္နော စိန္တေသိ “သုမေဓပဏ္ဍိတ ပုနဗ္ဘဝေ ပဋိသန္ဓိဂ္ဂဟဏံ နာမ အနေကဒုက္ခံ၊ ဂဟိတပဋိသန္ဓိကဿ ဇရာယ ဇိရဏံ၊ ဇရာဇိရဏဿ ဗျာဓိပဋိပီဠနံ၊ ဗျာဓိပဋိပီဠနဿ မရဏေန ဘိဇ္ဇနံ ဒုက္ခံ၊ အဝဿံ အက္ခေပိတဘာဝဿ သတ္တဿ တေသု တေသု ဘဝေသု ဇာတိဇာတဿ ဇရာ၊ ဇရူပဂတဿ ဗျာဓိ၊ ဗျာဓိပဋိပီဠိတဿ မရဏံ။ တသ္မာ အဇာတိံ အဇရံ အဗျာဓိံ အမရဏံ အသင်္ခတံ သုခံ သီတလံ ခေမံ တာဏံ နိစ္စံ ဓုဝံ သဿတံ သာရံ ပရမသုခမဒနိမ္မဒနံ ပိပါသဝိနယံ အာလယသမုဂ္ဃါတံ ဝဋ္ဋုပစ္ဆေဒံ ဝိသင်္ခါရံ ဝိဝဋ္ဋံ တဏှက္ခယံ ဝိဘဝံ ဝိရာဂံ နိရောဓံ အနိမိတ္တံ

သန္တိသဘာဝံ အဘူတံ အဿာသကရံ အမတံ မဟာနိဗ္ဗာနံ ပရိ-
ယေသိဿာမိ”တိ။

ဥတ္တရိပိ စိန္တေသိ “အယံ ပန ကာယော သက္ကာယနဂရော
နာမ၊ သော နိရယ တိရစ္ဆာနယောနိ ပေတ္တိဝိသယ မနုဿ ဒေဝသင်္ခါတ-
ပဉ္စဂတိ ပစ္စဿ နိဿိတော, တေသု တေသု ဘဝေသု ယောနိသု
ဂတီသု ဝိညာဏဋ္ဌိတီသု သတ္တာဝါသေသု ဂဗ္ဘောက္ကန္တိသင်္ခါတ ဇာတိ-
ဘယေန ဗဟုတြာသပတ္တော, ကြူရျယပရိပါက သင်္ခါတ ဇရာစောရေဟိ
ဝိလုမ္ပမာနော, ခန္ဓာနံ ပဋိပီဠနသဘာဝ ဗျာဓိဗျဂ္ဃကုလာနံ အာဝါသော,
ခန္ဓဘေဒလက္ခဏမစ္စုပဗ္ဗတေဟိ နိရန္တရံ ပရိမဒ္ဒနော, သန္တာနသောသန-
သဘာဝသောကသန္တာပဗဟုလော, သကလဝဋ္ဋဒုက္ခဝတ္ထုဘူတော,
ပရိကိတ္တေတွာ ပရိကိတ္တေတွာ ဒေဝနသင်္ခါတေန ပရိဒေဝေန ဗဟု-
ပဒ္ဒဝေါ, ကာယစိတ္တ ခနနသဘာဝ နာနာဒုက္ခ ဩဓရဏေဟိ သမ္ဗန္ဓော,
ပရဒုဿနသဘာဝေန ဒေါမနဿဘယေန အာကုလဘူတော, ဘယ-
သန္တာပနလက္ခဏေန ဥပါယာသကာရဏိကေန ပီဠာကရဏေန
သကလဝဋ္ဋဒုက္ခဿ ဝတ္ထုဘူတော, ရဇ္ဇနသဘာဝ ရာဂဟတ္ထိကုလာနံ
အာဝါသော, ဒုဿနသဘာဝါနံ ဒေါသအာသိဝိသာနံ ဝမ္မိကော,
ဝိသယမုယှနသဘာဝေဟိ မောဟမဟာဘူတဂဏေဟိ အာကိဏ္ဏော,
ကုဇ္ဈနလက္ခဏေဟိ ကောဓဒါရုဏရက္ခသေဟိ ဥပသေဝိတော, ဝိနန္ဓန-
သဘာဝေဟိ ဥပနာဟစဏ္ဍာဝါဠေဟိ ဗဟုလဘူတော, ပရကတ ဂုဏ-
မက္ခန သဘာဝေဟိ မက္ခကုရူရကုမ္ဘဏ္ဍေဟိ နိသေဝိတော, ယုဂဂ္ဂါဟ-
သဘာဝေဟိ ပဠာသကတကမ္မစောရေဟိ အနုသဋ္ဌရိတော, ပရသမ္ပတ္တိ-
ဥဿူယနသဘာဝေဟိ ဣဿာအနတ္ထကရဏပစ္စတ္ထိကေဟိ အာကု-
လော, သကသမ္ပတ္တိနိဂုဟနသဘာဝါနံ မစ္ဆေရကေဏိကာနံ အာဝါသော,
ကတပါပဝဋ္ဋနသဘာဝါနံ မာယာဝေါဟာရိကဝါဏိဇကာနံ အာလယ-
ဘူတော, စိတ္တထဒ္ဓကရသဘာဝါနံ ထမ္ဘအနရိယဓုတ္တဂဏာနံ အာဝါ-
သော, ကရဏုတ္တရိယသဘာဝေဟိ သာရမ္ဘဂဟပတီဟိ ဥပသေဝိတော,
ဇာတိအာဒီဟိ ပရေဟိ အတ္တာနံ သမကရဏသဘာဝါနံ မာနသုရ-
ဂဏာနံ နိဝါသဘူတော, ပရေသံ အတ္တာနံ အဓိကံ ကတွာ ဒဿန-

သဘာဝေဟိ အတိမာနယောဓေဟိ ရက္ခိတော, မဇ္ဈနသဘာဝေဟိ မဒဂန္ဓဗ္ဗေဟိ ဗဟုလော, ပမဇ္ဈနသဘာဝေဟိ ပမာဒဒါနဝေဟိ သေဝိတော, လုဗ္ဘနသဘာဝေန လောဘဝိပုလပါကာရေန ပရိက္ခိတ္တော, တံ တံ မာနဗန္ဓနသဘာဝါယ အဋ္ဌုတ္တရသတဘိန္နာယ တဏှာမဟာနဒိယာ ပဘာဝဘူတော, နိစ္စကုဏပ ဝိသန္ဒန နဝမုခဒွါရော, ဥဿာပိတုန္နတ သဘာဝမာနဓဇော, အဝဏ္ဏာဒုဂ္ဂန္ဓေန ဗဟုလီဘူတော, ကာမဝိတက္က ဗျာပါဒဝိတက္က ဝိဟိံသာဝိတက္ကမက္ခိကေဟိ အာကုလသမာကုလော, ပမာဒဂဏဗန္ဓဝေဟိ အဘိသင်္ယုတ္တော, ရူပါဒိဝိသယသမာပိတအာပဏော, ဒွါသဋ္ဌိဒိဋ္ဌိဗဟုလနိဿန္ဒော, သတ္တာဝိဓအနုသယဗြာဟ္မဏာနံ အာလယဘူတော, ဒသဝိဓသံယောဇနမဟာမတ္တေဟိ အနုကယျကော, မိစ္ဆာဓမ္မဝိနိစ္ဆယမဏ္ဍလေဟိ သမန္နာဂတော, ကာယဝစီမနောဒုစ္စရိတပရိဝုတော, ဘဂိနိအာဒိသု မိစ္ဆာစာရဝသေန ပဝတ္တနသဘာဝေန ဝိသမလောဘအသာမုဇနေန ပုရေက္ခတော, ဝိသယနန္ဒနသဘာဝေန နန္ဒိရာဂမဟာမစ္စေန သဒါ ရက္ခိတော, ဧဝံ နာနုပဒ္ဒဝေ စိတ္တုတြာသဗဟုလေ သက္ကာယနဂရေ ဓမ္မသဘာဝသကဂါရဿ ကရဏသဘာဝေါ သံသာရနာယကော ဝီရပုရိသေဟိ မတိမာ တိကိစ္ဆေန အဘိန္နာသဝ ဝဏဇော, အညာဏကော မဟာရာဇာ က္ကဿရော ဟုတွာ ရဇ္ဇံ ကာရေသိ၊ တေန ဝုတ္တံ-

(က) အယံ သက္ကာယနဂရော၊ ဂတိပစ္စတ္တနိဿိတော။
ဇာတိဘယဗဟုတြာသော၊ ဇရာစောရဝိလုမ္ပကော။

(ခ) ဗျာဓိဗျဂ္ဃကုလာဝါသော၊ မစ္စုပဗ္ဗတမဒ္ဒနော။
သောကသန္တာပဗဟုလော၊ ဒေဝနဗဟုပဒ္ဒဝေါ။

(ဂ) ဒုက္ခောစရဏသမ္ပန္နော၊ ဒေါမနဿဘယာကုလော။
ဥပါယာသပီဠကရဏော၊ ကေဝလော ဒုက္ခဝတ္ထုကော။

(ဃ) ရာဂဟတ္ထိကုလာဝါသော၊ ဒေါသအာသီဝိသာလယော။
မောဟဘူတဂဏာကိဏ္ဏော၊ ကောဓရက္ခသသေဝိတော။

(င) ဥပနာဟဝါဠဗဟုလော၊ မက္ခကုမ္ဘဏ္ဍသေဝိတော။
ပလာသစောရစရိတော၊ ဣဿာပစ္စတ္ထိကာကုလော။

(စ) မစ္ဆေရကေဏိအာဝါဠော၊ မာယာဝါဏိဇကာလယော။
ထမ္ဘာဓုတ္တဂဏာဝါဠော၊ သာရမ္ဘဂဟသေဝိတော။

(ဆ) မာနသုရဂဏာဝါဠော၊ အတိမာနယောဓရက္ခိတော။
မဒဂန္ဓဗ္ဗဗဟုလော၊ ပမာဒဒါနဝ သေဝိတော။

(ဇ) လောဘပါကာရပရိက္ခိတ္တော၊ တဏှာဝါရိပဘာဝိတော။
နိသန္ဒနမုခဒွါရော၊ မာနဇသိကဥဿိတော။

(ဈ) အဝဏ္ဏဒုဂ္ဂန္ဓိဗဟုလော၊ ဝိတက္ကမက္ခိကာကုလော။
ပမာဒဂဏသယုံဋ္ဌော၊ ဝိသယာပဏာမာပိတော။

(ည) ဒိဋ္ဌိနိဿန္ဒဗဟုလော၊ အနုသယပြာဟွဏာလယော။
သံယောဇနမဟာမစ္စော၊ မိစ္ဆာဓမ္မဝိနိစ္ဆယော။

(ဋ) ဒုစ္စရိတပရိဝါရော၊ ဝိသမလောဘပုရက္ခတော။
နန္ဒိရာဂမဟာမစ္စော၊ ရက္ခတိ နဂရံ သဒါ။

(ဌ) ဧဝံ ဥတြာသဗဟုလော၊ သက္ကာယနဂရော အယံ။
တတ္ထ အညာဏကော ရာဇာ၊ ရဇ္ဇံ ကာရေတိ ဣဿရော"

တိ။

ဥတ္တရိပိ စိန္တေသိ "ဥဏှပဋိပက္ခသီတံ ဝိယ, ဒုက္ခပဋိပက္ခသုခံ ဝိယ, အသုစိပဋိပက္ခသုစိ ဝိယ, ကဏှဓမ္မပဋိပက္ခသုက္ကဓမ္မော ဝိယ, ဗာလပဋိပက္ခပဏ္ဍိတော ဝိယ, ဘဝပဋိပက္ခဝိဘဝေန, သင်္ခါရပဋိပက္ခဝိသင်္ခါရေန, ရာဂပဋိပက္ခဝိရာဂေန, ဝါနပဋိပက္ခနိဗ္ဗာနေန အဝဿံ ဘဝိတဗ္ဗံ။ အတ္ထေဝ နိဗ္ဗာနံ နော နတ္ထိ၊ တံ ဧဝရူပံ အနေကဂုဏသမ္ပန္နံ ဝိဇ္ဇမာနံ နိဗ္ဗာနံ ပရိယေသိဿာမိ"တိ။

အပရမ္ပိ စိန္တေသိ "ယထာ မီဠှကာသုမှိ သသီသနိမုဂ္ဂဿ ပေါသဿ အန္တောပကော် ပဉ္စဝဏ္ဏပဒုမသဉ္ဆန္နေ ရမဏီယေ သုပ္ပတိတ္ထေ မုတ္တဇာလသန္နိဘေ ဇာတရူပသမာကိဏ္ဏေ တိရလေခေ ကာဒမ္ဗ-ဟံသပိလဝ ကာရဏ္ဍဝ ပေါက္ခရသာဠက စက္ကဝါကာဒိ နေကဒိဇဂဏူပ-

ကုဋ္ဋိတေ အဋ္ဌင်္ဂသမ္ပန္န သာတ သီတလ နိမ္မလ သလိလ သမ္ပုဏ္ဏော မဟာတဠာကေ သံဝိဇ္ဇမာနေ တံ အပရိယေသန္တဿေဝ ဒေါသော န သလိလာသယဿ။ ဧဝမဟံပိ ကိလေသ မိဠှသမ္ပုဏ္ဏာ သံသာရ မဟာကာသုမှိ သမာပန္နော အန္တောပဂေါ် ပဋ္ဌိမုတ္တိပဒုမသဉ္ဆန္နေ အစ္စန္တသုဘာဝသေန ရမဏီယေ အဋ္ဌတိံသကမ္မဋ္ဌာနေ သုပ္ပတိဋ္ဌေ ပရိသုဒ္ဓနိဒ္ဒေါသ နေကာနုပဿနာ ဝါလုက သံကိဏ္ဏော ဝိပ္ပသန္န တီရ လေခေ ဝိပဿက ကာဒမ္ဗ ဟံသ ပိလဝါဒိနေက သကုဏဂဏေဟိ သင်္ဃုဋ္ဌေ သာတ သီတလ နိမ္မလ အဋ္ဌင်္ဂမဂ္ဂ သလိလ သမ္ပုဏ္ဏော နိဗ္ဗာန မဟာတဠာကေ သံဝိဇ္ဇမာနေ သစေ တံ န ပရိယေသိဿာမိ မယှေဝေသ ဒေါသော၊ န နိဗ္ဗာနမဟာတဠာကဿာတိ။

ယထာ စ မဟဂ္ဃရတနသာရံ ဂဟေတွာ ကန္တာရပဋိပန္နဿ ပုရိသဿ ရတနဝိလောပကစောရေဟိ သမ္ပရိဝါရိတဿ တေသံ ဟတ္ထတော မုစ္စိတွာ ပလာယနယောဂေ ခေမေ အဉ္ဇသေ သတိ တေန အပလာယန္တဿေဝ ဒေါသော၊ န အဉ္ဇသဿ။ ဧဝမဟမ္ပိ ပရောပဏ္ဏာသပုညရတနသာရံ ဂဟေတွာ သံသာရကန္တာရံ ပဋိပန္နော ကုသလစိတ္တစ္ဆေဒက ကိလေသာဒီဟိ ပရိဝုတော တေသံ ဟတ္ထတော မုစ္စိတွာ ပလာယနက္ခမေ သိဝေ ဥဇုမေ သံဝိဇ္ဇမာနေ တံ အပရိယေသိတွာ တေနာဂန္တွာ အမတဘူမိံ န ပါပုဏိဿာမိ မယှေဝေသ ဒေါသော န ဥဇုမဿ သိဝဿ။

ယထာ စက္ခုရောဂါဒိ နေကရောဂူပဟတဿ သတ္တဿ တိကိစ္ဆကေ သိဒ္ဓိကမ္မေ ဆေကဝေဇ္ဇေ ဝိဇ္ဇမာနေ တံ ပရိယေသိတွာ န တိကိစ္ဆာပေန္တဿေဝ ဒေါသော န ဝေဇ္ဇဿ။ ဧဝမဟမ္ပိ ရာဂါဒိရောဂပဋိပီဠိတော တံ တိကိစ္ဆကဝိနာယကံ န ပရိယေသိဿာမိ၊ မယှေဝေသ ဒေါသော၊ န ဝိနာယကဿာတိ။ အပိစ... ကဏှော ပဋိမုက္ကကုဏပံ ဩမုဉ္စိတွာ သုခေန ဂစ္ဆမာနော မောက္ခပြာဟုဏော ဝိယ သမန္တတော ဥဒကဂါဟိနီ ပလုဂ္ဂ ဇဇ္ဇရံ နာဝံ ဆဍ္ဍေတွာ ဂစ္ဆမာနော နာဝိကောဝိယ စ သဗ္ဗာဘာဝေန အသုစိဘာဝတော ကုဏပဘူတံ နိစ္စကုဏပနိဿန္ဒနတော ကိလေသုဒကနိဿန္ဒနတော ဝါ ဇဇ္ဇရဘူတံ အနေကာဒီနဝံ ကာယံ ဆဍ္ဍေတွာ ဂစ္ဆိဿာမီတိ။

မဟာဘိနိက္ခမနံ

ဧဝံ အနေကေဟိ အာကာရေဟိ နေက္ခမ္မနိန္နမာနသံ ကတွာ ဝိစေယျဒါနဝသေန မဟန္တံ ဘောဂက္ခန္ဓံ ဒါနမုခေ ဝိဿဇ္ဇေတွာ အနေကဝိဓ ဉာတိဝဂ္ဂ ဒါသိ ဒါသ သံဃာဋ္ဋေ ဟတ္ထိအဿာဒိ သဝိညာဏကေ ကုလဘောဂသမ္ပန္နံ သတ္တဒွါရ ကောဋ္ဌက သမုဿိတံ သတ္တပါကာရပရိက္ခိတ္တံ အနေကဘူမိက ပဋိမဏ္ဍိတံ မဟာပါသာဒံ အဝသေသကံ မုတ္တာဒိကုဋုမ္ဗ ခေဠပိဏ္ဍံဝ ဆဍ္ဍေတွာ ဒုဝိဓေ ကာမေ ပဟာယ အဂ္ဂဒွါရေန အမရဝတိနဂရာ နိက္ခမိတွာ မနုဿာဝါသံ အတိက္ကမ္မ စမ္ပက ပုန္နာဂ သာလ သလဠ ပါဋလိ ဝဉ္ဇုလ တိလက မုစလိန္ဒ အသနပနသ တိရိဋ္ဋ ဘုဇပတ္တ ဥဒ္ဒါလ ကလောဒ္ဒ မဓုက သမရိ ကရက သိန္ဒုဝါရကုရဏ္ဍက ဗိမ္ဗိဇာလ အသောက ပိယင်္ဂု အမ္ဗဇမ္ဗု လဗုဇ စန္ဒန ဒေဝဒါရုကောလိ တာဂရု ကတက စောစ မောစ ဗေဠုဝ သောဏက အဇ္ဇုနဣန္ဒဝါရုဏာဒိ နေကပါဒပ ဂစ္ဆသမာကိဏ္ဏံ, ဒိရဒ ဟယ ခဂ္ဂ ဗျဂ္ဃ ဂဝဂဝယ မဟိံသ ဂေါကဏ္ဏ သီဟ ဝရာဟ ဣဿ ဒီပိ အစ္ဆ တရစ္ဆ ပသဒရောဟိတ ဧဏိ သရဘ သာခမိဂါဒိ နေကစတုပ္ပဒါနုသဉ္စရိတံ, မယူရကောဉ္စ ကုဏာလ ဂိဇ္ဈ စက္ကဝါက ဟံသ ပိလဝ ကုက္ကုဋ စာဋက ဗကဇီဝဉ္ဇီဝ ဒိန္ဒိဘ သကုန္တာဒိ နေကသတသကုန္တာဘိကုဇိတံ, ကနက ရဇတမဏိ ဝဇိရ မနောသိလာ ဟရိတာလ ဟိင်္ဂုလက အဉ္ဇနာဒိ နေကမဏိဝရသမုဇ္ဇလံ, ဝိဇ္ဇာဓရ ကိန္နရ မဟောရဂ ဒါနဝ ပုရိသာလုက ယက္ခာဒိနေကဘူတဂဏ နိသေဝိတံ, ဟံသပပ္ပါတ သီဟပပ္ပါတ ရထကာရ မန္ဒာကိနီ ကုဏာလ ဆဒ္ဒန္တ အနောတတ္တာဒိ နေကဒဟသဟဿ သောဘိတံ, အစိရဝတီ သရဿတီ ယမုနာ ဂင်္ဂါ မဟီ သရဘူ နမ္မဒါဒိ နေကသဟဿနိန္နဂါဝိစိတ္တံ, အနေကဝိဝိဓ ရတနာကရ သဿိရိကံ ဟိမဝန္တံ အဇ္ဈောဂါဟေတွာ ပဗ္ဗတ သာနု ဂိရိ ကန္ဒရာနုသာရေန ပဝိဝေကကာမံ နိဝါသဘူမိံ ပေက္ခမာနော ခမ္မိကပဗ္ဗတာဘိမုခေါ ပါယာသိ။

တသ္မိံ ခဏေ အဍ္ဎသဋ္ဌိယောဇနသဟဿာဓိက ယောဇနသတသဟဿုဗ္ဗေဓ သိနေရုပဗ္ဗတရာဇမုဒ္ဓနိ ပတိဋ္ဌိတေ ယောဇနသဟဿုဗ္ဗေဓ ဝေဇယန္တပါသာဒဝရသမလင်္ကတေ နဝယောဇနသတိကာယ

သဗ္ဗရတနမယာယ သုဓမ္မာဒေဝသဘာယ သိရိသန္နိစ္စယေ ရတနမယာယ သဋ္ဌိယောဇနိကာယ သုဒဿနမဟာဝီထိယာ ဒိဗ္ဗမယနန္ဒာပေါက္ခရဏိယာ မိဿကဝန နန္ဒန ဖာရုသကဝနာဒိ ဥယျာနဝရေဟိ ဧရာဝဏ ဒိယဍ္ဎသတ ဝေဇယန္တရထ ဝိမာနကပ္ပရုက္ခာဒီဟိ အဍ္ဎတေယျကောဋိဒေဝစ္ဆရာဟိ ပဉ္စသတကုက္ကုဋပါဒကာဒီဟိ စ သမ္ပန္နေ တာဝတိံသဘဝနေ စိတ္တလတာဥယျာနေ ယောဇနသတုဗ္ဗေဓပါရိစ္ဆတ္တကဒုမဿ ဟေဋ္ဌာ ပတိဋ္ဌိတံ သက္ကဿ ဒေဝရညော ပုညာနုဘာဝနိဗ္ဗတ္တံ ဒီဃတော သဋ္ဌိယောဇနံ ပုထုလတော ပဏ္ဏာသယောဇနံ ဗဟလတော ပဉ္စဒသယောဇနံ သပ္ပိမဏ္ဍော ပက္ခိတ္တသတဝါရကောဋ္ဋိတ ကပ္ပါသပိစုသမ္ဖဿော ဝိယ သုခသမ္ဖဿံ နိသိန္န နိပန္န ဥဋ္ဌိတကာလေ ဩနတဥန္နတံ မုဒုပတလ ဗန္ဓုဇီဝက ကုသုမ ပဘာသဝဏ္ဏံ ဒေဝရညော ရုစိအနုရူပံ ဥတုသမ္ပဒါယကံ **ပဏ္ဍုကမ္ဗလသိလာသနံ** ကမ္ပိ။

ပဏ္ဏသာလာသုမာပနံ

ဣန္ဒော အာဝဇ္ဇမာနော တံ ကာရဏံ ဉတွာ ဝိသုကမ္မံ အာမန္တေတွာ "ဂစ္ဆ၊ သုမေဓပဏ္ဍိတော အဘိနိက္ခမနံ နိက္ခန္တော တဿ ဓမ္မိကပဗ္ဗတဿ အဝိဒူရေ ဂင်္ဂိယ နိဝတ္တနေ ဧဝရူပံ အဿမံ မာပေတွာ ဧဟီ"တိ အာဟ။ သော တသ္မိံ ခဏေ အာဂန္တွာ သက္ကေန ဝုတ္တဋ္ဌာနေ အဿမံ မာပေန္တော ပဝါဠဝဏ္ဏာဆဒနံ ရဇတဘိတ္တိသဒိသဘိတ္တိံ နီလမဏိသန္နိဘဘူမိံ သုဖုသိတ ဝါတပါနဒွါရံ အတိမနောရမံ ဝိဝေကက္ခမံ နိဝါသယောဂ္ဂံ ပဏ္ဏသာလံ မာပေသိ။ တဿ အန္တော ဧကသ္မိံ ပဿေ ကဋ္ဌတ္ထရိကံ, ဧကသ္မိံ စ ပဒလမ္ဗကံ, အနောဇပုပ္ဖဒါမသဒိသံ ဝါကစီရံ, ပုန္နာဂပုပ္ဖ သဏ္ဌာနသဒိသံ သခုရံ အဇိနဒီပိစမ္မံ ဇဋာမဏ္ဍလသုစိသာရံ တိဒဏ္ဍိကံ တိဝင်္က် ဗျာဘင်္ဂီအင်္ကုသံ ပစ္ဆိံ မုတ္တဇာလသဒိသံ သိက္ကံ ပဝါဠဝဏ္ဏကုဏ္ဍိကံ ဥမာပုပ္ဖသန္နိဘံ ပတ္တံ သဗ္ဗခါရိကာဇံ မာပေသိ။

ပဏ္ဏသာလပဿေ ထဒ္ဓ ဝိသမ အန္တောရုက္ခ ဂဟနစ္ဆဒနအတိသမ္ဗာဓ အတိဝိသာလတာသင်္ခါတ ပဉ္စဒေါသဝိနိမုတ္တံ ဒီဃတော

သဋ္ဌိရတနံ ပုထုလတော ဒိယဍ္ဎရတနံ ဒွိသု ပဿေသု ရတနပမာဏော
အနုစင်္ကမနုပေတံ ဥဘောသု အန္တေသု ပတိဋ္ဌာပိတအာလမ္ဗနဖလကံ
မုဒု သိနိဒ္ဓမဋ္ဌ သမတလ သေတ ဝိပ္ပကိဏ္ဏပုဠိနံ နိသီဒနတ္ထာယ ဝေမဇ္ဈေ
မာပိတမုဂ္ဂဝဏ္ဏသိလံ ဝိစိတြစင်္ကမံ မာပေသိ။ နိစ္စာဝိဇဟိတပုပ္ဖုပဂ-
ဖလူပဂ ပါဒပသမ္ပန္နံ ရမဏီယံ သေဝါလပဏကာဒိ ဒေါသဝိနိမုတ္တံ မဓုရ-
သီတလ နိမ္မလသလိလာသယံ စာရု ကမလုပ္ပလ သင်္ခသရာဝကာဒိ ပဋိ-
မဏ္ဍိတံ ပါနီယမဏ္ဍပံ ကပလ္လ ကုဓာရိ အင်္ဂီရ ဒါရုအာဒိ အရဏိသဟိတံ
အဂ္ဂိသာလံ မာပေသိ။

ဧဝံ သဗ္ဗင်္ဂသမ္ပန္နံ အဿမပဒံ မာပေတွာ စဏ္ဍဘယာနက-
ဝါဠမိဂ သကုန္တပိသာစာဒယော ပလာပေတွာ "ဣမသ္မိံ အဿမေ ဣဒံ
နာမ ပဗ္ဗဇိတပရိက္ခာရံ နတ္ထိ"တိ အဝစနီယံ ကတွာ စန္ဒဝိမာနဘိတ္တိယံ
လာခါရသလေခံ ဒဒမာနော ဝိယ ပဏ္ဏသာလာဘိတ္တိယံ ဇာတိ-
ဟိင်္ဂုလကေန "သဒ္ဓါယ နိက္ခမ္မ ပဗ္ဗဇိတုကာမာ ကုလပုတ္တာ ဣမေ
ဣမေ ပရိက္ခာရေ ဂဟေတွာ ပဗ္ဗဇန္တူ"တိ အက္ခရာနိ လိခိတွာ
အဿမပဒတော ဧကပဒိကမဂ္ဂံ နီဟရိတွာ ဝိသုကမ္မော ဒေဝပုတ္တော
ဒေဝပုရမေဝ အဂမာသိ။

တာပသပဗ္ဗဇ္ဇာ

မဟာပုရိသောပိ ဝုတ္တနယေန ဂစ္ဆမာနော တံ ဧကပဒိက-
မဂ္ဂံ ဒိသွာ တေန အဿမံ ပါပုဏိတွာ သက္ကဒတ္တိယံ ရမဏီယံ
အတိမနောရမံ ဝိသုကမ္မနိမ္မိတံ အဿမံ ဒိသွာ "ပဗ္ဗဇိတာနံ ဝသန-
ဋ္ဌာန"န္တိ သလ္လက္ခေတွာ ထောကံ အာဂမေတွာ ပဏ္ဏသာလဒွါရံ ဝိဝ-
ရိတွာ အန္တော ပဝိသိတွာ သမန္တာ ဩလောကေန္တော ပဏ္ဏသာလ-
ဒွါရဘိတ္တိယံ အက္ခရာနိ ဝါစေတွာ အတ္တနော အတ္ထာယ မာပိတဘာဝံ
ဉတွာ "ဣမေ ဣမေ ပရိက္ခာရေ ဂဟေတွာ ပဗ္ဗဇိတဖလံ အာဟ-
ရိဿာမီ"တိ သန္နိဋ္ဌာနံ ကတွာ အတ္တနော နိဝတ္ထသာဋကေ မဟဂ္ဃတာ,
ပရပဋိဗဒ္ဓဥပ္ပဇ္ဇနတာ, ပရိဘောဂေန လဟုံ ကိလိဋ္ဌတာ, ကိလိဋ္ဌဿပိ
ဓောဝိတဗ္ဗ ရဇိတဗ္ဗတာ, ပရိဘောဂဇိရဏတာ, ဇိဏ္ဏဿပိ တုန္န-

အဂ္ဂုဋ္ဌဒါနတာ, ပုန ပရိယေသနာယ ဒုရဘိသမ္ဘဝတာ, တာပသပဗ္ဗဇ္ဇာယ
အသာရုပ္ပတာ, ပစ္စတ္ထိကာနံ သာဓာရဏတာ, ပရိဘုဉ္ဇန္တဿ ဝိဘူသန-
ဋ္ဌာနတာ, ဂဟေတွာ ဝိစရန္တဿ ခန္ဓဘာရ မဟိစ္ဆတာသင်္ခါတေ **နဝ-**
အာဒီနဝေ ဒိသွာ သာဋကံ ဩမုဉ္စိတွာ အပ္ပဂ္ဃသုန္ဒရကပ္ပိယတာ, သဟတ္ထာ
ကာတုံ သက္ကုဏေယျတာ, ပရိဘောဂေန သဏိကံ ကိလိဋ္ဌတာ,
ကိလိဋ္ဌဿာပိ ဓောဝနေ ပပဉ္စာဘာဝတော, ပရိဘောဂေန ဇိဏ္ဏဿ
သိဗ္ဗနာဘာဝတော, ပုန ပရိယေသန္တဿ သုခေန ကရဏတာ,
တာပသပဗ္ဗဇ္ဇာယ သာရုပ္ပတာ, ပရိဘုဉ္ဇန္တဿ ဝိဘူသနဋ္ဌာနာဘာဝတာ,
ဓာရဏေ သလ္လဟုကတာ, စီဝရပစ္စယေ အပ္ပိစ္ဆတာ, ဝါကုပ္ပတ္တိယာ
ဓမ္မိကအနဝဇ္ဇတာ, ဝါကစီရေ နဋ္ဌေပိ အနပေက္ခတာသင်္ခါတံ **ဒွါဒသ-**
ဂုဏသမုပေတံ စီဝရဝံသေ လဂ္ဂိတံ ဗန္ဓုဇီဝက ပုပ္ဖဒါမ သဒိသံ **ရတ္တ-**
ဝါကစီရံ ဂဟေတွာ နိဝါသေတွာ တဿုပရိ အပရံ အနောဇဒါမ-
ပုပ္ဖသဒိသံ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏံ ဝါကစီရံ ဂဟေတွာ ပရိဒဟိတွာ ပုန္နာဂပုပ္ဖ-
သန္ထာရသဒိသံ သခုရံ အဇိနဒီပိစမ္မံ ဧကံသံ ကတွာ စူဠာယ သဒ္ဓိံ
နိစ္စလဘာဝကရဏတ္ထံ သုစိသာရံ ပဝေသေတွာ ဇဋာမဏ္ဍလံ ဗန္ဓိတွာ
မုတ္တဇာလသဒိသာယ သိက္ကာယ ပဝါဠဝဏ္ဏံ ကုဏ္ဍိကံ ဩဒဟိတွာ
တီသု ဌာနေသု ဝင်္ကကာဇံ အာဒါယ ဧကိဿာ ကာဇကောဋိယာ
ကုဏ္ဍိကံ ဧကိဿာ အင်္ကုသပစ္ဆိ တိဒဏ္ဍာဒိဘေဒေ ပရိက္ခာရေ ဩလ-
ဂ္ဂေတွာ ခါရိကာဇံ အံသေ ကတွာ ဒက္ခိဏေန ဟတ္ထေန ကတ္တရဒဏ္ဍံ
ဂဟေတွာ ဗြဟ္မဘဝနတော နိက္ခန္တော ဗြဟ္မကုမာရော ဝိယ
ဝိစိတြပဏ္ဏသာလတော နိက္ခမိတွာ သဋ္ဌိဟတ္ထံ မဟာစင်္ကမံ အဘိရုယှ
ရဇတသိလာပဋ္ဋေ ယန္တဝေဂေန အပရာပရံ သဉ္စရမာနော ဝိယ
သုဝဏ္ဏရူပကော ကတိပယဝါရေ မဟာစင်္ကမေ စင်္ကမိတွာ အတ္တနော
ဝိလာသံ ဩလောကေတွာ အနုလောမ ပဋိလောမဝသေန ဥပ္ပန္န-
အနန္တ ပီတိ ပါမောဇ္ဇေန အဘိပ္ပသန္နော တံ ဝိက္ခမ္ဘိတွာ "မယှံ မနော-
ရထော မတ္ထကံ ပတ္တော၊ သောဘတိ ဝတ မေ ပဗ္ဗဇ္ဇာ၊ သဗ္ဗဗုဒ္ဓ-
ပစ္စေကဗုဒ္ဓါဒီဟိ ဥတ္တမဝီရပုရိသေဟိ ဝဏ္ဏိတာ ထောမိတာ ပဗ္ဗဇ္ဇာ
မယာ ဂဟိတာ။ ဆိန္နံ ဂိဟိဗန္ဓနံ၊ သောသာပိတော ကာမပင်္ကော။

သဠီပိတံ သံသာရဝဋ္ဋံ၊ နိက္ခန္တောသ္မိ နေက္ခမ္မံ၊ ကရိဿာမိ သမဏဓမ္မံ၊ လဘိဿာမိ သမဏဖလံ”န္တိ ဇာတုဿာဟော ခါရိကာဇံ ဩတရိတွာ စင်္ကမ ဝေမဇ္ဈေ မုဂ္ဂဝဏ္ဏသိလာပဋ္ဋေ နိသိန္နော ဒိဝသဘာဂံ ဝီတိ-နာမေတွာ သာယန္ဟသမယေ ပဏ္ဏသာလံ ပဝိသိတွာ “ပဒရမဉ္စကံ ပဏီတ”န္တိ မညမာနော တံ ပဟာယ ကဋ္ဌတ္ထရိကာယ နိသိန္နော သရီရံ ဥတုံ ဂါဟာပေတွာ ဗလဝပစ္စူသေ ပဗုဒ္ဓေါ အတ္တနော အာဂမံ အာဝဇ္ဇေသိ “အဟံ ဣဓ အာဂစ္ဆမာနော န ဣဏဋ္ဋော၊ န ရာဇ-ပီဠိတော၊ န အမနာပပစ္စတ္ထိကပီဠိတော ဟုတွာ အာဂတော၊ အထ ခေါ ဃရာဝါသေ အာဒီနဝံ ဒိသွာ အမိတဘောဂံ အနန္တယသံ ပဟာယ နေက္ခမ္မဂဝေသကော ဟုတွာ အရညံ ပဝိသိတွာ ပဗ္ဗဇိတော။ တေန မေ တဒနုရူပပဋိပတ္တိယာ ပဋိပဇ္ဇိတုံ ယုတ္တံ၊ ဣတော ပဋ္ဌာယ ပမာဒစာရံ စရိတုံ န ဝဋ္ဋတိ။ ပမတ္တံ အကုသလဝိတက္ကမက္ခိကာ ခါဒန္တိ၊ ဣဒါနိ မယာ ဝိဝေကမနုဗြူဟေတုံ ဝဋ္ဋတိ”။

အနုဗြူဟန္တေန စ “ဣမံ ပဏ္ဏသာလံ မဟာအာရဗ္ဘေန ကရဏပရိယေသနတာ, နိစ္စပဋိဇဂ္ဂနတာ, ပရေဟိ ဥဋ္ဌာပနီယတာ, သုခုမာလ ကရဏတာ, ဂရဟာပဋိစ္ဆာဒနတာ, ပရိဂ္ဂဟကရဏတာ, သဒုတိယက အာသနတာ, ဥက္ကာမင်္ဂလာဒိ ဗဟုသာဓာရဏတာသင်္ခါတံ **အဋ္ဌာဒီနဝံ** ဝိဇဟိတွာ အပ္ပသမာရမ္ဘတာ, အပ္ပဋိဇဂ္ဂနတာ, ပရေဟိ အနုဋ္ဌာပနီယတာ, ဂရဟာ အပ္ပဋိစ္ဆာဒနတာ, ကာယဿ အသန္တိမ္ဘ-နတာ, အပရိဂ္ဂါဟကရဏတာ, ဂေဟာလယပဋိက္ခေပနတာ, အနီဟရ-ဏတာ, သပ္ပီတိကဘာဝိတာ, အနပေက္ခတာသင်္ခါတံ **ဒသဂုဏသမန္နာ-ဂတံ ရုက္ခမူလံ** ဥပဂန္တုံ ဝဋ္ဋတီ”တိ စိန္တေတွာ ရုက္ခမူလံ ဥပဂန္တွာ ပုန စိန္တေသိ “အယံ သတ္တဝိဓ ဧသနိဗ္ဗတ္တော သိနိဒ္ဓါဟာရော နာမ အနေ-ကာဒီနဝေါ မာန မဒ ပုရိသမဒ ဝဍ္ဎမာနော အာဟာရမူလကဒုက္ခဿ စရိယန္တော နတ္ထိ၊ တသ္မာ တံ ပဟာယ ပဝတ္တဖလဘောဇနော ဘဝိဿာမိ၊ အပိ စ နိဗ္ဗတ္တပိဏ္ဍပါတဘုဉ္ဇတာ ရုက္ခမူလေ ဝိဟရန္တေန နိပဇ္ဇနံ နာမ အသာရုပ္ပ”န္တိ သယနံ ပဟာယ စင်္ကမန ဋ္ဌာန နိသဇ္ဇန-ဝသေန တီဟိ ဣရိယာပထေဟိ ဝီတိနာမေန္တော ကသိဏပရိကမ္မံ

ကတွာ ဓနဉ္စ ပရိဂ္ဂဟာဘာဝတော, အနဝဇ္ဇပိဏ္ဍပါတပရိယေသနတော, နိဗ္ဗုတဘုဉ္ဇနတော, ရဋ္ဌပီဠနာဘာဝတော, ဥပကရဏေသု နိစ္ဆန္ဒရာဂတော, စောရဝိလောပနေ နိဗ္ဘယတော, ရာဇ ရာဇမဟာမတ္တေဟိ အသံသဋ္ဌတော, စတူသု ဒိသာသု အပ္ပဋိဟတတာသင်္ခါတံ **အဋ္ဌသမဏသုခ**ပရိဝါရံ အဘိညာသမာပတ္တိသင်္ခါတံ ဥတ္တမဝရဖလံ သတ္တာဟဗ္ဘန္တရေ နိဗ္ဗတ္တေတွာ သမာပတ္တိသုခေန ဝီတိနာမေန္တော တသ္မိံ ဝိဟရတိ။

ဒီပင်္ကရဗုဒ္ဓပါတုဘာဝေါ

တဒါ တဏှင်္ကရ မေဓင်္ကရ သရဏင်္ကရဗုဒ္ဓါနံ အပရဘာဂေ **ဒီပင်္ကရော** နာမ သဗ္ဗညုဗုဒ္ဓရာဇာ လောကေ ဥဒပါဒိ။ တဿ ပဋိသန္ဓိ ဇာတိ ဗောဓိ ဓမ္မစက္ကပဝတ္တနေသု ဒသသဟဿိလောကဓာတုကမ္ပနံ ပါတုဘူတံ ဗာတ္တိံသပုဗ္ဗနိမိတ္တာနိ သုမေဓတာပသော သမာပတ္တိသုခါနုဘာဝေန နေဝါဒက္ခိ နာဿောသိ။ ဘဂဝါ ပန ပဝတ္တိတဓမ္မစက္ကော အန္တိမဒေဟဓာရီဟိ စတူဟိ သတသဟဿေဟိ ဆဠဘိညခီဏာသဝေဟိ ဝိမလေဟိ ပရိဝုတော နဝယောဇနသတာဝဋ္ဋေ မဟာမဏ္ဍလေ စာရိကံ စရမာနော ဥဂ္ဃဋိတညု ဝိပဉ္စိတညု နေယျာနံ ဝေနေယျဗန္ဓဝါနံ အမတမဟာပုရဒွါရံ အပါပုရန္တော ပဒပရမာနံ ကလျာဏပုဂ္ဂလာနံ သဂ္ဂုပနိဿယနိဿေဏိံ ဥဿာပေန္တော သ-နရာမရလောကဿ ဓမ္မဒုန္ဒုဘိံ အာဟနန္တော ဓမ္မဒ္ဓဇံ ဓမ္မကေတုံ ဥဿာပေန္တော **သဒ္ဓါဓိကာနံ** ရူပကာယေန **ပညာဓိကာနံ** ဓမ္မကာယေန **ရူပပ္ပသန္နရူပပ္ပမာဏာနံ** ဝဏ္ဏသိရိယာ **ဃောသပ္ပသန္နဃောသပ္ပမာဏာနံ** သဒ္ဒသိရိယာ **လူခပ္ပသန္နလူခပ္ပမာဏာနံ** အပ္ပိစ္ဆတာဒိတပသိရိယာ **ဓမ္မပ္ပသန္နဓမ္မပ္ပမာဏာနံ** မဟာဝဇိရဉာဏဂုဏသိရိယာ သုသင်္ကပ္ပမနော သတ္တတိံသ ဗောဓိပက္ခိယရတနဝဿံ ဝဿာပေန္တော ဒေသက ဉာဏ ပါရကဒေသန မဟာနိန္နာဒံ ပဝတ္တမာနော အရိယမဂ္ဂသလိလေန အမတမဟာတဠာကံ ပူရေန္တော အနုပုဗ္ဗေန ရမ္မနဂရံ ပတွာ သုဒဿနမဟာဝိဟာရေ ဝိဟရတိ။

အဿောသုံ ခေါ ရမ္မနဂရဝါသိနော ခတ္တိယ ဗြာဟ္မဏ-ဂဟပတိကာဒယော "ဒီပင်္ကရော ကိရ ဓမ္မရာဇိဿရော ဗောဓိမဏ္ဍံ အာရုယှ မာရမဒ္ဒနံ ကတွာ ပဝတ္တိတ ဝရဓမ္မစက္ကော အနုပုဗ္ဗေန စာရိကံ စရမာနော မဟာခီဏာသဝပရိဝုတော အမှာကံ နဂရံ ပတွာ သုဒဿနမဟာဝိဟာရေ ဝိဟရတီ"တိ။ တေ ဟဋ္ဌတုဋ္ဌာ ဥဒဂ္ဂုဒဂ္ဂါ ပမုဒိတမာနသာ သီဃံ သီဃံ ဂန္ဓ ပုပ္ဖ ဓူမ ဝတ္ထ ဘေသဇ္ဇာနိ ဂါဟာ-ပေတွာ မဟာသမုဒ္ဒနိန္နမဟောဃော ဝိယ ဗုဒ္ဓဓမ္မသံဃနိန္နာ ဟုတွာ ဝိဟာရံ ပဝိသိတွာ သဗ္ဗညုဇိနဝရံ ဥပသင်္ကမိတွာ ဝန္ဒိတွာ ဂန္ဓာဒီဟိ ပူဇိတွာ ဓမ္မဒေသနံ သုတွာ သသင်္ဃံ သတ္ထာရံ သွာတနာယ နိမန္တိတွာ သတ္ထာရံ ပဒက္ခိဏံ ကတွာ ဝန္ဒိတွာ အဘိတ္ထဝိတွာ ဥဋ္ဌာယာသနာ နဂရံ ပဝိသိတွာ ပုနဒိဝသေ မဟာဒါနံ သဇ္ဇေတွာ ဒေဝနဂရံ ဝိယ သကလနဂရံ အလင်္ကရာပေတွာ ဒသဗလဿ အာဂမနမဂ္ဂံ အလင်္က-ရောန္တာ ဥန္နတနိန္နတဋ္ဌာနံ ဧကသမံ ကတွာ ဘေရိတလ ပဋိဘာဂ-သမတလေ ဘူမိဘာဂေ မုတ္တာဗိန္ဒု သန္နိဘ ဝါလုကံ ဝိပ္ပကိရိတွာ တဿုပရိ လာဇပဉ္စမာနိ ပုပ္ဖာနိ ဝိကိရိတွာ နာနာဝိစိတြယဋ္ဌိ ဗန္ဓိတွာ အနေကဝဏ္ဏပရိဘိန္နဝတ္ထာနုရဉ္ဇိတဓဇေ ဥဿာပေတွာ အန္တရန္တရာ ကဒလိယော စေဝ ပုဏ္ဏဃဋ ပုဏ္ဏပါတိမာလာ စ ပတိဋ္ဌာပေတွာ တသ္မိံ တသ္မိံ ဌာနေ ဝိစိတြကုသုမဝဋ္ဋိကေ ဒဿေတွာ ဒေဝရညော ပဋိယတ္တံ သုသဇ္ဇိတ ကနက သုဒဿနမဟာရဇ္ဇံ ဝိယ အဝဟာသန္တံ အလံကရောန္တိ။

တသ္မိံ ကာလေ သုမေဓမဟာတာပသော ဥတ္တရဟိမဝန္တံ ဂန္တုကာမော ဒိဿမာနကာယေန အဘိညာပါဒကံ ဈာနံ သမာပဇ္ဇိတွာ-စိတ္တရူပ သန္နိဿိတံ ကတွာ သုဝဏ္ဏဟံသော ဝိယ အာကာသံ ဥလ္လင်္ဃိတွာ နိလမဏိဘူမိယံ ပတ္ထတ ပဉ္စဝဏ္ဏ ဒုဿမတ္ထကေန ဓာဝိယ-မာနော ဟေမပဋိမာ ဝိယ နိလမ္ဗရေ ပတ္ထဋပဉ္စဝဏ္ဏဝလာဟကပန္တိယော မဒ္ဒမာနော ဂစ္ဆန္တော တေဟိ ဟဋ္ဌတုဋ္ဌေဟိ မဟာဇနေဟိ အလင်္ကရိယ-မာနံ မဂ္ဂံ ဒိသွာ "ကိန္နု ခေါ ကာရဏ"န္တိ စိန္တေန္တော စက္ကဝတ္တိရာဇကဏ္ဏ-တော ဂလိတွာ ဘူမိယံ ပတမာနံ ကနကကုဏ္ဍလံ ဝိယ ဓောသံ ပဿန္တာနံယေဝ အနိလပထာ ဩရုယှ ဘူမိယံ ဌိတော "အမ္ဘော တုမှေ

အတိဝိယ သောမနဿဇာတာ ဟဋ္ဌတုဋ္ဌာ မဟန္တေန ဥဿာဟေန ကဿိမံ မဂ္ဂံ အလင်္ကရောထာ”တိ အာဟ။

တေ ဒီပင်္ကရသမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ မဂ္ဂဝိဘူသနဘာဝံ အာစိက္ခိံသု။ မဟာပုရိသော ဗုဒ္ဓေါတိ နာမံ သုတွာဝ နိရန္တရံ ပဉ္စဝိဓပီတိသောမနဿော ဟုတွာ “**ဃောသောပိ ခေါ ဧသော ဒုလ္လဘော လောကေ ယဒိဒံ ဗုဒ္ဓေါ**”တိ စိန္တေတွာ “အဟော မမ ဣဓာဂမနံ အနေက ကပ္ပသတသဟဿေဟိပိ ဒုလ္လဘုပ္ပတ္တိနော ဝတ္ထုနော ဒဋ္ဌုံ သစ္စဿ သောတုံ လဒ္ဓါမိ၊ အဇ္ဇ မယာ တဿ ကာယ ဝေယျာဝဋိကံ ကာတုံ ဝဋ္ဋတိ၊ ဣမေဟိ သဒ္ဓိံ မဂ္ဂံ အလင်္ကရိတွာ ပုညဘာဂီ ဘဝိဿာမီ”တိ မနုဿေ အာဟ “သစေ ဘောန္တော မနုဿာ အလင်္ကတမဂ္ဂါ မယှံပိ ဧကောကာသံ ဒေထာ”တိ။ တေ တဿ ဣဒ္ဓိမန္တဘာဝံ ဇာနန္တာ ဝိသမံ ဥဒကဘိန္နဋ္ဌာနံ အဒံသု။ သော ကာဇံ ဂဟေတွာ ဗုဒ္ဓါရမ္မဏံ ပီတိံ အဝိဇဟိတွာ ဣဒ္ဓိယာ အလင်္ကရဏံ အရောစေတွာ ကာဇကောဋိယာ ပံသုံ ခဏိတွာ အာဟရိတွာ တသ္မိံ ဌာနေ ပက္ခိပိတုံ အာရဘိ။

တတ္ထ တသ္မိံ အလင်္ကတေယေဝ မဂ္ဂေ “ကာလော ဘန္တေ နိသီဒိတုံ ဘတ္တ”န္တိ ဘဂဝတော ကာလံ အာရောစေသုံ။ အထ ခေါ ဘဂဝါ သမာပတ္တိတော ဝုဋ္ဌာယ သုပက္ကလာခါရသေန တေမေတွာ ဥဿာပိတံ အဘိနဝ သုဖုလ္လ ကောဝိဠာရ ကုသုမသဒိသံ သုရတ္တဒုပဋ္ဋံ ကတ္တရိကာယ သုကပ္ပိတ ပဒုမမကုဠံ ဝိယ ဗန္ဓိတွာ နိဝါသေတွာ မေဃမုခေ သဉ္စရဝိဇ္ဇုပဋိဘာဂံ ကာယဗန္ဓနံ သုဝဏ္ဏခန္ဓေ ကဉ္စနဒါမံ ပရိက္ခိပန္တော ဝိယ ဒုပဋ္ဋမတ္ထကေ အသီတိဟတ္ထုစ္စဟေမဂ္ဃိကာယ လောဟိတပဋကဉ္စုကံ ပဋိမုဉ္စန္တော ဝိယ သုဂတမဟာစီဝရံ ပါရုပိတွာ ပဒုမရတ္တုပ္ပလဂဗ္ဘန္တရတော နိက္ခမိတွာ ယမကသတပတ္တပဒုမမဇ္ဈေ ပါတုဘူတမဏိဘမရော ဝိယ ပတ္တထဝိကတော နိက္ခမိတွာ ဇာလာ ဝိနဒ္ဓဟတ္ထယုဂဠေသု ပါတုဘူတံ နီလမဏိဝဏ္ဏံ ပတ္တံ ဂဟေတွာ အတ္တနော ပုညပ္ပဘာဝေန အပါပုရိတဒွါရသုရဘိဂန္ဓကုဋိတော သုဝဏ္ဏဂုဟာယ နိက္ခန္တကေသရသီဟော ဝိယ ရတ္တဝလာဟကဂဗ္ဘံ ပဒါလေတွာ နိက္ခန္တပုဏ္ဏစန္ဒော ဝိယ စ နိက္ခမိတွာ အာဠိန္ဒေ အဋ္ဌာသိ။

သကလသုဒဿနမဟာဝိဟာရံ သုဝဏ္ဏပဋ္ဋေန ဩနဒ္ဓမာနာ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏာ ရံသိယော ဝိဿဇ္ဇေန္တော တသ္မိံ ခဏေ အနေကဝဏ္ဏ-ဝိစိတြမဟာဓမ္မိကဝါရဏယဋ္ဌာ ဝိယ ဆဠဘိညာ မဟိဒ္ဓိကာ ဝိမလာ တာဒိနော ခီဏာသဝါ ဘဂဝန္တံ ပရိဝါရယိံသု။ အထ ဘဂဝါ ဆဠ-ဘိညော ဆဠဘိညေဟိ မဟိဒ္ဓိကော မဟိဒ္ဓိကေဟိ ဝိမလော ဝိမလေဟိ တာဒိ တာဒီဟိ ခီဏာသဝေါ ခီဏာသဝေဟိ ပရိဝုတော ဗြဟ္မပရိ-ဝုတော ဝိယ မဟာဗြဟ္မာ ရမ္မနဂရဂါမိမဂ္ဂံ ပဋိပဇ္ဇိ။ တဒါ ဘူမိတလေ မနုဿာနံ သာဓုကာရသဒ္ဒေါ ပဝတ္တတိ အာကာသေ ဒေဝတာနံ။ ဘူမိတလေ မာနုဿိကပဉ္စင်္ဂိကတူရိယနိဃောသော အာကာသေ ဒိဗ္ဗ-ပဉ္စင်္ဂိကတူရိယနိဃောသော၊ ဘူမိတလေ မာနုဿိကဓဇပဋာကပန္တိယော အာကာသေ ဒိဗ္ဗဓဇပဋာကပန္တိယော။ ဘူမိတလေ မနုဿာ ပစ္စုဂ္ဂမနံ ကရောန္တိ အာကာသေ ဒေဝတာ။ ဘူမိတလေ မနုဿာ မနုဿ-ကစမ္ပက သဠလ ပုန္နာဂ ကေတက ဝဠုလ သိန္ဒုဝါရ ကောသရ ကောရဏ္ဍက သုမန မလ္လိက အတိမုတ္တကာဒီနိ နာနာပုပ္ဖာနိ အာကာသေ ခိပန္တိ။ အာကာသေ ဒေဝတာ ဒိဗ္ဗာနိ မန္ဒာရဝ ပါရိစ္ဆတ္တက ပဒုမုပ္ပလ ကက္ကာရု-ဂရုက္ကာဒီနိ ပုပ္ဖါနိ ဩကိရန္တိ။

ဧဝံ အနေကေဟိ အာကာရေဟိ ဒေဝမနုဿေဟိ ပူဇိယ-မာနံ သက္ကာရိယမာနံ အဘိတ္ထဝိယမာနံ ဗာတ္တိံသမဟာပုရိသလက္ခဏ-အသီတာနုဗျဉ္ဇနလက္ခဏဗျာမပ္ပဘာယ သမ္ပန္နံ အနိလပထေ သတေ-ရိတာဝိဇ္ဇုသဉ္စရဏံ ဝိယ ယမကာဝေဠဘူတာ ယနဆဗ္ဗဏ္ဏဗုဒ္ဓရသ္မိယော ဝိဿဇ္ဇေန္တံ အနောပမာယ ဗုဒ္ဓသိရိယာ အနန္တာယ ဗုဒ္ဓလီလာယ အလင်္ကတမဂ္ဂေ ပဋိပန္နံ ဒီပင်္ကရဒသဗလံ သုမေဓတာပသော အက္ခီနိ ဥမ္မီလိတွာ ဩလောကေတွာ အတိဝိယ သောမနဿပတ္တော ဟုတွာ မမ မဂ္ဂေ အနိဋ္ဌိတေယေဝ ဘဂဝါ အနုပ္ပတ္တောတိ။

သဗ္ဗညုတညာဏပတ္ထနာ

မနုဿတ္တံ လိင်္ဂသမ္ပတ္တိ၊ ဟေတု သတ္ထာရဒဿနံ။
ပဗ္ဗဇ္ဇာ ဂုဏသမ္ပတ္တိ၊ အဓိကာရော စ ဆန္ဒတာ။
အဋ္ဌဓမ္မသမောဓာနာ၊ အဘိနီဟာရော သမိဇ္ဈတီ”တိ[1]။

ဣမေဟိ အဋ္ဌဟိ ဂုဏေဟိ သမန္နာဂတတ္တာ စိန္တေသိ “အဇ္ဇ မယာ ဘဂဝတော ဇီဝိတပရိစ္စာဂံ ကာတုံ ဝဋ္ဋတိ၊ မာ ဘဂဝါ ကလလေ အက္ကမိ၊ သဗ္ဗေဟိ ခီဏာသဝေဟိ သဒ္ဓိံ ကနကသေတုံ မဒ္ဒမာနော ဝိယ မမ ပိဋ္ဌိံ မဒ္ဒမာနော ဂစ္ဆတု၊ တဒဿ မေ ဒီဃရတ္တံ ဟိတာယ သုခါယာ”တိ ကေသေ မောစေတွာ အဇိနစမ္မံ ဇဋာဝါကစီရာနိ ကာဠ-ဝဏ္ဏကဒ္ဒမေ ပတ္ထရိတွာ မဏိယောတ္တေ ဂဟေတွာ အာကဍ္ဎိတွာ အတ္ထရိတသိင်္ဂသေတု ဝိယ အတ္တာနံ ဇိနဿ ပရိစ္စဇိတွာ အဝကုဇ္ဇော ဟုတွာ ကလလပိဋ္ဌေ နိပဇ္ဇိ။

သတ္ထရိ ပန တတ္ထ သမ္ပတ္တေ ပုန အက္ခီနိ ဥမ္မီလေတွာ သတ္ထု ဗုဒ္ဓသိရိံ ဒိသွာ စိန္တေသိ “အယံ သံသာရော အနေကာဒီနဝေါ အတိဒုဗ္ဗလော[2]၊ သင်္ခါရာ နိဿာရာ သာရာပဂတာ ကဒလိက္ခန္ဓ ဥဒုမ္ဗရ-ပလာသ ပါရိစ္ဆတ္တက ပါလိဘဒ္ဒက သိမ္ဗလိ ဖေဏပိဏ္ဍ ဥဒကပုဗ္ဗုဠ မာယာ-မရီစိမမ္မနဂရာလာတစက္ကာဒိပဋိဘာဂံ အတိဝိသမံ သတ္တသန္တာနံ သုခနိဗ္ဗာနရတိနိရာကတံ၊ ဧဝံ အနေကာဒီနဝေ သံသာရေ ပဟာယ နိဿာရသင်္ခါရေ အနလင်္ကရိတွာ ဝိသမေ သတ္တေ ဇဟိတွာ ပရမံ သုခံ နိဗ္ဗာနံ ဂစ္ဆေယျ”န္တိ။ တတော စိန္တေသိ “ကိံ မေ အညာတက-ဝေသေန ဓမ္မံ သစ္ဆိကတေန၊ ဧဝံ ဓမ္မသစ္ဆိကရဏံ အတိမဓုရရသံ လဘိတွာ အန္ဓကာရဂဗ္ဘံ ပဝိသိတွာ ပရိဘုဉ္ဇနသဒိသံ။ မယိ သဒိသေ သဒ္ဓါ ဝီရိယ သတိ သမာဓိ ပညာသမ္ပန္နေ ဝီရပုရိသေ ဩသက္ကန္တေ ကော ဟိ နာမ အပော သတ္တာနံ ပတိဋ္ဌံ ကာတုံ သမတ္ထော ဘဝိဿတီ”တိ။ သံသာရဝဋ္ဋသောတံ ပန ဆိန္ဒိတွာ တယော ဘဝေ

၁။ ဗုဒ္ဓဝံ။ ၃၁၁။ ဗုဒ္ဓဝံ၊ ၄။ ၁၁၅။

၂။ အတိဒုလ္လဘော (ဥက္ကံ့ရွာ၊ ဘုရားကြီးကျောင်းမူ။ ခေါ၊ ကျောဘက်)

ဝိဒ္ဓသေတွာ ဓမ္မမဟာနာဝံ အာရုယှ ကရုဏာဖိယံ ဂဟေတွာ သဒေဝကံ လောကံ သန္တာရေဿာမီ”တိ သန္နိဋ္ဌာနံ ကတွာ ပဝတ္တစိတ္တံ သဗ္ဗညုတညာဏာဘိမုခံ ကတွာဝ နိပ္ပဇ္ဇိ။

ဗောဓိသတ္တဘာဝဗျာကရဏံ

ဒီပင်္ကရောပိ သတ္ထာ မဟာပုရိသဿ ဥဿီသကဘာဂေ ဌတွာ ကနကပါသာဒေ မဏိသီဟပဉ္ဇရံ ဥဂ္ဃါဋေန္တော ဝိယ ဥမ္မာရကဏိကာရ ဗန္ဓုဇီဝကပုပ္ဖ အင်္ဂါရိဋ္ဌ ဩသဓိတာရက သဿိရိက ပဉ္စဝဏ္ဏပသာဒသမ္ပန္နာနိ လောစနာနိ ဥမ္မီလေတွာ တံ တတ္ထ နိပန္နံ ဒိသွာ ဗုဒ္ဓဘာဝံ ပတ္ထေတွာ နိပန္နဘာဝံ ဉတွာ အနာဂတံသဉာဏံ ပေသေတွာ “ကပ္ပသတသဟဿာဓိကာနိ စတ္တာရိ အသင်္ချေယျာနိ အတိက္ကမိတွာ မဟာဂေါတမော နာမ ဗုဒ္ဓေါ ဘဝိဿတီ”တိ ဉတွာ ဌိတကောဝ ပရိသမဇ္ဈေ ဗျာကာသိ “ပဿထ ဘော တုမှေ ဣမံ မဟာနုဘာဝံ ဥဂ္ဂတတာပသံ ကလလပိဋ္ဌေ နိပန္န”န္တိ။ ‘ဧဝံ ဘန္တေ’တိ။ “အယံ ဗုဒ္ဓဘာဝတ္ထာယ အဘိနီဟာရံ ကတွာ နိပန္နော၊ အဝဿံ ဣမဿ ပတ္ထနာ သမိဇ္ဈိဿတိ၊ ဣတော ကပ္ပသတသဟဿာဓိကာနံ စတုန္နံ အသင်္ချေယျာနံ မတ္ထကေ ကပိလနဂရေ ပရိသုဒ္ဓသကျဝံသသမ္ဘူတံ သုဒ္ဓောဒနံ နာမ ရာဇာနံ ပဋိစ္စ မဟာမာယာယ နာမ ဒေဝိယာ ကုစ္ဆိမှိ ဝသိတွာ တတော နိက္ခမိတွာ ဝိညုတံ ပါပုဏိတွာ စတုရော နိမိတ္တေ ဒိသွာ မဟာဘိနိက္ခမနံ နိက္ခမိတွာ မဟာပဓာနံ ပဒဟိတွာ နိဂြောဓမူလေ ပါယာသံ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ နေရဉ္ဇရာယ တီရေ ပရိဘုဉ္ဇိတွာ ဗောဓိမဏ္ဍံ အာရုယှ အဿတ္ထရုက္ခမူလေ နိသီဒိတွာ မဟာဂေါတမော နာမ ဗုဒ္ဓေါ ဘဝိဿတိ။ ဥပတိဿော နာမ ပဌမော အဂ္ဂသာဝကော၊ ကောလိတော နာမ ဒုတိယော အဂ္ဂသာဝကော၊ ဥပဋ္ဌာကော အာနန္ဒော နာမ၊ ပဌမာ အဂ္ဂသာဝိကာ ခေမာ နာမ၊ ဒုတိယာ အဂ္ဂသာဝိကာ ဥပ္ပလဝဏ္ဏာ နာမ ထေရီ ဘဝိဿတီ”တိ ဗျာကာသိ။ သုမေဓတာပသော ဘဂဝတော ဝစနံ သုတွာ “မယှံ ကိရ ပတ္ထနာ သမိဇ္ဈိဿတီ”တိ အတိဝိယ သောမနဿပ္ပတ္တော အဟောသိ။

မဟာဇနော ဘဂဝတော ဝစနံ သုတွာ “အယံ ကိရ ဗုဒ္ဓဗီဇင်္ကုရော”တိ ဟဋ္ဌတုဋ္ဌော “သစေ ဣမဿ လောကနာထဿ သာသနံ ဝိရဇ္ဈိဿာမ အနာဂတေ ဣမဿ ဗုဒ္ဓဘူတကာလေ တဿ သာသနေ မယံ အဂ္ဂဖလံ သစ္ဆိကာတုံ သမတ္ထာ ဘဝေယျာမာ”တိ ပတ္ထနံ ပဋ္ဌပေသိ။ ဒီပင်္ကရော သတ္ထာ အဋ္ဌဟိ ပုပ္ဖမုဋ္ဌီဟိ ပူဇေတွာ ပဒက္ခိဏံ ကတွာ ပက္ကာမိ၊ ခီဏာသဝါပိ မဟာပုရိသံ ဂန္ဓေဟိ စ ပုပ္ဖေဟိ စ ပူဇေတွာ ပဒက္ခိဏံ ကတွာ ပက္ကမိံသု။ ဒေဝမနုဿာ ပန တထေဝ ပူဇေတွာ ဝန္ဒိတွာ ပက္ကမိံသု။

ဗုဒ္ဓကာရကဓမ္မဝိစိနနံ

ဗောဓိသတ္တော သဗ္ဗေသံ ဂတကာလေ နိပန္နဋ္ဌာနတော ဥဋ္ဌာယ “ဗုဒ္ဓကာရကဓမ္မေ ဝိစိနိဿာမီ”တိ ပုပ္ဖရာသိမတ္ထကေ ပါစီန-လောကဋ္ဌာနံ ဩလောကေန္တော ပလ္လင်္ကံ အာဘုဇိတွာ နိသီဒိ။ ဧဝံ နိသိန္နေ ဗောဓိသတ္တေ သကလဒသသဟဿစက္ကဝါဠဒေဝတာ သမာ-ဂန္တွာ သာဓုကာရံ ဒဒမာနာ ဥဿာဟံ ဇနယန္တာ “မာရိသ အဘိက္ကမ မာ ပဋိက္ကမ၊ ပေါရာဏကဗောဓိသတ္တာနံ ပလ္လင်္ကံ အာဘုဇိတွာ ‘ပါရမိယော ဝိစိနိဿာမာ’တိ နိသိန္နကာလေ ယာနိ ပုဗ္ဗနိမိတ္တာနိ ပညာယန္တိ၊ တာနိ သဗ္ဗာနိ ပါကဋာနိ ဇာတာနိ။ သကလ ဒသ-သဟဿီလောကဓာတု နိဿဒ္ဒါ နိရာကုလာ ဟောတိ။ သဗ္ဗတ္ထ သီတံ ဗျပဂစ္ဆတိ၊ ဥဏှံ ဥပသမ္မတိ၊ ခရာ ထဒ္ဓါ ဝိသမာ မဟာဝါတာ န ဝါယန္တိ၊ နဒိယော န သန္ဒန္တိ၊ အကာလေပိ ထလဇ ဇလဇပုပ္ဖါနိ ပုပ္ဖန္တိ၊ ဖလူပဂါ ရုက္ခာ ဖလဓရာ ဟောန္တိ၊ အာကာသဋ္ဌက ဘူမဋ္ဌက သဗ္ဗ-ရတနာနိ ဇောတန္တိ၊ ဒိဗ္ဗမာနုသကသဗ္ဗတူရိယာနိ ဝဇ္ဇန္တိ၊ အာကာသတော နာနာဝိဓပုပ္ဖဝဿံ ဝဿတိ၊ မဟာသာဂရော အာဘုဇတိ၊ ဒသသဟဿီ-လောကဓာတု ကမ္ပတိ သင်္ကမ္ပတိ သမ္ပဝေဓတိ၊ နိရယဂ္ဂိ နိဗ္ဗာယတိ၊ လောကန္တရိကာ ဧကာလောကာ ဟောန္တိ၊ နိမ္မလံ သူရိယမဏ္ဍလံ၊ ဒိဝါ စန္ဒမဏ္ဍလံ ပညာယတိ၊ တာရကရူပါနိ ဒိဿန္တိ၊ ဝိသာခနက္ခတ္တယောဂံ စဏ္ဍမဏ္ဍလံ ဘဝိဿတိ၊ တာလက္ခန္ဓာဒိပ္ပမာဏံ ဥဒကက္ခန္ဓံ ပထဝိတော

ဥဂ္ဂစ္ဆတိ၊ ဗိလာသယာ ဗိလတော ဥဒကာသယာ ဥဒကတော နိက္ခ-
မန္တိ၊ သတ္တာနံ အရတိ န ဟောတိ၊ သဗ္ဗေ သန္တုဋ္ဌာ ဟောန္တိ၊ ရောဂါ
ဥပသမ္မန္တိ၊ ဇိဃစ္ဆာ န ဟောတိ၊ ရာဂေါ ဝိနဿတိ၊ ဒေါသော ဥပ-
သမ္မတိ၊ မောဟော ဝိက္ခမ္ဘတိ၊ ဘယံ န ဘဝတိ၊ နဘံ အရဇံ နိမ္မလံ
ဟောတိ၊ အနိဋ္ဌဂန္ဓော အန္တရဓာယတိ၊ ဒိဗ္ဗဂန္ဓော ပဝါယတိ၊ အရူပိနော
ဌပေတွာ သဗ္ဗေ ဒေဝါ ဒိဿန္တိ၊ နိရယာ ဒိဿန္တိ၊ မနုဿာ ဒေဝေ
ပဿန္တိ၊ ဒေဝတာ မနုဿေ ပဿန္တိ၊ ကုဋ္ဋရုက္ခပဗ္ဗတကဝါဋာ အာဝ-
ရဏာ န ဟောန္တိ၊ အာကာသဘူတာ ဘဝိဿန္တိ၊ စုတိဥပပတ္တိယော
တသ္မိံ ခဏေ န ဟောန္တိ၊ ဣမေဟိ ပန ကာရဏေဟိ တဝ ဗုဒ္ဓ-
ဘဝနကဘာဝံ မယံ ဇာနာမ၊ ဒဠှံ ဝီရိယံ ပဂ္ဂဏှာ”တိ အဘိတ္ထဝိံသု။

ဗောဓိသတ္တော ဒသဗလဿ ဒေဝတာနဉ္စ ဝစနံ သုတွာ
အတိရေကတရံ သဉ္ဇာတုဿာဟော ဗုဒ္ဓါ နာမ အဒွေဇ္ဈဝစနာ အမောဃ-
ဝစနာ ဇာတု နဘုက္ခိတ္တလေဍ္ဍုနော ဘူမိပတနံ ဝိယ နိက္ခန္တသယနဿ
မိဂါဓိပတိနော သီဟနာဒနဒနံ ဝိယ ဂရုဂဗ္ဘာယ ဣတ္ထိယာ ဘာရ-
မောရောပနံ ဝိယ ရတ္တိက္ခယေ သူရိယုဂ္ဂမနံ ဝိယ ဂဟိတပဋိသန္ဓိကဿ
စုတိသမ္ပါပနံ ဝိယ ဥပ္ပန္နသင်္ခါရာနံ ဘိဇ္ဇမာနံ ဝိယ နတ္ထိ ဝိတထံ
ဇိနဝစနံ။ အဟံ ဓုဝံ ဗုဒ္ဓေါ ဘဝိဿာမိ၊ ဟန္ဒ ဗုဒ္ဓကာရကဓမ္မေ
ဝိစိနန္တော ဒသသု ဒိသာသု အဒိသွာ အတ္တသန္တာနံ ဩလောကေန္တော
သဗ္ဗဗောဓိသတ္တေဟိ အာသေဝိတ နိသေဝိတံ ဒါနပါရမိံ ဒိသွာ အတ္တာနံ
ဩဝဒန္တော “သုမေဓပဏ္ဍိတ တွံ ဣတော ပဋ္ဌာယ ဒါနပါရမိံ ပူရေ-
ယျာသိ၊ ပူရေန္တော စ နိကုဇ္ဇိတံ ကုမ္ဘဂတဥဒကံ ဝိယ ဓနညာတိ-
အင်္ဂဇီဝိတေသု ယံ ယံ ယေ ဣစ္ဆန္တိ၊ တံ တံ ဝိဇ္ဇမာနံ တေသံ
ဒဒမာနော ဒါနပါရမိံ ပူရေတွာ အဘေဇ္ဇပလ္လင်္ကမဘိရုယှ ဗုဒ္ဓေါ
ဘဝိဿသီ”တိ ပဌမံ ဒါနပါရမိံ ဒဠှံ ကတွာ မနသိ ပတိဋ္ဌာပေသိ။
မာရသတာဒီဟိပိ အကမ္ပနိယံ ကတွာ အနိလေန ဝိယ ဟိမဝါ ဂိရိ
ဧဝံ ဒါနပါရမိံ ဒဠှံ ကတွာ အဓိဋ္ဌာယ ပုန စိန္တေသိ “န ဧတ္တကေနေဝ
သက္ကာ သမ္မာသမ္ဗောဓိံ ပါပုဏိတုံ၊ အညော ကော နု ခေါ ဗုဒ္ဓ-
ကာရကဓမ္မော”တိ အာဝဇ္ဇေန္တော သီလပါရမိံ ဒုတိယံ ဒိသွာ “တံ ပိ

ဝါလအဏ္ဍပိယပုတ္တကဇေကေနယနရက္ခကာ စာမရိကိကိဇေကပုတ္တကဇေ-
နယနာ ဝိယ **သီလပါရမီ** ပူရေယျာသိ”တိ အဓိဋ္ဌာသိ။

တတော နိက္ခမ္မပါရမီ တတိယံ ဒိသွာ “သတတုက္ကဏ္ဍိတ-
ဗန္ဓနာဂါရဂတော ဝိယ သဗ္ဗဓမ္မေ အနဘိရမိတွာ နေက္ခမ္မာဘိမုခေါ
ဟောတီ”တိ အဓိဋ္ဌာယ စတုတ္ထံ ပညာပါရမီ ဒိသွာ “ပိဏ္ဍပါတဝေသကော
ဝိယ သပဒါနစာရိကော ဘိက္ခု ဥတ္တမ မဇ္ဈိမ ဟီနကေ ပညာဝန္တေ
ဥပသင်္ကမိတွာ ကုသလာကုသလံ သာဝဇ္ဇာနဝဇ္ဇံ သေဝိတဗ္ဗာသေဝိတဗ္ဗံ
ဟိတာဟိတံ ပဋိပဒံ ပုစ္ဆန္တော **ပညာပါရမီ** ပူရေယျာသိ”တိ အဓိဋ္ဌာသိ။
တတော ပဉ္စမံ ဝီရိယပါရမီ ဒိသွာ “သဗ္ဗိရိယာပထေသု သမာနဒဠှ-
ဝီရိယော ဝိယ သီဟော မိဂရာဇာ သဗ္ဗဒါ သမပ္ပဝတ္တသမ္ပဓာနဝီရိ-
ယော ဟုတွာ **ဝီရိယပါရမီ** ပူရေယျာသိ”တိ အဓိဋ္ဌာသိ။

တတော ခန္တီပါရမီ ဆဋ္ဌံ ဒိသွာ “အသုစိသုစိနိက္ခေပခမန-
ပထဝီ ဝိယ ဟိတာဟိတပုဂ္ဂလေဟိ ကတသမ္မာနနာဝမာနနက္ခမော
ဟုတွာ **ခန္တီပါရမီ** ပူရေယျာသိ”တိ အဓိဋ္ဌာသိ။ တတော သစ္စပါရမီ
သတ္တမံ ဒိသွာ “ဟေမန္တဂိမှာဒိသဗ္ဗကာလေ ဝီထိ အနောက္ကမ္မ ပဝတ္တမာန-
ဩသဓိ ဝိယ အသနိယာ မတ္ထကေ ပတမာနာယ အဂ်ီ ဓနေ ယသ-
ဉာတိဗိဝိတာဒိနံ အတ္ထာယ ဆန္ဒ ဒေါသ မောဟ ဘယဝသေန မုသာဝါဒံ
အကရောန္တော **သစ္စပါရမီ** ပူရေယျာသိ”တိ အဓိဋ္ဌာသိ။ တတော
အဓိဋ္ဌာနပါရမီ အဋ္ဌမံ ဒိသွာ “သဗ္ဗဒိသာဘာဂတော အာဂတဝါတေဟိ
အစလသုပတိဋ္ဌိတပဗ္ဗတော ဝိယ အတ္တနော အဓိဋ္ဌာနေ နိစ္စလော
ဟုတွာ **အဓိဋ္ဌာနပါရမီ** ပူရေယျာသိ”တိ ဒဠှံ အဓိဋ္ဌာသိ။ တတော
နဝမံ မေတ္တာပါရမီ ဒိသွာ “ကလျာဏပါပဇနေသု သမံ ဥတုသမ္ပဒါယကံ
ဥဒကံ ဝိယ သဗ္ဗသတ္တာနံ သမမေတ္တာပ္ပဝတ္တနကော ဟုတွာ **မေတ္တာ-
ပါရမီ** ပူရေယျာသိ”တိ အဓိဋ္ဌာသိ။ တတော ဥတ္တရိ ဥပဓာရေန္တော
ဥပေက္ခာပါရမီ ဒသမံ ဒိသွာ “အသုစိသုစိနိက္ခိပနေ မဇ္ဈတ္တော၀ အဘိ-
ဟုတွာ ဘူတပထဝီ ဝိယ သုခဒုက္ခမဇ္ဈတ္တော၀ အဘိဟုတွာ **ဥပေက္ခာ-
ပါရမီ** ပူရေယျာသိ”တိ အဓိဋ္ဌာသိ။

ဧဝံ အနေကုပမာနသဟိတံ ကတွာ ဒသပါရမိယော သဘာဝသရသတော[1] ဝိစိနိတွာ အနုလောမပဋိလောမဝသေန သမ္မသိတွာ ဣတော ဥတ္တရိပိ အဒ္ဓါဂတော အညော ဗုဒ္ဓကာရကဓမ္မော နာမ နတ္ထီတိ အဓိဋ္ဌာနံ အကာသိ။ တဿေဝ ဗာဟိရကဝတ္ထုဒါနဝသေန ပါရမိတာ အင်္ဂပရိစ္စာဂဝသေန[2] ဥပပါရမိတာ ဇီဝိတပရိစ္စာဂဝသေန ပရမတ္ထပါရမိတာဘာဝံ သလ္လက္ခေတွာ ဧကသ္မိံ ဘာဇနေ နာနာတေလံ ပက္ခိပိတွာ ဟတ္ထံ ပါတေတွာ အာလောဠေန္တော ဝိယ သိနေရုံ ဂဟေတွာ မဟာသမုဒ္ဒံ သမ္မသန္တဿ အယံ မဟာပထဝီ ဥဒကပရိယန္တံ ကတွာ ကမ္ပိ။

တဒါ ရမ္မနဂရဝါသိနော သကဘာဝေန သန္ဓာရေတုံ အသက္ကောန္တာ ဘူမိယံ ပပတိံသု။ ဒါနဂ္ဂေ သဗ္ဗဘာဇနာနိ ဝိသုံ ဝိသုံ အဟေသုံ။ တေ တထာဂတံ ပုစ္ဆိံသု။ တမတ္ထံ တေသံ ဘဂဝါ အာရောစေသိ။ တေ တံ သုတွာ ရမ္မနဂရာ နိက္ခမ္မ ပုနပိ ဗောဓိသတ္တံ ဂန္ဓာဒီဟိ ပူဇေတွာ နဂရံ ပဝိသိံသု။ အထ ဗောဓိသတ္တံ ပါရမိယော သမ္မသိတွာ အာသနာ ဝုဋ္ဌဟန္တံ ဒေဝတာ သန္နိပတိတွာ ဒိဗ္ဗဂန္ဓမာလာဒီဟိ ပူဇေတွာ သောတ္ထိံ နိဝေဒယိတွာ သကသကဒေဝဘဝနမေဝ အဂမံသု။ ဗောဓိသတ္တောပိ ခေါ ဒသဗလံ အဘိမုခံ ကတွာ ဝန္ဒိတွာ ဓမ္မိကပဗ္ဗတမေဝ ဂန္တွာ ယာဝတာယုကံ ဌတွာ အပရိဟီနဇ္ဈာနော ဗြဟ္မလောကေ ဥပ္ပဇ္ဇိ။

ဒီပင်္ကရဒသဗလော အသီတိဟတ္ထုဗ္ဗေဓာယ သတပုညလက္ခဏဓရာယ အနောပမာယ ရူပကာယသိရိယာ အစိန္တေယျညာဏပဘာဝိတာယ ဓမ္မကာယသိရိယာ စ သဒေဝကံ လောကံ ဥပသောဘယမာနော ဝဿသတသဟဿံ ဌတွာ ဝေနေယျာနံ ဘဝဝိဘဝသမ္ပတ္တိံ ဒတွာ မဟာသိနေရုမုဒ္ဓနိ ဇလိတွာ သကလလောကတမဂတံ ဝိဓမေတွာ မဟာဓာရာနိပါတေန နိဗ္ဗုတမဟာအဂ္ဂိက္ခန္ဓော ဝိယ အနုပါဒိသေသာယ နိဗ္ဗာနဓာတုယာ သသာဝကော ပရိနိဗ္ဗာယီတိ။

၁။ သဘာဝတော (ဥက္ကံဘုရားကြီးမူ၊ ဒံ၊ ကျောဘက်)

၂။ အင်္ဂဝသေန (ဥက္ကံဘုရားကြီးမူ၊ ဒံ၊ ကျောဘက်)

လောကေ တမံ ဝိနောဒေတွာ၊ ဉာဏာလောကံ ဝိဒံသိယ။
သတ္တေ သန္တိပဒံ နေတွာ၊ နိဗ္ဗုတော သော မဟာမုနီတိ။

သမတ္တာ နာတိသမာသဗျာသဝသေန
ဒီပင်္ကရဗုဒ္ဓဝံသကထာ။

ကောဏ္ဍညဗုဒ္ဓဝံသကထာ

ဒီပင်္ကရဿ ပန ဓမ္မရာဇဿ အပရဘာဂေ အသင်္ချေယျကပ္ပေ အတိက္ကမိတွာ ဝဿသတသဟဿာယုကကာလေ ကောဏ္ဍညော နာမ ဘဂဝါ လောကေ ဥဒပါဒိ အဋ္ဌာသီတိဟတ္ထုဗ္ဗေဓာယ ရူပကာယသမ္ပတ္တိယာ ဥဘသောဘာယမာနော။ တဒါ ဗောဓိသတ္တော ဝိဇိတာဝီ နာမ စက္ကဝတ္တီ ဟုတွာ ကောဋိသတသဟဿသင်္ချဿ ဗုဒ္ဓပ္ပမုခဿ ဘိက္ခုသံဃဿ မဟာဒါနံ ဒတွာ တဿာပိ သန္တိကေ ဗျာကရဏံ ပဋိလဘိ။

မင်္ဂလဗုဒ္ဓဝံသကထာ

တဿ ပန ဘဂဝတော အပရဘာဂေ သဗ္ဗညုဗုဒ္ဓဝိရဟိတေ မောယသမ္ဘုတေ အသင်္ချေယျကပ္ပေ အတိက္ကမိတွာ နဝုတိဝဿသဟဿာယုကကာလေ အဋ္ဌာသီတိဟတ္ထုဗ္ဗေဓေန သကလဒသသဟဿိလောကဓာတုံ ဧကောဘာသံ ကတွာ နိဂ္ဂတဆဗ္ဗဏ္ဏဗုဒ္ဓရသ္မိဝိနဒ္ဓေန ရူပကာယေန သမန္နာဂတော မင်္ဂလော နာမ ဘဂဝါ ဥပ္ပဇ္ဇိ။ တဒါ မဟာပုရိသော သုရုစိ နာမ ဗြာဟ္မဏော ဟုတွာ သတ္ထာရံ နိမန္တေတွာ ရဇတ သောဝဏ္ဏ မဏိ ပဝါဠ သတ္တရတနမယ ယဋ္ဌကောပသောဘိတေဟိ သောဝဏ္ဏ ရဇတ ပဝါဠ မဏိအာဒိ သတ္တရတနမယေဟိ ထမ္ဘေဟိ သမလင်္ကတေ ဒိဗ္ဗပဉ္စင်္ဂိကတူရိယနိဃောသေန ကနက ကိင်္ကိဏိက ဇာလေန သမောကိဏ္ဏေ ဂန္ဓဒါမ မာလာဒါမာဒိ သမောလမ္ဗကေ ကောဋိသတသဟဿရတနပလ္လင်္ကေ ရတနဝါရကေဟိ ကောဏေ ကောဏေ ပညတ္တ-

သုဂန္ဓ မဓုရ ဝိပ္ပသန္န ဇလဘရိတ နေကသတ ကောတုမ္ဗေဟိ စ သမန္နာဂတေ ဒသယောဇနိကေ သဗ္ဗသာရ ရတနမဏ္ဍပေ ဗုဒ္ဓပမုခံ ဘိက္ခုသံဃံ နိသီဒါပေတွာ ကောဋိသတသဟဿသင်္ချံ သတ္တာဟံ ဂဝပါနဒါနံ နာမ ဒတွာ ဩသာနဒိဝသေ ပဉ္စဘေသဇ္ဇ မဟဂ္ဃစီဝရာနိ စ ဒတွာ တဿာပိ သန္တိကာ ဗျာကရဏံ ပဋိလဘိ။

သုမနဗုဒ္ဓဝံသကထာ

တဿ ပန အပရဘာဂေ တသ္မိံယေဝ ကပ္ပေ တတ္ထကေ[1]ယေဝ အာယုကကာလေ နဝုတိဟတ္ထုဗ္ဗေဓေန ရူပကာယေန သမင်္ဂီဘူတော သုမနော နာမ ဘဂဝါ ဥဒပါဒိ။ တဒါ ဗုဒ္ဓင်္ကုရော မဟိဒ္ဓိကော မဟာနုဘာဝေါ အတုလော နာမ နာဂရာဇာ ဟုတွာ ဗုဒ္ဓုပ္ပတ္တိံ သုတွာ ကောဋိသတသဟဿဘိက္ခုပရိဝုတဿ ဘဂဝတော ဒိဗ္ဗတူရိယေဟိ ဥပဟာရံ ကတွာ ပစ္စေကံ ဒိဗ္ဗဒုဿယုဂါနိ ဒတွာ တဿာပိ သန္တိကာ ဗျာကရဏံ ပဋိလဘိ။

ရေဝတဗုဒ္ဓဝံသကထာ

တဿ ပန အပရဘာဂေ ဧကသ္မိံယေဝ ကပ္ပေ သဋ္ဌိဝဿသဟဿာယုကကာလေ အသီတိဟတ္ထုဗ္ဗေဓေန သရီရေန သမန္နာဂတော ရေဝတော နာမ သတ္ထာ ဥဒပါဒိ။ တဒါ ဗောဓိသတ္တော အတိဒေဝေါ နာမ ဗြာဟ္မဏော ဟုတွာ သိရသိ အဉ္ဇလိံ ပတိဋ္ဌာပေတွာ သတ္ထု ကိလေသပ္ပဟာနံ ဝဏ္ဏယိတွာ ဥတ္တရာသင်္ဂေန ပူဇံ ကတွာ တဿာပိ သန္တိကာ ဗျာကရဏံ ပဋိလဘိ။

၁။ တတ္တကေယေဝ-ဟု ပါဌ်မှန် ရှိသင့်။ တ-နောင် ပရိမာဏအနက်၌ တ္တကပစ္စည်းသက်ထားသောကြောင့် ဖြစ်။ တံ ပရိမာဏမဿာတိ တတ္တကံ၊ တသ္မိံ တတ္တကေ ဟု ပြု။ (ရှု။ ၂၃၄။)

သောဘိတဗုဒ္ဓဝံသကထာ

တဿ ပန အပရဘာဂေ တသ္မိံယေဝ ကပ္ပေ နဝုတိဝဿသဟဿာယုကကာလေ အဋ္ဌပဏ္ဏာသဟတ္ထုဗ္ဗေဓသရီရော သောဘိတော နာမ သတ္ထာ ဥဒပါဒိ။ တဒါ မဟာပုရိသော သုဇာတဗြာဟ္မဏော နာမ[၁] ဟုတွာ သသံဃဿ လောကနာထဿ မဟာဒါနံ ဒတွာ တဿာပိ သန္တိကာ ဗျာကရဏံ ပဋိလဘိ။

အနောမဒဿီဗုဒ္ဓဝံသကထာ

တဿ ပန အပရဘာဂေ ဧကံ အသင်္ချေယျံ အတိက္ကမိတွာ ဝဿသတသဟဿာယုကကာလေ အဋ္ဌပဏ္ဏာသဟတ္ထုဗ္ဗေဓသရီရော အနောမဒဿီ နာမ ဓမ္မရာဇာ ပါတုဘဝိ။ တဒါ မဟာသတ္တော မဟိဒ္ဓိကော မဟာနုဘာဝေါ အနေကကောဋိသတသဟဿယက္ခာဓိပတိဘူတော ယက္ခသေနာပတိ ဟုတွာ သသံဃဿ တဿ ဓမ္မရာဇဿ မဟာဒါနံ ဒတွာ တဿာပိ သန္တိကာ ဗျာကရဏံ ပဋိလဘိ။

ပဒုမဗုဒ္ဓဝံသကထာ

တဿ ပန အပရဘာဂေ တသ္မိံယေဝ ကပ္ပေ တတ္တကေယေဝ အာယုကကာလေ အဋ္ဌပဏ္ဏာသဟတ္ထုဗ္ဗေဓသရီရော ပဒုမော နာမ ဗုဒ္ဓေါ ဥဒပါဒိ။ တဒါ ဗောဓိသတ္တော သီဟော မိဂရာဇာ ဟုတွာ တံ နိရောဓသမာပန္နံ သတ္ထာရံ ပယိရုပါသိတွာ သတ္တာဟံ ဗုဒ္ဓါရမ္မဏပီတိံ အဝိဇဟိတွာ သသံဃေ လောကနာထကေ မနံ ပသာဒေတွာ တဿာပိ သန္တိကာ ဗျာကရဏံ ပဋိလဘိ။

၁။ အဇိတော နာမ ဗြာဟ္မဏော။

အဘိ၊ ဋ္ဌ၊ ၁။ ၆၃။ အပ၊ ဋ္ဌ၊ ၁။ ၄၄။ ဇာ၊ ဋ္ဌ၊ ၁။ ၄၃။

နာရဒဗုဒ္ဓဝံသကထာ

တဿ ပန အပရဘာဂေ တသ္မိံယေဝ ကပ္ပေ နဝုတိဝဿသဟဿာယုကကာလေ အဋ္ဌာသီတိဟတ္ထုဗ္ဗေဓသရီရော နာရဒေါ နာမ သဗ္ဗညူ ဥဒပါဒိ။ တဒါ ဗောဓိသတ္တော အဘိညာလာဘီ မဟာတာပသော ဟုတွာ သသံယဿ လောကနာထဿ မဟာဒါနံ ဒတွာ လောဟိတစန္ဒနေန ပူဇေတွာ တဿာပိ သန္တိကာ ဗျာကရဏံ ပဋိလဘိ။

ပဒုမုတ္တရဗုဒ္ဓဝံသကထာ

တဿ ပန အပရဘာဂေ ဣတော ကပ္ပသတသဟဿမတ္ထကေ ဝဿသတသဟဿာယုကကာလေ ဒွါဒသယောဇန ပတ္ထရသရီရပ္ပဘာယ သမုဇ္ဇလိတ အဋ္ဌာသီတိ ဟတ္ထုဗ္ဗေဓ သရီရော[1] သဗ္ဗတိတ္ထိယဝိဓံသကော သဗ္ဗဒါ ပဒုမေသုယေဝ စင်္ကမမာနော ပဒုမုတ္တရော နာမ သတ္ထာ ဥဒပါဒိ။ တဒါ ဗောဓိသတ္တော ဇဋိလော နာမ မဟာရဋ္ဌိကော[2] ဟုတွာ သသံယံ လောကနာယကံ ဒသဝိဓ အန္န ပါနဝတ္ထ ယာန မာလာဂန္ဓ ဝိလေပန သေယျာဝသထ ပဒီပ ဒါနဝတ္ထူဟိ ပူဇေတွာ တဿာပိ သန္တိကာ ဗျာကရဏံ ပဋိလဘိ။

သုမေဓဗုဒ္ဓဝံသကထာ

တဿ ပန အပရဘာဂေ တိံသသဟဿကပ္ပေ အတိက္ကမိတွာ နဝုတိဝဿသဟဿာယုကကာလေ အဋ္ဌာသီတိဟတ္ထုဗ္ဗေဓသရီရော သုမေဓော နာမ သတ္ထာ ဥဒပါဒိ။ တဒါ ဗောဓိသတ္တော ဥတ္တရော နာမ မာဏဝေါ ဟုတွာ နိဒဟိတွာ ဌပိတံ အသီတိကောဋိဓနံ ဝိဿဇ္ဇေတွာ သသံယံ လောကနာယကံ မဟာဒါနေန သန္တပ္ပေတွာ

၁။ အဋ္ဌပဏ္ဏာသ ဟတ္ထုဗ္ဗေဓံ။ အပ၊ ဋ္ဌ၊ ၁။ ၄၇။ ဗုဒ္ဓဝံ၊ ဋ္ဌ။ ၂၄၂။ ဇာ၊ ဋ္ဌ၊ ၁။ ၄၅။

၂။ မဟာရဋ္ဌိယော။ အဘိ၊ ဋ္ဌ၊ ၁။ ၆၄။ အပ၊ ဋ္ဌ၊ ၁။ ၄၇။ ဇာ၊ ဋ္ဌ၊ ၁။ ၄၅။
ရဋ္ဌိကော။ ကမ္ဘာအေးမှု၊ ထံ၊ ဝမ်းဘက်။ ဗုဒ္ဓဝံ၊ ဋ္ဌ။ ၂၃၁။
ဇဋိကေ နာမ သေဋ္ဌိကော။ ဥက္ကံ၊ ဘုရားကြီးမှု၊ ဒါး၊ ကျောဘက်။

သရဏေသု ပတိဋ္ဌာယ နိက္ခမ္မ ပဗ္ဗဇိတွာ တဿာပိ သန္တိကာ ဗျာကရဏံ ပဋိလဘိ။

သုဇာတဗုဒ္ဓဝံသကထာ

တဿ ပန အပရဘာဂေ တသ္မိံယေဝ ကပ္ပေ တတ္တကေယေဝ အာယုကကာလေ ပဏ္ဏာသဟတ္ထုဗ္ဗေဓသရီရော သုဇာတော နာမ သတ္ထာ ဥဒပါဒိ။ တဒါ ဗောဓိသတ္တော စက္ကဝတ္တိ ရာဇာ ဟုတွာ သသံဃံ လောကနာယကံ သတ္တရတနေဟိ သဒ္ဓိံ စတုဒီပိကမဟာရဇ္ဇေန ပူဇေတွာ ပဗ္ဗဇိတွာ တဿာပိ သန္တိကာ ဗျာကရဏံ ပဋိလဘိ။

ပိယဒဿီဗုဒ္ဓဝံသကထာ

တဿ ပန အပရဘာဂေ ဣတော အဋ္ဌာရသကပ္ပသတမတ္ထကေ နဝုတိဝဿသဟဿာယုကကာလေ အသီတိဟတ္ထုဗ္ဗေဓသရီရော ပိယဒဿီ နာမ လောကနာယကော လောကေ ဥဒပါဒိ။ တဒါ ဗောဓိသတ္တော တိဏ္ဏံ ဝေဒါနံ ပါရင်္ဂတော ကဿပေါ နာမ မာဏဝေါ ဟုတွာ ကောဋိသတသဟဿဓနပရိစ္စာဂေန ကတသံဃာရာမေန လောကနာယကံ ပူဇေတွာ တဿာပိ သန္တိကာ ဗျာကရဏံ ပဋိလဘိ။

အတ္ထဒဿီဗုဒ္ဓဝံသကထာ

တဿ ပန အပရဘာဂေ တသ္မိံယေဝ ကပ္ပေ ဝဿသတသဟဿာယုကကာလေ နိစ္စံ ယောဇနပ္ပမာဏသရီရပ္ပဘာပရိက္ခိတ္တအသီတိဟတ္ထုဗ္ဗေဓသရီရော အတ္ထဒဿီ နာမ ဘဂဝါ ဥဒပါဒိ။ တဒါ ဗောဓိသတ္တော အဘိညာပါကဋော မဟိဒ္ဓိကော မဟာနုဘာဝေါ သုသီမော နာမ မဟာတာပသော ဟုတွာ ဒေဝလောကာ အာဟဋမန္ဒာရဝပါရိစ္ဆတ္တကပုပ္ဖေဟိ တံ ဘဂဝန္တံ ပူဇေတွာ တဿာပိ သန္တိကာ ဗျာကရဏံ ပဋိလဘိ။

ဓမ္မဒဿီဗုဒ္ဓဝံသကထာ

တဿ ပန အပရဘာဂေ တသ္မိံယေဝ ကပ္ပေ တတ္တကေ-ယေဝ အာယုကကာလေ အသီတိဟတ္ထုဗ္ဗေဓသရီရော ဓမ္မဒဿီ နာမ ဘဂဝါ လောကေ ဥဒပါဒိ။ တဒါ ဗောဓိသတ္တော သက္ကော ဒေဝ-ရာဇာ ဟုတွာ ဒိဗ္ဗဂန္ဓပုပ္ဖတူရိယေဟိ သတ္ထာရံ ပူဇေတွာ တဿာပိ သန္တိကာ ဗျာကရဏံ ပဋိလဘိ။

သိဒ္ဓတ္ထဗုဒ္ဓဝံသကထာ

တဿ အပရဘာဂေ ဣတော စတုနဝုတိကပ္ပမတ္ထကေ တတ္တကေယေဝ အာယုကကာလေ သဋ္ဌိဟတ္ထုဗ္ဗေဓသရီရော သိဒ္ဓတ္ထော နာမ ဘဂဝါ ဥဒပါဒိ။ တဒါ ဗောဓိသတ္တော အဘိညာဗလသမ္ပန္နော ဥဂ္ဂတေဇော မင်္ဂလော နာမ တာပသော ဟုတွာ မဟာဇမ္ဗုဖလေန သတ္ထာရံ ပူဇယိတွာ တဿာပိ သန္တိကာ ဗျာကရဏံ ပဋိလဘိ။

တိဿဗုဒ္ဓဝံသကထာ

တဿ အပရဘာဂေ ဣတော ဒွါနဝုတိကပ္ပမတ္ထကေ တတ္တကေယေဝ အာယုကကာလေ သဋ္ဌိဟတ္ထုဗ္ဗေဓသရီရော တိဿော နာမ သတ္ထာ ဥဒပါဒိ။ တဒါ မဟာပုရိသော သုဇာတော နာမ မဟာယသော မဟာဘောဂေါ ရာဇာ ဟုတွာ ဣသိပဗ္ဗဇ္ဇံ ပဗ္ဗဇိတွာ သိဒ္ဓါဘိညာဗလော ဟုတွာ ဒိဗ္ဗမန္ဒာရဝပဒုမပါရိစ္ဆတ္တကပုပ္ဖေဟိ အာ-ကာသေဝ ကတဝိတာနေန ဘဂဝန္တံ ပူဇေတွာ တဿာပိ သန္တိကာ ဗျာကရဏံ ပဋိလဘိ။

ဖုဿဗုဒ္ဓဝံသကထာ

တဿ အပရဘာဂေ တသ္မိံယေဝ ကပ္ပေ နဝုတိဝဿသဟဿာယုကကာလေ အဋ္ဌပဏ္ဏာသဟတ္ထုဗ္ဗေဓသရီရော ဖုဿော နာမ ဘဂဝါ လောကေ ဥဒပါဒိ။ တဒါ မဟာပုရိသော ဝိဇိတာဝီ နာမ ရာဇာ ဟုတွာ မဟာရဇ္ဇံ ပဟာယ တဿ ဘဂဝတော သန္တိကေ ပဗ္ဗဇိတွာ တီဏိ ပိဋကာနိ ဥဂ္ဂဟေတွာ မဟာဇနဿ ဓမ္မံ ကထေန္တော သီလာဒိပဋိပတ္တိယာ ဘဂဝန္တံ အာရာဓေတွာ တဿာပိ သန္တိကာ ဗျာကရဏံ ပဋိလဘိ။

ဝိပဿီဗုဒ္ဓဝံသကထာ

တဿ အပရဘာဂေ ဣတော ဧကနဝုတိကပ္ပေ အသီတိဝဿသဟဿာယုကကာလေ နိစ္စံ သတ္တယောဇနပတ္ထဋသရီရပ္ပဘာသမုဇ္ဇလိတအသီတိဟတ္ထုဗ္ဗေဓသရီရော မဟာဝိပဿီ နာမ ဇိနုတ္တမော လောကေ နိဗ္ဗတ္တိ။ တဒါ ဗောဓိသတ္တော အတုလော နာမ မဟိဒ္ဓိကော မဟာနုဘာဝေါ နာဂရာဇာ ဟုတွာ သတ္တရတနခစိတသောဝဏ္ဏမဟာပလ္လင်္ကေန သတ္ထာရံ ပူဇယိတွာ တဿာပိ သန္တိကာ ဗျာကရဏံ ပဋိလဘိ။

သိခီဗုဒ္ဓဝံသကထာ

တဿ အပရဘာဂေ ဣတော ဧကတိံသကပ္ပမတ္ထကေ သတ္တတိဝဿသဟဿာယုကကာလေ သတ္တတိဟတ္ထုဗ္ဗေဓသရီရော ယောဇနတ္တယဝိနဒ္ဓရသ္မိသမုပေတော သိခီ နာမ သတ္ထာ ဥဒပါဒိ။ တဒါ ဗောဓိသတ္တော အရိန္ဒမော နာမ ရာဇာ ဟုတွာ ဘဂဝတော သစီဝရံ မဟာဒါနံ ဒတွာ သတ္တရတနမဏ္ဍိတံ ဟတ္ထိရတနံ ဒတွာ တပ္ပမာဏေန ကပ္ပိယဘဏ္ဍေန စ ပူဇယိတွာ တဿာပိ သန္တိကာ ဗျာကရဏံ ပဋိလဘိ။

F 7A

ဒေဝဿဘူဗုဒ္ဓဝံသကထာ

တဿ အပရဘာဂေ တသ္မိံယေဝ ကပ္ပေ သဋ္ဌိဝဿ-သဟဿာယုကကာလေ သဋ္ဌိဟတ္ထုဗ္ဗေဓသရီရော ဒေဝဿဘူ နာမ လောကနာယကော ဥဒပါဒိ။ တဒါ ဗောဓိသတ္တော သုဒဿနော နာမ ခတ္တိယော ဟုတွာ သပရိသဿ သတ္ထုနော သစီဝရမဟာဒါနံ ဒတွာ ပဗ္ဗဇိတွာ အာစာရဂုဏသမ္ပန္နော ဗုဒ္ဓရတနေ စိတ္တီကာရဗဟုလ-ဘာဝေန တထာဂတံ အာရာဓေတွာ တဿာပိ သန္တိကာ ဗျာကရဏံ ပဋိလဘိ။

ကကုသန္ဓဗုဒ္ဓဝံသကထာ

တဿ အပရဘာဂေ ဣမသ္မိံယေဝ ကပ္ပေ စတ္တာလီသ-ဝဿသဟဿာယုကကာလေ စတ္တာလီသဟတ္ထုဗ္ဗေဓသရီရော ကကု-သန္ဓော နာမ သတ္ထာ ဥဒပါဒိ။ တဒါ မဟာပုရိသော ခေမော နာမ ရာဇာ ဟုတွာ သပရိက္ခာရံ မဟာဒါနဉ္စ သဗ္ဗဘေသဇ္ဇာနိ စ ဒတွာ ပဗ္ဗဇိတွာ တဿာပိ သန္တိကာ ဗျာကရဏံ ပဋိလဘိ။

ကောဏာဂမနဗုဒ္ဓဝံသကထာ

တဿ အပရဘာဂေ တိံသဝဿသဟဿာယုကကာလေ တိံသဟတ္ထုဗ္ဗေဓသရီရော ကောဏာဂမနော နာမ သတ္ထာ ဥဒပါဒိ။ တဒါ ဗောဓိသတ္တော ပဗ္ဗတော နာမ ရာဇာ ဟုတွာ သပရိသံ ဘဂ-ဝန္တံ မဟာဒါနေန သန္တပ္ပေတွာ ပတ္တုဏ္ဏသောမာရစီနပဋ္ဋကောသေယျ-ကမ္ဗလဒုကူလာနိ စေဝ သုဝဏ္ဏပဋ္ဋကဉ္စ[1] ဒတွာ ပဗ္ဗဇိတွာ တဿာပိ သန္တိကာ ဗျာကရဏံ ပဋိလဘိ။

၁။ သုဝဏ္ဏပါဒုကဉ္စ၊ အဘိ၊ ၄၊ ၁။ ၇၀။ ဇာ၊ ၄၊ ၀။ ၅၁။
သုဝဏ္ဏပဋိကဉ္စ၊ အပ၊ ၄၊ ၁။ ၅၃။
သုဝဏ္ဏပဋာကဉ္စ၊ သျာ၊

ကဿပဗုဒ္ဓဝံသကထာ

တဿ အပရဘာဂေ ဝီသတိဝဿသဟဿာယုကကာလေ ဝီသတိဟတ္ထုဗ္ဗေဓသရီရော ကဿပေါ နာမ သမ္ဗုဒ္ဓေါ လောကေ ဥဒပါဒိ။ တဒါ မဟာပုရိသော ပထဝီတလေ စ အန္တလိက္ခေ စ ပညာတော ပဏ္ဍိတော ဗျတ္တော သဗ္ဗဝေဒပါရဂူ ဝိသုဒ္ဓဗြာဟ္မဏကုလသမ္ဘူတော မဟာဘောဂေါ မဟာယသော ဇောတိပါလော နာမ ဗြာဟ္မဏမာဏဝေါ ဟုတွာ ဃဋိကာရူပနိဿယတံ လဘိတွာ ဂဟိတဒိဋ္ဌိံ ဘိန္ဒိတွာ ဘဂဝန္တံ ပယိရုပါသိတွာ တဿ သန္တိကေ ပဗ္ဗဇိတွာ တီဏိ ပိဋကာနိ ဥဂ္ဂဏှိတွာ ဝတ္တသမ္ပဒါယ သကလသာသနံ ဥဇ္ဇောတယန္တော ဘဂဝန္တံ အာရာဓေတွာ တဿာပိ သန္တိကာ ဗျာကရဏံ ပဋိလဘိ။

စတုဝီသတိဗျာကရဏဗုဒ္ဓါ

♠ ဒီပင်္ကရော စ ကောဏ္ဍညော၊ မင်္ဂလော သုမနော မုနိ။
ရေဝတော အမလော မဂ္ဂေါ၊ သောဘိတော စ မဟာဇိနော။

♠ အနောမဒဿီသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ ပဒုမော နာရဒေါ ဇိနော။
ပဒုမုတ္တရော လောကဂ္ဂေါ၊ သုမေဓော လောကနာယကော။

♠ သုဇာတော ပိယဒဿီ သော၊ အတ္ထဒဿီ ဝိနာယကော။
ဓမ္မဒဿီ စ သိဒ္ဓတ္ထော၊ တိဿော ဖုဿော နရာသဘော။

♠ ဝိပဿီ သိခီ သဗ္ဗညူ၊ ဝေဿဘူ ကကုသန္ဓကော။
ကောဏာဂမနော သုဇာတဂ္ဂေါ၊ ကဿပေါ အမတန္ဒဒေါ။

♠ ဧတေ သဗ္ဗေ မဟာဝီရာ၊ သဒ္ဓမ္မပဒကောဝိဒါ။
အဋ္ဌဂ္ဂါသဝိတဂ္ဂါ စ၊ အပညတ္တိကတံ ဂတာ။

♠ ဣမေဟိ ပန ဗုဒ္ဓေဟိ၊ ဗျာကတော ဥတ္တမော နရော။
သဥ္စယံ ပါရမီ ကတွာ၊ သမ္ပတ္တော ဗောဓိမုတ္တမန္တိ။

ပါရမီဝိဘာဂေါ

က္ကမေဟိ ပန ဗုဒ္ဓေဟိ စတုဝီသတိဟိ ဒိန္နဗျာကရဏော ဗောဓိသတ္တော ဝုတ္တပရိစ္ဆေဒကာလံ ပါရမိယော ပူရေန္တော ဒါနပါရမိံ ဗာဟိရဘဏ္ဍဒါနဝသေန **ပါရမိတံ** အင်္ဂပရိစ္စာဂဝသေန **ဥပပါရမိတံ** ဇီဝိတပရိစ္စာဂဝသေန **ပရမတ္ထပါရမိတံ** ပါပေသိ။ တထာ သီလပါရမိံ ဗာဟိရေန အင်္ဂဇီဝိတာနိ နိဿာယ သမာဒိန္နသီလဝိဇ္ဇမာနဝသေန ပါရမီ ဥပပါရမီ ပရမတ္ထပါရမိတံ၊ တထာ နေက္ခမ္မပါရမိံ ဓနအင်္ဂဇီဝိတာနိ နိဿာယ သမ္ပတ္တနိက္ခမ္မာဘိနိန္နဝသေန ပါရမီ ဥပပါရမီ ပရမတ္ထပါရမိတံ၊ တထာ ပညာပါရမိံ ဗာဟိရဓနေန ပညဝန္တေသု ပဗ္ဗဇိတွာ ပဋိပဒံ ပူရေန္တော ပါရမိတံ အင်္ဂပရိစ္စာဂေန ဥပပါရမိတံ ဓမ္မသောဏ္ဍကကာလေ[၁] ဝိယ ဇီဝိတပရိစ္စာဂေန ပရမတ္ထပါရမိတံ၊ ဝီရိယပါရမိမ္ပိ ဓနအင်္ဂဇီဝိတာနိ နိဿာယ သမ္မပ္ပဓာနဝီရိယံ အဘိန္ဒန္တော ပါရမီ ဥပပါရမီ ပရမတ္ထပါရမိတံ၊ ခန္တိပါရမိမ္ပိ တာနိဧဝ နိဿာယ ပတိဋ္ဌာပိတခန္တိံ အဝိဇဟန္တော ပါရမီ ဥပပါရမီ ပရမတ္ထပါရမိတံ၊ သစ္စပါရမိမ္ပိ တာနိဧဝ နိဿာယ သမာဒိန္နသစ္စံ အဝိဇဟန္တော ပါရမီ ဥပပါရမီ ပရမတ္ထပါရမိတံ၊ အဓိဋ္ဌာနပါရမိမ္ပိ တာနိယေဝ နိဿာယ အဓိဋ္ဌာနံ အဘိန္ဒန္တော ပါရမီ-ဥပပါရမီ ပရမတ္ထပါရမိတံ၊ မေတ္တာပါရမိမ္ပိ တာနိယေဝ နိဿာယ မေတ္တံ အဘိန္ဒန္တော ပါရမီ ဥပပါရမီ ပရမတ္ထပါရမိတံ၊ ဥပေက္ခာပါရမိမ္ပိ တာနိယေဝ နိဿာယ သတ္တသင်္ခါရေသု ပဝတ္တိဥပေက္ခံ အဘိန္ဒန္တော ပါရမီ-ဥပပါရမီ ပရမတ္ထပါရမိတံ ပါပေသိ၊ အယံ ပါရမီဝိဘာဂေါ။

ပါရမီယောဇနံ

မဟာသုဒဿန, မဟာဂေါဝိန္ဒ, ဓနဉ္စယ, ဝေလာမာဒိ-ကာလေ ဒါနပါရမိံ ပူရေန္တော သသဇာတကေ[၂] ပရမတ္ထပါရမိတံ ပါပေသိ၊ တထာ ဘူရိဒတ္တ[၃] စမ္ပေယျနာဂရာဇကာလေ[၄] သီလပါရမိံ

၁။ စရိယာ၊ ဋ္ဌ။ ၂၄၄။ ဇာ၊ ဋ္ဌ၊ ၅။ ၅၂၂။ ၂။ ဇာ၊ ဋ္ဌ၊ ၃။ ၄၈-၅၂။
၃။ ဇာ၊ ဋ္ဌ၊ ၇။ ၁-၇၀။ ၄။ ဇာ၊ ဋ္ဌ၊ ၄။ ၄၅၇-၄၇၂။

ပူရေန္တော သင်္ခပါလကာလေ[1] ပရမတ္ထပါရမိတံ၊ ဟတ္ထိပါလ[2] ဇောတိပါလ[3] အယောဃရပဏ္ဍိတကာလေ[4] နေက္ခမ္မပါရမိံ ပူရေန္တော စူဠသုတသောမရာဇကာလေ[5] ပရမတ္ထပါရမိတံ၊ ဝိဓူရ[6] မဟောသဓ[7] သမ္ဘဝါဒိကာလေ[8] ပညာပါရမိံ ပူရေန္တော သတ္တုဘတ္တဇာတကေ[9] ပရမတ္ထပါရမိတံ၊ အပရိမာဏတ္တဘာဝေသု ဝီရိယပါရမိံ ပူရေန္တော မဟာဇနကဇာတကေ[10] ပရမတ္ထပါရမိတံ၊ တထာ ခန္တိဝါဒီဇာတကေ[11] ခန္တိပါရမိံ။ မဟာသုတသောမဇာတကေ[12] သစ္စပါရမိံ၊ တေမိယဇာတကေ[13] အဓိဋ္ဌာနပါရမိံ၊ ဧကရာဇဇာတကေ[14] မေတ္တာပါရမိံ၊ လောမဟံသဇာတကေ[15] ဥပေက္ခာပါရမိံ ပရမတ္ထပါရမိတံ ပါပေသိ၊ ဣတ္ထံ ပါရမီယောဇနံ နာမ။

ဗောဓိသတ္တာနံ အဋ္ဌာရသအဘဗ္ဗဋ္ဌာနာနိ

ပါရမိယော ပူရေန္တော စ ဒီပင်္ကရဇိနပါဒမူလေ ကတာဘိနီဟာရတော ယာဝ အန္တိမတ္တဘာဝါ ကတာဘိနီဟာရေဟိ ဗောဓိသတ္တေဟိ ပဋိလဘိတဗ္ဗေ အာနိသံသေ စ ပူရေသိ။ တေ ပန အဝီစိနိရယေ န ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဥဿဒေသု ပန ဥပ္ပတ္တိ န ဝါရိတာ။ တထာ လောကန္တရိကနိရယေသု၊ နိဇ္ဈာမတဏှိကာ နာမ ပေတာ န ဟောန္တိ၊ နိဇ္ဈာမတဏှိကာ နာမ ရုက္ခသုသိရေ နိရန္တရံ ဇလမာနာ အဂ္ဂိက္ခန္ဓာ ဝိယ နိစ္စံ အန္တော ဇလမာနအဂ္ဂိဇာလအဇ္ဈာဟတပေတာ။ ခုပ္ပိပါသာ န ဟောန္တိ။ တေ အနေကဗုဒ္ဓန္တရမ္ပိ ခုဒ္ဒါယ ပိပါသေန စ ဥပေတပေတာ။

၁။ ဇာ၊ ဋ္ဌ၊ ၅။ ၁၇၂-၁၈၈။
၂။ ဇာ၊ ဋ္ဌ၊ ၄။ ၄၇၈-၄၉၅။
၃။ ဇာ၊ ဋ္ဌ၊ ၅။ ၁၃၃-၁၆၁။
၄။ ဇာ၊ ဋ္ဌ၊ ၄။ ၄၉၅-၅၀၄။
၅။ ဇာ၊ ဋ္ဌ၊ ၅။ ၁၈၉-၂၀၂။
၆။ ဇာ၊ ဋ္ဌ၊ ၇။ ၁၅၁-၂၄၀။
၇။ ဇာ၊ ဋ္ဌ၊ ၆။ ၁၆၃-၃၃၂။
၈။ ဇာ၊ ဋ္ဌ၊ ၅။ ၅၈-၆၉။
၉။ ဇာ၊ ဋ္ဌ၊ ၃။ ၃၂၁-၃၃၀။
၁၀။ ဇာ၊ ဋ္ဌ၊ ၆။ ၃၉-၈၄။
၁၁။ ဇာ၊ ဋ္ဌ၊ ၃။ ၃၇-၄၀။
၁၂။ ဇာ၊ ဋ္ဌ၊ ၅။ ၄၉၅-၅၅၃။
၁၃။ ဇာ၊ ဋ္ဌ၊ ၆။ ၁-၃၈။
၁၄။ ဇာ၊ ဋ္ဌ၊ ၃။ ၁၂-၁၄။
၁၅။ ဇာ၊ ဋ္ဌ၊ ၁။ ၄၁၃-၅။

ကာဠကဥ္စကအသုရာ န ဟောန္တိ။ တေ ဇလိတာဝုဓေဟိ အညမညံ ပဟရိတွာ ပစ္စနကပေတာ။ ခုဒ္ဒကာ ပါဏာ န ဟောန္တိ၊ ဝဋ္ဋကပ္ပ-မာဏာတော ဟေဋ္ဌာ ခုဒ္ဒကပမာဏာ န ဟောန္တီတိ ဝဒန္တိ။

မနုဿေသု ဇစ္စန္ဓာ န ဘဝန္တိ၊ ဇစ္စဗဓိရာ န ဘဝန္တိ၊ ဇစ္စ-မူဂါ န ဘဝန္တိ၊ ဇစ္စပီဌသပ္ပိ န ဘဝန္တိ၊ ကုဋ္ဌီ န ဘဝန္တိ၊ ပဏ္ဍကာ န ဘဝန္တိ၊ ဥဘတောဗျဉ္ဇနကာ န ဘဝန္တိ၊ ဝဋ္ဋေသု အပရိယာပန္နာ န ဘဝန္တိ၊ သောတာပန္နာဒယော န ဘဝန္တီတိ အတ္ထော။ ပဉ္စအာနန္တရိယက-ကမ္မာနိ န ကရောန္တိ၊ နိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိံ န ဂဏှန္တိ၊ အသညသတ္တေသု န ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ သုဒ္ဓါဝါသေသု ဥပ္ပတ္တိယာ ဟေတု နတ္ထီတိ ကမ္မိနာ **အဘဗ္ဗဋ္ဌာနာနုပဂမနဝသေန အဋ္ဌာရသ**[၁] ဟောန္တိ။

တီဏိ စရိယာနိ

ဧဝံ မဟာပုရိသော ဝုတ္တာနယေန ပါရမီ ပူရေတွာ အဘဗ္ဗ-ဋ္ဌာနာနိ အပါပုဏန္တော ဝိဇ္ဇာဓရ(ဓဇဝိဟေဌန/ပဗ္ဗဇိတဝိဟေဌန)ဇာတ-ကာဒီသု[၂] လောကတ္ထစရိယံ ဘဒ္ဒသာလဇာတကာဒီသု[၃] ဉာတတ္ထစရိယံ ဥမင်္ဂဇာတကာဒီသု[၄] ဗုဒ္ဓစရိယံ ပူရေတွာ၊ သိဝိဇာတကာဒီသု[၅] အင်္ဂ-ပရိစ္စာဂံ သသဇာတကာဒီသု[၆] ဇီဝိတပရိစ္စာဂံ ကုရုဓမ္မဇာတကာဒီသု[၇] ဝရဓနပရိစ္စာဂံ၊ ဝေဿန္တရဇာတကာဒီသု[၈] ပုတ္တဒါရပရိစ္စာဂန္တိ ပဉ္စ-မဟာပရိစ္စာဂံ ကတွာ ဝေဿန္တရတ္တဘာဝေယေဝ ဌတွာ သတ္တက္ခတ္တုံ ပထဝိကမ္ပမာနာနိ သတ္တသတကမဟာဒါနာနိ ဒတွာ တိဝိဓသမ္ပတ္တိ-ပထဝိယံ ပတိဋ္ဌိတော မဟာပရိစ္စာဂါဒိကုသုမဖုလ္လပါရမိမဟာရုက္ခေ

၁။ အဘိ၊ ဋ္ဌ၊ ၁။ ၇၂။ အပ၊ ဋ္ဌ၊ ၁။ ၅၅။ ဗုဒ္ဓဝံ၊ ဋ္ဌ။ ၃၁၆။
စရိယာ၊ ဋ္ဌ။ ၃၂၁။ ဇာ၊ ဋ္ဌ၊ ၁။ ၅၃။

၂။ ဇာ၊ ဋ္ဌ၊ ၃။ ၂၈၅-၈။

၃။ ဇာ၊ ဋ္ဌ၊ ၄။ ၁၄၇-၁၆၀။

၄။ ဇာ၊ ဋ္ဌ၊ ၆။ ၁၆၃-၃၃၂။

၅။ ဇာ၊ ဋ္ဌ၊ ၄။ ၄၀၂-၄၁၃။

၆။ ဇာ၊ ဋ္ဌ၊ ၃။ ၄၈-၅၂။

၇။ ဇာ၊ ဋ္ဌ၊ ၂။ ၃၃၀-၃၄၂။

၈။ ဇာ၊ ဋ္ဌ၊ ၇။ ၂၄၁-၃၈၇။

သဗ္ဗညုတညာဏဖလံ ဂဏှာပေတုကာမော ဝေဿန္တရတ္တဘော စဝိတွာ
သဋ္ဌိဝဿသဟဿာဓိကသတ္တပဏ္ဏာသဝဿကောဋိအာယုကေ
တုသိတပုရေ သန္တုသိတော နာမ ဒေဝပုတ္တော ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ။

မဟာပုရိသော တုသိတဘဝနေ ဝိဟရန္တောယေဝ ကပ္ပ-
ဗုဒ္ဓ စက္ကဝတ္တိ မင်္ဂလ မောနေယျ ကောလာဟလေသု ပဉ္စသု ဗုဒ္ဓ-
ကောလာဟလံ မောနေယျကောလာဟလံ ဥဂ္ဃောသေတုကာမာ
မဟာဗြဟ္မာနော ဗြဟ္မာဘရဏပဋိမဏ္ဍိတာ ဒသသဟဿိလောကဓာတုံ
အာဟိဏ္ဍန္တာ "မာရိသ ဣတော ဝဿသဟဿဿ အစ္စယေန
သဗ္ဗညုဗုဒ္ဓေါ လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ၊ ဒဋ္ဌုကာမာ ဒါနံ ဒေထ၊ သီလံ
ရက္ခထ၊ ဘာဝနမနုယုဉ္ဇထ၊ အနေကပ္ပကာရာနိ ပုညာနိ ကရောထာ"တိ
အာရောစေသုံ။ တတော မဟာသတ္တဿ စ ပန မာလာမိလာယန-
ဝတ္ထကိလိဿန ကစ္ဆေဟိ သေဒါမုစ္စနသရီရေ ဒုဗ္ဗဏ္ဏိယအာသနေနာ-
ဘိရမနသင်္ခါတေသု ပဉ္စသု ပုဗ္ဗနိမိတ္တေသု ဥပ္ပန္နေသု ဒသသဟဿ-
စက္ကဝါဠေသု ဒသသဟဿဗြဟ္မာနော တတ္ထကာယေဝ သက္က သုယာမ-
သန္တုသိတ နိမ္မာနရတိ ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တိရာဇာနော ဧကေကသ္မိံ စက္က-
ဝါဠေ စတ္တာရော စတ္တာရောတိ စတ္တာလီသ သဟဿ မဟာရာဇာနော
စ သေသဒေဝတာဟိ သဒ္ဓိံ ဧကသ္မိံယေဝ စက္ကဝါဠေ သန္နိပတိတွာ
ဧကသ္မိံ စက္ကဝါဠေ သက္ကာဒယော ဂဟေတွာ တုသိတဘဝနံ ဂန္တွာ-

ယဒါဟံ တုသိတေ ကာယေ၊ သန္တုသိတော နာမဟံ တဒါ။
ဒသသဟဿီ သမာဂမ္မ၊ ယာစန္တိ ပဉ္စလီ မမံ။
ကာလော ခေါ တေ မဟာဝီရ၊ ဥပ္ပဇ္ဇ မာတုကုစ္ဆိယံ။
သဒေဝကံ တာရယန္တော၊ ဗုဇ္ဈဿု အမတံ ပဒ"န္တိ။[၁]

ဝုတ္တတ္တာ ဒသနခသမောဓာနသမုဇ္ဇလာ အဉ္ဇလိယော ပဂ္ဂဟေတွာ
မဟာပုရိသံ ယာစမာနာ "မာရိသ တုမှေဟိ ဗောဓိသမ္ဘာရေ ပရိပါစေ-
န္တေဟိ န စက္ကဝတ္တိမဟာရာဇ သက္က သုယာမ ဗြဟ္မာဒိဘာဝံ ပတ္ထေန္တေဟိ

၁။ ဗုဒ္ဓဝံ။ ၃၀၅။

ပရိပါစိတာ၊ လောကနိတ္ထရဏတ္ထာယ ပရိပါစိတာ။ သမ္ပတ္တော ဣဒါနိ ဗုဒ္ဓတ္တာယ ကာလော၊ သမ္ပတ္တော သမယော ဗုဒ္ဓတ္တာယာ”တိ နိဝေဒေသုံ။

ပဥ္စမဟာဝိလောကနံ

အထ မဟာပုရိသော ဒေဝတာနံ ပဋိညံ အဒတွာ ကာလဒီပ ဒေသ ကုလ ဇနေတ္တိအာယုပရိစ္ဆေဒဝသေန ပဥ္စမဟာဝိလောကနံ နာမ ဝိလောကေသိ။ တတ္ထ ဝဿသတသဟဿုဒ္ဓေါ ဝဿသတူနော စ ကာလော အကာလော ဇရာမရဏာဒီနံ အပညာယနတ္တာ ကိလေသုဿန္နတ္တာ စ။ တသ္မာ ဝဿသတပရိစ္ဆိန္နံ **ကာလမဒက္ခိ**။ ဗုဒ္ဓါ ပန ဣမံ စက္ကဝါဠံ ဌပေတွာ အညေသု စက္ကဝါဠေသု န ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ ဗြဟ္မလောကေပိ တေသံ ဥပ္ပတ္တိ ကထာဝတ္ထုပ္ပကရဏေယေဝ[1] နိဝါရိတာ။ ဣမသ္မိံ စက္ကဝါဠေပိ ဣတရေသု ဒီပေသု န ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ **ဇမ္ဗုဒီပေယေဝ** ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ တသ္မာ ဇမ္ဗုဒီပေ ဥပ္ပဇ္ဇိတဗ္ဗံ ပဿိ။ **ဒေသံ** ဩလောကေန္တော “ပုရတ္ထိမာယ ဂဇင်္ဂလနာမနိဂမပရာ မဟာသာလတော ဩရံ, ပုဗ္ဗဒက္ခိဏာယ ဒိသာယ သလ္လာဝတီနဒိယာ ဩရံ၊ ဒက္ခိဏာယ ဒိသာယ သေတကဏ္ဏိကနိဂမတော ဩရံ, ပစ္ဆိမာယ ဒိသာယ ထူဏဗြာဟ္မဏဂါမတော ဩရံ, ဥတ္တရာယ ဒိသာယ ဥသိရဒ္ဓဇပဗ္ဗတတော ဩရ”န္တိ ဧဝံ အာယာမ တိရိယ ပရိက္ခေပတော တိအမုတေယျနဝယောဇနသတပရိစ္ဆိန္နံ မဇ္ဈိမဒေသံ ပဿိ။

ကုလံ ဩလောကေန္တော ယသ္မာ ဗုဒ္ဓါ နာမ ဝေဿသုဒ္ဒကုလေသု န ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ ဥဒိစ္စဗြာဟ္မဏကုလေ လောကပူဇိတေ အပဂတအဝညာတေ တထာ ခတ္တိယကုလေ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ တသ္မာ မဟာသမ္မတဝဏ္ဏာဂတံ အသမ္ဘိန္နံ နိမ္မလသူရိယဂေါတ္တဝံသဘူတံ ခတ္တိယကုလံ ပဿိ။

ဇနေတ္တိံ ဩလောကေန္တော ကပ္ပသတသဟဿပူရိတပါရမီ ဝိဂတသုရာဓုတ္တံ လောကာဓိဂုဏသမ္ပန္နံ ဇာတိတော ပဘုတိ အခဏ္ဍပဉ္စသီလံ စိတ္တကာရကပေါတ္ထကာဒီဟိ ကတရူပါဘိဘဝနရူပသမ္ပတ္တိယာ

၁။ အဘိ၊ ၄။ ၈၂။

သမုပေတံ လာဘဂ္ဂယသဂ္ဂပတ္တံ ညေသမ္ပတ္တိယာ စ ကောသ ဆဝိမံသ အဋ္ဌိ ဝယ ကလျာဏသမ္ပတ္တိယာ မဇ္ဈိမဝယေ ဌိတံ သတ္တဒိဝသာဓိကံ ဒသမာသာယုကံ မဟာမာယာဒေဝိံ ပဿိ။

ဣတိ ဣမာနိ ပဉ္စမဟာဝိလောကနာနိ ဩလောကေတွာ “သစ္စံ ဣဒါနိ ကာလော ဗုဒ္ဓဘာဝါယ၊ အဟံ မနုဿလောကေ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ သမ္ဗောဓိံ ပါပုဏိဿာမိ။ တုမှေ သကသကဒေဝဘဝနံ ဂစ္ဆထာ”တိ ဒေဝတာ ဥယျောဇေတွာ သဗ္ဗဒေဝလောကေသု နန္ဒဝနဥယျာနဿ အတ္ထိတာယ နန္ဒဝနုယျာနံ ပဝိသိတွာ “ဣတော ဘော သုဂတိံ ဂစ္ဆာ”တိ ကုသလံ အနုဿာရယမာနာ ဟိ ပရိဝုတော တုသိတဒေဝတာဟိ တဩ ဝိစရန္တော စဝိတွာ မာယာဒေဝီ အာသဠှီပုဏ္ဏမဒိဝသတော ပုဗ္ဗသတ္တဒိဝသတော ပဋ္ဌာယ နက္ခတ္တကီဠာယ ယုတ္တအလင်္ကတကပိလဝတ္ထုနဂရေ သတ္တာဟံ ဝိဂတမုဒိရကပါနံ အန္န ပါနမာလာဂန္ဓ ဝိလေပနာဒိ ပဋိမဏ္ဍိတံ နက္ခတ္တကီဠံ ကီဠေတွာ မဟာသိရိံ အနုဘဝိတွာ အာသဠှီပုဏ္ဏမဥပေါသထဒိဝသေ စတ္တာရိ ကဟာပဏမ္ဗဏာနိ ဝိဿဇ္ဇိတွာ မဟာဒါနံ ပဝတ္တေတွာ သောဠသဟိ ဂန္ဓောဒကဃဋေဟိ နှာယိတွာ သဗ္ဗာဘရဏေဟိ အတ္တာနံ ဝိဘူသိတွာ ပဏီတသုဂန္ဓ မဓုရ သိနိဒ္ဓ ဥတ္တရဘောဇနံ ဘုဉ္ဇိတွာ ဥပေါသထင်္ဂါနိ အဓိဋ္ဌာယ အလင်္ကတပဋိယတ္တံ သိရိဂဗ္ဘံ ပဝိသိတွာ သိရိသယနေ နိပဇ္ဇိတွာ နိဒ္ဒံ ဩက္ကန္တာ သုပိနံ ပဿိ “စတူဟိ လောကပါလေဟိ အာဂန္တွာ သယနေန သဒ္ဓိံ ဥက္ခိပိတွာ ဟိမဝန္တေ သဋ္ဌိယောဇနိကမနောသိလာနဂမုဒ္ဓနိ သတ္တယောဇနိကသာလရုက္ခမူလေ ဌပေတွာ သယနဿ ဧကမန္တေ ဋ္ဌိတေဟိ တေဟိ ဒေဝိံ ဂဟေတွာ အနောတတ္တဒဟံ နေတွာ သဗ္ဗညုဗုဒ္ဓဇနေတ္တီနံ နှာပနတ္ထိတ္တေ နှာပေတွာ မနုဿမလံ ပဝါဟေတွာ ဒိဗ္ဗံ ဝတ္ထံ နိဝါသေတွာ ဒိဗ္ဗဂန္ဓေဟိ ဝိလိမ္ပေတွာ ဒိဗ္ဗကုသုမာနိ ပိဠန္ဓိတွာ[၁] သဗ္ဗာ-

၁။ ပေမူအစောင်စောင်၌ ပိဠန္ဓိတွာ၊ ပိဠန္ဓေတွာ ဟုပင် ရှိသည်။
ပိဠိမိ- အလင်္ကာရေ+တွာ (နီတိ၊ ဓာတု။ ၁၀၉။)
ပိဠန္ဓ- ဘူသနေ, ကရဏေ+တွာ (ဓာန်၊ ဋီ။ ၂၀၁။) ဖြင့် ပြီး၍ ပိဠန္ဓိတွာ၊
ပိဠန္ဓေတွာ ဟု ရှိသင့်။

လင်္ကာရေန အလင်္ကရိတွာ တဒဝိဒူရေ ရဇတပဗ္ဗတန္တော ကနကဝိမာနေ ပါစိနသီသကံ ကတွာ ပညာပိတဒိဗ္ဗသယနေ နိပန္နာယ မဟာမာယာယ ဒေဝိယာ ကုစ္ဆိသ္မိံ မဟာပုရိသော ကေလာသပဗ္ဗတကူဋသဒိသော သေတဝရဝါရဏော ဟုတွာ အဝိဒူရေ ကနကပဗ္ဗတေ စရိတွာ တတော ဩရုယှ တံ ရဇတပဗ္ဗတံ အဘိရုဟိတွာ ဥတ္တရဒိသတော အာဂမ္မ ပေမဗန္ဓုရဇတဒါမဝဏ္ဏာယ¹ သောဏ္ဍာယ ပဏ္ဍရသုဂန္ဓံ အဘိနဝဝိကသိတပဒုမံ ဂဟေတွာ ကောဉ္စနာဒံ နဒိတွာ ကနကဝိမာနံ ပဝိသိတွာ ဒေဝိယာ နိပန္နသယနံ တိက္ခတ္တုံ ပဒက္ခိဏံ ကတွာ ဒက္ခိဏပဿံ ဖာလေတွာ ကုစ္ဆိံ ပဝိဋ္ဌသဒိသော ဝိယ ဟုတွာ ဥတ္တရာသဠှနက္ခတ္တေန ဗလဝပစ္စူသေ ပဋိသန္ဓိံ ဂဏှိ။

ဒွတ္တိံသ ပုဗ္ဗနိမိတ္တာနိ

ဒသသဟဿိလောကဓာတုကမ္ပနံ, ဩဘာသဖရဏံ, အန္ဓာနံ စက္ခုပဋိလာဘနံ, ဗဓိရာနံ သဒ္ဒသဝနံ, မူဂါနံ သမ္မာလပနံ, ခုဇ္ဇာနံ ဥဇုဂတ္တာဂမနံ, ပင်္ဂုလာနံ ပဒသာ ဂမနံ, ဗန္ဓနသတ္တာနံ ဗန္ဓနမုစ္စနံ, သဗ္ဗနရကေသု အဂ္ဂိနိဗ္ဗာပနံ, ပေတ္တိဝိသယေ ခုပ္ပိပါသဝူပသမနံ, တိရစ္ဆာနာနံ အဘယံ, သဗ္ဗသတ္တာနံ ရောဂဝူပသမနံ, သဗ္ဗသတ္တာနံ ပိယဝဒနံ, မဓုရေနာကာရေန ဟဿိတဂဇ္ဇနံ, သဗ္ဗတူရိယာနံ သကသကနိန္နာဒမုဉ္စနံ, သတ္တာသရီရဂတသဗ္ဗရောဂစာဝနံ, သာဂရောဒကမဓုရဘာဝနံ, သဗ္ဗတ္ထ ပဉ္စဝဏ္ဏာသဉ္ဆန္နတဠာကဘာဝနံ, ထလဇ ဇလဇ သဗ္ဗကုသုမသံဖုလ္လနံ, ပါဒပက္ခန္ဓသာခါလတာသု ပဒုမပုပ္ဖုပ္ဖနံ, သိလာနိ ဘိန္ဒိတွာ သတ္တဒဏ္ဍပဒုမနိက္ခမနံ, အာကာသေ လမ္ဗကပဒုမပုပ္ဖုပ္ဖနံ, သမန္တတော ပုပ္ဖဝဿာနံ, အာကာသေ ဒိဗ္ဗတူရိယဝဇ္ဇနံ, သကလဒသသဟဿိလောကဓာတုယာ ဝဋ္ဋေတွာ ဝိဿဋ္ဌမာလာဂုဠဗန္ဓာ ဝိယ ဥပ္ပီလေတွာ ဗဒ္ဓမာလာကလာပေါ ဝိယ အလင်္ကတပဋိယတ္တပုပ္ဖဝိတာနံ ဝိယ စ ဧကမာလိနိဘာဝနံ, ဝိပ္ပတန္တ ဝါလ ဗီဇနိ ပုပ္ဖ ဓူမ ဂန္ဓ စုဏ္ဏ ပရိဝါသိတ-

---

၁။ ပေမဗန္ဓုလဇတဒါမဝဏ္ဏာယ။ (ဥက္ကံ၊ ဘုရားကြီးမူ၊ မိ၊ ဝမ်းဘက်။)

ပရမသောဘဂ္ဂပ္ပတ္တာ ဘဝနသင်္ခါတာနိ ဒွတ္တိံသ ပုဗ္ဗနိမိတ္တာနိ ဒဿေန္တော ပုနဒိဝသေ ပဗုဒ္ဓါ ဒေဝီ ရညော အာရောစေသိ။

ရာဇာ ဝေဒပါရဂေ လက္ခဏသတ္ထပဂုဏေ စတုသဋ္ဌိဗြာဟ္မဏပါမောက္ခေ ပက္ကောသာပေတွာ ဟရိတုပလိတ္တာယ လာဇာပဉ္စမကပုပ္ဖာဒီဟိ ကတမင်္ဂလသက္ကာရာယ ဘူမိယာ မဟဂ္ဃါနိ အာသနာနိ ပညပေတွာ တတ္ထ နိသိန္နာနံ ဗြာဟ္မဏာနံ သုဝဏ္ဏပါတိအာဒီသု သက္ကရာဒီဟိ အဘိသင်္ခတံ ဝရပါယာသံ ပက္ခိပေတွာ သုဝဏ္ဏပါတီဟိ ပဋိကုဇ္ဇိတွာ ဒတွာ ကပိလဂါဝိအဟတဝတ္ထာဒီဟိ စ[1] ပူဇေတွာ သုပိနံ အာရောစာပေတွာ တေဟိ "မဟာရာဇ ကုစ္ဆိသ္မိံ ဒေဝိယာ ဂဗ္ဘော ပတိဋ္ဌိတော၊ သော စ ခေါ န ကုတ္ထိဂဗ္ဘော၊ ပုရိသဂဗ္ဘော မဟာနုဘာဝေါ တေ ပုတ္တော ဘဝိဿတိ၊ အဂါရံ အဇ္ဈာဝသန္တော ရာဇာ ဘဝိဿတိ စက္ကဝတ္တီ၊ ပဗ္ဗဇိတော ဗုဒ္ဓေါ ဘဝိဿတိ သဗ္ဗညူ ဝိဒ္ဓံသိတကိလေသစ္ဆဒနော"တိ ဗျာကတံ။ ဟဋ္ဌတုဋ္ဌော သုဒ္ဓေါဒနမဟာရာဇာ ဂဗ္ဘပရိဟာရံ ဒါပေသိ။

ဂဗ္ဘပရိဟာရော

တတော ပဋ္ဌာယ အတိသယနအတိနိသီဒနအတိဋ္ဌာနအတိစင်္ကမနာနိ နိဝါရယိံသု။ ဣရိယာပထာ သမပ္ပဝတ္တာ ဌပယိံသု။ ဥဘောသု ဟတ္ထေသု ဂဟေတွာ သုခဖဿေ အာသနေ ဩလုမ္ဗနိသီဒါပန ဌပနာဒီနိ အကံသု။ မုဒုကပစ္စတ္ထရဏပိဋ္ဌေ စင်္ကမာပနသယနာပနာနိ ကရိံသု။ အတိအမ္ဗိလ အတိကဋုက အတိတိတ္တကအတိလောဏကာဒီနိ ဘောဇနာနိ ဘုဉ္ဇိတုံ နာဒံသု။ အတိပဏီတမဓုရ သိနိဒ္ဓ ဩဇဝန္တာနိ နာတိသီတ နာတိဥဏှာဒီနိ ဘောဇနာနိ ပမာဏယုတ္တာနိ အနုဇာနိံသု။ တထာ နှာပနာဒီနိ နာတိသီတနာတိဥဏှောဒကေန နှာပန မုခဓောဝနာဒီနိ စ[2]။

၁။ ကပိလဂါဝိအာဟတဝတ္ထာဒီဟိ စ။ (ဥက္ကံ၊ ဘုရားကြီးမူ၊ မိ၊ ကျောဘက်။)

၂။ နှာပန မပါသင့်၊ ရှေ့၌ နှာပနာဒီနိ ဟု ပါပြီးဖြစ်သောကြောင့်တည်း။

ဧဝံ လဒ္ဓဂဗ္ဘပရိဟာရာယ ဒေဝိယာ ဗောဓိသတ္တဿ စ ဥပဒ္ဒဝနိဝါရဏတ္ထံ စတ္တာရော မဟာရာဇာနော စတူသု ဒိသာသု သိရိဂဗ္ဘေ ခဂ္ဂဟတ္ထာ အာရက္ခံ ဂဏှိံသု။ န ကေဝလံ တေယေဝ၊ အထ ခေါ ဒသသု စက္ကဝါဠသဟဿေသု ဧကေကသ္မိံ စတ္တာရော စတ္တာရောတိ စတ္တာလီသမဟာရာဇသဟဿာနိ စက္ကဝါဠပဗ္ဗတန္တံ ခဂ္ဂဟတ္ထာ အာရက္ခံ ဂဏှိံသု။ ဣမသ္မိံ စက္ကဝါဠေ မဟာရာဇာနော ဝ သိရိဂဗ္ဘေ ပန အညတြ သရီရကိစ္စ မုခဓောဝန ဘုဉ္ဇနာဒိကာလံ သေသကာလေ သဗ္ဗကိစ္စာနိ ကတွာ သိရိသယနေ သုခနိသိန္နကာလေ အတ္တာနံ ဒဿေသုံ။ ဒေဝီ ပန ပရိစာရိကပုရိသေ ဝိယ[၁] တေ ပဿတိ။ မဟာ-ပုရိသာနုဘာဝေန န ဘာယတိ။ ဓမ္မတာ ဧသာ။

ဒေဝိယာ ပုရိသေသု ရာဂမာနသံ န ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ သကလ-ဇမ္ဗုဒီပေ ခတ္တိယာဒယော မဟဂ္ဃာနိ ပဏ္ဏာကာရာနိ ပေသေန္တိ။ မဟာပုရိသာနုဘာဝေန လာဘဂ္ဂ ယသဂ္ဂပ္ပတ္တာ အဟောသိ။ သုခိနီ အကိလန္တကာယာ။ ဝိပ္ပသန္နမဏိရတနာဝုတပဏ္ဍုသုတ္တံ ဝိယ ပဒုမဂဗ္ဘေ ကဏ္ဏိကုပရိ နိသိန္နံ သုဝဏ္ဏရူပကံ ဝိယံ ပလ္လင်္ကံ အာဘုဇိတွာ နိသိန္နံ ဗောဓိသတ္တံ ကုစ္ဆိတိစ္ဆိတက္ခဏော ပဿတိ။ ဗောဓိသတ္တော ပန န ပဿတိ။ မာတုကုစ္ဆိယံ စက္ခုဝိညာဏုပ္ပတ္တိ နိဝါရိတတ္တာ။ ဧဝံ လဒ္ဓဂဗ္ဘပရိဟာရာ အဓိဂတာနေကာနိသံသာ မဟာမာယာဒေဝီ ပတ္တေန တေလံ ဝိယ ကုစ္ဆိယာ ဒသမာသေ မဟာသတ္တံ ပရိဟရိတွာ ပရိပုဏ္ဏဂဗ္ဘာ ဉာတိကုလံ ဂန္တုကာမာ ရညော အာရောစာပေသိ "အနုဇာနာတု ဒေဝေါ မယှံ ဒေဝဒဟနဂရေ ဉာတိကုလဂမန"န္တိ။ ရာဇာ 'သာဓူ'တိ သမ္ပဋိစ္ဆိတွာ ဥဘယနဂရန္တရံ မဂ္ဂံ သမံ ကာရေတွာ နာနာဝိဓ ကုသုမ ဓူမ ဂန္ဓ စုဏ္ဏ ကဒလိ ဓဇ ပဋာက ပုဏ္ဏဃဋ ပုဏ္ဏပါတိအာဒီဟိပိ သဇ္ဇေတွာ အမစ္စသဟဿုက္ခိတ္တသောဝဏ္ဏသိဝိကာယ နိသီဒါပေတွာ မဟန္တေန ပရိဝါရေန မဟန္တေန သိရိသောဘဂ္ဂေန ပေသေသိ။

၁။ ပရိစာရက-ဟု ရှိသင့်။ ပရိ+စရ+ဏွု ဖြင့် ပြီး။ ပုံလိင်ဖြစ်။ ရ-၏ အစိတ် အ-ကို ဥ-မပြုနိုင်သောကြောင့်တည်း။

လုမ္ဗိနီမင်္ဂလသာလဝနံ

တဒါ ကပိလဝတ္ထုနဂရဿ စ ဒေဝဒဟနဂရဿ စ အန္တရေ ဥဘယနဂရဝါသီနံ လုမ္ဗိနီဝနံ နာမ မင်္ဂလသာလဝနံ အတ္ထိ၊ စမ္ပက ပါဋလိ ဥဒ္ဒါလ အသောက ပိယင်္ဂု ပနသ လဗုဇ မုစလိန္ဒ ကုရဝက ဗေလုဝ အသန နာဂ ပုန္နာဂ အဇ္ဇုန သတ္တပဏ္ဏိ ပုဏ္ဍရိကာဒိနေကဒုမဂဏ-ပရိဝုတံ သာလမင်္ဂလဥဿန္နံ။ တံ မူလတော ယာဝ အဂ္ဂါ ပဘာသမ္ပန္န-သုရဘိဝဏ္ဏပုပ္ဖေဟိ သုပုပ္ဖိတ ဖလ ပလ္လဝ သန္ဒာရိတံ နီလာဒိဝဏ္ဏပဉ္စဝိဓ-ဘမရဂဏေဟိ သာခါ ပတ္တ ပုပ္ဖန္တရာဒီသု အနုသဉ္စရိတံ နာနာဝိဓ မယူရ ကောကိလ ကုက္ကုဋ ဟံသ ကောဉ္စ ဇီဝဇီဝက စက္ကဝါကာဒီဟိ မဓုရ-ဿရေဟိ ဝိဟင်္ဂဂဏေဟိ အဘိကူဇိတံ ဝဋ္ဋစတုရဿ ဒီယဝင်္ကာဒိ နေကကုဋ္ဋကာသယ သရသမ္ပန္နံ မန္ဒမာလုတစလိတေဟိ တရုဏရတန တောမလ ပလ္လပဟတ္ထေဟိ "ကုဟိံ ဂစ္ဆသိ ဒေဝိ၊ ဧဟိ မမ သိရိံ အနုဘဝါ"တိ ဝဒမာနံ ဝိယ နန္ဒနုဝနတော ဩဂလိတွာ ဘူမိယံ ပတိတံ ဝိယ မဟာနုဘာဝဿ သကလဝသုန္ဓရဿ ဘူတပတိနော သုမဏ္ဍိတအာပါနမဏ္ဍလံ ဝိယ အတိဝိယ သဿိရိကံ အတိမနောရမံ အဟောသိ။ ဒေဝိယာ တံ ဒိသွာ သာလဝနံ ကီဠိတုကာမတာ ဥဒပါဒိ။

ဗောဓိသတ္တဝိဇာယနံ

အမစ္စာ ဒေဝိံ ဂဟေတွာ သာလဝနံ ပဝိသိံသု။ သာ သောဝဏ္ဏသိဝိကာယ ဩရုယှ မင်္ဂလသာလမူလံ ဂန္တွာ သာလသာခံ ဂဏှိတုကာမာ ဝိယ အဟောသိ။ သာလသာခါ ကရိကရေဟိပိ ပါပုဏိတုံ အသက္ကုဏေယျာ ဒေဝိယာ မနံ ဝိညာတာ သုသေဒိတ-ဝေတ္တဂ္ဂမိဝ ဩနမိတွာ ဒေဝိယာ ဟတ္ထပထံ ဥပဂစ္ဆိ။ သာ ဟတ္ထံ ပသာရေတွာ သာခံ အဂ္ဂဟေသိ။ တာဝဒေဝ စဿာ ကမ္မဇဝါတာ စလိံသု။ အထဿာ သာဏိံ ပရိက္ခိပိတွာ မဟာဇနော ပဋိက္ကမိ။

ယထာ အညာ ဣတ္ထိယော နိသိန္နာ ဝါ နိပန္နာ ဝါ ဝိဇာယန္တိ၊ န ဧဝံ ဒေဝီ။ သာ ပန သဗ္ဗာဘရဏပဋိမဏ္ဍိတာ

သုဝဏ္ဏခစိတ ကောသေယျဝတ္ထနိဝတ္ထာ မဏ္ဍကိုသဒိသ ဥတ္တမဒုကူလဝတ္ထံ ယာဝ ပိဋ္ဌိပါဒါ ပါရုပိတွာ မင်္ဂလသာလရုက္ခခန္ဓံ ပိဋ္ဌိတော ကတွာ ဒက္ခိဏဟတ္ထေန သာလသာခံ ဂဟေတွာ ပါစီနလောကဓာတုံ ဩလောကယမာနာ ဌတွာ ဗောဓိသတ္တံ ဝိဇာယိ။

ယထာ အညေ သတ္တာ မာတုကုစ္ဆိတော နိက္ခန္တာ မိဠှေန လိတ္တာ ရုဟိရေန မက္ခိကာ သေမှေန လိတ္တာ ဥပလိမ္ပန္တိ။ "ယံ ယံ ဟိ ကာယေန ဖုသန္တိ၊ တံ တဒေဝ သဗ္ဗံ အသာတံ ဒုက္ခမေဝ ကေဝလ"န္တိ ဝုတ္တတ္တာ မာတုကုစ္ဆိသမ္ဘူတအသုစိနာ ပလိဗုဒ္ဓါ ဟုတွာ နိက္ခမန္တိ။ န ဧဝံ ဗောဓိသတ္တော။ သော ပန ပဂေဝ ပရိသုဒ္ဓမာတုကုစ္ဆိယံ ဝုတ္တတ္တာ န အညေ သတ္တာ ဝိယ ကမ္မဇဝါတေဟိ အဓောမုခံ အပါတမာနော ဝ ဓမ္မံ ဒေသေတွာ ရတနပလ္လင်္ကတော ဩရုယှမာနော မဟာဓမ္မကထိကော ဝိယ ပဒုမကန္တရေ ကဏ္ဏိကာယ သယိတွာ ယထာရုစိတကာလေ ဥပ္ပတိတွာ ဂတသုဝဏ္ဏဘမရော ဝိယ စ သံပသာရိတဟတ္ထပါဒေါ ကာသိကဝတ္ထေန ပလိဝေဌေတွာ ဌပိတဇာတိမဏိ ဝိယ ပရိသုဒ္ဓသရီရော ဟုတွာ မာတုကုစ္ဆိတော နိက္ခမိ။

အထ နံ ပဟီနကာမရာဂါ သုဒ္ဓါဝါသိကာ စတ္တာရော မဟာဗြဟ္မာနော သုဝဏ္ဏဇာလံ ဂဟေတွာ တသ္မိံ ခဏေ သမ္ပတ္တာ။ တေ တံ တေန သုဝဏ္ဏဇာလေန ဂဟေတွာ မာတုပုရတော ဌပေတွာ "အတ္တမနာ ဒေဝိ ဟောဟိ၊ မဟေသက္ခော တေ ပုတ္တော ဥပ္ပန္နော"တိ အာဟံသု။ တေသံ ဟတ္ထတော စတ္တာရော မဟာရာဇာနော မင်္ဂလသမ္မတာယ သုခသမ္ဖဿာယ အဇိနပ္ပဝေဏိယာ ဂဏှိံသု။ တေသံ ဟတ္ထတော အမစ္စာ ဒုကူလစုမ္ဗဋကေန ဂဏှိံသု။ တေသံ ဟတ္ထတော မုစ္စိတွာ ပထဝိယံ ပတိဋ္ဌာယ ပုရတ္ထိမံ ဒိသံ ဩလောကယမာနော အဋ္ဌာသိ။ တသ္မိံ ခဏေ ဝိသုဒ္ဓကာယဿာပိ မဟာသတ္တဿ မာတုကုစ္ဆိယာ စ သက္ကာရကရဏတ္ထံ အာကာသတော ဖလိကခန္ဓဝဏ္ဏော ဒွေ ဥဏှသီတောဒကဓာရာ အာဂန္တွာ ဥဘယေသမ္ပိ သရီရေ ဥတုံ ဂါဟာပေသုံ။ ဥယျာနပေါက္ခရဏီအာဒိတော သုဝဏ္ဏရဇတာဒိဃဋသဟဿေဟိ ဥဒကံ အာဟရန္တာနံ ဒေဝမနုဿာနံ ပရိစ္ဆေဒေါ နတ္ထိ။

န ကေဝလံ ဥဒကဓာရာဝ ပါတုဘဝိံသု။ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တပ္ပကာရာနိ ဒွတ္တိံသပုဗ္ဗနိမိတ္တာနိ စ။

သော ဧဝံ ပါတုဘူတအနေကစ္ဆရိယော ပုရိမံ ဒိသံ ဩလောကယမာနော “မယာ သမော အဓိကော ဝါ လောကေ အတ္ထိ နု ခေါ”တိ အာဝဇ္ဇေသိ။ အထ အနေကာနိ စက္ကဝါဠသဟဿာနိ ဧကင်္ဂဏာနိ အဟေသုံ။ တတ္ထ ဒေဝမနုဿာ ကုသုမဂန္ဓာဒီဟိ ပူဇယမာနာ “ဣမာယ ဒိသာယ ပုရိသုတ္တမ တယာ သရိက္ခကော နတ္ထိ၊ တွမေဝ အဓိကော”တိ သာဝယိံသု။ တေသံ သုတွာ မဟာသတ္တော သေသအဋ္ဌဒိသာ ဩလောကေတွာ တတ္ထာပိ အတ္တနာ သမံ အဓိကံ အဒိသွာ ဥတ္တရဒိသာဘိမုခေါ သတ္တပဒါနိ အဂမာသိ။ “မဟာဗြဟ္မာ သေတစ္ဆတ္တံ ဓာရေသိ။ သုယာမော ဝါလဗီဇနိံ၊ ဧကော ဒေဝပုတ္တော သတ္တရတနခစိတံ မင်္ဂလခဂ္ဂံ၊ ဧကော သုဝဏ္ဏပါဒုကံ၊ ဧကော ဒိဗ္ဗမယံ ဥဏှီသ”န္တိ ဣမာနိ ပဉ္စ ရာဇ ကကုဓ ဘဏ္ဍာနိ ပညာယန္တိ၊ တံ ပဋိဂ္ဂါဟကဒေဝတာ န ဒိဿန္တိ။ ဝုတ္တံ ဟေတံ မဟာပဒါနသုတ္တဝဏ္ဏနာယံ-

အနေကသာခဉ္စ သဟဿမဏ္ဍလံ၊
ဆတ္တံ မရူ ဓာရယုမန္တလိက္ခေ။
သုဝဏ္ဏဒဏ္ဍာ ဝီတိပတန္တိ စာမရာ၊
န ဒိဿရေ စာမရဆတ္တဂါဟကာတိ။[1]

သီဟနာဒကထာ

ဗောဓိသတ္တော ပန သယံ တရုဏကုမာရော သောဠသဝဿိကော ဝိယ, သယံ နဂ္ဂေါ ကာသိဝတ္ထနိဝတ္ထော ဝိယ, အနလင်္ကတောယေဝ စက္ကဝတ္တိအလင်္ကာရေန အလင်္ကတော ဝိယ, ဘူမိယာ ဂစ္ဆန္တော အာကာသေန ဂစ္ဆန္တော ဝိယ ပညာယတိ။ တတြာပိ အနေကာနိ စက္ကဝါဠသဟဿာနိ ဧကင်္ဂဏာနိ အဟေသုံ။

၁။ သုတ္တနိ။ ၃၈၆။ ဒီ၊ ဋ္ဌ၊ ၂။ ၃၁။

အထ တတ္ထ မဟာဗြဟ္မာ ဗြဟ္မာဘရဏပဋိမဏ္ဍိတော ဗြဟ္မဒုကူလံ ဧကံသံ ကတွာ ဒက္ခိဏဇာဏုမဏ္ဍလံ ပထဝိယံ နိဟန္တွာ ဝါမဇာဏုမဏ္ဍလံ ဥက္ခိပိတွာ ဧကာယ အင်္ဂုလိယာ ဧကံ စက္ကဝါဠသဟဿံ ဒသဟိ အင်္ဂုလီဟိ ဒသစက္ကဝါဠသဟဿာနိ ဩဘာသံ ဖရဏသမတ္ထော မဟာနုဘာဝေါ အနေကသဟဿဗြဟ္မပရိဝုတော သိရသ္မိံ အဉ္ဇလိံ ပတိဋ္ဌာပေတွာ "မာရိသ ကိံ သဗ္ဗဒိသာဝိလောကေန အဝီစိတော ယာဝ ဘဝဂ္ဂါ အပရိယန္တာသု လောကဓာတူသု တုမှေဟိ သမော ဝါ အဓိကော ဝါ ကောစိ သတ္တော နာမ နတ္ထီ"တိ အာဟ။ တဒါ ဗောဓိသတ္တော သဗ္ဗဗုဒ္ဓစရိတာဘူတံ အဆမ္ဘိတသင်္ခါတံ ဥတ္တမံ သီဟနာဒံ နဒန္တော– "အဂ္ဂေါဟမသ္မိ လောကဿ၊ သေဋ္ဌောဟမသ္မိ လောကဿ၊ ဇေဋ္ဌောဟမသ္မိ လောကဿ၊ အယမန္တိမာ ဇာတိ။ နတ္ထိ ဒါနိ ပုနဗ္ဘဝေါ"တိ အာဟ။ ယထာ ဣမ၊ တထာ မဟောသဓကာလေ ဝေဿန္တရကာလေတိ ဒွီသု အတ္တဘာဝေသု မာတုကုစ္ဆိတော နိက္ခန္တမတ္တောဝ ဝါစံ နိစ္ဆာရေသိ ဣတိ ဣမိနာ သဒ္ဓိံ တီသု။

သတ္တ သဟဇာတာ

မဟာသတ္တဿ ပန လုမ္ဗိနိဝနေ ဇာတသမယေ ဧဝ ဗိမ္ဗာဒေဝီ, ဆန္နော, ကာဠုဒါယီ အမစ္စော, အာနန္ဒော, ကဏ္ဍကဟယဝရော, ဗောဓိနဂုတ္တမော, စတဿော နိဓိကုမ္ဘိယော စ ဇာတာ။ ဣမေ သတ္တ သဟဇာတာ နာမ၊ စတူသု ပန နိဓိကုမ္ဘီသု ဧကာ ဂါဝုတပ္ပမာဏာ၊ ဧကာ အဍ္ဎယောဇနပ္ပမာဏာ၊ ဧကာ တိဂါဝုတပ္ပမာဏာ၊ ဧကာ ယောဇနပ္ပမာဏာ၊ ဣဒံ ပန မုခဝဋ္ဋိယာ ဂါဝုတပ္ပမာဏံ၊ ဂမ္ဘီရဝိတ္ထာရတော ပန ပထဝီပရိယန္တံ။ ဥဘယနဂရဝါသိနော ပန မဟာသတ္တံ ဂဟေတွာ ကပိလဝတ္ထုနဂရမေဝ အဂမံသု။

တံ ဒိဝသမေဝ တာဝတိံသဘဝနေ ဒေဝသင်္ဃာ သန္တုဋ္ဌာ ဟုတွာ သုဒဿနမဟာဝီထိံ ဩတရိတွာ ဂန္ဓဒါမမာလာဒါမာဒီနိ ကဍ္ဎော ဩလမ္ဗိတွာ စေလုက္ခေပါဒီနိ ပဝတ္တေန္တာ သေဠေန္တာ အပ္ဖောဋေန္တာ သာဓုကာရံ ဒဒမာနာ "မာရိသာ ကပိလဝတ္ထုနဂရေ သုဒ္ဓေါဒနမဟာရာဇဿ ပုတ္တော ဇာတော၊ သော ဝုဒ္ဓိမန္ဝာယ ဗောဓိရုက္ခမူလေ

နိသီဒိတွာ အပ္ပဋိဝတ္တိယံ ဓမ္မစက္ကံ ပဝတ္တေဿတိ။ တဒါ မယံ တံ ဗုဒ္ဓဘူတံ ဒဋ္ဌုံ လစ္ဆာမာ”တိ ဝဒန္တိ။

ဒေဝိလဿ ဝဏ္ဏနာ

တသ္မိံ သမယေ ကာဠဒေဝိလော နာမ မဟာတာပသော အဋ္ဌသမာပတ္တိလာဘီ သုဒ္ဓေါဒနကုလူပကော တာဝတိံသာနံ သန္တိကာ မဟာသတ္တဿ ဥပ္ပန္နဘာဝံ သုတွာ ခိပ္ပံ ဒေဝလောကတော ဩရုယှ ရာဇဘဝနံ ဂန္တွာ သုပညတ္တာသနေ နိသိန္နော ဗောဓိသတ္တံ အာနယာပေတွာ တဿ သရီရေ လက္ခဏသမ္ပတ္တိံ ဒိသွာ အာသနာ ဝုဋ္ဌာယ တဿ အဉ္ဇလိံ ပဂ္ဂဟေတွာဝ “နိဿံသယံ ဗောဓိမဏ္ဍံ အာရုယှ သဗ္ဗညူ ဘဝိဿတီ”တိ သိတံ ကတွာ တံ ဗုဒ္ဓဘူတံ အတ္တနာ ဒဋ္ဌုံ လဗ္ဘနဘာဝံ ဉတွာ ပရောဒိတွာ ဥဘယကာရဏမ္ပိ ရညော အာရောစေတွာ အတ္တနော ဘာဂိနေယျံ နာလကံ ပဗ္ဗာဇေတွာ ယာဝတာယုကံ ဌတွာ အရူပဘဝေ နိဗ္ဗတ္တိ။

နာမဂ္ဂဟဏမင်္ဂလံ

ပဉ္စမဒိဝသေ ပန နာမဂ္ဂဟဏမင်္ဂလံ ကတ္တုကာမော သုဒ္ဓေါဒနမဟာရာဇာ သကလရာဇဘဝနံ စတုဇ္ဇာတိကဂန္ဓေဟိ ဝိလိမ္ပာပေတွာ လာဇပဉ္စမကာနိ ပုပ္ဖာနိ ဝိပ္ပကိရိတွာ မဟာရဟာနိ ရတနမယာနိ အာသနာနိ ပညပေတွာ သပ္ပိမဓုသက္ခရာဘိသင်္ခတံ အသမ္ဘိန္နပါယာသံ ပဋိယာဒါပေတွာ သကလခတ္တိယမဏ္ဍလံ ဗြာဟ္မဏဂဟပတိမဏ္ဍလံ အမစ္စသေနိအာဒယော စ သန္နိပါတာပေတွာ အသမ္ဘိန္နခတ္တိယဝံသာနုရူပံ အသမ္ဘိန္နဇာတိမူလပရိဟာရံ ကာရာပေတွာ ဗောဓိသတ္တံ သီသံ နှာပေတွာ ကုမာရပသာဓနေန ပသာဓေတွာ ဝေဒပါရဂေ အဋ္ဌုတ္တရသတေ ဗြာဟ္မဏေ နိမန္တေတွာ ရတနမဟာသနေ နိသီဒါပေတွာ မဓုရပါယာသံ ဘောဇေတွာ သဗ္ဗကာမေဟိ သန္တပ္ပေတွာ လက္ခဏာနိ ပဋိဂ္ဂဟာပေသိ။

အဋ္ဌ ဗြာဟ္မဏပါမောက္ခာ

ရာမော လက္ခဏော ကောဏ္ဍညော ဓဇော ဘောဇော သုဒတ္တော သုယာမော ဇောတိမန္တီတိ ဣမေ အဋ္ဌ ဗြာဟ္မဏာ သကေဟိ ဝေဒေဟိ သဗ္ဗေသံ အဓိကာ အဟေသုံ။ တေသု ဗောဓိသတ္တဿ လက္ခဏသမ္ပတ္တိယော ဒိသွာ "ဣမေဟိ လက္ခဏေဟိ သမန္နာဂတဿ ဒွေ ဂတိယော ဘဝန္တိ၊ န အညာ။ သစေ အဂါရံ အဇ္ဈာဝသတိ စက္ကဝတ္တိရာဇာ ဟောတိ၊ ပဗ္ဗဇ္ဇာ သမာနော ဗုဒ္ဓေါ"တိ သတ္တ ဇနာ ဒွေ အင်္ဂုလိယော ဥက္ခိပိံသု။ တေသံ ပန မန္တေဟိ ပမာနဘူတော ကောဏ္ဍညဂေါတ္တော နာမ ဒဟရဗြာဟ္မဏကုမာရော အာသနပရိယန္တေ နိသိန္နော မဟာသတ္တဿ ပါဒေသု စက္ကလက္ခဏာနံ ဂတိယော သမာနေန္တော "သစေ အယံ အဂါရံ အဇ္ဈာဝသေယျ၊ ဣမာနိ လက္ခဏာနိ သံသာရဝဋ္ဋဂမနံ ဂဟေတွာ န တိဋ္ဌေယျုံ။ ဣမာနိ ဝဋ္ဋဂမနံ ဝိစ္ဆိန္ဒိတွာ ဌိတာနိ၊ တသ္မာ တဿ အဂါရေန ကိစ္စံ နတ္ထီ"တိ သန္နိဋ္ဌာနံ ကတွာ ဧကမေဝ အင်္ဂုလိံ ဥက္ခိပိတွာ "နိဿံသယံ ဗုဒ္ဓေါ ဘဝိဿတီ"တိ ဧကံသဗျာကရဏံ ဗျာကာသိ။ သောပိ ကတာဓိကာရော ပစ္ဆိမဘဝိကော ပဉ္စဝဂ္ဂိယာနံ ပမာနဘူတော ကောဏ္ဍညမဟာထေရော ဘဝိဿတိ။ မဟာသတ္တဿ ပန သိဒ္ဓဘူတ သဗ္ဗအတ္ထတ္တာ "သိဒ္ဓတ္ထော"တိ နာမံ ပတိဋ္ဌာသိ။

တဒါ ပန ရာဇာ "ကိံ နာမ အာရမ္မဏံ ဒိသွာ မမ ပုတ္တော ပဗ္ဗဇိဿတီ"တိ "ဇရံ, မတံ, ဗျာဓိအဘိဘူတံ, ဘိက္ခုန္တိ စတ္တာရိ ပုဗ္ဗနိမိတ္တာနိ ဒိသွာ"တိ သုတွာ "တဿ မယှံ ပဗ္ဗဇ္ဇာယ ကိစ္စံ နတ္ထိ၊ အာကာသစာရီ စက္ကဝတ္တိဘူတံ ပဿိဿာမီ"တိ စိန္တေတွာ "ဣတော ပဘုတိ ဧဝရူပါနံ ဒဿနံ နိဝါရေထာ"တိ သမန္တာ ဂါဝုတေ အာရက္ခံ ပဋ္ဌပေသိ။ တတ္ထ သန္နိပတိတာ ခတ္တိယမဏ္ဍလာ စက္ကဝတ္တိဘူတံ ဗုဒ္ဓဘူတတောပိ ခတ္တိယကုမာရံ အနုဇာနိံသု။

ဗောဓိသတ္တမာတုဓမ္မတာ

မဟာမာယာဒေဝီ ပန မဟာသတ္တဿ ဇာတဒိဝသတော သတ္တမေ ဒိဝသေ ကာလံ ကတွာ တုသိတပုရေ ဒေဝပုတ္တော ဟုတွာ

နိဗ္ဗတ္တိ။ ဓမ္မတာ ဧသာ။ မဟာသတ္တဿ ပန ပရိဝုဍ္ဎော ဂဗ္ဘော စေတိယဋ္ဌာနေ ဌိတော အညေသံ သာဓာရဏကော န ဟောတိ။ တာယ ဌိတာယ အညေသံ မဟေသိဋ္ဌာနံ ဒါတုံ န သက္ကောတိ။ အယံ ပစ္ဆိမဘဝေ သဗ္ဗဗောဓိသတ္တမာတူနံ ဓမ္မတာတိ။

တဒါ ပန ရာဇာ အတိဒီဃာ အတိရဿာ အတိကိသာ အတိထူလာ အတိကာဠာ အစ္စောဒါတာတိ ဒေါသဝိနိမုတ္တာ ဥတ္တမရူပ-ဓရာ အနေကသတဓာတိယော ဥပဋ္ဌပေသိ။ ဧဝံ သန္တေ မဟာမာယာ-ဒေဝိယာ ကနိဋ္ဌဘဂိနီ မဟာပဇာပတိဂေါတမီ အတ္တနော ပုတ္တံ နန္ဒ-ကုမာရံ ဓာတီနံ ဒတွာ မဟာသတ္တံ သယံ ထညံ ပါယေသိ။ ဗောဓိ-သတ္တော ပန အနန္တေန ပရိဝါရေန အနန္တေန ယသေန မဟန္တေန သိရိသောဘဂ္ဂေန ဒေဝကုမာရော ဝိယ သုသမိဒ္ဓသုခုမကရဏော ဝဍ္ဎတိ။

ဝပ္ပမင်္ဂလံ

အထေကဒါ ရာဇာ ဝပ္ပမင်္ဂလေ သမ္ပတ္တေ သကလ ကပိလ-ဝတ္ထုနဂရံ တာဝတိံသနဂရံ ဝိယ အလင်္ကာရာပေတွာ ဧကူနအဋ္ဌသတံ နင်္ဂလ ပတောဒ ရသ္မိ ယောတ္တ ဗလိဗဒ္ဒ သိင်္ဂါနိ ရဇတပရိက္ခိတ္တာနိ ကာရေတွာ အတ္တနော အာလမ္ဗန နင်္ဂလ ပတောဒ ရသ္မိ ယောတ္တ-ဗလိဗဒ္ဒ သိင်္ဂါနိ သုဝဏ္ဏပရိက္ခိတ္တာနိ ကာရေတွာ သဗ္ဗာလင်္ကာရ-ပဋိမဏ္ဍိတ အမစ္စ ဗြာဟ္မဏ ဂဟပတိကေဟိ အဟတဝတ္ထနိဝတ္ထေဟိ မာလာဂန္ဓဝိလေပနဝိဘူသိတေဟိ ဒါသကမ္မကရာဒီဟိ ပရိဝုတော ကမ္မန္တဋ္ဌာနံ ဂစ္ဆန္တော ဗောဓိသတ္တမ္ပိ ဂါဟာပေတွာ အဂမာသိ။ တဒါ ကမ္မန္တဋ္ဌာနတော အဝိဒူရေ သန္ဒစ္ဆာယဗဟုလပလာသော မုဏ္ဍမဏိ-ပဗ္ဗတပဋိဘာဂေါ ဇမ္ဗုရုက္ခော အတ္ထိ၊ တဿ ဟေဋ္ဌာ မဟာသတ္တဿ သိရိသယနံ ပဋ္ဌပေတွာ ဥပရိ ကနကတာရကသမာကိဏ္ဏဝိတာနံ ဗန္ဓာပေတွာ သမန္တတော သာဏိဗန္ဓာ အာရက္ခံ ဌပေတွာ ဝိဘူသိတ-ဓာတိပရိဝါရံ ကုမာရံ သယနေ နိပဇ္ဇာပေတွာ အမစ္စဂဏပရိဝုတော နင်္ဂလကရဏဋ္ဌာနံ ဂန္တွာ သုဝဏ္ဏနင်္ဂလံ ဂဟေတွာ ရဇတနင်္ဂလ-ဂါဟကေဟိ အမစ္စေဟိ သဒ္ဓိံ အပရာပရံ စင်္ကမတိ။

တသ္မိံ ဌာနေ မဟန္တံ ယသသမ္ပတ္တိံ ဒဋ္ဌုကာမာ ဓာတိယော သာဏိတော ဗဟိ နိက္ခန္တာ။ တသ္မိံ ခဏေ ဗောဓိသတ္တော ပလ္လင်္ကံ အာဘုဇိတွာ အာနာပါနေ ပရိဂ္ဂဟေတွာ ပဌမံ ဈာနံ သမာပဇ္ဇိ။ ရုက္ခာနံ ဆာယာသု ဂတာသုပိ တသ္မိံ ရုက္ခေ ပရိမဏ္ဍလာ ဆာယာ အဋ္ဌာသိ။ ဓာတိယော ပုန အာဂန္တွာ တံ ဒိသွာ ရညော အာရောစေသုံ။ ရာဇာ ဝေဂေန အာဂန္တွာ တံ ပါဋိဟာရိယံ ဒိသွာ ဥပ္ပန္နဒိဝသေ ကာဠဒေဝိလတာပသေန အဉ္ဇလိံ ပဂ္ဂဟိတက္ခဏေ ဝန္ဒိတတ္တာ ဣဒံ ဒုတိယံ ဝန္ဒနံ ဝန္ဒိ။ အထ ခေါ ဗောဓိသတ္တံ ဂဟေတွာ နဂရမေဝ ပါဝိသိ။

ပေါက္ခရဏီမာပနံ

အထ ခေါ ဗောဓိသတ္တော သတ္တဝဿိကော ဇာတော။ ရာဇာ အမစ္စေ ပုစ္ဆိ “သတ္တဝဿိကဒါရကာ ကိံ ပိယာယန္တီ”တိ၊ “ဥဒကကီဠနံ မဟာရာဇာ”တိ ရာဇာ နဂရဝဍ္ဎကီအာဒယော ပက္ကောသာပေတွာ “အသုကသ္မိံ ဌာနေ မမ ပုတ္တဿ ဥဒကကီဠနတ္ထံ ပေါက္ခရဏိယော ကရောထာ”တိ အာဟ။ တေ တံ ဌာနံ ဂန္တွာ ဘူမိယံ သညာဏံ ဂဏှိံသု။ တသ္မိံ ခဏေ သက္ကဿ ဘဝနံ ကမ္ပိ။ သက္ကော အာဝဇ္ဇမာနော တံ ကာရဏံ ဉတွာ ဝိသုကမ္မံ အာမန္တေတွာ “တာတ ဝိသုကမ္မ ဂစ္ဆ မဟာပုရိသဿ ဥဒကကီဠနတ္ထံ သတ္တရတနမယံ ပေါက္ခရဏိံ မာပေဟီ”တိ။ သဗ္ဗံ ပေါက္ခရဏိမာပနဝိဓာနံ အာစိက္ခိတွာ ပေသေသိ။

ဝိသုကမ္မော အာဂန္တွာ တေဟိ ဂဟိတဋ္ဌာနေယေဝ ပေါက္ခရဏိံ မာပေသိ “ဟေဋ္ဌာ သတ္တရတနဝါလုကာဟိ ဝိပ္ပကိဏ္ဏံ သမန္တာ ရတနိဋ္ဌကာဟိ ခစိတံ သတ္တရတနဝေဒိကာဟိ ပရိက္ခိတ္တံ ပဝါဠမယေဟိ သောပါနေဟိ မဏိမယေဟိ သောပါနသီသေဟိ ဥပေတံ သတတိတ္ထံ သဟဿဝင်္ကံ သတ္တရတနဝါလုကာသမာကိဏ္ဏံ တီရလေခံ အတိမဓုရသီတလအဋ္ဌင်္ဂသဟိတဥဒကသမ္ပုဏ္ဏံ ဝိဝိဓပဒုမသဉ္ဆန္နံ။ ကထံ တာယ ဝိဂတပင်္ကာယ ပဒုမံ ဇာတန္တိ ? န စိန္တေတဗ္ဗံ။ မဟာသတ္တဿ ပုညိဒ္ဓိယာ ဒေဝပုတ္တဿ စ ဒေဝိဒ္ဓိယာ ဇာတံ။

အပိ စ ပေါက္ခရဏိယံ ဂန္ဓကလလံ ပူရေတွာ တတ္ထ ပဒုမနိဗ္ဗတ္တနံ အဓိဋ္ဌာသိ။ သဥ္စရဏပဒုမာနိ မာပေသိ။ ကထံ? အနေက-သတသုဝဏ္ဏဒေါဏိယော မာပေတွာ တတ္ထ ဂန္ဓကလလံ ပူရေတွာ ပဒုမာနိ ပုပ္ဖါနိ စ မာပေသိ။ တာနိ နိစ္စကာလံ ပုပ္ဖန္တိ။ ဥဒကပိဋ္ဌေ သဥ္စရန္တိ၊ သုဝဏ္ဏ မဏိ ရဇတ ပဝါဠ သတ္တရတနမယာ နာဝါ မာပေသိ။ သုဝဏ္ဏမယာသု နာဝါသု ရဇတမယာ ပလ္လင်္ကာ၊ ရဇတမယာသု နာဝါသု သုဝဏ္ဏမယာ ပလ္လင်္ကာ၊ မဏိမယာသု ပဝါဠမယာ ပလ္လင်္ကာ၊ ပဝါဠမယာသု မဏိမယာ ပလ္လင်္ကာ၊ သတ္တရတနမယာသု သတ္တ-ရတနမယာ ပလ္လင်္ကာ အဟေသုံ။ သုဝဏ္ဏမယာသု နာဝါသု ရဇတ-မယာ၊ ရဇတမယာသု သုဝဏ္ဏမယာ၊ မဏိမယာသု ပဝါဠမယာ၊ ပဝါဠမယာသု မဏိမယာ၊ သတ္တရတနမယာသု သတ္တရတနမယာ ဥဒကဂဏ္ဍိကာ အဟေသုံ။ ဧဝံ ဝိသုကမ္မော သက္ကေန ဝုတ္တပ္ပကာရံ ဒိဗ္ဗမယနန္ဒပေါက္ခရဏိမိဝ အဘိဘဝန္တံ ပေါက္ခရဏိံ မာပေတွာ တာဝတိံသဘဝနမေဝ အဂမာသိ။

နဝကမ္မိကာ ပုန ဒိဝသေ ဂန္တွာ တံ ပေါက္ခရဏိသမ္ပဒံ ဒိသွာ ရညော အာရောစေသုံ။ ရာဇာ ဝေဂေန ဂန္တွာ တံ ဒိသွာ "မမ ပုတ္တဿ ပုညာနုဘာဝေန သက္ကေန မာပိတာ"တိ အညာသိ။ တတော ပဋ္ဌာယ မဟာသတ္တော ဒေဝကုမာရော ဝိယ မဟန္တေန ပရိဝါရေန တတ္ထ ဥဒကကီဠံ ကီဠတိ။

တယော ပါသာဒါ

တတော အနုက္ကမေန ဝဍ္ဎမာနော မဟာသတ္တော သောဠသဝဿိကော အဟောသိ၊ အထ ရာဇာ နဂရဝဍ္ဎကိကဋ္ဌက-ဝဍ္ဎကိပါသာဏကောဋ္ဋကစိတ္တကာရာဒယော ပက္ကောသာပေတွာ မဟာ-သတ္တဿ ဝသနပါသာဒေ ကာတုံ အာဏာပေသိ။ တေ တတော ပဋ္ဌာယ နဝကမ္မံ ပဋ္ဌပေသုံ။ ဟေမန္တဥတုအနုစ္ဆဝိကံ နဝဘူမိကံ, ဂိမှဥတု-အနုစ္ဆဝိကံ ပဉ္စဘူမိကံ, ဝဿာနဥတုအနုစ္ဆဝိကံ သတ္တဘူမိကံ ပါသာဒံ အကံသု။ သဗ္ဗေ ဥစ္စပ္ပမာဏတော သမာ၊ ဘူမိဝသေနေဝ နာနာ၊ ဟေမန္တကာလေ ပန အတိသမ္ဗာဓဘူမိကော ဥတုသမ္ပန္နော ဟောတိ၊

ဂိမှကာလေ ဝိသာလဘူမိကော၊ ဝဿကာလေ ဥဘယဝိနိမုတ္တကော၊ နဝဘူမိကပါသာဒေ သီဟပဉ္ဇရဝါတပါနဒွါရာနိ သုဖုသိတာနိ အကံသု။ ပဉ္စဘူမိကပါသာဒေ အဖုသိတာနိ။ သတ္တဘူမိကေ ဧကသ္မိံ ဘာဂေ သုဖုသိတာနိ၊

စိတ္တကာရာပိ နဝဘူမိကပါသာဒေ စိတ္တကမ္မံ ကရောန္တာ ဘိတ္တိထမ္ဘေသု ပဒရစ္ဆဒနာဒီသု အဂ္ဂက္ခန္ဓာနိ ပညာပေသုံ။ ပဉ္စဘူမိက-ပါသာဒေ ဥပ္ပလ ကုမုဒ သတပတ္တ သောဂန္ဓိက ကန္ဒလဝါဒီနိ ပညာ-ပေသုံ။ သတ္တဘူမိကေ ဥဘယမိဿကာနိ။ နဝဘူမိကပါသာဒေ ဂန္ဓဒါမ-မာလာဒါမ မုတ္တာလမ္ဗကာဒီနိပိ ဝိနိဂ္ဂလန္တာနိ ဝိယ သုဝဏ္ဏ မဏိ ရဇတ-တာရကခစိတာနိ အတိသုခုမာနိ ဥဏှဥတုသမ္ပဒါယကာနိ ကမ္ဗလ-ကောသေယျ ပဋ္ဋဝိတာနာနိ နာနာပဘာသမုဇ္ဇလိတာနိ တဟိံ တဟိံ ပညာပေသုံ။ တထာ သုဝဏ္ဏာဒိပရိက္ခိတ္တဝိစိတြသာဏိပါကာရေဟိ ပရိက္ခိပါပေသုံ။

ပဉ္စဘူမိကပါသာဒေ တထာရူပေဟိ သီတဥတုသမ္ပဒါယ-ကေဟိ အတိသုခုမေဟိ စိတ္တသာဏိပါကာရေဟိ ပရိက္ခိပါပေသုံ။ သတ္တဘူမိကေ သမဥတုသမ္ပဒါယကေ ဥဘယမိဿကေ ပညာပေသုံ။ ပဉ္စဘူမိကပါသာဒဿ ပန သမန္တာ စတူသု ဒိသာသု စန္ဒလောက-မဏ္ဍပေ ကတွာ မဏ္ဍပူပရိ ခဒိရတ္ထမ္ဘေ နိက္ခဏိတွာ ယထာရုစိတ-ကာလေ အပနိယျာနိကာနိ စိတာနိ ဗန္ဓိံသု။ ပါသာဒစ္ဆဒနန္တေသု နိစ္စကာလံ ပဉ္စင်္ဂိက ဒိဗ္ဗသံဂီတိ နိဃ္ဃောသာဘိဘဝန မဓုရ ဃောသ နိစ္ဆရဏ-ကိင်္ကဏိကဇာလာနိ ဩလမ္ဗိံသု။

ပဉ္စဘူမိကပါသာဒဿ စတူသု ဒိသာသု ပဉ္စပဒုမသဉ္ဆန္နာ ဝိလိန နီလ မဏိ အမ္ဗုသန္နိဘာ ပရိသုဒ္ဓ နိမ္မလ သာဓုရသ သမသီတလ[1]-အမ္ဗုသမ္ပုဏ္ဏာပေါက္ခရဏိယော စ မာပေသုံ။ ပါစီနပေါက္ခရဏိယာ ဥဂ္ဂတာ ဟံသ ကာဒမ္ဗ ကာရဏ္ဍဝ ပိလဝ စက္ကဝါကာဒယော ဒိဇဂဏာ နာနာ-ဝိဓေန မဓုရဿရေန ဥပကူဇန္တာ ပါသာဒမတ္ထကေန ဂန္တွာ ပစ္ဆိမဒိသာယ ပေါက္ခရဏိယံ ပတန္တိ။ တတော ဥဂ္ဂတာ တထေဝ ဥပကူဇန္တာ ပါစီန-

---

၁။ သမဘိတလ (ဥက္ကံ၊ ဘုရားကြီးမူ၊ ခဲ၊ ကျောဘက်။)

ပေါက္ခရဏိယံ ပတန္တိ။ ဒက္ခိဏပေါက္ခရဏိယာ ဥဂ္ဂတာ တထေဝ ဥပကုဋ္ဌန္တွာ ပါသာဒမတ္ထကေန ဂန္တွာ ဥတ္တရပေါက္ခရဏိယံ ပတန္တိ။ တတော ဥပ္ပတိတွာ ဒက္ခိဏပေါက္ခရဏိယံ ပတန္တိ။ သမန္တာ နာနာပဘာ သမုဇ္ဇလိတနေကသဟဿဓဇပန္တိယော သမေက္ခိပိံသု[1]။ နာနာကူဋ္ဋဝေဒိကာ သီဟပဉ္ဇရပ္ပဘာ ဥဇ္ဇောတိက နေကဘူမိက ဒွါရကောဋ္ဌကေ သုဓာပရိကမ္မ သေတ ပုထုလ သမုဂ္ဂတ သတ္တပါကာရပန္တိယော စ ဒဿယိံသု။

ဓနုသိပ္ပသတ္တိဒဿနံ

ပါသာဒေ နိဋ္ဌပေတွာ သာကိယာနံ သာသနံ ပေသေသိ "မမ ပုတ္တဿ ပါသာဒေ ကာရေသိံ။ တဿ အဘိသေကံ ဒါတုကာမော အတ္တနော ဓီတရော အလင်္ကရိတွာ ပေသေန္တူ"တိ။ သာကိယာ သုတွာ "ကာမံ ကုမာရော အဘိရူပေါ ဒဿနီယော ပါသာဒိကော ဣဿရိယကုလေ ဇာတော၊ ကိဉ္စိ ပန သိပ္ပံ န ဇာနာတိ၊ န မယံ တဿ ဓီတရော ဒဿာမာ"တိ ပဋိပေသေသုံ။

ရာဇာ တမတ္ထံ ဗောဓိသတ္တဿ အာရောစေသိ။ မဟာပုရိသော သုတွာ "ဒေဝ မမ သိပ္ပသိက္ခနေန ကိစ္စံ နတ္ထိ၊ မမ ဉာတကာ သိပ္ပံ ပဿိတုကာမာ ဣတော သတ္တမေ ဒိဝသေ နဂရေ သန္နိပတိတုံ ဘေရိံ စရာပေထာ"တိ အာဟ။ ရာဇာ တထာ အကာသိ။ နဂရမဇ္ဈေ မဟာမဏ္ဍပံ ကတွာ အလင်္ကရိတွာ မဟာရဟံ ပလ္လင်္ကံ ပညပေတွာ အာရောစေသုံ။ သုဒ္ဓေါဒနမဟာရာဇဿ အသီတိကုလသဟဿာနိ တထာ မဟာမာယာဒေဝိယာတိ သဗ္ဗသာကိယာ ဗြာဟ္မဏဂဟပတိကာဒယော သန္နိပတိံသု။

ဗောဓိသတ္တောပိ မဟန္တေန ပရိဝါရေန တံ ဌာနံ ဂန္တွာ ပလ္လင်္ကမဇ္ဈေ နိသီဒိတွာ အက္ခဏဝေဓိ, ဝါလဝေဓိ, သဒ္ဒဝေဓိ, သရဝေဓိဓနုဂ္ဂဟေ ပက္ကောသာပေတွာ သဟဿထာမဓနုံ အာဟရာပေတွာ ပေဟဋ္ဌာ ဓနုကောဋိံ ဝါမပါဒင်္ဂုဋ္ဌကေ ဌပေတွာ ကပ္ပါသကိတ္တိနံ ဓနုံ

၁။ သမက္ခိပိံသု (ဥက္ကံ၊ ဘုရားကြီးမူ၊ ခဲ၊ ကျောဘက်။)

အာရောပနံ ဝိယ အာရောပေသိ။ ဧတ္တကေနေဝ ပရိသာ ဟဋ္ဌတုဋ္ဌာ အဟောသိ။ တတော ဇိယံ ဖောဋေသိ။ အသနိသဟဿပတနသဒ္ဒေါ ဝိယ ပထဝီဥန္ဒြိယနသဒ္ဒေါ ဝိယ မဟန္တော သဒ္ဒေါ အဟောသိ သကလယောဇနိကံ ကပိလဝတ္ထုနဂရံ ကမ္ပနာကာရပတ္တံ ဝိယ။ ဧကစ္စေ ကိံ သဒ္ဒေါ နာမေသောတိ ဝဒိံသု။ ဧကစ္စေ အသနိပါတသဒ္ဒေါတိ၊ အထညေ ပထဝိသဒ္ဒေါတိ၊ အထညေ "ကိံ တုမှေ ဝိလပထ အင်္ဂီရသ-ကုမာရဿ ဇိယံ ဖောဋိတသဒ္ဒေါ"တိ အာဟံသု။ သဗ္ဗေ သာကိယာ ဧတ္တကေနေဝ အာရာဓိတာ ဓိတရော ဒါတုံ အတိဝိယ ဇာတုဿာဟာ အဟေသုံ။ မဟာသတ္တော မဟာဇနမဇ္ဈေ ပထဝိမဏ္ဍလေ အညေဟိ အသာဓာရဏာနိ သရလဋ္ဌိ သရရဇ္ဇု သရပါသာဒ သရသောပါန-သရမဏ္ဍပါဒီနိ ဒွါဒသ သိပ္ပါနိ ဒဿေတွာ "အညံ ကိံ ကာတဗ္ဗ"န္တိ ပုစ္ဆိ။ ဝါလံ ဝိဇ္ဈိတဗ္ဗန္တိ အာဟံသု။ အထ သူရိယော အတ္ထင်္ဂမိ။ မဟာသတ္တော စတုရင်္ဂသမန္နာဂတေ အန္ဓကာရေ ယောဇနဗဟလံ ဝဇိရပဗ္ဗတံ အတိက္ကမ္မ ဌိတသာသပ ဒဿနသမတ္ထ သုဝိသုဒ္ဓ နိမ္မလ-ပသာဒ ဝတ္ထုတ္တာ ယောဇနဋ္ဌာနေ ဌပိတဝါလံ ဝိဇ္ဈိ။ သဗ္ဗေ သာကိယာ အတ္တနော အတ္တနော ဓိတရော အလင်္ကရိတွာ ပေသေသုံ။ သဗ္ဗာ စတ္တာလီသသဟဿမတ္တာ ခတ္တိယကညာ အဟေသုံ။ ဗိမ္ဗာဒေဝီ ပန အဂ္ဂမဟေသီ။

ရာဇသမ္ပတ္တိအနုဘဝနံ

မဟာသတ္တော ဣန္ဒော ဝိယ သုရကညာပရိဝုတော မဟန္တံ ဒိဗ္ဗသမ္ပတ္တိံ အနုဘဝန္တော ဟေမန္တကာလေ နိပ္ပုရိသေဟိ တူရိယေဟိ ပရိစာရယမာနော နဝဘူမိကေ ပါသာဒေ ဝိဟရတိ။ တတ္ထ ဘောဇန-နိဝါသနပါဝုရဏာဒီနိ လူခါနိ ဥပနေန္တိ။ သရီရေ ဥတုသမ္ပါဒနတ္ထံ တတ္ထ စတ္တာရော မာသေ ဝသိတွာ ဂိမှကာလေ ပဉ္စဘူမိကပါသာဒေ ဝိဟရတိ။ တတ္ထ သိနိဒ္ဓါနိ ဘောဇနနိဝါသနပါဝုရဏာဒီနိ ဥပနေန္တိ။ ဝါတပါနသမီပေ မဟတီ စာဋိပန္တိယော ဌပေတွာ တတ္ထ ဂန္ဓောဒကံ ပူရေတွာ ပဉ္စပဒုမာနိ ပက္ခိပန္တိ။ အာကာသမဏ္ဍပေ ပကတိဝိတာနာနိ

နိဟရိတွာ နီလပီတဝိတာနာနိ ဗန္ဓိံသု။ သမန္တတော နီလသာဏိပါကာရေန ပရိက္ခိပိံသု။ ပါသာဒေ ဩလမ္ဗိံသု။ တဒါ မဟာသတ္တော နီလဝတ္ထာနိ နိဝါသေတွာ နီလပုပ္ဖဒါမနီလဝိလေပနေဟိ နီလာလင်္ကာရေဟိ အလင်္ကရိယတိ။ သဗ္ဗာပိ နာဋကိတ္ထိယော တထေဝ အလင်္ကရိယိံသု။ သော သဗ္ဗနီလဝေသဓာရီဟိ နာဋကိတ္ထီဟိ ပရိဝုတော သယံ သဗ္ဗနီလဝေသဓရော နီလကရေဏုယူထပရိဝုတော ဝိယ နီလမဟာဝါရဏရာဇာ အလင်္ကတအာကာသမဏ္ဍပံ ပဝိသိတွာ ဥမာရပုပ္ဖရာသိသန္နိဘော နီလပလ္လင်္ကမဇ္ဈေ နိသီဒိ။ တသ္မိံ ခဏေ ယန္တဝေဂေန ပေါက္ခရဏိတော ဥဒကံ ဥက္ခိပိတွာ နီလဝိတာနမတ္ထကေ ပါပေန္တိ။ ယန္တပါသာဏော မဟိံသစမ္မမတ္ထကေ ပဝတ္တေန္တိ။ မေဃဂဇ္ဇနသဒ္ဒေါ ဝိယ ဟောတိ အစ္ဆိန္နဓာရဒေဝဝဿနကာလော ဝိယ စ။ ဗောဓိသတ္တော ဝလာဟကဒေဝကညာဟိ ပရိဝုတော နီလဝလာဟကဒေဝရာဇာ ဝိယ တတ္ထ နဟာယတိ။ ဧဝံ အနေကေဟိ အာကာရေဟိ တတ္ထ သမ္ပတ္တိံ အနုဘဝိတွာ ဝဿကာလေ သတ္တဘူမိကပါသာဒေ ဝိဟရတိ။ တတ္ထ ဘောဇနာနိ ဥဘယမိဿကာနိ ဥပနေန္တိ။

စတုန္နံ နိမိတ္တာနံ ဒိဿနံ

ဧဝံ တီသု ပါသာဒေသု သက္ကော ဝိယ ဒေဝသမ္ပတ္တိံ အနုဘဝမာနော ဝေဇယန္တပါသာဒေ ဝိဟရန္တော ဧကဒိဝသံ ဥယျာနံ ဂန္တုကာမော သာရထိံ အာမန္တေတွာ “ယောဇေဟိ သာရထိ ရထံ ဥယျာနဘူမိံ ဂန္တွာမ သုဘူမိဒဿနာယာ”တိ အာဟ။ သော “သာဓူ”တိ ပဋိသုဏိတွာ သတ္တရတနခစိတံ သီဟ ဗျဂ္ဃ ဒီပိစမ္မပရိက္ခိတ္တံ တရုဏရဝိသမာနဝဏ္ဏံ မဟာရထံ ဥတ္တမရထံ ဂေါကဏ္ဏ ပဋိက ပဋလိကာဒိဝိစိတြတ္ထရဏေဟိ အဝသေသာလင်္ကာရေန စ အလင်္ကရိတွာ ကောကနုဒပဒုမပတ္တဝဏ္ဏော စတ္တာရော မင်္ဂလ ဝရ သိန္ဓဝေ ယောဇေတွာ မဟာပုရိသဿ နိဝေဒေသိ “ယောဇိတော ဒေဝ ရထော၊ ယဿဒါနိ ဒေဝ ကာလံ မညတု ဥယျာနဘူမိဂမနာယာ”တိ။ ဗောဓိသတ္တော အမရာဘဝနသဿိရိကံ အာဇညမဟာရထံ အဘိရုဟိတွာ ဥယျာနံ

ဂစ္ဆန္တော ဒေဝတာဟိ နိမ္မိတံ ဇရာဇဇ္ဇရံ ခဏ္ဍဒန္တံ ပလိတကေသံ ဂေါပါနသိ ဝင်္က ဩဘဂ္ဂသရီရံ ဒဏ္ဍဟတ္ထံ ဝေဓမာနံ ဂစ္ဆန္တံ အာတုရံ ဂတယောဗ္ဗနံ ပဌမံ ပုဗ္ဗနိမိတ္တဘူတံ ဇိဏ္ဏံ ဒေဝပုတ္တံ ဒိသွာ သာရထိံ ပုစ္ဆိ “ကော နာမ သော သမ္မ သာရထိ ပုရတော အဉ္ဇေဟိ အသဒိသ အက္ခိ သရ ဒန္တ ကေသ ဂတ္တ ဟတ္ထပါဒေါ”တိ။ အထ နံ ဒေဝတာ သရီရေ အဓိမုစ္စိတွာ သဗ္ဗံ သဘာဝံ ကထာပေသုံ။ တဿ ဝစနံ သုတွာ ဇာတိံ ဂရဟိတွာ သံဝိဂ္ဂဟဒယော “နိဝတ္တေဟိ သမ္မ သာရထိ ရထံ၊ ကိံ ဧဝံဘာဝနသရီရေန ကီဠာပသုတေနာ”တိ ရထံ နိဝတ္တာပေတွာ ပါသာဒမဘိရုဟိ။ ရာဇာ သုတွာ “နာဋ္ဋကီဠကာနိ သဇ္ဇေထာ”တိ အာဏာပေတွာ ဗောဓိသတ္တဿ ပမာဒကရဏတ္ထံ အဍ္ဎယောဇနေ မဟာလက္ခေ နိဝါရဏတ္ထံ အာရက္ခံ ဌပေသိ။

ဧဝံ ဒုတိယဝါရေ ဗျာဓိတံ တတိယဝါရေ မတံ စတုတ္ထဝါရေ သုနိဝတ္ထသုပါရုတံ အာကပ္ပသမ္ပန္နံ ဒေဝတာဟိ နိမ္မိတံ ပဗ္ဗဇိတရူပံ ဒိသွာ သာရထိံ ပုစ္ဆိတွာ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ အသတိပိ ဒေဝတာနုဘာဝေန တသ္မိံ ပဗ္ဗဇ္ဇာဂုဏေ ဝဏ္ဏိတေ သာဓု သမစရိယာ, သာဓု ပုညကိရိယာ, သာဓု ကုသလကိရိယာ’တိ သုစိန္တိတံ စိန္တေတွာ ‘ဧဝရူပံ မယာ ဥတ္တမဝေသံ ဂဏှိတုံ ဝဋ္ဋတီ’တိ ပဗ္ဗဇ္ဇာယ ရုစိံ ဥပ္ပါဒေတွာ တံ ဒိဝသံ ဥယျာနမေဝ ဂန္တွာ နာနာဝိဓ ပုပ္ဖ ဖလ ပလ္လဝူပသောဘိတေ အနေကဝိဓပဒုမသင်္ဃသမာကိဏ္ဏေ သိခဏ္ဍိ ကုဉ္စ ဟံသ သတပတ္တ ကောကိလာဒိဒိဇဂဏာဒီဟိ သင်္ဃုဋ္ဌေ ပဒုမပုပ္ဖဖလသမ္ပန္နေ နာနာပ္ပကာရသံဝရူပေတေ ဒွါရဋ္ဋာလ ကောဋ္ဌက တောရဏ ပါကာရ ဓဇ ဝီထိ ရာဇာဂါရာဒိ ပဋိမဏ္ဍိတေ စိတ္တလတာဥယျာန ဝန ကပ္ပရုက္ခ ဝရုယျာနေ သကလဒိဝသံ ကီဠိတွာ နာဋ္ဋကာဒီဟိ ပရိဝုတော ဒေဝပရိသာယ သဒ္ဓိံ နန္ဒာပေါက္ခရဏိမဏ္ဍောဂါဟကော ပုရိန္ဒဒေါ ဝိယ မင်္ဂလပေါက္ခရဏိံ ဩဂါဟေတွာ နှာယိတွာ အတ္ထင်္ဂတေ ဒိဝါကရေ အတ္တာနံ ဝိဘူသာပေတုကာမော မင်္ဂလသိလာပဋ္ဋေ ပဏ္ဍုကမ္ဗလသိလမဏ္ဍောဂါဟေတွာ ဝိယ သက္ကော ဒေဝရာဇာ နိသီဒိ။

အထဿ ကပ္ပကအမစ္စာဒယော မောဠိံ မဏိကဉ္စနပဋ္ဋက ကုဏ္ဍလ ဂီဝေယျ ဗာဟုဝလယ ဥရဗန္ဓန ဧကာဝဠိ မုတ္တာဟာရ ကဋိသုတ္တ-

ပါဒါလင်္ကာရာဒိနေကကာဘရဏာနိ နာနာပ္ပဘာသပဘိန္နဝဏ္ဏဒုဿာနိ ကုသုမ ဒါမ ကုသုမစုမ္ဗဋ ဝဋံသကာဒိ မာလာဝိကတိယော ဟရိစန္ဒနာဒိ-နာနာဂန္ဓေ စ ဂဟေတွာ သမန္တတော ပရိဝါရယိံသု။ တသ္မိံ ခဏေ သက္ကဿ ဘဝနံ ကမ္ပိ။ သက္ကော အာဝဇ္ဇမာနော တံ ကာရဏံ ဉတွာ ဝိသုကမ္မံ ပေသေသိ။ သော ကပ္ပကဝေသေန မနုဿာနံ ဟတ္ထတော အာဘရဏာနိ ဂဟေတွာ အတ္တနော အာဘရဏေဟိ သာမလတာတုမ္ဗကပုပ္ဖပုပ္ဖမာဏေဟိ ဒုကူလသုခုမဝတ္ထေဟိ မဟာ-သတ္တဿ သီသံ ဝေဌေတုံ အာရဘိ။ မဟာသတ္တော ဟတ္ထ-သမ္ဖဿေနေဝ ဒေဝတာဘာဝံ အညာသိ။ သော ဒသဟိ ဒုဿ-သဟဿေဟိ သီသံ ပသာဒေတွာ ဒိဗ္ဗမာနုသကေဟိ အလင်္ကာရေဟိ ပြဟ္မကုမာရပဋိဘာဂတ္တံ မဟာသတ္တံ အလင်္ကရိတွာ သကဋ္ဌာနမေဝ အဂမာသိ။

တဒါ သဗ္ဗတာဠာဝစရနာနာတူရိယာနိ ဂဟေတွာ သက-သကပဋိဘာနာနိ ဒဿေန္တိ။ ဗြာဟ္မဏာ ဇယံ ယောသေန္တိ။ မုခမင်္ဂ-လိကာ မုခမင်္ဂလာနိ ဝဒန္တိ။ ထုတိမင်္ဂလိကာဒယော နာနာပ္ပကာရ-မင်္ဂလဝစနထုတိယောသေဟိ သမ္ဘာဝေန္တိ။ ဟေမကပ္ပနသုဝဏ္ဏဇာလာဒိ-အနေကာလင်္ကာရပဋိမဏ္ဍိတနေကသဟဿဟတ္ထိခန္ဓဂတာ[1] နီလာဒိ-နေကဝဏ္ဏ ကဉ္စနဇာလ ကဝစာဒိ ပဋိမုက္ကာ သဗ္ဗာဘရဏဝိဘူသိတာ တောမရင်္ကုသဟတ္ထာ ဂဇ ဂါမဏီ ပါဒ ဝါလ ဥဒရ ပိဋ္ဌ ဂီဝါ ကဏ္ဏမုခါ-လင်္ကာရပဋိမဏ္ဍိတဝိစိတြစမ္မေဟိ သမလင်္ကတ သီဃဝါဟိ အာဇာနိယာဒိ-နေကသဟဿသိန္ဓဝ ဝရပိဋ္ဌိဂတာ သဗ္ဗာဘရဏပဋိမဏ္ဍိတာ သဋ္ဌိ-ကုန္တာဒိဟတ္ထာနေကတုရင်္ဂဂါမဏီ သုသန္နဒ္ဓဥဿိတဒ္ဓဇဒီပိဗျဂ္ဃာဒိစမ္မ-ပရိက္ခိတ္တသဗ္ဗာလင်္ကာရူပသောဘိတသဗ္ဗရတနပဋိမဏ္ဍိတရထဝရမဇ္ဈ-ဂတာ သဗ္ဗာဘရဏဝိဘူသိတာ ဥတ္တမစမ္မ ဝမ္မိကာဂဟိတ စာပ သရ-ဟတ္ထာဒိ နေကသဟဿရထဂါမဏီ နာနာဝုဓဂဟိတ ဟတ္ထာနေကာ-

---

၁။ ဟေမကပ္ပန သုဝဏ္ဏဇာလာဒိအနေကာလင်္ကာရပဋိမဏ္ဍိတဝိစိတြ-စမ္မေဟိ သမလင်္ကတသီဃဝါဟိအာဇာနီယနေကသဟဿဟတ္ထိက္ခန္ဓ-ဂတာနိ။ (အမျိုးသားစာကြည့်တိုက်မူ၊ ယော်၊ ဝမ်းဘက်။)

ဘရဏဝိဘူသိတာ သေနာပတိ အမစ္စာ စ တံ ပရိဝါရယိံသု။ ဧဝံ မဟန္တေန အာနုဘာဝေန မဟန္တေန ပရိဝါရေန မဟန္တေန သိရိသောဘဂ္ဂေန ဥယျာနတော နိက္ခမိတွာ သဗ္ဗာဘရဏဝိဘူသိတံ စက္ကဝတ္တိအာရောဟဏာရဟံ ရထံ အဘိရုဟိ။

ရာဟုလကုမာရဝိဇာယနံ

တံ ဒိဝသမေဝ ဒေဝီ ပုတ္တံ ဝိဇာယိ။ ရာဇာ သုတွာ တုဋ္ဌဟဋ္ဌော “မမ ပုတ္တဿ ဝေဂေန သာသနံ နိဝေဒေထာ”တိ ဒူတေ ပဟိဏိ။ တေ ဂန္တွာ မဟာသတ္တဿ အာရောစေသုံ။ သော တံ သုတွာ “ရာဟုလော ဇာတော, ဗန္ဓနံ ဇာတ”န္တိ အာဟ။ တတော ပဘုတိ ကုမာရဿ ရာဟုလနာမံ ဥဒပါဒိ။

ဗောဓိသတ္တော ဝိစိတြရထမဇ္ဈဂတော ဥဘယဒေဝလောကေ ဒေဝဂဏပရိဝုတော ဝေဇယန္တရထမဇ္ဈဂတော ဝိယ သက္ကော ဒေဝရာဇာ တရုဏ် ဝိဝိ သမာကုလ စဏ္ဍဝါတ ဗလဝဝေဂလုဠိတ ဇလဥရာမုဒ္ဓနိ ဋ္ဌိတမဏိပဒီပ ပဇ္ဇောတ နိယောသ ဂမ္ဘီရမဟာသာဂရမဇ္ဈဂတသုဝဏ္ဏမဟာနာဝါ ဝိယ စ မဟတိယာ သေနာယ ပရိဝုတော နဂရံ ပဝိသိတွာ ပဒက္ခိဏံ ကရောန္တော ဂစ္ဆတိ။ တဒါ ကိသာဂေါတမီ နာမ ခတ္တိယကညာ ဥပရိမပါသာဒတလေ ဌိတာ တဿ တံ ရူပသမ္ပတ္တိံ ဒိသွာ–

နိဗ္ဗုတာ နူန သာ မာတာ၊ နိဗ္ဗုတော နူန သော ပိတာ။
နိဗ္ဗုတာ နူန သာ နာရီ၊ ယဿာယံ ဤဒိသော ပတီ”တိ။[၁]

ဥဒါနေသိ။

မဟာဘိနိက္ခမနံ

တံ သုတွာ ဗောဓိသတ္တော “သုသဒ္ဒေါ ဧတာယ အဟံ သာဝိတော”တိ အာစရိယဘာဂံ ကတွာ သတသဟဿဂ္ဃနိကံ မုတ္တာဟာရံ ပေသေသိ။ သာ အညထာ မညိ။ မဟာသတ္တော နန္ဒိဘဝနံ

၁။ အဘိ၊ ဋ္ဌ၊ ၁။ ၇၆။ ဓမ္မ၊ ဋ္ဌ၊ ၁။ ၅၄။ အပ၊ ဋ္ဌ၊ ၁။ ၇၃။ ဗုဒ္ဓဝံ၊ ဋ္ဌ။ ၃၂၈။ ဇာ၊ ဋ္ဌ၊ ၁။ ၇၁။

အဘိရုဟိ။ တတော သိရိသယနေ နိပဇ္ဇိ။ တာဝဒေဝ သဗ္ဗာဘရဏဝိဘူသိတာ ဟာဝဘာဝါဒိသိက္ခာ နစ္စဂီတာဒီသု ကုသလာ ဒေဝကညူပမိတာ စတ္တာလီသသဟဿခတ္တိယကညာ နာနာဝိဓပဉ္စင်္ဂတူရိယာနိ ဂဟေတွာ ဗောဓိသတ္တံ ပရိဝါရေတွာ အဘိရမာပေန္တိယော နစ္စဆေကာ နစ္စိတုံ ဂီတဆေကာ ဂါယိတုံ ဝါဒိတဆေကာ ဝါဒိတုံ အာရဘိံသု။ မဟာသတ္တော ဘဝေသု ဥက္ကဏ္ဌိတော ကာမေသု ဝိရတ္တစိတ္တော တတော အနတ္ထိကော မုဟုတ္တံ နိဒ္ဒံ ဩက္ကမိ။ တာ ပန သာမိမှိ နိဒ္ဒူပဂတေ "ကိမတ္ထံ ကိလမာမာ"တိ အတ္တနော အတ္တနော ဟတ္ထဂတတူရိယာနိ အဇ္ဈောတ္ထရိတွာ နိပဇ္ဇိံသု။

တသ္မိံ တသ္မိံ ဌာနေ သုဝဏ္ဏ ရဇတ ဒီပရုက္ခေသု ဂန္ဓတေလပဒီပါ ဈာယန္တိ။ ဒေဝတာ ပန အတ္တနော အာနုဘာဝေန အနေကာနိ ဝိပ္ပကာရာနိ ဒဿာပေသုံ "ဧကစ္စာ ပဂ္ဃရိတခေဠာ, ဧကစ္စာ လာလာကိလိန္နဂတ္တာ, ဧကစ္စာ ဒန္တေ ခါဒန္တိယော, ဧကစ္စာ ကာကစ္ဆန္တိယော, ဧကစ္စာ ဝိပ္ပလပန္တိယော, ဧကစ္စာ ဝိဝဋမုခါ, ဧကစ္စာ အပဂတဝတ္ထာ ပါကဋဝိဘစ္ဆာဝိသဒသမ္ဗာဓဋ္ဌာနာ"တိ။ တတော ပုဗ္ဗေ ပန မဟာသတ္တဿ သယနမဟာတလံ ဒေဝကညာပရိဝါရံ ဒေဝရညော သယနမဟာတလသဒိသံ၊ တံ ဒိဝသံ ပန တာသု နိဗ္ဗေဒဇနနတ္ထံ ဒေဝတာနုဘာဝေန အဟောသိ။ ဗောဓိသတ္တော ပဗုဇ္ဈိတွာ တာသံ ဝိပ္ပကာရံ ပဿိ။ တဿ သမောသရိတ ဂန္ဓဒါမ မာလာဒါမ မုတ္တာလမ္ဗကာဒိသမလင်္ကတသုဝဏ္ဏ မဏိ ရဇတ တာရက ခစိတ ဝိစိတြပဋဝိတာန သမ္ဗဒ္ဓသုဝဏ္ဏခစိတ ဝိဝိဓဝဏ္ဏသာဏိပါကာရပရိက္ခိတ္တံ တေသု တေသု ပတိဋ္ဌာပိတ စတုဇ္ဇာတိဂန္ဓ ကရဏ္ဍက ပဒီပ ဓူမ ကဋစ္ဆုကတဂန္ဓပရိဘဏ္ဍ ဝိပ္ပကိဏ္ဏ လာဇာပဉ္စမကပုပ္ဖပဟာရ သမလင်္ကတဘူမိဘာဂံ ဥဘတော ဝိစိတြကူပဓာနယနပုပ္ဖ နီလပုပ္ဖာဒိ မဟဂ္ဃဝိစိတြတ္ထရဏပတ္ထရိတံ အနဂ္ဃဒိဗ္ဗသယနဝိဋ္ဌဘာဂံ မဟာရဟံ သယနံ အလင်္ကတသက္ကဘဝနသဒိသံ မဟာတလံ ဝိပ္ပကိဏ္ဏဝိဒ္ဓသ နာနာကဠေဝရသမ္ဘရိတံ အာမကသုသာနံ ဝိယ ခါယိ။ တယော ဘဝေ အာဒိတ္တပဏ္ဏာယရေ ဝိယ ပဿိ။

သော သိရိသယနာ ဥဋ္ဌာယ မဟာဒွါရသမီပေ ဌတွာ ဥမ္မာရေ သီသံ ကတွာ နိပန္နံ ဆန္နာမစ္စံ ပဗောဓိတွာ “ဧကံ အဿံ အာနေဟီ”တိ ပေသေတွာ ပုတ္တံ ပဿိဿာမီတိ ဂန္တွာ တံ အာလင်္ဂိတုကာမော ဟုတွာပိ ဂမနန္တရာယဘယေန အနာလင်္ဂိတွာ ပါသာဒါ ဩတရိ။ ဆန္နောပိ အဿာလင်္ကာရံ ဂဟေတွာ အဿသာလံ ဂန္တွာ ဂန္ဓတေလပဒီပေသု ဇလန္တေသု သုမနဒါမာဒိပဋိမဏ္ဍိတဝိစိတြပဋဝိတာနဿ ဟေဋ္ဌာ ဂန္ဓပရိဘဏ္ဍကတေ ရမဏီယေ ဘူမိဘာဂေ ဌိတံ ဂိဝတော ပဋ္ဌာယ အာယာမေန အဋ္ဌာရသဟတ္ထံ တဒနုစ္ဆဝိကေန ဥဗ္ဗေဓေန သမန္နာဂတံ စက္ကဝတ္တိပရိဘောဂံ သုဓောတသင်္ခပဋိဘာဂံ ကာကသီသံ မုဋ္ဌကေသံ ထာမဇဝသမ္ပန္နံ ကဏ္ဍကံ အဿရာဇံ သုကပ္ပိတံ ကပ္ပေတွာ မဟာသတ္တဿ ဥပနာမေသိ။ မဟာသတ္တောပိ “တာတ ကဏ္ဍက အဇ္ဇ ဧကရတ္တိံ မံ တာရယ, အဟံ တယာ တာရိတော ဗုဒ္ဓေါ ဟုတွာ သတ္တသမူဟံ တာရေဿာမီ”တိ ဝတွာ ဥလ္လင်္ဃိတွာ အဿရာဇပိဋ္ဌိံ အဘိရုဟိ။ အဿော သောမနဿပ္ပတ္တော သကလယောဇနိကံ ကပိလဝတ္ထုနဂရံ သဒေါ်ဘယမာနော မဟာဟသိတံ ဟသိတုံ အာရဘိ။ တံ ဒေဝတာ သန္နိရုမ္ဘိတွာ အက္ကမနပဒဝါရေသု ဟတ္ထတလာနိ ဥပနာမေသုံ။

မဟာသတ္တော အဿပိဋ္ဌိဝရမဇ္ဈဂတော တဿ ဝါလဓိံ ဆန္နံ ဂါဟာပေတွာ မဇ္ဈိမယာမေ ဒွိသဟဿပုရိသဝိဝရိတဗ္ဗကဝါဋံ နုစ္စာရိတန္တိလဒ္ဓနာမံ၊ မဟာဒွါရံ ပတွာ ဟတ္ထိဂဏနာယ ကောဋိသဟဿဟတ္ထီနံ ပုရိသဂဏနာယ ဒသန္နံ ကောဋိသဟဿပုရိသာနံ ဗလဓာရဏတော ဆန္နသေဟိ သဒ္ဒိံ အဋ္ဌာရသဟတ္ထံ မဟာပါကာရံ ဥလ္လင်္ဃိတွာ ဂန္တုကာမော ဒေဝတာဟိ ဝိဝဋေန ဒွါရေန နိက္ခမိတွာ စက္ကဝတ္တိသမ္ပတ္တိဝဏ္ဏကဿ မာရဿ ဝစနံ အနာဒိယိတွာ ဟတ္ထဂတံ သတ္တရတနပရိဝါရံ စတုဒီပစက္ကဝတ္တိရဇ္ဇသိရိံ နိဿန္ဒနံ ဝိယ အပဂိဒ္ဓေတွာ အာသဠှိပုဏ္ဏမာယ ဥတ္တရာသဠှနက္ခတ္တေ ဝတ္တမာနေ နိက္ခမိတွာ ကပိလဝတ္ထုနဂရံ ဩလောကေတုကာမော ဟုတွာ ကုမ္ဘကာရစက္ကဝတ္တနံ ဝိယ ဆိန္ဒိတွာ ပရိဝတ္တိတဘူမိဘာဂေ ဌိတကဏ္ဍကပိဋ္ဌိမဇ္ဈဂတော နဂရံ

ဝိလောကနံ ကတွာ တတ္ထ စေတိယဋ္ဌာနံ ဒဿေတွာ ဂမနီယဋ္ဌာနာဘိမုခံ ကတွာ အဿံ ပါယာသိ အပရိမာဏေန သက္ကာရေန မဟန္တေန အာနုဘာဝေန ဥဠာရေန သိရိသောဘဂ္ဂေန။

တသ္မိံ ခဏေ ဒေဝတာ အဿဿ ပုရတော သဋ္ဌိဥက္ကာ သဟဿာနိ ဓာရယိံသု။ တထာ ပစ္ဆာ ဒက္ခိဏဝါမပဿတော။ စက္ကဝါဠမုခဝဋ္ဋိယံ ပန အပရိယန္တာ ဥက္ကာ ဥက္ခိပိံသု။ တထာ အာကာသေ သကလပထဝိယံ။ ပုရတော အဋ္ဌသဋ္ဌိ တူရိယသဟဿာနိ ဝဇ္ဇိံသု။ တထာ ပစ္ဆာ ဒက္ခိဏဝါမပဿတော။ အပရာ ဒေဝတာ သုပဏ္ဏ နာဂ ယက္ခ ဂန္ဓဗ္ဗ သက္က ဗြဟ္မာဒယော ဂန္ဓ ပုပ္ဖ ဓူမ သဓဇတာဆတ္တမန္ဒာရဝ ပါရိဆတ္တက ဝီဏာဒီဟိ ပူဇယမာနာ ဓာရယမာနာ သမန္တတော ပရိဝါရေတွာ ဂစ္ဆန္တိ။ စက္ကဝါဠမုခဝဋ္ဋိယံ အာကာသေ စ ဌတွာ ဒေဝါ သုဝဏ္ဏ ရဇတ မဏိ ပဝါဠကာ စ ဖလိတ လောဟိတင်္က မသာရဂလ္လ စင်္ကောဋကေ ဂဟေတွာ ပဒုမ သုမန မလ္လိက မန္ဒာရဝ ပါရိစ္ဆတ္တကပုပ္ဖာဒီဟိ ပူရေတွာ ဝိဿဇ္ဇေန္တိ။ သကလနဘံ မဟာမေဃဝုဋ္ဌိဓာရာ ပရိပုဏ္ဏံ ဝိယ ဒိဗ္ဗပုပ္ဖဝဿေန နိရန္တရံ အဟောသိ။

သကလစက္ကဝါဠဂဗ္ဘံ ဒိဗ္ဗတူရိယနိဂ္ဃောသေန အပ္ဖောဋ္ဌနသာဓုကာရ သေဠန ဥန္နာဒသဒ္ဒေဟိ စ မဟာသမုဒ္ဒကုစ္ဆိယံ အနေကသဟဿမေဃုဋ္ဌာနကာလော ဝိယ, အသနိဝိစက္ကနိဂ္ဃောသော ဝိယ, ယုဂန္ဓရကုစ္ဆိယံ သာဂရနိဂ္ဃောသကာလော ဝိယ စ ဧကနိန္နာဒံ အဟောသိ။ ဧဝရူပေန သိရိသောဘဂ္ဂေန ဝတ္တမာနေန ကဏ္ဍကော အဿရာဇဝရော ပိဋ္ဌိဝရမဇ္ဈဂတမဟာသတ္တေန ဝါလဓိဂဟိတဆန္နေန သဒ္ဓိံ ဒသယောဇနသဟဿအမှုမှုယောဇနသတာဓိကဆတ္တိံသယောဇနသတသဟဿပရိမဏ္ဍလံ ဧကံ စက္ကဝါဠဂဗ္ဘံ နာဘိယာ ဌိတံ စက္ကနေမိဝဋ္ဋံ မဒ္ဒန္တော ဝိယ အန္တေန အက္ကမိတွာ ပါတရာသမေဝ အာဂန္တွာ အတ္တသမ္ဘာဒိတံ ဘောဇနံ ဘုဉ္ဇိတုံ သမတ္ထဝေ ဂေါပိဒေဝါဒီဟိ ဝိဿဋ္ဌဂန္ဓမာလာဒိဇင်္ဃံ ဘိန္ဒန္တော တိံသယောဇနမဂ္ဂံ ဂန္တွာ အနောမနဒီတီရံ ပါပုဏိ။ အရုဏော ဥဋ္ဌဟိ။

ဗောဓိသတ္တပဗ္ဗဇ္ဇာ

တတော ဆန္နံ ပုစ္ဆိ "သမ္မ ကာ နာမ အယံ နဒီ"တိ။ ဒေဝ အနောမာ နာမာတိ။ "သာဓု ဘဏေ အမှာကံပိ ပဗ္ဗဇ္ဇာ အနောမာ ဘဝိဿတိ။ ဂဏှာမိ ဣမိဿာ တီရေဝ ဌတွာ ပဗ္ဗဇ္ဇ"န္တိ ပဏှိယာ အဿဿ သညံ ဒတွာ အဋ္ဌုသဘဝိတ္ထာရံ နဒိံ အတိက္ကမိတွာ ပါရိမတီရေ ဌိတအဿပိဋ္ဌိတော ဩရုယှ ရဇတ ပဋ္ဋ သရိက္ခကဝါလုကာပိဋ္ဌေ ဌတွာ ဆန္နံ အာဘရဏေဟေဝ သဒ္ဓိံ နိဝတ္တေတွာ မောဠိံ ဆိန္ဒိတွာ အာကာသေ ခိပိတွာ တံ သက္ကေန ဂဟေတွာ ယောဇနိကသုဝဏ္ဏစင်္ကောဋကဝရေန တာဝတိံသဘဝနမ္ဗျေ ယောဇနိက စူဠာမဏိမယေ စေတိယေ ပတိဋ္ဌာပိတေ ကဿပဗုဒ္ဓကာလေ ပုရာဏသဟာယကေန ဃဋိကာရမဟာဗြဟ္မုနာ အာနီတအဋ္ဌပရိက္ခာရေ ဂဟေတွာ ပဗ္ဗဇိတွာ အတ္တနာ နိဝတ္ထဒိဗ္ဗဒုဿယုဂံ ဗြဟ္မလောကေ ဒွါဒသယောဇနိကံ ဒုဿထူပံ ကာတုံ ဃဋိကာရဗြဟ္မုနော ဒတွာ တဒဝိဒူရေ အနုပိယအမ္ဗဝနေ ပဗ္ဗဇ္ဇာသုခေန သတ္တာဟံ ခေပေတွာ တတော ပါတောဝ နိက္ခမိတွာ တိံသယောဇနမဂ္ဂံ ဧကန္တရာဘတ္တေနေဝ ပဒသာ ရာဇဂဟံ ဂန္တွာ ပါစီနဒွါရေန နဂရံ ပဝိသိတွာ သပဒါနံ ပိဏ္ဍာယ စရန္တော အတ္တနော ရူပသိရိယာ နာဠာဂိရိနာဂပဝိဋ္ဌကာလံ ဝိယ အသုရိန္ဒပဝိဋ္ဌအသုရပုရံ ဝိယ စ သကလနဂရံ သံခေါဘေတွာ အတ္တာနံ ဒိဋ္ဌပုရိသေဟိ ရညော အာရောစိတေ ရညာ ပေသိတေဟိ ဒူတေဟိ အနုဂမမာနော ယာပနမတ္တံ ဂဟေတွာ တေနေဝ ဒွါရေန နိက္ခမိတွာ ပဏ္ဍဝပဗ္ဗတဆာယာယံ ပုရတ္ထာဘိမုခေါ နိသီဒိတွာ တသ္မိံ အတ္တဘာဝေ စက္ခုနာပိ အဒိဋ္ဌပုဗ္ဗံ မိဿကာဟာရံ ပစ္စဝေက္ခဏာဗလေန အမတံ ဝိယ ပရိဘုဉ္ဇိတွာ မုခံ ဝိက္ခာလေတွာ ပတ္တံ ဓောဝိတွာ ပတ္တတ္ထဝိကာယ ဩတာပေတွာ မုဟုတ္တံ ပဗ္ဗဇ္ဇာသုခေန ဝီတိနာမေန္တော ပလ္လင်္ကံ အာဘုဇိတွာ နိသီဒိ။

ဗိမ္ဗိသာရရညော ပဋိညာဒါနံ

ဒူတာ ဂန္တွာ ရညော အာရောစေသုံ။ ရာဇာ ဝေဂေန အာဂန္တွာ ဧကမန္တံ နိသိန္နော "ကုတော အာဂတတ္ထာ"တိ ? အာဟ။

‘သကျဇနပဒါ မဟာရာဇာ’တိ။ ‘ကတရနဂရတော’ ? တိ။ ‘ကပိလဝတ္ထုနဂရတော’တိ။ ‘ကိံ ဇာတိကော’ ? တိ။ ‘သကျဇာတိကော’တိ။ ‘ကဿ ပုတ္တော’ ? တိ။ ‘သုဒ္ဓေါဒနမဟာရာဇဿ’တိ၊ ‘ကိံ နာမကော’ ? တိ။ ‘သိဒ္ဓတ္ထနာမကောမှိ’တိ။ ဧဝံ ရညာ ပုဋ္ဌော မဟာသတ္တော ဗျာကာသိ။ ဗောဓိသတ္တော စ ဗိမ္ဗိသာရော စ အဒိဋ္ဌပုဗ္ဗသဟာယာ။ ရာဇာ သောမနဿပ္ပတ္တော ဟုတွာ “ဉာတကေဟိ သဒ္ဓိံ ဘဏ္ဍိတွာ အာဂတော ဘဝိဿတိ၊ ဣဓာဂစ္ဆန္တော သုန္ဒရံ အဟောသိ”တိ စိန္တေတွာ “တုမှာကံ ဣဓာဂမနံ သွာဂမနံ၊ အဟံ တုမှာကံ အဒိဋ္ဌပုဗ္ဗကော သဟာယော ဗိမ္ဗိသာရော နာမ၊ ပဉ္စယောဇနသတိက အင်္ဂ မဂဓေသု ဣဿရော၊ ဥပဍ္ဎရဇ္ဇံ တုမှာကံ ဒမ္မိ၊ ဧတ္ထ ဥဘော သဟာယာ ရဇ္ဇံ ကာရေမာ”တိ ဥပဍ္ဎရဇ္ဇေန နိမန္တေသိ။ တံ သုတွာ မဟာသတ္တော “နတ္ထိ မဟာရာဇ မယှံ ရဇ္ဇေန အတ္ထော၊ အဟံ ဟတ္ထဂတံ စက္ကဝတ္တိရဇ္ဇံ ခေဠပိဏ္ဍံ ဝိယ ဆဍ္ဍေတွာ ပရမာဘိသမ္ဗောဓိံ ပတ္ထယန္တော နိက္ခန္တော”တိ အာဟ။ ရာဇာ ယာစန္တောပိ’ဿ မနံ အလဘိတွာ ဗုဒ္ဓဘူတကာလေ အတ္တနော ဝိဇိတံ အာဂမနတ္ထာယ ပဋိညံ အဂ္ဂဟေသိ။

ပဓာနာနုယုဉ္ဇနံ

မဟာသတ္တော တဿ ပဋိညံ ဒတွာ တတော နိက္ခမိတွာ အနုပုဗ္ဗေန စာရိကံ စရမာနော အာဠာရကာလာမံ ဥပသင်္ကမိတွာ တဿ ပါဝစနေ အဋ္ဌ သမာပတ္တိယော နိဗ္ဗတ္တေတွာ ဥပရိဝိသေသံ ပုစ္ဆိတွာ “နတ္ထီ”တိ သုတွာ တေန အာစရိယဋ္ဌာနေ ဌပိတော တံ အနလင်္ကရိတွာ ဥဒကံ ရာမပုတ္တံ ဥပသင်္ကမိတွာ တဿ ပါဝစနေ အဋ္ဌ သမာပတ္တိယော နိဗ္ဗတ္တေတွာ ဥပရိဝိသေသံ ပုစ္ဆိတွာ “တတော ဥတ္တရိ နတ္ထီ”တိ ဝုတ္တေန အာစရိယဋ္ဌာနေ ဌပိတော တံ အနလင်္ကရိတွာ ဥရုဝေလံ ဂန္တွာ ရမဏီယေ ဘူမိဘာဂေ ဆဗ္ဗဿာနိ ပဓာနံ ပဒဟန္တော အာကာသေ ဂဏ္ဌိံ ကရောန္တော ဝိယ မဟာပထဝိံ ပရိဝတ္တေန္တော ဝိယ စ ဒေဝ ဗြဟ္မ သမဏဗြာဟ္မဏေဟိပိ ကေဟိစိ ကာတုမသက္ကုဏေယျံ အတိဒုက္ကရကာရိကံ ကတွာ ပဉ္စဝဂ္ဂိယေဟိ ဥပဋ္ဌဟိယမာနော တတ္ထ

မောက္ခံ ကိစ္စံ အဒိသွာ တံ ပဟာယ သရီရေ ထာမံ ဂါဟာပေတွာ ဩဠာရိကာဟာရံ ပရိဘုဉ္ဇိတွာ ပါတုဘူတမဟာပုရိသလက္ခဏာနုဗျဉ္ဇနော ဝေသာခပုဏ္ဏမိစာတုဒ္ဒသီပစ္စူသကာလေ ပဉ္စ မဟာသုပိနေ ဒိသွာ သယမေဝ ဗျာကရိတွာ "နိဿံသယံ သွာဟံ ဗုဒ္ဓေါ ဘဝိဿာမီ"တိ စိန္တေတွာ ကာလဿေဝ ဝုဋ္ဌာယ သရီရပဋိဇဂ္ဂနံ ကတွာ သေနနိဂမဒွါရေ ဗဟုပါရောဟနိဂြောဓမူလေ နိသီဒိတွာ တတော ပုရေတရမေဝ ခိရပရိဝတ္တနံ ကတွာ ပတ္ထိတပတ္ထနာယ သုဇာတာယ ပဋိယတ္တဝရ-မဓုယာပါသံ သုဝဏ္ဏပါတိယာ ဂဟေတွာ နေရဉ္ဇရာယ တီရေ သုပတိဋ္ဌိတတိတ္ထေ နိသီဒိတွာ ပါယာသံ ပရိဘုဉ္ဇိတွာ သုဝဏ္ဏပါတိံ နဒိယံ ခိပိတွာ ကာဠနာဂရညော ဘဝနဂါမိံ ကတွာ သုပုပ္ဖိတသာလဝနေ ဒိဝါဝိဟာရံ ကတွာ သာယနှသမယေ သုဝဏ္ဏသုရဘိဂန္ဓကုသုမေသု ဝဏ္ဋတော ဩမုဉ္စိတွာ စီဝရုပရိ ပတမာနေသု နာဂသုပဏ္ဏာဒိသု ဒိဗ္ဗပုပ္ဖဂန္ဓာဒီဟိ ပူဇယမာနေသု ဒေဝတာသု သာဓုကာရံ ဒဒမာနာသု ဒသသဟဿိလောကဓာတူသု ကမ္ပမာနာသု ဒေဝတာဟိ အလင်္က-တေန အဋ္ဌုသဘဝိတ္ထာရမဂ္ဂေန ဝိဇမ္ဘမာနော ကေသရသီဟော ဝိယ ဗောဓိရုက္ခာဘိမုခေါ ဂစ္ဆမာနော အန္တရာမဂ္ဂေ သောတ္ထိယဗြာဟ္မဏဿ ဟတ္ထတော အဋ္ဌ တိဏမုဋ္ဌိယော ဂဟေတွာ ဗောဓိမဏ္ဍံ အာရုယှ ဒက္ခိဏပစ္ဆိမဥတ္တရဒိသာဘာဂေ ပရိဂဏှိတွာ တံ ဘူမိဘာဂံ ဌတွာ ပုရတ္ထိမဒိသာယ[1] အဂ္ဂေ ဂဟေတွာ တိဏမုဋ္ဌိယော စာလေတွာ တာဝဒေဝ ပါတုဘူတံ စုဒ္ဒသဟတ္ထံ အဘိဋအပရာဇိတဥတ္တမပလ္လင်္ကံ အဘိရုယှ ရဇတက္ခန္ဓသဒိသက္ခန္ဓံ မောရပိဉ္ဆဆတ္တသဒိသစ္ဆာယံ ဣန္ဒနီလ-မဏိပတ္တ ပဋိဘာဂပတ္တံ ပဝါဠ ဒလ သဒိသ ရတ္တင်္ကုရံ မူလတော ယာဝ အဂ္ဂါ ရတနသတံ သမန္တတော ရတနသတံ မဟာဗောဓိရုက္ခံ ပိဋ္ဌိတော ကတွာ ပုရတ္ထာဘိမုခေါ "ကာမံ တစော စ နှာရုစ"တိအာဒိနာ

၁။ ပုဗ္ဗုတ္တရဒိသာဘာဂေ ဌိတော (ဗုဒ္ဓဝံသဋ္ဌကထာယံ ၃၃၇ ပိဋ္ဌေ)

ပဝတ္တသမ္မပ္ပဓာနထိရဝီရိယံ အဓိဋ္ဌာယ "သဗ္ဗညုတံ အပါပုဏိတွာ န ဣမံ ပလ္လင်္ကံ ဘိန္ဒိဿာမီ"တိ နိသီဒိ။

ဗောဓိမဏ္ဍူပဂမနံ

မဟာဗြဟ္မာ စန္ဒမဏ္ဍလပဋိဘာဂံ တိယောဇနိကံ ဥတ္တမသေတစ္ဆတ္တံ ဓာရယမာနော အဋ္ဌာသိ။ သက္ကော ဒေဝရာဇာ သကဝါတံ ဂဟေတွာ ဓမိတေ စတ္တာရော မာသေ သဒ္ဒံ ကတွာ နိဿဒ္ဒဘာဝံ ဝီသရတနသတိကံ ဝိဇယုတ္တရသင်္ခံ ဓမမာနော အဋ္ဌာသိ။ မဟာကာဠော နာဂရာဇာ အနေကေဟိ ပဒေဟိ ထုတိယော ဝဒမာနော, ပဉ္စသိခေါ တိဂါဝုတံ ဗေဠုဝပဏ္ဍုဝီဏံ ဝါဒယမာနော, သုယာမော သုဝဏ္ဏဝါဠဗီဇနိံ ဂဟေတွာ, သန္တုသိတော မဏိတာလဝဏ္ဋံ ဂဟေတွာ, စတုလောကပါလာ ခဂ္ဂဟတ္ထာ သမန္တာ အဋ္ဌံသု။ ဒွတ္တိံသဒေဝကုမာရိကာ ဒိဗ္ဗပုပ္ဖသမုဂ္ဂေ ဟေမသဇ္ဈပဝါဠမဏိစင်္ကောဋကေ ဂဟေတွာ ပူဇယမာနာ အဋ္ဌံသု။ ဧကစ္စေ ဒေဝါ ဓဇပဋာကပန္တိယော ဂဟေတွာ, ဧကစ္စေ ကဒလိပန္တိယော, ဧကစ္စေ တောရဏပန္တိယော, ဧကစ္စေ ဓူမကဋစ္ဆုမာလာ, ဧကစ္စေ ပုပ္ဖပါတိမာလာ, ဧကစ္စေ ပုဏ္ဏဃဋမာလာ, ဧကစ္စေ မဏိဒဏ္ဍဒီပကမာလာ, ဧကစ္စေ သီရိဝစ္ဆမာလာ, ဧကစ္စေ နန္ဒိယာဝဋ္ဋမာလာ, ဧကစ္စေ ယုဂမာလာ, ဧကစ္စေ အင်္ကုသမာလာ, ဧကစ္စေ ဘဒ္ဒပီဌမာလာ, ဧကစ္စေ ဝါဠဗီဇနီမာလာ, ဧကစ္စေ သင်္ခမာလာ, ဧကစ္စေ မင်္ဂလပန္တိယော ဓာရေသုံ။ ဧကစ္စေ ရဇတအာဒါသမာလာ, ဧကစ္စေ မဏိအာဒါသမာလာ, ဧကစ္စေ သဗ္ဗရတနာဒါသမာလာ ဓာရေသုံ။ သဗ္ဗာ ဒသသဟဿစက္ကဝါဠဒေဝတာ ဆဏဝေသံ ဂဏှိံသု။

မာရာရိဝိဇယော

တသ္မိံ သမယေ မာရော ပါပိမာ ဆဗ္ဗဿာနိ မဟာသတ္တဿ ပဒါနုပဒိကော ဩတာရာပေက္ခော ဝိစရိတွာ ဥက္ကဏ္ဌိတော အတ္တနော ဒေဝလောကံ ဂတော အာဝဇ္ဇေန္တော မဟာသတ္တံ ဗောဓိမဏ္ဍံ အာရုယှ ပလ္လင်္ကဝရမာရုယှ နိသိန္နံ ဒိသွာ "သိဒ္ဓတ္ထကုမာရော မယှံ ဝသံ အတိက္ကမိတုကာမော၊ န ဒါနိဿ အတိက္ကမိတုံ ဒဿာမီ"တိ

မာရသေနံ သန္နိပါတေတွာ တမတ္ထံ အာရောစေတွာ မာရဃောသနံ နာမ ဃောသာပေတွာ မာရဗလံ အာဒါယ နိက္ခမိ။ နိက္ခမိတွာ စ ပန မာရသေနံ အာမန္တေသိ "မာရိသာ ဟေဋ္ဌာ အဝီစိတော ဥပရိဘဝဂ္ဂံ အပရိယန္တာသု လောကဓာတူသု သိဒ္ဓတ္ထသဒိသော ဥတ္တမပုရိသော နတ္ထိ၊ ပုရိသုသဘော ဧသပုရိသသီဟော ပုရိသနာဂေါ၊ တသ္မာ တဿ သမ္မုခါ ယုဒ္ဓံ ဒါတုံ န သက္ခိဿာမ။ ဧကပဿေန ဒဿာမာ"တိ။ ဥတ္တရပဿေန မာရသေနာဂမနံ ဝိစာရေသိ။ ပုနပိ အာဟ "တုမှေ ယထာသတ္တိ ယထာဗလံ နာနာဝုဓာ နာနာသရီရဝဏ္ဏာ နာနာသဏ္ဌာနာ နာနာမုခါ ဟုတွာ တဿ ပလ္လင်္ကတော ဥဋ္ဌဟိတွာ ပလာယနတ္ထာယ ဝါယာမံ ကရောထာ"တိ။ ပုရတော ဒွါဒသယောဇနိကံ သေနံ ဌပေတွာ တထာ ဒက္ခိဏတော ဝါမတော ပစ္ဆတော စက္ကဝါဠပရိယန္တံ ကတွာ ဌပေသိ။ ဥဒ္ဓံ နဝယောဇနုဗ္ဗေဓံ၊ ဧကစ္စာ နီလသရီရာ ရတ္တမုခါ၊ ဧကစ္စာ ရတ္တသရီရာ နီလမုခါ၊ ဧကစ္စာ သေတသရီရာ ပီတမုခါ၊ ဧကစ္စာ ပီတသရီရာ သေတမုခါ။ ဧကစ္စာ ကဏှသရီရာ ကဗရမုခါ၊ ဧကစ္စာ ကဗရသရီရာ ကဏှမုခါ၊ ဧကစ္စာ နီလသရီရာ သေတမုခါ၊ ဧကစ္စာ သေတသရီရာ နီလမုခါ၊ ဧကစ္စာ သေတသရီရာ ကဏှမုခါ၊ ဧကစ္စာ ကဏှသရီရာ သေတမုခါ၊ ဧကစ္စာ ကဗရသရီရာ နီလမုခါ၊ ဧကစ္စာ ဟေဋ္ဌိမကာယတော နာဂသရီရာ ဥပရိမကာယတော မနုဿ-သရီရာ၊ ဧကစ္စာ ဟေဋ္ဌိမကာယတော သုပဏ္ဏသရီရာ ဥပရိမကာယတော မနုဿသရီရာ၊ ဧကစ္စာ ဟေဋ္ဌိမကာယတော ဗျဂ္ဃသရီရာ ဥပရိမ-ကာယတော ဥသဘသရီရာ၊ ဧကစ္စာ ဟေဋ္ဌိမကာယတော ဝါရဏ-သရီရာ ဥပရိမကာယတော ဟယသရီရာ၊ ဥပရိမကာယတော ဝါရဏ-သရီရာ၊ ဟေဋ္ဌိမကာယတော ဟယသရီရာ၊ ဧကစ္စာ ဟေဋ္ဌိမကာယတော သီဟသရီရာ ဥပရိမကာယတော မဟိံသသရီရာ၊ ဟေဋ္ဌိမကာယတော မဟိံသသရီရာ၊ ဥပရိမကာယတော သီဟသရီရာ၊ ဧကစ္စာ ဟေဋ္ဌိမ-ကာယတော ဂိဇ္ဈသရီရာ ဥပရိမကာယတော ကာကသရီရာ၊ ဟေဋ္ဌိမ-ကာယတော ကာကသရီရာ၊ ဥပရိမကာယတော ဂိဇ္ဈသရီရာ၊ ဧကစ္စာ ဟေဋ္ဌိမကာယတော မနုဿသရီရာ ဥပရိမကာယတော ဂိဇ္ဈသရီရာ၊

ဧကေစ္စာနံ ဒက္ခိဏကဏ္ဏသောတေန ပဝိဋ္ဌယောရသပ္ပါ ဝါမကဏ္ဏသောတတော နိက္ခမိတွာ ဖဏံ ဓာရေသုံ။ တေန ဣတရတော။

ဒက္ခိဏကဏ္ဏနာ ဝါမကဏ္ဏတော။ တေန ဣတရတော။ ဒက္ခိဏနာသိကဖုဋေန ဣတရတော တေန ဣတရဟော၊ မုခေန ပဝိဋ္ဌာ မတ္ထကတော။ တေန မုခတော၊ နာဘိပဝိဋ္ဌာ ဥရတော။ တေန နာဘိတော၊ ဒက္ခိဏဟတ္ထဝေဋ္ဌိတနာဂါ ဝါမဇာဏုမတ္ထကေ ဖဏာနိ ဓာရေသုံ၊ ဝါမဟတ္ထဝေဋ္ဌိတနာဂါ ဒက္ခိဏဇာဏုမတ္ထကေ၊ တထာ ဂေါဏ မဟိံသ သပ္ပ အဇ ဂရာဒယော။ ဧဝံ ဂိဝ ဥရ ကဋိ ဦရု ပါဒါဒီသု ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။ သဗ္ဗာ ပန သေနာ နိဗ္ဗိဓပိင်္ဂလ နိက္ခန္တက္ခိနိက္ခန္တဒါဌာ ကုဋိလဘမုကာ ဘိန္နနလာဋာ နိက္ခန္တတိခိဏမဟာနခါ တမ္ဗလ ပစသုဝိပ္ပကိဏ္ဏမုပ္ပုရိဋ္ဌိတဒုသဏ္ဌာနာဝိဝဏ္ဏကဿ ဝိဘစ္ဆကုရုရဒါရုဏာ ဝိယ ဒုဖဿနာနာဝုဓဟတ္ထာ ဂါဝုတ ဒွိဂါဝုတ တိဂါဝုတ ယောဇနဒွိယောဇန တိယောဇနာဒိသမုဂ္ဂတသရီရာ ယောဇနသဟဿတော ပဋ္ဌာယ ပထဝုန္ဒြိယနမေဃနိတ္ထရကအသနိဝိစက္က ဖလန ဥဒ္ဒါလန မဟာသာဂရ နိယောသဘဝနဝိပုလသဒ္ဒနိယောသာ စက္ကဝါဠပဗ္ဗတံ ဘိန္ဒိတွာ ဣမံ စက္ကဝါဠံ အာဂတော မဟာသမုဒ္ဒယောသော ဝိယ အာကာသံ ဥလ္လင်္ဃိတွာ သကလပထဝိံ ပရိမဒ္ဒိတုံ ဂစ္ဆမာနာ ပဗ္ဗတယဋ္ဌာ ဝိယ စ မာရသေနာ မဟာဗောဓိမဏ္ဍံ အဝတ္ထရမာနာ ဝိယ ဂစ္ဆန္တိ။

မာရော ဧဝံ ဝိစာရိတသေနာယ ဂမနသဇ္ဇံ ကတွာ ဒိယဍ္ဎယောဇနသတိကံ ဂိရိမေခလဟတ္ထိက္ခန္ဓဝရဂတော မာပိတဗာဟုသဟဿေဟိ အသိ သတ္တိ ဓနု သရ တောမရ ကဏယ ဘိန္ဒိဝါဠ ပိဋ္ဌရကုန္တ စက္ကသယ် အင်္ကုသ ကံသ ပါသာဏ အယပါသ အယမုသလ ဝါသိဖရသု တိသူလာဒိဘေဒနာနာဝုဓာနိ ဂဟေတွာ ဝိဘစ္ဆသရီရော ဒါရုဏသဒ္ဒေန "သိဒ္ဓတ္ထကုမာရံ ဂဏှထ, ဟနထ, ဗန္ဓထ, ဗာဓေထ, ဥတ္တာသေထ, ဟဒယံ မဒ္ဒထ, ဥရံ ဖာလေထ, ပါဒေသု ဂဟေတွာ ပရသမုဒ္ဒေ ခိပထာ"တိ အာဏာပေန္တော အာဂစ္ဆတိ။

တသ္မိံ ခဏေ ဆဏဝေသံ ဂဟေတွာ ဗောဓိသတ္တံ ပရိဝါရေတွာ ဋ္ဌိတာ ဒသသဟဿစက္ကဝါဠဒေဝတာ မာရသေနနိယောသံ

သုတွာ ဥတ္တရဒိသံ ဩလောကယမာနာ မာရသေနံ အာဂစ္ဆမာနံ ဒိသွာ “မာရော အာဂတော”တိ ဥတွာ ဘီတတသိတာ သမ္မုခ- ဋ္ဌာနတောယေဝ မဟာသတ္တံ ဧကကံ ပဟာယ ပလာယိတုံ အာရဘိံသု။ သက္ကော ဝိဇယုတ္တရသင်္ခံ ပိဋ္ဌိတော ကတွာ ပလာယိ။ မဟာကာဠော နာမ နာဂရာဇာ ပထဝိံ ပဝိသိတွာ ပဉ္စယောဇနသတိကံ မန္ဒိရဏနာဂ- ဘဝနံ[1] ဂန္တွာ သိရိဂဗ္ဘံ ပဝိသိတွာ ဥဘောဟိ ဟတ္ထေဟိ မုခံ ပိဓာယ နိပဇ္ဇိ။ မဟာဗြဟ္မာ သေတဆတ္တံ ကောဋိယံ ဂဟေတွာ ဗြဟ္မဘဝနံ အဂမာသိ။ တထာ သေသဒေဝတာပိ ဌာတုံ အသမတ္ထာ အဟေသုံ။

ဗောဓိသတ္တော ဧကကော ဝ နိသီဒိ။ သော သဗ္ဗဒေဝတာနံ ပလာတတ္တာ နိသဒ္ဒံ သုညံ ပဒေသံ ဒိသွာ ဥတ္တရံ ဒိသံ ဩလော- ကယမာနော အဇ္ဈောတ္ထရိတွာ အာဂစ္ဆမာနံ မာရဗလံ ဒိသွာ စိန္တေသိ “အယံ ဧတ္တကော ဇနော မံ ဧကကံ သန္ဓာယ မဟန္တံ ဝါယာမံ ကရောတိ။ ဣမသ္မိံ ဌာနေ မမ အဝဿယော ဟုတွာ မာရ- သေနာယ သဒ္ဓိံ ယုဇ္ဈနကော ပိတာ ဝါ ဘာတာ ဝါ သဟာယော ဝါ နတ္ထိ၊ ဒေဝတာပိ ပလာတာ၊ ဌပေတွာ ဒသ ပါရမိယော အညံ ပဋိသရဏံ နတ္ထိ။ သီလပါရမိဘူမိယံ ဝီရိယပါရမီပါဒေန ပတိဋ္ဌဟိတွာ ပညာပါရမိခဂ္ဂံ သဒ္ဓါဟတ္ထေန ဂဟေတွာ သေသပါရမိယော ဖလကံ ကတွာ ပလ္လင်္ကတော အနုဋ္ဌဟိတွာ မယာ မာရသေနံ ဝိဒ္ဓံသိတုံ ဝဋ္ဋတီ”တိ ပါရမိယော ဥပပရိက္ခမာနော နိသီဒိ။

မာရဿ နဝဝဿာဝုဋ္ဌိဝိဿဇ္ဇနံ

အထ မာရော အဍ္ဎယောဇန ဧကယောဇန ဒွိယောဇန- တိယောဇနာဒိပမာဏပဗ္ဗတကူဋပ္ပဒါလနသမတ္ထံ ပုရတ္ထိမာဒိဘေဒံ ဝါတ- ဝဿံ, ဝနရုက္ခာဒီနံ ဥပရိဘာဂေန မဟောဃပဝတ္တာပကံ ဝုဋ္ဌိဓာရာဝဿံ, ဝေဂေန ပထဝီဘိန္နံ ကုရုမာနံ ဘိံသနကခရဋ္ဌေန သံဓုမာယန္တံ ပဇ္ဇလန္တံ

၁။ မဉ္ဇေရိကနာဂဘဝနံ။ အပ၊ ၄၊ ၁။ ၈၆။ ဗုဒ္ဓဝံ၊ ၄။ ၃၃၈။
ဇာ၊ ၄၊ ၁။ ၈၄။ ဇိနာလင်္ကာရ၊ ဋီ၊ ၂၇၇။

အာကာသေန ဂစ္ဆမာနံ မဟန္တံ ဒါရုဏံ ပါသာဏဝဿံ တထေဝ ခုရမာယန္တံ ပဇ္ဇလန္တံ ဧကတောဓာရာဥဘတောဓာရာဒိဘေဒံ အတိတိခိဏံ ခဂ္ဂဓနုသရတောမရာဒိဘေဒံ ပဟရဏဝဿံ, ဝိဂတဓူမဇာလံ နိရယဂ္ဂိပဋိဘာဂံ ကိံသုက ကုသုမ သမာနဝဏ္ဏ ပဘာသသမုန္နံ အင်္ဂါရဝဿံ, အဂ္ဂိဝဏ္ဏံ နိရယဆာရိယသရိက္ခံ အတိဒါရုဏံ တေဇဝန္တံ ကုက္ကုဠဝဿံ, အတိသုခုမံ ခုရမာယန္တံ ပဇ္ဇလန္တံ ဝါလုကဝဿံ, တထေဝ ခုရမာယန္တံ ပဇ္ဇလန္တံ ကလလဝဿံ, စတုရင်္ဂသမန္နာဂတံ ဘိံသနကအန္ဓကာရဝဿန္တိ နဝဝိဓံ ဝဿံ သမုဋ္ဌာပေသိ။ မဟာသတ္တဿာနုဘာဝေန ဒိဗ္ဗပုပ္ဖမာလာဂုဠ ဂန္ဓ ကလလ စန္ဒန စုဏ္ဏာဒိဘာဝံ အာပဇ္ဇိတွာ အန္တရဓာယိ။

မာရောပိ ပါပိမာ ဣမိနာ မဟာသတ္တံ ပလာပေတုံ အသက္ကောန္တော 'ကသ္မာ တုမှေ တိဋ္ဌထ၊ ဣမံ သိဒ္ဓတ္ထကုမာရံ ဂဏှထ၊ ဟနထ ဗန္ဓထ ပလာပေထာ'တိ သေနံ အာဏာပေတွာ သယံ ဂိရိမေခလဟတ္ထိက္ခန္ဓဂတော စက္ကာဝုဓံ ဂဟေတွာ ဗောဓိသတ္တံ ဥပသင်္ကမိတွာ "သိဒ္ဓတ္ထ သိဒ္ဓတ္ထ ဧတသ္မာ ပလ္လင်္ကာ ဥဋ္ဌဟ၊ ကသ္မာ တတ္ထ နိသိန္နောသိ၊ နာယံ တုမှာကံ ပါပုဏာတိ၊ မယှေဝေသ ပါပုဏာတီ"တိ အာဟ။ မဟာပုရိသော မာရဿ ဝစနံ သုတွာ ဧဝမာဟ "မာရ ကဒါ တယာ ဣမံ ပလ္လင်္ကံ နိဿာယ သမတိံသပါရမိယော ပူရိတာ။ ကဒါ ပဉ္စမဟာပရိစ္စာဂေါ ကတော။ ကဒါ စရိတာ ဉာတတ္ထစရိယာ လောကတ္ထစရိယာ ဗုဒ္ဓိစရိယာ။ မာ တွံ မုသာ အဝစ။ နာယံ ပလ္လင်္ကော တဝ သဒိသဿ မုသာဝါဒိနော ပါပိဋ္ဌဿ ပါပုဏိတုံ အနုစ္ဆဝိကော။ မယှံဝေသ ပါပုဏာတီ"တိ။

စက္ကာဝုဓဝိဿဇ္ဇနံ

အထ မာရော "မုသာဝါဒံ ကရောတီ"တိ ကုဒ္ဓေါ ကောဓဝေဂံ အသဟန္တော ဝဇိရပဗ္ဗတံပိ ဝေဠုကဠီရံ ဝိယ ဘိန္ဒိတုံ သမတ္ထံ အတိတိခိဏံ ဒိဗ္ဗာနုဘာဝယုတ္တံ ခုရဓာရစက္ကာဝုဓံ ဝိဿဇ္ဇေသိ။ တဿ တံ ပါရမိယော အာဝဇ္ဇေန္တဿ ဥပရိဘာဂေ ကုသုမဝိတာနံ ဟုတွာ အဋ္ဌာသိ။ သေသမာရပရိသာ မဟန္တာနိ မာရာနုဘာဝေန ပဇ္ဇလန္တာနိ ပဗ္ဗတကူဋာနိ ဝိဿဇ္ဇေသုံ။ တာနိပိ မဟာပုရိသာနုဘာဝေန မာလာဂုဠဘာဝံ အာပဇ္ဇိတွာ ဘူမိယံ ပတိံသု။

ဘဂဝတော သက္ခိ မဟာပထဝီ

တဒါ မဟာသတ္တံ ပဟာယ ပလာတဒေဝတာ ပန စက္ကဝါဠမုခဝဋ္ဋိယံ ဌိတာ ဂီဝံ ပသာရေတွာ သီသံ ဥက္ခိပိတွာ "သိဒ္ဓတ္ထကုမာရဿ ဥတ္တမရူပသမ္ပတ္တိယုတ္တော အတ္တဘာဝေါ မာရေန ဝိကိရိယိဿတိ နု ခေါ"တိ ဩလောကေန္တိ။ အထ ဗောဓိသတ္တော "မာရ ဣမဿ ပလ္လင်္ကဿ ဟေတုဘူတဿ ကလျာဏကမ္မဿ ကတဘာဝေ ကော သက္ခီ"တိ အာဟ။ မာရော "သိဒ္ဓတ္ထ န ဧကော န ဒွေ သဗ္ဗေဝ ဣမေ ဧတ္တကာ ဇနာ သက္ခီ"တိ မာရသေနာဘိမုခံ ဟတ္ထံ ပသာရေသိ။ တသ္မိံ ခဏေ မာရပရိသာ "အဟံ သက္ခီ အဟံ သက္ခီ"တိ ပထဝိဥန္ဒြိယသဒ္ဒသဒိသံ သဒ္ဒံ နိစ္ဆာရေသုံ။ အထ မာရော "တွံ မံ သက္ခိံ ဝဒါပေသိ၊ ကော တဝ သက္ခီ"တိ အာဟ။

မဟာသတ္တော 'မယှံ ဣမသ္မိံ ဌာနေ သစေတနာ သက္ခီ န သန္တိ၊ အစေတနာယ ပထဝိယာ သက္ခိံ ကာရေဿာမီ'တိ ရတ္တဝလာဟကဂဗ္ဘန္တရတော ကနကဝိဇ္ဇု ဝိယ စီဝရန္တရတော ဒက္ခိဏဟတ္ထံ နီဟရိတွာ ပထဝိယာဘိမုခံ ကတွာ "ပါရမိဘူမိယံ သက္ခီ ဟုတွာ ဣဒါနိ ကသ္မာ န ဘဝိဿတီ"တိ အာဟ။ တတော မဟာပထဝီ အနေကသတရဝံ မုဉ္စမာနာ ကမ္ပိ။ မာရဗလေသု ဧကောပိ သကဘာဝေန ဌာတုံ သမတ္ထော နာဟောသိ။ ဂိရိမေခလောပိ နာဂရာဇာ ဇဏ္ဏုကေဟိ ပတိဋ္ဌာသိ။ သဗ္ဗာ မာရပရိသာ ဂဟိတာဝုဓာနိ စေဝ အာဘရဏာဝတ္ထာဒီနိ စ တတ္ထ ဆဍ္ဍေတွာ သမ္မုခဋ္ဌာနေဟိယေဝ ပလာတာ။ မာရောပိ ယာဝ စက္ကဝါဠပဗ္ဗတာ ပလာယိ။ ဒွေ ဧကမဂ္ဂေန ဂတာ နာမ နာဟေသုံ။

အဘိသမ္ဗောဓိကထာ

တသ္မိံ ခဏေ ပညာသယောဇနုပ္ပမာဏံ ရံသိသဟဿုပသောဘိတသူရိယမဏ္ဍလံ နေမိယံ ဂဟေတွာ မဟာသမုဒ္ဒေ နိမုဇ္ဇာပိတ ကနကစက္ကံ ဝိယ အတ္ထံ ဂစ္ဆမာနံ ဌိတံ။ ဧကူနပညာသယောဇနုပ္ပ-

မာဏော ပဘာသမုဒယံ ဝိဿဇ္ဇေန္တော စန္ဒမဏ္ဍလော စက္ကဝါဠဂဗ္ဘဒိရသာဂရေ နိမုဇ္ဇာပယမာနော နေမိယံ ဂဟေတွာ အနိလပထေ ဥလ္လင်္ဃိတွာ ရဇတစက္ကံ ဝိယ ပါစီနလောကဓာတုတော ဥဂ္ဂစ္ဆမာနော ဌိတော။ စက္ကဝါဠမဇ္ဈေ အတ္တနော ပဘာယ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏာယ ဥပသောဘယမာနော တံ ပဒေသံ သုဝဏ္ဏရသေ နိမုဇ္ဇာပယမာနော ဝိယ ရဇတက္ခန္ဓသဒိသံ မဟာဗောဓိက္ခန္ဓံ ပိဋ္ဌိတော ကတွာ အပရာဇိတပလ္လင်္ကဝရမာရုယှ မဟာသတ္တော နိသိန္နော ဟောတိ။ ပါစီနလောကဓာတု စန္ဒပဘာယ ဥဇ္ဇောတတိ၊ ပစ္ဆိမလောကဓာတု သူရိယပဘာယ။ စက္ကဝါဠမဇ္ဈံ မဟာပုရိသပ္ပဘာယ။ သူရိယော ကုရုရဘာဝေန ကုရုရတ္တမာရပက္ခကော ဝိယ စန္ဒော သောမဘာဝေန သောမတ္တမဟာသတ္တပက္ခကော ဝိယ အဟောသိ။ ဗောဓိသတ္တဿ ဘယေန မာရဿ ပလာတတ္တာ စန္ဒဘယေန သူရိယော ပလာယမာနော ဝိယ အဟောသိ။

ဧဝံ မာရသေနံ ပလာပေတွာ စက္ကဝါဠပဗ္ဗတသာဏိပါကာရပရိက္ခိတ္တော တာရာမဏိခစိတအာကာသဝိတာနေ သကလရဇနိ အနပ္ပက ဝိဇ္ဇောတ စန္ဒပ္ပဒီပ ပဇ္ဇလိတေ စက္ကဝါဠဂဗ္ဘ ရတနမဏ္ဍပဝရ မဇ္ဈေ မဟာဗောဓိနဂသေတစ္ဆတ္တုက္ခိတ္တေ ဥတ္တမပလ္လင်္ကေ နိသီဒိ ဗောဓိသတ္တော။ မာရဘယေန ပလာတဒေဝတာ မာရဗလဿ ပလာတဘာဝံ ဉတွာ ဇယံ ဥဃ္ဃောသယမာနာ ဗောဓိမဏ္ဍော ဥပသင်္ကမိံသု။ နာဂါ နာဂဘာဝနာ, သုပဏ္ဏာ သုပဏ္ဏဘာဝနာ, ဒေဝါ ဒေဝဘာဝနာ, ဗြဟ္မာ ဗြဟ္မဘာဝနာ, ဂဟိတဓဇပဋာကာ ဂန္ဓဟတ္ထာ မာလာဟတ္ထာ ဓူမဟတ္ထာ အာဂန္တွာ သမ္ဗုဒ္ဓဿ သိရိမတော ဇယော, ပါပိမတော မာရဿ ပရာဇယောတိ ဇယံ ဥဃ္ဃောသယမာနာ မဟာသတ္တံ ပရိဝါရေတွာ အဋ္ဌံသု။

ပလာယိတဋ္ဌာနတော မဟာဗြဟ္မာ အာဂန္တွာ သေတစ္ဆတ္တံ ဓာရေသိ။ ကာဠော နာဂရာဇာ အာဂန္တွာ ထုတိယော ဝဒမာနော အဋ္ဌာသိ။ သက္ကော သင်္ခံ ဓမမာနော, ပဉ္စသိခေါ ဝီဏံ ဝါဒယမာနော၊

စတုလောကပါလာ စတူသု ဒိသာသု အဋ္ဌံသု။ အဋ္ဌဝီသတိယက္ခ-သေနာပတိနော ခဂ္ဂဟတ္ထာ သမန္တာ အဋ္ဌံသု။ ဒွတ္တိံသဒေဝကုမာရိကာ သုဝဏ္ဏရဇတမဏိပဝါဠာဒီဟိ စင်္ကောဋကာနိ ပူရေတွာ ဒိဗ္ဗကုသုမေဟိ ပူဇယမာနာ အာကာသေ အဋ္ဌံသု။ သုယာမော သုဝဏ္ဏဒဏ္ဍစာမရီဟိ ဗီဇယမာနော သန္တုသိတော တာလဝဏ္ဋံ ဂဟေတွာ အဋ္ဌံသု။ အဝသေသဒေဝတာ နာနာဝိဓာနိ အဘိသေကုပကရဏာနိ ဂဟေတွာ အဋ္ဌံသု။ သကလဒသသဟဿစက္ကဝါဠဒေဝတာ ဆဏဝေသံ ဂဟေတွာ ပထဝိတော ယာဝ အကနိဋ္ဌဗြဟ္မလောကာ နိရန္တရံ အဋ္ဌံသု။

ဇဝံ သူရိယေ ရေမာနေယဝ ဗောဓိသတ္တော သကလ-သေနံ သသေနမာရံ ပလာပေတွာ စိဝရူပပရိ ပတမာနေဟိ ဗောဓိ-ရုက္ခင်္ကုရေဟိ ရတ္တပလ္လဝေဟိ ဝိယ ပူဇိယမာနော ပဌမယာမေ ပုဗ္ဗေ-နိဝါသံ အနုဿရိတုံ အာရဘိ။ အနုဿရန္တော စ ပဋိလောမတော ပစ္ဆိမအာသနတော ပဘုတိ အနုဿရိ။ ကထံ? 'ဣမံ ဌာနံ ကုတောမှိ'တိ ဥပပရိက္ခယမာနော 'နေရဥ္ဇရတီရတောမှိ'တိ ပဿိ။ တံ ဌာနံ ပဟာယ ပါယာသပဋိဂ္ဂဟိတဋ္ဌာနတော၊ တံ ပဥ္စမဟာသုပိနဒိဋ္ဌဋ္ဌာနတော၊ တံ ဩဠာရိကာဟာရပရိဘုတ္တဋ္ဌာနတော၊ တံ ပဓာနဘူမိတော၊ တံ ဥဒကရာမပုတ္တသမယတော၊ တံ အာဠာရကာလာမသမယတော၊ တံ ဗိမ္ဗိသာရရညော ပဋိညာဒိန္နဋ္ဌာနတော၊ တံ ရာဇဂဟတော၊ တံ အနုပိယအမ္ဗဝနတော၊ တံ အနောမာနဒီတီရေ ပဗ္ဗဇိတဋ္ဌာနတော၊ တံ ကပိလဝတ္ထုနဂရတော၊ တံ လုမ္ဗိနီဝနဇာတဋ္ဌာနတော၊ တံ မာတုကုစ္ဆိယံ ပဋိသန္ဓိဂဟိတဋ္ဌာနတော၊ တံ တုသိတပုရတော၊ တံ ဝေဿန္တရတ္တ-ဘာဝတော၊ တံ ပါရမီပူရဏတော၊ တံ ဒီပင်္ကရပါဒမူလေ အဘိနီဟာရ-ကတဋ္ဌာနတောတိ ဇဝံ ကပ္ပသတသဟဿာဓိက စတုအသင်္ချေယျ-ပရိစ္ဆိန္နကတကာလေ တေသု တေသု ဘဝေသု ယောနိသု ဂတိ-ဝိညာဏဋ္ဌိတိသတ္တာဝါသေသု ပုဗ္ဗေ အတီတနိဝုဋ္ဌခန္ဓသန္တာနေ အနုဿ-ရန္တော တံသမ္ပယုတ္တံ တဒါရမ္မဏံ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏံ ဥပ္ပါဒေသိ။

ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒမနသိကာရော

တတော မဇ္ဈိမယာမေ စုတူပပါတဉာဏံ ဥပ္ပါဒေသိ။ ကထံ? ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာ ဝိသုဒ္ဓေန အတိက္ကန္တမာနုသကေန ဘဝါဒီသု စဝနဥပပဇ္ဇနဟီနပဏီတသုဝဏ္ဏဒုဗ္ဗဏ္ဏသုဂတိဒုဂ္ဂတိဝသေန ယထာကမ္မုပဂေ သတ္တေ ပဿန္တော တတော ပစ္ဆိမယာမေ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေ ဉာဏံ ဩတာရေသိ။ ကထံ? 'ပဉ္စသု ခန္ဓေသု စုတိယာ တိဋ္ဌာယ ဇရာပိ တိဋ္ဌာယေဝါ'တိ ဇရဉ္စ မရဏဉ္စ ပရိဂ္ဂဟေတွာ 'ဣဒံ ဇရာမရဏံ ကိမှိ သတိ ဟောတီ'တိ? တပ္ပစ္စယံ ဂဝေသန္တော ဇာတိံ ပဿိ။ ဣတိ ခန္ဓပါတုဘာဝနသင်္ခါတံ ဇာတိံ ပရိဂ္ဂဟေတွာ 'ကိမှိ သတိ အယံ ဇာတိ ဟောတီ'တိ? တပ္ပစ္စယံ ပဋိဂ္ဂဏှန္တော ကမ္မဘဝဥပပတ္တိဘဝသင်္ခါတံ ဒုဝိဓံ ဘဝံ ပဿိ။

'အယံ ပန ဘဝေါ ကိမှိ သတိ ဟောတီ'တိ? တပ္ပစ္စယံ ပဋိဂ္ဂဏှန္တော ကာမဒိဋ္ဌိအတ္တဝါဒသီလဗ္ဗတဝသေန စတုဗ္ဗိဓံ တဏှာဒိဋ္ဌိဝသေန ဒုဝိဓံ ဥပါဒါနံ ပဿိ။

'ဣဒံ ဥပါဒါနံ ကိမှိ သတိ ဟောတီ'တိ? တပ္ပစ္စယံ ပရိဂ္ဂဏှန္တော ကာမတဏှာ, ဘဝတဏှာ, ဝိဘဝတဏှာဝသေန တိဝိဓံ ရူပ, သဒ္ဒ, ဂန္ဓ, ရသ, ဖောဋ္ဌဗ္ဗ, ဓမ္မတဏှာဝသေန ဆဗ္ဗိဓံ တာယ တဏှာယ ပုရိမတဏှာယ သံယောဇိတာယ အဋ္ဌာရသဝိဓံ တဿာ အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓါရူပါဒီသု ယောဇိတာယ ဆတ္တိံသဝိဓံ တာယ အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နဝသေန အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓါယ ယောဇိတာယ အဋ္ဌသတဝိဓံ တဏှံ ပဿိ။

'သာ ပန တဏှာ ကိမှိ သတိ ဟောတီ'တိ? တပ္ပစ္စယံ ပရိဂ္ဂဏှန္တော စက္ခုသမ္ဖဿဇာ, သောတသမ္ဖဿဇာ, ဃာနသမ္ဖဿဇာ, ဇိဝှါသမ္ဖဿဇာ, ကာယသမ္ဖဿဇာ, မနောသမ္ဖဿဇာဝသေန ဆဗ္ဗိဓံ ဝိပါကံ ဝေဒနံ ပဿိ။ 'အယံ ပန ဝေဒနာ ကိမှိ သတိ ဟောတီ'တိ? တပ္ပစ္စယံ ပရိဂ္ဂဏှန္တော စက္ခု, သောတ, ဃာန, ဇိဝှါ, ကာယ, မနောသမ္ဖဿဝသေန ဆဗ္ဗိဓံ လောကိယဝိပါကဝိညာဏသမ္ပယုတ္တဝသေန ဒွတ္တိံသဝိဓံ သမ္ဖဿံ ပဿိ။

‘အယံ သမ္ဘဝေါ ကိမှိ သတိ ဟောတီ’တိ ? တပ္ပစ္စယံ ပရိဂ္ဂဏှန္တော စက္ခာယတန သောတာယတန ဃာနာယတန ဇိဝှါယတန-ကာယာယတန မနာယတနဝသေန ဆဗ္ဗိဓံ အာယတနံ ပဿိ။ ‘ဣဒံ သဠာယတနံ ကိမှိ သတိ ဟောတီ’တိ ? တပ္ပစ္စယံ ပရိဂ္ဂဏှန္တော ဝေဒနာသညာသင်္ခါရဘူတုပါဒါဒိဘေဒံ နာမရူပံ ပဿိ။

‘ဣဒံ ပန နာမရူပံ ကိမှိ သတိ ဟောတီ’တိ ? တပ္ပစ္စယံ ပရိဂ္ဂဏှန္တော စက္ခုဝိညာဏ, သောတ, ဃာန, ဇိဝှါ, ကာယ, မနောဝိညာဏဝသေန ဆဗ္ဗိဓံ ကုသလဝိပါကဝသေန ဒွတ္တိံသဝိဓံ လောကိယဝိပါကဝိညာဏံ ပဿိ။

‘ဣဒံ ပန ဝိညာဏံ ကိမှိ သတိ ဟောတီ’တိ ? တပ္ပစ္စယံ ပရိဂ္ဂဏှန္တော ပုညာဘိသင်္ခါရ, အပုညာဘိသင်္ခါရ, အာနေဉ္ဇာဘိသင်္ခါရ-ဝသေန တိဝိဓံ အဋ္ဌကာမာဝစရကုသလ, ပဉ္စရူပါဝစရကုသလ, ဒွါဒသအကုသလစတုအရူပါဝစရကုသလဝသေန ဧကူနတိံသတိဝိဓေ သင်္ခါရေ ပဿိ။

‘ဣမေ ပန သင်္ခါရာ ကိမှိ သတိ ဟောန္တီ’တိ ? တပ္ပစ္စယံ ပရိဂ္ဂဏှန္တော ဒုက္ခ သမုဒယ နိရောဓ မဂ္ဂ ပုဗ္ဗန္တ အပရန္တ ပုဗ္ဗန္တာပရန္တ-ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မေသု အညာဏံ အဝိန္ဒိယံ ဝိန္ဒာပနံဝိန္ဒိယံ နဝိန္ဒာပန-အတ္တဝိရဟိတာသာရေ ဇဝနစတုသစ္စာဒိကံ အဝိဒိတကရဏအဝိဇ္ဇမာနေ ဇဝနဝိဇ္ဇမာနေ အဇဝနဝသေန အဝိဇ္ဇာတိ လဒ္ဓနာမံ အဝိဇ္ဇံ ပဿိ။

ဣတိ ဇရာမရဏဿ ပစ္စယော ဇာတိ၊ ဇာတိယာ ပစ္စယော ဘဝေါ၊ ဘဝဿ ပစ္စယော ဥပါဒါနံ၊ ဥပါဒါနဿ ပစ္စယော တဏှာ၊ တဏှာယ ပစ္စယော ဝေဒနာ၊ ဝေဒနာယ ပစ္စယော ဖဿော၊ ဖဿဿ ပစ္စယော သဠာယတနံ၊ သဠာယတနဿ ပစ္စယော နာမရူပံ၊ နာမရူပဿ ပစ္စယော ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဏဿ ပစ္စယော သင်္ခါရာ၊ သင်္ခါရာနံ ပစ္စယော အဝိဇ္ဇာတိ **ပဋိလောမဝသေန** ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒံ ပရိဂ္ဂဟေတွာ ပုန **အနုလောမဝသေန** ပရိဂ္ဂဏှန္တော “အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာ၊ သင်္ခါရပစ္စယာ ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပံ၊ နာမရူပပစ္စယာ သဠာယတနံ၊ သဠာယတနပစ္စယာ ဖဿော၊ ဖဿ-

ပစ္စယာ ဝေဒနာ၊ ဝေဒနာပစ္စယာ တဏှာ၊ တဏှာပစ္စယာ ဥပါဒါနံ၊ ဥပါဒါနပစ္စယာ ဘဝေါ၊ ဘဝပစ္စယာ ဇာတိ၊ ဇာတိပစ္စယာ ဇရာမရဏံ သောကပရိဒေဝဒုက္ခဒေါမနဿုပါယာသာ သမ္ဘဝန္တိ၊ ဧဝမေတဿ ကေဝလဿ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ သမုဒယော ဟောတိ"တိ ပရိဂ္ဂဏှို။

အာဒိတော ပဋ္ဌာယ အန္တံ အန္တတော ပဋ္ဌာယ အာဒိံ ပါပေန္တော အနုလောမပဋိလောမဝသေန ပရိဂ္ဂဏှာတိ။ တဿ တံ ဝေဒနံ အဘိနန္ဒတော အဘိဝဒတော အဇ္ဈောသာယ တိဋ္ဌတော ဥပ္ပဇ္ဇတိ နန္ဒီ။ ယာ ဝေဒနာသု နန္ဒီ၊ တဒုပါဒါနံ၊ တဿ ဥပါဒါနပစ္စယာ ဘဝေါ၊ ဘဝပစ္စယာ ဇာတိ၊ ဇာတိပစ္စယာ ဇရာမရဏန္တိ ပရိဂ္ဂဏှန္တော **မဇ္ဈတော ပဋ္ဌာယ အန္တံ ပါပေတိ။**

ကဗဠီကာရာဟာရ, ဖဿာဟာရ, မနောသဉ္စေတနာဟာရ, ဝိညာဏာဟာရသင်္ခါတေ စတ္တာရော အာဟာရေ ပရိဂ္ဂဟေတွာ ဣမေ စတ္တာရော အာဟာရာ ကိံနိဒါနာ ကိံသမုဒယာ ကိံဇာတိကာ ကိံပဘဝါ ? ဣမေ စတ္တာရော အာဟာရာ တဏှာနိဒါနာ၊ တဏှာ-သမုဒယာ၊ တဏှာဇာတိကာ၊ တဏှာပဘဝါ။ တဏှာ ကိံနိဒါနာ ? ။ပ။ တဏှာ ဝေဒနာနိဒါနာ ။ပ။ ဝေဒနာ ကိံနိဒါနာ ? ။ပ။ ဝေဒနာ ဖဿနိဒါနာ။ ဖဿော ကိံနိဒါနော ? ဖဿော သဠာယတနနိဒါနော။ သဠာယတနံ ကိံနိဒါနံ ? သဠာယတနံ နာမရူပနိဒါနံ။ နာမရူပံ ကိံနိဒါနံ ? နာမရူပံ ဝိညာဏနိဒါနံ။ ဝိညာဏံ ကိံနိဒါနံ ? ဝိညာဏံ သင်္ခါရနိဒါနံ။ သင်္ခါရာ ကိံနိဒါနာ ? သင်္ခါရာ အဝိဇ္ဇာနိဒါနာ။ အဝိဇ္ဇာ-သမုဒယာ အဝိဇ္ဇာဇာတိကာ အဝိဇ္ဇာပဘဝါတိ ပဿန္တော **မဇ္ဈတော ပဋ္ဌာယ အာဒိံ ပါပေသိ။**

ဝဋ္ဋပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ

အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာ၊ သင်္ခါရပစ္စယာ ဝိညာဏံ ။ပ။ သမုဒယော ဟောတီတိ ပရိဂ္ဂဏှန္တော ဝဋ္ဋပဋိစ္စသမုပ္ပါဒဝသေန ပရိဂ္ဂဏှာ-တိ။ သံသာရဝဋ္ဋံ ဗန္ဓိတွာ ပဝတ္တော သော ဝဋ္ဋပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ နာမ ဂေဟာဗန္ဓနံ ဝိယ။ ယထာ ဝဍ္ဎကီ ကတပရိကမ္မာယ ဘူမိယာ ဥပရိ

နိဓာနကေသု[၁] ပါသာဏဉဒုက္ခလေသု ထမ္ဘေ ပတိဋ္ဌာပေတွာ တေသု ဥပရိ တုလာ ဌပေတွာ တေသံ ဥပရိ သာရသယ်ာဠကေ, တေသံ ဥပရိ အာဠိန္ဒေ, တေသံ ဥပရိ ဘိတ္တိပါဒေ, တေသံ ဥပရိ မတ္ထကသယ်ာတေ, တေသံ ဥပရိ ဇဏ္ဍုကေ, တေသံ ဥပရိ ဂေါပါနသိယော ဂေါပါနသိအဂ္ဂေ ကဏ္ဏိကံ ဂါဟာပေတွာ ဂေဟံ ဗန္ဓန္တိ။ ဧဝံ ဇရာမရဏဇာတိဘူမိယာ ပတိဋ္ဌိတေသု ဘဝဥဒုက္ခလေသု ဥပါဒါနတ္ထမ္ဘေ ပတိဋ္ဌာပေတွာ တေသု တဏှာတုလာ ဌပေတွာ တေသံ ဥပရိ ဝေဒနာသယ်ာတေ တေသံ ဥပရိ ဖဿအာဠိန္ဒေ တေသံ ဥပရိ သဠာယတနဘိတ္တိပါဒေ ပတိဋ္ဌပေတွာ တေသံ ဥပရိ နာမရူပမတ္ထကသယ်ာဠေ ပတိဋ္ဌာပေတွာ တေသံ ဥပရိ ဝိညာဏဇဏ္ဍုကေ တေသံ ဥပရိ သင်္ခါရဂေါပါနသိယော တေသံ ဥပရိ အဝိဇ္ဇာကဏ္ဏိကံ ဂါဟာပေတွာ သံသာရဝဋ္ဋဂေဟံ ဗန္ဓိတွာ ပဝတ္တော **ဝဋ္ဋပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ** နာမာတိ အတ္ထော။

ဝိဝဋ္ဋပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ

အဝိဇ္ဇာယ အသေသဝိရာဂနိရောဓာ သင်္ခါရနိရောဓော။ သင်္ခါရနိရောဓာ ဝိညာဏနိရောဓော။ ဝိညာဏနိရောဓာ နာမရူပနိရောဓော။ နာမရူပနိရောဓာ သဠာယတနနိရောဓော။ သဠာယတနနိရောဓာ ဖဿနိရောဓော။ ဖဿနိရောဓာ ဝေဒနာနိရောဓော။ ဝေဒနာနိရောဓာ တဏှာနိရောဓော။ တဏှာနိရောဓာ ဥပါဒါနနိရောဓော။ ဥပါဒါနနိရောဓာ ဘဝနိရောဓော။ ဘဝနိရောဓာ ဇာတိနိရောဓော။ ဇာတိနိရောဓာ ဇရာမရဏံ သောကပရိဒေဝဒုက္ခဒေါမနဿုပါယာသာ နိရုဇ္ဈန္တိ။ ဧဝမေတဿ ကေဝလဿ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ နိရောဓော ဟောတီတိ။ ဧဝံ သံသာရဝဋ္ဋံ ဝိဒ္ဓံသယံ ပဝတ္တော ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ ဝိဝဋ္ဋပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ နာမ ဂေဟာဝိဒ္ဓံသနံ ဝိယ။ ယထာ ကဏ္ဏိကာယ ပတိတာယ ဂေါပါနသိယော ပတန္တိ။ တာသု ဝိနဋ္ဌာသု ဇဏ္ဍုကာ။

၁။ နိခါဒကေသု (ဉက္ကံ၊ ဘုရားကြီးမူ၊ နိ၊ ကျောဘက်။)

တာသုံ ဝိနဋ္ဌာသုံ မတ္တကသယံ်ာတာ။ တေသုံ ဝိနဋ္ဌေသုံ ဘိတ္တိပါဒါ။ တေသုံ ဝိနဋ္ဌေသုံ အာငိ္ဂနှာ။ တေသုံ သယံ်ာဋ္ဌာ။ တေသုံ တုလာ။ တေသုံ ထမ္ဘာဒယော ဝိနဿန္တိ။ ဧဝံ အဝိဇ္ဇာကဏ္ဍိကာယ ပတိတာယ သင်္ခါရဂေါပါနသိယော၊ တာသုံ ဝိနဋ္ဌာသုံ ဝိညာဏဇဏ္ဍုကာဒယော ဝိနဿန္တီတိ **ဝိဝဋ္ဋပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ** နာမ။

အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရော၊ သင်္ခါရပစ္စယာ ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဏပစ္စယာ နာမံ၊ နာမပစ္စယာ ဆဋ္ဌာယတနံ၊ ဆဋ္ဌာယတနပစ္စယာ ဖဿော၊ ဖဿပစ္စယာ ဝေဒနာ။— ပ။

အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရော၊ သင်္ခါရပစ္စယာ ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဏပစ္စယာ နာမံ၊ နာမပစ္စယာ ဖဿော၊ ဖဿပစ္စယာ ဝေဒနာ။ — ပ။

အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရော၊ သင်္ခါရပစ္စယာ ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပံ၊ နာမရူပပစ္စယာ ဆဋ္ဌာယတနံ၊ ဆဋ္ဌာယတန-ပစ္စယာ ဖဿော၊ ဖဿပစ္စယာ ဝေဒနာ။— ပ။

အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရော၊ သင်္ခါရပစ္စယာ ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပံ၊ နာမရူပပစ္စယာ သဠာယတနံ၊ ဆဋ္ဌာယတန-ပစ္စယာ ဖဿော၊ ဖဿပစ္စယာ ဝေဒနာ ။ပ။ ဇာတိပစ္စယာ ဇရာ မရဏန္တိအာဒိနာ ပဝတ္တော ပစ္စယစတုက္ကံ နာမ။

အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရော အဝိဇ္ဇာဟေတုကော၊ သင်္ခါရ-ပစ္စယာ ဝိညာဏံ သင်္ခါရဟေတုကံ ။ပ။ ဇရာ မရဏန္တိ ဧဝမာဒိနာ ပဝတ္တော ဟေတုစတုက္ကံ နာမ။

အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာ အဝိဇ္ဇာသမ္ပယုတ္တာ၊ သင်္ခါရ-ပစ္စယာ ဝိညာဏံ၊ သင်္ခါရသမ္ပယုတ္တံ၊ ဥပါဒါနပစ္စယာ ဘဝေါ ဥပါဒါန-သမ္ပယုတ္တောတိ အာဒိနာ ပဝတ္တော သမ္ပယုတ္တစတုက္ကံ နာမ။

အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရော၊ သင်္ခါရပစ္စယောပိ အဝိဇ္ဇာ၊ သင်္ခါရပစ္စယာ ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဏပစ္စယာပိ သင်္ခါရော ။ပ။ တဏှာ-ပစ္စယာ ဥပါဒါနံ၊ ဥပါဒါနပစ္စယာပိ တဏှာ၊ ဥပါဒါနပစ္စယာ ဘဝေါ၊ ဘဝပစ္စယာ ဇာတိ၊ ဇာတိပစ္စယာ ဇရာ မရဏန္တိအာဒိနာ ပဝတ္တော အညမညစတုက္ကံ နာမ။

အတ္ထော ပနေတ္ထ ယထာလဒ္ဓဝသေန ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ စတုက္က-ယောဇနာ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒဝိဘင်္ဂေ ဝုတ္တနယေန ဒဋ္ဌဗ္ဗာတိ။

ဓမ္မဋ္ဌိတိဉာဏံ

အဝိဇ္ဇာ သင်္ခါရာနံ ဥပ္ပါဒဋ္ဌိတိ စ ပဝတ္တဋ္ဌိတိ စ နိမိတ္တဋ္ဌိတိ စ အာယူဟနဋ္ဌိတိ စ သံယောဂဋ္ဌိတိ စ ပလိဗောဓဋ္ဌိတိ စ သမုဒယဋ္ဌိတိ စ ဟေတုဋ္ဌိတိ စ ပစ္စယဋ္ဌိတိ စ၊ ဣမေဟိ နဝဟိ အာကာရေဟိ အဝိဇ္ဇာ ပစ္စယော၊ သင်္ခါရာ ပစ္စယသမုပ္ပန္နာ။ ဥဘောပေတေ ဓမ္မာ ပစ္စယသမုပ္ပန္နာတိ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟေ ပညာ ဓမ္မဋ္ဌိတိဉာဏံ။ အတီတမ္ပိ အဒ္ဓါနံ။ အနာဂတမ္ပိ အဒ္ဓါနံ အဝိဇ္ဇာ သင်္ခါရာနံ ဥပ္ပါဒဋ္ဌိတိ စ ။ပ။ ပစ္စယဋ္ဌိတိ စ ဣမေဟိ နဝဟိ အာကာရေဟိ ။ပ။ ဓမ္မဋ္ဌိတိဉာဏံ။

သင်္ခါရာ ဝိညာဏဿ ။ပ။ ဝိညာဏံ နာမရူပဿ၊ နာမရူပံ သဠာယတနဿ၊ သဠာယတနံ ဖဿဿ၊ ဖဿော ဝေဒနာယ၊ ဝေဒနာ တဏှာယ၊ တဏှာ ဥပါဒါနဿ၊ ဥပါဒါနံ ဘဝဿ၊ ဘဝေါ ဇာတိယာ၊ ဇာတိ ဇရာမရဏဿ ဥပ္ပါဒဋ္ဌိတိ စ ။ပ။ ပစ္စယဋ္ဌိတိ စ။ ဣမေဟိ နဝဟိ အာကာရေဟိ ဇာတိ ပစ္စယော၊ ဇရာမရဏံ ပစ္စယ-သမုပ္ပန္နံ၊ ဥဘောပေတေ ဓမ္မာ ပစ္စယသမုပ္ပန္နာတိ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟေ ပညာ ဓမ္မဋ္ဌိတိဉာဏံ။ အတီတမ္ပိ အဒ္ဓါနံ။ အနာဂတမ္ပိ အဒ္ဓါနံ ဇာတိ-ဇရာမရဏဿ ဥပ္ပါဒဋ္ဌိတိ စ ။ပ။ ဓမ္မဋ္ဌိတိဉာဏံ[၂]။

အဝိဇ္ဇာ ဟေတု၊ သင်္ခါရာ ဟေတုသမုပ္ပန္နာ။ ဥဘောပေတေ ဓမ္မာ ဟေတုသမုပ္ပန္နာတိ ။ပ။ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟေ ပညာ ဓမ္မဋ္ဌိတိဉာဏံ။

သင်္ခါရာ ဟေတု၊ ဝိညာဏံ ဟေတုသမုပ္ပန္နံ ။ပ။ ဥဘော-ပေတေ ဓမ္မာ ဟေတုသမုပ္ပန္နာတိ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟေ ပညာ ဓမ္မဋ္ဌိတိဉာဏံ။

အဝိဇ္ဇာ ပဋိစ္စ၊ သင်္ခါရာ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နာ ဥဘောပေတေ ဓမ္မာ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နာတိ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟေ ပညာ ဓမ္မဋ္ဌိတိဉာဏံ။ အတီတမ္ပိ အဒ္ဓါနံ။ အနာဂတမ္ပိ အဒ္ဓါနံ အဝိဇ္ဇာ ပဋိစ္စ၊ သင်္ခါရာ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နာ

၁။ အဘိ၊ ဝိ၊ ၁၄၅-၉။ ၂။ ပဋိသံ။ ၄၈-၉။

။ပ။ ဥဘောပေတေ ဓမ္မာ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နာတိ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟေ ပညာ ဓမ္မဋ္ဌိတိဉာဏန္တိ ဝိတ္ထာရေတဗ္ဗံ။

အဝိဇ္ဇာ ပစ္စယော၊ သင်္ခါရာ ပစ္စယသမုပ္ပန္နာ၊ ဥဘောပေတေ ဓမ္မာ ပစ္စယသမုပ္ပန္နာတိ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟေ ပညာ ဓမ္မဋ္ဌိတိဉာဏံ။ အတီတမ္ပိ အဒ္ဓါနံ။ အနာဂတမ္ပိ အဒ္ဓါနံ အဝိဇ္ဇာ ပစ္စယော ။ပ။ ဓမ္မဋ္ဌိတိဉာဏံ။

သင်္ခါရာ ပစ္စယာ၊ ဝိညာဏံ ပစ္စယသမုပ္ပန္နံ ။ပ။ ပစ္စယ-ပရိဂ္ဂဟေ ပညာ ဓမ္မဋ္ဌိတိဉာဏန္တိ[၁] ဝိတ္ထာရေတဗ္ဗံ။

စတုသင်္ခေပါ

တတ္ထ အဝိဇ္ဇာ, သင်္ခါရာ စ ကမ္မေ ဒွေ ဓမ္မာ ဧကော သင်္ခေပေါ။ ဝိညာဏံ, နာမရူပံ, သဠာယတနံ, ဖဿော, ဝေဒနာတိ ဣမေ ပဉ္စ ဓမ္မာ ဧကော သင်္ခေပေါ။ တဏှာ, ဥပါဒါနံ, ဘဝေါတိ ဣမေ တယော ဓမ္မာ ဧကော သင်္ခေပေါ။ ဇာတိ ဇရာမရဏန္တိ ဣမေ ဒွေ ဓမ္မာ ဧကော သင်္ခေပေါ။

တယော အဒ္ဓါ

ဧတ္ထ ပုရိမသင်္ခေပေါ အတီတော အဒ္ဓါ။ ဣဓ ဝိညာဏာဒီနံ ပုရိမဘဝေ အဝိဇ္ဇာသင်္ခါရာနံ ပစ္စယဘာဝနတော။ မဇ္ဈိမာ ဒွေ သင်္ခေပါ ပစ္စုပ္ပန္နော အဒ္ဓါ။ အတီတဒ္ဓသမ္ဗန္ဓေ ဒုတိယဒွေ ဋ္ဌိတဿ အနာဂတဒ္ဓ-ဟေတုဘူတတတိယဒ္ဓဿ သံသိဗ္ဗနတော ဒွေ မဇ္ဈိမာ ပစ္စုပ္ပန္နာ အဒ္ဓါတိ ဝုတ္တာ။ ဇာတိဇရာမရဏံ အနာဂတော အဒ္ဓါ။

ဝီသတာကာရာ

အဝိဇ္ဇာသင်္ခါရေသု ဂဟိတေသု တဏှုပါဒါနဘဝါ ဂဟိတာ ဟောန္တိ။ အဝိဇ္ဇာသင်္ခါရာနံ တဏှုပါဒါနဘဝါနံ စ ကမ္မကိလေသတ္တာ, ဟေတုတ္တာ စ။ န ဟိ အဝိဇ္ဇာယ ဝိနာ တဏှုပါဒါနာနံ ပဝတ္တိ အတ္ထိ။ သင်္ခါရတော အညော ကမ္မဘဝေါတိ။

၁။ ပဋိသံ။ ၄၈-၅၀။

တီဏိ ဝဋ္ဋာနိ

ဣမေ ပဉ္စ ဧတရဟိ ဓမ္မာ အတီတေ ကမ္မဝဋ္ဋံ။ ဝုတ္တံ ဟေတံ ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ္ဂေ။

“ပုရိမကမ္မဘဝသ္မိံ မောဟော အဝိဇ္ဇာ၊ အာယူဟနာ သင်္ခါရာ၊ နိကန္တိ တဏှာ၊ ဥပဂမနံ ဥပါဒါနံ၊ စေတနာ ဘဝေါ၊ ဣမေ ပဉ္စ ဓမ္မာ ပုရိမကမ္မဘဝသ္မိံ ဣဓ ပဋိသန္ဓိယာ ပစ္စယာ”တိ[1]။

ဝိညာဏ နာမရူပ သဠာယတန ဖဿ ဝေဒနာ ပဉ္စ ဧတရဟိ ဝိပါကဝဋ္ဋံ။ ဝုတ္တံ ဟိ တတ္ထေဝ-

“ဣဓ ပဋိသန္ဓိ ဝိညာဏံ၊ ဩက္ကန္တိ နာမရူပံ၊ ပသာဒေါ အာယတနံ၊ ဖုဋ္ဌော ဖဿော၊ ဝေဒယိတံ ဝေဒနာ။ ဣမေ ပဉ္စ ဓမ္မာ ဣဓုပပတ္တိဘဝသ္မိံ ပုရေ ကတဿ ကမ္မဿ ပစ္စယာ”တိ[2]။

တဏှုပါဒါနဘဝေသု ဂဟိတေသု အဝိဇ္ဇာသင်္ခါရာ ဂဟိတာဝ ဟောန္တိ။ တတ္ထ ကာရဏံ ဝုတ္တမေဝ။ ဣမေ ပဉ္စ ဓမ္မာ ဧတရဟိ ကမ္မဝဋ္ဋံ၊ ဝုတ္တံ ဟိ တတ္ထေဝ-

“ဣဓ ပရိပက္ကတ္တာ အာယတနာနံ မောဟော အဝိဇ္ဇာ ။ပ။ စေတနာ ဘဝေါ။ ဣမေ ပဉ္စ ဓမ္မာ ဣဓ ကမ္မဘဝသ္မိံ အာယတိံ ပဋိသန္ဓိယာ ပစ္စယာ”တိ[3]။

ဇာတိဇရာမရဏေသု နိဒ္ဒိဋ္ဌေသု ဝိညာဏာဒယော ပဉ္စ ဓမ္မာ နိဒ္ဒိဋ္ဌာ ဟောန္တိ။ ဇာတိဇရာမရဏာနံ ဝိကာရတ္တာ ဝိညာဏာဒီနံ ဝိကာရဝန္တတ္တာ။ န ဟိ ဝိကာရဝန္တေဟိ ဝိနာ ဝိကာရပဝတ္တီတိ။ ဣမေ ပဉ္စ ဓမ္မာ အာယတိံ ဝိပါကဝဋ္ဋံ။ ဝုတ္တံ ဟိ တတ္ထေဝ

“အာယတိံ ပဋိသန္ဓိ ဝိညာဏံ၊ ဩက္ကန္တိ နာမရူပံ ။ပ။ ဝေဒနာ၊ ဣမေ ပဉ္စ ဓမ္မာ အာယတိံ ဥပပတ္တိဘဝသ္မိံ ဣဓ ကတဿ ကမ္မဿ ပစ္စယာ”တိ[4] အာကာရတော ကောဋ္ဌာသတော ဝီသတိဝိဓာ ဟောန္တိ။ ဧတ္ထ ပန ကိလေသဝဋ္ဋံ ကမ္မဝဋ္ဋေ ပက္ခိပိတွာ ဝုတ္တာနိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ အဝိဇ္ဇာတဏှုပါဒါနာ ကိလေသဝဋ္ဋံ။

၁။ ပဋိသံ။ ၅၀-၅၁။
၂။ ။
၃။ ပဋိသံ။ ၅၀-၅၁။
၄။ ။

တိသန္ဓိ

ဧတ္ထ စ သင်္ခါရဝိညာဏာနံ အန္တရာ ဧကော သန္ဓိ၊ သော ဟေတုဖလသန္ဓိ နာမ။ သင်္ခါရာနံ ဟေတုတ္တာ ဇာတိ, ဝိညာဏဿ ဖလတ္တာ။ ဝေဒနာတဏှာနမန္တရာ ဧကော သန္ဓိ၊ သော ဖလဟေတုသန္ဓိ နာမ။ ဝေဒနာယ ဖလတ္တာ တဏှာယ ဟေတုတ္တာ။ ဘဝဇာတီနမန္တရာ ဧကော သန္ဓိ၊ သော ဟေတုဖလသန္ဓိ နာမ။ ဘဝဿ ဟေတုတ္တာ ဇာတိယာ ဖလတ္တာတိ။

ဧဝံ ဗောဓိသတ္တဿ အနေကနယပဋိမဏ္ဍိတေ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေ ပဒေသဉာဏဝိသယေ အနုလောမဝသေန ပဋိလောမဝသေန အနုလောမပဋိလောမဝသေန မဇ္ဈေ ဂဟေတွာ အန္တပါပနဝသေန တသ္မိံ ဂဟေတွာ မဇ္ဈပါပနဝသေန မဇ္ဈေ ဂဟေတွာ အာဒိပါပနဝသေန တသ္မိံ ဂဟေတွာ မဇ္ဈပါပနဝသေန ဝဋ္ဋဝသေန ဝိဝဋ္ဋဝသေန ဟေတုစတုက္ကဝသေန သမ္ပယုတ္တစတုက္ကဝသေန အညမညစတုက္ကဝသေန ပစ္စယစတုက္ကဝသေန ဓမ္မဋ္ဌိတိဉာဏဝသေန စတုသင်္ခေပဝသေန တိယဒ္ဓဝသေန ဝီသတာကာရဝသေန တိသန္ဓိဝသေန ဉာဏံ ဩတာရေတွာ သမ္မသန္တဿ ဒသသဟဿိလောကဓာတု ဥဒကပရိယန္တံ ကတွာ ဒွါဒသက္ခတ္တုံ သံကမ္ပိ သမ္ပကမ္ပိ သမ္ပဝေဓိ။

သဗ္ဗညုတဉာဏကထာ

တတော အာနာပါနံ သောဠသဟာကာရေဟိ ပရိဂ္ဂဟေတွာ တတ္ထ စတုတ္ထဇ္ဈာနံ နိဗ္ဗတ္တေတွာ သမ္မာဒိတ သီလ စိတ္တဝိသုဒ္ဓိကော နာမရူပံ ပရိဂ္ဂဟေတွာ ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိံ သမ္ပာဒေတွာ တပ္ပစ္စယပရိဂ္ဂဟေန ကင်္ခါဝိတရဏဝိသုဒ္ဓိ သပ္ပစ္စယနာမရူပံ ဧကာဒသဟိ ဝိကပ္ပေဟိ ဝိပဿိတွာ ပဉ္စသု ခန္ဓေသု ဥဒယဗ္ဗယံ ပရိဂ္ဂဟေတွာ တပ္ပဘူတိဝိပဿနာဉာဏပရမ္ပရာယ သံသိဒ္ဓအရဟတ္တမဂ္ဂေန ဇာတိမဒ ဂေါတ္တမဒ အာရောဂျမဒ ရာဂ ဒေါသ မောဟ မာန ဒိဋ္ဌိ ကောဓုပနာဟ မက္ခ ပဠာသ သာဌေယျထမ္ဘ သာရမ္ဘ မာနာတိမာန မဒပ္ပမာဒ ဒုစ္စရိတ သံကိလေသ အကုသလတဏှာဝိစရိတာဒိဘေဒေနေကသတေ သဝါသနေ ကိလေသေ ခေပေ-

တွာ သီလပရိဂ္ဂဟဉာဏံ, သမာဓိပရိဂ္ဂဟဉာဏံ, နာမရူပပရိဂ္ဂဟဉာဏံ,
ပစ္စယပရိဂ္ဂဟဉာဏံ, ကလာပပရိစ္ဆေဒဉာဏံ, ဥဒယပရိစ္ဆေဒဉာဏံ,
ဝယပရိစ္ဆေဒဉာဏံ, ဘယတုပဋ္ဌာန အာဒီနဝါနုပဿနာ မုဉ္စိတုကမျတာ-
ပဋိသင်္ခါနုပဿနာ အနုလောမဂေါတြဘူဉာဏံ, ဟေတုဒုကာဒိဒုက-
ပရိစ္ဆေဒဉာဏံ, တိဘဝ တိယာန တိမောက္ခ တိယဒ္ဓ တိဝဋ္ဋ တိမူလ-
တိသင်္ခါရ ကုသလတ္တိကာဒိ တိကပရိစ္ဆေဒဉာဏံ, စတုမဂ္ဂ စတုပဋိသမ္ဘိဒါ-
စတုယောနိ အရိယဝံသ အဂတိဂမန သင်္ဂဟဝတ္ထု အရိယ အနရိယ-
ဝေါဟာရ သတိပဋ္ဌာန သမ္မပ္ပဓာန ဣဒ္ဓိပါဒါဒိ ပရိစ္ဆေဒဉာဏံ, ပဉ္စ-
စေတောခိလ စေတသောဝိနိဗန္ဓ ဝိမုတ္တာယတန ဝိမုတ္တိပရိပါစနိယဓမ္မ-
ပမာနိယင်္ဂ ဣန္ဒြိယ ဗလာဒိပရိစ္ဆေဒဉာဏံ, ဆအသာဓာရဏ အနုတ္တရိယ-
ဆတ္တဓာတုဝိဟာရ ဂါရဝ အဘိညာဒိပရိစ္ဆေဒဉာဏံ, သတ္တနိဇ္ဇရဝတ္ထု-
ဗောဇ္ဈင်္ဂ အနုသယာဒိပရိစ္ဆေဒဉာဏံ, အဋ္ဌမဂ္ဂင်္ဂ အဘိဘာယတန-
လောကဓမ္မ မိစ္ဆတ္တာဒိပရိစ္ဆေဒဉာဏံ, နဝသတ္တာဝါသ အနုပုဗ္ဗဝိဟာရ-
ပညာဘာဝနာဒိပရိစ္ဆေဒဉာဏံ, ဒသကသိဏ ဒသအသုဘ ဒသကုသလ-
ကမ္မပထ အကုသလကမ္မပထ သညာဘာဝနာခီဏာသဝဗလ ဒသဗလာဒိ-
ပရိစ္ဆေဒဉာဏံ, ဧကာဒသမေတ္တာနိသံသ ကာမဂုဏာဒိပရိစ္ဆေဒဉာဏံ,
ဒွါဒသာယတနာဒိပရိစ္ဆေဒဉာဏံ, တေရသဓုတင်္ဂါဒိပရိစ္ဆေဒဉာဏံ, စုဒ္ဒသ-
ဗုဒ္ဓဉာဏံ, ပဉ္စဒသစရဏ ရူပါဝစရာဒိပရိစ္ဆေဒဉာဏံ, သောဠသဝိဓ-
အာနာပါနာဒိပရိဂ္ဂဟဉာဏံ, အဋ္ဌာရသဗုဒ္ဓဓမ္မပရိဂ္ဂဟဉာဏံ, ဧကူန-
ဝီသတိပစ္စဝေက္ခဏာဒိပရိဂ္ဂဟဉာဏံ, ဝီသတိကိရိယပရိဂ္ဂဟဉာဏံ,
ဧကဝီသတိကုသလပရိစ္ဆေဒဉာဏံ, ဗာဝီသတိန္ဒြိယပရိစ္ဆေဒဉာဏံ,
တေဝီသတိကာမာဝစရဝိပါကာဒိပရိဂ္ဂဟဉာဏံ, စတုဝီသတိ ပစ္စယ-
သမန္တပဋ္ဌာနာဒိပရိဂ္ဂဟဉာဏံ, ပဉ္စဝီသတိ ဥဒယ ပဉ္စဝီသတိ ဝယာဒိ-
ပရိဂ္ဂဟဉာဏံ, ဧကူနတိံသအဘိသင်္ခါရပရိဂ္ဂဟဉာဏံ, ဆတ္တိံသဝိပါက-
ပရိဂ္ဂဟဉာဏံ, စတ္တာလီသအနုပဿနာဒိပရိဂ္ဂဟဉာဏံ, ဒွါသဋ္ဌိ ဒိဋ္ဌိ-
ပရိဂ္ဂဟဉာဏံ, သတ္တတိ ဉာဏဝတ္ထုပရိဂ္ဂဟဉာဏံ, အဋ္ဌသတ တဏှာ-
ဝိစရိတ ပရိဂ္ဂဟဉာဏံ, အပရိယန္တာသု လောကဓာတူသု သတ္တာနံ
အာသယာနုသယာဒိပရိဂ္ဂဟဉာဏံ, စတုဝီသတိ ကောဋိသတသဟဿ-

မဟာဝဇိရဉာဏန္တိ အပရိယန္တဉာဏပရိဝါရံ သဗ္ဗညုတဉာဏံ အရုဏုဂ္ဂမနဝေလာယံ ပဋိဝိဇ္ဈိ။

တသ္မိံ ခဏေ သကလဒသသဟဿိလောကဓာတု အလင်္ကတပဋိယတ္တာ အဟောသိ။ ပုပ္ဖုပဂါ ပါဒပလတာဂုမ္ဗာ ပုပ္ဖိံသု။ ဖလူပဂါ ဖလိံသု။ ခန္ဓ သာခါ လတာသု ခန္ဓသာခါလတာပဒုမာနိ ပုပ္ဖိံသု။ အာကာသေ ဩလမ္ဗိတပဒုမာနိ ဩလမ္ဗိံသု။ သိလာတလာနိ ဘိန္ဒိတွာ သတ္တုဒယဒဏ္ဍပဒုမာနိ ဥဋ္ဌဟိံသု။ ဒသသဟဿိလောကဓာတု ဝဋ္ဋေတွာ ဝိဿဋ္ဌမာလာဂုဠာ ဝိယ ယန္တဗဒ္ဓ ပုပ္ဖကလာပေါ ဝိယ သုသန္ထတပုပ္ဖသန္ထာရော ဝိယ သုသဇ္ဇိတပုပ္ဖဟာသနံ ဝိယ စ အတိမနောရမာ သဿိရိကာ အဟောသိ။

စက္ကဝါဠန္တရေသု အဋ္ဌယောဇနသဟဿပရိမာဏာ လောကန္တရိကာ သတ္တသူရိယပဘာဟိပိ အနောဘာသိတပုဗ္ဗာ ဧကောဘာသာ အဟောသိ။ စတုရာသီတိယောဇနသဟဿဂမ္ဘီရမဟာသာဂရော မဓုရသလိလော အဟောသိ ပဉ္စပဒုမသဉ္ဆန္နော။ သဗ္ဗာ သဝန္တိယော နပ္ပဝတ္တိံသု။ ဇစ္စန္ဓာ ရူပါနိ ပဿိံသု။ ဗဓိရာ သဒ္ဒါနိ သုဏိံသု။ ပင်္ဂုလာ ပဒသာ ဂစ္ဆိံသု။ ခုဇ္ဇာ ဥဇုဂတ္တာ အဟေသုံ။ အန္ဒုဗန္ဓနာဒီနိ ဆိန္ဒိံသု။ ပါစီနစက္ကဝါဠမုခဝဋ္ဋိယံ ဥဿာပိတာနံ ဓဇာနံ ပဋာကာနံ (ရံသိယော) ပစ္ဆိမစက္ကဝါဠမုခဝဋ္ဋိံ ပဟရန္တိ။ တတ္ထ ဥဿာပိတာနံ ပါစီနစက္ကဝါဠမုခဝဋ္ဋိံ ပဟရန္တိ။ ဒက္ခိဏစက္ကဝါဠမုခဝဋ္ဋိယံ ဥဿာပိတာနံ ဓဇာနံ ပဋာကာနံ (ရံသိယော) ဥတ္တရစက္ကဝါဠမုခဝဋ္ဋိံ ပဟရန္တိ။ တတ္ထ ဥဿာပိတာနံ ဓဇာနံ ဒက္ခိဏစက္ကဝါဠမုခဝဋ္ဋိံ ပဟရန္တိ။ ပထဝီတလေ ဥဿာပိတာနံ ဓဇာနံ ပဋာကာနံ ဗြဟ္မလောကံ အာဟစ္စ အဋ္ဌံသု။ ဗြဟ္မလောကေ ဗန္ဓာနံ ဓဇာနံ ပဋာကာနံ ပထဝီတလေ ပတိဋ္ဌဟိံသု။ ဒသသဟဿံ ကမ္ပိ။ မဟာမေဃော ဂဇ္ဇိ။ ပဗ္ဗတာ နစ္စိံသု။ မဟာသမုဒ္ဒေါ အာဘုဇိ။ ဝါရဏာ ကောဉ္စနာဒမကံသု။ တုရင်္ဂါ ဟသိံသု။ သီဟာ သီဟနာဒမကံသု။ ဗျဂ္ဃါ ဝိဇမ္ဘိံသု။ ဗြဟ္မာနော အပ္ဖောဋေသုံ။ အသုရာ ထုတိံ ဃောသေသုံ။ ဒေဝတာ သာဓုကာရမဒံသု။ နာဂသုပဏ္ဏာ ဇယံ ဃောသေသုံ။ ဒေဝတာနံ သာဓုကာရသဒ္ဒေန အသုရာနံ ထုတိဃောသေန ဗြဟ္မာနံ အပ္ဖောဋနေန ဗျဂ္ဃါနံ

ဝိဇမ္ဘနေန သီဟာနံ သီဟနာဒေန တုရင်္ဂါနံ ဟာသနေန ဝါရဏာနံ ကောဉ္စနာဒေန မဟာသမုဒ္ဒဿ အာဘုဇနေန ပဗ္ဗတာနံ နစ္စနေန မဟာမေဃဿ ဂဇ္ဇနေန ဒသသဟဿိလောကဓာတုကမ္ပနေနာတိ အနေကစ္ဆရိယပါတုဘာဝေန အယံ သကလလောကဓာတု ဧကနိန္နာဒါ ဧကနိဃောသာ ဧကသာဓုကာရာ ဧကဆဏာ ဧကကောလာဟလာ ဧကသိရိသောဘဂ္ဂါ အဟောသိ။ ဧဝံ အပရိမာဏေန သိရိဝိဘဝေန အနန္တေန သိရိသောဘဂ္ဂေန ပူဇယမာနေနာတိ အစ္ဆရိယဓမ္မေသု ပါတုဘူတေသု သဗ္ဗညုတညာဏံ ပဋိဝိဇ္ဈိတွာ အပဒ ဒွိပဒ စတုပ္ပဒါဒီနံ သတ္တာနံ အဂ္ဂေါ ဟုတွာ သဗ္ဗညုတဗုဒ္ဓါနံ အဝိဇဟိတံ "အနေကဇာတိ-သံသာရံ"[၁] န္တိအာဒိနာ ဥဒါနံ ဥဒါနေသိ။ ဧဝံ တံ ဒေသကဿ သတ္ထုနော ဥပ္ပတ္တိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

ပလ္လင်္ကသတ္တာဟာ

ကဒါ ဒေသိတော? တိအာဒီသု ဧဝံ သမ္ဗန္ဓော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဧဝံ ပဋိဝိဒ္ဓသဗ္ဗညုတညာဏေန ဥဒါနိတဥဒါနော အနေကကောဋိ-ကပ္ပသတေဟိ အပ္ပမေယျကာလေ အလင်္ကတသီသာနိ ဆိန္ဒိတွာ အဉ္ဇိတအက္ခီနိ ဥပ္ပါဋေတွာ ဟဒယမံသံ ဥဗ္ဗတ္တေတွာ ဇာလီကုမာရ-ကဏှာဇိန မဒ္ဒီဒေဝီ သဒိသပုတ္တဓီတရဘရိယာ ပရေသံ ဒတွာ ကတ-သဉ္စယ ပုညဖလဘူတေ ဇယပလ္လင်္ကေ ထိရပလ္လင်္ကေ ဥတ္တမပလ္လင်္ကေ နိသိန္နော အနေကကောဋိသတသဟဿသမာပတ္တိသုခေဟိ သတ္တာဟံ ဝီတိနာမေသိ။

အနိမိသသတ္တာဟာ

သတ္တာဟစ္စယေန သမာပတ္တိတော ဝုဋ္ဌာယ သဗ္ဗညုတ-ညာဏပဋိဝေဓေ ဥပ္ပန္နသန္ဒေဟာနံ ဧကစ္စာနံ ဒေဝတာနံ သန္ဒေဟဝိနော-ဒနတ္ထံ အာကာသံ အဗ္ဘုဂ္ဂန္တွာ ဥပရိမကာယတော အဂ္ဂိက္ခန္ဓံ ဟေဋ္ဌိမ-

---

၁။ ဓမ္မ။ ၃၆။

ကာယတော ဥဒကဓာရာ၊ ဟေဋ္ဌိမကာယတော အဂ္ဂိက္ခန္ဓော ဥပရိမကာယတော ဥဒကဓာရာ၊ ပုရိမကာယတော အဂ္ဂိက္ခန္ဓော ပစ္ဆိမကာယတော ဥဒကဓာရာ၊ တတော အဂ္ဂိက္ခန္ဓော ဣတရတော ဥဒကဓာရာ၊ ဒက္ခိဏက္ခိတော အဂ္ဂိက္ခန္ဓော ဝါမက္ခိတော ဥဒကဓာရာ၊ တတော အဂ္ဂိက္ခန္ဓော ဣတရတော ဥဒကဓာရာ၊ ဒက္ခိဏကဏ္ဏသောတတော ဝါမကဏ္ဏသောတတော ဝါမကဏ္ဏသောတတော ဒက္ခိဏကဏ္ဏသောတတော၊ ဒက္ခိဏနာသိကသောတတော ဝါမနာသိကသောတတော ဝါမနာသိကသောတတော ဒက္ခိဏနာသိကသောတတော၊ ဒက္ခိဏအံသကူဋတော ဝါမအံသကူဋတော ဝါမအံသကူဋတော ဒက္ခိဏအံသကူဋတော၊ ဒက္ခိဏဟတ္ထတော ဝါမဟတ္ထတော ဝါမဟတ္ထတော ဒက္ခိဏဟတ္ထတော၊ ဒက္ခိဏဝါမ ဝါမဒက္ခိဏ ပဿတော၊ ဒက္ခိဏဝါမ ဝါမဒက္ခိဏ ပါဒတော၊ အင်္ဂုလိအန္တရိကအင်္ဂုလိအန္တရိကေဟိ ဧကေကလောမကူပ ဧကေကလောမကူပေဟိ အဂ္ဂိက္ခန္ဓဥဒကဓာရေ ပဝတ္တာပယမာနော ပစ္စေကဗုဒ္ဓ သာဝက အသာဓာရဏံ သဗ္ဗညုတဗုဒ္ဓသာဓာရဏံ ယမကပါဋိဟာရိယံ ဒဿေတွာ တတော ဩရုယှ ဤသကံ ပါစီနနိဿိတေ ဥတ္တရဒိသာဘာဂေ ဌတွာ အနိမိသေဟိ အက္ခီဟိ အပရိယန္တကာလေ ပူရိတပါရမိဖလာဓိဂမနဋ္ဌာနံ ပဝရပလ္လင်္ကံ ဩလောကယမာနော သတ္တာဟံ ဝီတိနာမေသိ။

စင်္ကမသတ္တာဟ

တတော အနိမိသဗောဓိပလ္လင်္ကန္တရာ ပုရတ္ထိမပစ္ဆိမာယတံ ရတနစင်္ကမံ မာပေတွာ တတ္ထ စင်္ကမန္တော အနုတ္တရေန ဝိမုတ္တိသုခေန သတ္တာဟံ ဝီတိနာမေသိ။

ရတနာဃရသတ္တာဟ

တတော မဟာဗောဓိပလ္လင်္ကတော ပစ္ဆိမုတ္တရဒိသာဘာဂေ ဒေဝတာဟိ မာပိတရတနဃရေ နိသိန္နော အတ္တနာ ပဋိဝိဒ္ဓသဒ္ဓမ္မံ ဝိစိနန္တော အနေကေဟိ အာကာရေဟိ ဝိစိနိတုံ အာရဘိ။ ပဌမံ ဝိနေ-

ယျသတ္တေ ပဿန္တော "ကိတ္တကာ မယာ ဝိနေတဗ္ဗာ သတ္တာ"တိ စတုဝီသတိ အသင်္ချေယျေ သတ္တစတ္တာလီသကောဋိသတသဟဿသင်္ခါတပရိစ္ဆိန္နေ ဝေနေယျေ ပဿိ။ သဗ္ဗညုဗုဒ္ဓေသု ပန ဧကေန ဝိနေတဗ္ဗာ ယတ္တကာ ဝေနေယျာ။ တေသု ဧကစ္စေ ရာဂစရိတာ၊ ဧကစ္စေ ဒေါသစရိတာ၊ ဧကစ္စေ မောဟစရိတာ၊ ဧကစ္စေ ဝိတက္ကစရိတာ၊ ဧကစ္စေ သဒ္ဓါစရိတာ။ ဧကစ္စေ ပညာစရိတာ။ ရာဂစရိတာနံ အသုဘယုတ္တာ ဒေသနာ သပ္ပါယာ။ ဒေါသစရိတာနံ မေတ္တာယုတ္တာ။ မောဟစရိတာနံ ဂုရုသန္နိဝါသာဒိယုတ္တာ။ ဝိတက္ကစရိတာနံ အာနာပါနာဒိယုတ္တာ။ သဒ္ဓါစရိတာနံ ဗုဒ္ဓဂုဏာဒိယုတ္တာ။ ပညာစရိတာနံ ခန္ဓဓာတုအာယတနသစ္စပဋိစ္စသမုပ္ပါဒါဒိယုတ္တာ။ တေ စ ပန စရိတဝသေန ဆဗ္ဗိဓာ။

ဥဂ္ဃဋိတညူ, ဝိပဉ္စိတညူ, နေယျဝသေန တိဝိဓာ။ တတ္ထ ဥဂ္ဃဋိတညူနံ သင်္ခေပဒေသနာ ဝဋ္ဋတိ။ ဝိပဉ္စိတညူနံ မဇ္ဈိမဒေသနာ။ နေယျာနံ ဝိတ္ထာရဒေသနာ။ တေ ပန ယသ္မာ သီလေ ပတိဋ္ဌာယ သမာဓိနာ စိတ္တေကဂ္ဂတံ ကတွာ ပညာယ ဝိပဿနံ ဝဍ္ဎေတွာ အရိယဘူမိံ ပါပုဏိတဗ္ဗာ ဟောန္တိ။ တသ္မာ သီလသန္ဒီပကံ ဝိနယဒေသနံ ပါရာဇိကကဏ္ဍ သံဃာဒိသေသ အနိယတ နိဿဂ္ဂိယ ပါစိတ္တိယပါဋိဒေသနိယ သေခိယ အဓိကရဏသမထ ဥဘတောဝိဘင်္ဂ ခန္ဓကပရိဝါရာဒိဝသေန အနေကနယပဋိမဏ္ဍိတံ သမ္မသိတွာ သမာဓိသန္ဒီပကံ ဒီဃနိကာယ မဇ္ဈိမ သံယုတ္တ အင်္ဂုတ္တရနိကာယ ဇာတက နိဒ္ဒေသပဋိသမ္ဘိဒါမဂ္ဂ ဓမ္မပဒ ဥဒါနာဒိဝသေန အနေကနယပဋိမဏ္ဍိတံ သုတ္တန္တဒေသနံ သမ္မသိတွာ, ပညာသန္ဒီပကံ အနေကနယပဋိမဏ္ဍိတံ အဘိဓမ္မဒေသနံ သမ္မသန္တော ဓမ္မသင်္ဂဏီပကရဏံ သမ္မသိတွာ တဒနန္တရံ ဝိဘင်္ဂပကရဏံ သမ္မသိတွာ တဒနန္တရံ ဓာတုကထာပကရဏံ တဒနန္တရံ ပုဂ္ဂလပညတ္တိပကရဏံ တဒနန္တရံ ကထာဝတ္ထုပကရဏံ တဒနန္တရံ ယမကပကရဏံ သမ္မသိတွာ တဒနန္တရံ ဟေတုပစ္စယော အာရမ္မဏပစ္စယောတိအာဒိနာ တိကပဋ္ဌာနဒုကပဋ္ဌာနာဒိဝသေန အနန္တနယသမန္တပဋ္ဌာနံ သမ္မသန္တဿ စိတ္တံ ပသီဒိ။

တတော တံသမုဋ္ဌာနရူပေန အဘိပ္ပသန္နသရီရဿ လောဟိတံ ပသီဒိ။ တတော သကလသရီရတော ဃနဗုဒ္ဓရသ္မိယော နိက္ခမိံသု။ သုဝဏ္ဏဃဋ္ဋတော နိက္ခန္တက္ကန္ဒနီလမဏိကာစရသဓာရာ ဝိယ ဥမာပုပ္ဖဒါမာဝေဠာ ဝိယ စ နီလရသ္မိယော၊ သုဝဏ္ဏ ကုင်္ကုမ ရသဓာရအနောဇ ကဏိကာရ ပုပ္ဖဒါမာဝေဠာ ဝိယ ပီတရသ္မိယော၊ ပဝါဠ ရသဓာရ ရတ္တကုင်္ကုရ ရတ္တကိံသုက ဗန္ဓုဇီဝက ကုသုမဒါမာဝေဠာ ဝိယ လောဟိတရသ္မိယော၊ ရဇတ ရသဓာရ မလ္လိကာ သုမနဒါမာဝေဠာ ဝိယ ဩဒါတရသ္မိယော၊ မဉ္ဇိဋ္ဌဒါမာဝေဠာ ဝိယ မဉ္ဇိဋ္ဌရသ္မိယော၊ ဥမာရပုပ္ဖေသု ဝိသေသ နီလဋ္ဌာနံ ဝိယ ကဏိကာရပုပ္ဖေသု ဝိသေသ ပီတဋ္ဌာနံ ဝိယ ဗန္ဓုဇီဝကပုပ္ဖေသု ဝိသေသရတ္တဋ္ဌာနံ ဝိယ ဩသဓိတာရကော ဝိယ မဉ္ဇိဋ္ဌေသု ဝိသေသမဉ္ဇိဋ္ဌဝဏ္ဏဋ္ဌာနံ ဝိယ ပဘဿရရသ္မိယောတိ ဆဗ္ဗဏ္ဏဃနဗုဒ္ဓရသ္မိယော ပုရတ္ထိမကာယတော နိက္ခမိတွာ တာလက္ခန္ဓ ရထစက္ကသကဋစက္က ကူဋာဂါရာဒိမတ္တာ ဟုတွာ ပုရတ္ထိမာယ ဒိသာယ ဓာဝန္တာ စက္ကဝါဠပဗ္ဗတံ အတိက္ကမိတွာ အပရိယန္တာသု လောကဓာတူသု ယာဝ သာသနန္တရဓာနာ ပဝတ္တန္တိ။ ပစ္ဆိမကာယတော တထေဝ နိက္ခန္တရသ္မိယော ပစ္ဆိမာယ ဒိသာယ ဓာဝန္တာ စက္ကဝါဠပဗ္ဗတံ အတိက္ကမိတွာ အပရိယန္တာသု လောကဓာတူသု တထာ ပဝတ္တန္တိ။ တထာ ဒက္ခိဏကာယတော ဒက္ခိဏာယ ဒိသာယ ဝါမကာယတော ဥတ္တရာယ ဒိသာယာတိ ပုရိမနယေန ဝိတ္ထာရေတဗ္ဗံ။

ဟေဋ္ဌိမကာယတော နိက္ခန္တာ ဝုတ္တပ္ပမာဏာ ဆဗ္ဗဏ္ဏဃနဗုဒ္ဓရသ္မိယော စတ္တာလီသယောဇနသဟဿာဓိကဒွိယောဇနသတသဟဿဗဟလံ ပံသုပထဝိံ အသီတိယောဇနသဟဿာဓိကံ စတုယောဇနသတသဟဿဗဟလံ ဥဒကပထဝိံ သဋ္ဌိယောဇနသဟဿာဓိကနဝယောဇနသတသဟဿဗဟလံ ဝါတပထဝိံ အတိက္ကမိတွာ အဇဋာကာသံ ဓာဝိတွာ ယာဝ သာသနန္တရဓာနာ ပဝတ္တန္တိ။ တထေဝ ဥပရိမကာယတော ဆဗ္ဗဏ္ဏဃနဗုဒ္ဓရသ္မိယော နိက္ခမိတွာ ဆဒ္ဒန္တဝါရဏဝလာဟကအဿစိတ္တကူဋဖံသသုပဏ္ဏဃဋာ ဝိယ အနိလပထေ ဓာဝမာနာ စာတုမဟာရာဇိကဘဝနံ အတိက္ကမိတွာ တတော တာဝတိံသံ ယာမံ တုသိတံ နိမ္မာနရတိံ ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တိံ ဗြဟ္မပါရိသဇ္ဇ ဗြဟ္မ

ပုရောဟိတ မဟာဗြဟ္မာနော ပရိတ္တာဘအပ္ပမာဏာဘအာဘဿရေ ပရိတ္တသုဘအပ္ပမာဏသုဘသုဘကိဏှာ, ဝေဟပ္ဖလ အသညသတ္တေ, အဝိဟာ အတပ္ပါ သုဒဿာ သုဒဿီ အကနိဋ္ဌေ၊ အာကာသာနဉ္စာယတနံ ဝိညာဏဉ္စာယတနံ အာကိဉ္စညာယတနံ နေဝသညာနာသညာယတနန္တိ ဆဗ္ဗီသတိတလေ အတိက္ကမိတွာ အဇဋ္ဌာကာသံ ပက္ခန္ဒိတွာ ယာဝ သာသနန္တရဓာနာ ပဝတ္တန္တိ။ တံ ဒိဝသံ သဗ္ဗာ ဒသ ဒိသာ နီလဝဏ္ဏ ပဝါဠ ရဇတာဒိပဋ္ဋ ဣန္ဒဓနု ဝိဇ္ဇုလတာသင်္ဃနာဒိပရိယောနဒ္ဓါ ဝိယ နာနာဝိဓ နာနာလင်္ကာရဝိဇ္ဇုလတာ ဝိယ စ ဥပသောဘိံသု။

အဇပါလသတ္တာဟ

ဧဝံ တတ္ထ ဓမ္မသမ္မသနေန သတ္တာဟံ ဝီတိနာမေတွာ တတော ဥဋ္ဌာယ ဗောဓိပလ္လင်္ကတော ပါစီနဒိသာဘာဂေ အဇပါလနိဂြောဓရုက္ခမူလေ အနုတ္တရံ ဝိမုတ္တိသုခံ ပဋိသံဝေဒေန္တော သတ္တာဟံ ဧကပလ္လင်္ကေန နိသီဒိ။ တတ္ထ မာရဓီတရော ဥပသင်္ကမိံသု။ တေ ပဋိဗာဟေတွာ တတော ဝုဋ္ဌာယ မုစလိန္ဒမူလံ အဂမာသိ။

မုစလိန္ဒသတ္တာဟ

တသ္မိံ ခဏေ သတ္တာဟဝဒ္ဒလိကာ ဥဒပါဒိ။ မုစလိန္ဒော နာဂရာဇာ သကဘဝနာ နိက္ခမိတွာ သတပဋလ သဟဿပဋလာဒိဝသေန သမုဋ္ဌိတံ ပါဝုဿက မဟာမေဃံ ဒိသွာ ဣဒ္ဓိယာ သုဝဏ္ဏမဏိမယာဒိဂေဟံ မာပေတုံ သမတ္ထောပိ တံ အနလင်္ကရိတွာ အတ္တနော သရီရေ နီလမဏိသင်္ဃာတပဋိဘာဂဘူမိံ အတ္တနော ကနက ရဇတာဒိခစိတ ပရိက္ခိတ္တသာဏိပါကာရံ ဘောဂဘိတ္တိံ ဥပရိ သုဝဏ္ဏမဏိပဝါဠသဇ္ဈာဒိတာရကသမာကိဏ္ဏ ဩလမ္ဗိတ ဂန္ဓဒါမ မာလာဒါမ မုတ္တာလမ္ဗကဝိစိတြဒိဗ္ဗမယစာရုဝိတာနံ ဖဏာဆာဒနံ သမန္တာ ပဇ္ဇလနဂန္ဓတေလပဒီပပ္ပသာဒံ ဒိဗ္ဗ ဓူမ ဂန္ဓ စုဏ္ဏ သုဂန္ဓံ စတုဣရိယာပထေဟိ နိဝါသက္ခမံ သေတာဒိသန္ထရဟိတံ မဇ္ဈေ သုပညတ္တမဏိပလ္လင်္ကံ သမုဿိတရတန-

သေတစ္ဆတ္တံ လောဟပါသာဒေ ဟေဋ္ဌာဘူမိကပ္ပမာဏံ အတိမနောရမံ ဗြဟ္မဝိမာနသဒိသသိရိကံ ဂန္ဓကုဋိသိရိအဘိဘူတံ ဂေဟံ မာပေသိ။ တတ္ထ အနုတ္တရံ ဝိမုတ္တိသုခံ ပဋိသံဝေဒေန္တော သတ္တာဟံ ဝိဟရိ။

ရာဇာယတနသတ္တာဟ

တတော သတ္တာဟဿ အစ္စယေန မေဃော ဥပသမိ။ သုပ္ပဘာသနဘံ အဟောသိ။ တတော ဘဂဝါ နိက္ခမိ။ အထ နာဂရာဇာ တံ သရီရံ ဝိဇဟိတွာ မာဏဝကဝဏ္ဏံ နိမ္မိနိတွာ ဘဂဝတော ပုရတော ဌတွာ ဝန္ဒိတွာ အဉ္ဇလိံ ပဂ္ဂယှ "ကိံ ဘဂဝါ သုခံ ဝိဟရိတ္ထာ"တိ အာဟ။ "အာမ မဟာရာဇ အမှေဟိ သုခံ အဝိဟရဏကာလော နာမ နတ္ထီ"တိ အာဟ။ ဧဝံ တတ္ထ သတ္တာဟံ ဝသိတွာ ရာဇာယတနံ ဥပသင်္ကမိတွာ သမာပတ္တိသုခေန ဝီတိနာမေန္တော တတ္ထာပိ သတ္တာဟံ ဝသိ။

ဗြဟ္မယာစနကထာ

ဧဝံ ဗောဓိပလ္လင်္ကသမီပေ သတ္တသတ္တာဟံ ဝီတိနာမေတွာ ဧကူနပညာသတိမေ ဒိဝသေ သက္ကေန ဥပနီတံ နာဂလတာဒန္တကဋ္ဌံ အနောတတ္တဥဒကံ ပရိဘောဂံ ကတွာ တဖုဿဘလ္လိကဒွိဘာတိကဝါဏိဇေဟိ ဒေဝတာယ ဥဿာဟိတေဟိ ဒိန္နံ မန္ထမဓုပိဏ္ဍံ မဟာရာဇုပနီတေ ပစ္စဂ္ဃေ သေလမယေ ပတ္တေ ပဋိဂ္ဂဏှိတွာ ဘုဉ္ဇိတွာ အနုမောဒနာဝသေန တေ ဒွေဝါစိကဥပါသကဘာဝေ ပတိဋ္ဌာပေတွာ တေသံ မုဋ္ဌိကေသဓာတုယော ဒတွာ တတော ပဋ္ဌာယ အဇပါလနိဂြောဓမေဝ ဂန္တွာ တတ္ထ နိသီဒိတွာ "အဓိဂတော ခေါ မျာယံ ဓမ္မော ဂမ္ဘီရော ဒုဒ္ဒသော ဒုရနုဗောဓော သန္တော ပဏီတော အတက္ကာဝစရော နိပုဏော ပဏ္ဍိတဝေဒနီယော"[၁]တိအာဒိနာ ဓမ္မဂမ္ဘီရတံ ပစ္စဝေက္ခိတွာ သဗ္ဗဗုဒ္ဓါနံ စိဏ္ဏဘူတံ ဓမ္မဒေသနာယ အပ္ပေါဿုက္ကတာသင်္ခါတပရိဝိတက္ကံ

၁။ ဝိ၊ ၃။ ၅။ ဒီ၊ ၂။ ၃၀။ မ၊ ၂။ ၂၂၄၊ ၂၉၁။ သံ၊ ၁။ ၁၃၈။

ဥပ္ပါဒေတွာ ဒသသဟဿိလောကဝါသိပြဟ္မာဒိပရိဝုတေန ပြဟ္မုနာ သဟမ္ပတိနာ ကတအာယာစမာနော တဿ ပဋိညံ ဒတွာ အာဠာရုဒကာနံ ကာလင်္ကတဘာဝံ ဥတွာ ဗာရာဏသိံ ဂန္တွာ ကောဏ္ဍည ဘဒ္ဒိယ ဝပ္ပ မဟာနာမ အဿဇိနာမာနံ ပဉ္စဝဂ္ဂိယာနံ ဓမ္မံ ဒေသေတု- ကာမော အဋ္ဌာရသယောဇနမဂ္ဂံ ပဋိပန္နော ဗောဓိမဏ္ဍဿ ဂယာ- နိဂမဿ စ အန္တရာ ဥပကံ နာမ အာဇီဝကံ ဒိသွာ တေန "ဝိပ္ပသန္နာနိ ခေါ တေ အာဝုသော ဣန္ဒြိယာနိ ပရိသုဒ္ဓါနိ။ ပရိသုဒ္ဓေါ ဆဝိဝဏ္ဏော ပရိယောဒါတော။ ကံ ဝါ တွံ ဥဒ္ဒိဿ ပဗ္ဗဇိတော? ကော ဝါ တေ သတ္ထာ? ကဿ ဝါ တွံ ဓမ္မံ ရောစေသိ? ကော နာမော တွံ? ကတ္ထ ဂမိဿသိ? ကိမတ္ထာယ ဂမိဿသီ"တိအာဒိနာ ပုဋ္ဌော–

သဗ္ဗာဘိဘူ သဗ္ဗဝိဒူဟမသ္မိ၊
သဗ္ဗေသု ဓမ္မေသု အနူပလိတ္တော။
သဗ္ဗံ ဇဟော တဏှာက္ခယေ ဝိမုတ္တော၊
သယံ အဘိညာယ ကမုဒ္ဒိသေယျံ။ ။

န မေ အာစရိယော အတ္ထိ၊
သဒိသော မေ န ဝိဇ္ဇတိ။
သဒေဝကသ္မိံ လောကသ္မိံ၊
နတ္ထိ မေ ပဋိပုဂ္ဂလော။ ။

အဟံ ဟိ အရဟာ လောကေ၊
အဟံ သတ္ထာ အနုတ္တရော။
ဧကောမှိ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊
သီတိဘူတောသ္မိ နိဗ္ဗုတော။ ။

ဓမ္မစက္ကံ ပဝတ္တေတုံ၊
ဂစ္ဆာမိ ကာသိနံ ပုရံ။
အန္ဓိဘူတသ္မိံ လောကသ္မိံ၊
အာဟဉ္ဆံ အမတဒုန္ဒုဘိ"န္တိ[၁] အာဒိနာ အတ္တနော သဗ္ဗညု-

၁။ ဝိ၊ ၃။ ၁၂။

ဘာဝံ ဝတွာ ဣသိပတနံ ဂန္တွာ ပဉ္စဝဂ္ဂိယေ သညာပေတွာ အနေက-ဗြဟ္မကောဋိပရိဝုတော ဓမ္မစက္ကပဝတ္တနသုတ္တံ ဒေသေတွာ ကောဏ္ဍည-ထေရပ္ပ အဋ္ဌာရသကောဋိဗြဟ္မာနော စ သောတာပတ္တိဖလေ ပတိဋ္ဌာ-ပေတွာ တံ ဒိဝသမေဝ ယက္ခသဟဿပရိဝုတေ သာတာဂိရိဟေမဝတာယက္ခသေနာပတိနော[1] ဒဿနမဂ္ဂေန ဗောဓိတွာ တတ္ထေဝ ဝိဟရန္တော နာလကတ္ထေရဿ[2] မောနေယျပဋိပဒံ ဒေသေတွာ တံ ဥယျောဇေတွာ ယသကုလပုတ္တာဒယော ပဗ္ဗာဇေတွာ အန္တောဝဿေ သဋ္ဌိအရဟန္တေ နိပ္ဖါဒေတွာ ဝုဋ္ဌဝဿော ပဝါရေတွာ သဋ္ဌိ ဘိက္ခူ အာမန္တေတွာ "စရထ ဘိက္ခဝေ စာရိကံ ဗဟုဇနဟိတာယ ဗဟုဇန-သုခါယ လောကာနုကမ္ပာယ ဟိတာယ သုခါယ ဒေဝမနုဿာနံ။ မာ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ဧကေန မဂ္ဂေန အဂမိတ္ထ။ ဒေသေထ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မံ အာဒိကလျာဏံ မဇ္ဈေကလျာဏံ ပရိယောသာနကလျာဏံ သတ္ထံ သဗျဉ္ဇနံ ကေဝလပရိပုဏ္ဏံ ပရိသုဒ္ဓံ ဗြဟ္မစရိယံ ပကာသေထာ"တိ[3]-အာဒိနာ ဝတွာ ဒိသာသု ပေသေတွာ သယံ ဥရုဝေလံ ဂစ္ဆန္တော အန္တရာမဂ္ဂေ ကပ္ပါသိယဝနသဏ္ဍေ တိံသဘဒ္ဒဝဂ္ဂိယကုမာရေ အနာဂါမိ, သကဒါဂါမိ, သောတာပတ္တိမဂ္ဂေဟိ ပဗောဓေတွာ ဧဟိဘိက္ခုဘာဝေန ပဗ္ဗာဇေတွာ ဒိသာသု ပေသေတွာ ဥရုဝေလကဿပံ ဥပသင်္ကမိတွာ တေန ကတပဋိသန္ထာရော ပဌမံ ဥရုဝေလနာဂံ ဒမေတွာ အတိရေက-အဍ္ဎုဍ္ဎာနိ ပါဋိဟာရိယသဟဿာနိ ဒဿေတွာ ဇဋိလသဟဿပရိဝါရေ ဥရုဝေလ, နဒီ, ဂယာကဿပေ ဒမေတွာ ဧဟိဘိက္ခုဘာဝေန ပဗ္ဗာ-ဇေတွာ ဂယာသီသေ နိသီဒါပေတွာ "သဗ္ဗံ ဘိက္ခဝေ အာဒိတ္တ"န္တိ[4]-အာဒိနာ နယေန ပဝတ္တာယ အာဒိတ္တပရိယာယဒေသနာယ အရဟတ္တေ ပတိဋ္ဌာပေတွာ တေန အရဟန္တသဟဿေန ပရိဝုတော ဗိမ္ဗိသာရ-ရညော ဒိန္နံ ပဋိညံ မောစေတုံ ရာဇဂဟနဂရူပစာရေ လဋ္ဌိဝနုယျာနံ ဂန္တွာ ဒွါဒသနဟုတာယ ပရိသာယ သဒ္ဓိံ အာဂတမာဂဓရာဇာနံ ဧကာ-ဒသနဟုတေဟိ သဒ္ဓိံ မဂ္ဂဖလေဟိ ပဗောဓေတွာ ဧကံ သဟဿံ

၁။ သုတ္တနိ။ ၃၀၂-၅။ ၂။ သုတ္တနိ။ ၃၈၅-၃၉၀။
၃။ ဝိ၊ ၃။ ၂၇-၈။ ၄။ ဝိ၊ ၃။ ၄၄။ သံ၊ ၂။ ၂၅၁-၂။

ဥပါသကတ္တေ ပတိဋ္ဌာပေတွာ ပုနဒိဝသေ သက္ကေန ကတောကာသေန မဂ္ဂေန ရာဇဂဟံ ဂန္တွာ ရာဇဘဝနေ ဘတ္တကိစ္စံ ကတွာ တေန ပထဝိကမ္ပနံ ကတွာ ဒိန္နဝေဠုဝနုယျာနေ ကတမဟာဝိဟာရေ ဝိဟရန္တော သာရိပုတ္တမောဂ္ဂလ္လာနာဒယော ပဗ္ဗာဇေတွာ အရဟတ္တေ ပတိဋ္ဌာပေတွာ ကာဠုဒါယိနာ ဂမနေ ဝဏ္ဏိတေ ကပိလဝတ္ထုဂါမီဟိ ဒသဟိ မာဂဓရဋ္ဌဝါသီဟိ ဒသဟီတိ ဝီသတိခီဏာသဝသဟဿပရိဝုတော ကပိလဝတ္ထုနဂရံ ဂန္တွာ သမာဂတာနံ သကျာနံ မာနဘိန္ဒနတ္ထံ ယမကပါဋိဟာရိယံ ကတွာ အတ္တနော သက္ကေ ဝန္ဒာပေတွာ ပုနဒိဝသေ နဂရေ ဘိက္ခာယ စရန္တော သုဝဏ္ဏရသကေန ဝိယ သိဉ္စယံ* ကုရုမာနော ဗုဒ္ဓရသ္မိယော ဝိဿဇ္ဇေန္တော အနောပမာယ ဗုဒ္ဓလီလာယ ဗိမ္ဗာယ ဒေဝိယာ နရသီဟဂါထာဟိ[၁] အဘိတ္ထုဝိတော အန္တရဝီထိယံ ဌတွာ သုဒ္ဓေါဒနမဟာရာဇာနံ သောတာပတ္တိဖလာဒီသု ပတိဋ္ဌပေတွာ ရာဇဘဝနေ ဘတ္တကိစ္စံ ကတွာ ဗိမ္ဗာယ ဒေဝိယာ ဝသနဋ္ဌာနံ ဂန္တွာ တဿာ သောကံ ဝိနောဒေတွာ ဒါယဇ္ဇံ ရာဟုလကုမာရံ နန္ဒဉ္စ ပဗ္ဗာဇေတွာ တတ္ထ ကတ္တဗ္ဗာနိ ကတွာ ရာဇဂဟမေဝ အာဂန္တွာ တတ္ထ ဝိဟရန္တော အနာထပိဏ္ဍိကေန ဥပဂတော တံ သောတာပတ္တိဖလေ ပတိဋ္ဌာပေတွာ တေန ကတဇေတဝနေ ဝိဟရိတွာ ပုန ကပိလဝတ္ထုံ ဂန္တွာ ဗုဒ္ဓဝံသံ ဒေသေန္တော–

ဣမမှိ ဘဒ္ဒကေ ကပ္ပေ၊ တယော အာသုံ ဝိနာယကာ။
ကကုသန္ဓော ကောဏာဂမနော၊ ကဿပေါ စာပိ နာယကော။

အဟမေတရဟိ သမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ မေတ္တေယျော စာပိ ဟေဿတိ။
ဧတေပိမေ ပဉ္စ ဗုဒ္ဓါ၊ ဓီရာ လောကာနုကမ္ပကာ"တိ-[၂]

အနာဂတဝံသဿ ဩကာသံ ဌပေတွာ ဒေသေသိ။ တံ သဗ္ဗံ ဗုဒ္ဓဝံသဝဏ္ဏနာယ ဝုတ္တနယေန ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ဣဒံ ဗုဒ္ဓဝံသံ ဒေသေတွာ ကပိလဝတ္ထုနဂရေ ယထာဘိရန္တံ ဝိဟရိတွာ ပုန ရာဇဂဟံ ဂန္တွာ တတ္ထ ဝိဟရိတွာ

၁။ ဇာ၊ ဋ္ဌ၊ ၁။ ၁၀၄-၅။ သာရတ္ထ၊ ၃။ ၂၄၆-၇။ ၂။ ဗုဒ္ဓဝံ။ ၃၈၃။

* ပဉ္ဇရံ ဥက္ကံဘုရားကြီးမူ၊ နော်၊ ကျောဘက်။

တတော ဂန္တွာ သာဝတ္ထိအာဒီသု ဝိဟရိတွာ ပုန ကပိလဝတ္ထုမေဝ ဂန္တွာ နိဂြောဓာရာမေ ဝိဟရတိ။ ဧတ္တာဝတာ ကေန ဒေသိတော ?၊ ကဒါ· ဒေသိတော ?တိ ဧတေသံ အတ္ထော ဒီပိတော ဟောတိ။

အဇိတတ္ထေရဿ ဥပ္ပတ္တိ
ပါရမီပူရဏံ

ကဿ ပုစ္ဆာ ?တိ ဣဒံ ဥပရိ ဝဏ္ဏယိဿာမိ။ ယံ ပန ဝုတ္တံ "ကံ အာရဗ္ဘ ဒေသိတော"တိ၊ အဇိတတ္ထေရံ အာရဗ္ဘ ဒေသိတောတိ။ တဿေဝံ ဥပ္ပတ္တိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ သော ပန ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယေန အနေကာဒီနဝသမာကိဏ္ဏေ အနမတဂ္ဂေ သံသာရေ စရန္တော ဝုတ္တနယေနေဝ သတ္တမောက္ခံ ဂဝေသန္တော သဗ္ဗညုတံ ပတ္ထေတွာ ပုညသဉ္စယံ ကုရုမာနော အတီတမဒ္ဓါနေ ပဒုမော နာမ စတုဒီပိကော စက္ကဝတ္တီ ရာဇာ ဟုတွာ သုမိတ္တံ နာမ သဗ္ဗညုဗုဒ္ဓံ ဥပသင်္ကမိတွာ ဒသယောဇနိကံ ဝိဟာရံ ကာရေတွာ သမန္တာ ယောဇနဋ္ဌာနေ ပတိဋ္ဌာပိတေသု ဒဏ္ဍဒီပရုက္ခေသု ရတနပလ္လင်္ကေသု စ ဂန္ဓတေလေန ဒီပေ ဇာလာပေတွာ သတ္တာဟံ ဒီပပူဇံ ကတွာ ဗုဒ္ဓပမုခဿ သံဃဿ မဟာဒါနံ ပဝတ္တေတွာ ကာသိကကောသေယျဒုကူလကမ္ဗလသာဋကာ-ဒယော အဋ္ဌ ပရိက္ခာရေ ပထဝိကမ္ပနံ ကတွာ အပရဘာဂေ ဗြဟ္မဘာဝီ နာမ ခတ္တိယော ဟုတွာ မေတ္တေယျဿ နာမ ဗုဒ္ဓဿ ဥပ္ပန္နဘာဝံ သုတွာ ဥပသင်္ကမိတွာ ဓမ္မဒေသနာယ ပသန္နော တဿ ဘဂဝတော ဒွါဒသယောဇနိယံ သတ္တရတနမယံ မဏ္ဍပံ ကာရေတွာ သမန္တာ အဋ္ဌ-သုဝဏ္ဏဃဋေ အဋ္ဌ မဏိမဏိကေ အဋ္ဌ လောဟိတင်္ကဃဋိကေ အဋ္ဌ မသာရဂလ္လဃဋိကေ အဋ္ဌ ဖလိကဃဋိကေ အဋ္ဌ ကဉ္စနဃဋိကေ အဋ္ဌ ရဇ-တဃဋိကေ အဋ္ဌ သဗ္ဗရတနဃဋိကေ ကာရေတွာ ဟတ္ထသဟဿပုထုလံ သတ္တရတနမယံ အာလိန္ဒံ ကာရေတွာ သဗ္ဗပရိက္ခာရေဟိ သဒ္ဓိံ ပထဝိ-ကမ္ပနံ မဟာဒါနံ ကတွာ ဘဝါဒီသု သံသရန္တော ဝုတ္တပ္ပကာရာ တိသော သမ္ပတ္တိယော ပူရေတွာ ကပ္ပသတသဟဿာဓိကသောဠသ-အသင်္ချေယျံ ပါရမီ ပူရိတော ဝီရိယာဓိကော နေယျဗောဓိသတ္တော ဟုတွာ ကပ္ပသတသဟဿာဓိကာနံ သောဠသအသင်္ချေယျာနံ မတ္ထကေ

ဇမ္ဗုဒီပေ ဥဘတော သုဇာတအဘိန္နခတ္တိယကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ပဘာဝန္တော နာမ စက္ကဝတ္တိ ရာဇာ အဟောသိ။ ဓမ္မတာ ဧသာ သဗ္ဗဗောဓိသတ္တာနံ အဘိနီဟာရတော ပုဗ္ဗေဝ တိဿော သမ္ပတ္တိယော ဝုတ္တပရိစ္ဆေဒကာလံ ပူရေတွာ ကပ္ပသတသဟဿံ ပါရမီ ပူရဏန္တိ။

တဒါ လောကေ မုဟုတ္တော နာမ သဗ္ဗညုဗုဒ္ဓရာဇာ ဥပ္ပဇ္ဇိ။ သော “ဗုဒ္ဓေါ ဥပ္ပန္နော”တိ သုတွာ ဒသဗလံ ဥပသင်္ကမိတွာ ခေဠပိဏ္ဍံ ဝိယ စက္ကဝတ္တိသိရိံ ဆဍ္ဍေတွာ တဿ သန္တိကေ ပဗ္ဗဇိတွာ အဋ္ဌ သမာပတ္တိယော နိဗ္ဗတ္တေတွာ ရတနကတ္ထေရော နာမ ဟုတွာ ဂဂနမဇ္ဈေ ပုဏ္ဏစန္ဒော ဝိယ သူရိယမဏ္ဍလော ဝိယ စ ပညာတော အဟောသိ။ ဝိသေသေန ဒါနဇ္ဈာသယော ဒါနာဘိရတော ဇီဝိတမ္ပိ ပရိစ္စဇိတွာ ဒါနဒါနေ ဇာတုဿာဟော အဟောသိ။

တဒါ ဘိက္ခူနံ ဧတဒဟောသိ “အယံ ဒါနဇ္ဈာသယော ဘိက္ခု အနာဂတေ ကိံ ဘဝိဿတီ”တိ။ သုမေဓတာပသံ ဝိယ ဒီပင်္ကရဒသဗလော ဗျာကာသိ။ ဧဝံ တဿ သန္တိကာ ဗျာကရဏံ လဘိတွာ တတော ပဘုတိ တေသု တေသု ကပ္ပေသု ဥပ္ပန္နာနံ တေသံ တေသံ ဗုဒ္ဓါနံ သန္တိကာ ဗျာကရဏံ လဘမာနော ပါရမိဒယော ပူရေန္တော ဒွါဒသအသင်္ချေယျေသု အတိက္ကန္တေသု ကပ္ပသတသဟဿာဓိကေသု သေလ ဘာသ ဇေယ ရုစိ နာမကေသု စတုအသင်္ချေယျေသု ဥပ္ပန္နာနံ တဏှင်္ကရ မေဓင်္ကရ သရဏင်္ကရ ဒီပင်္ကရ ကောဏ္ဍည မင်္ဂလသုမန ရေဝတ သောဘိတ အနောမဒဿီ ပဒုမ နာရဒ ပဒုမုတ္တရ သုမေဓသုဇာတ ပိယဒဿီ အတ္ထဒဿီ ဓမ္မဒဿီ သိဒ္ဓတ္ထ တိဿ ဖုဿ ဝိပဿီသိခီ ဝေဿဘူ ကကုသန္ဓ ကောဏာဂမန ကဿပနာမကာနံ ဣမေသံ သတ္တဝီသတိယာ ဗုဒ္ဓါနံ သန္တိကာ ဗျာကရဏံ ပဋိလဘိတွာ ပါရမီဥပပါရမီ ပရမတ္ထပါရမီဝသေန သမတိံသပါရမိယော ပူရေတွာ ဉာတတ္ထစရိယံ လောကတ္ထစရိယံ ဗုဒ္ဓတ္ထစရိယံ ပရိပါစေန္တော အမှာကံ ဘဂဝတော ကာလေ မဂဓရဋ္ဌေ ရာဇဂဟနဂရေ အဇာတသတ္တုရာဇာနံ ပဋိစ္စ တဿ အဂ္ဂမဟေသိယာ ကဉ္စနဒေဝိယာ ကုစ္ဆိသ္မိံ ပဋိသန္ဓိံ ဂဟေတွာ လဒ္ဓဂဗ္ဘပရိဟာရာယ ဒေဝိယာ ကုစ္ဆိတော နိက္ခမိ။

အထဿ နာမဂ္ဂဟနဒိဝသေ အဇိတကုမာရောတိ နာမံ အကံသု။ သော မဟန္တေန ပရိဝါရေန ဝဍ္ဎမာနော သောဠသဝဿုဒ္ဒေသိကော အဟောသိ။ အဇာတသတ္တု ရာဇာ ဗုဒ္ဓသာသနေ ဝိသေသာယ ပေါထုဇ္ဇနိကာယ သိခါပတ္တာယ အရိယသဒ္ဓါဘိဘာဝမာနာယ ဝိယ သဒ္ဓါယ သမန္နာဂတတ္တာ သာသနေ ဒါယဇ္ဇသာမိဘာဝံ ဣစ္ဆန္တော ပဉ္စသတရာဇကုမာရပရိဝါရံ ကတွာ ပုတ္တံ အဇိတကုမာရံ ပဗ္ဗာဇေတုကာမော သတ္ထရိ ဝေဠုဝနမဟာဝိဟာရေ ဝိဟရန္တေ ပဉ္စသတေ ကဉ္စနကရဏ္ဍကေ ကာရေတွာ စတုဇ္ဇာတိဂန္ဓေဟိ ပူရေတွာ ရတ္တပဝါဠပဒုမေသု ပတိဋ္ဌိတမဏိပိဏ္ဍကေ ဌပေတွာ ကရဏ္ဍကေ မုတ္တာလမ္ဗကေဟိ အလင်္ကရိတွာ အနေကသဟဿ ပဉ္စဝဏ္ဏဓဇေ ဥဿာပေတွာ နဂရဝိဟာရဂါမိမဂ္ဂံ အလင်္ကရိတွာ ဟတ္ထိ အဿ ရထပတ္တိ အမစ္စ ဂဟပတိ ဗြာဟ္မဏ သေဏိအာဒိပရိဝုတော ဘေရိ မုဒိင်္ဂဝီဏာ သင်္ခ ပဏဝ ဝံသ သမ္မ တာဠာဒိနေကသဟဿတူရိယနိဂ္ဃောသေဟိ ပဝတ္တမာနေဟိ မဟန္တေန ရာဇာနုဘာဝေန သပရိဝါရံ ပုတ္တံ ဂဟေတွာ ဝေဠုဝနမဟာဝိဟာရံ ဂန္တွာ သဗ္ဗပူဇာဝိဓာနေဟိ ဘဂဝန္တံ ဘိက္ခုသံဃဉ္စ ပူဇေတွာ ဘဂဝတော သန္တိကေ ပဉ္စသတရာဇကုမာရေဟိ သဒ္ဓိံ အဇိတကုမာရံ ပဗ္ဗာဇေသိ။ သော အပရဘာဂေ လဒ္ဓူပသမ္ပဒေါ သီလသမာဓိပညာဒီဟိ ဂုဏေဟိ သမုပေတော အဇိတတ္ထေရောတိ ပညာယိ။ ဧဝံ တာဝဿ ဥပ္ပတ္တိ ဝေဒိတဗ္ဗာတိ။

မဟာပဇာပတိဂေါတမိယာ စီဝရယုဂဒါနံ

ဘဂဝါ ပန ဧဝံ အဇိတတ္ထေရံ ဂဟေတွာ ရာဇဂဟာ နိက္ခမိတွာ ဝုတ္တနယေန ကပိလဝတ္ထုံ ဂန္တွာ နိဂြောဓာရာမေ ဝိဟရတိ။ တဒါ မဟာပဇာပတိဂေါတမီ ဘဂဝတော စီဝရံ ဒါတုကာမာ ဟုတွာ ရတ္တသုဝဏ္ဏေဟိ သတ္တ ကဏ္ဍာပေ ကာရာပေတွာ သဗ္ဗပံသုဝေါမိဿကေဟိ သုဝဏ္ဏပံသူဟိ ပူရေတွာ တတ္ထ ကပ္ပါသဋ္ဌိ ရောပေတွာ သုဝဏ္ဏခီရောဒကသိဉ္စနေန ဝဍ္ဎေသိ။ ကပ္ပါသပုပ္ဖါနိ ကဏိကာရပုပ္ဖသဒိသာနိ အဟေသုံ။ ကပ္ပာသဖလာနိပိ ပုပ္ဖိတကာလေ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏာနိ

အဟောသိ။ မဟာပဇာပတိဂေါတမီ သဟတ္ထေနေဝ ကပ္ပါသံ ဘိန္ဒိတွာ သုဝဏ္ဏစင်္ကောဋကေ ပက္ခိပိတွာ သဟတ္ထေနေဝ သောဓနဓုနနာဒီနိ ကတွာ တံ သာမံ အတိသဏှသုခုမံ သုတ္တံ ကန္တိတွာ ဝိသေသ- သုခုမတန္တဝါယေ ပက္ကောသာပေတွာ မဓုသက္ကရတေလာဒိသမ္မိဿပဏီ- တဝရဘောဇနံ ဘောဇေတွာ တဒနုရူပေဟိ ဝတ္ထာလင်္ကာရာဒီဟိ သန္တ- ပ္ပေတွာ တန္တဝါယသာလာယ ဥပရိ စေလဝိတာနံ ဗန္ဓိတွာ သမန္တတော သာဏိဟိ ပရိက္ခိပါပေတွာ ဂန္ဓပရိဘဏ္ဍကတဘူမိံ ဥပရိ လာဇပဉ္စမာနိ ပုပ္ဖါနိ ဝိကိရာပေတွာ မဟန္တေန ပရိဝါရေန အန္တေပုရေယေဝ ဝတ္ထယုဂံ နိဋ္ဌာပေသိ။

တံ ပန အာယာမတော စုဒ္ဒသဟတ္ထံ ဝိတ္ထာရတော သတ္တဟတ္ထံ ဘဂဝတော ပါရမိပုညသဉ္စယဗလေန နိပ္ဖန္နံ ပေမဗလ- သမင်္ဂီဘူတာယ မာတုစ္ဆာယ ဝါယာပိတံ ပဘာသမုဒယသမုဇ္ဇလံ ကဉ္စန- ပဋိဘာဂံ အဘိနဝသမုဋ္ဌိတံ ဗာလသူရိယပ္ပဘံ ဝိယ အဘိဘဝမာနံ မေဃမုခေ သဉ္စရဏဝိဇ္ဇုသဒိသံ ပသာရိတံ သုဝဏ္ဏပဋ္ဋသရိက္ခကံ သဏှ- သုခုမံ မုဒုသမ္ဖဿံ ဗုဒ္ဓါရဟံ မနုညံ ဝတ္ထယုဂံ မဏိကရဏ္ဍကေ ဌပေတွာ ဂဟိတဂန္ဓဓူမပုပ္ဖစုဏ္ဏဓဇာဒိဟတ္ထေဟိ နေကသဟဿသကျ- ရာဇကုလေဟိ ပရိဝုတာ သတသဟဿဂ္ဃနိကာနိ သတသဟဿ- ဒုဿာနိ သတသဟဿသုဝဏ္ဏသမုဂ္ဂေဟိ သဟဿဂ္ဃနိကာနိ သဟဿ- ရဇတသမုဂ္ဂေဟိ ဂါဟာပေတွာ တံ ဝတ္ထယုဂဋ္ဌပိတမဏိကရဏ္ဍကံ အတ္တနော သီသေ ဌပေတွာ မဟန္တေန သိရိသောဘဂ္ဂေန မဟန္တေန ပရိဝါရေန နိဂြောဓာရာမေ ဂန္တွာ တာရာဂဏပရိဝုတံ စန္ဒရာဇံ ဝိယ ဘိက္ခုပရိဝုတံ ဗုဒ္ဓပလ္လင်္ကဝရမဇ္ဈဂတံ ဒသဗလံ ဥပသင်္ကမိတွာ ဆဗ္ဗဏ္ဏ- ရတနသလိလေ နိမုဂ္ဂမာနာ သုသညတကိန္နရီ ဝိယ ဆဗ္ဗဏ္ဏဗုဒ္ဓရသ္မိသု နိမုဇ္ဇိတွာ ပဉ္စပတိဋ္ဌိတေန ဝန္ဒိတွာ ဘဂဝတော ရူပဂ္ဂပ္ပတ္တံ သရီရံ ဩလောကယမာနာ ပဉ္စဝိဓာယ ပီတိယာ နိရန္တရံ ဖုဋသရီရာ ဟုတွာ ဗလဝသိနေဟံ ပစ္စုပဋ္ဌာပေတွာ မဏိကရဏ္ဍကံ ဥဂ္ဃါဋေတွာ တံ ဝတ္ထ- ယုဂံ သူရခေတ္တကေဟိ ဥဘောဟိ ဟတ္ထေဟိ ဂဟေတွာ ဧဝမာဟ "ဣမံ မေ ဘန္တေ ဘဂဝါ နဝသုဝဏ္ဏဝဏ္ဏံ ဝတ္ထယုဂံ တုမှာကံ ဥဒ္ဒိဿ

ကတံ မယာ သကဟတ္ထေနေဝ ကန္တံ ဝါယိတံ၊ တံ မမေဝ အနုကမ္ပံ ပဋိစ္စ ပဋိဂ္ဂဏှာတု ဘဂဝါ၊ ယံ မမ ဒီဃရတ္တံ ဟိတာယ သုခါယ ဘဝိဿတီ”တိ။ သတ္ထာ ဧကံ ဝတ္ထံ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ “ဧကံ ဘိက္ခုသံဃဿ ဒေဟီ”တိ အာဟ။ ဝုတ္တံ ဟေတံ ဒက္ခိဏာဝိဘင်္ဂသုတ္တေ “သံဃေ ဂေါတမိ ဒေဟိ၊ သံဃေ တေ ဒိန္နေ အဟဉ္စေဝ ပူဇိတော ဘဝိဿာမိ သံဃော စာ”တိ¹ သဗ္ဗံ ဝိတ္ထာရေတဗ္ဗံ။

တံ သုတွာ မဟာဘိက္ခုသံဃော စိန္တေသိ “မဟာပဇာပတိဂေါတမိယာ မဟန္တေန ဥဿာဟေန သတ္ထာရံ ဥဒ္ဒိဿ အာဘတံ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏံ ဝတ္ထယုဂံ။ တတ္ထ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏော သတ္ထာ ဧကံ နိဝါသေတွာ ဧကံ ပါရုပေတွာ ပရိယောနဒ္ဓသုဝဏ္ဏပဋိမာ ဝိယ အတိရေကတရေန သောဘိဿတိ။ မဟာပဇာပတိဂေါတမိယာ အဇ္ဈာသယံ ပူရေဿတိ။ န မယံ ဂဏှာမ။ အမှေသု အဂဏှန္တေသု ပန သတ္ထုနော ဒဿတိ၊ ဧဝံ သတိ ဘဂဝတော မာတုစ္ဆာယ ဂေါတမိယာ အဇ္ဈာသယော သမ္ပုဏ္ဏော ဘဝိဿတီ”တိ။ တသ္မိံ ခဏေ မဟာပဇာပတိဂေါတမီ ဘဂဝတော ဝစနံ သမ္ပဋိစ္ဆိတွာ ဧကံ ဝတ္ထံ သတ္ထု ဟတ္ထေ ပတိဋ္ဌာပေတွာ ဧကံ ဟတ္ထေန ဂဟေတွာ ဘိက္ခုသံဃဿ ဥပနေသိ။ အသီတိမဟာသာဝကာ စ ဘိက္ခုသံဃော စ ဂဏှိတုံ န ဣစ္ဆိံသု။

တသ္မိံ ခဏေ မေတ္တေယျဗောဓိသတ္တဘူတော အဇိတတ္ထေရော သံဃဿ အန္တရေ နိသိန္နော စိန္တေသိ “ဘဂဝါ ဂေါတမိယာ မဟပ္ဖလံ ဣစ္ဆန္တော ဧကံ ဝတ္ထဂ္ဂဟဏံ ပစ္စာသီသတိ၊ ဘိက္ခုသံဃော ဂဏှိတုံ န ဣစ္ဆတိ၊ အဟမေကံ ဂဏှိဿာမီ”တိ ဧဝံ စိန္တေတွာ ဗုဒ္ဓင်္ကုရော မဟာပုရိသော အဆမ္ဘိတော ကေသရသီဟော ဝိယ ဟတ္ထံ ပသာရေတွာ ဟေမဝဏ္ဏံ မဟဂ္ဃံ ဝရဒုဿံ အဂ္ဂဟေသိ။ အထ ပရိသာယ ကုတူဟလမုပ္ပန္နံ “အသီတိမဟာသာဝကာ စ ဘိက္ခုသံဃော စ တံ ဒုဿံ န ဂဏှိံသု၊ အညတရော ဒဟရော တံ အဂ္ဂဟေသီ”တိ။

တဒါ ဘဂဝါ ပရိသံ ဩလောကေတွာ သဗ္ဗညုဗောဓိသတ္တဿ မဟန္တဘာဝံ ဇာနာပေတွာ “သဗ္ဗေသံ ဝိမတိံ ဒွေဠှကံ သံသယံ

၁။ မ၊ ၃။ ၂၉၆။

ဆိန္ဒိဿာမီ”တိ ဘိက္ခူ အာမန္တေတွာ “မာ ဘိက္ခဝေ ဧဝံ အညတရဝါဒေန သမုဒါစရထ။ ဗုဒ္ဓင်္ကုရော ဧသ ဗုဒ္ဓဗီဇော ပူရိတပါရမီ ဗောဓိသတ္တော ဝလာဟကန္တရိကဒိဝါကရရံသိ ဝိယ, ဘသ္မာဆန္နဇာတဝေဒက္ခန္ဓော ဝိယ, ပံသုပဋိစ္ဆန္နဇာတိမဏိ ဝိယ, ဘူရိစ္ဆန္နမဟာနိဓာနံ ဝိယ, ပုပ္ဖိတအာသန္နဘူတမိဝ ပဒုမဝရမကုဠံ ယုဂန္ဓရာသန္နဘူတော ဝိယ, တရုဏရဝိဝေလကာသန္နဘူတော ဝိယ, မဟာသာဂရော သဗ္ဗညုတဉာဏုဒယဂါဟာသန္နဘူတော မဟာဘူတဘာဝေါ ဓီရပုရိသော မမ သာသနံ ပဝိသိတွာ မဟာဗြဟ္မသမီပေ ဗြဟ္မကုမာရော ဝိယ, သုဝဏ္ဏဟံသရာဇသမီပေ ဟံသပေါတကော ဝိယ, ဆဒ္ဒန္တမဟာဝါရဏသမီပေ ကုဉ္ဇရပေါတကော ဝိယ, သိနေရုဝရသမီပေ ယုဂန္ဓရပဗ္ဗတော ဝိယ, စန္ဒမဏ္ဍလသမီပေ ဩသဓိတာရကော ဝိယ, စက္ကဝတ္တိရညော သမီပေ ပရိဏာယကရတနံ ဝိယ၊ န အညတရော ဇာတော ဧသ ယော ဝါ သော ဝါ သတ္တော။ ဧသ ပန အတီတေ အဒ္ဓါနေ ပဒုမော နာမ စက္ကဝတ္တိရာဇာ ဟုတွာ သုမိတ္တံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓံ ဝိဟာရပဒီပစီဝရာဒီဟိ ပူဇေတွာ ဗြဟ္မဘာဝိ နာမ ခတ္တိယော ဟုတွာ မေတ္တေယျံ ဗုဒ္ဓံ ရတနမဏ္ဍပါဒီဟိ ပူဇေတွာ တတော ကပ္ပသတသဟဿာဓိကသောဠသအသင်္ချေယျမတ္ထကေ ဥပ္ပန္နံ မုဟုတ္တံ နာမ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓံ ပဘာဝန္တော နာမ စက္ကဝတ္တိရာဇာ ဟုတွာ တံ ဥပသင်္ကမိတွာ တဿ သန္တိကေ ပဗ္ဗဇိတွာ ရတနကော နာမ ထေရော ဟုတွာ–

မနုဿတ္တံ လိင်္ဂသမ္ပတ္တိ၊ ဟေတု သတ္ထာရဒဿနံ။
ပဗ္ဗဇ္ဇာ ဂုဏသမ္ပတ္တိ၊ အဓိကာရော စ ဆန္ဒတာ။
အဋ္ဌဓမ္မသမောဓာနာ၊ အဘိနီဟာရော သမိဇ္ဈတီ”တိ။[1]

ဣမေဟိ အဋ္ဌဂုဏေဟိ သမင်္ဂီ ဟုတွာ တဿ ပါဒမူလေ အဘိနီဟာရံ ကတွာ တတော ပဘုတိ အနန္တေ ဗောဓိသမ္ဘာရေ ပရိပါစေန္တော တေသု တေသု ကပ္ပေသု ဥပ္ပန္နာနံ တဏှင်္ကရာဒီနံ သတ္တဝီသတိဗုဒ္ဓါ-

---

၁။ ဗုဒ္ဓဝံ။ ၃၁၁။ ဗုဒ္ဓဝံ၊ ၄။ ၁၁၅။

နဋ္ဌ သန္တိကေ ဗျာကရဏံ ပဋိလဘိတွာ ကုဒါနိ အဇာတသတ္တုံ ပဋိစ္စ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ မမ သာသနေ ပဗ္ဗဇိတွာ သီလသမာဓိပညာပဋိပဒံ ပူရေန္တော ပါရမိသဥ္စယံ ကုရုမာနော ပဋိဝသတိ။ မာ ဧတသ္မိံ အန္တရေ အဝမညံ ကရောထာ"တိ အာဟ။ ဝိတ္ထာရော ပန ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗော။

အာစရိယော အာဟ "တေသံ ဧကေစ္စ ပန 'ဘဂဝါ ဓမ္မဘဏ္ဍာဂါရိကံ အာမန္တေတွာ ပစ္စဂ္ဃသေလမယံ မဟာရာဇဒတ္တိယံ ပတ္တံ အာကာသေ ဝိဿဇ္ဇိတွာ သဗ္ဗညုဗောဓိသတ္တာနံ ဝိသယံ ဇာနာပေဿာမီ'တိ ပုရိမဒိဝသေ ပရိယန္တံ လောကဓာတုံ သမတိက္ကန္တကာလေ အဂ္ဂသာဝကေ အာဒိံ ကတွာ မဟာနုဘာဝေ အသီတိမဟာထေရေ အာဟရိတုံ အသက္ကောန္တေ အဇိတတ္ထေရံ အာဏာပေတွာ အာဟရာပေသီ'တိ ဝဒန္တီ"တိ။

အဇိတတ္ထေရဿ ပတ္ထနာ

တဒါ အဇိတတ္ထေရော တံ အတ္တနာ လဒ္ဓံ စီဝရဒုဿံ ဂန္ဓကုဋိတော အန္တော သုဂတမဥ္စကေ ဝိတာနံ အကာသိ။ သတ္ထာရိ နိပန္နကာလေ ဗုဒ္ဓရသ္မိဝိနဒ္ဓါယ တပ္ပဘာယ အတိရေကတရံ ဝိရောစတိ။ သော တံ ဒိသွာ "အနာဂတေ မယှံ ဗုဒ္ဓဘူတကာလေ မမ မတ္ထကေ ရတနမဏ္ဍပေ သတ္တရတနမယံ ကိင်္ကဏိကဇာလသမလင်္ကတေ သုဝဏ္ဏဒါမောလမ္ဗကေ ဝိမလေ ဒုဿသမောသရိတံ ဒွါဒသယောဇနိကပ္ပမာဏံ မဏိဝိစိတြံ ဝိတာနံ ဟောတူ"တိ ပတ္ထနံ ပဋ္ဌပေတွာ သတ္ထာရံ ပဥ္စပတိဋ္ဌိတေန ဝန္ဒိ။ ဘဂဝါ သိတံ ပါတွာကာသိ။

သဗ္ဗညုဗုဒ္ဓါနံ သိတပါတုကရဏံ

တထာဂတာ ပန သိတံ ပါတုကရောန္တာ န ဟိ ယဋ္ဌိဘိန္ဒနကာလေ ဝိယ မဟာသဒ္ဒံ ကတွာ မုခံ ဝိဝရိတွာ ဒန္တမံသံ ဒဿေတွာ အညေ သတ္တာ ဝိယ သိတံ ပါတုကရောန္တိ။ ရတ္တဝလာဟကဂဗ္ဘန္တရတော မန္ဒမန္ဒံ ပညာယမာနာ စန္ဒလေခါ ဝိယ ဟိင်္ဂုလပိဏ္ဍော ပဋိပါဋိယာ

ဋ္ဌပိတသေတဝဇိရပန္တိ ဝိယ သုရတ္တဟနုကင်္ဂမံသန္တရေ ပတိဋ္ဌိတေ သမစတ္တာလီသေ အဝိရဠဒန္တေ ရတ္တောဋ္ဌမံသန္တရေတော အဂ္ဂဂ္ဂေ ဒဿေတွာ သိတံ ပါတုကရောန္တိ။ အထ ဩသဓိတာရကပဋိဘာဂပဘာသမုဒယသမုဇ္ဇလိတကဒလိဖလပ္ပမာဏဒက္ခိဏသုသုက္ကဒါဌာတော အာကာသဂင်္ဂါဂတိ အဘိဘဝမာနာ ဝိယ တာလက္ခန္ဓပ္ပမာဏာ သေတရသ္မိယော နိက္ခမိတွာ ဒက္ခိဏာဝတ္တန္တာ ဝါမဒါဌေ သီဒန္တိ။ အယံ သဗ္ဗညုဗုဒ္ဓါနံ သိတပါတုကမ္မေ ဓမ္မတာ။ ဧဝံ သိတပါတုကမ္မတံ ဘဂဝန္တံ အာနန္ဒထေရော "ကော နု ခေါ ဘဂဝါ ဟေတု၊ ကော ပစ္စယော သိတပါတုကမ္မာယ၊ န တထာဂတာ အကာရဏံ သိတံ ပါတုကရောန္တီ"တိ အာဟ။ ဘဂဝါ "အကာလော ခေါ အာနန္ဒ ကဒါနိ ပစ္ဆာဘတ္တေ တံ ပုစ္ဆာ"တိ အာဟ။

တံ ဒိဝသံ ပန ဝိဟာရေ ဥပါသကေဟိ အဘိဟဋံ ပဏီတဘောဇနံ ဘုဉ္ဇိတွာ ပစ္ဆာဘတ္တေ သုသဇ္ဇိတမဓုရသဘာဝံ သုပညတ္တေ မဟာရဟေ မဇ္ဈေ ရတနမယေ ဗုဒ္ဓါသနေ သဟဿရံသီဟိ အဏ္ဏဝကုစ္ဆိံ ဩဘာသမာနော ဗာလသူရိယော ဝိယ, သကလဓမ္မသဘံ ဟေမရသဓာရေဟိ ပရိသိဉ္စန္တော ဝိယ, ဆဗ္ဗဏ္ဏဃနဗုဒ္ဓရသ္မီဟိ ဝိဇ္ဇောတမာနော တာရာဂဏပရိဝုတော ဝိယ ပုဏ္ဏစန္ဒော, အနေကဟံသသဟဿပရိဝုတော ဝိယ သုဝဏ္ဏဟံသရာဇာ, အနေကစတုပ္ပဒဂဏပရိဝုတော ဝိယ ကေသရသီဟရာဇာ, စတုဝဏ္ဏပရိဝုတော ဝိယ စက္ကဝတ္တိရာဇာ, မရုဂဏပရိဝုတော ဝိယ ဣန္ဒော, ဗြဟ္မယူထပရိဝုတော ဝိယ မဟာဗြဟ္မာ အသီတိမဟာသာဝကဂဏပရိဝုတော နိသီဒိ သုဖုလ္လရတ္တပဒုမဝနသဏ္ဍမဇ္ဈေ ရေဏုဇ္ဈာယသဉ္စရဏဝဏ္ဏပသောဘိတဘမရယုဂဠံ ဝိယ ပဉ္စဝဏ္ဏပသာဒဝိစိတ္တနယနေဟိ သကလပရိသံ ဩလောကယမာနော။ ကမ္မသ္မိံ ပန ဌာနေ ဌတွာ ဥဏ္ဏာလောမလက္ခဏတော ဗောဓိသတ္တသံသူစကံ နာမ ရံသိံ ဝိဿဇ္ဇိတွာတိ အာဒိနာ နယေန ဧကစ္စာနံ အာစရိယာနံ မတိ ဝုတ္တာ။ မယံ ပန ကိံ တေနာဒိနာဝေါစုမှာ။

သမ္ဗုဒ္ဓဘာဝဗျာကရဏံ

တသ္မိံ ခဏေ ဓမ္မဘဏ္ဍာဂါရိကအာနန္ဒတ္ထေရော ဥဋ္ဌာယာသနာ ဘဂဝန္တံ ဝန္ဒိတွာ ဥဘောဟိ ဟတ္ထေဟိ အဉ္ဇလိံ ပဂ္ဂဟေတွာ သိရသိ ပတိဋ္ဌပေတွာ "သာဓု ဘန္တေ ဘဂဝါ ကထေတု သိတပါတုကမ္မာယ ဟေတု"န္တိ ယာစိ။ သတ္ထာ စတုဇာတိသမ္ပုဏ္ဏ-ကနကကရဏ္ဍကံ ဥဂ္ဃါဋေန္တော ဝိယ သမစတ္တာလီသဒန္တဝရူပသောဘိတ-ပုထုဇိဝှါပရိဝတ္တကမုခပဒုမံ ဝိဝရိတွာ အဋ္ဌင်္ဂသမန္နာဂတံ ဗြဟ္မဃောသံ နိစ္ဆာရေန္တော ပရိသပရိယန္တံ "ဧသော အာနန္ဒ အဇိတော ဘိက္ခု ဣမသ္မိံယေဝ ကပ္ပေ မေတ္တေယျော နာမ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဘဝိဿတီ"တိ ဗျာကာသိ။

အနာဂတဝံသဥပ္ပတ္တိကထာ

တဒါ ဓမ္မသေနာပတိ သာရိပုတ္တတ္ထေရော ဘိက္ခု-သံဃဿ အဇ္ဈာသယံ ဝိဒိတွာ နိသိန္နာသနတော ဝုဋ္ဌာယ သတ္ထာရံ ဝန္ဒိတွာ ဧကံသံ စီဝရံ ကတွာ တထာဂတဿ အဉ္ဇလိံ ပဏာမေတွာ အနာဂတဗုဒ္ဓံ ပဋိစ္စ အတ္တနော ဥပ္ပန္နကင်္ခစ္ဆေဒနတ္ထံ "ဘဂဝါ တုမှေဟိ အယံ အဇိတော ဘိက္ခု အနာဂတေ မေတ္တေယျော နာမ ဗုဒ္ဓေါ ဘဝိဿတီ"တိ ဝုတ္တံ၊ သော ဗုဒ္ဓဘူတကာလေ ကီဒိသကော ဘဝိဿတီတိ ဝိတ္ထာရေနာဟံ သောတုံ ဣစ္ဆာမိ၊ သာဓု ဘန္တေ ဘဂဝါ ကထေတု မမ အနုကမ္ပံ ဥပါဒါယာ"တိ။ ဘဂဝါ ထေရဿ ဝစနံ သုတွာ "သာရိပုတ္တ အဇိတဿ မဟန္တံ ပုညရာသိံ သဗ္ဗသော ဝတ္တုံ န သက္ကာ၊ ဧကဒေသေန ဝက္ခာမီ"တိ ပဋိညံ အဒါသိ။ တေန ဝုတ္တံ–

၁။ "သာရိပုတ္တော မဟာပညော၊ ဥပတိဿော ဝိနာယကော။
ဓမ္မသေနာပတိ ဓီရော၊ ဥပေတွာ လောကနာယကံ။

၂။ အနာဂတံ ဇိနာရဗ္ဘ၊ အပုစ္ဆိ ကင်္ခမတ္တနော။
တုယှာနန္တရိကော ဓီရော၊ ဗုဒ္ဓေါ ကီဒိသကော ဘဝေ။

၃။ ဝိတ္ထာရေနေဝဟံ သောတုံ-မိစ္ဆာမာစိက္ခ စက္ခုမ။
ထေရဿ ဝစနံ သုတွာ၊ ဘဂဝါ ဧတဒဗြဝိ။

၄။ အနပ္ပကံ ပုညရာသိံ၊ အဇိတဿ မဟာယသံ။
န သက္ကာ သဗ္ဗသော ဝတ္တုံ၊ ဝိတ္ထာရေနေဝ ကဿစိ။
ဧကဒေသေန ဝက္ခာမိ၊ သာရိပုတ္တ သုဏောဟိ မေ”တိအာဒိ။

၁။ တတ္ထ **သာရိပုတ္တော**တိ ရူပေန သာရတ္တာ သာရိ၊ ဒေဝစ္ဆရာရူပေန ပဋိဘာဂါယ မာနုသကရူပါတိက္ကန္တာယ ဒိဗ္ဗရူပါသမ္ပတ္တာယ သောဘာယ သမန္နာဂတာ ဓမ္မသေနာပတိနော မာတာ ဗြာဟ္မဏီ။ အထ ဝါ ကုလဘောဂယသာဒီဟိ အဂ္ဂသာဝကဿ မာတာ ဟုတွာ အရိယဖလပဋိလာဘနိမိတ္တဇာတပုညသဉ္စယေန ဝါ သာရတ္တာ သာရီတိ ဝုစ္စတိ။ သာရိယာ ပုတ္တော သာရိပုတ္တော။

ကက္ခဠဖုသနာဒိနာ, အနိစ္စာဒိနာ ဝါ ပကာရေန ဓမ္မေ ဇာနာတီတိ ပညာ။ မဟန္တေ ပဉ္စက္ခန္ဓ ဒွါဒသာယတန အဋ္ဌာရသဓာတု-ဗာဝီသတိန္ဒြိယ စတုသစ္စာဒိကေ အတ္ထေ အာလမ္ဗိတွာ ပဝတ္တနတာယ မဟန္တာ ပညာ မဟာပညာ။ သာ အဿ အတ္ထီတိ မဟာပညော။ သော ပန သကလလောကဓာတူသု တထာဂတံ ဌပေတွာ အတ္တနာ သမပညဝန္တဿ နတ္ထိတာယ သဗ္ဗနဒီ ဝါလုကာ မဟဏ္ဏဝေါဒကမတ္တိကာ-ဒီသု ခီယမာနေသုပိ အခီယမာနပညတ္တာ ကပ္ပဒေဝေ ဝုဋ္ဌေ ဥဒက-ပဗ္ဗတဝနာဒီသု ပတိတံ ဥဒကဗိန္ဒုံ ပရိစ္ဆိန္ဒနသမတ္ထပညတ္တာ စ **မဟာပညော**တိ ဝုစ္စတိ။ ဝုတ္တံ ဟေတံ–

လောကနာထံ ဌပေတွာန၊ ယေ စညေ အတ္ထိ ပါဏိနော။
ပညာယ သာရိပုတ္တဿ၊ ကလံ နဂ္ဃန္တိ သောဠသိံ။[၁]

ဂင်္ဂါယ ဝါလုကာ ခီယေ၊ ဥဒကံ ခီယေ မဟဏ္ဏဝေ။
မဟိယာ မတ္တိကာ ခီယေ၊ န ခီယေ မမ ဗုဒ္ဓိယာ။[၂]”တိ အာဒိ။

ဉာတကေဟိ သမ္မန္နိတွာ ဌပိတနာမဝသေန ဥပတိဿော၊ သဗြဟ္မစာရီဟိ ဌပိတနာမဝသေန သာရိပုတ္တော။ ဝုတ္တံ ဟေတံ

၁။ ပဋိသံ၊ ဋ္ဌ၊ ၂။ ၂၇၅။ ဝိသုဒ္ဓိ၊ ၁။ ၂၂၆။ မဟာနိ၊ ဋ္ဌ။ ၂၆၀။
၂။ ဓမ္မ၊ ဋ္ဌ၊ ၂။ ၁၄၈။

"ရထဝိနီတသုတ္တေ 'ဥပတိဿော'တိ ခေါ မေ အာဝုသော နာမံ၊ 'သာရိပုတ္တော'တိ စ ပန သဗြဟ္မစာရီ ဇာနန္တီ"[၁]တိ။

အတ္တနော ဝေနေယျေ ဝိနေတီတိ **ဝိနာယကော**။ ဘဂဝတာ ဒိန္နနယေ ဌတွာ သတ္တေ သဂ္ဂမောက္ခံ စ ပါပေတိ။ တထာ ဟိ သမစိတ္တပရိယာယဒေသနာယ[၂] ကောဋိသတသဟဿေ ဒေဝမနုဿေ အရဟတ္တံ ပါပေသိ။ သောတာပန္န, သကဒါဂါမိ, အနာဂါမိနံ ပရိစ္ဆေဒေါ နတ္ထိ။ ယထာ ပထဝိဿရေန နရိန္ဒေန ဌပိတအာယုတ္တကာမစ္စေဟိ အနုသာသိတာ ပထဝီ ရညာဝ အနုသာသိတာ ဟောတိ။ ဧဝံ ဣဓာပိ ဒဋ္ဌဗ္ဗာတိ။

စက္ကဝတ္တိနော စက္ကရတနပဝတ္တကပရိဏာယကရတနံ ဝိယ ဘဂဝတာ ပဝတ္တိတဓမ္မစက္ကာနုပဝတ္တနတော ဓမ္မသေနာပတီတိ **ဓမ္မသေနာပတိ**။ ဓမ္မဿ သေနာပတီတိ ဝါ။ အထ ဝါ မဟာဗောဓိမဏ္ဍေ ဒေဝဗြဟ္မာဒီနံ ပလာတကာလေ မာရဗလဿ ဓမ္မသေနာယ ဟတတ္တာ ဓမ္မောယေဝ သေနာသဒိသတ္တာ ဓမ္မသေနာ၊ ဓမ္မသေနာယ ပတိ ဓမ္မသေနာပတိ။ 'ကာမာ တေ ပဌမာ သေနာ'[၃]တိ ဝုတ္တတ္တာ အကုသလဓမ္မောပိ မာရဿ သေနတ္တာ သေနာယေဝ။ တဿာပိ ပတီတိ ဓမ္မသေနာပတိ။ ကုသလဓမ္မသေနာယ အနုဝိဓာယကတ္တေန. အကုသလဓမ္မသေနာယ ဝိနာယကတ္တေန စ ဓမ္မသေနာပတိဘာဝေါ ဝေဒိတဗ္ဗော။ အပိစ ယထာ ရညော သေနာပတိ သေနံ ဝိစာရေန္တော ဟိတသေနာယ အပစ္စာဏိဘူတာယ အဟိတံ ပစ္စာဏိဘူတံ သေနံ ဝိနာသာပေတိ၊ ဧဝမယံပိ ဟိတာယ အပစ္စာဏိဘူတာယ ကုသလဓမ္မသေနာယ အဟိတံ ပစ္စာဏိဘူတံ အနေကဒုက္ခသမ္ဗာပကံ အကုသလဓမ္မသေနံ ဝိဒ္ဓံသာပေတီတိ ဣမိနာပိ အတ္ထေန ဓမ္မသေနာပတိ။

၁။ မ၊ ၁။ ၂၀၅။
၂။ အံ၊ ၁။ ၆၄-၆။ အံ၊ ၄၊ ၂။ ၂၉-၄၂။
၃။ သုတ္တနိ၊ ဂါထာ။ ၄၃၈။ (နှာ။ ၃၄၂။)

ဓီတိသမ္ပန္နတ္တာ **ဓီရော၊ ဥပေတွာ**တိ ဥပဂန္တွာ ဥပသင်္ကမိတွာ။ **လောကနာယက**န္တိ ဧတ္ထ သင်္ခါရဩကာသသတ္တလောကေသု သုဂတိ-နိဗ္ဗာနံ သတ္တလောကံ နာယတီတိ လောကနာယကော၊ တံ လောက-နာယကံ။

၂။ **အနာဂတ**န္တိ အာယတိဘူတံ အနုပ္ပန္နံ အဝဿံ ဥပ္ပဇ္ဇိတဗ္ဗ-ကံ။ ဇိတဝါတိ **ဇိနော**။ ကိလေသ ခန္ဓ အဘိသင်္ခါရ မစ္စု ဒေဝပုတ္တသင်္ခါတေ ပဉ္စမာရေ သဘာဝသဟေတုကဝိဒ္ဓံသနဝသာတိက္ကမနဝသေန ဇိနေတွာ ဌိတောတိ အတ္ထော။ နနု စာယံ တာဝ ဇိနောတိ န ဇိနေတွာ ဌိတော။ အထ ကသ္မာ ဧဝံ ဝုတ္တောတိ? သစ္စမေတံ။ ဧဝံ သန္တေပိ "အဂမာ ရာဇဂဟံ ဗုဒ္ဓေါ မာဂဓာနံ ဂိရိဗ္ဗဇံ"[၁]န္တိအာဒီသု ဝိယ ဘဝိတဗ္ဗော ဘူမိ ဥပစာရတ္တာ ဧဝံ ဝုတ္တော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ဧဝံ ဗုဒ္ဓေါတိသုပိ ပဒေသု။ တံ **ဇိနံ**။ **အာရဗ္ဘာ**တိ ပဋိစ္စ။ "ကိံမာဂမ္မ ကိမာရဗ္ဘာ"တိအာဒီသု ဝိယ အာရဗ္ဘသဒ္ဒေါ ပဋိစ္စတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ အနာဂတေ ဥပ္ပဇ္ဇိတဗ္ဗကသဗ္ဗညုံ ပဋိစ္စာတိ အတ္ထော။

အပုစ္ဆီတိ ပုစ္ဆိ။ **ကင်္ခမတ္တနော**တိ အတ္တနော ကင်္ခံ သံသယံ။ အနာဂတံ ဇိနံ အာရဗ္ဘ ဥပ္ပန္နံ အတ္တနော သံသယံ ပုစ္ဆီတိ အတ္ထော။ သံသယောတိ စေတ္ထ န ဝိစိကိစ္ဆာသဘာဝေါ၊ တဿ ပဌမမဂ္ဂေနေဝ ပဟီနတ္တာ။ ယောဇနပ္ပမာဏဿ ယောတ္တဿ စတုရာသီတိယောဇန-သဟဿဂမ္ဘီရမဟဏ္ဏဝါပါပုဏနံ ဝိယ တိယဒ္ဓဂတဓမ္မဇာနနသမတ္ထ-သဗ္ဗညုတညာဏပဋိလာဘာဘာဝါပဒေသညာဏဝိသယံ ဗုဒ္ဓညာဏဝိသယံ ကတွာ ပဝတ္တိတုမသမတ္ထော စိတ္တုပ္ပါဒေါ ကင်္ခ သံသယောတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ **တုယှာနန္တရိကော**တိ နတ္ထိ ဧတဿ အန္တရန္တိ အနန္တရံ။ အနန္တရေ ဘဝိ-တဗ္ဗော အနန္တရိကော၊ တုယှံ အနန္တရိကော တုယှာနန္တရိကော။ **ဓီရော**တိ ဓီ ဝုစ္စတိ ပညာ၊ တာယ သမန္နာဂတောတိ ဓီရော။ ဝိဂတပါပတ္တာ ဝါ ဓိပါပဂရဟနမေတဿ အတ္ထီတိ ဓီရော။ ယထာ 'မဓုရော'တိ။[၂]

၁။ သုတ္တနိ၊ ဂါထာ။ ၄၁၀။ (နှာ။ ၃၄၀။)

၂။ ဝိ၊ ဋ္ဌ၊ ၂။ ၁၀။ ရူ။ ၄၀၁။ နိရုတ္တိ။ ၄၇၉။ နီတိ၊ သုတ္တ။ ၇၉၁။

ပရူပဒေသေန ဝိနာ အနာစရိယပဋိဝေဓေန သယံ ကတ္တာ ဟုတွာ သဝါသနာယ ကိလေသနိဒ္ဒါယ ပဗုဒ္ဓေါတိ ဗုဒ္ဓေါ။ ပရူပဒေသာလာဘေန ပဗုဇ္ဈိတုမသက္ကုဏေယျေ ပဗုဇ္ဈိတုမနုစ္ဆဝိကေ ကိလေသနိဒ္ဒေါက္ကန္တေ သဗ္ဗသတ္တေ ဟေတုကတ္တာ ဟုတွာ ဒေသနာဟတ္ထေန ပဟာရိတွာ ပဗောဓေသီတိ ဝါ ဗုဒ္ဓေါ။ အထ ဝါ အရိယမဂ္ဂဒိဝါကရကိရဏေန သယံ ဗုဒ္ဓေါ ဟုတွာ ဖုလ္လော ဒေသနာရံသိဇာလေန ဝေနေယျပဒုမာနိ ဝိဗောဓေသိ ဝိကာသေသီတိ ဗုဒ္ဓေါ။ အထ ဝါ 'သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဝတ သော ဘဂဝါ'[1]တိ ပရေဟိ ဗုဇ္ဈိတဗ္ဗတော ကမ္မသာဓနဝသေနာပိ ဗုဒ္ဓသဒ္ဒဿ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ အထ ဝါ အပရိယန္တေသု ကာလေသု ပူရိတပါရမိဖလဘူတာနံ စတုန္နံ အရိယသစ္စာနံ မဟာဗောဓိမဏ္ဍေ အပရိယန္တေ ကိလေသေ ခေပေတွာ ပဗုဇ္ဈိတတ္တာ ဗုဇ္ဈိတာ သစ္စာနီတိ ဗုဒ္ဓေါ။ ဧဝံ ဗုဇ္ဈိတာနံ အရိယသစ္စာနံ ဗုဇ္ဈနသမတ္ထေ ဥပဂန္တွာ ဗုဇ္ဈာပနတော ဗောဓေတာ ပဇာယာတိ ဗုဒ္ဓေါ။ ကီဒိသီဘူတော ဘဝေယျ။

၃။ **ဝိတ္ထာရေနေဝါပဟံ၊ သောတု မိစ္ဆာမာစိက္ခ စက္ခုမာ**တိ တုယှံ အနန္တရေ ဘဝိတဗ္ဗော ဓီရော ဗုဒ္ဓေါ ကီဒိသကော ဘဝေယျ ဝိတ္ထာရေနေဝ အဟံ သောတုံ ဣစ္ဆာမိ၊ တံ ဝိတ္ထာရေတွာ မမ အာစိက္ခာတိ အနာဂတံ ဇိနံ အာရဗ္ဘ အတ္တနော ဥပ္ပန္နံ ကင်္ခံ ပုစ္ဆီတိ အတ္ထော။

တတ္ထ **စက္ခုမာ**တိ မံသစက္ခု, ဒိဗ္ဗစက္ခု, ပညာစက္ခု, ဗုဒ္ဓစက္ခု, သမန္တစက္ခူတိ ပဉ္စဟိ စက္ခူဟိ စက္ခုမာ။ ဘဂဝတော ပန မံသစက္ခုမှိ နီလ ပီတ လောဟိတ ကဏှ ဩဒါတ မဉ္ဇိဋ္ဌဝဏ္ဏာနိ သန္ဒိဿန္တိ။ အက္ခိလောမာနိ စ တေသံ ပတိဋ္ဌိတဋ္ဌာနာနိ စ ဥမ္မာပုပ္ဖသဒိသာနိ နီလာနိ ပါသာဒိကာနိ ဒဿနီယာနိ။ တဿ ပရတော တထာ ကဏိကာရပုပ္ဖပဋိဘာဂံ ပီတကံ။ ဥဘတော အက္ခိကူဋာနိ ဣန္ဒဂေါပကသမာနလောဟိတာနိ။ မဇ္ဈေ အဒ္ဒါရိဋ္ဌသမာနအလူခံ* သိနိဒ္ဓံ ကဏှံ။ တဿ ပရတော ဩသဓိတာရကသမာနပဏ္ဍရံ။ ယေန ပန ပရိသုဒ္ဓေန

၁။ သံ၊ ၄၊ ၁။ ၃၀၆။

* အဒ္ဒါရိဋ္ဌကသမာနအလူခံ (ကမ္ဘာအေးမူ၊ မော်၊ ကျောဘက်)

မံသစက္ခုနာ တိဗ္ဗဝနသဏ္ဍ သူရိယတ္ထင်္ဂမန ကာဠပက္ခုပေါသထကာဠ-
မေဃဍ္ဎာနသင်္ခါတေ စတုရင်္ဂသမန္နာဂတေ အန္ဓကာရေ သမန္တာ ယောဇန-
ဂတံ အတိသုခုမတိလသာသပါဒိသင်္ခါရဂတံပိ ပဿတိ။

တံ ပန နိဒ္ဒေသေ "ကထံ ဘဂဝါ မံသစက္ခုနာပိ
စက္ခုမာ။ မံသစက္ခုမှိ ဘဂဝတော ပဉ္စဝဏ္ဏာ သံဝိဇ္ဇန္တိ နီလော စ
ဝဏ္ဏော, ပီတကော စ ဝဏ္ဏော, လောဟိတကော စ ဝဏ္ဏော, ကဏှော
စ ဝဏ္ဏော, ဩဒါတော စ ဝဏ္ဏော"တိ[1] အာဒိနာ ဝုတ္တမေဝ။ တတ္ထ
ကထံ ဘဂဝါ ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာပိ စက္ခုမာ။ ဘဂဝါ ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာ ဝိသုဒ္ဓေန
အတိက္ကန္တမာနုသကေန သတ္တေ ပဿတိ စဝမာနေ ဥပပဇ္ဇမာနေတိ[2]
အာဒိနာ ပဝတ္တံ စုတူပပါတဉာဏံ ဒိဗ္ဗစက္ခု။

ကထံ ဘဂဝါ ပညာစက္ခုနာပိ စက္ခုမာ။ ဘဂဝါ မဟာ-
ပညော ပုထုပညော ဟာသပညော ဇဝနပညော တိက္ခပညော နိဗ္ဗေ-
ဓိကပညော ပညာပဘေဒကုသလော ပဘိန္နဉာဏော အဓိဂတပဋိ-
သမ္ဘိဒေါ စတုဝေသာရဇ္ဇပ္ပတ္တောတိ[3] အာဒိနာ ပဝတ္တံ ဉာဏပဘေဒံ
ပညာစက္ခု။

ကထံ ဘဂဝါ ဗုဒ္ဓစက္ခုနာပိ စက္ခုမာ။ ဘဂဝါ ဗုဒ္ဓစက္ခုနာ
လောကံ ဝေါလောကေန္တော အဒ္ဒသ သတ္တေ အပ္ပရဇက္ခေ မဟာရဇက္ခေ
တိက္ခိန္ဒြိယေ မုဒိန္ဒြိယေ သွာကာရေ ဒွါကာရေ သုဝိညာပယေ ဒုဝိညာ-
ပယေ အပ္ပေကစ္စေ ပရလောကဝဇ္ဇဘယဒဿာဝိနော ဝိဟရန္တေတိ[4]-
အာဒိနာ ပဝတ္တံ ဣန္ဒြိယပရောပရိယတ္တိဉာဏံ ဗုဒ္ဓစက္ခု။

ကထံ ဘဂဝါ သမန္တစက္ခုနာပိ စက္ခုမာ။ သမန္တစက္ခု
ဝုစ္စတိ သဗ္ဗညုတဉာဏံ၊ ဘဂဝါ သဗ္ဗညုတဉာဏေန ဥပေတော သမု-
ပေတော ဥပဂတော သမုပဂတော ဥပပန္နော သမုပပန္နော သမန္နာ-
ဂတော။

၁။ မဟာနိ။ ၃၅၆။ ၂။ မဟာနိ။ ၃၅၆။
၃။ မဟာနိ။ ၃၅၇။ ၄။ မဟာနိ။ ၃၅၉။

န တဿ အဒိဋ္ဌမိဓတ္ထိ ကိဉ္စိ၊
အထော အဝိညာတမဇာနိတဗ္ဗံ။
သဗ္ဗံ အဘိညာသိ ယဒတ္ထိ နေယျံ၊
တထာဂတော တေန သမန္တစက္ခူတိ¹အာဒိနာ အာဂတံ

သဗ္ဗညုတညာဏံ သမန္တစက္ခု။ ဧဝံ ဣမေဟိ ပဉ္စဟိ စက္ခူဟိ သမန္နာ-
ဂတတ္တာ ဘဂဝါ စက္ခုမာတိ ဝုစ္စတိ။ **တေဒဗြဝီ**တိ ဧတံ အနုပုဗ္ဗံ
ပုညရာသိန္တိအာဒိကံ အနာဂတဝံသံ ကထေသိ။ ဧတ္ထ ပုရိမဂါထာ စ
ဒုတိယဂါထာယ ပုရိမပဒဒွယံ စ သင်္ဂီတိကာရကေဟိ ဝုတ္တံ။ သေသံ
သဗ္ဗံ ဘဂဝတာ ဝုတ္တံ။

၄။ ပမာဏရဟိတတ္တာ ဝိနာ သဗ္ဗညုတညာဏံ ပဒေသ-
ညာဏေန ပရိစ္ဆိန္ဒိတုမသက္ကုဏေယျတ္တာ သဗ္ဗညုဗုဒ္ဓေဟိ ညာဏဂတိယာ
သီဃတ္တာ မန္ဒတ္တာ ဝစနဂတိယာ ညာတုမေဝ သက္ကုဏေယျတ္တာ န
ကထေတုံ **အနုပုဗ္ဗံ**၊ မဟန္တန္တိ အတ္ထော။ အတ္တနော ကာရကံ ပုနေန္တိ
ဝိသောဓေန္တီတိ ပုညာနိ။ ပုညာနံ ရာသိ **ပုညရာသိ**။

အမိတဿာတိ ဣဒါနိ နာမဝသေန အမိတဿ၊ မေတ္တေ-
ယျသဗ္ဗညုဿာတိ အတ္ထော။ အထ ဝါ အညတိတ္ထိယပဋိပက္ခေဟိ
ဇေတုမသက္ကုဏေယျတ္တာ ပရေဟိ အဇိတဿ၊ ဗုဒ္ဓဘူတကာလေ
သဗ္ဗပဋိပက္ခေ ဇိနေတွာ ဌိတဿာတိ အတ္ထော။

မဟာယသန္တိ ပါရမီနိဿန္ဒဖလဘူတံ မဟန္တံ အာနုဘာဝ-
ယသံ ပရိဝါရံ။ **သဗ္ဗသော**တိ သဗ္ဗပကာရေန။ **ဝဏ္ဏန္တိ** ကထေတုံ။
ဝိတ္ထာရေနာတိ ဗျာသဝသေန၊ ဝိနာ သံခေပေန ဝတ္တုံ န သက္ကာတိ
အတ္ထော။ **ကဿစီ**တိ ကေနစိ ပုဂ္ဂလေန၊ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယေန ဝစန-
ဂတိယာ မန္ဒတ္တာ သဗ္ဗညုဗုဒ္ဓေန မယာ ဌပေတွာ သဒိသေနပီတိ အတ္ထော။

ကေဒေသေန ဝက္ခာမိတိ ယထာ ဒိဗ္ဗစက္ခုနာ သကလ-
သမုဒ္ဒံ ပဿိတွာ ဌိတဿ အတ္တနာ ဒိဋ္ဌံ သကလံ မဟာသမုဒ္ဒံ

၁။ မဟာနိ။ ၃၆၀။

ဒိဗ္ဗစက္ခုနာ ဒဿေတုံ န သက္ကာ။ ဧဝံ သဗ္ဗညုတညာဏေန သကလာနုဘာဝံ ပဋိဝိဇ္ဈိတွာ ဌိတဿ အတ္တနာ ပဋိဝိဒ္ဓဗုဒ္ဓယသသမ္ပတ္တိံ သဗ္ဗညုနော သဗ္ဗာကာရေန နိဒ္ဒိသိတုံ န သက္ကာ။ တသ္မာ “ဧကဒေသေန ဝဏ္ဏာမိ”တိ အာဟ။ **သုဏောဟိ** မေတိ မမ သန္တိကာ သုဏောဟိ၊ မမ ဝစနံ ဝါ။

ဣဒါနိ “ဧကဒေသေန ဝဏ္ဏာမိ”တိ အတ္တနာ ပဋိညာတံ အနာဂတဝံသံ ဧကဒေသေန ဒဿေန္တော–

၅။ ဣမမှိ ဘဒ္ဒကေ ကပ္ပေ၊ အသံဇာတေ ဝဿကောဋိယေ။
မေတ္တေယျော နာမ နာမေန၊ သမ္ဗုဒ္ဓော ဒွိပဒုတ္တမော-တိ

အာဒိမာဟ။

၅။ **ဣမမှိ ဘဒ္ဒကေ ကပ္ပေ**တိ ဣမသ္မိံ ပဉ္စဗုဒ္ဓပဋိမဏ္ဍိတေ သေသကပ္ပဝိသေသဘူတေ သုန္ဒရကပ္ပေ။ ယသ္မိံ ပန ကပ္ပေ ပဉ္စ ဗုဒ္ဓါ နိဗ္ဗတ္တန္တိ၊ သော ကပ္ပေါ သေသကပ္ပါနံ ဥတ္တမတ္တာ ဘဒ္ဒကော ကပ္ပေါ နာမ, ဧကသ္မိံ ကပ္ပေ တထာ တတော ဝါ ဥတ္တရိ ဗုဒ္ဓုပ္ပတ္တိယာ အဘာဝါ။ န ဟိ ဧကသ္မိံ ကပ္ပေ ဆဋ္ဌော ဝါ သတ္တမော ဝါ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ဟေဋ္ဌိမကောဋိယာ ပန ဧကော ဒွေ တယော စတ္တာရော။ ဥတ္တမကောဋိယာ ပဉ္စဗုဒ္ဓါ ဧကသ္မိံ ကပ္ပေ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ န တတော ဥတ္တရန္တိ။

လောကဝိနာသနကထာ

ကပ္ပေါတိ စေတ္ထ မဟာကပ္ပေါ စတုဘာဂကပ္ပေါ အာယုကပ္ပေါ အန္တရကပ္ပေါတိ တိဝိဓော။ တေဇောသံဝဋ္ဋေန လောကေ ဝိနဿမာနေ အာဒိတော ကပ္ပဝိနာသကမဟာမေဃော ဥဋ္ဌဟိတွာ ကောဋိသတသဟဿစက္ကဝါဠေ ဧကဃနမဟာဝဿံ ဝဿတိ။ တံ ဒိသွာ ဟဋ္ဌတုဋ္ဌေဟိ သဗ္ဗဗီဇာနိ နီဟရိတွာ ခေတ္တေသု သဿေသု ဂေါခါယိတကမတ္တေသု ဇာတေသု ဂဒြဘရဝံ ရဝန္တော ဧကဗိန္ဒုမ္ပိ ဘူမိယံ န ပါတေသိ။ တတော ပဘုတိ ပစ္ဆိန္နဝဿံ ဟောတိ။

တတော သကလဝဋ္ဋဂတသတ္တေသု ကေစ္စေ ပေတုသမ္ပန္နာ စျာနံ နိပ္ဖတ္တေတွာ ဗြဟ္မလောကေ နိဗ္ဗတ္တန္တိ။ ကေစ္စေ အပရာပရိယကမ္မေန ဒေဝလောကေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ တတ္ထ ဌတွာ စျာနံ ဥပ္ပါဒေတွာ ဗြဟ္မလောကေ နိဗ္ဗတ္တန္တိ။ ဝဿူပစ္ဆေဒတော ပန ဥဒ္ဓံ ဒီဃဿ အဒ္ဓုနော အစ္စယေန ဒုတိယသူရိယော ပါတုဘဝိတွာ ဝိဂတစူမဝလာဟကံ အာဒါသမဏ္ဍလပဋိဘာဂံ နိမ္မလံ သုဒ္ဓနဘံ ကတွာ ပဉ္စမဟာနဒိယော ဌပေတွာ ကုန္နဒိသောဗ္ဘာဒီသု ဥဒကံ သောသေတိ။

တတိယော ပါတုဘဝိတွာ ဂင်္ဂါ ယမုနာ အစိရဝတီ သရဘူ- မဟီတိ ပဉ္စ မဟာနဒိယော သောသာပေတိ။ တတော ဒီဃဿ အဒ္ဓု- နော အစ္စယေန စတုတ္ထော သူရိယော ပါတုဘဝိတွာ သီဟပပါတ- ဟံသပါတ ကဏ္ဏမုဏ္ဍ ရထကာရ အနောတတ္တ ဆဒ္ဒန္တ ကုဏာလ ဒဟ- နာမကေ သတ္တ မဟာသရေ သောသေတိ။ ပဉ္စမော ပါတုဘဝိတွာ မဟာသမုဒ္ဒံ သောသေတိ။ ဆဋ္ဌော ပါတုဘဝိတွာ သကလစက္ကဝါဠံ ဧကဓူမံ ကရောတိ။ သတ္တမော ပါတုဘဝိတွာ ပထဝိတော ဧကဇာလံ ကတွာ ပထဝီ သိနေရု ပရိဘဏ္ဍ ဟိမဝန္တပဗ္ဗတာဒီနိ ဈာပေတွာ စာတုမဟာရာဇိ- ကာဒီသု ကနက ရဇတ မဏိ ပဝါဠ လောဟိတင်္ဂ မသာရဂလ္လ ဖလိတာနိ သဗ္ဗရတနမယာနိ ဝိမာနာနိ ဈာပေတွာ တတော ဥဋ္ဌာယ ပဌမဈာန- ဘူမိံ ဈာပေတွာ အာဘဿရေ အာဟစ္စ ပတိဋ္ဌာတိ။ ယထာ ဣမံ စက္ကဝါဠံ၊ ဧဝံ ကောဋိသတသဟဿစက္ကဝါဠာနိပိ ဝိနဿန္တိ။ အထ သဗ္ဗသင်္ခါရာ တံ ဈာပေတွာ အဂ္ဂိမ္ပိ နိဗ္ဗုတေ ပဟောဌာ အာကာသေန ဥပရိအာကာသော မဟန္ဓကာရော ဟောတိ။[၁]

ကပ္ပဋ္ဌိတိကထာ

တတော ဒီဃဿ အဒ္ဓုနော အစ္စယေန သမ္ပတ္တိမဟာ- မေဃော ဥဋ္ဌဟိ၊ တာလက္ခန္ဓာဒိပ္ပမာဏာဟိ ဓာရာဟိ ဝဿန္တော ကောဋိသတသဟဿစက္ကဝါဠေသု သဗ္ဗံ ဒဍ္ဍဋ္ဌာနံ ပူရေတွာ အန္တရ-

---

၁။ ပဋိသံ၊ ဌ၊ ၁။ ၃၂၆-၃၃၁။

ဓာယတိ။ တတော ဗြဟ္မလောက ပထဝီ သိနေရု စက္ကဝါဠ နဂ သေသနဂသမုဒ္ဒ သရ နဒီအာဒယော စန္ဒိမသူရိယနက္ခတ္တတာရကာဒယော စ ပါတုဘဝန္တိ။ သကလလောကဓာတု ပါကတိကာယေဝ ဟောတိ။ အယမေတ္ထ သင်္ခေပေါ။ ဝိတ္ထာရော ပန ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ[၁] ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိကထာယ ဂဟေတဗ္ဗောတိ။

အသင်္ချေယျကပ္ပမဟာကပ္ပါနိ

တတ္ထ ကပ္ပဝိနာသမဟာမေဃတော ယာဝ ဇာလုပစ္ဆေဒါ ဣဒမေကသင်္ချေယျံ သံဝဋ္ဋောတိ ဝုစ္စတိ။ ဇာလုပစ္ဆေဒတော ယာဝ ကောဋိသတသဟဿပရိပူရကော သမ္ပတ္တိမဟာမေဃော ဣဒံ ဒုတိယမသင်္ချေယျံ သံဝဋ္ဋဋ္ဌာယီတိ ဝုစ္စတိ။ သမ္ပတ္တိမဟာမေဃတော ယာဝ စန္ဒိမသူရိယပါတုဘာဝေါ ဣဒံ တတိယမသင်္ချေယျံ ဝိဝဋ္ဋောတိ ဝုစ္စတိ။ စန္ဒိမသူရိယပါတုဘာဝတော ယာဝ ကပ္ပဝိနာသကဝိပတ္တိမဟာမေဃော။ ဣဒံ စတုတ္ထံ အသင်္ချေယျံ ဝိဝဋ္ဋဋ္ဌာယီတိ ဝုစ္စတိ။ ဝုတ္တံ ဟေတံ—

"စတ္တာရိမာနိ ဘိက္ခဝေ ကပ္ပဿ အသင်္ချေယျာနိ။ ကတမာနိ စတ္တာရိ? သံဝဋ္ဋော သံဝဋ္ဋဋ္ဌာယီ ဝိဝဋ္ဋော ဝိဝဋ္ဋဋ္ဌာယီ"တိ။[၂]

တတ္ထ သံဝဋ္ဋောတိ ဝိနာသော။ သံဝဋ္ဋဋ္ဌာယီတိ ဝိနာသေတွာ ဌာနံ၊ ဝိဝဋ္ဋောတိ သဏ္ဌဟနံ။ ဝိဝဋ္ဋဋ္ဌာယီတိ သဏ္ဌဟိတွာ ဌာနံ။ ဧဝမဿ စတုအသင်္ချေယျပရိစ္ဆိန္နော ကပ္ပေါ မဟာကပ္ပေါ နာမ။

"ဣမမှိ ဘဒ္ဒကေ ကပ္ပေ၊ တယော အာသိံသု နာယကာ"-တိအာဒီသု စတုဘာဂကပ္ပေါ။ ဝိဝဋ္ဋဋ္ဌာယီသင်္ခါတေ စတုတ္ထဘာဂေယေဝ သဗ္ဗညုဗုဒ္ဓါ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ သတ္တာပိ။ ဣတရေသု တီသု ဘာဂေသု ဝုတ္တပရိစ္ဆေဒေ လောကေ သတ္တသုညောတိ။ 'တိဋ္ဌတု ဘန္တေ ဘဂဝါ ကပ္ပ'န္တိ[၃]အာဒီသု အာယုကပ္ပေါ။ တေသု တေသု ဘဝေသု ပရိစ္ဆိန္နအာယုပမာဏကပ္ပေါတိ ဝုစ္စတိ။ ဧဝံ ဣမေသု တီသု ကပ္ပေသု စတုဘာဂကပ္ပံ သန္ဓာယ ဘဂဝါ "ဣမသ္မိံ ဘဒ္ဒကေ ကပ္ပေ"တိအာဒိ-

---

၁။ ဝိသုဒ္ဓိ၊ ၂။ ၄၀-၅၃။ ၂။ အံ၊ ၁။ ၄၆၀။ ၃။ ဒီ၊ ၂။ ၈၆။

မာဟ။ အန္တရကပ္ပေါတိ ပန တဒန္တောဂဓောယေဝ။ အသံချာတေ ဝဿကောဋိယေတိ သံဝစ္ဆရကောဋိယေ အနုပ္ပန္နေ အသမ္ပတ္တေ အနာဂတေတိ အတ္ထော။ အထ ဝါ အနေကဝဿကောဋိယော အတိက္ကမိတွာ မေတ္တေယျော ဘဂဝါ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတီတိ အတ္ထော။ ဣမဿ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒဿ အန္တရဓာနေန အနာဂတေ ဝဿကောဋိယေ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတီတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ အနေကသဟဿကောဋိဝဿာနိ အတိက္ကမိတွာဝ အသံချာတေ အနာဂတေ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတီတိ အတ္ထော။

မေတ္တေယျော နာမ နာမေနာတိ နာမေန မေတ္တေယျော နာမ။ သမ္ဗုဒ္ဓေါတိ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ သယံ ဝါ ဗုဒ္ဓေါ သဗ္ဗဓမ္မေ ဝါ ဗုဒ္ဓေါ။ ဒွိပဒုတ္တမောတိ ဒွေ ပါဒါ ဧတေသန္တိ ဒွိပဒါ။ ဥတ္တမောတိ ဥဒ္ဓတမတ္တာ ဥဂ္ဂတမတ္တာ ဝိသိဋ္ဌတ္တာ စ ဥတ္တမော။ ဒွိပဒေသု ဥတ္တမော၊ ဒွိပဒါနံ ဝါ ဥတ္တမော၊ ဒွိပဒေါယေဝ ဝါ ဥတ္တမောတိ ဒွိပဒုတ္တမော။

နနု စာယံ အပဒ စတုပ္ပဒ ဗဟုပ္ပဒါနံ ဥတ္တမောယေဝ၊ အထ ကသ္မာ ဝုတ္တော ဒွိပဒုတ္တမောတိ? သဗ္ဗသတ္တုတ္တမာနံ ဒွိပဒေသုယေဝ သမ္ဘဝတော။

စက္ကဝတ္တီ ဟိ ဥတ္တမော။ သောပိ ဒွိပဒေါယေဝ။ မဟာရာဇာနော ဥတ္တမာ၊ တေပိ ဒွိပဒါယေဝ။ သက္က သုယာမာဒယောပိ ဥတ္တမာ၊ တေပိ ဒွိပဒါယေဝ။ ဗြဟ္မာပိ ဥတ္တမော၊ သောပိ ဒွိပဒေါယေဝ။ တသ္မာ ဥတ္တမသတ္တာနံ ဒွိပဒေသု သမ္ဘဝတော တေသံ ဥတ္တမဘာဝံ ဂဟေတွာ ဒွိပဒုတ္တမောတိ ဝုတ္တော။ ကိဉ္စာပိ ဝါရဏတုရင်္ဂသီဟာဒယော ဥတ္တမာ၊ တေ ဟီနကမ္မဝိပါကသမ္ဘူတတ္တာ ဇာတိဝသေန နိဟီနာ။ ပဓာနေသု ပန ဂဟိတေသု အပ္ပဓာနာ အန္တောဂဓာယေဝ။ ပဓာနဘူတာနံ တာဝ ဥတ္တမော ပဂေဝ အပ္ပဓာနဘူတာနံ ဣတရေသန္တိ။

ဣဒါနိ တဿ ပုညသမ္ပဒါဒယော ဝဏ္ဏေန္တော–

၆။ မဟာပုညော မဟာပညော၊ မဟာဉာဏီ မဟာယသော။
မဟာဗလော မဟာထာမော၊ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ စက္ခုမာ။

၇။ မဟာဂတိ သတိ စေဝ၊ ဓိတိမာ ဗဟုသစ္စဝါ။
သင်္ခါတော သဗ္ဗဓမ္မာနံ၊ ဉာတော ဒိဋ္ဌော သုဖဿိတော။
ပရိယောဂါဠှော ပရာမဋ္ဌော၊ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ သော ဇိနော-တိ

အာဟ။

၆။ အတ္တနော ကတပုညဿ သကလလောကဝါသီနံ ပုညာနံ လက္ခဏဿာပိ အပ္ပဟောနကတော မဟန္တာနိ အပ္ပမေယျာနိ အပရိယန္တာနိ ပုညာနိ ဧတဿာတိ မဟာပုညော။ ဧတေန စတုပစ္စယသမ္ပတ္တိဟေတုဘူတံ ပုညသမ္ပဒံ ဒဿေတိ။ မဟန္တေ သင်္ခါရဝိကာရလက္ခဏနိဗ္ဗာနပညတ္တိသင်္ခါတေ ဉေယျဓမ္မေ ဝိသယံ ကတွာ ပဝတ္တနတော မဟန္တာ ပညာ ဧတဿာတိ မဟာပညော။ ဧတေန ပါရမီပုညဖလံ ဒဿေတိ။ ပစ္စေကဗုဒ္ဓသာဝကာသာဓာရဏာနိ စတုဝီသတိကောဋိသတသဟဿသင်္ခါတမဟာဝဇိရဉာဏ ဆအသာဓာရဏာဒီနိ မဟန္တာနိ ဉာဏာနိ ဧတဿာတိ မဟာဉာဏီ။ ဒေဝမနုဿာဒိပရိဝါရသင်္ခါတော မဟန္တော ယသော ဧတဿာတိ မဟာယသော။ ကာယဗလဉာဏဗလသင်္ခါတာနိ မဟန္တာနိ ဗလာနိ ဧတဿာတိ မဟဗ္ဗလော။

သဗ္ဗညုဗုဒ္ဓဿ ကာယဗလံ

တတ္ထ ကာယဗလံ ဟတ္ထိဂဏနာယ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဝုတ္တံ ဟေတံ-

ကာလာဝကဉ္စ ဂင်္ဂေယျံ၊ ပဏ္ဍရံ တမ္ဗပိင်္ဂလံ။
ဂန္ဓမင်္ဂလဟေမဉ္စ၊ ဥပေါသထံ ဆဒ္ဒန္တိမေ ဒသာ-တိ။[1]

တတ္ထ က္ကုဒါနိ ပကတိ ကာလာဝကော။ တေသု ဧကော ဟတ္ထီ ဗလေန မဇ္ဈိမာနံ ဒသန္နံ ပုရိသာနံ ဗလံ ဓာရေတိ။ ဒသန္နံ ကာလာဝကဟတ္ထီနံ ဗလံ ဧကော ဂင်္ဂေယျော ဟတ္ထီ ဓာရေတိ။ ဒသန္နံ ဂင်္ဂေယျာနံ ဗလံ ဧကော ပဏ္ဍရဟတ္ထီ။ ဒသန္နံ ပဏ္ဍရာနံ ဗလံ

၁။ မ၊ ဋ္ဌ၊ ၁။ ၃၃၁။ သံ၊ ဋ္ဌ၊ ၂။ ၄၁။ အံ၊ ဋ္ဌ၊ ၃။ ၂၉၃။ အဘိ၊ ဋ္ဌ၊ ၂။ ၃၈၀။
ဥဒါန၊ ဋ္ဌ။ ၃၆၄။ ပဋိသံ၊ ဋ္ဌ၊ ၂။ ၂၃၀။ စူဠနိ၊ ဋ္ဌ။ ၄၉။

ဇေကော တမ္ဗဟတ္ထီ။ ဒသန္နံ တမ္ဗာနံ ဗလံ ဧကော ပိင်္ဂလဟတ္ထီ။ ဒသန္နံ ပိင်္ဂလာနံ ဗလံ ဧကော ဂန္ဓဟတ္ထီ။ ဒသန္နံ ဂန္ဓာနံ ဗလံ ဧကော မင်္ဂလဟတ္ထီ။ ဒသန္နံ မင်္ဂလာနံ ဗလံ ဧကော ဟေမဟတ္ထီ။ ဒသန္နံ ဟေမာနံ ဗလံ ဧကော ဥပေါသထဟတ္ထီ။ ဒသန္နံ ဥပေါသထာနံ ဗလံ ဧကော ဆဒ္ဒန္တဟတ္ထီ။ ဒသန္နံ ဆဒ္ဒန္တာနံ ဗလံ ဧကော သဗ္ဗညုဗုဒ္ဓေါ ဓာရေတိ။ တံ သဗ္ဗံ သမ္ပိဏ္ဍိတံ ဟတ္ထိဂဏနာယ ကောဋိသဟဿ-ဟတ္ထီနံ ပုရိသဂဏနာယ ဒသန္နံ ကောဋိသဟဿပုရိသာနံ ဗလံ ဟောတိ။

ဒသဗလဉာဏာနိ

ဉာဏဗလံ ပန ဌာနာဋ္ဌာနဇာနနဉာဏံ, ဝိပါကဇာနနဉာဏံ, သဗ္ဗတ္ထဂါမိနီပဋိပဒါဇာနနဉာဏံ, အနေကဓာတု နာနာဓာတုလောက-ဇာနနဉာဏံ, သတ္တာနံ နာနာဓိမုတ္တိကဇာနနဉာဏံ, ဣန္ဒြိယပရောပရိယတ္တိ-ဇာနနဉာဏံ, ဈာန သမာဓိ သမာပတ္တိ သံကိလေသ ဝေါဒါနဇာနနဉာဏံ, ပုဗ္ဗေနိဝါသဉာဏံ, စုတူပပါတဉာဏံ, အာသဝက္ခယဉာဏန္တိ ဒသဝိဓံ။ တံ ဣဒါနိ ဒသဗလဉာဏန္တိ[၁] ဝုစ္စတိ။ ဣမေဟိ ပန ဗလေဟိ ကာယဗလဉာဏဗလဘူတေဟိ သမန္နာဂတတ္တာ မေတ္တေယျော ဘဂဝါ မဟာဗလောတိ ဝုစ္စတိ။

မဟာန္တော အနုပ္ပန္နာကုသလာနုပ္ပါဒန ဥပ္ပန္နာကုသလပ္ပဟာန-အနုပ္ပန္နကုသလုပ္ပါဒန ဥပ္ပန္နကုသလဋ္ဌာပန သမ္ပဓာန စေတသိက ဝီရိယ-သင်္ခါတော ထာမော ဧတဿာတိ **မဟာထာမော**။ အထ ဝါ မဟာ-ပဉ္စောတိအာဒိနာ ပဉ္စဗလဿ ဝုတ္တတ္တာ မဟာဗလောတိ ကာယိက-ဝီရိယဝါ, မဟာထာမောတိ စေတသိကဝီရိယဝါတိ အတ္ထော ယုဇ္ဇတိ။ ပုရိမောယေဝ သုန္ဒရတမော။

၇။ "အတီတံ သဗ္ဗံ ဇာနာတီတိ သဗ္ဗညုတဉာဏံ။ တတ္ထ အာဝရဏံ နတ္ထီတိ အနာဝရဏဉာဏံ။ အနာဂတံ သဗ္ဗံ ဇာနာတီတိ

၁။ တိပိ၊ ဓာန်၊ ၁၀။ ဒသဗလဉာဏ-၌ ရှု။

သဗ္ဗညုတဉာဏံ။ တတ္ထ အာဝရဏံ နတ္ထီတိ အနာဝရဏဉာဏံ။ ပစ္စုပ္ပန္နံ သဗ္ဗံ ဇာနာတီတိ သဗ္ဗညုတဉာဏံ။ တတ္ထ အာဝရဏံ နတ္ထီတိ အနာဝရဏဉာဏ”န္တိ[1] အာဒိနာ ဝုတ္တံ။ အပ္ပဋိဟတံ ဟုတွာ သိနေရုံ ဝိနိဝိဇ္ဈိတွာ ပဝတ္တမာနံ ကုန္တဝိဿဋ္ဌဝဇိရံ ဝိယ တိယဒ္ဓဂတသဗ္ဗဓမ္မေသု အပ္ပဋိဟတံ ဟုတွာ ပဝတ္တမာနာ အနာဝရဏဉာဏသင်္ခါတာ မဟန္တာ ဉာဏဂတိ ဧတဿာတိ **မဟာဂတိ**။ အထ ဝါ နိဗ္ဗတ္တိသင်္ခါတာ မဟန္တာ ဂတိ ဧတဿာတိ **မဟာဂတိ**။ အထ ဝါ သဗ္ဗသတ္တာနံ ပတိဋ္ဌတ္တာ ပါဒပါဒီနံ ပထဝီ ဝိယ မဟန္တော ဂတိဘူတောတိ မဟာဂတိ။ သဒေဝကဿ လောကဿ မဟာပတိဋ္ဌာဘူတောတိ အတ္ထော။

သတိ စေဝါတိ ဝဇိရပထဝိယံ သုနိခါတာ ဧသိကာ ဝိယ အပရိယန္တဝိသယူပဂပတိဋ္ဌမာနာယ သဗ္ဗညုတာဒိဉာဏသဟဇာတာယ ဝိပုလာယ အပိလာပနသင်္ခါတာယ သတိယာ သမန္နာဂတတ္တာ သတိ စေဝ။ **ဓိတိမာ**တိ ဒဠှဝီရိယပါရမီ နိမိတ္တံ ကတွာ ဥပ္ပန္နေ ဥဿာဟ-ဘာဝေန ဉာဏသမ္ပယုတ္တေန ဥတ္တမဝီရိယေန သမန္နာဂတတ္တာ ဓိတိ ဧတဿ အတ္ထီတိ ဓိတိမာ။ **ဗဟုသစ္စဝါ**တိ စတုသစ္စ ဝိရတိသစ္စ ဝစီသစ္စ-ပရမတ္ထသစ္စာဒီနံ ဗဟုသစ္စာနံ ပဋိဝိဇ္ဈိတွာ ဌိတတ္တာ ဗဟူနိ သစ္စာနိ ဧတဿ အတ္ထီတိ ဗဟုသစ္စဝါ။ ဗာဟုသစ္စဝါတိပိ ပဌန္တိ။ တဿာပိ အယမေဝတ္ထော။ **သင်္ခါတော သဗ္ဗဓမ္မာန**န္တိ ခန္ဓ ဓာတု အာယတန ဣန္ဒြိယ-သတိပဋ္ဌာန သမ္မပ္ပဓာန ဣဒ္ဓိပါဒ ဗလ ဗောဇ္ဈင်္ဂ မဂ္ဂ သစ္စ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ-ကုသလာကုသလာဗျာကတစိတ္တ စေတသိက ရူပ နိဗ္ဗာန ပညတ္တိ ပရိတ္တ-မဟဂ္ဂတ အပ္ပမာဏာဒိသဘာဝါနံ အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နာနံ သဗ္ဗေသံ ဓမ္မာနံ ပညာယ ပရိစ္ဆိန္ဒိတွာ ဌိတော။

တေသံ ယေဝ ဓမ္မာနံ အတီတံသဉာဏေန ပါကဋံ ကတွာ ဝိဒိတတ္တာ **ဉာတော**။ ပစ္စုပ္ပန္နံသဉာဏေန စက္ခုနာ ဝိယ ရူပံ ဒိဋ္ဌံ ကတတ္တာ **ဒိဋ္ဌော**။ အနာဂတံသဉာဏေန ကာယေန ဝိယ ဖောဋ္ဌဗ္ဗံ သုဋ္ဌု ဖုသိတတ္တာ သမာဂတတ္တာ **သုဖုသိတော**။ ဧတေဟေဝ

၁။ ပဋိသံ။ ၁၂၆။

ဉာဏေဟိ ပဝိဋ္ဌော ပတ္တောတိ ပရိယောဂါဠှော။ ပရိသမန္တတော ဟတ္ထေန ဝိယ ရူပဂတံ ဉာဏဟတ္ထေန အာမသိတွာ ဌိတောတိ ပရာမဋ္ဌော။ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတီတိ သော ဇိနောတိ မေတ္တေယျော နာမ ဇိနော အတ္တနော အာနုဘာဝသမ္ပဒါယ ဟရမာနော သဒေဝကံ လောကံ အနာဂတေ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ။

ကေတုမတီ ရာဇဓာနီ

ကဒါနိ တဿ ဥပ္ပတ္တိဋ္ဌာနံ ရာဇဓာနီ ဒဿေန္တော သတ္ထာ-

၈။ တဒါ ကေတုမတီ နာမ၊ ရာဇဓာနီ ဘဝိဿတိ။
ဒွါဒသယောဇနာယာမာ၊ သတ္တယောဇနဝိတ္ထတာ။

၉။ အာကိဏ္ဏာ နရနာရီဟိ၊ ပါသာဒေဟိ ဝိစိတ္တိတာ။
သေဝိတာ သုဒ္ဓသတ္တေဟိ၊ အဇေယျာ ဓမ္မရက္ခိတာ-တိ အာဟ။

၈။ ရာဇဓာနီတိ နဂရံ ဟိ ယထာ သင်္ကာရာနံ အာစာရကတ္တာ ကစဝရံ သင်္ကာရဓာနန္တိ ဝုစ္စတိ။ ဧဝံ တတ္ထ နိဝသန္တာနံ ရာဇူနံ နိဝါသနဋ္ဌာနဋ္ဌေန အာစာရကတ္တာ ရာဇာနော ဓိယန္တိ ပတိဋ္ဌဟန္တိ နိဝသန္တိ ဧတ္ထာတိ ရာဇဓာနီတိ ဝုစ္စတိ။ ဒွါဒသယောဇနာယာမာတိ ဒီဃတော ဒွါဒသယောဇနိကာ။ ပါစီနဒွါရဣန္ဒခီလဿ ပစ္ဆိမဒွါရဣန္ဒခီလဿ စာတိ ဒွိန္နံ ဣန္ဒခီလာနံ အန္တရာ ဒွါဒသယောဇနိကာတိ အတ္ထော။ သတ္တယောဇနဝိတ္ထတာတိ ပုထုလတော သတ္တယောဇနိကာ။ တာနိပိ ဒက္ခိဏုတ္တရဣန္ဒခီလာနံ အန္တရာ ပရိစ္ဆိန္နာနိ။

၉။ အာကိဏ္ဏာ နရနာရီဟီတိ စတုဝဏ္ဏသမ္ဘူတေဟိ နရေဟိ နာရီဟိ စ အနေကရူပသဏ္ဌာနကိရိယာဟိ သမင်္ဂီဟိ အာကိဏ္ဏာ ပူရိတာ။ ပါသာဒေဟိ ဝိစိတ္တိကာတိ ဧက ဒွိ တိ စတု ပဉ္စ ဆ သတ္တဘူမိကာဒီဟိ အာဝဋ္ဋ စတုရဿ ဒီဃ အဋ္ဌံသ သောဠသံသ ဟံသဝဋ္ဋကာဒိအနေကသဏ္ဌာနဝိစိတ္တေဟိ မဟာဒွါရ ကဝါဋ သီဟပဉ္ဇရသောဘိတေဟိ ဝေဒိကာ ကိင်္ကိဏိကဇာလ ပရိက္ခိတ္တေဟိ ဒွါရကောဋ္ဌက တောရဏကဒလိ ဓဇ ပဋကာဒိပရိဝါရိတေဟိ သီဟ ဗျဂ္ဃ ဝါဠ ကောဉ္စ ဟတ္ထိ အဿရထ

ဒေဝရူပါဒိစိတ္တကမ္မပန္တိဝိစိတြေဟိ သေတ ရတ္တ ပီတ နီလာဒိပဘာသမုဇ္ဇလိတေဟိ ကနက ရဇတ ဟိင်္ဂုလ အဉ္ဇန ဟာရိတာလာဒိပဗ္ဗတသဒိသကူဋပဋိဘာဂေဟိ နာနာဝိဓေဟိ ပါသာဒေဟိ ဝိစိတ္တိကာ၊ ဝိစိတြဘူတာတိ အတ္ထော။

သေဝိတာ သုဒ္ဓသတ္တေဟီတိ အကုသလပဋိကူလေဟိ ဝိသုဒ္ဓတ္တာ ကုသလုပ္ပါဒနုဿဒေဟိ ပုညမ္ဗုနိဓ္ဓေါတပါပမလတ္တာ ဝိသုဒ္ဓသန္တာနေဟိ ပရိသုဒ္ဓသတ္တေဟိ ပုညကမ္မေဟိ သေဝိတာ ဥပဂတာ နိဝုတ္ထာတိ အတ္ထော။ ပစ္စာမိတ္တေဟိ အနေကေဟိ သုရိန္ဒာသုရိန္ဒေဟိပိ ဓေတုမသက္ကုဏေယျတ္တာ အဓေယျာ။ ကုသလဓမ္မ ရာဇဓမ္မ နီယုတ္တေဟိ ခတ္တိယေဟိ အမစ္စာဒီဟိ ရက္ခိတတ္တာ ဓမ္မေန ရက္ခိတာ။ နော အဓမ္မေနာတိ ဓမ္မရက္ခိတာ။ ဓမ္မေန ရက္ခိတာ အဓေယျသုဒ္ဓသတ္တေဟိ သေဝိတာ ပါသာဒေဟိ ဝိစိတြနရနာရီဟိ အာကိဏ္ဏာ သတ္တယောဇနဝိတ္ထတာ ဒွါဒသယောဇနအာယာမာ ကေတုမတီ နာမ ရာဇဓာနီ တဒါ ဘဝိဿတီတိ အတ္ထော။ တတြေဒံ **ကေတုမတီ ရာဇဓာနီသမ္ဗန္ဓံ** ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ဂေါတမဗုဒ္ဓဿ သာသနန္တရဓာနကာလေ အာယုဟာယနကထာ

အမှာကံ ဘဂဝတော ပန သာသနံ ပဉ္စဝဿသဟဿာနိ ဌတွာ အန္တရဓာယိဿတိ။ တသ္မိံ အန္တရဓာယိတေ လောကေ အကုသလုဿန္နံ ဘဝိဿတိ။ ကုသလန္တိ နာမမတ္တံပိ န ဘဝိဿတိ။ ပဂေဝ ကုသလုပ္ပတ္တိ။ မနုဿာ ဝိရဟိတဟိရောတ္တပ္ပါ ဘိန္နမရိယာဒါ မာတာပိတာဘဂိနီတိအာဒိသညမ္ပိ အနုပ္ပါဒေတွာ အဇေဠကကုက္ကုဋ သူကရ သိင်္ဂါလ သောဏာဒယော ဝိယ နိလ္လဇ္ဇာ ဘဝိဿန္တိ။ အနုက္ကမေန ဥဿန္နာကုသလယောဂေန ဝဿသတပရိစ္ဆိန္နအာယု ပရိဟာယိဿတိ။ ဒသဝဿာယုကာ ဘဝိဿန္တိ။ ပဉ္စဝဿိကဒါရိကဿ ပဉ္စဝဿိကာယ ဒါရိကာယ အာဝါဟော ဘဝိဿတိ။

တိဝိဓကပ္ပနိဗ္ဗတ္တိကာလော

တဿ ကာလေ သတ္ထန္တရကပ္ပော ဘဝိဿတိ။ တိဝိဓော ဟိ အန္တရကပ္ပော ဒုဗ္ဘိက္ခန္တရကပ္ပော ရောဂန္တရကပ္ပော သတ္ထန္တရကပ္ပောတိ။ တတ္ထ ယဒါ လောကေ သတ္တာနံ လောဘော ဥဿန္နော ဟောတိ။ တဒါ ဒုဗ္ဘိက္ခန္တရကပ္ပော ဟောတိ။ ယဒါ မောဟော၊ တဒါ ရောဂန္တရကပ္ပော၊ ယဒါ ဒေါသော၊ တဒါ သတ္ထန္တရကပ္ပော။

တဒါ ဒုဗ္ဘိက္ခန္တရကပ္ပေန ဝိနဋ္ဌာ သတ္တာ ပေတ္တိဝိသယေ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ ကသ္မာ? အာဟာရာသာယ ဗလဝတ္တာ။ ဝိကလာဟာရာ သတ္တာ ဟိ အာဟာရာယ အဘိဘူတာ ဟောန္တီတိ။ တထာ ရောဂန္တရကပ္ပေန ဝိနဋ္ဌာ သဂ္ဂေ နိဗ္ဗတ္တန္တိ။ ကသ္မာ? ဒုက္ခုပနိသာယ သဒ္ဓါယ ဝုတ္တတ္တာ။ ကာယိကဒုက္ခနိမိတ္တဘူတရောဂပကတာ ဟိ သတ္တာ 'အဟော ဝတ ဧဝရူပေါ ရောဂေါ အညေသံ သတ္တာနံ န ဘဝေယျာ'တိ မေတ္တစိတ္တံ ပဋိလဘန္တီတိ။ တထာ သတ္ထန္တရကပ္ပေန ဝိနဋ္ဌာ နိရယေ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ ကသ္မာ? အညမညဗလဝါဃာတတ္တာ။ သတ္ထူပဇီဝိနံ ဟိ ဒေါသပရေတာနံ ယေဘုယျေန နိရယေကဒေသဘူတကာဠကဉ္ဇက-အသုရယောနိယံ နိဗ္ဗတ္တိ ဝုတ္တာရော။ ဝိတ္ထာရေ ပနေတ္ထ စက္ကဝတ္တိ-သုတ္တတော[၁] ဂဟေတဗ္ဗောတိ။ ဣမေသု ပန တီသု အန္တရကပ္ပေသု ဣဓ သတ္ထန္တရကပ္ပော ဝေဒိတဗ္ဗော။

အာယုဝဍ္ဎနကထာ

တဒါ ပန မနုဿာ အညမညံ မိဂသညံ ပဋိလဘိဿန္တိ။ ဟတ္ထေန ဂဟိတံ ဂဟိတံ ဥဘတော ဓာရံ ခုရသဒိသံ အာဝုဓံ ဘဝိဿတိ။ တေ အညမညံ ဝဓိဿန္တိ။ တေသု ယေ ပဏ္ဍိတာ ပဋ္ဌမမေဝ တံ ဝိနာသံ သုတွာ ပဗ္ဗတန္တရာဒီသု သတ္တာဟံ ယာပနအာဟာရံ ဂဟေတွာ ဂစ္ဆန္တရံ ပဝိသိတွာ နိလီယိဿန္တိ။ တေ ဌပေတွာ အဝသေသာ သတ္တာဟံ အညမညံ ပဟရိတွာ ဝိနဿိဿန္တိ။

၁။ ဒီ၊ ၃၊ ၃၊ ၃၈။

သကလပထဝိံ ဧကေမံသသဒ်လိကာ ဘဝိဿတိ။ အထ သတ္တာဒိဝသေ အတိက္ကန္တေ အတ္တနော နိလီယနဋ္ဌာနာ နိက္ခမိတွာ အညမညံ အာလိင်္ဂိတွာ သမဂ္ဂံ ပဋိလဘိတွာ "အမ္ဘော ဥဿန္နာကုသလကမ္မနိမိတ္တာ အမှာကံ ဉာတကာ ဝိနဋ္ဌာ။ ဥပါယေန မယံ ဇီဝိတံ လဘိမှ။ ယံ နူန မယံ ကုသလကမ္မံ ကရေယျာမ၊ ပါဏာတိပါတာ ပဋိဝိရမေယျာမ။ အဒိန္နာဒါနာ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရာ မုသာဝါဒါ ပိသုဏာဝါစာ ဖရုသဝါစာ သမ္ဖပ္ပလာပါ အဘိဇ္ဈာ ဗျာပါဒါ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယာ ပဋိဝိရမေယျာမာ"တိ က္ကမေ ဒသ ကုသလကမ္မပထေ သမောဓာနေတွာ ဝတေ ပူရေတုံ အာရဘိံသု။

အထ ဒသဝဿာယုကာနံ မနုဿာနံ ဝီသတိဝဿာယုကာ ဒါရကာ ဘဝိဿန္တိ။ အထ ဘိယျော တေသု ဓမ္မံ စရန္တေသု ဝီသတိဝဿာယုကာနံ တိံသစတ္တာလီသပညာသာတိ အနုက္ကမေန ဒွေဝဿသတိကာယုကာ ဘဝိဿန္တိ။ တဒါ အယံ ဇမ္ဗုဒီပေါ အာကိဏ္ဏမနုဿော နဠဝနံ သရဝနံ ပဋိဘာဂ နိရန္တရ ကုက္ကုဋသမ္ပာတိက ဂါမ နိဂမ ရာဇဓာနီသမ္ပန္နော ဘဝိဿတိ။ ဇနပခေမာ သုသိက္ခာ ဘဝိဿန္တိ၊ တဒါ ဗာရာဏသီနဂရံ ဘဝိဿတိ။ တဒါ ဒွေဝဿသတိကာယုကာ မနုဿာ ကုသလကမ္မဝိပါကံ သမ္ပဿမာနာ ဘိယျောသော မတ္တာယ ဓမ္မံ ပူရေဿန္တိ။ အထာနုက္ကမေန အာယု ဝဍ္ဎမာနာ တီဏိ စတ္တာရိ ပဉ္စ ဆ သတ္တ အဋ္ဌ နဝဝဿသတသဟဿ ဒွေ တီဏိ စတ္တာရိ ပဉ္စ ဒသ တိံသစတ္တာလီသ ပညာသ သဋ္ဌိ သတ္တတိ အသီတိ ဝဿသဟဿာနိ ဝဍ္ဎိဿန္တိ။

ဗာရာဏသီ နဂရဿ ပရိဝတ္တနနာမာနိ

နဝုတိဝဿသဟဿာယုကကာလေ ဗာရာဏသီ နာမ နဂရံ ပရိဝတ္တေတွာ ဥပ္ပလံ နာမ ဘဝိဿတိ။ ဧကယောဇနိကပ္ပမာဏံ။ အထ မနုဿေသု အတိရေကတရံ ဓမ္မံ စရန္တေသု ဝဿသတသဟဿံ အာယု ဘဝိဿတိ။ တဒါ ဥပ္ပလနဂရံ သတ္တယောဇနပရိမာဏံ ပဒုမနဂရံ နာမ ဘဝိဿတိ။ တတော အတိရေကတရံ တေသု ဓမ္မံ ပူရေန္တေသု ဝဿကောဋိသတသဟဿံ။ တတော အသင်္ချေယျံ အာယု

ဘဝိဿတိ။ တဒါ ပဒုမနဂရံ ဒွါဒသယောဇနိကံ မန္ဒာရဝနဂရံ ဘဝိဿတိ။ တဒါ သတ္တာနံ ဇရာမရဏံ န ပညာယတိ။ အပညာယမာနဇရာမရဏာ စ သတ္တာ ပုနပိ ပမာဒံ အာပဇ္ဇန္တိ နိရယဒုက္ခံ ကိန္နာမာတိ။ သတ္တာနံ ဂတိပဋိလာဘေန ပမာဒမာပဇ္ဇနံ ဝိယ ပုန အကုသလာ ဓမ္မာ ပါတုဘဝန္တိ။ ဟလာဟလ ဝိသောဒကပဝေသနေန အမတောဒကနိဂ္ဂမနံ ဝိယ သတ္တာနံ သန္တာနေ အကုသလဓမ္မပဝေသနေန ကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယိတုံ အာရဘန္တိ။ တေသု ပရိဟာယန္တေသု အာဟာရသမုဋ္ဌာနရူပပရိဟာနိယာဝ အဝသေသတိသမုဋ္ဌာနရူပပရိဟာနိ ဝိယ အာယုပိ ပရိဟာယတိ။ အသင်္ချေယျံ အာယု ပရိဟာယိတွာ ဝဿကောဋိသတသဟဿံ၊ တံ ပရိဟာယိတွာ ဝဿသတသဟဿံ၊ တတော နဝုတိဝဿသဟဿံ၊ တံ ပရိဟာယိတွာ အသီတိဝဿသဟဿံ ဌဿတိ။ တဒါ ပန မနုဿာ အသီတိဝဿသဟဿာယုကာ ဘဝိဿန္တိ။ တသ္မိံ ကာလေ မန္ဒာရဝနဂရံ အာယာမေန ဒွါဒသယောဇနိကံ ဝိတ္ထာရတော သတ္တယောဇနိကံ ဝုတ္တပ္ပကာရသမ္ပတ္တိသမ္ပန္နံ ကေတုမတီ နာမ နဂရံ ဘဝိဿတိ။ တေန ဝုတ္တံ “တဒါ ကေတုမတီ နာမ၊ ရာဇဓာနီ ဘဝိဿတီ”တိ အာဒိ။

တသ္မိံ ကာလေ သကလဇမ္ဗုဒီပေ ဥတ္တမဓမ္မာပိ သတ္တာ အန္န ပါန ခဇ္ဇ ဘောဇ္ဇ လေယျ သုပေယျ ဝတ္ထာလင်္ကာရ ပသာဓန မဏ္ဍနဂန္ဓ မာလာဝိလေပနာဒီဟိ မုတ္တာမဏိရဇတာဒီဟိ စ အပရိယန္တေဟိ ဘောဂသမ္ပတ္တိ ပရိဝါရာဒီဟိ ရူပ သဒ္ဒ ဂန္ဓ ရသ ဖောဋ္ဌဗ္ဗ ပဉ္စကာမဂုဏေဟိ ဒိဗ္ဗကာမဂုဏကပ္ပေဟိ မနာပိယေဟိ ဣဋ္ဌေဟိ ကန္တေဟိ သုခုမကရဏေဟိ သမင်္ဂီဘူတာ ဘဝိဿန္တိ။ ဒေဝေါ စ အန္ဝဒ္ဓမာသံ အနုဒသာဟံ အနုပဉ္စာဟံ မဇ္ဈိမယာမေဝ ပထဝိရသံ ဝဍ္ဎေန္တော ဝဿိဿတိ။

သင်္ခရာဇဿ ဥပ္ပတ္တိ

ဧဝံ သမ္ပန္နပထဝီမဏ္ဍလမဏ္ဍေ ပတိဋ္ဌိတာယ ကေတုမတီရာဇဓာနိယာ သင်္ခေါ နာမ ရာဇာ စတုဒ္ဒီပိက စက္ကဝတ္တိ အနန္တဗလဝါဟနော သတ္တရတနေဟိ သမ္ပန္နော အနေကာနုဘာဝယုတ္တော ဥပ္ပဇ္ဇိဿတီတိ ဒဿေန္တော သတ္ထာ–

၁၀။ သင်္ခေါ နာမာသိ သော ရာဇာ၊ အနန္တဗလဝါဟနော။
သတ္တရတနသမ္ပန္နော၊ စက္ကဝတ္တီမဟဗ္ဗလော။

၁၁။ ဣဒ္ဓိမာ ယသဝါ စေဝ၊ သဗ္ဗကာမသမပ္ပိတော။
ဟတပစ္စတ္ထိကံ ခေမံ၊ အနုသာသိဿတိ ဓမ္မတော-တိ အာဟ။

၁၀။ တတ္ထ **သင်္ခေါ နာမာ**တိ သင်္ခနာမကော[1]၊ ယဒါ ကေတုမတီရာဇဓာနိယာ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ၊ သော သင်္ခရာဇာ နာမာတိ အတ္ထော။ ဒါန ပိယဝစန အတ္ထစရိယာ သမာနတ္တတာသင်္ခါတေဟိ စတူဟိ သင်္ဂဟဝတ္ထူဟိ မဟာဇနံ ရဉ္ဇေတီတိ ရာဇာ။ ယေ ဘောဂါနိ ဣစ္ဆန္တိ၊ တေသံ ဣစ္ဆိတဗ္ဗဘောဂဒါနေန တေ ရဉ္ဇေတိ၊ ယေ ပန အနတ္ထိကာ အမှာကံ ဘောဂေဟိ၊ ရညော သန္တိကာ ပိယဝါစာလာဘမေဝ ဣစ္ဆန္တိ၊ တေသံ ပိယံ ဝဒန္တော ပိယဝါဒေန ရဉ္ဇေတိ၊ ယေ ပန ဘောဂယသ အင်္ဂ ဇီဝိတ သုခါဒီသု ပရူပက္ကမေန ဥပ္ပန္နေသု ဝဍ္ဎိပူရဏံ ဣစ္ဆန္တိ။ တေသံ တဒနုရူပံ ဝဍ္ဎိံ ပူရေန္တော အတ္ထစရိယာယ ရဉ္ဇေတိ။ ယေ ပန ဉာတကာ ဧကာသန နိသီဒနဧကာသန ဘောဇနာဒီသု သမာနဘာဝံ ဣစ္ဆန္တိ၊ တေသံ တံ ကရောန္တော သမာနတ္တတာယ တေ ရဉ္ဇေတိ၊ ဣဒံ ပန **သဗ္ဗရာဇူနံ ဓမ္မတာ**။ အကရောန္တောပိ ပန ဝ ဗ္ဗာဟာရေနေဝ ဝုစ္စတိ တာလဝဏ္ဋာဒိဝေါဟာရော ဝိယ။ သော ပန သင်္ခရာဇာ ဝိသေသေန သကလစက္ကဝါဠဂတေ မဟာဇနေ ရဉ္ဇေတိ။

နတ္ထိ ဧတေသံ အန္တောတိ အနန္တာနိ။ ပူရိတပရက္ကမသင်္ခါတ-ဗလယောဂတော ဗလာနိ။ ယထာ ပန တာနိ။ အတ္တနော အတ္တနော အနုရူပကာယိက စေတသိကဗလသမင်္ဂိတတ္တာ သတီတိ ဝေါဟာရပတ္တာ လောကေ သတ္တသမူဟာ။ ဝဟန္တိ ပရိဝတ္တန္တိ ဂစ္ဆန္တိ ဣစ္ဆိတပဒေသံ ဧတေဟီတိ ဝါဟနာနိ။ ဗလာနိ စ ဝါဟနာနိ စ ဗလဝါဟနာနိ။ အနန္တာနိ ဗလဝါဟနာနိ ဧတဿာတိ အနန္တဗလဝါဟနော။ သော ဟိ အပရိမိတ ဟတ္ထိ အဿ ရထ ပတ္တိသမာကိဏ္ဏာယ ပရိသုဒ္ဓါယ အဝိကလင်္ဂါယ ဆတ္တိံသယောဇနိကပရိသာယ နိရန္တရူပဋ္ဌာနာယ သမန္နာဂတတ္တာ **အနန္တဗလဝါဟနော**တိ ဝုစ္စတိ။

၁။ ဒီ၊ ၃၊ ၆၂။ ဒီ၊ ဋ္ဌ၊ ၃၊ ၃၉။ ဒီ၊ ဋီ၊ ၃၊ ၃၃။

ရတိံ ဿောမနဿံ ဇနေန္တီတိ ရတနာနိ။ အတုလဋ္ဌေန ဒုလ္လဘဒဿနဋ္ဌေန အနောမသတ္တပရိဘောဂဋ္ဌေန ဝါ ရတနာနိ။ သတ္တဟိ ရတနေဟိ သမာပန္နော ပါပုဏိတော ဥပဂတောတိ သတ္တရတနသမန္နာဂတော။ ကာနိ ပန တာနိ သတ္တရတနာနီတိ ?။ စက္ကရတနံ, ဟတ္ထိရတနံ, အဿရတနံ, မဏိရတနံ, ဣတ္ထိရတနံ, ဂဟပတိရတနံ, ပရိဏာယကရတနန္တိ။[၁]

စက္ကရတနံ

တဒါ ပန သဉ်ရာဇာ ကေတုမတိယာ ရာဇဓာနိယာ ဥဘတောသုဇာတခတ္တိယကုလေ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ ဒသဝိဓံ စက္ကဝတ္တိဝတ္တံ ပူရေတွာ တဒဟုပေါသထေ ပန္နရသေ ပါတောဝ အနေကသတသဟဿံ ဝိဿဇ္ဇိတွာ မဟာဒါနံ ပဝတ္တေတွာ သောဠသဟိ စတုဇာတိက ဂန္ဓောဒကဃဋေဟိ သသီသံ နှာယိတွာ သဗ္ဗာဘရဏပဋိမဏ္ဍိတော ဥပေါသထင်္ဂါနိ အဓိဋ္ဌာယ နာနဂ္ဂရသဝရဘောဇနံ ဘုဉ္ဇိတွာ သုဒ္ဓံ မဟဂ္ဃံ ဥတ္တရာသင်္ဂံ ဧကံသံ ကရိတွာ ဥပရိပါသာဒံ အဘိရုယှ သိရိသယနဝရေ အာဘုဇိတပလ္လင်္ကော နိသိန္နော အတ္တနော ဒါနာဒိမယံ ပုညသမုဒယံ အာဝဇ္ဇေန္တော နိသီဒိဿတိ။ အယံ ပန **သဗ္ဗစက္ကဝတ္တီနံ ဓမ္မတာ။**

ဧဝံ တဿာဝဇ္ဇန္တဿေဝ ကလျာဏကမ္မပစ္စယ ဥတုသမုဋ္ဌာနံ ဒိဗ္ဗာနုဘာဝယုတ္တံ စက္ကရတနံ[၂] ဣန္ဒနီလမဏိမယ သဟဿာတ ပဋိဘာဂံ ပါစီနသာဂရသလိလံ ဝိယ ဘိန္ဒမာနံ အနိလပထံ ဝိယ အလင်္ကာရမာနံ ပါတုဘဝိဿတိ။ တဿ ပန ဣန္ဒနီလမဏိမယာ ဥမာပုပ္ဖသဿိရိကာ နာဘိသမ္ပရိပုဏ္ဏစန္ဒမဏ္ဍလမဇ္ဈေ ဆိဒ္ဒပဋိဘာဂါယ မဇ္ဈေ ရဇတမယာယ ပနာဠိယာ ပဏ္ဍရသိနိဒ္ဓဒန္တပန္တီ ဝိဝရိတွာ ဟာသမာနာ ဝိယ ဝိရောစတိ။

ရဇတပဋ္ဋေန ကတပရိက္ခေပါ ဥဘယဗာဟိရန္တ နာဘိ ပနာဠိပရိက္ခေပ ပဋ္ဋေသု ယုတ္တယုတ္တဋ္ဌာနေ ပညာယမာနာ သုဝိဘတ္တပရိစ္ဆေဒ-

---

၁။ ဒီ၊ ၃။ ၆၃။ ၂။ ဒီ၊ ၄၊ ၂၊ ၂၀၉။

လေခါ သုဝိဘတ္တာပ္ပိတကရဏီပရိစ္ဆေဒလေခူပသောဘိတာ သူရိယရသ္မိ-
ပဘာဝ ပဋိဘာဂ ပဘာသမ္ပန္နာ သတ္တရတနမယာ သဟဿ အရာ
ဟောန္တိ။

တရုဏ ရဝိကိရဏ ဇာလာ သိရိ အဝဟာသမာနာ ဝိယ
သုရတ္တ သိနိဒ္ဓ ပဝါဠမယာ နေမိ။ သန္ဓိသု ပနဿာ သဥ္ဈာနုရာဂ-
သဿိရိကာ ရတ္တဇမ္ဗောနဒ သုဝဏ္ဏပဋ္ဋ ပရိစ္ဆေဒလေခါ စ သုဝိဘတ္တာ
ပညာယန္တိ။

နေမိမဏ္ဍလပိဋ္ဌိယံ ပနဿ ဒသန္နံ ဒသန္နံ အရာနံ အန္တရေ
ဓမနဝံသော ဝိယ အန္တော သုသိရော ဆိဒ္ဒမဏ္ဍလဝိစိတ္တော ဝါတေ-
ရိတကာလေ သုစ္ဆေက ဂန္ဓဗ္ဗ သမန္နာဟတ ပဉ္စင်္ဂိက တူရိယ ဃောသ-
သဒိသ ဝဂ္ဂု ရဇနိယ ကမနိယ မဒနိယ သဒ္ဒမုဉ္စကော ပဝါဠဒဏ္ဍော
ဟောတိ။ ပဝါဠဒဏ္ဍူပရိသေတစ္ဆတ္တံ။ တဿ ဥဘောသု ပဿေသု
သမောသရိတာ ဒွေ ကုသုမဒါမပန္တိယောတိ ဧဝံ သမောသရိတ-
ကုသုမဒါမ ပန္တိ သတဒွယ ပရိဝါရ သေတစ္ဆတ္တသတခါရိ ပဝါဠ ဒဏ္ဍ-
သတေန သမုပသောဘိတ နေမိပရိက္ခေပဿ ဒွိန္နမ္ပိ နာဘိပနာဠိနံ
အန္တော ဒွေ သီဟမုခါနိ ဟောန္တိ။ တတော ဗာလသူရိယ ပဋိဘာဂ-
လောဟိတကမ္ဗလ ဂေဏ္ဍုက ပရိယန္တာ ပုဏ္ဏသသီ ရံသိ ဝိသရ သဿိ-
ရိကာ အဘိဘဝမာနာ ဝိယ, အာကာသဂင်္ဂါဂတိသောဘံ အဝဟာသ-
မာနာ ဝိယ, ဒွေ မုတ္တကလာပါ ဩလမ္ဗန္တိ။ ယေဟိ စက္ကရတနေန
သဒ္ဓိံ အာကာသေ သမ္ပရိဝတ္တမာနေဟိ တီဏိ စက္ကာနိ ဧကတော
ပရိဝတ္တန္တာနိ ဝိယ ခါယန္တိ။

ဧဝံ သနာဘိကံ သနေမိကံ သဟဿာရံ အနေကသိရိ-
သမ္ပန္နံ စက္ကရတနံ ပန္နရသုပေါသထဒိဝသေ ပါစီနလောကဓာတုယာ
ဥဂ္ဂစ္ဆမာနေန ပုဏ္ဏစန္ဒေန သဒ္ဓိံ အာကာသေ ပညာယတိ။ အထ
သာယမာသံ ဘုဥ္ဇိတွာ အတ္တနော အတ္တနော ဃရဒွါရေ သုခနိသိန္နေ
မဟာဇနေ အတိဥစ္စံ အတိနီစံ ဝဇ္ဇေတွာ ဝနသဏ္ဍမတ္ထကာသန္နေန
ပဌာယ မဓုရသဒ္ဒေန သုယျမာနေန မဟာဇနဿ သောတာနိ အတ္တနိ
အဘိမုခံ ကုရုမာနံ ယောဇနတော ပဌာယ နာနာဝိရာဂသမုဇ္ဇလစက္က-

သမ္ပဒါယ သကလလောကဿ လောစနာနိ သမာကမ္ဘုန္တိ စက္ကဝတ္တိ-
ရညော ပုညာနုဘာဝံ ဥဋ္ဌေါသယန္တိ ဝိယ, မဟာဇနဿ "စန္ဒော နု
ခေါ ဒုတိယော ဥဂ္ဂတော၊ ဥဒါဟု ဒေဝဝိမာန"န္တိ သံသယံ ဥပ္ပါဒယမာနံ
ဝိသေသဝိဒူဟိ "အမှာကံ ရညော အာဂတံ ဒိဗ္ဗာနုဘာဝံ စက္ကရတန"န္တိ
ဝဒါယမာနံ စန္ဒမဏ္ဍလံ ဩဟာယ အနိလပထေ ရာဇဟံသော ဝိယ
သောဘယမာနံ နဂရာဘိမုခံ အာဂန္တွာ ပါကာရမတ္ထကေန သတ္တက္ခတ္တုံ
အနုသံယာယိတွာ ရာဇန္တေပုရံ ပဒက္ခိဏံ ကတွာ အန္တေပုရဿ ဥတ္တရ-
သီဟပဉ္ဇရ သမီပေ ဌာနေ ဂန္ဓပုပ္ဖာဒီဟိ ပူဇေတုံ အနုစ္ဆဝိကံ ဟုတွာ
အက္ခာဟတံ ဝိယ ဌဿတိ သတ္တရတနရသာရယံ ဝိယ ကေလာသ-
ကူဋံ အတ္တနော ပဘာယ ရညော ပါသာဒံ နိမ္မလ္လာပယမာနံ။ တဒါ
ရာဇာ နာနာဝိဓပဘာသမုဒယံ ဒိသွာ တံ ပဿိတုကာမော ဘဝိဿတိ။
အမစ္စာဒယောပိ တဒတ္ထံ နိဝေဒယန္တိ။ သော နိသိန္နာသနာ ဝုဋ္ဌာယ
သီဟပဉ္ဇရ သမီပံ ဂန္တွာ ဗလဝပီတိပါမောဇ္ဇော သုဝဏ္ဏာဘိင်္ကာရေန
သုဂန္ဓဥဒကံ အဗ္ဘောက္ကိရတိ "ပဝတ္တတု ဘဝံ စက္ကရတနံ၊ အဘိဝိဇာနာတု
ဘဝံ စက္ကရတန"န္တိ။ အထ စက္ကရတနံ ပဝတ္တတိ။ တတော ပဋ္ဌာယ
စက္ကဝတ္တိ နာမ ဟောတိ။ သော တေန စက္ကရတနေန သကလစက္ကဝါဠံ
ဝိဇိနိဿတိ။ အယမေတ္ထ သင်္ခေပေါ။ ဝိတ္ထာရော ပန မဟာသုဒဿန-
သုတ္တဝဏ္ဏနာယ[၁] ဂဟေတဗ္ဗောတိ။ ဧဝံ ဥပရိပိ။

ဟတ္ထိရတနံ

တတော ဥပေါသထကုလတော ဝါ ဆဒ္ဒန္တကုလတော
ဝါ ဟိင်္ဂုလစုဏ္ဏာနုရဉ္ဇိတပရိယန္တော ရဇတပဗ္ဗတော ဝိယ ဗာလသူရိယ-
မဏ္ဍလ ရတ္တဂီဝါ ပါဒ မုခပသောဘိတ ဝိသုဒ္ဓ ပဏ္ဍရ သရီရော သုဝဏ္ဏ-
ဗိန္ဒုခစိတ ရဇတဒါမ ပဋိဘာဂသောဏ္ဍော သုဖုလ္လလောဟိတ ကမလ-
စာရုမုက္ခရော ယနအင်္ဂ ပစ္စင်္ဂ သန္နိဝေသော သတ္တပတိဋ္ဌော က္ကဒ္ဓိမာ
ဝေဟာသင်္ဂမော အန္တောပါတရာသေယေဝ သကလပထဝီ အနုပရိ-
ယာယိတွာ ရာဇဓာနိ ပစ္စာဂမနသမတ္ထော မဟာနုဘာဝေါ ဒွိရဒဝရော

၁။ ဒီ၊ ၄၊ ၂။ ၂၀၉-၂၁၆။

ကနက ရဇတာဒိတာရက ဝိစိတြ မနုည ကုသုမဒါမာလင်္ကတ သမော-
သရိတ ဂန္ဓဒါမုပသောဘိတ ဝိစိတြဝိတာနသ္မာ ဟေဋ္ဌာ စတုဇာတိက-
ဂန္ဓ ပလိမ္ပိတ လာဇပဥ္စမကပုပ္ဖ ဝိကိဏ္ဏ သုစိ သမ ဘူမိဘာဂေ အာကာ-
သေန အာဂန္ဒွာ ဌဿတိ။

ရာဇာ သုတွာ ဟတ္ထိသာလံ ဂန္ဒွာ တံ ဟေမဓဇ ဟေမာ-
လင်္ကာရ ဟေမဇာလ ပဋိစ္ဆန္နံ ကတွာ ရာဇဓာနိယံ အာရုယှ ဆတ္တိံသ-
ယောဇနိကာယ ပရိသာယ ဣန္ဒနီလမဏိ ဝဏ္ဏ ဂဂနတလံ အဘိ-
လင်္ဃိတွာ သကလစက္ကဝါဠံ အနုသံယာယိတွာ ဝိစရိတွာ တသ္မိံယေဝ အန္တရ-
ဘတ္တေ ရာဇဓာနိံ အာဂစ္ဆတိ။

ဥပေါသထကုလတော ပန အာဂစ္ဆန္တော သဗ္ဗဇေဋ္ဌော
အာဂစ္ဆိဿတိ။ ဆဒ္ဒန္တကုလာ သဗ္ဗကနိဋ္ဌောတိ။

အဿရတနံ

တတော မင်္ဂလအဿဋ္ဌာနံ သမသုစိတမလံ ဝုတ္တပ္ပကာရေန
သမလင်္ကတံ ကာရေတွာ ရညာ အတ္တနော ပုညသမုဒယေ အာဝဇ္ဇိတေ
ဝိဇ္ဇုလတာ ဝိနဒ္ဓ သရဒ သေတဝလာဟက သဿိရိကော ရတ္တစရဏ-
တုဏ္ဍော စန္ဒပ္ပဘာမုဥ္စ ကောကနဒ ပဒုမသမုဒယ သရိက္ခက သုဒ္ဓ သိနိဒ္ဓ-
ယန သိတ သရီရော ကာကဂီဝါ ဣန္ဒနီလမဏိ ဥမာပုပ္ဖပုဥ္စသဒိသ-
ယနကာဠဝဏ္ဏသီသုပသောဘိတော သုဋ္ဌု ကပ္ပေတွာ ဌပိတမုဥ္စဟီရ-
သဒိသ ဥဇုဂ္ဂတကေသကလာပသမန္နာဂတော ဣဒ္ဓိမာ ဝေဟာသင်္ဂမော
ဧကန္တရာဘတ္တေယေဝ ကသိဏာဘူမိ အနုပရိဂန္ဒွာ နိဋ္ဌ ပါပနသမတ္ထော
ဝလာဟကော နာမ အဿရာဇာ အာဂန္ဒွာ တသ္မိံ ဌာနေ
ပတိဋ္ဌဟိဿတိ။ သေသံ ဝုတ္တနယမေဝ။

မဏိရတနံ

တတော ဒီဃတော စတုဟတ္ထံ ပရိဏာဟတော သကဋ-
နာဘိပမာဏံ နီလ လောဟိတ ကာဠ မဉ္ဇိဋ္ဌက ဟလိဒ္ဒ သေတာဒိ-
နေကရာဇိသတ ဝိစိတြံ ဥဘောသု အန္တေသု ကဏ္ဏိကပရိယန္တတော

ဝိနိဂ္ဂတ သုဝိသုဒ္ဓမုတ္တာကလာပေဟိ ဒွိဟိ ကနကပဒုမေဟိ သမလင်္ကတံ စတုရင်္ဂသမန္နာဂတေ အန္ဓကာရေ သမန္တာ ယောဇနပမာဏံ ဩကာသံ အာဘာယ ဖရမာနံ စတုရာသီတိ မဏိသဟဿ ပရိဝါရံ တာရာဂဏ-ပရိဝုတဿ ပုဏ္ဏစန္ဒဿ သိရိံ ပဋိပ္ဖရမာနံ ဝိယ ဝေပုလ္လပဗ္ဗတတော မဏိရတနံ အာဂန္တွာ ဝေဠုပရမ္ပရာယ သဋ္ဌိဟတ္ထပ္ပမာဏေ အာကာသေ ဩလမ္ဗိတမဏိမုတ္တဇာလကေ ဌဿတိ။ တဿ ပန ပဘာယ သမန္တာ ယောဇနဋ္ဌာနေ မနုဿာ တံ တံ ကမ္မန္တံ ပယောဇေန္တာ ဒိဝါတိ မညမာနာတိ။

ဣတ္ထိရတနံ

တတော ဥတ္တရကုရုအာဒိတော အဘိရူပါ ဒဿနီယာ ပါသာဒိကာ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏသမန္နာဂတာ နာတိဒီဃာ နာတိရဿာ နာတိ-ထူလာ နာတိကိသာ နာတိကာဠာ နစ္စောဒါတာ ဥပ္ပလဂန္ဓသမာနဂန္ဓ-နိဿရဏမုခါ ဟရိစန္ဒနဂန္ဓသရီရာ ဒွါဒသဟတ္ထပ္ပမာဏေ ဩကာသေ အန္ဓကာရဝိဒ္ဓံသကဩဘာသသမ္ပန္နာ သပ္ပိမဏ္ဍေ ပက္ခိတ္တသတဝိဟတ-တူလပိစု ကပ္ပါသပိစု သမ္ဖဿာ ရညော ဣစ္ဆိတဥတုသမ္ပဒါယကဂတ္တာ ပုဗ္ဗုဋ္ဌာယိနီ ပစ္ဆာနိပါတိနီ ကိင်္ကာရပဋိဿာဝိနီ မနာပစာရိနီ အနတိ-စာရိနီ ပိယဝါဒိနီ စက္ကဝတ္တိနော ဝိသယသုခဝိသေသကရဏဘူတာ အဂ္ဂမဟေသီ ပါတုဘဝိဿတိ။

ဂဟပတိရတနံ

တတော ပဋိလဒ္ဓကမ္မဝိပါကဇဒိဗ္ဗစက္ခုကော တေန ပထဝိ-ယာ ယောဇနဗ္ဘန္တရဂတနိဓိနံ ပဿကော ရညော သဗ္ဗကတ္တဗ္ဗ-ကိရိယာသာဓကော ဓညဓနရာသိဝဍ္ဎကော သေဋ္ဌိ ဂဟပတိ ပါတု-ဘဝိဿတိ။

ပရိဏာယကရတနံ

တတော ပဏ္ဍိတော ဗျတ္တော မေဓာဝီ ရညော ပုညာနု-ဘာဝံ နိဿာယ အတ္တနော ကမ္မာနုဘာဝေန ဥပ္ပန္နစေတောပရိယ-

ဉာဏော ဒွါဒသယောဇနိကာယ ပရိသာယ စိတ္တာစာရဉာတကော ဟိတာဟိတေ ဝဝတ္ထာပေတုံ သမတ္ထော သဗ္ဗကိစ္စာနုသာသကော ဟိတာဟိတာနံ တဒနုစ္ဆဝိကဋ္ဌာနန္တရဋ္ဌပနသမတ္ထော ဇေဋ္ဌပုတ္တော ပရိ-ဏာယကရတနံ ပါတုဘဝိဿတိ။ ဧဝံ ဣမေဟိ သတ္တဟိ ရတနေဟိ သမန္နာဂတတ္တာ သဗ္ဗရတနသမ္ပန္နောတိ ဝုစ္စတိ။ ဝုတ္တပ္ပကာရရတန-စက္ကံ ဒွိသဟဿခုဒ္ဒကဒီပပရိဝါရေသု စတူသု မဟာဒီပေသု ဝတ္တေတီတိ စက္ကဝတ္တီ။

မဟန္တေန ကာယဗလေန သေသဗလဇနဗလာဓိကေန ဉာဏဗလေန ပုညဗလေန ဝါ သမန္နာဂတတ္တာ မဟဗ္ဗလော။

၁၁။ စတုဗ္ဗိဓာ ဣဒ္ဓိ အဿ အတ္ထီတိ ဣဒ္ဓိမာ။ သရီရတော စန္ဒနဂန္ဓော ဝါယတိ၊ အယံ ဧကာ ဣဒ္ဓိ။ မုခတော ဥပ္ပလဂန္ဓော ဝါယတိ၊ အယံ ဒုတိယာ ဣဒ္ဓိ။ စတ္တာရော ဒေဝပုတ္တာ စတူသု ဒိသာသု သဗ္ဗကာလံ ခဂ္ဂဟတ္ထာ အာရက္ခံ ဂဏှန္တိ၊ အယံ တတိယာ ဣဒ္ဓိ။ အာကာသေန ဝိစရတိ၊ အယံ စတုတ္ထီ ဣဒ္ဓိ။ အထ ဝါ အဘိရူပတာဒိဘာဝေါ ဧကာ ဣဒ္ဓိ။ သမဝေပါကိနိယာ ဂဟဏိယာ သမန္နာဂတဘာဝေါ ဒုတိယာ။ ယာဝတာယုကမ္ပိ သကလလောက-ဒဿနာတိတ္တိကဘာဝေါ တတိယာ။ အာကာသစာရိဘာဝေါ စတုတ္ထာတိ ဣမိနာပိ ပရိယာယေန ဝေဒိတဗ္ဗာ။

ယသဝါ စေဝါတိ အာနုဘာဝေန ဥပေတော။ အထ ဝါ အနန္တဗလဝါဟနောတိ ဧတ္ထ စတုရင်္ဂိနိယာ သေနာယ သမန္နာဂတ-ဘာဝေါ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဣမ အဝသေသဣတ္ထာဂါရဗြာဟ္မဏဂဟပတိ-ပရိဝါရော ဝေဒိတဗ္ဗော။ သဗ္ဗကာမသမပ္ပိတောတိ စက္ခာဒိဝိညေယျေဟိ ဣဋ္ဌေဟိ ကန္တေဟိ မနာပေဟိ ပိယရူပေဟိ ကာမုပသံဟိတေဟိ ရဇ-နိယေဟိ ရူပသဒ္ဒဂန္ဓရသဖောဋ္ဌဗ္ဗအတ္ထရဏပါဝုရဏဒါသီဒါသာဒိဝတ္ထု-ကာမဘူတေဟိ သဗ္ဗကာမေဟိ ဒိဗ္ဗကာမကပ္ပေဟိ သမ္မာ အပ္ပိတော သမာဂမော ပတိဋ္ဌိတောတိ သဗ္ဗကာမသမပ္ပိတော။ ဟတာ ပစ္စတ္ထိကာ ဧတဿာတိ ဟတပစ္စတ္ထိကံ။ ခေမန္တိ နိဗ္ဘယံ။ အနုသာသိဿတိ ဓမ္မတောတိ ဝိဂတပစ္စတ္ထိကံ နိဗ္ဘယံ သုဘိက္ခံ သကလံ ပထဝိမဏ္ဍလံ အနုသာသိဿတိ။

ဣဒါနိ ဿရညော ဝသနကပါသာဒသမ္ပတ္တိံ ဒဿေန္တော-

၁၂။ ပါသာဒေါ သုကတော တတ္ထ၊ ဒိဗ္ဗဝိမာနသာဒိသော။
ပုညကမ္မာဘိနိဗ္ဗတ္တော၊ နာနာရတနစိတ္တိကော။

၁၃။ ဝေဒိကာဟိ ပရိက္ခိတ္တော၊ သုဝိဘတ္တော မနောရမော။
ပဘဿရစ္စုဂ္ဂတော သေဋ္ဌော၊ ဒုဒ္ဒိက္ခော စက္ခုမုသနော။

၁၄။ ရညော မဟာပနာဒဿ၊ ပဝုတ္ထော ရတနာမယော။
တံ ယူပံ ဥဿာပေတွာန၊ ဿရာဇာ ဝသိဿတီတိ အာဟ။

၁၂။ **သုကတော**တိ သက္ကေန ဒေဝရညာ ပေသိတေန ဝိသုကမ္မဒေဝပုတ္တေန သုဋ္ဌု ကတော၊ မာပိတောတိ အတ္ထော။ **ဒိဗ္ဗဝိမာနသာဒိသော**တိ ဒေဝတာနံ ပုရိမသုစရိတကမ္မာဘိနိဗ္ဗတ္တေန သဗ္ဗရတနမယဒိဗ္ဗဝိမာနေန သဒိသော။ **ပုညကမ္မာဘိနိဗ္ဗတ္တော**တိ ဿရညော မဟာပနာဒရညော စ ဥဘိန္နံ ကတကုသလကမ္မေန အဘိနိဗ္ဗတ္တော နိပ္ဖန္နော။ **နာနာရတနစိတ္တိကော**တိ နာနာဝိဓေဟိ သတ္တဟိ ရတနေဟိ ဝိစိတ္တဘူတော။

၁၃။ **ဝေဒိကာဟိ ပရိက္ခိတ္တော**တိ ပဝါဠမယ မဏိမယ-ကနကမယ ရဇတမယ လောဟိတင်္ကမယ မသာရဂလ္လမယ ဖလိကမယာဒီဟိ အနုပုဗ္ဗပတ္တဋ္ဌေဟိ ပရိဝါရိတော။ **သုဝိဘတ္တော**တိ သောပါန-မဟာဒွါရ ဝါတပါန သီဟပဉ္ဇရ ဘူမကာဒိဝသေန သုဋ္ဌု ဝိဘတ္တော ဝိဘဇိတွာ ဝိယ ဌပိတော။ တံ ဒိဋ္ဌဒိဋ္ဌပါဏီနံ မနော ရမတိ တံ ဇဟိတွာ အညတ္ထ ဂန္တုံ န ဣစ္ဆတီတိ **မနောရမော**။ ပဘံ သရတီတိ ပဘဿရော။ ပဉ္စဝီသတိယောဇနဋ္ဌာနံ ဥဂ္ဂတတ္တာ အတိဥဂ္ဂတောတိ အစ္စုဂ္ဂတော။ ပဘဿရော စ အစ္စုဂ္ဂတော စ **ပဘဿရစ္စုဂ္ဂတော**။ သုဋ္ဌု ဣစ္ဆိတော ပတ္ထိတောတိ **သေဋ္ဌော**။ ဥတ္တမောတိ အတ္ထော။ ပတ္ထေန္တာ စ ဥတ္တမံ ပတ္ထေန္တိ။ **ဒုဒ္ဒိက္ခော**တိ ဇလမာနတေဇဝန္တတာယ ရုဇနက္ခော အက္ခီဟိ ပရိဏတရဝိံ ဝိယ ဒက္ခိတုမသက္ကုဏေယျော။ တမေဝ ဝိဝရန္တော အာဟ "စက္ခုမုသနော"တိ။ စက္ခုံ မုသေတိ အတ္တာဘိမုခံ ဇဟိတုံ န ဒေတီတိ **စက္ခုမုသနော**။

မဟာပနာဒရာဇာ

၁၄။ ရညော မဟာပနာဒဿ၊ ပဝုဋ္ဌော ရတနာမယောတိ မဟာပနာဒရညော အဗ္ဘာဝုဋ္ဌော ဝုတ္တပ္ပကာရော ယော သဗ္ဗရတနမယပါသာဒေါ၊ တံ ယူပံ ပါသာဒံ ဥဿာပေတွာန ဥက္ခိပိတွာန တတ္ထ သင်္ခရာဇာ ဝသိဿတိ။ ကထံ ပန သော ပါသာဒေါ နိဗ္ဗတ္တောတိ? အတီတေ ကိရ ဒွေ ဗာရာဏသိယံ ပိတာပုတ္တာ ကမ္မန္တံ ဂစ္ဆန္တိ။ နဠကာရာတိပိ ဝဒန္တိ။ တသ္မိံ ခဏေ ဧကော ပစ္စေကဗုဒ္ဓေါ နန္ဒမူလကပဗ္ဘာရေ ဝသန္တော သတ္တာနုဂ္ဂဟံ ကာတုကာမော ပါတောဝ ဥဋ္ဌာယ သရီရပဋိဇဂ္ဂနံ ကတွာ အနောတတ္တောဒကေန မုခံ ဓောဝိတွာ နာဂလတာဒန္တကဋ္ဌံ ခါဒိတွာ သဋ္ဌိယောဇနိကမနောသိလာတလေ ဌတွာ စီဝရံ ပါရုပေတွာ မဏိဝဏ္ဏပတ္တံ ဂဟေတွာ ဣဒ္ဓိယာ ဝေဟာသံ အဗ္ဘုဂ္ဂန္တွာ ပဉ္စဝဏ္ဏဝလာဟကပန္တိံ မဒ္ဒမာနော အာဂန္တွာ ဗာရာဏသိယာ အဝိဒူရေ ဩတရိတွာ နဂရာဘိမုခေါ အဟောသိ။

တေ တံ ဒိသွာ ပဉ္စပတိဋ္ဌိတေန ဝန္ဒိတွာ ပတ္တံ ဂဟေတွာ ဂင်္ဂါတီရံ နေတွာ ဘောဇေတွာ ဘတ္တကိစ္စာဝသာနေ "ကတ္ထ ဘန္တေ ဂစ္ဆထာ"တိ ပုစ္ဆိံသု။ "ဥပါသကာ ဣဒါနိ အန္တောဝဿော သမ္ပတ္တော ဝသနဋ္ဌာနံ ဩလောကေယျာမာ"တိ အာဟ။ တံ သုတွာ ပိတာပုတ္တာ "ဘန္တေ မယံ တုမှာကံ ဝသနဋ္ဌာနံ ကရောမာ"တိ ဝတွာ အာသန္နဋ္ဌာနေ ဒဗ္ဗသမ္ဘာရာနံ ဒုလ္လဘတ္တာ နဠဒဏ္ဍကေ ဥဒုမ္ဗရဒဏ္ဍကေ စ အာနေတွာ ပဏ္ဏသာလံ အကံသု။ သော တတ္ထ တသ္မိံ အန္တောဝဿေ ဝိဟရိတွာ စတူဟိ ပစ္စယေဟိ ဥပဋ္ဌဟိယမာနော ပဝါရေတွာ ဂမနကာလေ စ အဋ္ဌ ပရိက္ခာရေ အဒံသု။ ဧတေနေဝ နိယာမေန တတ္ထ သတ္တသု အန္တောဝဿေသု သတ္တ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ ဝသိံသု။ တေပိ တထေဝ ဥပဋ္ဌဟိံသု။ အဋ္ဌ ပရိက္ခာရေ အဒံသု။ တေ ယာဝတာယုကံ ဌတွာ ဧတ္တကံ ပုညကမ္မံ ကတွာ ဒေဝလောကေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဒိဗ္ဗသမ္ပတ္တိံ အနုဘဝမာနာ ဝိစရိံသု။

အထ ပုတ္တဒေဝပုတ္တော သုရုစိရညော အဂ္ဂမဟေသိယာ သုမေဓာယ ဒေဝိယာ ဂုဏေ ပသီဒိတွာ ပုတ္တဝရံ ဒါတုကာမေန

ပုရိန္ဒဒေန အာယာစိတွာ[၁] အနိစ္ဆန္တောပိ သက္ကဝစနံ ပဋိဗာဟိတုမသက္ကောန္တော တဿာ ကုစ္ဆိယံ နိဗ္ဗတ္တိတွာ မဟာပနာဒကုမာရော နာမ ဟုတွာ အပရဘာဂေ ဆတ္တံ ဥဿာပေတွာ မဟာပနာဒေါ နာမ ရာဇာ အဟောသိ။ တဒါ သက္ကော အတ္တနော ပဋိညံ ဝိမောစနတ္ထံ ဝိဿုကမ္မံ ပေသေတွာ ပဉ္စဝီသတိယောဇနုဗ္ဗေဓံ အဋ္ဌယောဇနပုထုလံ သတ္တဘူမိကနာနာဝိဓဓဇသမာကိဏ္ဏံ နီလမဏိ သီဟပဉ္ဇရာဒိဟိ ဥပသောဘိတံ သတ္တသု ဘူမိသု ဌတွာ နစ္စဆေက နာဋကဆသဟဿပရိပူရံ ဝုတ္တပ္ပကာရံ ပါသာဒံ နိမ္မိနာပေသိ။ ဇာတကေပိ ဝုတ္တံ–

ပနာဒေါ နာမ သော ရာဇာ၊ ယဿ ယူပေါ သုဝဏ္ဏယော။
တိရိယံ သောဠသုဗ္ဗေဓော၊ ဥဒ္ဓမာဟု သဟဿဓာ။

သဟဿကဏ္ဍော သတဂေဏ္ဍု၊ ဓဇာလု ဟရိတာမယော။
အနစ္စုံ တတ္ထ ဂန္ဓဗ္ဗာ၊ ဆသဟဿာနိ သတ္တဓာ။

ဧဝမေတံ တဒါ အာသိ၊ ယထာ ဘာသသိ ဘဒ္ဒဇိ။
သက္ကော အဟံ တဒါ အာသိံ၊ ဝေယျာဝစ္စကရော တဝါတိ။

သော ပန ရာဇာ တတ္ထ ယာဝတာယုကံ ဝသိတွာ ကာလံ ကတွာ ဒေဝလောကံ ဂတော။ တသ္မိံ ဒေဝလောကေ နိဗ္ဗတ္တေ သော ပါသာဒေါ မဟာဂင်္ဂါယ အနုသောတံ ပတိ။ တဿ ဓုရသောပါနသမ္မုခဋ္ဌာနေ ပယာဂပတိဋ္ဌာနံ နာမ နဂရံ မာပိတံ။ ထုပိကာယ သမ္မုခဋ္ဌာနေ ကောဋိဂါမော။ အပရဘာဂေ ပန အမှာကံ ဘဂဝတော ကာလေ သော ဒေဝပုတ္တော ဒေဝလောကတော စဝိတွာ ဇမ္ဗုဒီပေ ဘဒ္ဒိယနဂရေ ဘဒ္ဒိယသေဋ္ဌိနော ပုတ္တော ဟုတွာ ဘဒ္ဒဇိကုမာရော ဟုတွာ ဥတုတ္တယာနုစ္ဆဝိကေသု တီသု ပါသာဒေသု အပရိမိတမဟာသမ္ပတ္တိံ အနုဘဝမာနော ဘဂဝတော အာဂမနံ သုတွာ ဥပသင်္ကမိတွာ ဓမ္မံ သုတွာ အရဟတ္တံ ပါပုဏိတွာ ဘဒ္ဒဇိတ္ထေရော နာမ ဟုတွာ နာဝါယ ဂင်္ဂါယ တရဏဒိဝသေ ဘဂဝတော အနု-

၁။ အာယစိတတ္တာ ?

မတိယာ တံ ပါသာဒံ ဒဿေတိ။ ဝိတ္ထာရော ပန ဇာတကတော[1] ဂဟေတဗ္ဗောတိ။

သော ပန ဥဘိန္နံ သာဓာရဏကမ္မပစ္စယေန နိဗ္ဗတ္တတ္တာ ပိတာဒေဝပုတ္တေန အဘုတ္တတ္တာ အန္တရဓာနံ နာဂမာသိ။ ပိတာဒေဝပုတ္တော ပန သင်္ခရာဇာ ဘဝိဿတိ။ သော မဟာပနာဒရညော အဇ္ဈာဝုတ္ထံ ပါသာဒံ ဥဿာပေတွာ သင်္ခရာဇာ တတ္ထ ဝသိဿတိ။ သော ပန ပါသာဒေါ သင်္ခရညော ပုညာနုဘာဝေန ကေတုမတီနဂရမဇ္ဈေ ပတိဋ္ဌဟိဿတိ။ ဧဝံ ပတိဋ္ဌံ သန္ဓာယ “ဥဿာပေတွာနာ”တိ ဝုတ္တံ။ တဿ ပုညာနုဘာဝေန နဂရမဇ္ဈေ ပတိဋ္ဌိတော။' တေနေဝဿ ဥဿာပိတော ဟောတီတိ ကတွာ။ သင်္ခဿ ပန ရညော ဒေဝစ္ဆရရူပသမာနရူပါ နာနာဝိဓပသာဓနံ ပသာဓေတွာ နစ္စဂီတဝါဒိတာဒိသု ဆေကာ ဝိလာသဝန္တာ အဿဝါ ပိယဘာဏိယော စတုရာသီတိသဟဿနာဋကိတ္ထိယော ဘဝိဿန္တိ။ ပုတ္တသဟဿပမုခေါ ပရိဏာယကရတနဘူတော ဇေဋ္ဌပုတ္တော အဇိတကုမာရော နာမ ဘဝိဿတိ။ ဒွါဒသယောဇနိကံ ပဉ္စင်္ဂိကတူရိယမဏ္ဍလံ ဘဝိဿတိ။ ပဉ္စဝီသတိယောဇနိကံ ဗြာဟ္မဏမဏ္ဍလံ, အဋ္ဌစတ္တာလီသယောဇနိကံ သဗ္ဗာဘရဏဝိဘူသိတံ သန္နဒ္ဓပဉ္စာဝုဓံ နာနာဝေသဓာရိ အမစ္စမဏ္ဍလံ, နဝုတိယောဇနိကံ ပရိသမဏ္ဍလံ ဘဝိဿတိ။ ပဉ္စယောဇန သတ္တရတနမဏ္ဍလပရိစ္ဆိန္နာ သေနာ ဘဝိဿတိ။ သမန္တာ စတူသု ဒိသာသု စတုရာသီတိ သဟဿကောဋိသင်္ခါ ဗလကာယော ဘဝိဿတိ။ တသ္မိံ ကာလေ ပန ဇမ္ဗုဒီပေ စတုရာသီတိ နဂရသဟဿာနိ ဘဝိဿန္တိ။ တတ္ထ နဝုတိကောဋိသဟဿ ခတ္တိယရာဇာနော ဘဝိဿန္တိ။ သဗ္ဗေ နိရန္တရံ သင်္ခရာဇာနံ ပရိဝါရေဿန္တိ။ ဧဝံ သင်္ခရာဇာ ဧဝရူပါ ဒိဗ္ဗသမ္ပတ္တိယာ သမင်္ဂီဘူတော ဟုတွာ တသ္မိံ ပါသာဒေ ဝိဟရန္တော သကလပထဝိံ အနုသာသိဿတိ။

၁။ ဇာ၊ ၁။ ၇၆။ ဒီ၊ ၅၊ ၃။ ၄၀။ ဇာ၊ ၅၊ ၂။ ၃၀၂။

ကေတုမတီရာဇဓာနိယာ သောဘနံ

ဣဒါနိ တသ္မိံ နဂရေ ဝိထိ အန္တရာပဏ ပေါက္ခရဏီ-
တာလ ပန္တိ ကပ္ပရုက္ခ အာဘရဏာဒိသမ္ပဒံ ဒဿေန္တော-

၁၅။ အထာပိ တသ္မိံ နဂရေ၊ နာနာဝိထိ တဟိံ တဟိံ။
သုမာပိတာ ပေါက္ခရဏီ၊ ရမဏီယာ သုပတိတ္ထာ။

၁၆။ အစ္ဆောဒကာ ဝိပ္ပသန္နာ၊ သာဒု သီတာ သုဂန္ဓိကာ။
သမတိတ္တိကာ ကာကပေယျာ၊ အထော ဝါလုကသန္ထတာ။

၁၇။ ပဒုမုပ္ပလသဉ္ဆန္နာ၊ သဗ္ဗောတုကမနာဝဋာ။
သတ္တေဝ တာလပန္တိယော၊ သတ္တဝဏ္ဏိကပါကာရာ။
ရတနမယာ ပရိက္ခိတ္တာ၊ နဂရသ္မိံ သမန္တတော။

၁၈။ ကုသာဝတိ ရာဇဓာနီ၊ တဒါ ကေတုမတီ ဘဝေ။
စတုက္ကေ နဂရဒွါရေ၊ ကပ္ပရုက္ခာ ဘဝိဿရေ။

၁၉။ နီလံ ပီတံ လောဟိတကံ၊ ဩဒါတဉ္စ ပဘဿရံ။
နိဗ္ဗတ္တာ ဒိဗ္ဗဒုဿာနိ၊ ဒိဗ္ဗာ စေဝ ပသာဓနာ။
ဥပဘောဂပရိဘောဂါ၊ သဗ္ဗေ တတ္ထုပလမ္ဘရေ။

၂၀။ တတော နဂရမဇ္ဈမှိ၊ စတုသာလံ စတုမုခံ။
ပုညကမ္မာဘိနိဗ္ဗတ္တော၊ ကပ္ပရုက္ခော ဘဝိဿတိ။

၂၁။ ကပ္ပါသိကဉ္စ ကောသေယျံ၊ ခေါမကောဋုမ္ဗရာနိ စ။
ပုညကမ္မာဘိနိဗ္ဗတ္တာ၊ ကပ္ပရုက္ခေသု လမ္ဘရေ။

၂၂။ ပါဏိဿရာ မုဒိင်္ဂါ စ၊ မုရဇာလမ္ဗရာနိ စ။
ပုညကမ္မာဘိနိဗ္ဗတ္တာ၊ ကပ္ပရုက္ခေသု လမ္ဘရေ။

၂၃။ ပရိဟာရဉ္စ ကာယူရံ၊ ဂီဝေယျံ ရတနာမယံ။
ပုညကမ္မာဘိနိဗ္ဗတ္တာ၊ ကပ္ပရုက္ခေသု လမ္ဘရေ။

၂၄။ ဥဏ္ဏတံ မုခဖုလ္လဉ္စ၊ နာနာ ရတ္တာ စ မာနိယာ။
ပုညကမ္မာဘိနိဗ္ဗတ္တာ၊ ကပ္ပရုက္ခေသု လမ္ဘရေ။

၂၅။ ဥဂ္ဂတ္တနာ ဂိဂ်ံမကာ၊ အဂ်ဒါ မဏိမေခလာ။
ပုညကမ္မာဘိနိဗ္ဗတ္တာ၊ ကပ္ပရုက္ခေသု လမ္ဗရေ။

၂၆။ အညေ စ နာနာဝိဝိဓာ၊ သဗ္ဗာဘရဏဘူသနာ။
ပုညကမ္မာဘိနိဗ္ဗတ္တာ၊ ကပ္ပရုက္ခေသု လမ္ဗရေ။

၂၇။ အရောပိမံ သယံ ဇာတံ၊ ပုညကမ္မေန ဇန္တုနံ။
အကဏံ အထုသံ သုဒ္ဓံ၊ သုဂန္ဓံ တဏ္ဍုလပ္ဖလံ။
အကဋ္ဌပါကိမံ သာလိံ၊ ပရိဘုဉ္ဇန္တိ မာနုသာ။

၂၈။ ဒွေ သကဋသဟဿာနိ၊ ဒွေ သကဋသတာနိ စ။
သကဋံ ဒွေ သတ္တတိ စေဝ၊ အမ္ဗဏံ သောဠသံ ဘဝေ။

၂၉။ အထောပိ ဒွေ စ တုမ္ဗာနိ၊ တဏ္ဍုလာနိ ပဝုစ္စရေ။
ကေဗိဇေ သမုပ္ပန္နာ၊ ပုညကမ္မေန ဇန္တုနံ။

၃၀။ ယေ ကေတုမတိယာ ဝိဟရန္တိ၊ သဗ္ဗေ ဝိဇိတေ နရာ။
တဒါပိ တေ ဘဝိဿန္တိ၊ ဂုဏံ ကာယူရဓာရိနော။

၃၁။ သမ္ပုဏ္ဏမနသင်္ကပ္ပါ၊ သုမုခါ ထူလကုဏ္ဍလာ။
ဟရိစန္ဒနလိတ္တင်္ဂါ၊ ကာသိကုတ္တမဓာရိနော။

၃၂။ ပဟူတဝိတ္တာ မနိနော၊ ဝီဏာ တာဠပ္ပဗောဓနာ။
အစ္စန္တသုခိတာ နိစ္စံ၊ ကာယစေတသိကေန စာတိ အာဟ။

၁၅။ တတ္ထ နာနာဝိဓာနိ တဟိံ တဟိံ ဇေဟန္တိ ဇဝပဗ္ဗာတက ကဒလီ-
တောရဏ ကုသုမ ဥဿိတ ပုဏ္ဏပါတိ ပုဏ္ဏဃဋ သမာကိဏ္ဏာ ဝိရဏ-
ဟာယ ဂေါရထ ယောဓ မလ္လ မေဏ္ဍ ဥသဘ နာရီနရဂဏာဒီဟိ အစ္ဆိန္န-
သဥ္စာရာ ဟရိစန္ဒန ကာဠာဂရု ကုင်္ကုမဒေဝဒါရု တက္ကောလ ဝင့်သက-
ကပ္ပူရာဒိ ဂန္ဓာပဏေဟိ သုမန မလ္လိကာ ကုဝလယ စမ္ပက နာဂ ပုန္နာဂ-
ပါဋလိ ကုသုမာဒိ ပုပ္ဖာပဏေဟိ ကောသေယျ ကပ္ပါသ ခေါမ ပဏ္ဍုကမ္ဗ-
စိန ဒုကူလ သောမာရ ဒုဿာဒိ နာနာဝိဓဒုဿာပဏေဟိ သာလိ-
ဝီဟာဒိ ဓညာပဏေဟိ မုတ္တာ မဏိ ကနက ရဇတ သင်္ခ သိလာ ပဝါဠာဒိ-

နေကဝိဓ နာနာရတနာပဏေဟိ စ သဿိရိကဘူတာ နိမ္မလ ပဘာဿရ-
ဝါလုကာဟိ ပဏ္ဍရဘူတာ နိစ္စပဝတ္တမာန သုရဘိဂန္ဓ နာနာလင်္ကာရ-
ပဘာသမုဇ္ဇလဘူတာ နာနာဝိဓာ ခုဒ္ဒကဝီထိမဟာဝီထိယော တသ္မိံ
တသ္မိံ ဌာနေ ဘဝိဿန္တိ။

သုမာပိတာ ပေါက္ခရဏီတိ ကွဓာပိ တဟိံတဟိံသဒ္ဒေါ
သမ္ဗန္ဓိတဗ္ဗော။ တဟိံ တဟိံ တသ္မိံ တသ္မိံ ဌာနေ သုမာပိတာ
သုကတာ ပေါက္ခရဏိယော ဘဝိဿန္တီတိ အတ္ထော။ ပဒုမုပ္ပလသဆီတာ
ပေါက္ခရဏီ ဧတာသု အတ္ထီတိ ပေါက္ခရဏီ။ ရမိတုံ အနုစ္ဆဝိကာတိ
ရမဏီယာ။ ဝိသမတလ ကဒ္ဒမာဒိ ရဟိတေဟိ သုဠု ပတိဋ္ဌိတေဟိ
နာနာပဘာ သမုဇ္ဇလိတ သဗ္ဗရတနမယ သောပါနပန္တီဟိ စ သမ္ပန္နတ္တာ
သုန္ဒရေန ဥပေတာ တိတ္ထာ ဧတာသန္တိ သုပတိတ္ထာ။ သုန္ဒရေဟိ
သောပါဏေဟိ တိတ္ထေဟိ စ ဥပေတာတိ အတ္ထော။

၁၆။ အစ္ဆံ ပသန္နံ ဥဒကံ ဧတာသံ အတ္ထီတိ
အစ္ဆောဒကာ။ အစ္ဆောဒကတ္တာ ဝိဝိဓာ ပသန္နာတိ ဝိပ္ပသန္နာ။ သာဒူတိ
သာဒေါဒကာ မဓုရောဒကာတိ အတ္ထော။ သီတာတိ သီတောဒကာ။
သဗ္ဗကာလံ သီတလဥဒကသမ္ပန္နာတိ အတ္ထော။ သုဂန္ဓိကာတိ ပဒုမုပ္ပလာဒိ-
ပုပ္ဖဂန္ဓေဟိ နိစ္စကာလံ သုဂန္ဓဘူတတ္တာ သုန္ဒရော ဂန္ဓော ဧတာသံ
အတ္ထီတိ သုဂန္ဓိကာ။ သမတိတ္ထိကာတိ သမဘာရိတာ။ ကာကပေယျာတိ
ကာကေဟိ တီရေ နိသိန္နေဟိ ဂီဝံ အပသာရိတွာဝ ပိဝိတုမနုစ္ဆဝိ-
ကတ္တာ ကာကေဟိ ပေယျေတဗ္ဗာတိ ကာကပေယျာ။ ဝါလုကာသန္ထတာတိ
သုဒ္ဓသိနိဒ္ဓမဋ္ဌဝါလုကာဟိ ဝိပ္ပကိဏ္ဏာ။

၁၇။ ရတ္တာ သေတဝသေန ဒုဝိဓေဟိ ပဒုမေဟိ နီလရတ္တ-
သေတဝသေန တိဝိဓေဟိ ဥပ္ပလေဟိ စ သမ္မာ ဆန္နတ္တာ ပဋိစ္ဆန္နတ္တာ
ပဒုမုပ္ပလသဉ္ဆန္နာ။ သဗ္ဗောတုကမနာဝဋ္ဌာတိ သဗ္ဗကာလံ ဥတူဟိ အဝိ-
ယုတ္တာ၊ နိစ္စကာလံ ဥတုသမ္ပန္နာတိ အတ္ထော။ အထ ဝါ သဗ္ဗောတုက-
မနာဝဋ္ဌာတိ သဗ္ဗကာလံ ဥတုသမ္ပန္နာ စ အာဝရဏဝိရဟိတာ စ
ကုစ္ဆိတေဟိ ဥပဂန္တွာ ပရိဘောဂံ ကာတုမနုစ္ဆဝိကာ။ သဗ္ဗသာဓာရဏာတိ
အတ္ထော။ အထ ဝါ န အာဝဋ္ဌာတိ အနာဝဋ္ဌာ၊ ဝိဝဋ္ဌာ အင်္ဂဏာ န

ဟောန္တိ။ ဒွါရဗ္ဗာလက ပါကာရ ပရိက္ခိပေဟိ ယုတ္တာတိ အတ္ထော။ **သတ္တော တာလပန္တိယောတိ** မနောရမေ ဝိပ္ပကိဏ္ဏာဝလိကာ သမတလ-ဘူမိဘာဂေ သတ္တရတနမယပါကာရန္တရေ ဌိတာ အသီတိဟတ္ထုဗ္ဗေဓာ သောဝဏ္ဏမယာ ရူပိယမယာ ဝေဠုရိယမယာ ဖလိကမယာ လောဟိ-တင်္ကမယာ မသာရဂလ္လမယာ သဗ္ဗရတနမယာတိ သတ္တတာလပန္တိယော။ တတ္ထ သောဝဏ္ဏမယာ တာလပန္တိယော သောဝဏ္ဏမယံ ပါကာရံ နိဿာယ ဌိသန္တိ။ ဣတရာ ဣတရမယေဟိ။ **သတ္တဝဏ္ဏိကပါကာရာ ရတနမယာ ပရိက္ခိတ္တာ နဂရသ္မိံ သမန္တတောတိ** သတ္တရတနမယတ္တာ သတ္တဝဏ္ဏိကာ သတ္တပဘာသမ္ပန္နာ သတ္တပါကာရာ နဂရံ ပရိက္ခိပိတွာ နဂရဿ သမန္တတော ဌိသန္တီတိ အတ္ထော။ ဧတေသုပိ ဧကော သောဝဏ္ဏမယော၊ ဧကော ရူပိယမယော၊ ဧကော ဝေဠုရိယမယော၊ ဧကော ဖလိကမယော၊ ဧကော လောဟိတင်္ကမယော၊ ဧကော မသာရဂလ္လမယော၊ ဧကော သဗ္ဗရတနမယော၊ သဗ္ဗရတနမယော ပန ပါကာရော ဥဗ္ဗေဓေန သဋ္ဌိဟတ္ထော။ မဇ္ဈေ ဌိသတိ။ သောဝဏ္ဏ-မယော ရူပိယမယော ဝေဠုရိယမယော တယော ပါကာရာ ဗဟိ အနုပုဗ္ဗနိန္နာ ဌိသန္တိ။ ဖလိကမယော လောဟိတင်္ကမယော မသာရ-ဂလ္လမယော တယော အနုပုဗ္ဗနိန္နာ အန္တော ဌိသန္တိ။ ဝိပရိတတောပိ ဝေဒိတဗ္ဗော။

၁၈။ **ကုသာဝတီ ရာဇဓာနီ၊ တဒါ ကေတုမတီ ဘဝေတိ** "သာရိပုတ္တ အတီတေ မဟာသုဒဿနစက္ကဝတ္တိရညော နိဝုတ္ထကုသာဝတီ-ရာဇဓာနီသဒိသာ ကေတုမတီ ရာဇဓာနီ ဘဝိဿတီ"တိ။ **စတုဒ္ဒေ နဂရဒွါရေတိ** စတူသု နဂရဒွါရေသု။ အထ ဝါ ဝိဘတ္တိစတုက္ကေ စ နဂရဒွါရေ စ။ **ကပ္ပရုက္ခာ ဘဝိဿရေတိ** သဗ္ဗရတနမယာ ဒိဗ္ဗာနုဘာဝ-ယုတ္တာ သဉ်ရညော ပုညာနုဘာဝေန နာနပ္ပကာရာ ကပ္ပရုက္ခာ နိဗ္ဗတ္တိဿန္တိ။ ပထဝိံ ဘိန္ဒိတွာ ဥဋ္ဌဟိဿန္တီတိ အတ္ထော။

၁၉။ **ဒိဗ္ဗဒုဿာနီတိ** ဒေဝတာနံ ပရိဘောဂဒုဿာနိ ဝိယ ကေဟိစိ အဝါယိတာနိ ဒိဗ္ဗာနုဘာဝယုတ္တဒုဿာနိ။ ဧဝံ ဥပရိပိ။ ပသာဓေန္တိ အလင်္ကရောန္တိ ဧတေဟီတိ **ပသာဓနာ**။ ဥပဘုဉ္ဇိတဗ္ဗာ

ဥပဘောဂါ။ ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗာ ပရိဘောဂါ။ ပရိယာယသဒ္ဒါ ဧတေ။ အထဝါ ဗာဟိရဘောဂါ ဥပဘောဂါ၊ အဗ္ဘန္တရဘောဂါ ပရိဘောဂါ။ တဏ္ဍုပလမ္ဗရေတိ တေသု ကပ္ပရုက္ခေသု ဩလမ္ဗိဿန္တိ ပညာယိဿန္တိ။

၂၀။ စတုဿာလံ စတုမုခန္တိ ကေတုမတီ နဂရမဇ္ဈေ စတုဿာလယုတ္တာ မဟတီ သဘာ ဘဝိဿတိ၊ တတ္ထ ကီဠိတုကာမော ဇနော ကီဠိဿတိ၊ သယိတုကာမော ဇနော သယိဿတိ၊ ဝိနိစ္ဆယဓမ္မကထာ စ ပဝတ္တိဿတိ။ ပုညကမ္မာဘိနိဗ္ဗတ္တောတိ ပုဗ္ဗေ အတီတဘဝေ သင်္ခရညော ပစ္စေကဗုဒ္ဓါနံ ဒိန္နဒါနာဒိမယ ကုသလနိဿန္ဒေန အဘိနိဗ္ဗတ္တမာနော ကပ္ပရုက္ခော တသ္မိံ သာလဒွါရေ ပထဝိံ ဘိန္ဒိတွာ ဥဋ္ဌဟိဿတိ။

၂၁။ ကပ္ပါသေဟိ နိဗ္ဗတ္တံ ကပ္ပါသိကံ၊ ပါဏကောသသုတ္တ-တော နိဗ္ဗတ္တံ ကောသေယျံ၊ ခေါမနာမကရုက္ခေ စ ကောဋုမ္ဗရ-နာမကရုက္ခေ စ သမ္ဘဝါနိ ဒုဿာနိ ခေါမကောဋုမ္ဗရာနိ စ။ ကပ္ပရုက္ခေသု လမ္ဗရေတိ စတူသု နဂရဒွါရေသု စ ဝီထိစတုက္ကေ စ နဂရမဇ္ဈေ စ စတုမုခသာလဒွါရေ စ ဥဋ္ဌိတကပ္ပရုက္ခေသု ဩလမ္ဗိဿန္တိ။

၂၂။ ပါဏိဿရာတိ ဟတ္ထတာလဘေရိယော။ မုရဇာတိ ဥဘယတလမဇ္ဈေသု ဝိနဒ္ဓနာဠဘေရိယော ဇမ္ဗဘေရိသဏ္ဌာနာ။ အာလမ္ဗရာတိ ဒီဃသဏ္ဌာနဘေရိယော။

၂၃။ ပရိဟာရဉ္ဇာတိ ဟတ္ထေ ပဋိမုဉ္စိတဗ္ဗပါရိဟာရိကအာဘရဏာနိ။ ကာယူရန္တိ ကာယပိဠန္ဓနံ။ တံ ဟိ ကာယေ ဥလေတိ ဂစ္ဆတိ ပဝတ္တတီတိ ကာယုလံ။ ကာယုလမေဝ ကာယူရံ။ ဂီဝေယျန္တိ ဂီဝါယ ပိဠန္ဓိတဗ္ဗဂန္ဓိကသုတ္တမုတ္တာဟာရာဒိသဗ္ဗရတနမယံ ပိဠန္ဓနဇာတိကံ။

၂၄။ ဥဏ္ဏတန္တိ ဥဏ္ဏိသပဋ္ဋမောဠိအာဒီနိ သရီရတော ဥဂ္ဂန္တွာ နတာနိ ဟုတွာ တိဋ္ဌမာနာနိ အာဘရဏာနိ။ မုခဖုလ္လံ ဓာတိ မုခသောဘဏာ ကဋ္ဌန ပဋ္ဋ တိလက ကုဏ္ဍလ ကဏ္ဏာ ဝဋံသက ကဏ္ဏပုရာဒိပိဠန္ဓနဇာတိကံ။ တံ ဟိ မုခံ ဖုလ္လတိ ဖုလ္လိတမိဝ သောဘာသမ္ပန္နံ ဟောတိ ဧတေနာတိ မုခဖုလ္လန္တိ ဝုစ္စတိ။

၂၅။ အင်္ဂဒါတိ အင်္ဂပိဠန္ဓနံ။ မဏိမေခလာတိ မဏိမယမေခလာ။ သာ ဟိ ကုတ္တိမံ ပဋိစ္ဆာဒေတဗ္ဗဩကာသေ ပိဠန္ဓိတဗ္ဗတ္တာ မေဟနဿ ခဿ မာလာ'တိ မေခလာတိ ဝုစ္စတိ။ နိရုတ္တိလက္ခဏေန ပဒသိဒ္ဓိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

၂၆။ အဍ္ဎေ စ နာနာဝိဝိဓေ၊ သဗ္ဗာဘရဏဘူသနာတိ ဝိဝိဓာ နာနာ ပကာရာ အဍ္ဎေ စ ပါဒင်္ဂုလိက ပါဒဇာလ နူပုရကိင်္ကဏ ပါဒပတ္တိ ပါဒကဋက ဥရု ဇာလဟတ္ထင်္ဂုလိက ဝလယ ကဋကစူဠာမဏိ စက္ကပလမ္ဗသုတ္တသိရိစန္ဒ မကာရဂုဏ ဝတ္တက ပဋ္ဋိမဇာလသိခါဗန္ဓန သိခါဝဏိ ပရိက္ခိပန ကေဗလဋ္ဌာနသုတ္တ စိတ္တန္တရံသိက ဥရဗန္ဓနဗာဟု ဝလယ ပဋိသုတ္တက တိရိဋ ကဋကမင်္ဂါဒိ သဗ္ဗာဘရဏသင်္ခါတဘူသနာဘရဏာနိ ဘုသန္တိ သဇ္ဇေန္တိ အလင်္ကရောန္တိ သရီရံ ဧတေဟီတိ ဘူသနာတိ ဝုစ္စန္တိ။

၂၇။ အစ္ဆရာပိမန္တိ ကသ္မာ ကေဟိ ကသိတွာ န ဝပိတံ။ သယံ ဇာတန္တိ သယမေဝ သဘာဝေနေဝ ဇာတံ။ ပုညကမ္မေနာတိ ပုညာနုဘာဝေန။ ဇန္တုနန္တိ သတ္တာနံ။ အကဏန္တိ အကုဏ္ဍကံ။ အထုသန္တိ တစရဟိတံ။ သုဒ္ဓန္တိ အကဏတ္တာ အထုသတ္တာ စ ပရိသုဒ္ဓံ။ သုဂန္ဓန္တိ စတုဇာတိဂန္ဓသဒိသံ သုန္ဒရံ မနုညဂန္ဓံ။ တဏ္ဍုလပ္ဖလန္တိ ထုသာဒီဟိ အပရိယောနဒ္ဓတ္တာ တဏ္ဍုလမေဝ ဖလံ ဧတဿာတိ တဏ္ဍုလပ္ဖလံ။ အကဋ္ဌပါကိမန္တိ နင်္ဂလာဒီဟိ အကဋ္ဌေန အကသိတေန ပစ္စတီတိ အကဋ္ဌပါကော။ တေန နိဗ္ဗတ္တော အကဋ္ဌပါကိမော၊ တံ အကဋ္ဌပါကိမံ။ အကဋ္ဌေနေဝ ဥဋ္ဌဟိတွာ ပစ္စိဿန္တီတိ အတ္ထော။ ပရိဘုဉ္ဇန္တိ မာနုသာတိ တဒါ မာနုသာ အကသိတေန နိပ္ဖန္နံ အစ္ဆရာပိတံ သယံ ဇာတံ အကဏံ အထုသံ သုဒ္ဓံ တဏ္ဍုလပ္ဖလံ သာလိဩဒနံ ပရိဘုဉ္ဇိဿန္တိ။

၂၈-၂၉။ ကေဝဋ္ဋေ သမ္ပုဏ္ဏာတိ ကေဝဋ္ဋေန နိပ္ဖန္နာနိ သာလိတဏ္ဍုလာနိ ဒွေသကဋသတ ဒွေသတ္တတိသကဋ သောဠသအမ္ဗဏဒွေတုမ္ဗမိက ဒွေသကဋသဟဿာနိ သတ္တာနံ ပုညကမ္မေန နိဗ္ဗတ္တိဿန္တိ။

၁။ ဝိ၊ ၄၊ ၁။ ၉၇။ ရူ။ ၆၇၅။ နီတိ၊ သုတ္တ။ ၁၃၄၃။ နိရုတ္တိ။ ၈၇။

၃၀။ သင်္ခဿ ဝိဇိတေ နရာတိ သင်္ခဿ ရညော ဝိဇိတေ အာဏာပဝတ္တိဋ္ဌာနေ ဥပ္ပန္နာ သတ္တာ။ ဂုဏာတိ သုဝဏ္ဏကဝစ ကဉ္စုကဇာလာနိ။

၃၁။ သမ္ပုဏ္ဏမနသင်္ကပ္ပါတိ ပရိပုဏ္ဏစိတ္တသင်္ကပ္ပါ။ သုမုခါတိ ပသန္နမုခါ သုန္ဒရမုခါ။ ထူလကုဏ္ဍလာတိ မဟဂ္ဃကုဏ္ဍလဓာရိနော။ ဟာရိစန္ဒနလိတ္တင်္ဂါတိ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏသုရဘိဂန္ဓစန္ဒနေန လိတ္တဂတ္တာ။ ကာသိကုတ္တမဓာရိနောတိ ဥတ္တမဝတ္ထအနဂ္ဃကာသိကဝတ္ထဓာရိနော ဥတ္တမကာသိကဝတ္ထနိဝတ္ထာ။

၃၂။ ပဟူတဝိတ္တာတိ ဝိတ္တံ ဝုစ္စတိ တုဋ္ဌိ။ တံ ဇနေတီတိ ဝိတ္တံ၊ ရတနံ။ ပဟူတံ ဝိတ္တံ ဧတေသန္တိ ပဟူတဝိတ္တာ။ ပဟူတရတနဝန္တောတိ အတ္ထော။ ခေမမေတေသမတ္ထီတိ ခေမိနော။ အထ ဝါ မဟဂ္ဃဝိသေသတုဋ္ဌိကရဏံ မုတ္တာမဏိဝေဠုရိယာဒိကံ ဝိတ္တံ။ အဝသေသံ ခေမံ။ ဝီဏာတာဠပ္ပဗောဓနာတိ ဝီဏာသဒ္ဒေန စ ဝံသတာဠ ဟတ္ထတာဠသဒ္ဒေန စ ပဗောဓယန္တီတိ ဝီဏာတာဠပဗောဓနာ။ ဧတေန တတ္ထ ရတ္တိံ ဒိဝံ နိရန္တရံ ပဝတ္တိတ ဒိဗ္ဗဂန္ဓဗ္ဗသဒ္ဒိသ ဂန္ဓဗ္ဗအဘိဝိတ္တတာ ဒီပိတာ။ အစ္စန္တသုခိတာ နိစ္စန္တိ သင်္ခရညော ဝိဇိတသတ္တာ ကာယိကစေတသိကသုခေန နိစ္စံ နိရန္တရံ အတိဝိယ သုခိတာ ဘဝိဿန္တိ။ တဒါ ပန ကေတုမတီရာဇဓာနီနိဝါသိကာ ဣတ္ထိပုရိသာ တေသု တေသု ဌာနေသု နိဗ္ဗတ္တာ ဝိပ္ပသန္နမဓုရသီတလောဒကသမ္ပုဏ္ဏာသု ပရိသုဒ္ဓသေတပုဠိနသမာကိဏ္ဏတီရလေခါသု ဝိဂတကဒ္ဒမ ရဇတသောပါန သမာကိဏ္ဏာသုန္ဒရတိတ္ထာသု ဟံသ ကဒမ္ဗ ကာရဏ္ဍဝ စက္ကဝါက ပေါက္ခရသာဠက အာဠ သကုန္တာဒိနာနာဒိဇဂဏာဘိသင်္ဃုဋ္ဌ ဇလတလာသု ဥပ္ပလ ကုမုဒ ပုဏ္ဍရီကသတပတ္တ သောဂန္ဓိက မန္ဒာလ သေဝါလာဒိ နာနာဝိဓပဒုမာဒိ သဉ္ဆန္နာသု ပေါက္ခရဏီသု ယထာရုစိ နှာယိတွာ ဒိဗ္ဗဂန္ဓေဟိ ဝိလိမ္ပေတွာ ဒိဗ္ဗပုပ္ဖါနိ ပိဠန္ဓိတွာ ကပ္ပရုက္ခတော အတ္တနော အတ္တနော ရုစိအနုရူပါနိ ဒိဗ္ဗဒုဿာနိ ပဒဟိတွာ ဒိဗ္ဗပိဠန္ဓနေဟိ အတ္တာနံ အလင်္ကရိတွာ ဝုတ္တပ္ပကာရံ သုဂန္ဓသာလိဘောဇနံ ဘုဉ္ဇိတွာ ဒိဗ္ဗသယနဂဗ္ဘေသု အနေကဝိဓပစ္စတ္ထရဏေသု မဟဂ္ဃေသု သိရီသယနေသု နိပဇ္ဇိတွာ ဒိဗ္ဗဂန္ဓဗ္ဗပဋိဘာဂံ

ဂန္ဓပ္ပံ သုဏန္တာ နစ္စာဒီနိ ဩလောကေန္တာ သုခေန နိဒ္ဒါယိတွာ ပုန တေနေဝ ဂန္ဓဗ္ဗသဒ္ဒေန ပဗုဒ္ဓါ ဂန္ဓတေလပ္ပဒီပါလောကေန အတ္တနော သမ္ပတ္တိံ ပဿမာနာ ဓန ဓည ဟတ္ထိ အဿ ဒါသီ ဒါသ ကမ္မန္တာဒိသမ္ပဒံ အနုဿာသမာနာ ဟဋ္ဌတုဋ္ဌာ အဝိကလဘောဂတ္တာ ကာယိက-စေတသိကသုခေန သမပ္ပိတာ နိစ္စကာလံ အစ္စန္တသုခံ အနုဘဝိဿန္တိ။

ဇမ္ဗုဒီပသိရီ

ဣဒါနိ ဇမ္ဗုဒီပသိရိံ နိစ္စကာလံ ဝဏ္ဏေန္တော သတ္ထာ–

၃၃။ ဒသယောဇနသဟဿာနိ၊ ဇမ္ဗုဒီပေါ ဘဝိဿတိ။
အကဏ္ဋကော အဂဟနော၊ သမော ဟရိတသဒ္ဒလော။

၃၄။ တယော ရောဂါ ဘဝိဿန္တိ၊ ဣစ္ဆာ အနသနံ ဇရာ။
ပဉ္စဝဿသတိတ္ထီနံ၊ အာဝါဟော စ ဘဝိဿတိ။

၃၅။ သမဂ္ဂါ သခိလာ နိစ္စံ၊ အဝိဝါဒါ ဘဝိဿရေ။
သမ္ပန္နာ ဖလပုပ္ဖေဟိ၊ လတာ ဂုမ္ဗဝနာ ဒုမာ။

၃၆။ စတုရင်္ဂုလာ တိဏဇာတိ၊ မုဒုကာ တုလသန္နိဘာ။
နာတိသီတာ နာတိဥဏှာ၊ သမဝဿာ မန္ဒမာလုတာ။
သဗ္ဗဒါ ဥတုသမ္ပန္နာ၊ အနူနာ တဠာကာ နဒီ။

၃၇။ တဟိံ တဟိံ ဘူမိဘာဂေ၊ အခရာ သုဒ္ဓဝါလုကာ။
ကဠာယ မုဂ္ဂမတ္တိယော၊ ဝိကိဏ္ဏာ မုတ္တသဒိသာ။

၃၈။ အလင်္ကတုယျာန မိဝ၊ ရမဏီယော ဘဝိဿတိ။
အာကိဏ္ဏာ ဂါမနိဂမာ၊ အစ္စာသန္နေ တဟိံ တဟိံ။
နဠဝေဠုဝနံ ယေဝ၊ ဩဟာ ကုက္ကုဋသမ္ပတိ။

၃၉။ အဝီစိမညေဝ ဖုဋ္ဌာ၊ မနုဿေဟိ ဘဝိဿရေ။
ပဂါဠှာ နရနာရီဟိ၊ သမ္ပုဏ္ဏာ ပုရဘေဒနာ။

၄၀။ ဣဒ္ဓါ ဖီတာ စ ခေမာ စ၊ အနီတိ အနုပဒ္ဒဝါ။
သဒါ ရတိ သဒါ ခိဍ္ဍာ၊ ဧကန္တသုခသမပ္ပိတာ။

၄၁။ နက္ခတ္တေ ဝိစရိယသ္တိ၊ တုဋ္ဌဟဋ္ဌာ ပမောဒိတာ။
ဗဟ္ဝန္နပါနာ ဗဟုဘက္ခာ၊ ဗဟုမံသသုရောဒကာ။

၄၂။ အာဋ္ဌကမန္ဒာဝ ဒေဝါနံ၊ ဝိသာဏာ ရာဇဓာနိဝ။
ကုရုနံဝ ရမဏီယော၊ ဇမ္ဗုဒီပေါ ဘဝိဿတိ အာဟ။

၃၃။ တတ္ထ ဇမ္ဗုဒီပေါ ဘဝိဿတီတိ တဒါ ဒသယောဇန-
သဟဿော ဇမ္ဗုဒီပေါ အကဏ္ဋကော အဂဟနော သမော ဟရိတသဒ္ဒ-
လော ဘဝိဿတီတိ သမ္ဗန္ဓော။ တတ္ထ စောရကဏ္ဋကဿ အဘာဝ-
တော အကဏ္ဋကော၊ ဟရိတ သဒ္ဒလ မုဒုဝါလုကာဒိ သမာကိဏ္ဏတ္တာ
ပါဒဝိဇ္ဈန ကဏ္ဋကာနံ အဘာဝါပိ အကဏ္ဋကော။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဂဟနဿ
အဘာဝတော နတ္ထိ ဧတ္ထ ဂဟနန္တိ အဂဟနော။ အလင်္ကတုယျာနမိဝ
ရမဏီယဘူတတ္တာ ဝါ ကဏ္ဋက ဂဟနာဒီနံ အဘာဝတော အဂဟနော။
ဘေရိတလ ပဋိဘာဂ ဘူမိဘာဂတ္တာ သမော။ ဟရိတသဒ္ဒလောတိ
နီလ ကုသ တိဏ သဉ္ဆန္နော။ ဒဗ္ဗတိဏာတိပိ ဧတေသံဝ နာမံ။

၃၄။ တယော ရောဂါ ဘဝိဿန္တီတိ အဋ္ဌနဝုတိရောဂေသု
တဒါ သတ္တာနံ အညတရော စက္ခုရောဂါဒိရောဂေါ န ဘဝိဿတိ။
အထ ခေါ ကြစ္ဆာ အနသနံ ဇရာတိ ကြမေ တယော ရောဂါယေဝ
ဘဝိဿန္တီတိ။ တတ္ထ ဘောဇနဝေလာယံ မယံ ဘတ္တံ ဒေထာတိ
ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ ဘုဉ္ဇိတုကမျတာ တဏှာ ကြစ္ဆာ နာမ၊ န အဝသေသဘောဂ-
ပတ္ထနာ သကလပထဝိမဏ္ဍလေ ဘောဂဝိပန္နာနံ တဒါ အဘာဝတော။
အတိပဏီတဘောဇနာသနေန ဘတ္တံ ဘုတ္တာနံ ဘတ္တသမ္မဒပစ္စယာ
ပုန အဘုဉ္ဇိတုကာမတာဇနကော တာယ* ဒုဗ္ဗလဘာဝေါ ကာယာ-
လသိယံ အနသနံ နာမ။ ပါကဋဇရာ ဇရာ နာမ။ ပဉ္စဝဿသတိတ္ထိနန္တိ
ပဉ္စဝဿသတိကကုမာရိကာ အညတော အာနယနံ အာဝါဟော၊ ဒဒမာနံ
ဝိဝါဟော။

၃၅။ ဧဝံ ကတအာဝါဟဝိဝါဟာ ကြတ္တိပုရိသာ သမင်္ဂါ
သမ္မောဒမာနာ နိစ္စကာလံ သခိလဝါစာ မဋ္ဌဝါစာ အညမညံ ပိယဝစနာ
ဝိဝါဒံ ကလဟံ အကရောန္တာ ဘဝိဿန္တိ။ သမ္ပန္နာ ဖလပုပ္ဖေဟိ၊

လတာဂုမ္ဗဝနာ ဒုမာတိ သကလပထဝိယံ သမုဋ္ဌိတာ လတာ စ ဂုမ္ဗာ စ ရမဏီယာ နိကဏ္ဋကာ နိဂဟနာ ဂုမ္ဗာ စ ဝနာနိ စ ရုက္ခာ စ နိစ္စကာလံ ပုပ္ဖေဟိ စ ဖလေဟိ စ သမ္ပန္နာ ပရိပုဏ္ဏာ ဘဝိဿန္တိ။

၃၆။ **စတုရင်္ဂုလာ တိဏဇာတိ၊ မုဒုကာ တူလသန္နိဘာတိ** သကလပထဝိယံ သိမ္ဗလိတူလကပ္ပါသပိစုသဒိသာ မုဒုကာ ပါဒတလသုခုပ္ပါဒကာ စတုရင်္ဂုလဒဗ္ဗတိဏဇာတိ ဘဝိဿန္တိ။ **နာတိသီတာ နာတိဥဏှာတိ** သတ္တပဋိပီဠနာ အရုစ္စနကာ သီတာ စ ဥဏှာ စ န ဘဝိဿန္တိ။ **သမဝဿာတိ** ဝိသမာ ဝဿာ န ဝဿိဿန္တိ။ ကေသုဉ္စိ ဇနပဒေ ဝဿိတွာ ကတ္ထစိ အဝဿန္တာ ဘူမိတေမနမတ္တံ ကတွာ ဝဿန္တာ, တဠာကပါဠိအာဒီနိ ဆိန္ဒိတွာ မဟောဃံ ပဝတ္တေတွာ ဝဿန္တာ, ကာလေ အဝဿိတွာ အကာလေ ဝဿန္တာ ဝိသမဝဿာ နာမ။ ဧဝံ အဝဿိတွာ တဠာကနဒီပူရဏမတ္တံ ကတွာ အနုဒသာဟာဒီသု ရတ္တိဘာဂေ ဝဿန္တာ သမံ ဝဿန္တိ။ တဒါ တထာရူပါ သမာ ဝဿာ ဝဿိဿန္တီတိ အတ္ထော။ **မန္ဒမာလုတာတိ** ဂေဟစ္ဆဒနဝိဒ္ဓံသနရုက္ခသာခါဘိဇ္ဇနာဒိဝသေန ခရာ ဝိသမာ အဟုတွာ ဗီဇနီဝါတပဋိဘာဂါ မန္ဒမန္ဒာ သတ္တာနံ ရုစ္စနကာ ဝါတာ ဝါယိဿန္တိ။ **သဗ္ဗဒါ ဥတုသမ္ပန္နာတိ** သဗ္ဗကာလံ သမ္ပန္နဥတူ ဘဝိဿန္တိ။ **အနူနာ တဠာကာ နဒီတိ** တဠာကနဒီ ဂင်္ဂါ ကန္ဒရ သရ သောဗ္ဘ ဇာတဿရာဒယော ဥဒကေဟိ သမ္ဘရိတာ ဘာဇနပူရိတမိဝ ဥဒကေဟိ အနူနာ ဘဝိဿန္တိ။

၃၇။ **တဟိံ တဟိံ ဘူမိဘာဂေ၊ အဓရာ သုဒ္ဓဝါလုကာတိ** တသ္မိံ တသ္မိံ ဘူမိကောဋ္ဌာသေ အဓရာ အထဒ္ဓါ သိနိဒ္ဓါ မဋ္ဌာ ဝိသုဒ္ဓါ ပဏ္ဍရာ ဝါလုကာ ဘဝိဿန္တိ။ **ကဠာယမုဂ္ဂမတ္တိယောတိ** အတိထူလာ ဝါလုကာ ကဠာယပ္ပမာဏာ သေသာ မုဂ္ဂပ္ပမာဏာ ဘဝိဿန္တိ။ **ဝိကိဏ္ဏာမုတ္တသဒိသာတိ** မုတ္တဇာလသဒိသာ ဝုတ္တပ္ပကာရာ ဝါလုကာ တတ္ထ တတ္ထ ဝိပ္ပကိဏ္ဏာ ပတ္ထဋာ ဘဝိဿန္တိ။

၃၈။ **အလင်္ကတုယျာနမိဝ၊ ရမဏီယော ဘဝိဿတီတိ** စက္ကဝတ္တိရညော သုသဇ္ဇိတဥယျာနဝနဘူမိ ဝိယ သကလဇမ္ဗုဒီပဘူမိဘာဂေါ ရမဏီယော ရမိတုမနုစ္ဆဝိကော ဘဝိဿတိ။ **အာကိဏ္ဏာတိ** ပရိပုဏ္ဏာ။

ဂါမနိဂမာတိ ဘောဂမနုဿာဒီဟိ အဝိသေသာ အပါကဋာ ဂါမာ။ နိဂမာ တဗ္ဗိပရိတာ။ **အစ္စာသန္နေ**တိ အာသန္နေ သန္တိကေ။ **တဟိန္တိ** တသ္မိံ တသ္မိံ ဌာနေ။ **နဠဝေဠုဝနံ ယေဝါ**တိ နဠဝန ဝေဠုဝနာနိ ဝိယ ဃနဘူတာ။ **ဗြဟာ**တိ မဟန္တာ။ **ကုက္ကုဋသမ္ပာတီ**တိ ဧကဿ ဂါမဿ ဆဒနပိဋ္ဌိတော ဣတရဿ ဂါမဿ ဆဒနပိဋ္ဌေ ကုက္ကုဋာနံ ပတန-ယောဂ္ဂတာ ကုက္ကုဋာ သမ္ပတန္တိ ဧတ္ထာတိ ကုက္ကုဋသမ္ပာတိ။ ဂါမန္တရတော ဝါ ဂါမန္တရံ ကုက္ကုဋာနံ ပဒသာ ဂမနယောဂ္ဂတာ ကုက္ကုဋာ သမ္ပတန္တိ ဂစ္ဆန္တိ ဧတ္ထာတိ ကုက္ကုဋသမ္ပာတိ။ တထာရူပါ မဟန္တာ ဂါမနိဂမာ ဇမ္ဗု-ဒီပေ ဘဝိဿန္တီတိ အတ္ထော။

၃၉။ **အဝီစိမညေဝ ဖုဋော၊ မနုဿေဟိ ဘဝိဿရေ**တိ အဝီစိ-မဟာနိရယော ဝိယ မနုဿေဟိ နိရန္တရံ ဖုဋော ပူရိတော ဘဝိဿန္တိ။ **ပဂါဠှာ နရနာရီဟီ**တိ ဣတ္ထိပုရိသေဟိ ဂါဠှာ ဗဟလာ။ **သမ္ပုဏ္ဏာ**တိ အညေဟိ ဥပကရဏေဟိ ဝိသေသပုဏ္ဏာ။ **ပုဋဘေဒနာ**တိ ဝါဏိဇာနံ ဘဏ္ဍ ပုဋဘေဒနာ။ ဝါဏိဇာနံ ဘဏ္ဍေသု အဂ္ဃဘေဒနာ၊ သဗ္ဗူပ-ကရဏေဟိ အဝိကလတ္တာ ဝါဏိဇာနံ ဟတ္ထတော ဘဏ္ဍံ ဂဏှန္တာ န ဘဝိဿန္တိ။ တတော ဝါဏိဇာနံ ဘဏ္ဍေသု အဂ္ဃော ဘိန္နော ဟောတိ။ တံ သန္ဓာယ ပုဋဘေဒနာတိ ဝုတ္တာ။

၄၀။ **ဣဒ္ဓါ**တိ သမိဒ္ဓါ **ဖီတာ**တိ ဝတ္ထာဘရဏာဒီဟိ ပုပ္ဖိတာ။ **ခေမာ**တိ နိဗ္ဘယာ။ **အနီတီ**တိ အရောဂါ။ **အနုပဒ္ဒဝါ**တိ န စောရုပဒ္ဒဝါ။ **သဒါ**တိ နိစ္စံ။ **ရတီ**တိ ရတိသမင်္ဂိနော။ **ခိဍ္ဍာ**တိ ကီဠာပသုတာ။ **ဧကန္တသုခသမပ္ပိတာ**တိ ဧကန္တေန ကာယိကစေတသိက-သုခေဟိ သမပ္ပိတာ သမင်္ဂီဘူတာ တတ္ထ ပတိဋ္ဌိတာ။ တဒါ သကလ-ဇမ္ဗုဒီပေ မနုဿာ ဣဒ္ဓါ ဖီတာ ခေမာ အနီတိကာ အနုပဒ္ဒဝါ နိစ္စ-ကာလံ ရတိသမင်္ဂိနော ကာယကီဠာဒီဟိ ကီဠသမင်္ဂိနော ဧကန္တသုခေ ပတိဋ္ဌိတာ ဘဝိဿန္တီတိ အတ္ထော။ ဧဝမုပရိပိ သမ္ဗန္ဓော ဝေဒိတဗ္ဗော။

၄၁။ **နက္ခတ္တေ ဝိစရိဿန္တီ**တိ နက္ခတ္တကီဠာယ ဝိယ သဗ္ဗ-သတ္တာ ဝိစရိဿန္တိ၊ သတတနက္ခတ္တပသုတာ ဝိယ ဆဏနိဿိတာ ဝိယ အာဟိဏ္ဍိဿန္တီတိ အတ္ထော။ **တုဋ္ဌာ**တိ သန္တုဋ္ဌာ။ **ဟဋ္ဌာ**တိ

ပဟဋ္ဌာ သောဘာသမ္ပန္နာ။ ပမောဒိတာတိ မောဒန္တာ။ ဗဟူနိ အန္န-
ပါနာနိ စ တေသ္မိံ ဗဟွန္နပါနာ။ ဗဟုဘက္ခိတဗ္ဗာ ခဇ္ဇဘောဇ္ဇာဒယော
ဧတေသ္မိံ ဗဟုဘက္ခာ။ ဗဟူနိ မံသာနိ စ သုရောဒကာနိ စ ဧတေ-
သ္မိံ ဗဟုမံသသုရောဒကာ။

၄၂။ အဠကမန္ဒာဝ ဒေဝါနန္တိ စတုမဟာရာဇိကာနံ
ဒေဝါနံ အဠကမန္ဒာ နာမ ရာဇဓာနီ ဝိယ။ ဝိသာဏာ ရာဇဓာနီ ဝါတိ
ကုဝေ-ရဿ ဝေဿဝဏဿ ဝိသာဏရာဇဓာနီ ဝိယ။ ကုရူနံ ဝါတိ
ကုရုနံ ဥတ္တရကုရုနံ ဝိယ ဇမ္ဗုဒီပေ ရမဏီယော ဘဝိဿတိ။

မေတ္တေယျဘဂဝတော ဥပ္ပတ္တိကထာ

ဣဒါနိ မေတ္တေယျဿ ဘဂဝတော ဥပ္ပတ္တိအာဒယော
ဒဿေန္တော သတ္ထာ အာဟ–

၄၃။ အဇိတော နာမ နာမေန၊ မေတ္တေယျော ဒိပဒုတ္တမော။
အနုဗျဉ္ဇန သမ္ပန္နော၊ ဗာတ္တိံသ ဝရလက္ခဏော။

၄၄။ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏော ဝိဂတရဇော၊ သုပ္ပဘာသော ဇုတိန္ဓရော။
ယသဂ္ဂပတ္တော သိရိမာ၊ အဘိရူပေါ သုဒဿနော။
မဟာနုဘာဝေါ အသမော၊ ဇာယိဿတိ ဗြာဟ္မဏော ကုလေ။

၄၅။ မဟဒ္ဓနော မဟာဘောဂေါ၊ မဟာ စ ကုလမုတ္တမော။
အက္ခိတ္တော ဇာတိဝါဒေန၊ ဇာယိဿတိ ဗြာဟ္မဏော ကုလေ။

၄၆။ သိရိဝဍ္ဎော ဝဍ္ဎမာနော၊ သိဒ္ဓတ္ထော စေဝ စန္ဒကော။
အဇိတတ္ထာယ ဥပ္ပန္နာ၊ ပါသာဒါ ရတနာမယာ။

၄၇။ နာရိယော သဗ္ဗင်္ဂသမ္ပန္နာ၊ သဗ္ဗာဘရဏဘူသိတာ။
မဟာ မဇ္ဈိမကာ စူဠာ၊ အဇိတဿ ပရိစာရိကာ။

၄၈။ အနူနာ သတသဟဿာ၊ နာရိယော သမလင်္ကတာ။
စန္ဒမုခီ နာမ နာရီ၊ ပုတ္တော သော ဗြဟ္မဝဍ္ဎနော။

၄၉။ ရမိဿတိ ရတိသမ္ဗန္ဓော၊ မောဒမာနော မဟာသုခေ။
အနုဘုတွာ ယသံ သဗ္ဗံ၊ နန္ဒနေ ဝါသဝေါ ယထာ။
အဠ္ဌဝဿ သဟဿာနိ၊ အဂါရမှိ ဝသိဿတိ။

၅၀။ ကဒါစိ ရတိမတ္တာယ၊ ဂစ္ဆံ ဥယျာနကီဠိတုံ။
ကာမေသွာဒီနဝံ ဓီရော၊ ဗောဓိသတ္တာန ဓမ္မတာ။

၅၁။ နိမိတ္တေ စတုရော ဒိသွာ၊ ကာမရတိဝိနာသနေ။
ဇိဏ္ဏဥ္စ ဗျာဓိတဉ္စေဝ၊ မတဥ္စ ဂတမာယုကံ။
သုခိတံ ပဗ္ဗဇံ့ ဒိသွာ၊ သဗ္ဗဘူတာနုကမ္ပကော။

၅၂။ နိဗ္ဗိန္နော ကာမရတိယာ၊ အနပေက္ခော မဟာသုခေ။
အနုတ္တရံ သန္တိပဒံ၊ ဧသမာနောဘိနိက္ခမိတိ။

၄၃။ တတ္ထ **အဇိတော နာမ နာမေနာ**တိ နာမေန အဇိ-တော နာမ။ ကွဲ ဂိဟိကာလေ နာမံ။ **မေတ္တေယျော**တိ ဗုဒ္ဓဘူတ-ကာလေ နာမံ။ ယထာ အမှာကံ ဘဂဝါ ဂိဟိကာလေ သိဒ္ဓတ္ထော နာမ။ ဗုဒ္ဓဘူတကာလေ ဂေါတမော နာမ အဟောသိ။ ဧဝံ သောပိ ဂိဟိကာလေ ဗောဓိသတ္တဘူတော အဇိတော နာမ ဟုတွာ သဗ္ဗညု-ဘူတကာလေ မေတ္တေယျော နာမ ဘဝိဿတီတိ အတ္ထော။ **အနုဗျဥ္စန-သမ္ပန္နော**တိ အနုဗျဥ္စန္တီတိ အနုဗျဥ္စနာ၊ အနုဂန္တွာ လက္ခဏာပကာရံ သရီရသောဘာဒိံ ဝါ ပါကဋံ ကရောန္တီတိ အတ္ထော။ အနုဗျဥ္စနေဟိ သမ္ပန္နော အနုဗျဥ္စနသမ္ပန္နော။ တာနိ ပန အသီတိသင်္ခါတာနိ အနု-ဗျဥ္စနာနိ။ သေယျထိဒံ ? တမ္ဗနခတာ တုင်္ဂနခတာ သိနိဒ္ဓနခတာ ဝဋ္ဋင်္ဂုလိတာ စိတင်္ဂုလိတာ အနုပုဗ္ဗင်္ဂုလိတာ နိဂူဠ္ဂေါပ္ဖကတာ သမ-ပါဒတာ ဂဇသမာနက္ကမတာ သီဟသမာနက္ကမတာ ဥသဘသမာနက္ကမ-တာ ဟံသသမာနက္ကမတာ ဒက္ခိဏာဝဋ္ဋဂတိတာ သမန္တတော စာရု-ဇာဏုမဏ္ဍလတာ ဝိုရဒကရ သဒိသ ဦရုဘုဇတာ ပရိပုဏ္ဏ ပုရိသဗျဥ္စနတာ သုဝိဘတ္တ ဂတ္တတာ အနုပုဗ္ဗ ဂတ္တတာ အနုပုဗ္ဗ ရုစိရ ဂတ္တတာ အနုဿန္နာ-နနုဿန္န သဗ္ဗဂတ္တတာ သုပရိမဋ္ဌ ဂတ္တတာ သိနိဒ္ဓ ဂတ္တတာ သုကုမာလ-သဗ္ဗဂတ္တတာ အလီနဂတ္တတာ တိလကာဒိ ဝိရဟိတဂတ္တတာ မလ-

ဝိရဟိတ ဂတ္တတာ ဝိသုဒ္ဓသဗ္ဗဝဏ္ဏုတာ ကောဋိသဟဿ ဟတ္ထိဗလဓာရဏတာ အတိဝိယ ဥဇ္ဇလိတ သောမဂတ္တတာ သုဂန္ဓမုခတာ သုဂန္ဓတနုတာ သုဂန္ဓမုဒ္ဓိတာ (မုဒ္ဓနတာ) အတိသုခုမ အဿာသပဿာသ ဓာရဏတာ ပရိမဏ္ဍလကာယ ပဘာဝန္တတာ သမလောမတာ ကောမလလောမတာ ဘိန္န အဉ္ဇနသဒိသ နီလလောမတာ ဒက္ခိဏာဝဋ္ဋလောမတာ သိနိဒ္ဓလောမတာ ဒက္ခိဏာဝဋ္ဋ နာဘိတာ အစ္ဆိဒ္ဒ နာဘိတာ ဂမ္ဘီရနာဘိတာ ဂမ္ဘီရပါဏိ လေခတာ ဥဇုက လေခတာ အာယတ လေခတာ သုရုစိရသဏ္ဌာန လေခတာ ပရိပုဏ္ဏ ကပေါလတာ အာယတ ဝဒနတာ ရတ္တောဋ္ဌတာ ဝိသုဒ္ဓ ဒါဌတာ သုဝဋ္ဋ ဒါဌတာ တိက္ခဂ္ဂ ဒါဌတာ အတိသုက္က ဒန္တတာ သုရတ္တ ဒွိဇမံသတာ မုဒု တနုက ဇိဝှတာ ရတ္တဇိဝှတာ တုင်္ဂ နာသတာ အာယတ ဝိသာလ နေတ္တတာ ပဉ္စပသာဒယုတ္တ(ဝဏ္ဏ)နေတ္တတာ အကုဋိလဂ္ဂပခုမတာ သုသဏ္ဌိတဘမုကတာ အာယတမဟန္တ ဘမုကတာ အနုဏ္ဏတ ဘမုကတာ သဏှလောမ ဘမုကတာ အနုဏ္ဏတ ရုစိကဏ္ဏတာ အာယတ ကဏ္ဏတာ အာယတ ပုထုနလာဋသောဘတာ နိဂ္ဂဏ္ဌသိရတာ နိဂ္ဂူဠှသိရတာ ဝဋ္ဋဆတ္တနိဘ စာရုသီသတာ သုနီလ ကေသတာ သုသဏှ ကေသတာ သိနိဒ္ဓ ကေသတာ သုသဏ္ဌာန ကေသတာ အလုဉ္စိတ ကေသတာ သမ ကေသတာ ကောမလကေသတာ နာနာဂန္ဓိတကေသတာ နန္ဒိယာဝဋ္ဋမိပ ဒက္ခိဏာဝဋ္ဋ ကေသတာ ကေတုမာလာ ဝိနဒ္ဓတာ[၁]တိ ဣမာနိ အသီတိအနုဗျဉ္ဇနာနိ ပုရိမကတပါရမီ သုက္ကဓမ္မ သဉ္စယာနုဘာဝနိပ္ဖန္နာနိ။ ဣမေဟိ အသီတိသင်္ခါတေဟိ အနုဗျဉ္ဇနေဟိ သမန္နာဂတတ္တာ အနုဗျဉ္ဇနသမ္ပန္နောတိ ဝုစ္စတိ။ **ဒွတ္တိံသဝရလက္ခဏောတိ** ဧတ္ထ “ဣမေဟိ လက္ခဏေဟိ သမန္နာဂတတ္တာ နိသံသယံ သဗ္ဗညုဗုဒ္ဓေါ အယ”န္တိ ဗြာဟ္မဏာ နိဂဏ္ဌ ဒေဝ ဗြဟ္မာဒီဟိ လက္ခီယတိ ဗောဓီယတိ တံသမင်္ဂီ ဧတေဟီတိ လက္ခဏာနိ။ ဗာဝရိယဿန္တေဝါသိကာဒယော[၂] စေတ္ထ

၁။ ဇိနာလင်္ကာရ။ နှာ- ၁၉၈။ သမန္တစက္ခုဒီပနီ။ ၂၂၀-၂၃၀။ ဗုဒ္ဓဝင်၊ ဒု။ ၉၉-၁၀၇။

၂။ သုတ္တနိ။ ၄၂၉-၄၅၅။ သုတ္တနိ၊ ဋ္ဌ၊ ၂။ ၂၉၁-၃၂၄။

နိဒဿနံ။ အထ ဝါ လက္ခဏပါဌကေဟိ “ဣဒံ ဣမံ လက္ခဏံ နာမာ”တိ သယံ လက္ခိယန္တိ လက္ခဏသတ္ထယောဂေနာတိ လက္ခဏာနိ။ ဒွတ္တိံသဝရလက္ခဏာနိ ဧတဿာတိ ဒွတ္တိံသဝရလက္ခဏော။ ဥတ္တမ-ဒွတ္တိံသမဟာပုရိသလက္ခဏေဟိ သမန္နာဂတော ဘဝိဿတီတိ အတ္ထော။

တာနိ ပန သဟ ကမ္မာနိသံသေဟိ ဝဏ္ဏယိဿာမ။ မဟာပုရိသော ပန ပါရမိဘူမိယံ ဒါနာဒီသု ပုညကမ္မေသု ဒဠှသမာ-ဒါနော အဟောသိ။ တေန သုပ္ပတိဋ္ဌိတပါဒလက္ခဏံ နိဗ္ဗတ္တိဿတိ။ ပရေဟိ အဝိကမ္ပိယဘာဝေါ တဒါနိသံသော။ သတ္တာနံ ပန ဥပ္ပန္နံ ဘယံ ဒိသွာ အာရက္ခံ အကာသိ။ ပရိဝါရံ ကတွာ ဒါနံ အဒါသိ။ တေနဿ ပါဒေသု စက္ကလက္ခဏံ နိဗ္ဗတ္တိဿတိ။ ပရိဝါရေတွာ အနေကာနိ မင်္ဂလာနိ နိဗ္ဗတ္တိဿန္တိ။ သေယျထိဒံ? သတ္တိ၊ သိရိဝစ္ဆော၊ နန္ဒိယာဝဋ္ဋံ၊ သောဝတ္ထိကံ၊ ဝဋံသကံ၊ ဝဍ္ဍမာနံ၊ ဘဒ္ဒပီဌံ၊ အင်္ကုသော၊ ပါသာဒေါ၊ တောရဏံ၊ သေတစ္ဆတ္တံ၊ ခဂ္ဂေါ၊ တာလဝဏ္ဋံ၊ မောရဟတ္ထံ၊ ဥဏှီသံ၊ ပတ္တံ၊ မဏိ၊ သုမနဒါမံ၊ ပဒုမံ၊ ရတ္တုပ္ပလံ၊ သေတုပ္ပလံ၊ နီလုပ္ပလံ၊ ရတ္တပုဏ္ဍရီကံ၊ သေတပုဏ္ဍရီကံ၊ ပုဏ္ဏဃဋော၊ ပုဏ္ဏပါတိ၊ သမုဒ္ဒေါ၊ စက္ကဝါဠော၊ ဟိမဝါ၊ မေရု၊ သူရိယော၊ စန္ဒိမာ၊ နက္ခတ္တံ၊ စတုရော မဟာဒီပါ၊ ပရိတ္တဒီပါ၊ သပရိသော၊ စက္ကဝတ္တိ၊ ဒက္ခိဏာဝတ္တ-သေတသင်္ခေါ၊ သုဝဏ္ဏမစ္ဆယုဂဠံ၊ စက္ကံ၊ သတ္တမဟာဂင်္ဂါ၊ သတ္တ-မဟာသေလာ၊ သတ္တမဟာသရာ၊ သုပဏ္ဏရာဇာ၊ သုသုမာရကော၊ ဓဇပဋာကံ၊ ရတနပါဠင်္ကီ၊ သုဝဏ္ဏဝါဠဗီဇနီ၊ ကေလာသပဗ္ဗတော၊ သီဟရာဇာ၊ ဗျဂ္ဃရာဇာ၊ ဝလာဟကော အဿရာဇာ၊ ဥပေါသထ-ဝါရဏရာဇာ၊ ဆဒ္ဒန္တဟတ္ထိ၊ ဝါသုကိ ဥရဂရာဇာ၊ ဟံသရာဇာ၊ ဥသဘ-ရာဇာ၊ ဧရာဝဏော နာဂရာဇာ၊ သုဝဏ္ဏမကရော၊ စတုမုခါနိ၊ သောဝဏ္ဏနာဝါ၊ သဝစ္ဆကာဂါဝီ၊ ကိန္နရော၊ ကိန္နရီ၊ ကရဝီကော၊ မယူရ-ရာဇာ၊ ကောဉ္စရာဇာ၊ စက္ကဝါကရာဇာ၊ ဇီဝဇီဝကရာဇာ၊ ဆကာမာဝစရ-ဒေဝလောကာ၊ သောဠသဗြဟ္မလောကာတိ[1] အဋ္ဌုတ္တရသတမင်္ဂလာနိ နိဗ္ဗတ္တိဿန္တီတိ။ ဗဟုပရိဝါရဘာဝေါ တဒါနိသံသော။

၁။ ဒီ၊ ၃၊ ၂။ ၇၅။ မ၊ ၃၊ ၇။ ၂၆၅-၈။ ဇိနာလင်္ကာရ။ ၁၈၉။

ပါဏာတိပါတာ ပဋိဝိရတော အဟောသိ၊ တေန အာယတပဏှိလက္ခဏံ ဒီဃင်္ဂုလိလက္ခဏံ ဗြဟ္မုဇုဂတ္တလက္ခဏန္တိ တီဏိ လက္ခဏာနိ နိဗ္ဗတ္တိဿန္တိ။ ဒီဃာယုကဘာဝေါ တဒါနိသံသော။

ပုဗ္ဗေ ပန နာထာနာထာနံ ခေဇ္ဇဘောဇ္ဇာဒိပဏီတဥတ္တမရသံ အဒါသိ။ တေန သတ္တုဿဒလက္ခဏံ သမဝဋ္ဋက္ခန္ဓလက္ခဏဉ္စ နိဗ္ဗတ္တိဿတိ။ ဥတ္တမစတုပစ္စယလာဘိဘာဝေါ တဒါနိသံသော။

ပုဗ္ဗေဝ ဒါနာဒီဟိ ဗဟူဟိ သင်္ဂဟဝတ္ထူဟိ မဟာဇနံ သင်္ဂဏှိ။ တေနဿ မုဒုတလုနဟတ္ထပါဒလက္ခဏံ ဇာလဝိစိတ္တဟတ္ထပါဒလက္ခဏန္တိ ဒွေ လက္ခဏာနိ နိဗ္ဗတ္တိဿန္တိ။ သုသင်္ဂဟိတပရိဇနဘာဝေါ တဒါနိသံသော။

ပုဗ္ဗေ ဓမ္မယုတ္တံ အတ္ထယုတ္တံ ဝစနံ မဟာဇနဿ ဒေသေသိ။ ဓမ္မယာဂေန ဇနံ သကလလောကဂတံ သန္တပ္ပေသိ။ တေနဿ ဥဿင်္ခပါဒလက္ခဏံ ဥဒ္ဓဂ္ဂလောမလက္ခဏန္တိ ဒွေ လက္ခဏာနိ နိဗ္ဗတ္တိဿန္တိ။ သကလလောကဂ္ဂဘာဝေါ တဒါနိသံသော။

ပုဗ္ဗေ ပန အန္တေဝါသိကာနံ လဟုဉ္စ သုခေန စ ဝိဇာနနတ္ထံ သက္ကစ္စံ သိပ္ပါနိ ဝါစေသိ။ တေနဿ ဧဏိဇင်္ဃလက္ခဏံ နိဗ္ဗတ္တိဿတိ။ သမဏရဟာနံ အဂ္ဂလာဘာနံ လာဘိဘာဝေါ တဒါနိသံသော။

ပုဗ္ဗေ ပဏ္ဍိတေ ဥပသင်္ကမိတွာ ကုသလာဒိဓမ္မေ ပုစ္ဆိ “ကိံ ဘန္တေ ကုသလ”န္တိ အာဒိနာ။ တေနဿ သုခုမစ္ဆဝိလက္ခဏံ နိဗ္ဗတ္တိဿတိ။ မဟာပညာဘာဝေါ တဒါနိသံသော။

ပုဗ္ဗေ အက္ကောဓနော အဟောသိ။ မဟဂ္ဃဝတ္ထရဏာနိ စ အဒါသိ။ တေနဿ ကဉ္စနတ္တစလက္ခဏံ နိဗ္ဗတ္တိဿတိ။ မဟဂ္ဃဝတ္ထရဏာဒီနံ လာဘိဘာဝေါ တဒါနိသံသော။

ပုဗ္ဗေ စိရပဝုတ္ထေ ဇနေ သမာနယိတွာ မာတာဒီဟိ ပုတ္တာဒယော သမာဂမံ အကာသိ။ တေနဿ ကောသောဟိတဝတ္ထဂုယှလက္ခဏံ နိဗ္ဗတ္တိဿတိ။ ပစ္စာမိတ္တမဒ္ဒနသမတ္ထဗဟုပုတ္တကဘာဝေါ တဒါနိသံသော။

ပုဗ္ဗေ ပုရိသဝိသေသမညာယ တဒနုရူပကာရံ အကာသိ။ တေနဿ နိဂြောဓပရိမဏ္ဍလော တိဋ္ဌန္တော အနောနမန္တော ဥဘောဟိ ပါဏီဟိ ဇဏ္ဏုကာနိ ပရာမသတိ ပရိမဇ္ဇတိ။ ဣမာနိ ဒွေ မဟာပုရိသလက္ခဏာနိ နိဗ္ဗတ္တိဿန္တိ။ မဟဒ္ဓနဉာဒိဘာဝေါ ပစ္ဆိမဘဝေ ဌတွာ မာတုကုစ္ဆိတော နိက္ခမနဘာဝေါ စ တဒါနိသံသော။

ပုဗ္ဗေ မဟာဇနဿ သဒ္ဓါဒိဝုဒ္ဓိံ ဧသိ ပရိယေသိ။ တေနဿ သီဟပုဗ္ဗဍ္ဎကာယလက္ခဏံ စိတန္တရံသိကလက္ခဏန္တိ ဒွေ လက္ခဏာနိ နိဗ္ဗတ္တိဿန္တိ။ အဟာနဓမ္မဘာဝေါ တဒါနိသံသော။

ပုဗ္ဗေ ပန ပါဏိနော ပါဏိနာ ဝါ သတ္ထာဒီဟိ ဝါ န ဝိဗာဓေသိ။ တေနဿ ရသဂ္ဂသဂ္ဂိလက္ခဏံ နိဗ္ဗတ္တိဿတိ။ မုတ္တာဗာဓသေရိတာ တဒါနိသံသော။

ပုဗ္ဗေ ပိယေန ပသန္နေန နေတ္တေန မဟာဇနံ ဥဒိက္ခိတာ အဟောသိ။ တေနဿ အဘိနီလနေတ္တလက္ခဏံ ဂေါပခုမလက္ခဏန္တိ ဒွေ လက္ခဏာနိ နိဗ္ဗတ္တိဿန္တိ။ ဗဟူနံ ပိယဘာဝေါ တဒါနိသံသော။

ပုဗ္ဗေ စာဂါဒိပုညကမ္မပုဗ္ဗင်္ဂမော အဟောသိ။ တေနဿ ဥဏှီသသီသလက္ခဏံ နိဗ္ဗတ္တိဿတိ။ မဟာဇနဿ အနွာယိကဘာဝေါ တဒါနိသံသော။

ပုဗ္ဗေ မုသာဝါဒံ ပဟာယ သစ္စံ ဘာသိတာ အဟောသိ။ တေနဿ ဧကေကလောမလက္ခဏံ ဥဏ္ဏာလောမလက္ခဏံ စာတိ ဒွေ လက္ခဏာနိ နိဗ္ဗတ္တိဿန္တိ။ မဟာဇနဿ ဥပဝတ္တနဘာဝေါ တဒါနိသံသော။

ပုဗ္ဗေ သဏ္ဍာနဂတော ပေသုညဝစနံ ပဟာယ သာမဂ္ဂိဝစနံ အဘာသိ။ တေနဿ စတ္တာလီသဒန္တလက္ခဏံ အဝိရဠဒန္တလက္ခဏံ စာတိ ဒွေ လက္ခဏာနိ နိဗ္ဗတ္တိဿန္တိ။ အဘေဇ္ဇဇနတာဘာဝေါ တဒါနိသံသော။

ပုဗ္ဗေ ဖရုသံ ပဟာယ ဗဟူနံ ပိယဘာဏီ အဟောသိ။ တေနဿ ပဟူတဇိဝှါလက္ခဏံ ဗြဟ္မဿရလက္ခဏံ စာတိ ဒွေ လက္ခဏာနိ နိဗ္ဗတ္တိဿန္တိ။ အာဒေယျဝါစဘာဝေါ တဒါနိသံသော။

ပုဗ္ဗေ သမ္ဖပ္ပလာပံ ပဟာယ မန္တာဂိရံ အဘာသိ။ တေနဿ သီဟဟနုလက္ခဏံ နိဗ္ဗတ္တိဿတိ။ ပရေဟိ အပဓံသိယဘာဝေါ တဒါ-နိသံသော။

ပုဗ္ဗေ ပန ဝိညူဟိ ဂရဟိတံ မိစ္ဆာဇီဝံ ပဟာယ ဗုဒ္ဓ-သံဝဏ္ဏိတံ သမ္မာအာဇီဝံ ပဝတ္တေသိ။ တေနဿ သမဒန္တလက္ခဏံ သုသုက္ကဒါဌလက္ခဏံ စာတိ ဒွေ လက္ခဏာနိ နိဗ္ဗတ္တိဿန္တိ။ သုဒန္တ-ပရိသဘာဝေါ တဒါနိသံသောတိ။ ဣမာနိ ပန ဒွတ္တိံသမဟာပုရိသ-လက္ခဏာနိ[၁] သဗ္ဗညုဗုဒ္ဓါနံ ဝုတ္တကမ္မာနုဘာဝေနေဝ နိဗ္ဗတ္တန္တိ။ ဧတ္တာ-ဝတာ ဝုတ္တာယေဝ တေသံ အာနိသံသာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဣမေဟိ ပန အနုဗျဉ္ဇနေဟိ ဣမေဟိ မဟာပုရိသလက္ခဏေဟိ စ သမန္နာဂတ-ရူပကော မေတ္တေယျော ဘဂဝါ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတီတိ သမ္ဗန္ဓော ဝေဒိတဗ္ဗော။

အပရိမိတသိရိနုဘာဝနံ

၄၄။ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏောတိ သုဝဏ္ဏဿ ဝဏ္ဏသဒိသော ဝဏ္ဏော ဧတဿာတိ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏော။ ကတဝိမဋ္ဌ ဇမ္ဗောနဒ ရတ္တသုဝဏ္ဏဝဏ္ဏော-တိ အတ္ထော။ သုခုမစ္ဆဝိကတ္တာ ရဇောဇလ္လဿ ကာယေ အနုပလိမ္ပန-တော ဝိဂတံ ရဇံ ဧတဿာတိ ဝိဂတရဇော။ ဝိဂတရဇတာယေဝ သုန္ဒရာ သဗ္ဗဒိသာ ပတ္ထဋာ ပဘာ ဧတဿာတိ သုပ္ပဘာသော။ သုပ္ပဘာသတ္တာ ယေဝ ဇုတိံ ဓာရေတီတိ ဇုတိန္ဓရော။ ယသော အဂ္ဂေါ ပတ္တော ဧတဿာတိ ယသဂ္ဂပ္ပတ္တော။ ဥတ္တမယသံ ဝိသိဋ္ဌပရိဝါရံ ပတ္တောတိ အတ္ထော။ ပညာပုညသရီရသောဘာအာဒိ သိရီ အဿ အတ္ထီတိ သိရိမာ။ ဝုတ္တပ္ပကာရာယ သမ္ပဒါယ ယုတ္တတ္တာ အဘိဝိသိဋ္ဌ ပူဇိတံ အဓိကံ ရူပံ အဿ အတ္ထီတိ အဘိရူပေါ။ သကလကပ္ပံ ပဿိတုံ အတိတ္တိကရတ္တာ သုန္ဒရံ သုဘံ ဒဿနံ ဧတဿာတိ သုဒဿနော။ မဟန္တော သကလလောကာနုဘာဝါဘိဘဝမာနော အာနုဘာဝေါ ဧတဿာတိ မဟာနုဘာဝေါ။ နတ္ထိ ဧတဿ သမောတိ အသမော။ ဇာယိဿတိ ဗြဟ္မဏော ကုလေတိ ဥဘတော သုဇာတေ

၁။ ဒီ၊ ၃။ ၁၁၇-၁၄၅။ ဒီ၊ ၄၊ ၃။ ၁၀၁-၁၂၃။

သကလလောကာဘိပူဇိတေ မဟာနုဘာဝေ မဟာဘောဂသမ္ပဒါဒိယုတ္တေ ပုရောဟိတဗြာဟ္မဏကုလေ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ။

၄၅။ နိဓာနဂတံ မဟန္တံ ဓနံ အပရိယန္တံ ဧတဿာတိ **မဟဒ္ဓနော**။ သော သတတံ ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗော ဥပဘောဂ ပရိဘောဂသင်္ခါတော မဟန္တော ဘောဂေါ ဧတဿာတိ **မဟာဘောဂေါ**။

ကုလမုတ္တမောတိ ကုလံ ဥတ္တမံ ဧတဿာတိ ကုလမုတ္တမော၊ ဥတ္တမကုလသမ္ပန္နောတိ အတ္ထော။ **အက္ခိတ္တော**တိ န ခိတ္တော၊ **ဇာတိဝါဒေန**ာတိ ဇာတိဝစနေန ကုလကထနေန၊ "တုမှေ ဧဝံ ဇာတိကာ"တိ ဝုတ္တေ "တုမှေပိ ဧဝံ ဇာတိကာ"တိ ပန နိဗ္ဗတ္တိတဇာတိဝါဒေန အန္တရေ န ခိတ္တော နာမ အက္ခိတ္တောတိ အတ္ထော။

၄၆။ **သိရိဝဍ္ဎော**တိ အာဒီနိ ပါသာဒါနံ နာမာနိ။ **အဇိတ-တ္ထာယာ**တိ အဇိတဿ ဗောဓိသတ္တဿ အတ္ထာယ။ **ဥပ္ပန္နာ**တိ ပထဝိံ ဘိန္ဒိတွာ ဥဋ္ဌဟိတွာ သဗ္ဗရတနမယာ စတ္တာရော ပါသာဒါ ဘဝိဿန္တိ။

၄၇။ **သဗ္ဗင်္ဂသမ္ပန္နာ**တိ သဗ္ဗင်္ဂပစ္စင်္ဂသမ္ပန္နာ ဝိဂတသရီရဒေါသာ သုန္ဒရ ရူပ သဏ္ဌာန သမ္ပန္နာ အတိက္ကန္တမာနုသဝဏ္ဏာ ဒိဗ္ဗဝဏ္ဏံ အသမ္ပတ္တာ သဗ္ဗာကာရပရိပူရိ ဣတ္ထိယော ဘဝိဿန္တိ။ **သဗ္ဗာဘရဏဘူသိတာ**တိ ပုညိဒ္ဓိနိပ္ဖန္နာဟိ သဇ္ဇိတာ။ **မဟာ**တိ မဟိတ္ထိယော။ **မဇ္ဈိမကာ**တိ မဇ္ဈိမိတ္ထိယော။ **စူဠာ**တိ အတိတရုဏိတ္ထိယော။ တတ္ထ ဗောဓိသတ္တဝသာဓိကဝသာ မဟာတိ န ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။ သဗ္ဗာပိ တဿ ဝသာ နိဟီနဝသာတိ။ တိဝိဓနာဋကဒဿနတ္ထံ ပနေဝံ ဝုတ္တာ။ **ပရိစာရိကာ**တိ ပါဒပရိစာရိကာ။

၄၈။ **အနူနာ သတ သဟဿာ**တိ အနူနာ သတသဟဿာနိ။ **သမလင်္ကတာ**တိ အလင်္ကရိတဗ္ဗဋ္ဌာနဿ သဗ္ဗဿ အလင်္ကရိတတ္တာ သမလင်္ကတာ။ **စန္ဒမုခီ** နာမ သဗ္ဗာသံ ပဓာနဘူတာ နာရီ တဿ အဂ္ဂမဟေသီ ဘဝိဿတိ။ ယထာ အမှာကံ ဗောဓိသတ္တဿ ဗိမ္ဗာဒေဝီ။ **ပုတ္တော** သော **ဗြဟ္မဝဍ္ဎနော**တိ တဿ ဗောဓိသတ္တဿ ဗြဟ္မဝဍ္ဎနကုမာရော နာမ ပုတ္တော ဘဝိဿတိ။

၄၉။ ရမိဿတီတိ ရတိသမ္ပန္နော။ မောဒမာနော မဟာသုခေတိ ဒိဗ္ဗရတိံ အဘိဘဝမာနာယ ဝိယ မာနုဿိက ရတိဝုဒ္ဓိပ္ပတ္တာယ ပဉ္စကာမဂုဏရတိယာ သမ္ပန္နတာယ ဧဝံ မောဒမာနော သမ္ဗုဒ္ဓဉာဏေနာပိ ပရိစ္ဆိန္ဒိတွာ ကထေတုမသက္ကုဏေယျတာယ မဟန္တေ သုခမကရဏေ သုခမပဒဋ္ဌာနဘူတေ နိရန္တရံ ဥပ္ပဇ္ဇနတော မဟန္တေန ကာယိကစေတသိကသုခေန ဝါ ရမိဿတိ အနုဘဝိဿတိ။ ယသံ သဗ္ဗံ နန္ဒနေ ဝါသဝေါ ယထာတိ နန္ဒနေ တာဝတိံသဘဝနေ နန္ဒနဝနေ ဒိဗ္ဗယသံ အနုဘဝန္တော သက္ကော ဒေဝရာဇာ ဝိယ သဗ္ဗံ သကလလောကံ သန္နိစိတံ ဝိယ မဟာယသံ ဣဿရိယပရိဝါရသမ္ပတ္တိံ အနုဘဝိဿတိ။

ကဒါစီတိ ကေဒါ အဋ္ဌဝဿသဟဿာနိ အဂါရမဇ္ဈေ ဝသန္တော သမ္ပတ္တိံ အနုဘဝိတွာ ဉာဏပရိပါကဂတကာလေတိ အတ္ထော။ ရတိမတ္တာယ ဂစ္ဆ၊ ဥယျာနကီဠိတုန္တိ ရတိအတ္ထာယ ဥယျာနေ ကီဠိတုံ ဂစ္ဆန္တော။

၅၀။ ရတိဝိနာသနေတိ သဗ္ဗဗောဓိသတ္တာနံ ဓမ္မတာဘူတံ အဘိနိက္ခမနံ ကာမရတိ ဝိနာသနေ စတုရော နိမိတ္တေ ဒိသွာ ဓီရော ဗောဓိသတ္တော ဝတ္ထုကာမကိလေသကာမေသု အာဒီနဝံ ပဿန္တော အဘိနိက္ခမိဿတီတိ သမ္ဗန္ဓော။

ဇိဏ္ဏန္တိ ဒေဝတာဟိ အာကာသေ ဒဿိတံ ဇရာဇိဏ္ဏရူပံ။ ဗျာဓိတဉ္စေဝါတိ တထာ ရောဂါဘိဘူတဉ္စေဝ။ ဂတမာယုကန္တိ ဝိနဋ္ဌာယုသင်္ခါရံ။ သုခိတန္တိ ပဗ္ဗဇ္ဇာသုခေန အဋ္ဌဟိ သမဏဘဒြသုခေဟိ ဝါ သုခိတံ။ သဗ္ဗဘူတာနံ အနုကမ္ပကောတိ သဗ္ဗဘူတာနုကမ္ပကော။ အထဝါ သဗ္ဗဝဋ္ဋဂါမိဘူတံ အနုဂန္ဓာ တေဟိ အနုဘဝိယမာနဝဋ္ဋဒုက္ခံ ပဋိစ္စ ကရုဏာယ ကမ္ပတီတိ သဗ္ဗဘူတာနုကမ္ပကော။

၅၂။ နိဗ္ဗိန္နောတိ ဥက္ကဏ္ဌိတော။ အနပေက္ခောတိ ဝိဂတတဏှုစ္ဆန္ဒော။ အနုတ္တရန္တိ နတ္ထိ ဧတဿ သဗ္ဗဓမ္မဇာတေသု ဧကဓမ္မောပိ ဥတ္တမဘူတန္တိ အနုတ္တရံ။ သန္တီတိ နိဗ္ဗာနံ။ တံ ပဋိစ္စ သဗ္ဗကိလေသာ သမန္တိ ဥပသမန္တိ။ တသ္မာ တံ သန္တီတိ ဝုစ္စတိ။ သဗ္ဗညုတာဒိနမ္ပိ ပတိဋ္ဌာနဋ္ဌေန ပဒံ။ သန္တိယေဝ ပဒန္တိ သန္တိပဒံ။

တတြာယံ အနုပုဗ္ဗိကထာ– တဒါ ပန မေတ္တေယျော ဗောဓိသတ္တော ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယေန ပုဗ္ဗဘာဂေယေဝ တီသု သမ္ပဒါသု ပတိဋ္ဌာယ ဝုတ္တပ္ပကာရာနံ သဗ္ဗဗုဒ္ဓါနံ သန္တိကေ ဗျာကရဏံ လဘာ-မာနော ကပ္ပသတသဟဿာဓိကေ သောဠသအသင်္ချေယျေ ပါရမိယော ပူရေန္တော အမှာကံ ဘဂဝတောပိ သန္တိကာ ဗျာကရဏံ လဘိတွာ သကလလောကဂတသတ္တာနံ ဧကေကဿ အတ္ထာယ ကပ္ပမ္ပိ နိရယေ ပစိတွာ ဒုက္ခာ မောစေယျန္တိ ဧဝံ ပဝတ္တမာနကရုဏာဝသေန တထာ သဗ္ဗသတ္တေ စက္ကဝတ္တိရဇ္ဇေ ပတိဋ္ဌာပေယျန္တိ ဧဝံ ပဝတ္တမာနအနုဒယ-ဝသေန သဗ္ဗသတ္တေ ဒုက္ခာ မောစေတွာ အရဟတ္တေ ပတိဋ္ဌာပေယျန္တိ ဧဝံ ဝတ္တမာနအနုကမ္ပဝသေန **တီဏိ သမာဒါနာနိ** အတ္တနော အနဝသေသေတွာ သမ္ပတ္တယာစကာနံ ဒတွာ ဒါနစရိယာဝသေန, ဇီဝိတံ ပရိစ္စဇိတွာ သီလသမာဒါနဝသေန, ဒသကုသလကမ္မပထေ ပဝတ္တေတွာ မာတာပိတာဒီနံ ပါရိစရိယာသင်္ခါတ ဇေဋ္ဌာပစာယိက-ဝသေနာတိ **တီဏိ စရိတသမာဒါနာနိ**, အလောဘာဒေါသာမောဟေဟိ ပဟာနဝသေန **တီဏိ ဗောဓိသတ္တပ္ပဟာနာနိ**, ဥဿာဟ ဥမ္မဂ္ဂ အနိဝတ္တ-ဟိတူပစာရဝသေန စတ္တာရော **ဗုဒ္ဓကာရကဓမ္မာ**, ဒဠှသမာဒါနအကမ္ပိယ-စိတ္တတာ အပစ္စုဒါဝတ္တိပုဗ္ဗင်္ဂမဟိတူပစာရဝသေန **ပဉ္စ ပဋိပဒါ**, လောဘာ-ဒေါသမောဟဃရာဝါသသင်္ဂဏိကသဗ္ဗဘဝေသု ဒေါသဒဿနသီလ-တာယ အလောဘာဒေါသာမောဟနေက္ခမ္မပဝိဝေကနိဿရဏဇ္ဈာသယ-ဝသေန **ဆ အဇ္ဈာသယာ**, ဇီဝိတံ ပရိစ္စဇိတွာပိ ပါရမိတာ **သမာဒါနာ-ဝိတိက္ကမနံ**, အဝီစိမ္ပိ ပတမာနေပိ **ဒါနအပရိစ္စာဂနံ**, အတ္တဘာဝံ စုဏ္ဏဝိစုဏ္ဏံ ဟုတွာ ဝိကိရန္တေပိ **အခိဋ္ဌာနာဝိဓဟာနံ**, အင်္ဂပစ္စင်္ဂါနိ ဥစ္ဆုခဏ္ဍံ ဝိယ ယန္တမုခေ ပီဠယန္တေပိ **သီလာဝိတိက္ကမနံ**, မဟာရဇ္ဇံ ပရိစ္စဇိတွာပိ **သံဝရာဘိနန္ဒနံ**, အသိဓာရေန ကဏ္ဏနာသံ ဆိန္ဒန္တေပိ **ပရဿ ကောပါ-ကရဏံ**, စတူသု ဒိသာသု ဌတွာ အနေကသတေဟိ ခဂ္ဂဟတ္ထေဟိ ပုရိသေဟိ ယက္ခာဒီဟိ စ ဘေရဝရူပေန ဘယသန္တာပံ ဥပ္ပါဒေန္တေပိ အနုတ္တာသဝသေန **သတ္တ အဝိတိက္ကမသမာဒါနာနိ**, မဟိဿတံ ပဇဟိတု-ကာမတာ, အပ္ပိစ္ဆဂုဏော သမာဒါယ ပဝတ္တိတုကာမတာ, လောဘံ

ပဇဟိတုကာမတာ, သန္တုဋ္ဌိဘာဝိတုကာမတာ, ဂဏာဝါသံ ဆဍ္ဍေတု-ကာမတာ, ပဝိဝေကံ ဗြူဟေတုကာမတာ, ပပဉ္စရာမံ ဇဟိတုကာမတာ, နိပ္ပပဉ္စေ ပတိဋ္ဌဟိတုကာမတာ ဝသေန **အဋ္ဌမဟာပုရိသဝိတက္ကာ**, သီလသံဝရပ္ပဓာနံ, ဈာနံ အနုရက္ခဏပ္ပဓာနံ, တံ နိဝရဏပ္ပဟာနပ္ပဓာနံ, တိဿော အနုပဿနာ ဘာဝနပ္ပဓာနံ, ဂရုသံဝါသေ အသမ္မောဟပ္ပဓာနံ, ပရိပုဏ္ဏာ ဉာဏပ္ပဓာနံ, ဒါနံ ပယောဂပ္ပဓာနံ, ပရက္ကမေ အနိဝတ္တနပ္ပဓာနံ, အကုပ္ပါ စေတောပဓာနံ ဣမာနိ **နဝ ဗောဓိပဓာနာနိ** ပရိဝါရေတွာ ဒါနသီလနေက္ခမ္မပညာဝီရိယခန္တိသစ္စအဓိဋ္ဌာနမေတ္တုပေက္ခာဝသေန ဒသ-ပါရမိတာဥပပါရမိတာပရမတ္ထပါရမိတာဝသေန သမတိံသပါရမိသင်္ခါတေ ဗောဓိသမ္ဘာရေ ပရိပါစေတွာ ဝေဿန္တရတ္တဘာဝသဒိသေ ဩသာနတ္တ-ဘာဝေ ပုတ္တဘရိယာဒိဒါနဝသေန ပါရမိကူဋံ ဂဟေတွာ ဒုတိယေ စိတ္တဝါရေ တုသိတာပုရေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ တတ္ထ ယာဝတာယုကံ ဌတွာ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယေန ဗုဒ္ဓကောလာဟလေ ဥပ္ပန္နေ ဒသသဟဿ-စက္ကဝါဠဒေဝတာဟိ အာယာစိတော တုသိတဒေဝတာဟိယေဝ ပရိဝုတော တုသိတပုရတော ကေတုမတိယာ ရာဇဓာနိယာ သင်္ခရညော အတ္ထမ္ဘာနုသာသကံ ဥဘတော သုဇာတံ ယာဝ သတ္တမကုလ-ပရိဝဋ္ဋေ အက္ခိတ္တံ အနုပကုဋ္ဌံ အဍ္ဎံ မဟဒ္ဓနံ မဟာဘောဂံ အပရိမိတယသသမ္ပန္နံ သကလလောကေ ပညာတံ သဗ္ဗသတ္တပူဇိတံ ကတရာဇသက္ကာရံ ပူရိတပါရမိ ဥဿန္နကုသလမူလံ ပစ္ဆိမဘာဝိကံ သုဗြဟ္မံ နာမ ပုရောဟိတံ ဗြာဟ္မဏံ ပဋိစ္စ တာဒိသာယ ဧဝ ဗြဟ္မဝတိယာ နာမ ဗြာဟ္မဏိယာ ကုစ္ဆိမှိ အာသဠှိပုဏ္ဏမုပေါသထေ ပစ္စူသေ ပဋိသန္ဓိံ ဂဟေတွာ ဒသသဟဿိလောကဓာတုံ ကမ္ပယိတွာ ဒွတ္တိံသဝိဓံ ပါဋိဟာရိယံ ဒဿေတွာ ဒသမာသေ ကုစ္ဆိမှိ ဝသိတွာ ဒသမာသစ္စယေန ဣသိပတနေ မိဂဒါယေ မာတုကုစ္ဆိတော နိက္ခမိတွာ ဗြဟ္မမဟာ-ရာဇာဒီနံ ဟတ္ထတော ဘူမိယံ ပတိဋ္ဌပေတွာ ဝုတ္တနယေနေဝ ဒိသာ-ဝိလောကနံ ကတွာ သီဟနာဒံ နဒိတွာ အနုက္ကမေန မဟာပရိဝါရေန ဝဍ္ဎမာနော ဝိညုတံ ပါပုဏိဿတိ။

အထဿ ပုညာနုဘာဝေန မဟာပထဝိံ ဘိန္ဒိတွာ သတ္တရတနမယာ စတ္တာရော ပါသာဒါ ဥဋ္ဌဟိဿန္တိ။ တေသု ဧကော သိရိဝဍ္ဎော နာမ၊ ဧကော ဝဍ္ဎမာနော နာမ၊ ဧကော သိဒ္ဓတ္ထော နာမ၊ ဧကော စန္ဒကော နာမ။ ဧကေကော သတ္တဘူမိကော ဘဝိဿတိ။ ဧကေကသ္မိံ ဘူမိကေ သောဝဏ္ဏမယာ ရူပိယမယာ ပဝါဠမယာ ဖလိကမယာ လောဟိတင်္ကမယာ မသာရဂလ္လမယာ သဗ္ဗရတနမယာ သဟဿကူဋာဂါရာ ဘဝိဿန္တိ။ ဧကေကော ပါသာဒေါ သတ္တဟိ ရတနပါကာရေဟိ ပရိက္ခိတ္တော ဘဝိဿတိ။

တေသု ဧကော ပါသာဒပါကာရော သုဝဏ္ဏရတနမယော ဧကော ရဇတမယော ဧကော ပဝါဠမယော ဧကော ဖလိကမယော ဧကော လောဟိတင်္ကမယော ဧကော မသာရဂလ္လမယော ဧကော သဗ္ဗရတနမယော။ တေသု သတ္တတောရဏပန္တိယော။ ကနကမယပါကာရေ ရဇတမယာ တောရဏပန္တိ။ ရဇတမယပါကာရေ ကနကမယာ။ ပဝါဠမယပါကာရေ ဖလိကမယာ။ တသ္မိံ ပဝါဠမယာ။ လောဟိတင်္ကမယပါကာရေ မသာရဂလ္လမယာ။ တသ္မိံ လောဟိတင်္ကမယာ။ သဗ္ဗရတနမယပါကာရေ သဗ္ဗရတနမယာ တောရဏပန္တိ ဘဝိဿတိ။

တေသမ္ပိ စတူသု ကဏ္ဏေသု လတာပဒုမ ရတနဝေဠုရတနဒါမ ရတနဝိတာနာနိ ဟုတွာ ဝိသုံ ဝိသုံ ဩလမ္ဗမာနာနိ သုဝဏ္ဏထုပိကာ မတ္ထကတော ဥဒ္ဓံ ရတနသဟဿမတ္တေ ဌာနေ ဝဿန္တိ။ သမန္တတော ရတနမယဝေဠဂ္ဂေသု နာနာဝဏ္ဏဝိစိတ္တဓဇပဋာကာ စလမာနာ ပါသာဒေ အလင်္ကရောန္တာ ပဇ္ဇလမာနာ ဝဿန္တိ။ သဗ္ဗရတနမယာ ကိင်္ကိဏိကဇာလာ သမန္တတော ရတနမုခဝဋ္ဋီသု ဩလမ္ဗမာနာ ဒိဗ္ဗသံဂီတိပဋိဘာဂံ ရဝံ မုဉ္စမာနာ ဝဿန္တိ။ တေသံ ဓဇပဋာကန္တရေ ဃဏ္ဋာနာနံ သဒ္ဒေန သကလနဂရဝါသိနော ရတ္တိန္ဒိဝံ ဒိဗ္ဗဂန္ဓဗ္ဗနိဃောသေန ဝိယ အာမောဒိတွာ ပမောဒိတွာ အဘိရမိဿန္တိ။ တေဟိ ပန ပါသာဒေဟိ နိစ္ဆရန္တာ ဩဘာသာ ဝိက္ကိရဏဇာလာဘာသော ဝိယ ပဇ္ဇလန္တာ ဘဝိဿန္တိ။ တေနောဘာသေန ပါသာဒါ အဂ္ဂိပဇ္ဇလိတတာလဝန သရဝနာဒီနိ ဝိယ ဝိဇ္ဇောတန္တာ ဘဝိဿန္တိ။ ပဝါဠ ကုန္ဒနီလ-

ဖလိကလောဟိတင်္ဂိဒိမယေဟိ ကူဋာဂါရသဟဿေဟိ ကုန္ဒစာပ-သတနဝိနဒ္ဓဟေမဂိရိ ဝိယ ဝိလာသမာနာ ဘဝိဿန္တိ။ တေသံ ပန ဘိတ္တီသု သမန္တတော နီလမဏိစိတ္တလတာပန္တိ သဗ္ဗရတနမယာ မကရဒန္တပန္တိ ဗျဂ္ဃပန္တိ သီဟပန္တိ အဿပန္တိ ဟတ္ထိပန္တိ ရထပန္တိ ကောဉ္စပန္တိ မယူရပန္တိ ဂရုဠပန္တိ နာဂပန္တိ ဗလာကပန္တိ မစ္ဆပန္တိ ဒေဝပန္တိ ဗြဟ္မပန္တိ ပါသာဒပန္တိ နဂပန္တိ သမုဒ္ဒပန္တိ နိန္နဂပန္တိ နဂရပန္တိ ပဉ္စဝဏ္ဏာဒယော စ သုဝိဘတ္တာ ဘဝိဿန္တိ။ လတာပဒုမာနိ ပန ပဋိစ္ဆာဒေတွာ နိရန္တရံ ဒိဗ္ဗဝဿံ ဝဿိဿတိ။ တေသု ပန ပါသာဒေသု ဧကေကသ္မိံ ဘူမကေ သတ္တသတ္တသဟဿာနိ ဂဗ္ဘာနိ သုသဇ္ဇိတဝေဠုရိယမယာနိ သတ္တသတ္တ-ပလ္လင်္ကသဟဿာနိ ရတနပိဏ္ဍကာနိ သတ္တရတနမယာနိ သတ္တသတ္တ-သေတစ္ဆတ္တသဟဿာနိ သတ္တသတ္တကာနိ ဂေါနက ပဋိက ပဋလိ ကုဒ္ဒ-လောမိက စိတ္တကုတ္တက ကောသေယျ ကဋ္ဋိဿ ကမ္ဗလာဒိမဟဂ္ဃတ္ထရဏာနိ နေကဝဏ္ဏသမုဇ္ဇလာနိ သယနသဟဿာနိ ရတနဝိစိတြာနိ သတ္တသတ္တ-ကောဋိသဟဿာနိ ဓာရယိဿန္တိ။

ဧကေကသ္မိံ ပန ပါသာဒေ သမန္တာ နာဂပမုခါ သတ္တ-သတ္တသဟဿာ ဝါရဏာ သဗ္ဗာလင်္ကာရဘူသိတာ ဥက္ခိတ္တ သောဝဏ္ဏ-ဓဇာလင်္ကာရဝိဘူသိတာ တရုဏ ဝိသမာနဝဏ္ဏာ ဟေမဇာလပဋိစ္ဆန္နာ သန္နဒ္ဓစမ္မာ ဟုတွာ ဘဝိဿန္တိ။ ဝလာဟကအဿရာဇပမုခါ အာဇာနီယာ သောဝဏ္ဏာလင်္ကာရဝိဘူသိတာ ပဋိမုက္ကသဗ္ဗရတနစမ္မာ သတ္တသတ္တ-သဟဿာ။ တထာ သတ္တရတနမယာ ဥဿိတဓဇာ သဗ္ဗာလင်္ကာရ-ဘူသိတာ တရုဏဝိသမာနဝဏ္ဏာ အတ္တနော ပဘာသမုဒယေ သကလံ ပါသာဒံ နိမုဇ္ဇာပယမာနာ သတ္တသတ္တသဟဿရထာ ဌဿန္တိ။

ဧကေကသ္မိံ ဘူမကေ အမရစ္ဆရပဋိဘာဂါ သဗ္ဗာလင်္ကာရ-ဘူသိတာ နစ္စဂီတဝါဒိတာဒီသု ကုသလဘာဝါဒိဝိလာသသံယုတ္တာ ဂဟိတ ပဉ္စင်္ဂိက တူရိယဟတ္ထာ ဝိသုဒ္ဓဇာတိသမ္ဘူတာ သတ္တ သတ္တ-သဟဿနာဋကိတ္ထိယော ဘဝိဿန္တိ။ တာသု သဗ္ဗဇေဋ္ဌိကာ အဂ္ဂ-မဟေသီ စန္ဒမုခီ နာမ ဘဝိဿတိ အဘိရူပါ ဒဿနီယာ ပါသာဒိကာ ပရမာယ ဝဏ္ဏပေါက္ခရတာယ သမန္နာဂတာ နာတိဒီဃာ နာတိရဿာ နာတိကိသာ နာတိထူလာ နာတိကဏှာ နစ္စောဒါတာ အတိက္ကန္တာ

မနုဿဝဏ္ဏံ အပ္ပတွာ ဒိဗ္ဗဝဏ္ဏံ။ တဿာ ပန သရီရတော စန္ဒနဂန္ဓော ဝါယတိ။ မုခတော ဥပ္ပလဂန္ဓော ဝါယတိ။ သရီရပ္ပဘာ ဒွါဒသဟတ္ထံ ဂဏှာတိ။ ကပ္ပာသ တူလ ပိစု သမ္ဖဿပဋိဘာဂေါ သရီရသမ္ဖဿော။ ပဉ္စကလျာဏီ ပစ္ဆိမဘာဝိကာ ဘဝိဿတိ။

ပုတ္တော ပနဿ ဗြဟ္မဝဍ္ဎကုမာရော နာမ။ သောပိ ရာဟုလကုမာရော ဝိယ ပူရိတပါရမီ ပစ္ဆိမဘာဝိကော။ တံပမုခါ ပရောသဟဿာ ပုတ္တာ ဘဝိဿန္တိ။ ဧကေကသ္မိံ ပါသာဒေ ယောဇနပ္ပမာဏာ စတ္တာရော နိဓိကုမ္ဘာ ဥဂ္ဂိရိတသဗ္ဗရတနာ ဌဿန္တိ။ စတူသု ကဏ္ဏေသု စတ္တာရော ကပ္ပရုက္ခာ ပထဝိံ ဘိန္ဒိတွာ ဥဋ္ဌဟိဿန္တိ နာနာဝတ္ထ နာနာလင်္ကာရ ဥပကရဏေဟိ သမုဇ္ဇလမာနာ။ ဧကေကသ္မိံ ပါသာဒေ သယံ ဒေဝေါ ဝိယ အလင်္ကတပဋိယတ္တော သဗ္ဗာလင်္ကာရဘူသိတော အနောပမာယ ရူပသမ္ပဒါယ သမင္ဂနာရီဂဏပရိဝုတော ဝဿသဟဿံ သမ္ပတ္တိံ အနုဘဝမာနော ဝသိဿတိ။

တဒါ မဟာသတ္တဿ ပုညာနုဘာဝေန စောဒိယမာနာ သကလဇမ္ဗုဒီပေ ကေတုမတီနဂရပမုခေသု စတုရာသီတိနဂရသဟဿေသု ရာဇာနော သင်္ခညာ စက္ကဝတ္တိနာ သဒ္ဓိံ ဒေဝမနုဿာ စ မဟာသတ္တံ ဥပသင်္ကမိတွာ “မာရိသ မယံ တုမှာကံ ဝေယျာဝစ္စံ ကာတုံ ပစ္စာသီသာမာ”တိ မုခံ ဩလောကယမာနာ ဌဿန္တိ။ မဟာသတ္တော “အတ္ထိ အမှာကံ ဝေယျာဝစ္စကံ၊ ဂစ္ဆထ တုမှေ သကံ ဘဝန”န္တိ တေ ဥယျောဇေဿတိ။ သကလပထဝိမဏ္ဍလံ ဥဃ္ဃောသိတဆဏမိဝ ဒေဝနဂရံ, သုသဇ္ဇိတမိဝ နန္ဒနဝနုယျာနံ, ပါရိဆတ္တကနက္ခတ္တနိဿိတာ ဝိယ သုဓမ္မာ ဒေဝသဘာ, အတိဝိယ သဿိရိကသောဘဂ္ဂပတ္တံ သကလလောကတော သိရိံ အာနေတွာ သမ္ပိဏ္ဍိတမိဝ ဘဝိဿတီတိ သကလဇမ္ဗုဒီပေါ နီလမဏိဘူရိ ဝိယ စတုရင်္ဂုလဟရိတတိဏဆန္နော နိစ္စကာလံ သုဖုလ္လ လတာဂုမ္ဗ ပါဒပသမ္ဘရိတော ကုက္ကုဋ သမ္ပာတက ဂါမ နိဂမ သမာကိဏ္ဏော စောရကဏ္ဋက ဝိရဟိတော အပဂတ ဒိဋ္ဌိဂဟနော ရာဇဓာနီသမုဇ္ဇလိတော ဥတ္တရကုရု အာဠကမန္ဒာဝိသာဏာဒိ ရာဇဓာနိံ အဝဟသမာနော မသက္ကသာရ ဘဝန-

ကပ္ပေါ သဗ္ဗရတနသမ္ပန္နော သုဘိက္ခော သမတိတ္တိက နဒီ တဠာကာဒိကတ္တာ ခေမော ဗဟု အန္န ပါန ခဇ္ဇ ဘောဇ္ဇ လေယျ မစ္ဆ မံသုရော နာနာဝတ္ထာဘရဏာဒိဥပဘောဂ ပရိဘောဂ သမိဒ္ဓေါ ဘေရိသဒ္ဒေန သင်္ခသဒ္ဒေန ပဏဝသဒ္ဒေန သမ္မသဒ္ဒေန တာဠသဒ္ဒေန ဟတ္ထိသဒ္ဒေန အဿသဒ္ဒေန ရထသဒ္ဒေန ဧကနိဂ္ဃေါသော ဧကနိန္နာဒေါ ဘဝိဿတိ။

တဒါ ဗောဓိသတ္တော ဒေဝလောကတော အာဂတော။ ကေတုမတိယာ ရာဇဓာနိယာ တသ္မိံ တသ္မိံ ဥတ္တမကုလေ နိဗ္ဗတ္တာ အဋ္ဌာရသကောဋိဒေဝပုတ္တာ ဗောဓိသတ္တဿ အမစ္စမဏ္ဍလာ ဘဝိဿန္တိ။ ဧဝံ သုသမိဒ္ဓေ မဟာဘောဂေ ပုဏ္ဏပါရမီ အဇိတကုမာရော အဂါရမဇ္ဈေ မဟန္တံ ယသံ အပရိမိတသိရိံ အနုဘဝန္တော အဋ္ဌ ဝဿသဟဿံ ဝသိ။

စတ္တာရိ မဟာနိမိတ္တာနိ ဒိဿမာနာနိ

စန္ဒမုခိယာ အဂ္ဂမဟေသိယာ ပုတ္တေ ပဋိလဒ္ဓေ ပရိပါကဂတေ ဉာဏေ ကာလေ ပရိပုဏ္ဏေ ဧကဒိဝသံ မဟန္တေန အာနုဘာဝေန ဒေဝဝိမာနဿ သဿိရိကံ ရထဝရမာရုယှ ဥယျာနံ ဂစ္ဆန္တော ဒေဝတာနိမ္မိတံ ဇရာဇိဏ္ဏရူပံ ဒိသွာ ယောဗ္ဗနမဒံ ပဟာယ နိဗ္ဗိန္နမာနသော နိဝတ္တိတွာ ပုန ဒိဝသံ ဥယျာနံ ဂစ္ဆန္တော တထေဝ ဗျာဓိရူပံ ဒိသွာ အာရောဂျမဒံ ပဟာယ တတော နိဝတ္တိတွာ ပုန ဧကဒိဝသံ ဥယျာနံ ဂစ္ဆန္တော တထေဝ မတကရူပံ ဒိသွာ ဇီဝိတမဒံ ပဟာယ ဒိဋ္ဌဇဇ္ဇရော ဝိယ ဝဇိရပဗ္ဗတေ ဒိဋ္ဌနိဿီရိကော ဝိယ အဘိနဝသံဖုလ္လ ကနက ပဝရ ပဒုမေ ဒိဋ္ဌဘယကာရဏော ဝိယ အာဒိတ္တဘဝေ ဒိဋ္ဌသောမ္မာဘာဝေါ ဝိယ သရဒပုဏ္ဏစန္ဒေ ဒိဋ္ဌသရီရနိဿန္ဒနကော ဝိယ ဒေဝပြဟ္မဝိမာနေ အတ္တနော သိရိသမ္ပတ္တိယံ ပဋိလဒ္ဓဝိပ္ပဋိသာရီ နန္ဒနဝနေ ဥက္ကဏ္ဌိတဒေဝပုတ္တော ဝိယ အတ္တနော သိရီဘာဝေ ဥက္ကဏ္ဌိဿတိ။

ပုန ဧကဒိဝသံ ဥယျာနံ ဂစ္ဆန္တော အာကာသေ ဒေဝတာဒဿိတံ သမဏရူပံ ဒိသွာ တဒဘိနန္ဒိတွာ ဥယျာနကီဠံ အနုဘဝိတွာ ဒေဝတာဟိ အလင်္ကတော နဂရံ ပဝိသိတွာ ပါသာဒံ အဘိရုယှ

သန္တိပဒံ နိဗ္ဗာနံ ပရိယေသန္တော မဟာဘိနိက္ခမနံ နိက္ခမိဿတိ။ ဝိတ္ထာရကထာ ပန ဟေဋ္ဌာ နိဒါနကထာယ ဂဟေတဗ္ဗာတိ။

မဟာဘိနိက္ခမနံ

ကုဒါနိ ပဓာနစာရိံ အနုပဗ္ဗဇိတသမ္ဗောဓိံ စ ဒဿေန္တော သတ္ထာ-

၅၃။ သတ္တာဟံ ပဓာနစာရံ၊ စရိတွာ ပုရိသုတ္တမော။
ပါသာဒေနေဝ လင်္ဃိတွာ၊ နိက္ခမိဿတိ သော ဇိနော။

၅၄။ မိတ္တာမစ္စသဟာယေဟိ၊ ဉာတိသာလောဟိတေဟိ စ။
စတုရင်္ဂိနိယာ သေနာယ၊ ပရိသာဟိ စတုဝဏ္ဏိဟိ။

၅၅။ စတုရာသီတိသဟဿေဟိ၊ ရာဇကညာဟိ ပုရက္ခိတော။
မဟတာ ဇနကာယေန၊ အဇိတော ပဗ္ဗဇိဿတိ။

၅၆။ စတုရာသီတိသဟဿာနိ၊ ဗြာဟ္မဏာ ဝေဒပါရဂူ။
မေတ္တေယျဿ ပဗ္ဗဇိတေ၊ ပဗ္ဗဇိဿန္တိ တေ တဒါ။

၅၇။ ကုသိဒတ္တော ပုရာဏော စ၊ ဥဘယော တေပိ ဘာတရော။
စတုရာသီတိသဟဿာနိ၊ ပဗ္ဗဇိဿန္တိ တေ တဒါ။

၅၈။ ဇာတိမိတ္တော ဝိဇယော စ၊ ယုဂါ အမိတပုဒ္ဓိနော။
ပစ္စုပေဿန္တိ သမ္ဗုဒ္ဓံ၊ စတုရာသီတိသဟဿကော။

၅၉။ သုဒ္ဓိကော နာမ ဂဟပတိ၊ သုဒ္ဓနာ စ ဥပါသိကာ။
ပစ္စုပေဿန္တိ သမ္ဗုဒ္ဓံ၊ စတုရာသီတိသဟဿကော။

၆၀။ သင်္ဃော နာမ ဥပါသကော၊ သင်္ဃာ နာမ ဥပါသိကာ။
ပစ္စုပေဿန္တိ သမ္ဗုဒ္ဓံ၊ စတုရာသီတိသဟဿကော။

၆၁။ သုဒ္ဓနော နာမ ဂဟပတိ၊ သုဒတ္တော ကုတိ ဝိဿုတော။
ပစ္စုပေဿန္တိ သမ္ဗုဒ္ဓံ၊ စတုရာသီတိသဟဿကော။

၆၂။ ကုတ္ထီ ယသဝတီ နာမ၊ ဝိသာခါ ကုတိ ဝိဿုတာ။
စတုရာသီတိသဟဿေဟိ၊ နရနာရီဟိ ပုရက္ခိတာ။
နိက္ခမိဿန္တိ နေက္ခမ္မံ၊ မေတ္တေယျဿာနုသာသနေ။

၆၃။ အညေ နာဂရိကာ စေဝ၊ တတော ဇာနပဒါ ဗဟူ။
ခတ္တိယာ ဗြာဟ္မဏာ ဝေဿာ၊ သုဒ္ဒါစေဝ အနပ္ပကာ။

၆၄။ နေက္ခမ္မာဘိမုခါ ဟုတွာ၊ နာနာဇစ္စာ မဟာဇနာ။
မေတ္တေယျဿာနုပဗ္ဗဇ္ဇုံ ပဗ္ဗဇိဿန္တိ တေ တဒါ။

၆၅။ ယသ္မိံ စ ဒိဝသေ ဓီရော၊ နေက္ခမ္မံ အဘိနိက္ခမိ။
နိက္ခန္တဒိဝသေယေဝ၊ ဗောဓိမဏ္ဍံ ဥပေဟိတိ။

၆၆။ အပရာဇိတေ နိသဘဋ္ဌာနေ၊ ဗောဓိပလ္လင်္ကမုတ္တမေ။
ပလ္လင်္ကေန နိသီဒိတွာ၊ ဗုဇ္ဈိဿတိ မဟာယသော-တိ
အာဟ။

၅၃။ တတ္ထ **သတ္တာဟံ ပဓာနစာရံ စရိတွာတိ** ဥပရိပါသာဒသိရိဂဗ္ဘေယေဝ သတ္တဒိဝသာနိ ပဓာနယောဂံ ကရိတွာ။ သုစရိတဒုစ္စရိတာဒီနိ ကောဋ္ဌာဒီသု ဝါ ဓနဓညာနိ ပူရေန္တီတိ ပုရိသာ။ အပူရေန္တာပိ တဗ္ဗောဟာရေနေဝ ဝုစ္စန္တိ ခန္ဓသန္တာနေ နိရူဟတ္တာ တဗ္ဗောဟာရဿ။ ပုဗ္ဗပုရိသတ္တာ ပုရိသာနံ ပုရိသောယေဝ ဝါ ဥတ္တမောတိ **ပုရိသုတ္တမော**။ သေသစောဒနာပရိဟာရော စ ဣတ္ထိနံ ဝတေန ဒွိပဒုတ္တမသဒ္ဒေ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗော။ **ပါသာဒေနေဝါတိ** ဟတ္ထိယာနအဿယာနကိစ္စေန အာကာသေ ဥလ္လင်္ဃိတွာ ဂစ္ဆမာနေန နာဋကာဒိဘရိတေန ရတနပါသာဒေနေဝ အဘိနိက္ခမနံ နိက္ခမိဿတိ။

၅၄။ **မိတ္တာတိ** မေတ္တိယသယ်ငှိတာ။ **အမစ္စာတိ** သဗ္ဗကိစ္စေသု ဗျာဝဋာ။ သုခဒုက္ခေသု သဟ အယန္တိ ပဝတ္တန္တီတိ **သဟာယာ**။ **ဉာတီတိ** ဉာတကာ။ **သာလောဟိတာတိ** သမာနလောဟိတာ။ တတ္ထ သုခဒုက္ခသမ္ဗန္ဓာ မိတ္တာ။ သဗ္ဗဗျာပါရေသု ယုတ္တာ အမစ္စာ။ အသမ္ဗဒ္ဓါ သဟာယာ။ ဘာတုဘဂိနီမာတုလာဒယော သမာနလောဟိတာ သာလောဟိတာ။ အဝသေသာ အဇ္ဈတ္တိကာ ဉာတီ။ **ပရိသာဟိ စတုဝဏ္ဏာဟိတိ** ခတ္တိယဗြာဟ္မဏဝေဿသုဒ္ဒဝသေန စတုဝဏ္ဏာဟိ စတုဇာတီဟိ ပရိသာဟိ။

၅၅။ **ရာဇကညာဟီ**တိ သကျရညော စတုရာသီတိ သဟ-ဿေဟိ ရာဇကညာဟိ။ ရညာ အနုညာတာဟိ ပရိဝါရိတော နိက္ခမိဿတီတိ ဒဿေတိ။ **မဟတာ ဇနကာယေနာ**တိ မဟန္တေန ဇနသမူ-ဟေန။ **အဇိတော ပဗ္ဗဇိဿတီ**တိ ပါသာဒဒွါရေယေဝ မဟာဗြဟ္မုနာ အာဘတံ ဣသိနိသေဝိတံ အရဟတ္တဓဇံ ဂဟေတွာ ပဗ္ဗဇိဿတိ။

၅၆။ **ဝေဒပါရဂူ**တိ ဣရုဗ္ဗေဒ ယဇုဗ္ဗေဒ သာမဝေဒ-သင်္ခါတေသု အင်္ဂေသု တီသု ဝေဒေသု ပါရံ နိဋ္ဌံ ဂတာ။ **ပဗ္ဗဇိဿန္တိ တေ တဒါ**တိ ဗောဓိသတ္တဿ ပဗ္ဗဇိတဒိဝသေယေဝ သဗ္ဗေ တဿ အနုပဗ္ဗဇိဿန္တိ။

၅၇။ **ဣသိဒတ္တော ပူရာဏော**တိ ဒွိန္နံ ဘာတရာနံ နာမံ။ တေ ကိရ စတုရာသီတိသဟဿ ပရိဝုတာ ဗြဟ္မဏကုမာရာ ပစ္စေက-ပရိသံ ဂဟေတွာ ပဗ္ဗဇိဿန္တိ။

၅၈။ **ယုဂါ**တိ ဒွေ ဇနာ။ **အမိတဗုဒ္ဓိနော**တိ အပရိယန္တ-ဗုဒ္ဓိနော။ အဂ္ဂဓမ္မဒေသနာယေဝ အရိယမဂ္ဂဖလံ ပဋိဝိဇ္ဈိတုံ သမတ္ထာ။ **ပစ္စုပေဿန္တီ**တိ ဥပဂစ္ဆိဿန္တိ။ **စတုရာသီတိ သဟဿကော**တိ စတုရာ-သီတိသဟဿသင်္ခါတာယ ပရိဝုတော။

၅၉။ **သုဒ္ဓိကော နာမ ဂဟပတိ၊ သုဒ္ဓနာ စ ဥပါသိကာ**တိ သုဒ္ဓိကသေဋ္ဌိ စတုရာသီတိသဟဿဥပါသကပရိသာယ သဒ္ဓိံ သုဒ္ဓနာ စ ဥပါသိကာ စတုရာသီတိသဟဿဥပါသိကာပရိသာယ သဒ္ဓိံ ပဗ္ဗဇိဿတိ။

၆၂။ **ဝိသာခါ ဉာတိ ဝိဿုတာ**တိ ဝိသာခါတိ ပါကဋာ ဥပါသိကာ။ **မေတ္တေယျဿာနုသာသနေ**တိ မေတ္တေယျသာသနေ။

၆၃။ **အညေ နာဂရိကာ စေဝါ**တိ သုဘူတာ နာဂရိကာ အညေ နဂရဝါသိနော စေဝါတိ အတ္ထော။ **ဇာနပဒါ**တိ ဇနပဒဝါသိ-နော။

၆၄။ **နေက္ခမ္မာဘိမုခါ**တိ နေက္ခမ္မနိန္နာ။ **နာနာဇစ္စာ**တိ နာနာ-ဇာတိကာ။

၆၅။ **နိက္ခန္တဒိဝသေယေဝါ**တိ ပါသာဒေ သတ္တာဟံ ပဓာန-စာရိကံ စရိတွာ တတော ပါသာဒတော နိက္ခန္တဒိဝသေယေဝ။ **ဗောဓိမဏ္ဍံ ဥပေဟီ**တိ ဗောဓိပလ္လင်္ကံ ဥပဂစ္ဆိဿတိ။ အဘိရုဟိဿတီတိ အတ္ထော။

၆၆။ **အပရာဇိတော**တိ အဇိတော ဇေတုမသက္ကုဏေယျော။ **နိသဘဋ္ဌာနေ**တိ ဥတ္တမဋ္ဌာနေ။ တဒေဝ ဝိဝရန္တော သတ္ထာ အာဟ “ဗောဓိပလ္လင်္ကမုတ္တမေ”တိ။ အထ ဝါ သကလလောကေန စာလေတု-မသက္ကုဏေယျော ပထဝိယံ အစလဋ္ဌာယီ အာဇညဿေဝ ဥသဘ-ဝရော ဝိယ စတုပရိသပထဝိယံ ဗုဒ္ဓတ္တ အာသဝက္ခယန္တရာယ နိယျာနေသု ဝိဂတ သာရဇ္ဇ သဉ္ဇီတ စတုဝေသာရဇ္ဇပါဒေဟိ အစလဋ္ဌာယိတာယ သဗ္ဗေ ဗုဒ္ဓါ နိသဘသဒိသတ္တာ “နိသဘာ”တိ ဝုစ္စန္တိ။ ဝုတ္တံ ဟေတံ “ဒသဗလဓာရိ ပုရိသာသဘော ပုရိသသီဟော”[၁]တိ အာဒိ။ တေယေဝ ကေဟိစိ ပစ္စာဏိကေဟိ အဇိနိတတ္တာ အပရာဇိတာ။ တေယေဝ နိသဘာ အပရာဇိတနိသဘာ။ တံ ပန ဌာနံ တေဟိ သဗ္ဗေဟိ သဗ္ဗညုတံ ပဋိဝိဇ္ဈိတွာ ဌာနတော အပရာဇိတနိသဘာနံ ဌာနန္တိ “အပ-ရာဇိတနိသဘဋ္ဌာန”န္တိ ဝုစ္စတိ။ တသ္မိံ အပရာဇိတနိသဘဋ္ဌာနေ။

ဗောဓိ ဝုစ္စတိ ဉာဏံ။ တံပဋိဝိဒ္ဓဋ္ဌာနတော တံယောဂေန ရုက္ခောပိ “ဗောဓီ”တိ ဝုစ္စတိ။ တံမူလေ သမ္ဘူတော ပလ္လင်္ကော ဗောဓိပလ္လင်္ကော။ အထ ဝါ သဗ္ဗညုတဉာဏပဒဋ္ဌာနအဂ္ဂမဂ္ဂပဋိဝိဒ္ဓဋ္ဌာနံ ဗောဓိပလ္လင်္ကော။ ဗောဓိပလ္လင်္ကမေဝ ဥတ္တမောတိ ဗောဓိပလ္လင်္ကမုတ္တ-မော။ တသ္မိံ **ဗောဓိပလ္လင်္ကမုတ္တမေ**။

ပလ္လင်္ကေနာတိ တိသန္ဓိပလ္လင်္ကေန။ **ဗုဇ္ဈိဿတီ**တိ အနန္တ-ဉာဏပရိဝါရံ သဗ္ဗညုတဉာဏံ ပဋိဝိဇ္ဈိဿတိ။ တဒါ ပန မေတ္တေယျော ဗောဓိသတ္တော ဩသာနဒိဝသေ ပဗ္ဗဇိတရူပံ ဒိသွာ သုဝဏ္ဏပဉ္ဇရေ ဥက္ကဏ္ဌိတော ကေသရသီဟရာဇာ ဝိယ ဝုတ္တပ္ပကာရ သမ္ပတ္တိ သိရိ-သမ္ပုဏ္ဏေသု ရတနပါသာဒေသု ဥက္ကဏ္ဌိတရူပေါ မဟာဘိနိက္ခမနံ နိက္ခမိတုကာမော ဘဝိဿတိ။ အထ တသ္မိံ ခဏေ သကလ-ဒသသဟဿစက္ကဝါဠဒေဝတာ ဣမသ္မိံ စက္ကဝါဠေ သန္နိပတိဿန္တိ။ သကလရာဇဓာနီ ဇမ္ဗုဒီပေ စ ကောလာဟလံ ဘဝိဿတိ

၁။ မဟာနိဒ္ဒေသ။ ၁၃၈၊ ၃၅၇။ ပဋိသံ။ ၃၇၅၊ ၃၈၃။

“အဓိတကုမာရော အဇ္ဇ မဟာဘိနိက္ခမနံ နိက္ခမိဿတီ”တိ။ တသ္မိံ ခဏေ သဗ္ဗော ရာဇာ စတုရာသီတိနာဋ္ဌကသဟဿေဟိ ပရိဝုတော ပါသာဒံ ပရိဝါရေတွာ ဌဿတိ။ သေသခတ္တိယဗြာဟ္မဏဥပါသကဥပါသိကာ နာဂရာ ဇာနပဒါ ဝုတ္တပ္ပကာရပရိသာ ဂဟိတ ဂန္ဓ မာလာဓူမ ကဒလိ ဓဇ ပုဏ္ဏပါတိ ကုသုမပါတိအာဒိဟတ္ထာ။ ဥပရိအာကာသေ ဒေဝတာ ဂဟိတဆဏဝေသာ ဒိဗ္ဗ ကုသုမ ဂန္ဓာဒိဟတ္ထာ သာဓုကာရနိဂ္ဃောသေန စ ယာဝ အကနိဋ္ဌာ ဧကနိန္နာဒံ ကုရုမာနာ ဌဿန္တိ။ စက္ကဝါဠပဗ္ဗတ အကနိဋ္ဌဘဝနာဒီသု ဌိတဒေဝတာဟိ သုဝဏ္ဏ ရဇတမဏိ ပဝါဠ ဖလိက ကာစ လောဟိတင်္က မသာရဂလ္လာဒိမယ ရတနစင်္ကောဋကေဟိ ဝိသိဋ္ဌ ကုသုမ ဂန္ဓ စုဏ္ဏာဒီဟိ သကလမေဒနီ နိရန္တရံ ပါဝဿက ဃန မဟာမေဃဓာရာဟိ အဇ္ဈောတ္ထဋာ ဝိယ ဘဝိဿတိ။ တသ္မိံ ခဏေ ရတနပါသာဒေါ ပထဝိတော အာကာသံ ဥပ္ပတမာနော ဝိယ သုဝဏ္ဏဟံသရာဇာ ဗောဓိသတ္တအဂ္ဂမဟေသီနာဋကာဒီဟိ သမ္ပုဏ္ဏောယေဝ အာကာသံ ဥလ္လင်္ဃိဿတိ။

တသ္မိံ ခဏေ သကလပရိသာ မဟာသတ္တဿ ပုညာနုဘာဝေန စက္ကဝတ္တိနော ရာဇာနုဘာဝေန ဒေဝတာနံ ဒေဝါနုဘာဝေန အာကာသံ ဥလ္လင်္ဃိဿတိ။ ယေ ယေ မဟာသတ္တေန သဒ္ဓိံ ဂန္တုကာမာ ဘဝိဿန္တိ။ တေ တေ အာကာသံ အတ္တာနံ ပဿိဿန္တိ။ မဟာဗြဟ္မာ တိယောဇနိကံ သေတစ္ဆတ္တံ ဓာရေဿတိ။ သက္ကော သင်္ခံ ဓမမာနော ဌဿတိ။ သုယာမော ဝါလဗီဇနိံ ဂဟေတွာ သန္တုသိတော တာလဝဏ္ဋံ ပဉ္စသိခေါ ဗေဠုဝပဏ္ဍုဝီဏံ ဝါဒယမာနော စတူသု ဒိသာသု ခဂ္ဂဟတ္ထာ မဟာရာဇာနော ဒိဗ္ဗ ကုသုမာဒိ ဘရိတ သုဝဏ္ဏာဒိစင်္ကောဋကဟတ္ထာ ဒေဝကုမာရိယော နာနာဒိသာသု ခဂ္ဂဟတ္ထာ ယက္ခသေနာပတိနော သမန္တာ ဒိဗ္ဗဓဇ ဟတ္ထာ အသုရာ မဏိဒဏ္ဍဒီပကဟတ္ထာ နာဂရာဇာနော သိလောက ဂန္ဓဗ္ဗ ကုရုမာနာ သုပဏ္ဏာ မဓုရဂီတေန ဂါယန္တာ ကိန္နရာ ဒိဗ္ဗနစ္စံ နစ္စန္တာ ဂန္ဓဗ္ဗာ ယက္ခဒေဝတာ ဒသသု ဒိသာသု ဌဿန္တိ။ ဧဝရူပေန သိရိသောဘဂ္ဂေန ဒိဗ္ဗမာနုသိကပရိသာယ ပရိဝုတော ပဗ္ဗတာနံ နစ္စေန ဝါရဏာနံ ကောဉ္စနာဒေန တုရင်္ဂါနံ

ဟံသနေန သီဟာနံ သီဟနာဒေန ဗျဂ္ဃါနံ ဝိဇမ္ဘနေန ဟံသာနံ တုဍ္ဍိကာရေန ဒေဝတာနံ သာဓုကာရေန အသုရာနံ ထုတိဃောသေန ဗြဟ္မာနံ အပ္ဖောဋနေန ဧကနိန္နာဒံ ဧကနိဂ္ဃောသဇာတံ အာကာသံ အလင်္ကရမာနော ပါသာဒေန ဂန္တွာ ဗောဓိမဏ္ဍသမီပံ ဥပသင်္ကမိဿတိ။ ပါသာဒေါ ဗောဓိမဏ္ဍသမီပေ အာကာသတော ဩတရိတွာ ရမဏီယေ ဘူမိဘာဂေ ပတိဋ္ဌဟိဿတိ။ တတ္ထ သတ္တာဟံ သိရိဂဗ္ဘေယေဝ ပဓာနံ ပဝတ္တေတွာ သတ္တမေ ဒိဝသေ တတော နိက္ခမိဿတိ။

ပဗ္ဗဇ္ဇာကထာ

တသ္မိံ ခဏေ မဟာဗြဟ္မာ ဒိဗ္ဗမယအဋ္ဌပရိက္ခာရေ ဂဟေ-တွာ တံ ဌာနံ ပါပုဏိဿတိ။ အထ မဟာသတ္တော ရတနခဂ္ဂေန သမောဠိကေသကလာပံ ဆိန္ဒိတွာ အာကာသေ ခိပိတွာ ဗြဟ္မဟတ္ထတော ပရိက္ခာရေဟိ ပဗ္ဗဇိဿတိ။ တသ္မိံ ဝုတ္တပ္ပကာရာ ပရိသာ မဟာသတ္တံ အနုပဗ္ဗဇိဿတိ။

အဘိသမ္ဗောဓိကထာ

သော ပဗ္ဗဇိတွာ စန္ဒမုခိယာ ဒေဝိယာ ဒိန္နံ ဒိဗ္ဗောဇပက္ခိတ္တံ ခီရမဓုပါယာသံ ပရိဘုဉ္ဇိတွာ သာယဏှသမယေ ဒက္ခိဏဒိသာဘာဂေန မဟာဗောဓိမဏ္ဍံ အာရုယှ ပါစီနဒိသာယ မဟာဗောဓိရုက္ခံ ဥပနိဿာယ အပရာဇိတပလ္လင်္ကေ ပါစီနလောကဓာတုံ ဩလောကယမာနော နိသိန္နော သနာဠကာယ ပရိသာယ ဒိဗ္ဗမာနုသကာယ ပရိဝုတော ယေဝ ပုရိမယာမေ ပုဗ္ဗေနိဝါသံ အနုဿရိတွာ မဇ္ဈိမယာမေ ဒိဗ္ဗစက္ခုံ ဝိသောဓေတွာ ပစ္ဆိမယာမေ ဒွါဒသပဒိကံ ပစ္စယာကာရံ အနုလောမပဋိလောမဝသေန သမ္မသန္တော အရုဏုဂ္ဂမနေယေဝ သဗ္ဗညုတဉာဏံ ပဋိဝိဇ္ဈိတွာ “အနေကဇာတိသံသာရ”န္တိ အာဒိကံ ဥဒါနံ ပဝတ္တေတွာ ဗောဓိသမီပေယေဝ သတ္တသတ္တာဟံ ဝီတိနာမေတွာ ဗြဟ္မယာစနံ ပဋိစ္စ ဣသိပတနံ ဂန္တွာ ဓမ္မစက္ကံ ပဝတ္တေဿတိ။ တံ ဒဿေန္တော သတ္ထာ—

၆၇။ ဥပေတွာ ဥယျာနဝရံ၊ ဖုလ္လံ နာဂဝနံ ဇိနော။
အနုတ္တရံ ဓမ္မစက္ကံ၊ ဧဝံ သော ဝတ္တယိဿတိ။

၆၈။ ဒုက္ခံ ဒုက္ခသမုပ္ပါဒံ၊ ဒုက္ခဿ စ အတိက္ကမံ။
အရိယဉ္စဋ္ဌင်္ဂိကံ မဂ္ဂံ၊ ဒုက္ခူပသမဂါမိနံ။

၆၉။ တဒါ မနုဿာ ဟေဿန္တိ၊ သမန္တာ သတယောဇနေ။
ပရိသာ လောကနာထဿ၊ ဓမ္မစက္ကပဝတ္တနေ။

၇၀။ တတော ဘိယျော ဗဟူ ဒေဝါ၊ ဥပေဿန္တိ တဟိံ ဇိနော။
နေသံ မောစေဿတိ တဒါ၊ ဗန္ဓနာ သတသဟဿကောဋိနန္တိ
အာဟ။

၆၇။ တတ္ထ ဥပေတွာ ဥယျာနဝရံ၊ ပုန္နာဂဝနန္တိ မူလတော ယာဝ အဂ္ဂါ သဗ္ဗပါလိဖုလ္လံ ပဉ္စဝိဓဘမရဂဏာနုသဉ္စရိတသာခန္တရံ မယူရမတ္တကောကိလာဒိဝိဟင်္ဂဝိကူဇိတံ နန္ဒနဥယျာနဝနကပ္ပံ နာဂဘဝနံ နာမ ဥယျာနဝရံ ဥပဂန္တွာ။ အနုတ္တရံ ဓမ္မစက္ကန္တိ ဥတ္တမံ သမဏဗြာဟ္မဏဒေဝမနုဿမာရဗြဟ္မာဒီဟိ အပ္ပဋိဝတ္တိယံ တိပရိဝဋ္ဋံ ဒွါဒသာကာရံ ဒေသနာစက္ကံ ဝတ္တယိဿတိ ကထယိဿတီတိ အတ္ထော။

၆၈။ တဒါ ပန သကလဒသသဟဿစက္ကဝါဠဒေဝတာ အဝသေသမနုဿာ စ တသ္မိံ ဥယျာနေ သန္နိပတိဿန္တိ။ မာနုဿိကပရိသာ သမန္တာ သတယောဇနိကာ ဘဝိဿန္တိ။ ဒိဗ္ဗပရိသာ သကလစက္ကဝါဠဂဗ္ဘပူရိတာ ဘဝိဿန္တိ။ ဧဝရူပပရိသမဇ္ဈေ နိသီဒိတွာ မေတ္တေယျော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဒုက္ခံ ဒုက္ခသမုပ္ပါဒန္တိအာဒိနာ နယေန ပဝတ္တဓမ္မစက္ကံ ပဝတ္တယိဿတီတိ။

ဒုက္ခန္တိအာဒီသု နိဗ္ဗစနဝသေန ဧဝံ သမာသတော အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ တတ္ထ ကုစ္ဆိတတ္ထော ဒုသဒ္ဒေါ 'ဒုပုတ္တော'တိအာဒီသု ဝိယ။[1] တုစ္ဆတ္ထော ခံ-သဒ္ဒေါ တုစ္ဆာကာသဒီပနတော ခံ-သဒ္ဒေါ ဝိယ။[2] တသ္မာ အဗ္ဘုတ္တိကာဒိဘေဒ အနေကာဒီနဝ ပဒတ္တာ ကုစ္ဆိတတ္ထေန အဝိညူပရိကပ္ပိတ ဓုဝ သုဘ အတ္တ သုခါဘာဝါ တုစ္ဆတ္ထေန စ အာဒိသစ္စံ ဒုက္ခန္တိ ကထီယတီတိ။ သမာယောဂတ္ထော သံသဒ္ဒေါ "သမာဂမော"-

၁။ ၂။ အဘိ၊ ၄၊ ၂။ ၇၈-၉။ ပဋိသံ၊ ၄၊ ၁။ ၅၁။ ဝိသုဒ္ဓိ၊ ၂။ ၁၂၅။

တိအာဒီသု ဝိယ။[၁] ဥပ္ပတ္တိအတ္ထော ဥပ္ပါဒသဒ္ဒေါ။ တသ္မာ ဒုတိယသစ္စံ ဒုက္ခံ အဝသေသပစ္စယသမာယောဂေ သမဝါယေ သတိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ဧတေန ဟိ "ဒုက္ခသမုပ္ပါဒေါ"တိ ဝုစ္စတိ၊ တတိယသစ္စံ ပန တံ ပဋိစ္စ သဗ္ဗဿ ဒုက္ခဿ အတိက္ကမနတော "ဒုက္ခဿ စ အတိက္ကမော"တိ ဝုစ္စတိ၊ နိဒ္ဒေါသဋ္ဌော အရိယော။ ကိလေသဝိနဿနတော တတော အာရာ ပဝတ္တောတိ အရိယော။ အဋ္ဌင်္ဂါနိ ဧတဿ သန္တီတိ အဋ္ဌင်္ဂိကော။ နိဗ္ဗာနံ မဂ္ဂတီတိ မဂ္ဂေါ။ မဂ္ဂီယတိ တဒတ္ထိကေဟီတိ မဂ္ဂေါ။ အထ ဝါ မာ-ဣတိသဒ္ဒေါ မာရဏတ္ထော။ ဂ-သဒ္ဒေါ ဂမနတ္ထောတိ။ အကုသလေ မာရေန္တော ဂစ္ဆတိ ပဝတ္တတိ ပထဝိရသံ ဝိနာသယံ ဂစ္ဆမာနံ ဝိယ အသနိဝိစက္ကန္တိ မဂ္ဂေါ။ ဒုက္ခံ ဥပသမတိ ဧတေန သယံ ဝါ ဒုက္ခံ ဥပသမေတီတိ ဒုက္ခူပသမော။ နိဗ္ဗာနံ။ ဒုက္ခူပသမဂါမိနံ အရိယံ အဋ္ဌင်္ဂိကံ မဂ္ဂံ ဒေသေဿတိ ပဝတ္တေဿတီတိ သမ္ဗန္ဓော။

တံ ပန ဒုက္ခသစ္စံ ဘဂဝတာ "ဇာတိပိ ဒုက္ခာ၊ ဇရာပိ ဒုက္ခာ၊ ဗျာဓိပိ ဒုက္ခော၊ မရဏမ္ပိ ဒုက္ခံ၊ သောကပရိဒေဝဒုက္ခဒောမနဿု-ပါယာသာပိ ဒုက္ခာ။ အပ္ပိယေဟိ သမ္ပယောဂေါပိ ဒုက္ခော။ ပိယေဟိ ဝိပ္ပယောဂေါပိ ဒုက္ခော။ ယမ္ပိစ္ဆံ န လဘတိ၊ တမ္ပိ ဒုက္ခံ။ သံခိတ္တေန ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာ ဒုက္ခာ"[၂]တိ ဝုတ္တတ္တာ ဒွါဒသဝိဓံ ဟောတိ။

သမုဒသစ္စံ ပန "ယာယံ တဏှာ ပေါနောဗ္ဘဝိကာ နန္ဒိ-ရာဂသဟဂတာ တတြတတြာဘိနန္ဒိနီ၊ သေယျထိဒံ ? ကာမတဏှာ, ဘဝတဏှာ, ဝိဘဝတဏှာ"[၃]တိ ဝုတ္တတ္တာ တိဝိဓတဏှာ ဝသေန တိဝိဓံ။ အာရမ္မဏကာလသန္တာနပ္ပဘေဒတော အဋ္ဌုတ္တရသတဘေဒံ။

နိရောဓသစ္စံ ပန "ယော တဿာယေဝ တဏှာယ အသေသဝိရာဂနိရောဓော စာဂေါ ပဋိနိဿဂ္ဂေါ မုတ္တိ အနာလယော"[၄]-

---

၁။ အဘိ၊ ဋ္ဌ၊ ၂။ ၇၈-၉။ ပဋိသံ၊ ဋ္ဌ၊ ၁။ ၅၁။ ဝိသုဒ္ဓိ၊ ၂။ ၁၂၅။

၂။ ဝိ၊ ၃။ ၁၄-၁၅။ သံ၊ ၃။ ၃၆၉။ ပဋိသံ။ ၃၃၀။

၃။ ဒီ၊ ၂။ ၂၄၆။

၄။ ဒီ၊ ၂။ ၂၄၇။

တိအာဒိနာ ဝုတ္တတ္တာ နာမဝသေန အနေကဘေဒံပိ နိဗ္ဗာနဝသေန ဧကမေဝ။

ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီပဋိပဒါ အရိယသစ္စံ “အယမေဝ အရိယော အဋ္ဌင်္ဂိကော မဂ္ဂေါ။ သေယျထိဒံ? သမ္မာဒိဋ္ဌိ သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ သမ္မာဝါစာ သမ္မာကမ္မန္တော သမ္မာအာဇီဝေါ သမ္မာဝါယာမော သမ္မာသတိ သမ္မာသမာဓိ”[၁]တိ ဝုတ္တတ္တာ အဋ္ဌမဂ္ဂင်္ဂဝသေန အဋ္ဌဝိဓံ ဟောတိ။

တတ္ထ ဇာတိအာဒီနံ ဒုက္ခဒုက္ခ, ဝိပရိဏာမဒုက္ခ, သင်္ခါရဒုက္ခ, ပရိယာယဒုက္ခ, နိပ္ပရိယာယဒုက္ခာဒီနံ ဝတ္ထုဘာဝတော ဒုက္ခတာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ တတ္ထ ဗာဓနလက္ခဏံ ဒုက္ခသစ္စံ။ ပဘဝလက္ခဏံ သမုဒယသစ္စံ။ သန္တိလက္ခဏံ နိရောဓသစ္စံ။ နိယျာနလက္ခဏံ မဂ္ဂသစ္စံ။

တထာ ဒုက္ခသစ္စဿ ပီဠနဋ္ဌော သင်္ခတဋ္ဌော သန္တာပဋ္ဌော ဝိပရိဏာမဋ္ဌော တထော အဝိတထော အနညထော။

သမုဒယသစ္စဿ အာယူဟနဋ္ဌော နိဒါနဋ္ဌော သံယောဂဋ္ဌော ပလိဗောဓဋ္ဌော တထော အဝိတထော အနညထော။

နိရောဓသစ္စဿ နိဿရဏဋ္ဌော ဝိဝေကဋ္ဌော အသင်္ခတဋ္ဌော အမတဋ္ဌော တထော အဝိတထော အနညထော။

မဂ္ဂသစ္စဿ နိယျာနဋ္ဌော ဟေတွဋ္ဌော ဒဿနဋ္ဌော အဓိပတေယျဋ္ဌော တထော အဝိတထော အနညထော။

တတ္ထ ဒုက္ခသစ္စံ အနာသဝဓမ္မေ ဌပေတွာ အဝသေသာ သဗ္ဗဓမ္မာ အန္တောဂဓာ။ သမုဒယသစ္စေ ဆတ္တိံသ တဏှာဝိစရိတာနိ။ တေဟိ စ အသံမိဿံ နိရောဓသစ္စံ၊ မဂ္ဂသစ္စေ သမ္မာဒိဋ္ဌိမုခေန ဝီမံသိဒ္ဓိပါဒ ပညိန္ဒြိယ ပညာဗလ ဓမ္မဝိစယသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂါ အန္တောဂဓာ။ နေက္ခမ္မဝိတက္ကာဒယော တယော ဓမ္မာ သမ္မာသင်္ကပ္ပေ။ စတ္တာရိ ဝစီသုစရိတာနိ သမ္မာဝါစာယ၊ တီဏိ ကာယသုစရိတာနိ သမ္မာကမ္မန္တေ၊ အပ္ပိစ္ဆတာ သန္တုဋ္ဌိ သဒ္ဓိန္ဒြိယ သဒ္ဓါဗလ ဆန္ဒိဒ္ဓိပ္ပါဒါ သမ္မာအာဇီဝေ၊ သမ္မာဝါယာမေ စတုဗ္ဗိဓသမ္မပ္ပဓာန ဝီရိယိန္ဒြိယ ဝီရိယဗလ ဝီရိယသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂါနိ။

၁။ ဒီ၊ ၂။ ၂၄၉။

သမ္မာသတိယာ စတုဗ္ဗိဓသတိပဋ္ဌာန သတိန္ဒြိယသတိဗလ သတိသမ္ဗော-ဇ္ဈင်္ဂါနိ။ သမ္မာသမာဓိမှိ သဝိတက္ကသဝိစာရာဒယော တယော သမာဓီ, စိတ္တိဒ္ဓိပ္ပါဒ သမာဓိန္ဒြိယ သမာဓိဗလ ပီတိ ပဿဒ္ဓိ သမာဓိ ဥပေက္ခာသမ္ဗော-ဇ္ဈင်္ဂါနိ အန္တောဂဓာနိ။

သဗ္ဗာနိ ပန သစ္စာနိ အဓိဂမတော အညမညသဘာဂါနိ အတ္တသုညတော ဒုက္ခပဋိဝေဓတော စ။ သလက္ခဏ ဝဝတ္ထာနတော ပန ဝိသဘာဂါနိ။ ဒုက္ခ သမုဒယသစ္စာနိ ပန ဒုရဝဂါဟဋ္ဌေန ဂမ္ဘီရာနိ။ လောကိယ သာသဝ သဘာဝတော သဘာဂါနိ။ ဖလ ဟေတု ပရိစ္ဆေဒယျ-ပဟာတဗ္ဗ ဘာဝတော ဝိသဘာဂါနိ။ နိရောဓမဂ္ဂသစ္စာနိ ဒုရဝဂါဟတ္တာ ဂမ္ဘီရာနိ။ လောကုတ္တရ အနာသဝ သဘာဝတော သဘာဂါနိ။ ဝိသယ-ဝိသယိဘာဝသစ္ဆိကာတဗ္ဗဘာဝေတဗ္ဗသဘာဝတော ဝိသဘာဂါနိ။ ဒုက္ခ-နိရောဓသစ္စာနိ သဘာဂါနိ ဖလအပဒေသတော။ ဝိသဘာဂါနိ သင်္ခ-တာသင်္ခတတော။ သမုဒယ မဂ္ဂသစ္စာနိ ဟေတုအပဒေသတော သဘာ-ဂါနိ။ ဝိသဘာဂါနိ ဧကန္တကုသလာကုသလတော။ ဒုက္ခ မဂ္ဂသစ္စာနိ ဝါ သဘာဂါနိ သင်္ခတတော။ ဝိသဘာဂါနိ လောကိယ လောကုတ္တရတော။ သမုဒယ နိရောဓသစ္စာနိ သဘာဂါနိ နေဝသေခနာသေခဘာဝတော။ ဝိသဘာဂါနိ သာရမ္မဏာနာရမ္မဏတောတိ။

တတ္ထ ပဌမသစ္စံ ရောဂေါ ဝိယ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ဒုတိယသစ္စံ တံ နိဒါနံ ဝိယ။ တတိယသစ္စံ တဒုပသမနံ ဝိယ။ စတုတ္ထသစ္စံ ဘေသဇ္ဇမိဝ။ ဘာရော ဝိယ ပဌမသစ္စံ။ ဘာရာဒါနံ ဝိယ ဒုတိယံ၊ တံနိက္ခိပနံ ဝိယ တတိယံ၊ နိက္ခိပနုပါယော ဝိယ စတုတ္ထံ။ ပဌမံ ဝါ ဒုဗ္ဘိက္ခမိဝ၊ ဒုတိယံ ဒုဗ္ဗုဋ္ဌိမိဝ၊ တတိယံ သုဘိက္ခမိဝ၊ စတုတ္ထံ သုဝုဋ္ဌိဝိယ၊ ပဌမံ ဝါ ဝေရီ ဝိယ၊ ဒုတိယံ ဝေရမူလံ ဝိယ၊ တတိယံ တံသမုဂ္ဃါတမိဝ၊ စတုတ္ထံ တံ သမုဂ္ဃါတုပါယော ဝိယ။ ပဌမံ ဝါ ဝိသရုက္ခမိဝ၊ ဒုတိယံ တံ မူလမိဝ၊ တတိယံ တဒုပစ္ဆေဒမိဝ၊ စတုတ္ထံ တဒုပစ္ဆေဒနုပါယော ဝိယ၊ ပဌမံ ဝါ ဘယမိဝ၊ ဒုတိယံ တံ မူလမိဝ၊ တတိယံ နိဗ္ဘယမိဝ၊ စတုတ္ထံ တဒဓိဂမုပါယော ဝိယ။ ပဌမံ ဝါ ဩရိမတီရမိဝ၊ ဒုတိယံ မဟောဃော ဝိယ၊ တတိယံ ပရတီရမိဝ၊ စတုတ္ထံ တံသမ္ပာပက-ဥပါယော ဝိယ စ ဒဋ္ဌဗ္ဗန္တိ။

တတ္ထ ဗာဓနသဘာဝတော အညံ ဒုက္ခသစ္စံ နာမ နတ္ထိ။ ယဒေဝ ဗာဓနံ၊ တံ ဒုက္ခသစ္စံ၊ ယံ ဒုက္ခသစ္စံ၊ တဒေဝ ဗာဓနန္တိ။ ကက္ခဠလက္ခဏာဒီဟိ အညေသံ ပထဝီအာဒီနံ အဘာဝေါ ဝိယ၊ ဝေါဟာရသုခတ္ထံ ပန အဘေဒေပိ ဘေဒူပစာရော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ယထာ "သိလာပုတ္တကဿ သရီရ"န္တိ။[1] တထာ ပဘဝသဘာဝတော အညံ သမုဒယသစ္စံ နာမ နတ္ထိ၊ ယဒေဝ ပဘဝေါ။ တဒေဝ သမုဒယသစ္စံ၊ ယဒေဝ သမုဒယသစ္စံ၊ တဒေဝ ပဘဝေါ။ တထာ သန္တိသဘာဝတော အညံ နိရောဓသစ္စံ နာမ နတ္ထိ။ ယဒေဝ သန္တိသဘာဝေါ၊ တဒေဝ နိရောဓသစ္စံ။ ယဒေဝ နိရောဓသစ္စံ၊ တဒေဝ သန္တိသဘာဝေါ။ တထာ နိယျာနသဘာဝတော အညံ မဂ္ဂသစ္စံ နာမ နတ္ထိ။ ယဒေဝ နိယျာနသဘာဝေါ၊ တဒေဝ မဂ္ဂသစ္စံ၊ ယဒေဝ မဂ္ဂသစ္စံ၊ တဒေဝ နိယျာနသဘာဝေါတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

တတ္ထ ပုရိမသစ္စဒွယံ ဓုဝ သုဘ သုခ အတ္တ ဝိရဟိတတော သုညံ။ အထ ဝါ ဒုက္ခ သမုဒယမဂ္ဂါနံ သင်္ခတတ္တာ နိရောဓသစ္စဿ အသင်္ခတတ္တာ နိရောဓသစ္စတောတိ တိဏ္ဏံ သစ္စာနိ သုညာနိ။ တေဟိ နိရောဓသစ္စံ သုညံ။ အထ ဝါ ဒုတိယစတုတ္ထသစ္စေသု ဟေတုဘူတေသု ပဌမ တတိယ သစ္စာနံ ဖလဘူတာနံ အဘာဝါ ပကတိဝါဒီနံ ပကတိ ဝိယ ဖလေန သဟ ဂဗ္ဘတ္တာ ဖလတော သုညော ဟေတု ဟေတုဖလ သမဝါယာဒီနံ ဒွိအဏုကာဒီနံ ဝိယ ပဌမဒုတိယသစ္စာနံ တတိယ-စတုတ္ထသစ္စာနံ သမဝါယာဘာဝတော ဟေတုဖလာနံ သမာနုပ္ပတ္တိဝသေန သမဝါယော နတ္ထိ။ ဟေတုတော သုညံ ဖလန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗော။

တတ္ထ သဗ္ဗာနိပိ သစ္စာနိ သဗ္ဗသဗ္ဗညုဗောဓိသတ္တေဟိ မဟာဗောဓိပလ္လင်္ကေ နိသိန္နေဟိ ဇရာမရဏံ ကိံ နိဒါနံ ကိံ သမုဒယံ ကိံ ဇာတိကံ ကိံ ပဘဝန္တိ ဟေတုသမုပ္ပန္နဓမ္မာနံ ဟေတုပရိယေသနာယ တထတော အဝိတထတော အနညထတော။ ဧသနဋ္ဌေန တထော

---

[1] ၁။ နေတ္တိ၊ ၄။ ၇၁။ ဝဇိရ။ ၂၀၀။ သာရတ္ထ၊ ၃။ ၃၈၇။ ကင်္ခါ၊ ဋီ။ ၅၅။ ဒီ၊ ဋီ၊ ၁။ ၁၇၀။

အဝိတထော အနညထော။ ဧသိတဟေတူဟိ တေသံ ဇရာမရဏံ ဇာတိနိဒါနံ ဇာတိသမုဒယံ ဇာတိဇာတိကံ ဇာတိပဘဝန္တိ ဟေတုပရိဂ္ဂဟဿ တထတော အဝိတထတော အနညထတော။ ပရိဂ္ဂဟဋ္ဌေန တထော အဝိတထော အနညထော။ ပရိဂ္ဂဟိတဟေတူဟိ ဇရာမရဏဉ္စ ပဇာနာတိ၊ ဇရာမရဏသမုဒယဉ္စ ပဇာနာတိ၊ ဇရာမရဏနိရောဓဉ္စ ပဇာနာတိ၊ ဇရာမရဏနိရောဓဂါမိနိံပဋိပဒဉ္စ ပဇာနာတီတိ ဝုတ္တပဋိဝေဓဿ တထတော အဝိတထတော အနညထတော ပဋိဝေဓဋ္ဌေန စ သစ္စာနီတိ ဝုစ္စန္တိ။

တထာ ဇာတိ ကိံ နိဒါနာ၊ သင်္ခါရာ ကိံ နိဒါနာ၊ ကိံ သမုဒယာ၊ ကိံ ဇာတိကာ၊ ကိံ ပဘဝါတိ ဧဝံ ဧသနဋ္ဌေန, သင်္ခါရာ အဝိဇ္ဇာနိဒါနာ၊ အဝိဇ္ဇာသမုဒယာ၊ အဝိဇ္ဇာဇာတိကာ၊ အဝိဇ္ဇာပဘဝါတိ ဧဝံ ပရိဂ္ဂဟဋ္ဌေန, သင်္ခါရေ စ ပဇာနာတိ၊ သင်္ခါရသမုဒယဉ္စ ပဇာနာတိ၊ သင်္ခါရနိရောဓဉ္စ ပဇာနာတိ၊ သင်္ခါရနိရောဓဂါမိနိံပဋိပဒဉ္စ ပဇာနာတီတိ ဧဝံ ပဋိဝေဓဋ္ဌေန သစ္စာနီတိ သဗ္ဗတ္ထ ယောဇေတဗ္ဗာနိ။

သစ္စကထာယ ပန ဝိတ္ထာရကထာ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂတော[၁] ဂဟေတဗ္ဗာ။ အတိပပဉ္စဘယေန မယံ န ဝိတ္ထာရယိမှာတိ။

တတ္ထ ကတမေသု စတူသု အရိယသစ္စေသု ကတမံ ဒုက္ခံ အရိယသစ္စံ၊ ကတမံ ဒုက္ခသမုဒယံ အရိယသစ္စံ၊ ကတမံ ဒုက္ခနိရောဓံ အရိယသစ္စံ၊ ကတမံ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိပဋိပဒါ အရိယသစ္စန္တိ ဧဝံ ပဝတ္တံ စတုဗ္ဗိဓံ ဉာဏံ သစ္စဉာဏံ နာမ။ တံ ဧကံ ပရိဝဋ္ဋံ အာကာရတော စတုဗ္ဗိဓံ။ တံ ခေါ ပနိဒံ ဒုက္ခံ အရိယသစ္စံ ပရိညေယျံ။ တံ ခေါ ပနိဒံ ဒုက္ခသမုဒယံ အရိယသစ္စံ ပဟာတဗ္ဗံ၊ တံ ခေါ ပနိဒံ ဒုက္ခနိရောဓံ အရိယသစ္စံ သစ္ဆိကာတဗ္ဗံ။ တံ ခေါ ပနိဒံ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိပဋိပဒါ အရိယသစ္စံ ဘာဝေတဗ္ဗန္တိ ဧဝံ ပဝတ္တံ စတုဗ္ဗိဓံ ဉာဏံ ကိစ္စဉာဏံ နာမ။ တံ ဧကံ ပရိဝဋ္ဋံ အာကာရတော စတုဗ္ဗိဓံ။ တံ ခေါ ပနိဒံ ဒုက္ခံ အရိယသစ္စံ ပရိညာတံ၊ တံ ခေါ ပနိဒံ ဒုက္ခသမုဒယံ အရိယသစ္စံ

၁။ ဝိသုဒ္ဓိ၊ ၂။ ၁၂၄-၁၄၇။

ပဟီနံ၊ တံ ခေါ ပနိဒံ ဒုက္ခနိရောဓံ အရိယသစ္စံ သစ္ဆိကတံ၊ တံ ခေါ ပနိဒံ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီပဋိပဒါ အရိယသစ္စံ ဘာဝိတန္တိ ဧဝံ ပဝတ္တံ စတုပ္ပိမံ ဉာဏံ ကတဉာဏံ နာမ။ တံ ဧကံ ပရိဝဋ္ဋံ အာကာရတော စတုပ္ပိမံ။ ဧဝံ တိပရိဝဋ္ဋံ ဒွါဒသာကာရံ စတုသစ္စသင်္ခါတံ ဓမ္မစက္ကံ သော မေတ္တေယျော ဘဂဝါ ဝုတ္တပ္ပကာရာယ ပရိသာယ မဇ္ဈေ နိသီဒိတွာ ပဝတ္တယိဿတိ။

၆၉။ **တဒါ မနုဿာ ဟေဿန္တိ သမန္တာ သတယောဇနေ** ပရိသာတိ တသ္မိံ ကာလေ ဓမ္မစက္ကပဝတ္တနသုတ္တန္တဒေသနာယ^၁ သမယေ သမန္တာ သတယောဇနဋ္ဌာနေ မနုဿပရိသာ ဘဝိဿန္တိ၊ "သာဝတ္ထိကာဝ ကာလေန ကာလံ အတ္တသမ္ပတ္တိမ္ပိ ပစ္စဝေက္ခိတာ ဟောတိ"^၂-တိအာဒိနာ လောကံ နာထတိ အာယာစတီတိ လောကနာထော။ အထ ဝါ သတ္တသင်္ခါရလောက သန္တာန ဂတ ကိလေသာရယော နာထတိ ဥပတာပေတိ ဝိနာသေတီတိ **လောကနာထော**။ တဿ **လောက-နာထဿ**။

၇၀။ **တတော ဘိယျောတိ** တတော မနုဿပရိသတော အတိရေကတရာ။ **တဟိန္တိ** ဓမ္မစက္ကပဝတ္တနဋ္ဌာနေ။ **ဗန္ဓနာတိ** ကိလေသ-ဗန္ဓနာ သံသာရဗန္ဓနာ ဝါ မောစေတွာ အရိယမဂ္ဂံ နိဗ္ဗာနံ ပါပေဿတိ။ **သတသဟဿကောဋိနန္တိ** သတသဟဿကောဋိမနုဿာနံ။ ဥပ-ယောဂတ္ထေ စေတံ သာမိဝစနံ။ သတသဟဿကောဋိမနုဿေ ဗန္ဓနာ မောစေဿတိ ဧတာယ ဒေသနာယာတိ အတ္ထော။ ဒေဝါနံ ပန အပရိယန္တာနံ အဘိသမယော ဘဝိဿတိ။

သင်္ခာရဇာဒီနံ ပဗ္ဗဇ္ဇာ

ကြုဒါနိ ပန သင်္ခရညော ပဗ္ဗဇ္ဇံ အဝသေသဒေဝမနုဿာနံ အဘိသမယာဒီနိ စ ဒဿေန္တော သတ္ထာ—

၁။ ဝိ၊ ၃။ ၁၄-၁၇။ သံ၊ ၃။ ၃၆၈-၃၇၁။ ပဋိသံ။ ၃၂၉-၃၃၂။
၂။ အံ၊ ၃။ ၉။

၇၁။ တဒါ သော သင်္ခရာဇာနော၊ ပါသာဒံ ရတနာမယံ။
ဇိနပါမောက္ခသင်္ဃဿ၊ နိယျာဒေတွာ ပုနာပရံ။

၇၂။ မဟာဒါနံ ဒဒိတွာန၊ ကပဏဒ္ဓိကဝနိဗ္ဗကေ။
တရမာနရူပေါ သမ္ဗုဒ္ဓံ၊ ဒေဝိယာ သဟမေကတော။

၇၃။ မဟတာ ရာဇာနုဘာဝေန၊ အနန္တဗလဝါဟနော။
နဝုတိကောဋိသဟဿေဟိ၊ သဒ္ဓိံ ဇိန မုပေဟိတိ။

၇၄။ တဒါ ဟနိဿတိ သမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ ဓမ္မဘေရိံ ဝရုတ္တမံ။
သုတွာ အမတဒုန္ဒုဘိနိဂ္ဃောသံ၊ စတုသစ္စပကာသနံ။

၇၅။ ရညော အနုစရာ ဇနတာ၊ နဝုတိသဟဿ ကောဋိယော။
သဗ္ဗေဝ တေ နိရဝသေသာ၊ ဘဝိဿန္တေဟိဘိက္ခုကာ။

၇၆။ တတော ဒေဝီ မနုဿာ စ၊ ဥပေတွာ လောကနာယကံ။
အရဟတ္တဝရမာရုဠှာ၊ ပဉ္စ ပုစ္ဆိဿရေ ဇိနံ။

၇၇။ တေသံ ဇိနော ဗျာကရေယျ၊ အရဟတ္တဝရပတ္တိယာ။
အသီတိကောဋိသဟဿေဟိ၊ တတိယာဘိသမယော ဘဝေတိ
အာဟ။

၇၀။ တဒါတိ ဓမ္မစက္ကံ ပဝတ္တေတွာ လောကဝိနယနကာလေ။ ပါသာဒံ ရတနမယန္တိ အတ္တနာ နိဝုတ္ထံ ပဉ္စဝီသတိယောဇနိကံ ရတနမယံ ပါသာဒံ။ ဇိနော ပါမောက္ခော ပမာနော ဧတဿာတိ ဇိနပါမောက္ခော။ သီလာဒီဟိ သံဟတတ္တာ ဃနိဘူတတ္တာ သမဝါယေ ပရတောယောသာဒိသေသပစ္စယသမာဂမေ သန္တာနဂတကိလေသဟနနတော ဝါ သံဃော။ ဇိနပါမောက္ခော စ သော သံဃော စာတိ ဇိနပါမောက္ခသံဃော။ ဇိနပါမောက္ခသံဃဿ နိယျာဒေတွာတိ ပဋိယာဒေတွာ ဘဂဝတော တတ္ထ ဘိက္ခုသံဃေန သဒ္ဓိံ သံဃာရာမံ ကတွာ ဝိဟာရတ္ထာယ။ တတော ပဋ္ဌာယ တဿ ဘဂဝတော သံဃာရာမံ အကာသိ။

၇၂။ ပုနာပရံ။ မဟာဒါနံ ဒဒိတွာနာတိ ကပဏာဘောဂါဘာဝေန ဘောဂသမင်္ဂိနောပိ ယေ ဥတ္တရံ ဘောဂမိစ္ဆန္တိ တေပိ ကပဏာယေဝ။ တဒါ ဘောဂသမင်္ဂိနော သတ္တာ နာမ နတ္ထီတိ။ အဒ္ဓါနဂမနေ နိယုတ္တာ အဒ္ဓိကာ။ ဝနိမှိ ယာစနကာလေ နိယုတ္တာ ဝနိဗ္ဗကာ။ တရမာနရူပေါတိ တရမာနသဘာဝေါ ဟုတွာ။ သမ္ဗုဒ္ဓံ ဇိနံ ဥပေဟီတိ သမ္ဗန္ဓော။ ဒေဝိယာ သဟာတိ အဂ္ဂမဟေသိယာ နာဋကိတ္ထိယာ သဒ္ဓိံ။

၇၃။ နဝုတိ ကောဋိသဟဿေဟီတိ နဝုတိ ကောဋိသဟဿမနုဿေဟိ။

၇၄။ ဟာနိဿတီတိ ပဟာယိဿတိ ဒေသေဿတီတိ အတ္ထော။ ဓမ္မဘေရိံ ဝဇ္ဇုတ္တမန္တိ ဥတ္တမံ ဝိသိဋ္ဌံ စတုသစ္စဓမ္မဘေရိံ။ အမတဒုန္ဒုဘိ-နိဂ္ဃောသံ စတုသစ္စဒီပကံ။ အမတဘေရိသဒ္ဒံ သုတွာ။

၇၅။ ရညော အနုစရာတိ သင်္ရညော သမီပစရာ တဿ ပရိစာရိကာ အမစ္စ ခတ္တိယ ဗြာဟ္မဏာဒယော။ ဘဝါဒီသု ဇာယန္တီတိ ဇနာ။ ဇနာယေဝ ဇနတာ။ ယထာ 'ဣဒပ္ပစ္စယတာ'တိ။[1] ဇနာနံ သမူဟော ဝါ ဇနတာ။ နိရဝသေသာတိ ဧကသတ္တမ္ပိ အဋ္ဌပေတွာ။ ဘဝိဿန္တေဟိဘိက္ခုကာတိ "ဧထ ဘိက္ခဝေါ စရထ ဗြဟ္မစရိယံ သမ္မာ ဒုက္ခဿ အန္တကိရိယာယာ"တိ[2] ဧဝံ ဝစနသမနန္တရမေဝ မေတ္တေယျဿ ဘဂဝတော သဗ္ဗေ နဝုတိ သဟဿ ကောဋိယော မနုဿာ သဒ္ဓိံ ရညာ ဣဒ္ဓိမယပတ္တစီဝရဓရာ ဧဟိဘိက္ခုကာ ဘဝိဿန္တိ။

၇၆။ လောကံ နိဗ္ဗာနာဘိမုခံ နယတီတိ လောကနာယကော။ အရဟတ္တဝရမာရဗ္ဘာတိ အရဟတီတိ အရဟာ။ သဒေဝကေန လောကေနာဘိဟဋပူဇာသက္ကာရာနုစ္ဆဝိကောတိ အတ္ထော။ အရဟတော ဘာဝေါ အရဟတ္တံ၊ အရဟတ္တဖလံ။ အရဟတ္တဝရံ အာရဗ္ဘ အရဟတ္တဝရမာရဗ္ဘ။ ပဉ္စံ ပုစ္ဆိဿရေတိ "ကိံ ဘန္တေ ဘဂဝါ အရဟတ္တံ နာမ၊ ကေန တံ အာဂန္တဗ္ဗံ၊ ကာ နိဗ္ဗာနဂါမိနီပဋိပဒါ"တိ အာဒိနာ နယေန

၁။ သံ၊ ၁။ ၂၆၄။ သံ၊ ၅၊ ၂။ ၃၈။ ၂။ ဝိ၊ ၃။ ၂၇။

ဒေဝမနုဿာ ဘဂဝန္တံ ဥပသင်္ကမိတွာ ဥတ္တမံ အရဟတ္တဖလံ ပဋိစ္စ ပဉှံ ပုစ္ဆိဿန္တီတိ အတ္ထော။

၇၇။ **အရဟတ္တဝရပတ္တိယာ**တိ ဥတ္တမအရဟတ္တဖလံ ပတ္တိယာ၊ တဒဓိဂမုပါယပဋိပဒံ ဗျာကရိဿတိ။ တဒဓိဂမုပါယသန္နိပကံ ပဉှံ ဗျာကရိဿတိ။ **တတိယာဘိသမယော ဘဝေ**တိ တသ္မိံ ပဉှဝိဿဇ္ဇနေ အသီတိကောဋိသဟဿေဟိ ဒေဝမနုဿေဟိ တတိယော အဘိသမယော ဘဝိဿတိ။

တတိယော အဘိသမယော

ဣဒါနိ တတိယေ အဘိသမယေ ဒဿေန္တော သတ္ထာ-

၇၈။ ခီဏာသဝါနံ ဝိမလာနံ၊ သန္တစိတ္တာန တာဒိနံ။
ကောဋိသတသဟဿာနံ၊ ပဌမော ဟေဿတိ သမာဂမော။

၇၉။ ဝသံ ဝုတ္ထဿ ဘဂဝတော၊ အဘိဃုဋ္ဌေ ပဝါရဏေ။
နဝုတိကောဋိသဟဿေဟိ၊ ပဝါရေဿတိ သော ဇိနော။

၈၀။ ယဒါ စ ဟိမဝန္တမှိ၊ ပဗ္ဗတေ ဂန္ဓမာဒနေ။
ဟေမရဇတပဗ္ဘာရေ၊ ပဝိဝေကဂတော မုနိ။

၈၁။ အသီတိကောဋိသဟဿေဟိ၊ သန္တစိတ္တေဟိ တာဒိဟိ။
ခီဏာသဝေဟိ ဝိမလေဟိ၊ ကီဠိဿတိ ဈာနကီဠိတံတိ
အာဟ။

၇၈။ တတ္ထ **ခီဏာသဝါနန္တိ** ခီဏာ ကာမာသဝ ဘဝါသဝ-ဒိဋ္ဌာသဝ အဝိဇ္ဇာသဝဝသေန စတုဗ္ဗိဓာ အာသဝါ ဧတေသန္တိ ခီဏာသဝါ။ ဝိဂတာနိ ကိလေသမလာနိ ဧတေသန္တိ **ဝိမလာ**။ ကိလေသသင်္ခေါဘာ-ဘာဝေန သန္တံ ဝူပသန္တံ စိတ္တံ ဧတေသန္တိ **သန္တစိတ္တာ**။ လာဘာလာဘ-ယသာယသ နိန္ဒာပသံသာ သုခဒုက္ခေသု သမပ္ပဝတ္တစိတ္တတာ **တာဒိနော**။ အထ ဝါ ဣဋ္ဌာနိဋ္ဌေ တာဒီ[၁]တိ အာဒိနာ ဝုတ္တတ္တာ ဣဋ္ဌာနိဋ္ဌေသု

၁။ မဟာနိ။ ၈၈၊ ၃၆၅။ မ၊ ဋ္ဌ၊ ၃။ ၂၃၆။

တာဒိသောယေဝါတိ တာဒိနော။ သန္တစိတ္တာနံ တာဒီနံ **သန္တစိတ္တာန-တာဒိနံ**။ ပဌမော **ဟောဿတိ သမာဂမောတိ** ဓမ္မစက္ကပဝတ္တနေ အရဟတ္တ-ပတ္တေဟိ ကောဋိသတသဟဿေဟိ ပဌမော သမာဂမော ဘဝိဿတိ။

၇၉။ **ဝဿံ ဝုဋ္ဌဿာတိ** ပဌမံ ဝဿံ ဝုဋ္ဌဿ။ **အဘိဃုဋ္ဌေ ပဝါရဏေတိ** ဒေဝမနုဿေဟိ ပဝါရဏေ အဘိဃောသိတေ။ **ပဝါ-ရေဿတိ သော ဇိနောတိ** သဗ္ဗညူ သဒ္ဓိံ ဧဟိဘိက္ခုပဗ္ဗဇိတေဟိ နဝုတိကောဋိသဟဿ အရဟန္တေဟိ သဒ္ဓိံ ဝိသုဒ္ဓိပဝါရဏာယ ပဝါ-ရေဿတိ။ အယံ ဒုတိယော သာဝကသန္နိပါတောတိ ဝုစ္စတိ။

၈၀။ ဥဿဝသဒ္ဒေါ ဟိမော အဿ အတ္ထီတိ ဟိမဝါ။ ဟိမဝါ ဧဝ **ဟိမဝန္တော**။ ယထာ 'ဝနမေဝ ဝနန္တ'န္တိ။ ပဝိဋ္ဌေ ပဝိဋ္ဌေ ဇနေ မူလ သာရ တစ ပတ္တ ပုပ္ဖ ဖလ ဂန္ဓေဟိ မဒယတိ ဥမ္မာဒံ ကရောတီ-တိ **ဂန္ဓမာဒနော**။ တသ္မိံ ဂန္ဓမာဒနေ ပဗ္ဗတေ။ **ဟေမရဇတပဗ္ဘာရေတိ** သုဝဏ္ဏရဇတလေဏေ။ အထ ဝါ သုဝဏ္ဏပဗ္ဗတဿ အန္တော ရဇတ-ပဗ္ဘာရေ။ **ပဝိဝေကဂတောတိ** ကာယစိတ္တဝိဝေကဂတော ဥပဂတော။ နိဗ္ဗာနာရမ္မဏ ဖလသမာပတ္တိ ဝသေန ဥပဓိဝိဝေကံ ဂတော။ တတ္ထ တိဝိဓော ဝိဝေကော ကာယဝိဝေကော စိတ္တဝိဝေကော ဥပဓိ-ဝိဝေကောတိ။ ဝိဝေကော စ နာမ တေသံ သတ္တသဒ္ဒါရာနံ ပဋိပက္ခာနံ ဝိဝေကဘာဝေါ အပဂတဘာဝေါ ဒူရဘာဝေါ။ တတ္ထ ဂဏမှာ အတ္တာနံ ဧကီဘာဝကရဏံ ကာယဝိဝေကော။ နီဝရဏာဒိကိလေသေဟိ စိတ္တ-ဒူရီဘာဝကရဏံ စိတ္တဝိဝေကော။ သော ရူပါရူပါဝစရသမာဓိ။ နိဗ္ဗာနံ ပန ကိလေသုပဓိအာဒီဟိ ဥပဓီဟိ ဒူရီဘူတတ္တာ ဥပဓိဝိဝေကောနာမ။ က္ကတိ က္ကစ တယောပိ ဝဋ္ဋန္တိ။ မောနံ ဝုစ္စတိ ပညာ။ သာ အဿ အတ္ထီတိ မုနိ။ ကာယ ဝစီ မနော မောနေယျေဟိ သမန္နာဂတတ္တာ ဝါ **မုနိ**။ တတ္ထ အဂါရိယမုနိ အနဂါရိယမုနိ သေခမုနိအသေခမုနိ ပစ္စေက-**မုနီသု** အသေခမုနိသဒ္ဒေါ မုနိ။

၈၁။ **ကီဠိဿတိ ဈာနကီဠိတန္တိ** ကသိဏာရမ္မဏာဒိ ဥပ-နိဇ္ဈာယနဋ္ဌေန နီဝရဏာဒိ ပစ္စတ္ထိက ဈာပနဋ္ဌေန စ ဈာနန္တိ လဒ္ဓနာမံ အာရမ္မဏူပနိဇ္ဈာန လက္ခဏူပနိဇ္ဈာနဝသေန ဒုဝိဓံ ဈာနကီဠိတံ ကီဠိဿတိ။ အနုလောမ ပဋိလောမ ဧကန္တရိကာဒိဝသေန ရူပါရူပဈာနံ သမာပဇ္ဇန္တော

အာရမ္မဏူပနိဇ္ဈာနကီဠိတံ ကီဠိဿတိ။ ဝိပဿနံ ပဋ္ဌပေတွာ ဖလ-သမာပတ္တိံ သမာပဇ္ဇန္တော လက္ခဏူပနိဇ္ဈာနကီဠိတံ ကီဠိဿတိ။ တေ ပန အသီတိ ကောဋိသတသဟဿ ဘိက္ခူ အရဟတ္တပဠဗျာကရဏော ရာဂဗန္ဓနာ မုတ္တာ။ အယံ တတိယော သာဝကသန္နိပါတော ဘဝိဿတိ။

မေတ္တေယျသတ္ထုသာသနဝိတ္ထာရိကံ

ဣဒါနိ ဘဂဝတော ပရိဝါရံ ဝေနေယျကိစ္စံ ဒဿေန္တော သတ္ထာ–

၈၂။ ကောဋိသတသဟဿာနိ၊ ဆဠဘိညာ မဟိဒ္ဓိကာ။
မေတ္တေယျလောကနာထံ တံ၊ ပရိဝါရေဿန္တိ သဗ္ဗဒါ။

၈၃။ ပဋိသမ္ဘိဒါသု ကုသလာ၊ နိရုတ္တိပဒကောဝိဒါ။
ဗဟုဿုတာ ဓမ္မဓရာ၊ ဝိယတ္တာ သံဃသောဘဏာ။
သုဒန္တာ သောရတာ ဓီရာ၊ ပရိဝါရေဿန္တိ တံ ဇိနံ။

၈၄။ ပုရက္ခတော တေဟိ ဘိက္ခူဟိ၊ နာဂေါ နာဂေဟိ တာဒိဟိ။
တိဏ္ဏော တိဏ္ဏေဟိ သန္တေဟိ၊ သဒ္ဓိ သန္တသမာဂတော။

၈၅။ သဒ္ဓိံ သာဝကသင်္ဃေဟိ၊ ပရိဝါရေတွာ မဟာမုနိ။
အနုကမ္ပကော ကာရုဏိကော၊ မေတ္တေယျော ဒွိပဒုတ္တမော။

၈၆။ ဥဒ္ဓရန္တော ဗဟူသတ္တေ၊ နိဗ္ဗာပေန္တော သဒေဝကေ။
ဂါမနိဂမရာဇဓာနီ၊ စရိဿတိ စာရိကံ ဇိနော။

၈၇။ အာဟနိတွာ ဓမ္မဘေရိံ၊ ဓမ္မသင်္ခပလာပနံ။
ဓမ္မယာဂံ ပကိတ္တေန္တော၊ ဓမ္မဓဇံ သမုဿယံ။

၈၈။ နဒန္တော သီဟနာဒံဝ၊ ဝတ္တေန္တော စက္ကမုတ္တမံ။
ရသုတ္တမံ သစ္စပါနံ၊ ပါယန္တော နရနာရိနံ။

၈၉။ ဟိတာယ သဗ္ဗသတ္တာနံ၊ နာထာနာထံ မဟာဇနံ။
ဗောဓေန္တော ဗောဓနေယျာနံ၊ စရိဿတိ စာရိကံ ဇိနော။

၉၀။ ကဿစိ သရဏာဂမနေ၊ နိဝေသေဿတိ စက္ခုမာ။
ကဿစိ ပဉ္စသီလေသု၊ ကဿစိ ကုသလေ ဒသ။

၉၁။ ကဿစိ ဒဿတိ သာမညံ၊ စတုရော ဖလမုတ္တမေ။
ကဿစိ အသမေ ဓမ္မေ၊ ဒဿတိ ပဋိသမ္ဘိဒါ။

၉၂။ ကဿစိ ဝရသမ္ပတ္တိံ၊ အဋ္ဌ ဒဿတိ စက္ခုမာ။
ကဿစိ တိဿော ဝိဇ္ဇာယော၊ ဆဠဘိညာ ပဝေစ္ဆတိ။

၉၃။ တေန ယောဂေန ဇနကာယံ၊ ဩဝဒိဿတိ သော ဇိနော။
တဒါ ဝိတ္ထာရိကံ ဟေဿံ၊ မေတ္တေယျ ဇိန သာသနံ။

၉၄။ ဗောဓနေယျဇနံ ဒိသွာ၊ သတသဟဿေပိ ယောဇနေ။
ခဏေန ဥပဂန္တွာန၊ ဗောဓယိဿတိ သော မုနီ-တိအာဟ။

၈၂။ တတ္ထ **ဆဠဘိညာ**တိ ကတ္ထိဝိဓ ဒိဗ္ဗသောတစေတော-စေတောပရိယ ပုဗ္ဗေနိဝါသ စုတူပပါတ အာသဝက္ခယ အဘိညာဝသေန ဆ အဘိညာ ဧတေသန္တိ ဆဠဘိညာ။ **မဟိဒ္ဓိကာ**တိ ဧတ္ထ ဒသဝိဓာ ကတ္ထိ အဓိဋ္ဌာနာ ကတ္ထိ, ဝိကုဗ္ဗနာ ကတ္ထိ, မနောမယာ ကတ္ထိ, ဉာဏဝိပ္ဖါရာ ကတ္ထိ, သမာဓိဝိပ္ဖါရာ ကတ္ထိ, အရိယာ ကတ္ထိ, ကမ္မဝိပါကဇာ ကတ္ထိ, ပုညဝတော ကတ္ထိ, ဝိဇ္ဇာမယာ ကတ္ထိ တတ္ထ တတ္ထ သမ္မာပယောဂပစ္စယာ ကတ္ထနဋ္ဌေန ကတ္ထီတိ[၁]။

တတ္ထ ဧကော ဗဟုဘာဝါဒိံ ကတ္ထဿသ ယထိစ္ဆိတံ အာဝဇ္ဇေတွာ စတုတ္ထဇ္ဈာနသမ္ပယုတ္တဉာဏေန အဓိဋ္ဌာနံ နိပ္ဖါဒနံ အဓိဋ္ဌာနဝသေန နိပ္ဖန္နတ္တာ **အဓိဋ္ဌာနာ ကတ္ထိ**။

အတ္တနော ပကတိဝဏ္ဏမ္ပိ ဇဟိတွာ ကုမာရ နာဂ သုပဏ္ဏ-အသုရ ဟတ္ထိ ရထ သမုဒ္ဒ ပဗ္ဗတ ဝန ဝိဝိဓ သေနာဗျူဟာဒိံ ဒဿေန္တဿ ပကတိဝဏ္ဏံ ဝိဇဟနာကာရဝသေန ပဝတ္တာ **ဝိကုဗ္ဗနာ ကတ္ထိ**။

အတ္တနော သရီရဗ္ဘန္တရေ အညံ မနောမယံ သရီရံ မာပေန္တဿ တန္နိပ္ဖါဒနဝသေန ပဝတ္တာ **မနောမယာ ကတ္ထိ**။ သာ ပန

၁။ ပဋိသံ။ ၃၈၃-၃၉၁။ ဝိသုဒ္ဓိ၊ ၂။ ၆-၁၂။

F 16A

ဣဒ္ဓိ “ဣဓ ဘိက္ခု ဣမမှာ ကာယာ အညံ ကာယံ အဘိနိမ္မိနာတိ ရူပိံ မနောမယံ သဗ္ဗင်္ဂပစ္စင်္ဂိံ အဟီနိန္ဒြိယ”န္တိ[1] အာဒိနာ အာဂတာ။ “အနိစ္စာနုပဿနာယ နိစ္စသညာယ ပဟာနဋ္ဌော ဣဇ္ဈတီတိ ဉာဏဝိပ္ဖာရာ ဣဒ္ဓိ။ ဒုက္ခာနုပဿနာယ သုခသညာယ ။ပ။ အနတ္တာနုပဿနာယ အတ္တသညာယ။ အရဟတ္တမဂ္ဂေန သဗ္ဗကိလေသာနံ ပဟာနဋ္ဌော ဣဇ္ဈတီတိ ဉာဏဝိပ္ဖာရာ ဣဒ္ဓီ”တိ[2] အာဒိနာ အာဂတာ ဉာဏပ္ပဝတ္တိတော ပုဗ္ဗေ ဝါ ပစ္ဆာ ဝါ တံခဏေယေဝ ဝါ ဉာဏာနုဘာဝနိဗ္ဗတ္တိဝိသေသဘူတာ ဉာဏဝိပ္ဖာရာ ဣဒ္ဓိ။ “ပဌမဇ္ဈာနေန နီဝရဏာနံ ပဟာနဋ္ဌော ဣဇ္ဈတီတိ သမာဓိဝိပ္ဖာရာ ဣဒ္ဓိ ။ပ။ နေဝသညာနာသညာယတနသမာပတ္တိယာ အာကိဉ္စညာယတနပ္ပဟာနဋ္ဌော ဣဇ္ဈတီတိ သမာဓိဝိပ္ဖာရာ ဣဒ္ဓီ”တိ[3] အာဒိနာ နယေန အာဂတာ သမာဓိတော ပုဗ္ဗေ ဝါ ပစ္ဆာ ဝါ တံခဏေယေဝ ဝါ သမထာနုဘာဝနိဗ္ဗတ္တိဝိသေသဘူတာ သမာဓိဝိပ္ဖာရာ ဣဒ္ဓိ။

အရိယာနံ ပန စေတောဝသိပ္ပတ္တာနံယေဝ သမ္ဘဝမာနာ ပဋိကူလေ အနိဋ္ဌဝတ္ထုသ္မိံ မေတ္တာဖရဏ ဓာတုမနသိကာရပဝတ္တာပနဝသေန အပ္ပဋိကူလသညီ ဟုတွာ အပ္ပဋိကူလေ ဣဋ္ဌဝတ္ထုသ္မိံ အသုဘမရဏ အနိစ္စမနသိကာရပဝတ္တာပနေန ပဋိကူလသညီ ဟုတွာ ပဋိကူလာ ပဋိကူလေသု တဒေဝ မေတ္တာဖရဏံ ဓာတုမနသိကာရံ ဝါ ပဝတ္တေတွာ အပ္ပဋိကူလသညီ ဟုတွာ အပ္ပဋိကူလပဋိကူလေသု စ တဒေဝ အသုဘမရဏ အနိစ္စမနသိကာရံ ပဝတ္တာပနေန ပဋိကူလသညီ ဟုတွာ စက္ခာဒီဟိ ရူပါဒယော ဒိသွာ သောမနဿံ ဝဇ္ဇေတွာ ဆဠင်္ဂုပေက္ခာပဝတ္တနေန ပဋိကူလေ စ အပ္ပဋိကူလေ စ တဒုဘယံ အဘိနိဝဇ္ဇေတွာ ဥပေက္ခါ ဝိဟာရာဒိပဝတ္တာပနာ အရိယာ ဣဒ္ဓိ။

သဗ္ဗေသံ ပက္ခီနံ သဗ္ဗာသံ ဒေဝတာနံ ပဌမကပ္ပိကာနံ မနုဿာနံ ပိယင်္ကရမာတာ[4] ဥတ္တရမာတာ[5] ဖုဿမိတ္တာ ဓမ္မဂုတ္တာ[6]ဒီနံ

၁။ ပဋိသံ။ ၃၈၉။
၂။ ၃။ ပဋိသံ။ ၃၈၉။
၄။ သံ၊ ၁။ ၂၁၁။ သံ၊ ဋ္ဌ၊ ၁။ ၂၈၂။
၅။ ပေတ။ ၁၆၁။ ပေတ၊ ဋ္ဌ။ ၁၃၁။
၆။ ဒီ၊ ဋ္ဌ၊ ၂။ ၁၀၀။ အံ၊ ဋ္ဌ၊ ၃။ ၁၆၃။ ပဋိသံ၊ ဋ္ဌ၊ ၁။ ၁၀၄။

ဧကစ္စာနံ ဝိနိပါတိကာနံ ဝိနာ သမာဓိနာ ယေဝ အာကာသေ ဂမနံ ကမ္မဝိပါကဇာ ဣဒ္ဓိ။

စတုရင်္ဂိနိယာ သေနာယ သဒ္ဓိံ စက္ကဝတ္တိနော ဝေဟာသဂမနံ ဇောတိကသေဋ္ဌိအာဒီနံ စ ပုညဝတော ဣဒ္ဓိ။ ဝိဇ္ဇာဓရာဒီနံ ဝိဇ္ဇံ ပရိဝတ္တေတွာ ဝေဟာသဂမနာဒိကာ ဝိဇ္ဇာမယာ ဣဒ္ဓိ။

ပဋိပတ္တိသင်္ခါတ သမ္မာပယောဂဝသေန သိပ္ပကမ္မဝေဒုဂ္ဂဟာနတိပိဋကုဂ္ဂဟာန ကသန ဝပ္ပနာဒိကံ တံ တံ ကမ္မံ ကတွာ နိပ္ဖတ္တိဝိသေသော တတ္ထ တတ္ထ သမ္မာပယောဂပစ္စယာ ဣဇ္ဈနဋ္ဌေန ဣဒ္ဓိ။ တာ ပန ဣဇ္ဈန္တိ ဥပါယံ သမ္ပာဒေန္တီတိ ဣဒ္ဓိ။ အထ ဝါ ဣဇ္ဈန္တိ ဧတာယ သတ္တာ ဣဒ္ဓါ ဝုဒ္ဓါ ဥက္ကံသဂတာ ဟောန္တီတိ ဣဒ္ဓိ။ ဧဝံ ဝုတ္တာသု ဒသသု အဓိဋ္ဌာန ဝိကုဗ္ဗန မနောမယ ဉာဏဝိပ္ဖာရ သမာဓိဝိပ္ဖာရအရိယဣဒ္ဓိဝသေန ဆဗ္ဗိဓာယ ဣဒ္ဓိယာ သမန္နာဂတတ္တာ မဟန္တာ ဣဒ္ဓိ ဧတေသန္တိ မဟိဒ္ဓိကာ။

၈၃။ ပဋိသမ္ဘိဒါသု ကုသလာတိ ဧတ္ထ ပဋိ ပစ္စေကံ သမ္မာ အဝိပရီတသဘာဝတော ဘိန္ဒတိ အတ္ထာဒယော ဝိသုံ ဝိသုံ ကာရေတီတိ ပဋိသမ္ဘိဒါ။ ဉာဏံ။ သာ ပန ဝိသယဝသေန စတုဗ္ဗိဓာ အတ္ထပဋိသမ္ဘိဒါ ဓမ္မပဋိသမ္ဘိဒါ နိရုတ္တိပဋိသမ္ဘိဒါ ပဋိဘာနပဋိသမ္ဘိဒါတိ။ တတ္ထ ယံကိဉ္စိ ပစ္စယနိဗ္ဗတ္တံ နိဗ္ဗာနံ ဘာသိတတ္ထော ဝိပါကော ကိရိယာတိ ဣမေ ပဉ္စ ဓမ္မာ ပရိယာယတော ဟေတုဖလဘူတာ ဇနက သမ္ပာပက ဘူတဟေတု အနုဿရမာနေန စရိယတော အဓိဂမနတော “အတ္ထာ”တိ ဝုစ္စန္တိ။ တေ အတ္ထေ ပစ္စဝေက္ခန္တဿ တေသု ပဘေဒဂတံ ဉာဏံ အတ္ထပဋိသမ္ဘိဒါ နာမ။ ဝုတ္တံ ဟေတံ “အတ္ထေသု ဉာဏံ အတ္ထပဋိသမ္ဘိဒါ”တိ။[၁]

ယော ကောစိ ဖလနိဗ္ဗတ္တကော ဟေတု အရိယမဂ္ဂေါ ဘာသိတံ ကုသလံ အကုသလန္တိ ဣမေ ပဉ္စ ဓမ္မာ ပစ္စယဘူတာ တဒတ္ထာနံ ဒဟနတော ပဝတ္တာပနတော သမ္ပာဒနတော “ဓမ္မာ”တိ ဝုစ္စန္တိ။ တေ ဓမ္မေ ပစ္စဝေက္ခန္တဿ တေသု ပဘေဒဂတံ ဉာဏံ ဓမ္မပဋိသမ္ဘိဒါ။ ဝုတ္တံ ဟေတံ “ဓမ္မေသု ဉာဏံ ဓမ္မပဋိသမ္ဘိဒါ”တိ။[၂]

၁။ ၂။ ပဋိသံ။ ၁၁၅။

တေသု အညေသု ဓမ္မေသု စ အဗျဘိစာရီဝေါဟာရဘူတာယ မာဂဓိကာယ သဗ္ဗသတ္တာနံ မူလဘူတာယ သဘာဝနိရုတ္တိယာ ပဘေဒဂတံ ဉာဏံ နိရုတ္တိပဋိသမ္ဘိဒါ။ ဝုတ္တံ ဟေတံ "တတြ ဓမ္မနိရုတ္တာဘိလာပေ ဉာဏံ နိရုတ္တိပဋိသမ္ဘိဒါ"[၁]တိ။ သဗ္ဗတ္ထ ဉာဏမာရမ္မဏံ ကတွာ ပစ္စဝေက္ခန္တဿ ဉာဏာရမ္မဏံ တေသု ဉာဏေသု နိဝါသဂေါစရကိစ္စာဒိဝသေန ဝိတ္ထာရဏံ ပဋိဘာနပဋိသမ္ဘိဒါ။ ဝုတ္တံ ဟေတံ "ဉာဏေသု ဉာဏံ ပဋိဘာနပဋိသမ္ဘိဒါ"[၂]တိ။ ဧတေ ပန သေခါသေခဘူမိဝသေန ဒွိသု ဌာနေသု ပဘေဒံ ဂစ္ဆန္တိ။ သေသကထာ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂတော[၃] ဂဟေတဗ္ဗာတိ ဧဝံ ဝုတ္တာစတုပဋိသမ္ဘိဒါ သမန္နာဂတတ္တာ "ပဋိသမ္ဘိဒါသု ကုသလာ"တိ အာဟ။

နိရုတ္တိပဒကောဝိဒါတိ ပဋိသမ္ဘိဒပ္ပတ္တာယေဝ တေသု ဝေါဟာရကောဋ္ဌာသေသု ကုသလာ ဆေကာ။ အထ ဝါ နိရုတ္တိယေဝ အသတိ အတ္တနော အပါကဋဘူတာနံ အဘိဓေယျဝစနီယာဒိဘာဝါနံ တေသံ ပါကဋဘာဝဿ ကရဏတော ကရဏဋ္ဌေန အသတိ နိရုတ္တိယာ အတ္ထာဝဗောဓဿ အသိဗ္ဗနတော တပ္ပတိဋ္ဌေန စ "ပဒ"န္တိ ဝုစ္စတိ။ တသ္မာ အတ္ထာဝဗောဓနကာရဏဘူတေသု တဒဝဗောဓနပတိဋ္ဌာနဘူတေသု နိရုတ္တီသု ဆေကာတိ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

ပဂုဏာ တေပိဋကတ္တာ ဗဟုံ သုတံ ဧတေသန္တိ ဗဟုဿုတာ။ သပရိယတ္တိကေန နဝဝိဓေ လောကုတ္တရဓမ္မေ ဓာရေန္တီတိ ဓမ္မဓရာ။ သဒေဝကေ လောကေ ပါကဋတ္တာ ဝိယတ္တာ။ သံဃသောဘနာတိ ဝုတ္တပကာရဂုဏေဟိ သမင်္ဂီတာယ ပစ္စေကံ သံဃံ သောဘေန္တီတိ သံဃသောဘနာ။ သီလာဒိဂုဏယုတ္တတ္တာဧဝ တေ သံဃသောဘနာ။ န ဟိ ဒုဿီလာ။ တေ ဟိ ကိဉ္စာပိ အာရောဟပရိဏာဟသမ္ပန္နာ ဝိသေသဝဏ္ဏဓရာ ပဋ္ဋုဏ္ဏဒုကူလာဒိစီဝရဓရာ ဂဟိတမဏိဝဏ္ဏပတ္တာ ပဋိမုက္က အဝသေသပရိက္ခာရာ။ သီလဂုဏာဒိ သာရဝိရဟိတတ္တာ ပန စိတ္တကမ္မာလင်္ကတဘူတကာ ဝိယ သီဟစမ္မပါရုတဂဒြဘာ ဝိယ

၁။ ၂။ အဘိ၊ ဝိ။ ၃၀၇။ ၃။ ဝိသုဒ္ဓိ။ ၂။ ၇၀-၇၂။

သုဂန္ဓ ရတ္တသာလိ ပဋိဘာဂ ကပ္ပါ ဝိယ အန္တောသာရ ရဟိတ သိမ္ဗလီ-အာဒိ ဖေဂ္ဂုရုက္ခာဒယော ဝိယ စ အန္တော နိဿာရဒုဿီလျဂူထပုဏ္ဏာ သမဏပလာသာ, အန္တောပူတိ သတတ နိဿန္ဒ မေဒကထာလိကာ ဝိယ နိရန္တရ နိဿန္ဒ ကိလေသ ကသမ္ဗုက ဇာတာ သမဏကာရဏ္ဍဝါ သကလလောကဿ ကုသလဘဏ္ဍထေနကမဟာစောရာ ဥဘတော ပဒိတ္တမဇ္ဈေ ဂူထဂတဆဝါလာတူပမာ သမဏပဋိညာ ဗြဟ္မစာရိပဋိညာ ပဋိစ္ဆန္န သဂ္ဂမောက္ခ မဂ္ဂါ ဝိဝရိတ နိရယာဒိ အပါယမဂ္ဂါ နိရယဂ္ဂိအယော-ဂတာ ထေယျပရိဘောဂိကာ ဗုဒ္ဓပဋိကုဋ္ဌာ နိစ္စုဗ္ဗိဂ္ဂဟာဒယာ အဂ္ဂိက္ခန္ဓူပမ-သုတ္တေ-[1] ဝုတ္တဒုက္ခပဋိဘာဂါ ကာရုဏိကဇနာနံ ကရုဏာယ ဝတ္ထု-ဘူတာ ဒုဿီလပုဂ္ဂလာ န သောဘေန္တိ သံဃံ။ သံဃဒူသကာ နာမ သာလိခေတ္တ ဒူသက သာမာကာဒယော ဝိယ။ တာဒိသာနံ ပန တတ္ထ တတ္ထ နတ္ထိတာယ သံဃသောဘနာတိ ဝုစ္စတိ။ ရူပါဒီသု စက္ခာဒီနံ ဆန္နံ သုဋ္ဌု ဒမိတတ္တာ သုဒန္တာ။ သုန္ဒရေသု သီလာဒိဂုဏေသု ရတာတိ သောရတာ။ ဝတ္ထုသေနာသနေသု အဓိကုသလေသု စ ဓမ္မေသု ဥက္ကဏ္ဌိတကရဏကိလေသာနံ ပဟီနတ္တာ သုဂတသာသနေ သုဋ္ဌု ရတာတိ ဝါ သောရတာ။ ဓီရောတိ ပညဝန္တော။ အတ္တနော အနုရူပ-သာဝကပါရမိဉာဏပ္ပတ္တာတိ အတ္ထော။

၈၄။ ပူရေက္ခတောတိ ပရိဝါရိတော။ နာဂေါတိ န အာဂုံ ဝင်္ကံ အကုသလံ ကရောတီတိ နာဂေါ။ ဆန္ဒာဒိအဂတိံ ဝါ န ဂစ္ဆတီ-တိ နာဂေါ။ နာဂသဒိသတ္တာ နာဂေါ။ ယထာ ဗျဂ္ဃောတိ။ ယထာ ဟိ ဟတ္ထိနာဂဿ စတ္တာရော ပါဒါ ဟောန္တိ၊ ဧကော ဟတ္ထော၊ ဒွေ သေတဒန္တာ၊ မဟာဂီဝါ မဟန္တော သီရော ဂေါစရဝီမံသကမုက္ခရံ ဂေါစရပက္ခိပန မဟာကုစ္ဆိ မက္ခိကာဒိ ပလာပန ဝါလဓိ စ ဟောတိ။ ဧဝံ သဗ္ဗညုမဟာနာဂဿ သီလ ကရုဏာ မုဒိတာ အရိယမဂ္ဂါ စတ္တာရော ပါဒါ။ အစလမဟာသဒ္ဓါ ဟတ္ထော။ သောမနဿဝိသိဋ္ဌာ ပရိသုဒ္ဓါ ဆဠင်္ဂုပေက္ခာ သေတဒန္တာ။ သတိ မဟာဂီဝါ။ ဝိတ္ထတမဟာပညာ

၁။ အံ၊ ၂။ ၄၉၅-၅၀၀။

သိရော။ ဓမ္မစိန္တနာ ပညာမုက္ခရံ။ အဘိညာဒိနေကဂုဏ ဂေါစရပက္ခိပန-စတုတ္ထဈာနသမာဓိမဟာကုစ္ဆိ။ တိဝိဓ ပဝိဝေကောဂလ္လ ကိလေသုပမိ-မက္ခိက ပလာပန ဝါလဓိ။ ဝုတ္တံ ဟေတံ ကာဠုဒါယိထေရေန–

နာဂံ ဝေါ ကိတ္တယိဿာမိ၊ န ဟိ အာဂုံ ကရောတိ သော။
သောရစ္စံ အဝိဟိံသာ စ၊ ပါဒါ နာဂဿ တေ ဒုဝေ။

တပေါ စ ဗြဟ္မစရိယံ၊ စရဏာ နာဂဿ တျာပရေ။
သဒ္ဓါဟတ္ထော မဟာနာဂေါ၊ ဥပေက္ခာ သေတဒန္တဝါ။

သတိ ဂီဝါ သိရော ပညာ၊ ဝီမံသာ ဓမ္မစိန္တနာ။
ဓမ္မကုစ္ဆိသမာ တပေါ၊ ဝိဝေကော တဿ ဝါလဓီတိ အာဒိ။[၁]

နာဂေဟီတိ အာဂုံ န ကရောန္တေဟိ အဂတိံဝသေန ဝါ အဂစ္ဆန္တေဟိ။ တာဒီဟီတိ ဣဋ္ဌာနိဋ္ဌေသု အကမ္ပနဘာဝပ္ပတ္တေဟိ။ တိဏ္ဏောတိ သံသာရဏ္ဏဝံ ကိလေသဏ္ဏဝံ တိဏ္ဏော။ တိဏ္ဏေဟီတိ တာဒိသေယေဝ။ ကိလေသေဟိ သန္တတ္တာ သန္တာ။ တေဟိ သန္တေဟိ။ သန္တိသမာဂတောတိ သန္တဘာဝံ ဥပဂတော။

၈၅။ အနုကမ္ပကောတိ သကလသတ္တလောကံ အနုကမ္ပကော။ ကာရုဏိကောတိ တတ္ထ ကရောတိ ဒုက္ခိတေ ဒိသွာ စိတ္တသန္တာနကမ္ပနန္တိ ကရုဏာ။ ကိရတိ ဝိကိရိတိ ပရဒုက္ခံ ဝိက္ခိပတိ တဒါကာရေန ဥပ္ပဇ္ဇတီတိ ဝါ ကရုဏာ။ အထ ဝါ ကိနာတိ ဟိံသတိ ကာရုဏိကန္တိ ကရုဏာ။ သကလလောကတ္ထသံသိဒ္ဓိကရဏာ နိမိတ္တဘူတာ မဟာ ဒယာသင်္ခါတာ ကရုဏာ အဿ အတ္ထီတိ ကာရုဏိကော။

၈၆။ ဥဒ္ဓရန္တောတိ သံသာရဒုက္ခတော ဥဒ္ဓရန္တော ဥက္ခိပန္တော။ နိဗ္ဗာပေန္တောတိ ဧကာဒသဟိ ရာဂဂ္ဂိအာဒီဟိ နိဗ္ဗာပေန္တော အရိယ-ဖလောဒကေန ဟဒယသီတလံ ကရောန္တော။

၁။ အံ၊ ၂။ ၃၀၄။

၄၇။ အာဟနိတွာ ဓမ္မဘေရိန္တိ ဗောဓိပက္ခိယဓမ္မဘေရိံ ပဟရန္တော။ ဓမ္မသင်္ခံ ပလာပနန္တိ စတုသစ္စဓမ္မသင်္ခံ ပဝတ္တေန္တော။ ပလာပနန္တိ သဒ္ဒဝေဝစနံ။ တိက္ခတ္တုံ သင်္ခံ ဥပလာပေတွာတိ ဣဒမေဝ သာဓကံ။ ဓမ္မသင်္ခံ ဓမန္တောတိ အတ္ထော။ ဓမ္မယာဂံ ပဂ္ဂဏှန္တောတိ နဝဝိဓ လောကုတ္တရယညံ ယဇန္တော ကထေန္တော။ ဓမ္မဓဇံ သမုဿယန္တိ "သုဘာသိတဓဇာ ဣသယော၊ ဓမ္မော ဟိ ဣသိနံ ဓဇော"တိ[1] ဝုတ္တတ္တာ ပရောပဏ္ဏာသကုသလဓမ္မဓဇေ ဥဿာပေန္တော။

၄၈။ သီဟနာဒန္တိ သီဟဿ နာဒသဒိသံ နာဒံ။ ယထာ သီဟဿ နာဒေါ သမာနဇာတိကာနံ သောမနဿံ၊ ဟီနဇာတိကာနံ ဘယံ သန္တာသံ ဇနေတိ။ ဧဝံ သဗ္ဗညုသီဟော အဝိပရိတဒိဋ္ဌိနံ ကလျာဏဇ္ဈာသယာနံ ဥတ္တမပုဂ္ဂလာနံ သောမနဿံ အနိစ္စာဒိသု နိစ္စာဒိပရိကပ္ပိတာနံ ဝိပရီတဒိဋ္ဌိနံ ဘယံ သန္တာသံ ဇနေတိ။ တသ္မာ သီဟနာဒသဒိသံ နာဒန္တိ ဝုတ္တံ။ အထ ဝါ ဟနနတော သဟနတော စ သီဟော။ ယထာ သီဟော ဝါရဏာဒိဥက္ကဋ္ဌသတ္တေ ဟန္တိ။ သောဏသိဂါဒီနံ လာမကသတ္တာနံ အဝညံ သဟတိ။ ဧဝံ တထာဂတောပိ ဝေနေယျသန္တာန ကိလေသာနံ ဟနနတော လောကာဝမာနဿ သဟနတော စ သီဟသဒိသတ္တာ သီဟော။ သီဟဿ နာဒေါ သီဟနာဒေါ။ တံ သီဟနာဒံ။

စက္ကန္တိ ဓမ္မစက္ကံ။ ဓမ္မော ဟိ ပဝတ္တနဋ္ဌေန စက္ကန္တိ ဝုစ္စတိ။ ရသုတ္တမန္တိ သစ္စံ ဟဝေ သာဓုတရံ ရသာနန္တိ[2] ဝုတ္တတ္တာ သဗ္ဗရသာနံ ဥတ္တမံ သစ္စရသံ သစ္စပါနံ။ ပါယန္တောတိ ပါယေန္တော။ သော ယေဝ ဝါ ပါဌော။

၄၉။ နာထာနာထန္တိ အဝဿယာနဝဿယံ။ ဥတ္တမံ ဓမ္မန္တိ အတ္ထော။ ဥတ္တမသတ္တေယေဝ အနုသာသာမိ၊ န အဓမေ။ ဓမေယေဝ အနုသာသာမိ၊ န ဥတ္တမေတိ ဧဝံ ဝိဝေကာဘာဝါ နာထာနာထံ မဟာဇနံ အနုသာသေန္တောတိ အတ္ထော။

၁။ အံ၊ ၁။ ၃၆၁။ အံ၊ ဋ္ဌ၊ ၂။ ၃၀၆။ ၂။ သံ၊ ၁။ ၂၁၆။ သံ၊ ဋ္ဌ၊ ၁။ ၃၀၀။

ဗောဓေန္တောတိ ဗောဇ္ဈာပေန္တော ဗောဓေတဗ္ဗေ ဗောဓ-နေယျေ။

၉၀။ **သဒေဝလောကေန ဉာဏံ နော ပဋိဘာတိ** ဥပဂန္တဗ္ဗဿ ကဿစိ ရတနတ္တယတော အညဿ အဘာဝါ သရိတဗ္ဗံ ဥပဂန္တဗ္ဗန္တိ သရဏံ။ ရတနတ္တယံ။ တထာ သရိတဗ္ဗဿ စိန္တေတဗ္ဗဿ အနုဿ-ရိတဗ္ဗဿ တဒညဿ အဘာဝါ နိစ္စကာလံ သာသဝါနာသဝသမ္ပတ္တိံ ဣစ္ဆတာ သရိတဗ္ဗံ မနသိကာတဗ္ဗန္တိ သရဏံ။ တထာ တတုတ္တရိ အညပတိဋ္ဌာဘာဝါ သရိတဗ္ဗံ မနသိကာတဗ္ဗန္တိ ဝါ သရဏံ။ သရဏဿ အာဂမနံ သရဏာဂမနံ။ တသ္မိံ သရဏာဂမနေ။ နိဝေသေဿတီတိ ပတိဋ္ဌာပေဿတိ။ ကုသလေ ဒသာတိ ဒသကုသလကမ္မပထေ။

၉၁။ **သာမညတ္တိ** သီလ သမာဓိ ပညာ သင်္ခါတံ သမဏ-ကာရကဓမ္မံ။ ပဗ္ဗဇ္ဇူပသမ္ပဒံ ဒဿတီတိ အတ္ထော။ **စတုရော ဖလ-မုတ္တမေတိ** ရောစေတဗ္ဗေ ဖလေ သေသုတ္တမေ ဝါ။ အထ ဝါ စတုရော အရိယဖလေ။ **အသမေ ဓမ္မေတိ** လောကိယဓမ္မေဟိ အသမာနတ္တာ အသမေ နဝလောကုတ္တရဓမ္မေ။ ပဋိသမ္ဘိဒါတိ စတဿော ပဋိသမ္ဘိဒါ။

၉၂။ **ဝရသမ္ပတ္တိံ အဋ္ဌာတိ** ဝိသာခါယ ဒိန္နသဒိသ ဓုဝယာဂု-ဥဒကသာဋိကာဒိအနုဇာနန ဘဏ္ဍာဂါရိကထေရဿ ဒိန္နသဒိသ ဥပ္ပန္န-ပစ္စယပရိဘုဉ္ဇန အတ္တနော ဥပ္ပန္နပစ္စယသတ္တုဒ္ဒါနာဒိက ဂန္ဓကုဋိအဝသန-အာဂတပရိသဒဿနာဒိ အနုဇာနန အဋ္ဌဝရ သမ္ပတ္တိယော တဒနုစ္ဆဝိ-ကာနံ ဒဿတိ။ **တိဿော ဝိဇ္ဇာယောတိ** ပုဗ္ဗေနိဝါသ ဒိဗ္ဗစက္ခု-အာသဝက္ခယသင်္ခါတာ တိဿော ဝိဇ္ဇာယော။ အဘိညာ ဝုတ္တာယေဝ။

၉၃။ **တေန ဗျာဇေနာတိ** တေန ကာရဏေန။ ဇနကာ-ယန္တိ ဇနသဏ္ဍံ ဇနသမူဟံ။ ဝိတ္ထာရိကံ ဗောဿန္တိ သကလဇမ္ဗုဒီပေ ဝိတ္ထိဏ္ဏံ။ ပတ္ထဋံ ဘဝိဿတိ။ သကလဇမ္ဗုဒီပေ ကာသာဝပဇ္ဇောတော ဣသိဝါတ ပဋိဝါတော ဘဝိဿတိ။ မေတ္တေယျဿ ဇိနဿ သာသနံ မေတ္တေယျဇိနသာသနံ။ သာသနန္တိ ဧတ္ထ ဧတေနာတိ ဝါ သာသနံ။ တံ ပန ပရိယတ္တိ ပဋိပတ္တိ ပဋိဝေဓဝသေန တိဝိဓံ။ ပရိယတ္တိသာသနမ္ပိ

ယထာပဗ္ဗာဓ ယထာနုလောမ ယထာဓမ္မဝသေန တိဝိဓံ။ ဧဝံ အနေကဝိဓံ သာသနံ သကလလောကဗျာပိတံ ဘဝိဿတိ။ တဒါဓာရကေသု ဝိတ္ထိဏ္ဏံ ဘဝိဿတိ။

၉၄။ သတာသဟာသေပိ ယောဇနေတိ ဒေသနာသီသမတ္တမေဝ။ တတော ဒူရေပိ ပရစက္ကဝါဠပြဟ္မလောကာဒယောပိ။ ဧဏေန ဥပဂန္တာတိ ဗုဒ္ဓါနုဘာဝေန ပါဒဂတိယာ။ ဣဒ္ဓါနုဘာဝေန စိတ္တဂတိယာ။ ဒန္ဓံ ဥပသင်္ကမန္တောပိ ဒန္ဓဂတိယာ ဥပသင်္ကမိတဗ္ဗမေတ္တ ကာလေ ဥပသင်္ကမိဿတိ။ အစိန္တေယျတ္တာ ဗုဒ္ဓဝိသယဿ။ စတ္တာရော ဟိ အစိန္တေယျာ ဗုဒ္ဓဝိသယော လောကဝိသယော ဣဒ္ဓိဝိသယော ကမ္မဝိသယောတိ။[၁] တထာ ဟိ အသီတိဟတ္ထသရီရေန ယထာ ဌိတေယေဝ ယထာဋ္ဌိတမေဝ သာသပဗီဇံ ပဝိသိတုံ တထာဂတော သက္ကောတိ။ ယဒိ သရီရံ ခုဒ္ဒကံ ကရေယျ၊ သာသပံ ဝါ မဟန္တံ။ အနုစ္ဆရိယံ သိယာ။ ဝိသေသိဒ္ဓိမန္တာနံ ဧဝံ ကာတုံ သက္ကုဏေယျတ္တာ။ ဧဝံ အစိန္တေယျော ဗုဒ္ဓဝိသယော။

ဧကေနေဝ ပန ဥတုနာ သမုဋ္ဌိတော ပြကာသလောကော ဧကေနာကာရေန သမုဋ္ဌာတိ အပရိယန္တဝါတိ ဧဝမာဒိ စိန္တေတဗ္ဗော န ဟောတီတိ လောကဝိသယော အစိန္တေယျော။ ဣဒ္ဓိမတော ပန စန္ဒိမသူရိယာနဉ္စ အာကာသဂတိ ပကတိဂတိ အဝိဇဟန္တိ။ ယဒိ ပကတိဂတိ အဝိဇဟန္တိ၊ ကထံ ဣတရဘာဝံ သမ္ပဇ္ဇန္တီတိ အစိန္တိယဋ္ဌာနမေတန္တိ ဣဒ္ဓိဝိသယော အစိန္တေယျော။

ကုသလာကုသလေသု ပန ဧကကမ္မာယူဟိတေသု ဗဟူသု သတ္တေသု ဧကော မနုဿေသု ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဧကော စတုမဟာရာဇိကေသု ဌာနေသု။ တထာ တေနေဝ နိဗ္ဗတ္တေသု ဧကော ဒုဗ္ဗဏ္ဏော ဧကော သုဝဏ္ဏော ဧကော ဒီဃော ဧကော ရဿော ဧကော မဟေသက္ခော ဧကော အပ္ပေသက္ခောတိ အနေကဘာဝဘိန္နာ ဘဝန္တိ။ တထာ အကုသလကမ္မေနာတိ အစိန္တေယျော ကမ္မဝိသယောတိ။ တေန ဝုတ္တံ

---

[၁] အံ၊ ၁။ ၃၉၂။ အံ၊ ၄၊ ၂။ ၃၁၉။

“ပါဒဂတိယာ ဥပသင်္ကမန္တောပိ ဒန္တဂတိယာ ဥပသင်္ကမိတဗ္ဗမတ္တေ ကာလေ ဥပသင်္ကမိဿတိ”တိ။

တဒါ ပန မေတ္တေယျော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ အနုကမ္ပကော ကာရုဏိကော ဒွိပဒုတ္တမော မဟာမုနိ သယံ ဆဋ္ဌဘိညော ဆဋ္ဌဘိညောတိ, သယံ မဟိဒ္ဓိကော မဟိဒ္ဓိကောတိ, သယံ အဓိဂတပဋိသမ္ဘိဒေါ အဓိဂတပဋိသမ္ဘိဒေါတိ, သယံ နိရုတ္တိပဒကုသလော နိရုတ္တိပဒကုသလောတိ, သယံ ဗဟုဿုတော ဗဟုဿုတောတိ, သယံ ဓမ္မဓရော ဓမ္မဓရောတိ, သယံ ဗျတ္တော ဗျတ္တောတိ, သယံ သံယသောဘဏော သံယသောဘဏောတိ, သယံ သုဒန္တော သုဒန္တောတိ, သယံ သောရတော သောရတောတိ, သယံ ဓီရော ဓီရောတိ, သယံ နာဂေါ နာဂေါတိ, သယံ တာဒီ တာဒီတိ, သယံ တိဏ္ဏော တိဏ္ဏောတိ, သယံ သန္တော သန္တောတိ, သယံ အပ္ပိစ္ဆော အပ္ပိစ္ဆောတိ, သယံ သန္တုဋ္ဌော သန္တုဋ္ဌောတိ, သယံ ဝိဝိတ္တော ဝိဝိတ္တောတိ, သယံ သလ္လေခေါ သလ္လေခေါတိ, သယံ အာရဒ္ဓဝီရိယော အာရဒ္ဓဝီရိယောတိ, သယံ သီလသမ္ပန္နော သီလသမ္ပန္နောတိ, သယံ သမာဓိသမ္ပန္နော သမာဓိသမ္ပန္နောတိ, သယံ ပညာသမ္ပန္နော ပညာသမ္ပန္နောတိ, သယံ ဝိမုတ္တိသမ္ပန္နော ဝိမုတ္တိသမ္ပန္နောတိ, သယံ ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿနသမ္ပန္နော ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿနသမ္ပန္နောတိ, သယံ စောဒကော စောဒကောတိ, သယံ ပါပဂရဟီ ပါပဂရဟိတမာနုဓမ္မေတိ, သယံ ဝိခံသိတ သံသာရစာရကော ဝိခံသိတသံသာရစာရကောတိ သယံ အဗ္ဗုဠှေသိကော အဗ္ဗုဠှေသိကောတိ ကောဋိသတသဟဿ ဘိက္ခူဟိ ပရိဝုတော ပတ္တပရိဝါရိတော ဝိယ ကေသရော, ကေသရပရိဝုတော ဝိယ ကဏ္ဏိကာ, ပရိဘဏ္ဍနဂ ပရိဝါရိတော ဝိယ ဂိရိရာဇာ, ပဝါဠဝေဒိကာပရိက္ခိတ္တော ဝိယ ကနကပါသာဒေါ, အနေကသဟဿဒဏ္ဍဒီပမဏ္ဍဂတော ဝိယ ပဇ္ဇလိတမဟာဒီပရုက္ခော, သုပုပ္ဖိတ ပဒုမသဏ္ဍမဏ္ဍဂတော ဝိယ သုဝဏ္ဏမဟာနာဂေါ, နဝုတိသဟဿ ဟံသဂဏပရိဝုတော ဝိယ သုဝဏ္ဏဟံသရာဇာ, ဥသဘယူထပရိဝုတော ဝိယ ဥသဘရာဇာ, ဗျဂ္ဃယူထပရိဝုတော ဝိယ ဗျဂ္ဃရာဇာ, သီဟဂဏပရိဝုတော ဝိယ ကေသရသီဟရာဇာ, ဝါရဏယူထပရိဝုတော ဝိယ ဆဒ္ဒန္တနာဂရာဇာ, သေနာ-

ယဋ္ဌပရိဝုတော ဝိယ စက္ကဝတ္တိရာဇာ, မရုဂဏပရိဝုတော ဝိယ သက္ကော ဒေဝရာဇာ, ဗြဟ္မယဋ္ဌပရိဝုတော ဝိယ မဟာဗြဟ္မာ တိသတ္တ နဝယောဇန-သတ ပရိမာဏေသု အန္တောမဇ္ဈိမ မဟာမဏ္ဍလေသု စရန္တော ဓမ္မ-သင်္ခံ ဓမေန္တော ဓမ္မဓဇကန္တံ ဥဿာပေန္တော သီဟနာဒံ နဒန္တော စက္ကံ ပဝတ္တေန္တော ဥတ္တမရသံ သစ္စပါနံ ပါယေန္တော ဝေနေယျဂင်္ဂ ဓမ္မဝဿေန ပူရေန္တော ဓမ္မနိဿေဏိံ ဥက္ခိပန္တော ဓမ္မသောပါနံ ဗန္ဓန္တော ဓမ္မမဟာဒါရုံ ယောဇေန္တော ဓမ္မမဟာနာဝံ သိဗ္ဗန္တော ဗောဓနေယျ ကမလ ကရံ ဝိဗောဓေန္တော ကေသဉ္စိ သရဏဂမနေ ကေသဉ္စိ ပဉ္စသီလေသု ကေသဉ္စိ ပဗ္ဗဇ္ဇာယ ကေသဉ္စိ ဥပသမ္ပဒါယ ပတိဋ္ဌပေန္တော ကေသဉ္စိ ဝိပဿနံ ကေသဉ္စိ မဂ္ဂ ဖလ ပဋိသမ္ဘိဒါ ဝရသမာပတ္တိယော တိဿော ဝိဇ္ဇာ ဆအဘိညာ ဒဒမာနော သကလပထဝိမဏ္ဍလေ သာသနံ ပတ္ထရမာနော သံသာရဒုက္ခတော သဗ္ဗသတ္တေ ဥတ္တာရေန္တော သတ္တာနံ ဝိနယနံ ကရိဿတီတိ။

မာတာပိတွာဒိသမ္ပတ္တိ

ဣဒါနိ ပနဿ မာတာပိတု အဂ္ဂသာဝက ဥပဋ္ဌာက ဗောဓိ-ရုက္ခာနံ သမ္ပဒံ ဒဿေန္တော သတ္ထာ—

၉၅။ မာတာ ဗြဟ္မဝတီ နာမ၊ သုဗြဟ္မာ နာမ သော ပိတာ။
ပုရောဟိတော သင်္ခရညော၊ မေတ္တေယျဿ တဒါ ဘဝေ။

၉၆။ အသောကော ဗြဟ္မဒေဝေါ စ၊ အဂ္ဂါ ဟေဿန္တိ သာဝကာ။
သီဟော နာမ ဥပဋ္ဌာကော၊ ဥပဋ္ဌိဿတိ တံ ဇိနံ။

၉၇။ ပဒုမာ စေဝ သုမနာ၊ အဂ္ဂါ ဟေဿန္တိ သာဝိကာ။
သုမနော စေဝ သင်္ဃော စ၊ ဘဝိဿန္တဂ္ဂုပဋ္ဌကာ။

၉၈။ ယသဝတီ စ သင်္ဃာ စ၊ ဘဝိဿန္တဂ္ဂုပဋ္ဌိကာ။
ဗောဓိ တဿ ဘဂဝတော၊ နာဂရုက္ခော ဘဝိဿတိ။

၉၉။ ဝီသဟတ္ထသတက္ခန္ဓော၊ သာခါ ဝီသ သတာနိ စ။
သံဝလ္လိတဂ္ဂါ လဠိတာ၊ မောရဟတ္ထောဝ သောဘတိ။

၁၀၀။ သုပုပ္ဖိတဂ္ဂါ သတတံ၊ သုရဘိ ဒေဝဂန္ဓိကာ။
နာဠိပုရာ ဘဝေ ရေဏု၊ သုဖုလ္လာ စက္ကမတ္တကာ။

၁၀၁။ အနုဝါတ ပဋိဝါတမှိ၊ ဝါယတိ ဒသယောဇနေ။
အဗ္ဘောကိရိဿန္တိ ပုပ္ဖာနိ၊ ဗောဓိမဏ္ဍေ သမန္တတော။

၁၀၂။ သမာဂန္တွာ ဇာနပဒါ၊ ဃာယိတွာ ဂန္ဓမုတ္တမံ။
ဝါကျံ နိစ္ဆာရယိဿန္တိ၊ တေန ဂန္ဓေန မောဒိတာ။

၁၀၃။ သုခေါ ဝိပါကပုညာနံ၊ ဗုဒ္ဓသေဋ္ဌဿ တာဒိနော။
ယဿ တေဇေန ပုပ္ဖာနံ၊ အစိန္တေယျော ပဝါယတီတိ အာဟ။

၉၅။ တတ္ထ **သုဗြဟ္မာနာမ သော ပိတာတိ** တဒါ သံ-ရညော ပုရောဟိတော သုဗြဟ္မာ နာမ ဗြာဟ္မဏော။ သော ပိတာ ဘဝိဿတိ မေတ္တေယျဿ ဘဂဝတောတိ အတ္ထော။

၉၆။ **အသောကော ဗြဟ္မဒေဝေါ စာတိ** အသောကော ပညဝန္တာနံ ဥတ္တမော ပဌမအဂ္ဂသာဝကော။ ဗြဟ္မဒေဝေါ ဣဒ္ဓိမန္တာနံ ဥတ္တမော ဒုတိယအဂ္ဂသာဝကော။ ဒွေပိ ကပ္ပသတသဟဿာဓိကံ ဧကံ အသင်္ချေယျံ ပူရိတပါရမိယော။ ဒွေ မဟာထေရာ အဂ္ဂသာဝကာ ဘဝိဿန္တိ။ ကပ္ပသတသဟဿံ ပူရိတပါရမီ ဗဟုသုတာဒီနံ ဥတ္တမော ဓမ္မဘဏ္ဍာဂါရိကဘူတော **သီဟာဠော့ရော** နာမ။ **ဥပဋ္ဌာကောတိ** မေတ္တေ-ယျဇိနံ ဥပဋ္ဌဟိဿတိ၊ ယထာ မံ အာနန္ဒော ဥပဋ္ဌဟာတီတိ အတ္ထော။

၉၇။ **မဟာပဒုမာထေရီ သုမနာထေရီတိ** ဒွေ အဂ္ဂသာဝိကာ ဟေဿန္တိ။ တထာ **သုမနော** ဂဟပတိ **သင်္ဃော** ဂဟပတီတိ ဒွေ အဂ္ဂုပဋ္ဌာကာ ဘဝိဿန္တိ။

၉၈။ တထာ **ယသဝတီ စ သင်္ဃာ စ** ဒွေ ဥပါသိကာ အဂ္ဂုပဋ္ဌာယိကာ ဘဝိဿန္တိ။ **ဗောဓိ တဿ ဘဂဝတော၊ နာဂရုက္ခော ဘဝိဿတီတိ** တဿ ပန ဘဂဝတော နာဂရုက္ခော ဗောဓိမဏ္ဍော ဘဝိဿတိ။

၉၉။ **သံဝလ္လိတဂ္ဂါတိ** သမန္တတော သဥ္စလ ရတ္တပတ္တဂ္ဂါ။ **လဋ္ဌိတာတိ** လဋ္ဌမာနာ ဌဿန္တိ။ **မောရဟာဿော** ဝါတိ မောရပိဥ္ဆ-ကလာပေါ ဝိယ။ **သောဘတီတိ** သောဘိဿတိ။

၁၀၀။ **သုပုပ္ဖိတဂ္ဂါ** **သတတန္တိ** နိစ္စကာလံ သုဋ္ဌု ပုပ္ဖိတဂ္ဂါ။ **သုရဘီ ဒေဝဂန္ဓိကာတိ** ဥတ္တမ မနုညဒိဗ္ဗဂန္ဓယုတ္တာ။ **နာဠိပူရာ ဘဝေ ရေဏူတိ** ဧကသ္မိံ ပုပ္ဖေ နာဠိပူရရေဏု ဘဝိဿတိ။ **သုဖုလ္လာ စက္က-မတ္တကာတိ** ပုပ္ဖိတမာလာ ရထစက္ကပ္ပမာဏာ ဘဝိဿတိ။

၁၀၁။ **အနုဝါတပဋိဝါတမှိ ဝါယတိ ဒသယောဇနေတိ** တေသံ ပုပ္ဖါနံ ဂန္ဓော အနုဝါတပဋိဝါတေ သမန္တာ ဒသယောဇနေ ဝါယတိ။ **အဇ္ဈောကိရိဿန္တိ ပုပ္ဖါနိ ဗောဓိမဏ္ဍေ သမန္တတောတိ** ဗောဓိမဏ္ဍဿ သမန္တတော တီဏိယောဇနာနိ နာနာဝိဓာနိ ပုပ္ဖါနိ ကိရိဿန္တိ ဝိပ္ပကိရိဿန္တိ။

၁၀၂။ **ဝါကျံ နိစ္ဆာရယိဿန္တီတိ** "အဟော သုဂန္ဓံ အဟော-သုဂန္ဓ"န္တိ သောမနဿဝစနံ နိစ္ဆာရယိဿန္တိ။

၁၀၃။ **သုခေါ ဝိပါကော ။ပ။ ပဝါယတီတိ** တဿ ပန မေတ္တေယျဿ ဗုဒ္ဓသေဋ္ဌဿ တာဒိနော ပုညာနံ ဝိပါကော အနေက-သုခဝိသေသနိပ္ဖါဒကဿ ပုညဿ အာနုဘာဝေန မဟာဗောဓိရုက္ခော ပုပ္ဖာနံ အစိန္တေယျော အနညသုရဘိဂန္ဓော သမန္တာ ဒသယောဇနဋ္ဌာနေ ဝါယိဿတိ။ အဟော ကတ္တဗ္ဗော ပုညဝိသေသောတိ အဓိပ္ပါယော။

သော ပန နာဂဗောဓိရုက္ခော သုပရိသုဒ္ဓ သိနိဒ္ဓ- ရဇတက္ခန္ဓ ပဋိဘာဂ ဩဒါတ သုဝဋ္ဋ ဥဇုခန္ဓကော ဝီသုတ္တရ သတရတန-သမုဂ္ဂတက္ခန္ဓော တပ္ပမာဏာယေဝ ပဉ္စမဟာသာခါ။ ဝီသာဓိက သတ-ရတန ပရိမဏ္ဍလံ။ မူလတော ယာဝ အဂ္ဂသာခါ စတ္တာလီသရတနာ-ဓိက ရတနသတဒွယံ ဘဝိဿတိ။ တထာ ပစ္ဆိမသာခဂ္ဂတော ပါစီန-သာခဂ္ဂံ ဒက္ခိဏသာခဂ္ဂတော ဥတ္တရသာခဂ္ဂံ သမန္တတော ဝီသာဓိက-ရတနသတ္တသတ ပရိမဏ္ဍလံ ဃနဗဟလမောရပိဉ္ဆကလာပမဏ္ဍလံ ဝိယ, ဣန္ဒနီလမဏိပဗ္ဗတော ရဇတက္ခန္ဓပရိစရိတော ဝိယ စ သောဘမာနော သကလပထဝိမဏ္ဍလံ အလင်္ကရောန္တော ဝိယ ဌဿတိ။ ပတိတ-ပဏ္ဏပလာသာ ဝဏ္ဋတော ပရိဂလနပတ္တာ စ န ဘဝိဿန္တိ။ နိစ္စကာလံ နီလပတ္တော အန္တရန္တရာ ပဝါဠင်္ကုရ ဒလ သန္နိဘ လဠုမာနော ရတ္တပလ္လ-

ဝသဉ္ဆန္နော ဘဝိဿတိ။ ကုန္ဒနီလမဏိဝဏ္ဏာ သာခန္တရေ ဧကေကနာဂ-မကုလဂုဟာ ဒွါဒသနာဠိဥဒကံ ဂဏှိ။ ပုပ္ဖိတပုပ္ဖံ ရထစက္ကပ္ပမာဏံ။ ဧကေကသ္မိံ ပုပ္ဖေ နာဠိရေဏု။ တဿ သဗ္ဗညုတဉာဏပဋိဝိဒ္ဓဒိဝသေ ပုပ္ဖိတပုပ္ဖာနိ အသီတိဝဿသဟဿပရိစ္ဆိန္နေ ကာလေ ဌတွာ ဒသ-ဗလဿ ပရိနိဗ္ဗာနဒိဝသေ ဝဏ္ဋတော ပရိဂလိတွာ ရေဏုယော မုဋ္ဌမာနာနိ သုဗန္ဓဂန္ဓ ပသန္နစိတ္တာ စန္ဒနဒါရုစေတိယမတ္ထကေ ပဋိဝသန္တိ။ မဟာဗောဓိသမန္တတော တိယောဇနဋ္ဌာနေ နာနာဝဏ္ဏာ ကုသုမိတ ရုက္ခာ ဗောဓိရုက္ခံ ပရိဝါရေတွာ ဗောဓိအဘိမုခါ·ဌဿန္တိ။ နာနာဝဏ္ဏာယော ပုပ္ဖလတာယော သုရဘိဂန္ဓာ နာနာဝဏ္ဏာ သမုဇ္ဇလ ပုပ္ဖသဉ္ဆန္နာ ဒက္ခိဏာ-ဝဋ္ဋေန ဝိစရိတွာ မုတ္တာမဏိပါကာရ ပရိဝါရသဒိသာ ဟုတွာ ဌဿန္တိ။ သမန္တတော ဗောဓိရုက္ခံ ပရိဝါရေတွာ အဍ္ဎယောဇနပ္ပမာဏာ ရတန-ဝါလုကသဉ္ဆန္နာ ဘဝိဿန္တိ။ တသ္မိံ ရတနဝါလုကပိဋ္ဌေ နာနာဝိဓ-ဝဏ္ဏာ ဂန္ဓ သမ္ပန္န ထလဇ ဇလဇ ပုပ္ဖသန္ထာရော ဘဝိဿတိ။ တတ္ထ နိရန္တရံ အနောဇ သိန္ဒုဝါရ မလ္လိက သုမန ပါဋလိ စမ္ပက နိမ္ဗ သလဠ ပုန္နာဂ-ဗကုလာဒိ ပုပ္ဖဝဿံ ဘဝိဿတိ။ သမန္တာ နီလုပ္ပလ ရတ္တုပ္ပလ သေတုပ္ပလ-ရတ္တကုမုဒ သေတကုမုဒ ရတ္တပဒုမ သေတပဒုမ ဟတ္ထေဟိ ပူရိတာ ပုဏ္ဏဃဋပန္တိယော ဘဝိဿန္တိ။ စတူသု ဒွါရေသု သန္ဓိယုတ္တာ ရတန-ပဋိကာ ဘဝိဿန္တိ။ ဗောဓိရုက္ခမတ္ထကေ ဩလမ္ဗိတ ပဒုမမာလာ ဝိတာနံ စ အာကာသေ ဌဿတိ။ အာကာသေန ဂစ္ဆန္တာ နာနာဝဏ္ဏာ ဝိဟင်္ဂဏာ မဓုရဿရေန ပူဇေတွာ ပဒက္ခိဏံ ကတွာ ဂမိဿန္တိ။ သာခါ ပဏ္ဏာ ဝိဋပဗ္ဘန္တရေန နိလီယန ဒိဇဂဏာ န ဘဝိဿန္တိ။ ဝေရမ္ဘဝါတ-သဒိသဝါတေဟိ ပဏ္ဏာနိ န စလိဿန္တိ။ ဗြဟ္မာနံ ပုညာနုဘာဝေန ပဝတ္တေ မဏိဆတ္တေ သိရိံ အဘိဘဝမာနာ ဝိယ သိရိသောဘဂ္ဂပ္ပတ္တာ ဘဝိဿန္တိ။ နိစ္စံ သဒေဝကေန လောကေန ပူဇိတော သက္ကတော ဂရုကတော ဘဝိဿတိ။ နာဂ သုပဏ္ဏ အသုရ ဂန္ဓဗ္ဗ ဒေဝ ဗြဟ္မာနော နိရန္တရံ ဩလောကယမာနာပိ တိတ္တိံ န ဂစ္ဆိဿန္တိ။ ဧဝရူပေါ အစ္ဆရိယော သောဘဂ္ဂပ္ပတ္တော မဟာဗောဓိရုက္ခော ဘဝိဿတိ။

ရူပကာယပ္ပမာဏာဒီဟိ သမ္ပတ္တိ

ဣဒါနိ အဿ ဘဂဝတော ရူပကာယပမာဏာဒီဟိ သမ္ပတ္တိံ ဒဿေန္တော သတ္ထာ အာဟ–

၁၀၄။ အဋ္ဌာသီတိ ဘဝေ ဟတ္ထော၊ အာယာမေနေဝ သော ဇိနော။
ဥရံ ဘဝေ ပဏ္ဏဝီသံ၊ ဝိက္ခမ္ဘေ တဿ သတ္ထုနော။

၁၀၅။ ဝိသာလနေတ္တော အာဠာရက္ခိ၊ ဝိသုဒ္ဓနယနော ဣသိ။
အနိမ္မိသံ ဒိဝါ ရတ္တိံ၊ အဏုံ ထူလံ မံသစက္ခုနာ။

၁၀၆။ အနာဝရဏံ ပဿေယျ၊ သမန္တာ ဒွါဒသယောဇနံ။
ပဘာ နိဒ္ဓါဝတီ တဿ၊ ယာဝတာ ပဏ္ဏဝီသတိ။

၁၀၇။ သောဘတိ ဝိဇ္ဇုလဋ္ဌိဝ၊ ဒီပရုက္ခောဝ သော ဇိနော။
ရတနဂ္ဃိက သင်္ကာသော၊ ဘာဏုမာ ဝိယ ဘာဟိတိ။

၁၀၈။ လက္ခဏာနုဗျဉ္ဇနာ ရံသိ၊ ဒိဿန္တိ သဗ္ဗကာလိကာ။
ပတန္တိ ဝိဝိဓာ ရံသီ၊ အနေကသတသဟဿိယော။

၁၀၉။ ပါဒုဒ္ဓါရေ ပါဒုဒ္ဓါရေ၊ သုဖုလ္လာ ပဒုမာ ရုဟာ။
တိံသဟတ္ထသမာပတ္တာ၊ အနုပတ္တာ ပဏ္ဏဝီသတိ။

၁၁၀။ ကေသရာ ဝီသတိဟတ္ထာ၊ ကဏ္ဏိကာ သောဠသံ ဘဝေ။
သုရတ္တရေဏု ဘရိတာ၊ ပဒုမာ ကောကသမန္တရေ။

၁၀၄။ တတ္ထ **အာယာမေနေ** ဝါတိ ဥဗ္ဗေဓေန။ **ဝိက္ခမ္ဘေ**တိ ဝိတ္ထာရတော။ ပုထုလတောတိ အတ္ထော။

၁၀၅။ **ဝိသာလနေတ္တော**တိ မဟန္တက္ခော အာဠာရက္ခီတိ တဿေဝ ဝေဝစနံ။ အထဝါ **ဝိသာလနေတ္တော**တိ ပုထုလနေတ္တော။ **အာဠာရက္ခီ**တိ ဒီဃနေတ္တော။ ဝိသုဒ္ဓံ နိမ္မလံ နယနမေတဿာတိ ဝိသုဒ္ဓနယနော။ မဟန္တေ သီလက္ခန္ဓာဒိကေ ဧသိဿတီတိ ဣသိ။ **အနိမ္မိသန္တိ** အနိမ္မိသန္တော။ အနိမ္မိသေန ဝါ မံသစက္ခုနာ။ **အဏုန္တိ** သာသပါဒိ သုခုမရူပမ္ပိ။

၁၀၆။ **အနာဝရဏဉာဏန္တိ** အာဝရဏရဟိတော ဟုတွာ။ အထဝါ အာဝရဏမ္ပိ မံသစက္ခု အာနုဘာဝေန အာဝရဏ ဝိရဟိတံ ဟုတွာ ပညာယမာနံ အဏုံ ထူလံ ရူပဂတံ ပဿိဿတိ။ **သမန္တာ ဒွါဒသယောဇနန္တိ** ဧကေကာယ ဒိသာယ ဒွါဒသ ယောဇနဗ္ဘန္တရဂတံ ရူပံ ပဿိဿတိ။ **ပဘာတိ** ဗျာမပ္ပဘာ။ **နိဒ္ဓါဝတီတိ** သရီရတော နိက္ခမိတွာ ဓာဝတိ ပဝတ္တတိ။ **ယာဝတာတိ** ဧတ္တကံ ဌာနံ "ယာဝတာ စန္ဒိမသူရိယာ"တိ အာဒိသု ဝိယ။ **ပဏ္ဏာဝီသတီတိ** ပဉ္စဝီသတိ ယောဇနပ္ပမာဏံ။

၁၀၇။ **ရတနဂ္ဃိကသင်္ကာသောတိ** ရတနဂ္ဃိကသဒိသော။ **ဘာဏုမာ** ဝိယ **ဘာဟိတီတိ** ဘာဏူတိ ရသ္မိယော။ တာ အဿ အတ္ထီတိ ဘာဏုမာ။ သူရိယော ဝိယ ဘာဟိတိ ဘာသိဿတိ ဇလိဿတိ။

၁၀၈။ **ဗျဉ္ဇနာတိ** အနုဗျဉ္ဇနာ။ **သဗ္ဗကာလိကာတိ** နိစ္စကာလဘာဝနကာ။ **ပတန္တိ ဝိဝိဓာ ရံသီ အနေကသတ သဟဿိယောတိ** အနေကသတ သဟဿ နာနပ္ပကာရာ သဉ္စရဏ ရံသိယော သဗ္ဗဒိသာသု ပတန္တိ ဓာဝန္တီတိ အတ္ထော။

၁၀၉။ **ဥဒ္ဓရဏံ** ဥဒ္ဓါရော။ ပါဒဿ ဥဒ္ဓါရော ပါဒုဒ္ဓါရော။ တသ္မိံ ပါဒုဒ္ဓါရေ။ **သုဖုလ္လာပဒုမာရုဟာတိ** သုပုပ္ဖိတပဒုမာ ပါဒေ သမ္ပဋိစ္ဆမာနာ ပထဝိံ ဘိန္ဒိတွာ ရုဟိဿန္တိ ဥဋ္ဌဟိဿန္တိ။ **သမာပတ္တာတိ** ဝုရပတ္တာ။

၁၁၀။ **ကဏ္ဏိကာ သောဠသံ ဘဝေတိ** ကဏ္ဏိကာ သောဠသရတနာ ဘဝိဿတိ။ **ပဒုမာ ကောက သမန္တရေတိ** ကောကသမာ ဗကာဝဏ္ဏပဋိဘာဂါ သေတပဒုမာ အန္တရန္တရာ ဥဋ္ဌဟိဿန္တီတိ အတ္ထော။

တဿ ပန ဘဂဝတော သရီရံ အဋ္ဌာသီတိ ဟတ္ထုဗ္ဗေဓံ ဘဝိဿတိ။ သုပ္ပတိဋ္ဌိတ ပါဒတလတော ပဋ္ဌာယ ယာဝ ဇာဏု ဒွါဝီသတိရတနံ။ ဇာဏုမဏ္ဍလတော ပဋ္ဌာယ ယာဝ နာဘိ ဒွါဝီသတိရတနံ၊ နာဘိတော ပဋ္ဌာယ ယာဝ အက္ခကံ ဒွါဝီသတိရတနံ၊

၁။ မ၊ ၁။ ၄၀၄။ ဝိ၊ ၄၊ ၁။ ၉၀။ ဝိသုဒ္ဓိ၊ ၁။ ၁၉၈။

အက္ခကတော ပဋ္ဌာယ ယာဝ ဥဏှီသသီသံ ဒွါဝီသတိရတနံ ဘဝိဿတိ။ ဒွိန္နံ ဗာဟာနံ အန္တရေ ပဉ္စဝီသတိရတနံ။ ဥဘော ကဏ္ဏာ သတ္တရတနပ္ပမာဏာ ကဏ္ဏဝလ္လိသဉ္စလနကာလေ ဝိဇ္ဇုလတာ သဉ္စလနကာလော ဝိယ ဘဝိဿတိ။ ဧကေကာ အက္ခိကာ ပဉ္စရတနာ ကနက ပဗ္ဗတာနုရဉ္ဇိတ နီလ ကုန္ဒမနု သဿိရိကာ။ ယုဂဠဘမုကာ ပဉ္စရတနာ။ တထာ ဒွိန္နံ ဘမုကာနံ အန္တရံ ပဉ္စရတနံ။ ကနကင်္ကုသပဋိဘာဂါ တုင်္ဂနာသာ သတ္တရတနဒီဃာ။ ပဉ္စရတနာ သုရတ္တ ဗိမ္ဗိကာဖလပဋိဘာဂါ ဩဋ္ဌမံသာ။ ဒသဟတ္ထာ သိနိဒ္ဓမုဒုဇိဝှါ။ အာဝဋ္ဋတော ပဉ္စဝီသတိရတနဝဋ္ဋံ။ သုဝဏ္ဏာလိင်္ဂသဒိသဝဋ္ဋဂီဝါ ပဉ္စရတနာ။ ဟတ္ထယုဂါ စတ္တာလီသ စတ္တာလီသရတနာယတာ။ ဇာလာဝိနဒ္ဓပါဏိတလံ ဧကေကံ ပဉ္စရတနံ ဘဝိဿတိ။ ဒီဃ ပုထုလ ဝိသုဒ္ဓ နိမ္မလ ပဉ္စပသာဒါ။ ဝိစိတ္တ မံသစက္ခုနာ အနိမ္မိသေန ရတ္တိံ ဒိဝံ စတုရင်္ဂ သမန္နာဂတေ အန္ဓကာရေပိ သမန္တာ ဒွါဒသယောဇနဂတံ အဏုံ ထူလံ သတ္တသင်္ခါရံ ပဿိဿတိ။ ဗျာမပ္ပဘာ ဃနရံသိမဏ္ဍလံ ယာဝတာယုကံ ပဉ္စဝီသတိယောဇနဋ္ဌာနေ ပတ္ထရိတွာ ဌဿတိ။ သော ပန နီလမ္ဗရေ သဉ္စလမာန ဝိဇ္ဇုလတာက္ခန္ဓော ဝိယ ပဇ္ဇလိတ ဇာလသဟဿ သမာကိဏ္ဏော ပဇ္ဇလိတ မဟာပဒီပရုက္ခော ဝိယ အဋ္ဌသီတိဟတ္ထုဗ္ဗေဓံ ပဘာသမုဇ္ဇလရတနဂ္ဃိကံ ဝိယ သဟဿရံသိ ဘာဏုမာ ဝိယ စ ဝိရောစတိ။ အထဿ သကလသရီရေ ပတိဋ္ဌိတာနိ ဒွတ္တိံသ မဟာပုရိသလက္ခဏာနိ ပဋိပါဋိယာ ဌပိတဒွတ္တိံသ စန္ဒာနံ ဒွတ္တိံသ သူရိယာနံ ဒွတ္တိံသ စက္ကဝတ္တီနံ ဒွတ္တိံသ မဟာရာဇာနံ ဒွတ္တိံသ သက္ကာနံ ဒွတ္တိံသ မဟာဗြဟ္မာနံ သိရိံ အဘိဘဝမာနာနိ သိရိသန္နိစိတာနိ ဘဝိဿန္တိ။ တေဟိ သမုဇ္ဇလန္တမိမဿ သရီရံ သမုဂ္ဂတ တာရာဂဏ သမုဇ္ဇလန္တမိဝ အာကာသံ သုဖုလ္လကမလုပ္ပလတလမိဝ မဟာသရံ နာနာမဏိပ္ပဘာရသ္မိ ဝိသရ ဝိပ္ဖုရိတတလမိဝ ရတနာဂါရံ အတိဝိယ သောဘိဿတိ။ အသီတာနုဗျဉ္ဇနရဉ္ဇိတံ သဉ္ဈာနုရာဂ သတေရိတာ ဝိဇ္ဇု ဝိယ ကုန္ဒစာပါနုရဉ္ဇိတ မဏိပ္ပဘာရသ္မိ ဝိသရ ဝိပ္ဖုရိတတလမိဝ ရတနယရံ အဘောဒကိရဏိဝ သရိက္ခကံ ဘဝိဿတိ။

သရီရတော ပနဿ သံသရဏာ ယန ဆဗ္ဗဏ္ဏာ ရသ္မိယော သုဝဏ္ဏယဋ္ဌိတော နိက္ခန္တ ကုင်္ကုမရသ ဓာရာ ဝိယ ပဝါဠယဋ္ဌိတော နိက္ခန္တ သုဝဏ္ဏလာခါရသ ဓာရာ ဝိယ ရဇတယဋ္ဌိတော နိက္ခန္တ ခီရဓာရာ ဝိယ ကာစမဏိယဋ္ဌိတော နိက္ခန္တ ကာဠမဏိရသဓာရာ ဝိယ လောဟိတစန္ဒနယဋ္ဌိတော နိက္ခန္တမဉ္ဇိဋ္ဌဓာရာ ဝိယ ပဉ္စဝဏ္ဏ ရတနစင်္ကောဋကတော ဝိသဋ္ဌ ဥမ္မာပုပ္ဖ ကဏိကာရ ဗန္ဓုဇီဝက မလ္လိကာဒိ ပုပ္ဖဓာရာ ဝိယ စ နိက္ခမိတွာ အာဝေဠာ ယမကတာလက္ခန္ဓ ရထစက္က ဆတ္တာဒိ ပမာဏာ ဟုတွာ ဒသသဟဿစက္ကဝါဠေ ဧကော ဗဒ္ဓါ ဟုတွာ ဟေဋ္ဌာ ဝါတံ အတိက္ကမိတွာ ဥပရိတော ဘဝဂ္ဂံ အတိက္ကမိတွာ ယာဝ သာသနန္တရဓာနာ နိရန္တရံ အပရိယန္တာသု လောကဓာတူသု ပဝတ္တိဿန္တိ။ အထဿ အက္ကန္တအက္ကန္တပဒဝါရေ စက္ကင်္ကိတ ပါဒတလာနိ သမ္ဘိန္ဒမာနာ မဟာပဒုမာ ပထဝိံ ဘိန္ဒိတွာ ဥဋ္ဌဟိဿန္တိ။

တေသု ဧကေကဿ တိံသဟတ္ထာ ဓုရပတ္တာ ပဉ္စဝီသတိဟတ္ထာ အနုပတ္တာ ဝီသတိဟတ္ထာ ကေသရာ သောဠသဟတ္ထာ ကဏ္ဏိကာ ဘဝိဿန္တိ။ ဧကေကဿ ပုပ္ဖေ ဒသမ္ဗဏာ ရေဏု ဘဝိဿတိ။ အက္ကန္တ အက္ကန္တကာလေ ဟိင်္ဂုလစုဏ္ဏ သရိက္ခက သုရတ္တ ရေဏုဝဋ္ဋိယော စ ကေတုမာလာ သမလင်္ကတ နိလမုဒ္ဓနိ ရုဟံ ဥဂ္ဂန္တွာ လာခါရသပရိသေကဟောမပါတိ ဝိယ အဿ သရီရံ ကုရုမာနာ ပါဒမူလံ ဝိကိရိဿန္တိ။ အန္တရန္တရာ သေတပဒုမာ စ ဥဋ္ဌဟိဿန္တိ။ သော ဧဝံ အနုပမာယ ဗုဒ္ဓသိရိယာ အနန္တာယ ဗုဒ္ဓလီလာယ သကလလောကံ ဗုဒ္ဓရဇ္ဇံ ကရိဿတိ။

ဒေဝပူဇာဝိသေသာနိ

ဣဒါနိ အဿ ကာမာဝစရဒေဝတာဒိမာပနသုဝဏ္ဏဋ္ဌိကာဒိပူဇာဝိသေသံ ဒဿေန္တော သတ္ထာ အာဟ–

၁၁၁။ ကာမာဝစရိကာ ဒေဝါ၊ နိမ္မိနိဿန္တိ အဋ္ဌကေ။
နာဂရာဇာ သုပဏ္ဏာ စ၊ တဒါ တေ လင်္ကရိဿရေ။

၁၁၂။ အဋ္ဌ သောဝဏ္ဏယာ အဋ္ဌိ၊ အဋ္ဌ ရူပိယမယာနိ စ။
အဋ္ဌမဏိမယာ အဋ္ဌိ၊ အဋ္ဌပဝါဠမယာနိ စ။
သပုတ္တဒါရာ ပါဏောဟိ၊ သရဏံ ဟေဿန္တိ သတ္တုနော။

၁၁၃။ အနေကရတနသဉ္စိတ္တာ၊ ဓဇမာလာ ဝိဘူသိတာ။
လမ္ဗမာနာ ကီဠိဿန္တိ၊ ဓဇာ နေကသတာ ဗဟူ။

၁၁၄။ မဏိမုတ္တဒါမဘူသိတာ၊ ဝိတာနာ သောမသန္နိဘာ။
ပရိက္ခိတ္တာ ကိင်္ကိဏိကဇာလာ၊ ဝဋံသကရတနာ ဗဟူ။

၁၁၅။ နာနာပုပ္ဖာ ဝိကိရိဿန္တိ၊ သုရဘိဂန္ဓသုဂန္ဓိကာ။
ဝိဝိဓာ နာနာစုဏ္ဏာနိ၊ ဒိဗ္ဗမာနုသကာနိ စ။

၁၁၆။ ဝိစိတ္တာ နာနာ ဒုဿာနိ၊ ပဉ္စ ဝဏ္ဏိက သောဘဏာ။
အဘိပ္ပသန္နာ ဗုဒ္ဓသ္မိံ၊ ကီဠိဿန္တိ သမန္တတော။

၁၁၇။ ဟတ္ထ သဟဿမုဗ္ဗေဓာ၊ ဒဿနေယျာ မနောရမာ။
ရတနဂ္ဃိကတောရဏာ၊ အသမ္ဗာဓေသုသဏ္ဌိတာ။

၁၁၈။ သောဘမာနာ ပဒိဿန္တိ၊ ဝိသာလာ သဗ္ဗသော ပဘာ။
တေသံ မဇ္ဈဂတော ဗုဒ္ဓေါ၊ ဘိက္ခုသင်္ဃပုရက္ခတော။

၁၁၉။ ဗြဟ္မာဝ ပါရိသဇ္ဇာနံ၊ ဣန္ဒောဝ ဝိမာနန္တရေ။
ဂစ္ဆန္တိ ဗုဒ္ဓေ ဂစ္ဆန္တေ၊ တိဋ္ဌမာနမှိ ဌဿရေ။

၁၂၀။ နိသိန္နေ သယိတေ စာပိ၊ သတ္ထရိ သဟ ပါရိသေ။
စတုဣရိယာပထေ နိစ္စံ၊ ဓာရယိဿန္တိ သဗ္ဗဒါ။

၁၂၁။ ဧတာ စညာစ ပူဇာယော၊ ဒိဗ္ဗမာနုဿကာ ပိ စ။
ဝိဝိဓာပိ ပါဋိဟီရာနိ၊ ဟေဿန္တိ သဗ္ဗကာလိကာ။

၁၂၂။ အနန္တပုညတေဇေန၊ မေတ္တေယျမဘိပူဇိတုံ။
ဒိသွာန တံ ပါဋိဟီရံ၊ နာနာဇစ္စာ မဟာဇနာ။
သပုတ္တဒါရာ ပါဏေဟိ၊ သရဏံ ဟေဿန္တိ သတ္ထုနော။

၁၂၃။ ယေ ဗြဟ္မစရိယံ စရိဿန္တိ၊ သုတွာန မုနိနော ဝစံ။
တေ တရိဿန္တိ သံသာရံ၊ မစ္စုဓေယျံ သုဒုတ္တရံ။

၁၂၄။ ဗဟုဂိဟီ ဓမ္မစက္ခုံ၊ ဝိသောဓေဿန္တိ တေ တဒါ။
ဒသဟိ ပုညကိရိယာဟိ၊ တီဟိ သုစရိတေဟိ စ။

၁၂၅။ အာဂမာဓိဂမေနေဝ၊ သောဓယိတွာန သာဒရံ။
အနုဓမ္မစာရိနော ဟုတွာ၊ ဗဟူ သဂ္ဂူပဂါ ဘဝေ။

၁၂၆။ န သက္ကာ သဗ္ဗသော ဝတ္တုံ၊ ဧတ္တကံ ဣတိ ဝါ ယသံ။
အစ္စန္တသုခိတာ နိစ္စံ၊ တသ္မိံ ဂတေ ကာလသမ္ပဒေ။

၁၁၁။ တတ္ထ တဒါ တေ လင်္ကရိဿရေတိ တေ နာဂသုပဏ္ဏာ အလင်္ကရိဿန္တိ။

၁၁၂။ သောဝဏ္ဏယာတိ သောဝဏ္ဏမယာ။

၁၁၃။ အနေကရတနသဉ္ဆိတ္တာ၊ ဓဇမာလာ ဝိဘူသိတာတိ သုဝဏ္ဏ ရဇတ မဏိ အာဒီဟိ အနေကရတနေဟိ သုဋ္ဌု ဝိစိတ္တာ ဓဇပန္တီဟိ အလင်္ကတာ ဘဝိဿန္တိ။ တေ အဂ္ဃိကာတိ သမ္ဗန္ဓော။ လမ္ဗမာနာ ကီဠိဿန္တိ ဓဇာ နေကသတာ ဗဟူတိ အနေကသတ သဟဿ ရတနာလင်္ကာရာ နာနာဝိစိတြ ဓဇာ လမ္ဗမာနာ ကီဠိဿန္တိ။

၁၁၄။ မဏိမုတ္တာဒါမဘူသိတာ၊ ဝိတာနာ သောမသန္နိဘာတိ မဏိဒါမ မုတ္တာဒါမေဟိ အလင်္ကတာ သောမသန္နိဘာ ဒိဗ္ဗသေတ ပဋိဝိတာနာ ကိင်္ကဏိကဇာလ ပရိက္ခိတ္တာ ရတနဝဋံသကေဟိ ရတနပုပ္ဖကဏ္ဏိကာဟိ ယုတ္တဝိတာနာ အဂ္ဃိကူပရိ ပတ္ထရာ ဌဿန္တိ။

၁၁၅။ နာနာ ပုပ္ဖာ ဝိကိရိဿန္တိ သုရဘိဂန္ဓသုဂန္ဓိကာ။ ဝိဝိဓာ နာနာစုဏ္ဏာနိ၊ ဒိဗ္ဗမာနုသကာနိစာတိ သုရဘိဂန္ဓေဟိ သုဂန္ဓာနိ ဒိဗ္ဗမာနုသိကာနိ ဝိဝိဓာနိ ပုပ္ဖာနိ နာနာဝိဓာနိ စုဏ္ဏာနိ နိစ္စကာလံ အာကာသတော ဩကိရိဿန္တိ။

၁၁၆။ ဝိစိတ္တာ နာနာဒုဿာနိ၊ ပဉ္စဝဏ္ဏိက သောဘဏာတိ နီလ ပီတ လောဟိတ ဩဒါတ မဉ္ဇိဋ္ဌ ဝဏ္ဏာနိ ဝိစိတြာနိ နာနာ ဒုဿာနိ သောဘမာနာနိ သမန္တတော ပဘာသမုဒယံ ဝိဿဇ္ဇန္တာနိ လဂ္ဂိဿန္တိ။ အဘိပ္ပသန္နာ ဗုဒ္ဓသ္မိံ ကီဠိဿန္တိ သမန္တတောတိ မေတ္တေယျဗုဒ္ဓသ္မိံ ဝိသေသပသန္နာ ဒေဝမနုဿာ သမန္တတော နိစ္စကာလံ ကီဠိဿန္တိ။

၁၁၇။ ရတနဂ္ဃိကတောရဏာတိ ရတနဂ္ဃိကသင်္ခါတာ တော-ရဏာ။ အထဝါ သေသဂ္ဃိကေဟိ ဝိသိဋ္ဌာ ဂန္ဓကုဋိဒွါရေ ဌိတာ

သဟာဿရတန ဥဗ္ဗေဓာ။ အသမ္ဘာဓေတိ အညမည် အယဋ္ဋေတွာ ဌိတာ ပညာပယမာနာ။ သုသဏ္ဌိတာတိ ဝိဝေကသဏ္ဌာနဝန္တာ ဘဝိဿန္တိ။

၁၁၈။ ဝိသာလာတိ မဟန္တာ။ သဗ္ဗတော ပဘာတိ သဗ္ဗ- ဘာဂတော ပဘာသမ္ပန္နာ။ တေသံ မဇ္ဈဂတောတိ အဂ္ဂိကတောရဏာနံ မဇ္ဈေ ပတိဋ္ဌိတ ရတနပလ္လင်္ကေ နိသိန္နော။

၁၁၉။ ဗြဟ္မာဝ ပါရိသဇ္ဇာနန္တိ ဗြဟ္မပါရိသဇ္ဇာနံ မဟာဗြဟ္မာ ဝိယ။ ဣန္ဒောဝ ဝိမာနန္တရေတိ ဒေဝဝိမာနန္တရေ သက္ကော ဝိယ။ ဂဇ္ဇန္တိ ဗုဒ္ဓေ ဂဇ္ဇန္တေတိ မေတ္တေယျသဗ္ဗညုမှိ ဂဇ္ဇမာနေ တေ အဂ္ဂိကာဒယော ဂဇ္ဇိဿန္တိ။

၁၂၀။ သတ္တာရိ သဟပါရိသေတိ သပရိသေ ဗုဒ္ဓေ စတူဟိ ဣရိယာပထေဟိ ပဝတ္တန္တေ နိစ္စံ သဗ္ဗကာလံ ဓာရယိဿန္တိ ပရိဝါရေတွာ ဌဿန္တိ။

၁၂၁။ သဗ္ဗကာလိကာတိ သဗ္ဗကာလေ စာဝနကာ။

၁၂၂။ အနန္တပုညတေဇေနာတိ ဘဂဝတော အပရိယန္တ ပုညာနုဘာဝေန နိဗ္ဗတ္တာ တေ ပူဇာဝိသေသာ။ မေတ္တေယျမဘိပူဇိတုန္တိ မေတ္တေယျံ ဘဂဝန္တံ ပူဇိတုံ အာဂတာ ဒေဝမနုဿာ။ အထဝါ မေတ္တေယျမဘိပူဇိတုံ အာဂတာ နာနာဇာတိကာ မဟာဇနာ တံ ပါဋိဟီရံ ဒိသွာ သပုတ္တဒါရာ သတ္တုနော သရဏံ ဟေဿန္တီတိ အတ္ထော။

၁၂၃။ ဗြဟ္မစရိယန္တိ ဗြဟ္မာနံ ဥတ္တမာနံ ဗုဒ္ဓါဒီနံ စရိယံ ဗြဟ္မံ ဝါ ဥတ္တမံ ဝိသိဋ္ဌံ စရိယန္တိ ဗြဟ္မစရိယံ။ တံ သာသနဗြဟ္မစရိယံ မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယန္တိ ဒုဝိဓံ။ လောကိယသီလသမာဓိပညာ သာသနဗြဟ္မ- စရိယံ၊ ပရိယတ္တိ ပဋိပတ္တိ သာသနဘူတံ မဂ္ဂဖလာနိ မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယံ ပဋိဝေဓ သာသနဘူတံ။ တံ ဒုဝိဓံ ဗြဟ္မစရိယံ ယေ စရိဿန္တိ။ တေ မစ္စုဓေယျံ မစ္စုဝိသယံ တေဿိဿရိယပဝတ္တနံ သုဒုတ္တရံ ဒုက္ခေန တရိတဗ္ဗံ သံသာရံ တရိဿန္တိ။ သံသာရော စ နာမ ယာဝ အနုပါဒိ- သေသ နိဗ္ဗာနဓာတု အဝိစ္ဆိန္ဒိတွာ ပဝတ္တမာနခန္ဓာဒီနံ ပဋိပါဋိ။ ဝုတ္တံ ဟေတံ–

ခန္ဓာနဉ္စ ပဋိပါဋိ၊ ဓာတုအာယတနာန စ။
အဗ္ဗောစ္ဆိန္နံ ဝတ္တမာနာ၊ “သံသာရော”တိ ပဝုစ္စတီတိ။[1]

၁၂၄။ ဗဟူဂိဟီတိ ပဗ္ဗဇ္ဇံ အနုပဂန္တွာ ဂိဟိဘာဝေယေဝ ဌိတာ ဗဟူ ဇနာ။ ဓမ္မစက္ခုန္တိ သောတာပတ္တိမဂ္ဂံ ဥပရိမဂ္ဂဒွယံ ဝါ။ ဝိသောဓေဿန္တီတိ ဥပ္ပါဒေဿန္တိ။ ဒသဟိ ပုညကြိယာဟီတိ ဒသကုသလကမ္မပထပုညကရဏေန။ အထ ဝါ ဒါန သီလ ဘာဝနာ ပတ္တိဒါန ပတ္တာနုမောဒန အပစိတိ ဝေယျာဝစ္စ ဒေသနာ သဝန ဒိဋ္ဌုဇုကမ္မ သင်္ခါတ ဒသပုညကိရိယဝတ္ထူဟိ။

၁၂၅။ အာဂမာဓိဂမေနေဝါတိ ပရိယတ္တိယာ ပဋိဝေဓေန စ။ အနုဓမ္မစာရိနော ဟုတွာတိ ဧတ္ထ အနုဓမ္မော ဝုစ္စတိ လောကုတ္တရဓမ္မာနုဂတော ဝိပဿနာဓမ္မော။ တံ စာရိနော တံ ပူရေန္တောတိ အတ္ထော။ သဂ္ဂူပဂါတိ သဂ္ဂံ ဥပဂစ္ဆမာနာ ဘဝိဿန္တိ။

၁၂၆။ ဧတ္တကံ ဏ္ဏတိ ဝါ ယသ္မိံ တဿ ဘဂဝတော ပရိဝါရသမ္ပဒံ အာနုဘာဝံ ဗုဒ္ဓိဿရိယ ဗုဒ္ဓသမ္ပတ္တိံ ဧတ္တကန္တိ သဗ္ဗပကာရေန ဝတ္တုံ န သက္ကာ။ တသ္မိံ ဂတေ ကာလသမ္ပဒေတိ တသ္မိံ သမ္ပဒံ အာနုဘာဝံ ဗုဒ္ဓိဿရိယံ ဂတေ သတ္တာ အစ္စန္တသုခိတာ နိစ္စကာလံ ဘဝိဿန္တိ။ တဒါ ပန မေတ္တေယျဘဂဝတော ဂန္ဓကုဋိံ ပရိဝါရေတွာ သမန္တတော ကာမာဝစရဒေဝလောကဝါသိကဒေဝတာ အဋ္ဌိကေ နိမ္မိနိဿန္တိ။ တေသု အဋ္ဌိကေသု အဋ္ဌ သုဝဏ္ဏမယာ အဋ္ဌ ရူပိယမယာ အဋ္ဌ မဏိမယာ အဋ္ဌ ပဝါဠမယာ။ အနေကရတနဝိစိတ္တာ အနေကသဟဿမဏ္ဍပကာ စ ဌဿန္တိ။ တေ ပန သဗ္ဗေ ဥဗ္ဗေဓေန အဋ္ဌာသီတိဟတ္ထာ ဘဝိဿန္တိ။

မဟာနုဘာဝါ နာဂ သုပဏ္ဏ ဂန္ဓဗ္ဗာ နာနာလင်္ကာရေဟိ အနေကရတန ဝိစိတြဓဇေဟိ မုတ္တာဒါမ မဏိဒါမ ကနကဒါမ ဂန္ဓဒါမပုပ္ဖဒါမ မဏိ ကိင်္ကိဏိက ဇာလ ပုပ္ဖကဏ္ဏိကာဒီဟိ သမောသရိတ-

---

၁။ အံ၊ ဋ္ဌ၊ ၂၊ ၃၈၆။ ပဋိသံ၊ ဋ္ဌ၊ ၂၊ ၁၈။

ခစိတ ဝိစိတြ သဗ္ဗရတနမယ ဝိတာနေဟိ စ တေ အလင်္ကရိံသု။ သဗ္ဗကာလံ နာနာဒိဗ္ဗပုပ္ဖဝဿာနိ ဝသိံသု။ သုရဘိဂန္ဓ ဂန္ဓိကာနိ နာနာဝိဓာနိ ဒိဗ္ဗမာနုဿကာနိ စုဏ္ဏာနိ ဝိပ္ပကိရိံသု။ တထာ ဝိစိတြာနိ ပဉ္စဝဏ္ဏာနိ နာနာပ္ပဘာ သမုဇ္ဇလန္တာနိ ဒိဗ္ဗဒုဿာနိ သဗ္ဗဒိသာသု လဋ္ဋမာနာနိ ဘဝိံသု။

ဘဂဝတော ပန ပသန္နာ ဒေဝမနုဿာ ကီဠိံသု နစ္စိံသု။ အင်္ဂုလိယော ပေါထေသုံ။ သာဓုကာရံ ဒဒံသု။ သမန္တတော ဧကနိဂ္ဃောသံ ဧကနိန္နာဒံ ကရိံသု။ မဇ္ဈေ ပန ရတနသဟဿုဗ္ဗေဓာ မနောရမာ သုဒဿနက္ခမာ ရတနဂ္ဃိကာ ရတနတောရဏာ အသမ္ဗာဓာ သုပတိဋ္ဌိတာ ဝိလာသမာနာ ဝိစိတြဝိဘူသိတာ သဗ္ဗတောဘာဂေန ဝိဇ္ဇောတမာနာ တေဇမာနာ ဝိရောစိံသု။

မေတ္တေယျော ပန ဘဂဝါ ဘိက္ခုသံဃပရိဝါရိတော တေသံ မဇ္ဈဂတော ဗြဟ္မပါရိသဇ္ဇဂတော ဝိယ မဟာဗြဟ္မာ ဒေဝဂဏပရိဝုတော ပဏ္ဍုကမ္ဗလသိလာသနမဇ္ဈဂတော ဝိယ ဣန္ဒော ဝိရောစိဿတိ။ ဘဂဝတော ပန နိသီဒနတ္ထံ ပထဝိံ ဘိန္ဒိတွာ ရတနမဏ္ဍပေါ ဥဋ္ဌဟိဿတိ။ သမန္တတော ဒွါဒသယောဇနိကော။ တဿ စတူသု ကဏ္ဏေသု စတ္တာရော တိံသရတနပ္ပမာဏာ ယဋ္ဌိကာ ဩလမ္ဗိံသု။ တေသံ ဝါတေန ပဟတကာလေ သဒ္ဒေါ သကလစက္ကဝါဠံ ပတ္ထရိတွာ ဧကနိန္နာဒံ ကုရုမာနော ဘဝိဿတိ။ မဏ္ဍပမဇ္ဈေ သဗ္ဗရတနသမ-လင်္ကတော မဏိပလ္လင်္ကော ဘဝိဿတိ။ တဿုပရိ သဗ္ဗရတနမယ ဒိဗ္ဗသေတစ္ဆတ္တံ ဘဝိဿတိ။ တသ္မိံ ပလ္လင်္ကမဇ္ဈေ နိသီဒိတွာ မေတ္တေယျော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ သဒေဝကဿ လောကဿ ဓမ္မံ ဒေသေတွာ အဂ္ဂဓမ္မံ အရဟတ္တံ ဒဿိဿတိ။ ဘဂဝတော ပန ပုညာနုဘာဝေန နိဗ္ဗတ္တော သော ပူဇာဝိသေသော ဘဂဝတိ ဂစ္ဆန္တေ ဂစ္ဆတိ၊ ဌိတကာလေ တိဋ္ဌတိ။ နိသိန္နကာလေ ပရိသာယ သဒ္ဓိံ နိသီဒတိ။ ဧဝံ စတူဟိ ဣရိယာပထေဟိ ပဝတ္တန္တေ တသ္မိံ သဗ္ဗေပိ သဒါ ပရိဝါရေတွာ ဌံသု။

ဘဂဝန္တံ ပူဇေတုံ အာဂတာ စတုဝဏ္ဏသမ္ဘူတာ မဟာ-ဇနာ တံ ပါဋိဟာရိယံ ဒိသွာ ပသန္နာ ပုတ္တဒါရေဟိ သဒ္ဓိံ သရဏံ

ဂမိဿန္တိ။ ဘဂဝါပိ မဏိပလ္လင်္ကေ နိသိန္နောယေဝ တိသဟဿိ-မဟာသဟဿိ လောကဓာတုံ သဒ္ဒေန သာဝေဿတိ။ ရတနမဏ္ဍပေ ရတနပ္ပဘာယ မဏိအဂ္ဃိကေသု မဏိပ္ပဘာယ အဘိဝိဘာဝနတော ဒုဿာဒိပ္ပဘာယ ဒသဗလဿ ရံသိပ္ပဘာယ စ ဝိဟတပ္ပဘော ဒိဝါကရော ရတ္တိန္ဒိဝ ပရိစ္ဆေဒံ ပညာပေတုံ န သက္ခိဿတိ။ နိရန္တရံ ဗုဒ္ဓပ္ပဘာယ လောကော ပဿတိ။

တတ္ထ သာယံ ပါတော ရဝသကုဏာနံ သဒ္ဒေန ပုပ္ဖိတကုသုမ သညာဏကေန စ လောကော ရတ္တိန္ဒိဝ ပရိစ္ဆေဒံ ဇာနိဿတိ။ တဿ ပန ဒသဗလဿ အတီတတ္တဘာဝေ အနေက-သတဗုဒ္ဓါနံ ရတနမဏ္ဍပဒါနနိဿန္ဒေန မဏိအဂ္ဃိကဒါနနိဿန္ဒေန စ နိဗ္ဗတ္တေ ရတနမဏ္ဍပေ သကလလောကာ သိရိသန္နိစိတာမိဝ သဿိရိကာ ဘဝိဿန္တိ။ မဏ္ဍပဿ အန္တော တသ္မိံ ကာလေ သုဂန္ဓ-ပုပ္ဖဂန္ဓေဟိ ဝါသိတ မဓုရ သီတလ လလိတ သမ္ပယုတ္တ ရတနကုမ္ဘာ စတုဇာတိဂန္ဓ သမ္ပုဏ္ဏရတနကရဏ္ဍာ ဒိဗ္ဗဓူမ အစ္စိကရဏ ဓူမကဋစ္ဆုကာ ဂန္ဓတေလ သရိတာ ဒွတ္တိံသသဉ္ဇလနက ရတနပဒီပရုက္ခာ စတူသု ဒိသာသု နိရန္တရံ ပဋိပါဋိယာ ဌိတပဒုမ ကုမုဒ ဥပ္ပလ ဟတ္ထသဏ္ဍာနာ ရဇတ မဏိ-ပဝါဠ ဟေမ ဖလိကာစာဒိ ပုဏ္ဏဃဋမာလာ ဥပရိ ဝိစိတြပသောဘိတာ ဓဇမာလာ ဘဝိဿန္တိ ဝိစိတြရတနမာလာ အလင်္ကတသေတစ္ဆတ္တာ စ။ သတ္ထုနော စ နိမန္တိတကုလဃရံ ဂစ္ဆန္တဿ ရတနမဏ္ဍပေါ အာကာသေန ဂန္တွာ ဃရဒွါရေ ပတိဋ္ဌဟိဿတိ။

တတ္ထ ဃဏ္ဍုသဒ္ဒေန ဒသဗလော အာဂစ္ဆတီတိ ဥဋ္ဌဟိတွာ မနုဿာ ပစ္စုဂ္ဂမနံ ကရိဿန္တိ။ မနုဿာနံ အန္တရေ ဒေဝါ စ နာဂါ စ ဌတွာ ဘတ္တဂ္ဂေ ပရိဝိသိဿန္တိ။ ဘဂဝတော သာဝက-သံဃဿ စ အတ္ထာယ ရသသမ္ပန္နာ ပူပခဇ္ဇကာ ဂန္ဓသာလိဘောဇနာနိ စ နာနဂ္ဂရသယုတ္တာနိ ဇာနိတုံ သက္ကောန္တာ ဘဝိဿန္တိ။ အနုမောဒနံ ကရောန္တဿ ပနဿ ဘဂဝတော သဒ္ဒေါ သကလစက္ကဝါဠံ အဇ္ဈော-တ္ထရိဿတိ။ မနုဿာ အတ္တနော နိဝေသနေယေဝ ဌိတာ ဗုဒ္ဓါရမ္မဏံ ပီတိံ ဂဟေတွာ ရတနမဏ္ဍပေ တံ တံ အစ္ဆရိယံ ပါဋိဟာရိယံ

အင်္ဂီကပဒုမသဗ္ဗညုဝိလာသဉ္စ ဒိသွာ အနုမောဒနဓမ္မကထဉ္စ သုတွာ အတ္တနော ဒိဋ္ဌိံ ဝိဿဇ္ဇေတွာ သတ္ထု သရဏာသီလေသု ပတိဋ္ဌဟိတွာ ဥတ္တမံ အဂ္ဂဓမ္မံ အရဟတ္တံ ပါပုဏိံသု။ အညေ ပါသဏ္ဍာ အညေ ပဗ္ဗဇ္ဇာ စ န ဘဝိံသု။ ဗဟူ ပန ဇနတာ ဒသဟိ ပုညကိရိယ-ဝတ္ထူဟိတိ သုစိရတေန အာဂမေန စ သာသနံ သောဓေတွာ ဝိပဿနံ အနုပဂန္တွာ သဂ္ဂေသု နိဗ္ဗတ္တိံသု။

မနုဿာနံ ယသသုခါဒိသမ္ပတ္တိ

ဣဒါနိ မနုဿာနံ ယသ သုခ အာယု ဝဏ္ဏ ဗလ-သမ္ပတ္တိအာဒယော ဒဿေန္တော သတ္ထာ–

၁၂၇။ မဟာယသာ သုခေနာပိ၊ အာယုဝဏ္ဏဗလေန စ။
ဒိဗ္ဗသမ္ပတ္တိ ဝါ တေသံ၊ မနုဿာနံ ဘဝိဿတိ။

၁၂၈။ အနုဘုတွာ ကာမသုခံ၊ အဒ္ဓါနံ ယာဝတိစ္ဆကံ။
တေ ပစ္ဆာ သုခိတာ ယေဝ၊ နိဗ္ဗိသန္တာယုသင်္ခယာ။

၁၂၉။ အသီတိဝဿသဟဿာနိ၊ တဒါ အာယု ဘဝိဿရေ။
တာဝတာ တိဋ္ဌမာနော သော၊ တာရေဿတိ ဇနေ ဗဟူ။

၁၃၀။ ပရိပက္ကမာနသေ သတ္တေ၊ ဗောဓယိတွာန သဗ္ဗသော။
အဝသေသာဒိဋ္ဌသစ္စာနံ၊ မဂ္ဂါမဂ္ဂမနုသာသိယာ။

၁၃၁။ ဓမ္မောက္ကံ ဓမ္မနာဝဉ္စ၊ ဓမ္မာဒါသဉ္စ ဩသဓံ။
သက္ကစ္စေန ဟိ သော သတ္ထာ၊ ဌပေတွာ အာယတိံ ဇိနော။

၁၃၂။ သဒ္ဓိံ သာဝကသံဃေန၊ ကတကိစ္စေန တာဒိနာ။
ဇလိတွာ အဂ္ဂိက္ခန္ဓောဝ၊ နိဗ္ဗာယိဿတိ သော ဇိနော။

၁၃၃။ ပရိနိဗ္ဗုတမှိ သမ္ဗုဒ္ဓေ၊ သာသနံ တဿ ဌာဟိတိ။
ဝဿသတသဟဿာနိ၊ အသီတိ စေဝ သဟဿတော။
တတော ပရံ အန္တရဓာနံ၊ လောကေ ဟေဿတိ ဒါရုဏန္တိ

အာဟ။

၁၂၇။ တတ္ထ မဟာယသာတိ မဟန္တေန ယသေန။ သုခေနာပီတိ သုခေန။ ဒိဗ္ဗသမ္ပတ္တိံ ဝါတိ ဒိဗ္ဗသမ္ပတ္တိံ ဝိယ။

၁၂၈။ အဒ္ဓါနန္တိ အဒ္ဓါနံ ဝီတိနာမေတွာ။ ယာဝတိစ္ဆကန္တိ ယထိစ္ဆကံ။ ဣစ္ဆာနုရူပံ ဝါ။ တေ ပဉ္စာ သုခိတာ ဟေဝ၊ နိဗ္ဗိသန္တာယုသင်္ခယာတိ တေ သုခေ ဌိတာယေဝ တတော သုခတော အာဂလိတွာဝ ပဉ္စာ အာယုသင်္ခယာ မရဏမဇ္ဈေ နိပ္ပန္နာ သမ္ပတ္တိယံ ဥက္ကဏ္ဌိသန္တိ။

၁၃၀။ ပရိပက္ကမာနသေ သတ္တေတိ ဉာဏပရိပက္ကဂတေ တိက္ခိန္ဒြိယေ သတ္တေ။ ဗောဓေယိတွာန သဗ္ဗသောတိ သဗ္ဗပ္ပကာရေန စတုသစ္စံ ဗောဓာပေတွာ။ အဝသေသာဒိဋ္ဌသစ္စာနန္တိ ဉာဏပရိပါကံ အဂတာနံ မုဒိန္ဒြိယာနံ အဒိဋ္ဌသစ္စာနံ။ မဂ္ဂါမဂ္ဂမနုသာသိယာတိ အယံ မဂ္ဂေါ အယံ အမဂ္ဂေါတိ မဂ္ဂါမဂ္ဂံ ကထယိတွာန။

၁၃၁-၂။ အဝိဇ္ဇန္ဓကာရဝိဓမန ဉာဏာလောကကရံ ဓမ္မောက္ကံ ဓမ္မပဒီပံ သံသာရမဟဏ္ဏဝတရဏတ္ထံ ဓမ္မနာဝံ ကုသလဓမ္မမဟာမုခေ ဥဋ္ဌိတအကုသလပိဋ္ဌကာဒိ ဟရဏတ္ထံ တံသူစနကရဏံ အရဟတ္တပရိယောသာနံ သမထဝိပဿနာဓမ္မဒါသဉ္စ ကိလေသရောဂဝူပသမနတ္ထံ တံဝိဒံသကံ ဓမ္မောသဓဉ္စ သစ္စဒေသနာဝသေန သက္ကစ္စေန အာဒရေန အာယတိံ အနာဂတေ ဘိက္ခူနံ အတ္ထာယ ပတိဋ္ဌာပေတွာ။ စတူသု သစ္စေသု သောဠသဟာကာရေဟိ ကတ္တဗ္ဗကိစ္စဿ ကတတ္တာ ကတကိစ္စေန တာဒိနာ သာဝကသံဃေန သဒ္ဓိံ သမန္တာ အန္ဓကာရံ ဝိဓမိတွာ သဗ္ဗညုတဉာဏာလောကံ ဒဿေတွာ သာသနပဗ္ဗတသိခရေ ဗုဒ္ဓသိရိယာ ပဇ္ဇလိတွာ မေတ္တေယျော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဂ္ဂိက္ခန္ဓော အနုပါဒိသေသာယ နိဗ္ဗာနဓာတုယာ ပရိနိဗ္ဗာယိဿတိ။ တသ္မိံ ပန သတ္ထရိ နိဗ္ဗုတေ တဿ သာသနံ အသီတိဝဿသဟဿာနိကံ ဝဿသတသဟဿံ ဌတွာ တတော ပရံ အန္တရဓာယိဿတိ။

၁၃၃။ လောကေ ဟေဿတိ ဒါရုဏန္တိ သကလဒသသဟဿိလောကဓာတုံ ဧကန္ဓကာရံ ကတွာ အန္တရဟိတေ သာသနေ လောကသ္မိံ ဒသကုသလကမ္မပထေ ပရိဟာနိယမာနေ ဒါရုဏံ ကက္ခဠံ ဒုက္ခ-

ဝိသေသနိဗ္ဗတ္တကံ အကုသလံ လောကေ ပါတုဘဝိဿတီတိ အဓိပ္ပါယော။

အစိရဋ္ဌာယိနော သဗ္ဗသင်္ခါရာ

ဣဒါနိ ဘဂဝါ သဗ္ဗသေတဝါရဏံ သဗ္ဗာကာရေန အလင်္ကရိတွာ တဿ သောဏ္ဍံ ပါတေန္တော ဝိယ သဗ္ဗရတနဝရပါသာဒမတ္ထကေ အသနိဝိစက္ကံ ပါတယမာနော ဝိယ သုနိမ္မိတရာဇဘဝနံ အဂ္ဂိနာ ဈာပေန္တော ဝိယ စ ဧဝရူပါယ ဗုဒ္ဓသိရိယာ နိစ္စသင်္ခါရာနံ အဘာဝါ အန္တရဓာနံ ဘဝိဿတိ။ "အဟော သာရိပုတ္တ အစိရဋ္ဌာယိနော သဗ္ဗသင်္ခါရာ"တိ ဒဿေန္တော–

၁၃၄။ ဧဝံ အနိစ္စာ သင်္ခါရာ၊ အဓုဝါ တာဝကာလိကာ။
ဣတ္တရာ ဘေဒနာ စေဝ၊ ဇဇ္ဇရာ ရိတ္တကာဘဝါ။

၁၃၅။ တုစ္ဆမုဋ္ဌိသမာ သုညာ၊ သင်္ခါရာ ဗာလလာပနာ။
န ကဿစိ ဝသော တတ္ထ၊ ဝတ္တတိ ဣဒ္ဓိမဿပိ။
ဧဝံ ဉတွာ ယထာဘူတံ၊ နိဗ္ဗိန္ဒေ သဗ္ဗသင်္ခါတေတိ အာဟ။

၁၃၄။ တတ္ထ အနိစ္စာတိ ဟုတွာ အဘာဝဋ္ဌေန အနိစ္စန္တိကတာယ အာဒိအန္တဝန္တတာယ စ န နိစ္စာတိ အနိစ္စာ။ ပဒီပသိခါ ဝိယ ကမ္မာဒိပစ္စယေဟိ သင်္ဂမ္မ ကရိယန္တိ ဥပ္ပါဒိယန္တီတိ သင်္ခါရာ။ သဗ္ဗေပိ သင်္ခါရာ ဝဋ္ဋမ္မော ပစ္စယသမ္ဘူတာ ဥဒကပုပ္ဖုဠ ဖေဏပိဏ္ဍာဒယော ဝိယ အထိရဘာဝတော န ဓုဝါတိ အဓုဝါ။ ပရာယတ္တဘာဝေန ယာစိတက ဘဏ္ဍံ ဝိယ တာဝကာလိကာ။ ပရိတ္တဘာဝေန သုပိနကံ ဝိယ ဣတ္တရာ။ ဥပ္ပန္နသင်္ခါရာနံ အဝဿံ ဘိဇ္ဇနတော ဝိဇ္ဇု ဝိယ ဘေဒနာ။ အပိ စ ကုမ္ဘကာရကတ ဘာဇန ပရိပက္က ဖလ သာခဂ္ဂေဋ္ဌိတဉဿာဝ အာရဂ္ဂေ သာသပါဒယော ဝိယ အဝဿံ အဋ္ဌာယိနော ဥပ္ပန္နသဘာဝေ အတိဋ္ဌမာနတ္တာ ဘိဇ္ဇနသဘာဝါ။ ထိရဘာဝတော ဇဇ္ဇရာ အပက္ကမတ္တိကာဘာဇနံ ဝိယ။ နိစ္စာဒိသာရဝိရဟိတတ္တာ အတ္တတ္တနိယာဘာဝေန တုစ္ဆမုဋ္ဌိ ဝိယ ရိတ္တကာ တုစ္ဆာ။ အဘာဝါတိ အဘိနဝတာ နိဂ္ဂစ္ဆနတာ။

၁၃၅။ တုစ္ဆမုဋ္ဌိသမာတိ ရိတ္တမုဋ္ဌိသဒိသာ ဂဟေတဗ္ဗဿ အဿာဒဿ အဘာဝါ။ သုညာတိ နိစ္စ သုခတ္တေဟိ သုညာ။ ဗာလလာပနာတိ ဒုပ္ပညေဟိ "အဟံ၊ မမာ"တိ ဂဏှတော "မမ ပုတ္တာ, မမ ဓီတာ, မမ ဉာတကာ, မယှံ ဓနဓညာ"န္တိ အာဒိနာ လပနတော ဗာလလာပနာ။ န ကဿစိ ဝသော တတ္ထ ဝတ္တတိ။ ဣဒ္ဓိမဿ ပိတိ တတ္ထ သင်္ခါရေသု ယသမဟန္တ ထာမမဟန္တ ပညာမဟန္တာဒီနံ ယဿ ကဿစိ ပုဂ္ဂလဿ ဣဿရိယံ နပ္ပဝတ္တတိ။ သတ္တဝိနာသက မာလုတော ဝိယ သဗ္ဗေ သင်္ခါရာ ကဿစိ ဝသေ န ဝတ္တန္တိ။ ဣဒ္ဓိမန္တာနံ အဂ္ဂပတ္တ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနတ္ထေရာဒီနမ္ပိ ဝသေ အပ္ပဝတ္တနတော ဣဒ္ဓိမဿပိ ဣဿရိယံ တတ္ထ န ဝတ္တတိ။ ဧဝံ ဉတွာ ယထာဘူတန္တိ သဗ္ဗသင်္ခါရာနံ အနိစ္စာဒိဘာဝံ ယထာသဘာဝတော ဇာနိတွာ။ နိဗ္ဗိန္ဒေ သဗ္ဗသင်္ခါရေတိ သဗ္ဗသင်္ခတဓမ္မေ နိဗ္ဗိန္ဒေယျ ဥက္ကဏ္ဌေယျ။

ဣဒါနိ ဥတ္တမပုရိသာနံ ဒုလ္လဘဘာဝဉ္စ သဗ္ဗေသု ကုလေသု အနုပ္ပဇ္ဇနဘာဝဉ္စ ယသ္မိံ ကုလေ ဇာယန္တိ၊ တဿ သုခေန ဝဍ္ဎနဘာဝဉ္စ ဒဿေန္တော သတ္ထာ-

၁၃၆။ ဒုလ္လဘော ပုရိသာဇညော၊
န သော သဗ္ဗတ္ထ ဇာယတိ။
ယတ္ထ သော ဇာယတိ ဓီရော၊
တံ ကုလံ သုခမေဓတီတိ အာဟ။[1]

၁၃၆။ တတ္ထ ပုရိသာဇညောတိ ပုရိသေသု အာဇညော ပုရိသာဇညော။ ပုရိသုတ္တမောတိ အတ္ထော။ သော ဥတ္တမဋ္ဌေန သဗ္ဗညုဗောဓိသတ္တော။ "ဆန္နံ ဘိက္ခဝေ ပါတုဘာဝေါ ဒုလ္လဘော လောကသ္မိံ။ ကတမေသံ ဆန္နံ? တထာဂတဿ အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ ပါတုဘာဝေါ ဒုလ္လဘော လောကသ္မိ"န္တိ[2] အာဒိနာ ဝုတ္တတ္တာ ကပ္ပါသင်္ချေယျမ္ပိ တထာဂတုပ္ပတ္တိယာ ဒုလ္လဘဘာဝတော ပုရိသာဇညော

၁။ ဓမ္မ၊ ဂါထာ။ ၁၉၃။ ဓမ္မ၊ ဋ္ဌ၊ ၂။ ၁၆၁။ ၂။ အံ၊ ၂။ ၃၈၄။

ခတ္တိယ ဗြာဟ္မဏ ကုလဝဇ္ဇေသု သေသကုလေသု သဗ္ဗတ္ထ ဝါ ပစ္စန္တိမ-
ဇနပဒေသု န ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ယတ္ထ သော ဇာယတိ ခီရောတိ သော မီရော
ဥတ္တမညာဏီ ယသ္မိံ ကုလေ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ တံ ကုလံ သုခမေဓတီတိ တံ
ကုလံ သုခေါ ဝဍ္ဎတိ။

မေတ္တေယျသ ဘဂဝတော ဒသသနပေတုဘူတပုညာနိ

ဣဒါနိ မေတ္တေယျသ ဘဂဝတော ဒသသနပေတု-ဘူတ
ပုညသမ္ပတ္တိ ကရဏာနိ ယောဇေန္တော သတ္ထာ–

၁၃၇။ တသ္မာ မေတ္တေယျဗုဒ္ဓသ၊ ဒသသနတ္ထာယ ဝေါ ဣဓ။
ဥဗ္ဗိဂ္ဂမာနသာ သုဋ္ဌု၊ ကရောထ ဝီရိယံ ဒဠှံ။

၁၃၈။ ယေ ကေစိ ကတကလျာဏာ၊ အပ္ပမာဒဝိဟာရိနော။
ဘိက္ခုဘိက္ခုနိယော စေဝ၊ ဥပါသကာ ဥပါသိကာ။

၁၃၉။ မဟန္တံ ဗုဒ္ဓသက္ကာရံ၊ ဥဠာရမဘိပူဇယံ။
ဒက္ခန္တိ ဘဒြသမိတိံ၊ တသ္မိံ ကာလေ သဒေဝကာ။

၁၄၀။ စရထ ဗြဟ္မစရိယံ၊ ဒေထ ဒါနံ မဟာရဟံ။
ဥပေါသထံ ဥပဝသထ၊ မေတ္တံ ဘာဝေထ သာဓုကံ။

၁၄၁။ အပ္ပမာဒရတာ ဟောထ၊ ပုညကိရိယာသု သဗ္ဗဒါ။
ဣဓေဝ ကတွာ ကုသလံ၊ ဒုက္ခဿန္တံ ကရိဿထာ-တိ
အာဟ။

၁၃၇။ တတ္ထ တသ္မာတိ ယသ္မာ ပုရိသာဇညာနံ
ဒုလ္လဘော ဥပ္ပါဒေါပိ န သော သဗ္ဗတ္ထ ဇာယတိ ယတ္ထ တေ ဇာယန္တိ၊
တံ ကုလံ သုခမေဓတိ၊ တသ္မာ ဒုလ္လဘုပ္ပတ္တိနော မေတ္တေယျဿ
သဗ္ဗညုဗုဒ္ဓဿ ဒသသနတ္ထာယ တုမှေ ဣဓ မမ သာသနေ ဌတွာ
ဥဗ္ဗေဂမာနသာ ဟုတွာ သုဋ္ဌု ဒဠှံ ဝီရိယံ ဝါယာမံ ကရောထာတိ အတ္ထော။

၁၃၈။ ယေကေစီတိ ကတကလျာဏာတိ ဣမသ္မိံ
လောကေ ကတပုညာ။ ကလ္လံ သုခံ အဏတိ အာပယတီတိ ကလျာဏံ။
ကုသလံ။ ကတံ ကလျာဏံ ဧတေသန္တိ ကတကလျာဏော။ အပ္ပ-
မာဒေါ ဝိဟာရော ဧတေသန္တိ အပ္ပမာဒဝိဟာရိနော။

၁၃၉။ မဟာနသ္မိံ မဟာပူဝံ။ သုန္ဒရော ကာရော သက္ကာရော။ ဗုဒ္ဓဿ သက္ကာရော ဗုဒ္ဓသက္ကာရော။ ဥဠာရန္တိ မဟန္တံ။ အဘိပူဇယန္တိ ဝိသေသေန ပူဇယန္တာ။ ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော ဥဠာရံ ဝိသေသပူဇံ ကရောန္တာတိ အတ္ထော။ ဒက္ခန္တီတိ ဒက္ခိဿန္တိ။ ဘဒြသမိတိန္တိ သုန္ဒရဂုဏသမင်္ဂီ သုန္ဒရဂုဏသမူဟံ ဝါ။ ဥတ္တမဂုဏသမ္ပန္နံ မေတ္တေယျ-ဘဂဝန္တန္တိ အတ္ထော။ "ဘိက္ခုနံ သမိတိ"န္တိ[၁] အာဒီသု သမူဟတ္ထော သမိတိသဒ္ဒေါတိ။

တံ ပန ဘဂဝန္တံ ကေ န ပဿိဿန္တီတိ ? "ဒေဝ-ဒတ္တော နေရယိကော ကပ္ပဋ္ဌော"တိ[၂] ဝုတ္တတ္တာ သံဃဘေဒက-သေသာနန္တရိယကမ္မံ ကတွာ အဝီစိမှိ နိဗ္ဗတ္တာ နိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကာ အရိယူပဝါဒကာ အဋ္ဌက္ခဏေ နိဗ္ဗတ္တာ စ န ပဿန္တိ။ နိဂဏ္ဌာ စ သံဃဿ ဌပိတဝတ္တခါဒကာစာတိ ဝဒန္တိ။ ကေ ပဿိဿန္တီတိ ? အဝသေသာ သတ္တာ ဒိန္နဒါနာ ရက္ခိတသီလာ ဥပဝုတ္ထုပေါသထာ ပူရိတဗြဟ္မစရိယာ စေတိယဗောဓိပတိဋ္ဌာပကာ အာရာမရောပါ ဝန-ရောပါ သေတုကာရကာ သဇ္ဇိတမဂ္ဂါ ပတိဋ္ဌာပိတ သာလာ ခဏိတ-ဥဒပါနာ ပဂ္ဂဟိတ ဗုဒ္ဓသာသနာ ဓမ္မကထိကာနံ ဓမ္မမဏ္ဍပံ ဓမ္မာသနံ သဇ္ဇေတွာ ဗီဇနိံ ဥပဋ္ဌာပေတွာ ဒုဿရတနဂန္ဓမာလဓူမပဒီပါဒီဟိ ပူဇေတွာ သက္ကစ္စံ ဓမ္မဿဝန ပဝတ္တာပကာ တထေဝ အာမိသာဒီဟိ သံဃဿ ကတပူဇာ မာတာပိတုပဋ္ဌာန ကုလေ ဇေဋ္ဌာပစာယိကကမ္မ-ကတာ သလာကပက္ခိက ဥပေါသထဘတ္တဒိန္နကာ ဒသပုညကိရိယ-ဝတ္ထူနိ ပူရေတွာ ဘဂဝတော ဒဿနတ္ထံ ပတ္ထေတွာ အန္တမသော မုဋ္ဌိမာလဉ္စ ဧကပဒီပဝဋ္ဋိသိခဉ္စ အာလောပမတ္တဉ္စ ဒိန္နာ ပရေသံ ကတ-ပုညာနုမောဒိတာ စ ပဿိဿန္တိ။

တသ္မိံ ကာလေ သဒေဝကာတိ တသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ကတကုသလာ ဒေဝမနုဿာ ပဿိဿန္တိ။ တေ ဘဂဝတော ဓမ္မံ သုတွာ အရိယဘူမိံ ပါပုဏိဿန္တိ။ တံ ပါတုံ အသက္ကောန္တာ သဂ္ဂေ နိဗ္ဗတ္တိဿန္တိ။

၁။ ဒီ၊ ၂။ ၂၀၅။ ဒီ၊ ဋ္ဌ၊ ၂။ ၂၇၉။
၂။ ဝိ၊ ၄။ ၃၆၅။ အံ၊ ၂။ ၃၅၂။ အံ၊ ၃။ ၁၀။

၁၄၀။ စရထ ဗြဟ္မစရိယန္တိ ဗြဟ္မာနံ စရိယံ စရထ။ ဒေသထ ဒါနံ မဟာရဟာန္တိ ဗဟုဇနပ္ပိယာဒီနံ ဒိဋ္ဌဓမ္မိက သမ္ပရာယိကာနံ ဖလဝိသေသာနံ အဓိဂမာယ တတ္ထ မဟာရဟံ မဟန္တံ ဖလပစ္စယဘူတံ ဒါနံ ဒေထ။ တံ ဟိ ဒီယတေ အနေနာတိ ဒါနန္တိ ဝုစ္စတိ။ ပရံ ပန ဥဒ္ဒိဿ ပူဇာနုဂ္ဂဟံ ပဋိစ္စ သာနုသယ သန္တာနဿ ဗုဒ္ဓိပုဗ္ဗိကာ ပုဗ္ဗာပရစေတနာ, သပရိဝါရ အန္န ပါန ယရ ဝတ္ထ ယာန မာလာ ဂန္ဓ ဝိလေပန သေယျာဝသထ ပဒီပေယျ ဒသဒါနဝတ္ထုပရိစ္စာဂစေတနာ, တံသမ္ပယုတ္တော ဝါ အလောဘော ဒါနံ နာမ။ ဥပေါသထန္တိ အဋ္ဌဝိဓံ ဥပေါသထဒိဝသေ ရက္ခိတဗ္ဗံ သီလံ။ တံ ဥပဂန္တွာ သမာဒိယိတွာ ဝိဟရထ။ မေတ္တံ ဘာဝေထ သာဓုကန္တိ အတ္တဟိတ မဇ္ဈတ္တ အဟိတေသု စတုဗ္ဗိဓေသု သဗ္ဗေသု သတ္တေသု "သဗ္ဗေ သတ္တာ အဝေရာ ဟောန္တု အဗျာပဇ္ဇာ"တိအာဒိနာ မေတ္တံ ဘာဝေထ။

၁၄၁။ အပ္ပမာဒရတာ ဟောထာတိ အပ္ပမာဒပဋိပဒါယ အဘိရတာ ဟောထ။ ပုညကိရိယာသု သဗ္ဗဒါတိ သဗ္ဗကာလံ ပုညကိရိယာသု ကုသလကရဏေသု ရတာ ဟောထ၊ မာ ပမာဒတ္ထ ပုညကိရိယာသု။ ဣဓေဝ ကတွာ ကုသလန္တိ ဣဓေဝ ဣမသ္မိံယေဝ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ကုသလကိရိယာသု ကရဏဘူတံ ဒါန သီလ ဘာဝနာ မယံ ကုစ္ဆိတာနံ သလနတော ကုသလန္တိ လဒ္ဓနာမံ အနေကဝိဓံ ပုညသဉ္စယံ ကတွာ။ ဒုက္ခဿန္တံ ကရိဿထာတိ အနေကဝိဓဿ ဝဋ္ဋဒုက္ခဿ အန္တံ ကရိဿထ အမတမဟာနိဗ္ဗာနံ ပါပုဏိဿထာတိ နိဗ္ဗာနံ ကူဋံ ဂဟေတွာ အနာဂတဝံသံ နိဋ္ဌာပေသီတိ။

နိဂမနကထာ

ဧတ္တာဝတာ စ–

အနာဂတဿ ဝံသဿ၊ ဝဏ္ဏနာယံ မနောရမာ။
အတိရေကဋ္ဌမတ္တဿ၊ ဘာဏဝါရာယ ပါဠိယာ။ ။

သမန္တဘဒ္ဒိကာ နာမ၊ သုသာရတ္ထပဒီပိကာ။
အန္တရာယံ ဝိနာ ဧသာ၊ သန္နိဋ္ဌာနမုပါဂတာ။ ။

ကာလဝါသိဝိဟာရမှိ၊ နာနာရုက္ခုပသောဘိတေ။
ကေလာသကူဋကပ္ပေဟိ၊ ပါသာဒေဟိ အလင်္ကတေ။ ။

သီလာဒိဂုဏသမ္ပန္န-ယတိသံဃနိသေဝိတေ။
နာနာသကုဏသင်္ဃုဋ္ဌေ၊ ဗောဓိစေတိယဘူသိတေ။ ။

ဒွါရကောဋ္ဌကပါကာရ-မာဠကေဟိ တဟိံ တဟိံ။
နာနာသောပါနပန္တီဟိ၊ သံကိဏ္ဏေ ရာမဏေယျကေ။ ။

ကာရိတေ ဓာတုသေနေန၊ ရညာ လင်္ကာရသာမိနာ။
တတ္ထ ဒက္ခိဏဘာဂမှိ၊ ပါသာဒေ စုလ္လကေ မယာ။
နိဝါသန္တေန တံ ကတွာ၊ ယံ ပတ္တံ ကုသလံ ဗဟုံ။ ။

တေန ပပ္ပေါတု လောကဂ္ဂံ၊ ဒေသေန္တံ အမတံ ပဒံ။
သနရာမရလောကောယံ၊ ခေမံ နိစ္စံ ဓုဝံ သုခံ။ ။

နာနုပဒ္ဒဝသံကိဏ္ဏော၊ လောကေ ယံ အနုပဒ္ဒဝံ။
ဂတာ ယထာ တထာ နိဋ္ဌံ၊ သင်္ကပ္ပါ ယဿ ပါဏိနံ။ ။

ပါလေန္တု ဘူမိပါ သဗ္ဗေ၊ ဓမ္မေန ကသိဏံ မဟိံ။
ကာလံ ပတွာန ဝဿန္တု၊ ဝဿံ ဝဿ ဝလာဟကာ။ ။

တိဋ္ဌန္တေန သမ္ဗုဒ္ဓေန[1]၊
ဒေသိတာ အမတန္ဒဒါ။
ယာဝတာ သင်္ခတာ လောကေ၊
တိဋ္ဌတု တာဝတာ အယန္တိ။ ။

နိဋ္ဌိတာ သမန္တဘဒ္ဒိကာနာမ သာရတ္ထသုဒီပိကာ။
အနာဂတဗုဒ္ဓဝံသဝဏ္ဏနာတိ။

၁။ တိဋ္ဌန္တိ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန (ဥက္ကံ ဘုရားကြီးမူ)

အရိန္ဒမာဘိဓာနေန၊ ထေရေန ထိရစေတသာ။
ကုဏ္ဍာပူရဂုဏာတ္တာယ၊ အာရဒ္ဓ ဇိနစက္ကနာ။ ။

သဒ္ဒမ္မဋ္ဌိတိကာမေန၊ သမ္ဗုဒ္ဓသမယညုနာ။
ပရိယတ္တာဘိယုတ္တာန၊ သောတူနဟိတကာမိနာ။ ။

တိကဒ္ဓတ္တံ တီဟိ ပါဠေဟိ၊ ဂန္ထညေဟိ စ ကတ္ထစိ။
သံသန္ဒေတွာ ယုတ္တာယုတ္တံ၊ ဝိစာရေတွာ ပုနပ္ပုနံ။ ။

ယထာမူလံ တထာ ကတွာ၊ မဟုဿာဟေန သောမိတာ။
အနာဂတဗုဒ္ဓဝံသ-ဝဏ္ဏနာယံ သုသောဘနာ။ ။

ကမ္မိနာ'စ'ညပုညေန၊ ကုဏ္ဍာ ပုရော အနာဂတေ။
ပူရေတွာ ပါရမီ သဗ္ဗာ၊ ဘဝေယျံ နန္တပညဝါ။ ။

ဝိသေသတော စ နော ဗုဒ္ဓ-သာသနေ အမှကာလိကေ။
ဒုဝေ စက္ကေ ပဝတ္တေန္တော၊ သောဓေယျံ သံသုသောမိတန္တိ။

-----o-----

သက္ကရာဇ် ၁၂၇၄-ခု၊ တော်သလင်းလဆန်း ၇-ရက်နေ့ နံနက် အနာဂတဝင်ပါဌ်ကို ရေးကူး၍ပြီး အောင်မြင်သည်။
နိဗ္ဗာနပစ္စယော ဟောတု။

၁၃၄၄-ခုနှစ်၊ သီတင်းကျွတ်လပြည့်ကျော် ၇-ရက်၊ ၁၉၈၂-ခု၊ နိုဝင်ဘာလ ၈-ရက်၊ တနင်္လာနေ့ညနေ ၃-နာရီတိတိတွင် ရွှေပိန်း၊ ဆယ်ကြောင်းရေးပေ၊ မီ-အစ သော-အဆုံး ၅-အင်္ဂါ၊ ၆-ချပ်ရှိသော အနာဂတဝင်အဋ္ဌကထာပါဌ်ကို ရန်ကုန်မြို့၊ ကမ္ဘာအေး သာသနာရေး ဦးစီးဌာန၊ ပေစာဌာနစိတ်၊ မှတ်ပုံတင်အမှတ် ၂၁၃၁-ဝင်ကိုးဝင်ပါဌ်မှ ရေးကူး၍ ပြီးအောင်မြင်သည်။ ပု၊ ဒိ၊ အာ-နှင့် ပြည့်စုံရပါလို၏။

-----o-----

အနာဂတဝံသအဋ္ဌကထာ
မှတ်သားဖွယ်ရာများ

စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၁။	အစိန္တေယျလေးမျိုး	၁၇၄
၂။	အဘိညာဉ်ခြောက်ပါး	၁၆၆
၃။	အမရဝတီမြို့တော်	၄-၅
၄။	အမိုက်မှောင်ထုလေးမျိုး	၁၀၁
၅။	အရိမေတ္တေယျဘုရားအလောင်းတော်	
	- အရပ်တော်-စသည်ပမာဏ	၁၈၁-၂
	- တောထွက်တော်မူခြင်း	၁၅၃-၅
	- ခမည်းတော်, မယ်တော်စသည်	၁၄၅-၆
	- စံနေတော်မူသည့် ပြာသာဒ်လေးဆောင်	၁၄၆
	- တင့်တယ်သပ္ပါယ်တော်မူပုံ	၁၇၄-၅
	- ထူးခြားပရိသတ်များနှင့် ဗောဓိပင်	၁၇၆-၉
	- နတ်လူတို့ ပူဇော်ကြပုံ	၁၈၆-၉
	- သာသနာ့ပြင်ပ ပါသဏ္ဍစသည်တို့ မရှိကြ	၁၈၉
၆။	အလောင်းတော်သုမေဓာ၏	
	- နိဗ္ဗာန်ကို မှန်းဆ၍ သိပုံ	၉-၁၀
	- သံဝေဂဉာဏ်ဖြစ်ပွားပုံ	၆
၇။	အဝတ်ပုဆိုး၏အပြစ် ၉-မျိုး	၁၄
၈။	အသင်္ချေ ၄-မျိုး	၉၁
၉။	အသင်္ချေယျကပ် ၄-မျိုး	၁၀၆
၁၀။	အိုင်ကြီး ၇-အိုင်	၁၀၅
၁၁။	ဣဒ္ဓိ ၁၀-ပါး	၁၆၆-၈
၁၂။	ကဏ္ဍကစီးတော်မြင်းအကြောင်း	၅၉
၁၃။	ကပဏ၊ အဒ္ဓိက၊ ဝနိဗ္ဗက	၁၇၂-၃

စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၁၄။	ကပ် ၃-မျိုး	၁၀၄
၁၅။	ကပ်ကြီး ၃-ပါးဆိုက်ရောက်ရာအခါ	၁၁၂
၁၆။	ကောလာဟလ ၅-မျိုး	၃၇
၁၇။	ကိုယ်ဝန်ဆောင်အမျိုးသမီးများ ရှောင်ကြဉ်ရမည့် အချက်များ	၄၁
၁၈။	ယောသောပိ ခေါ ဧသော ဒုလ္လဘော၊ ယဒိဒံ ဗုဒ္ဓေါတိ	၁၈
၁၉။	စက္ခု ၅-မျိုး	၁၀၁-၃
၂၀။	စကြာမင်း၏ ရတနာ ၇-ပါး	၁၁၅
၂၁။	စကြာမင်း၏ တန်ခိုး ၄-မျိုး	၁၂၁
၂၂။	စက်လက္ခဏာ	၁၃၈-၉
၂၃။	စကြ်န်အပြစ် ၅-မျိုး	၁၃
၂၄။	စရိယ ၃-ပါး၊ စွန့်ခြင်းကြီး ၅-ပါး ဇာတ်တော်များ	၃၇
၂၅။	ဆင် ၁၀-မျိုးနှင့် ဘုရားရှင်၏ ကာယဗလ ၁၀-ပါး	၁၀၈
၂၆။	ဋ္ဌိတိ ၉-မျိုး	၇၅
၂၇။	ဒသဗလဉာဏ်တော်	၁၀၉
၂၈။	ဒုဿီလပုဂ္ဂိုလ်များ သံဃသောဘနမဖြစ်ကြ	၁၆၉-၁၇၀
၂၉။	နတ်တို့ စုတေခါနီးထင်သော ပုဗ္ဗနိမိတ် ၅-မျိုး	၃၇
၃၀။	နိဗ္ဗာန်လမ်းကြောင်းနှင့် သုမေဓာ၏ဥပမာ ၃-မျိုး	၁၀-၁၁
၃၁။	နေ ၇-စင်းကြောင့် ကမ္ဘာပျက်ပုံ	၁၀၄-၅
၃၂။	နို့ထိန်းအမျိုးသမီးတို့၏ အပြစ်များ	၄၈
၃၃။	နွေ, မိုး, ဆောင်း ဥတုအလိုက် သိဒ္ဓတ္ထမင်းသားပြာသာဒ်များ	၅၁
၃၄။	ပညာမဲ့သူတို့၏ မြည်တမ်းခြင်း	၁၉၁
၃၅။	ပဋိသမ္ဘိဒါလေးပါး	၁၆၈-၉
၃၆။	ပဏ္ဏုကမ္ဗလာကျောက်နေရာ	၁၂
၃၇။	ပမတ္တံ အကုသလဝိတက္ကမက္ခိကာ ခါဒန္တိ	၁၅

စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၃၈။	ပသန္နနှင့် ပသန္နပုဂ္ဂိုလ် ၄-မျိုး	၁၆
၃၉။	ပါရမီဆယ်ပါးနှင့် နိပါတ်တော်များ	၃၅-၆
၄၀။	ပါရမီသုံးဆယ်	၃၅
၄၁။	ပုဗ္ဗနိမိတ် ၃၂-မျိုး	၂၂၊ ၄၀-၁၊ ၈၀-၁
၄၂။	ပုရိသ၊ မိတ္တ၊ အမစ္စ၊ ဉာတိ	၁၅၁
၄၃။	ဖွားဖက်တော် ၇-ယောက်	၄၆
၄၄။	ဗုဒ္ဓကောလာဟလနှင့် မောနေယျကောလဟလ	၃၇
၄၅။	ဗုဒ္ဓနာဂ	၁၇၀-၁
၄၆။	ဗုဒ္ဓဝေနေယျာနိ	၈၂
၄၇။	ဗောဓိပစာနတရား ၉-ပါး	၁၄၅
၄၈။	ဗောဓိသတ္တ ၃-မျိုးနှင့် ပါရမီဖြည့်ရာကာလ	၃
၄၉။	ဗျာဒိတ်ခံဘုရားအလောင်းတော်တို့၏ အရည်အချင်း	၁၉
၅၀။	ဗျာဒိတ်ခံယူပြီးသော ဘုရားအလောင်းတော်များ မဖြစ်တော့သည့် ဘဝများ	၃၆
၅၁။	ဗြဟ္မစရိယ ၂-မျိုး	၁၈၅-၆
၅၂။	ဘုရားအလောင်းတော်တို့၏	
	- ကြည့်ခြင်းကြီး ၅-ပါး	၃၈
	- ပါရမီဖြည့်စဉ်ကပြုခဲ့သော ရဟန်းဘဝများ	၃
	- ဖွားမြင်ပြီးကာစ သီဟနာဒမြွက်ဆိုခဲ့ရာ သုံးဘဝ	၄၆
	- ဘုရားဆုပန်ရန် အကြံအစည်	၂၀
	- မီးရှူးသန့်စင် ဖွားမြင်ရာ၌ ထူးခြားချက်များ	၄၃-၄
	- မယ်တော်တို့၏ ဓမ္မတာ	၄၁-၂၊ ၄၈
	- မျက်လုံးတော်၏အဆင်း ၅-ပါး	၁၀၂
	- သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော် ရင့်သန်စေရေးအတွက် အခြံအရံအဖြစ် ဖြည့်ကျင့်တော်မူခဲ့သော ဓမ္မများ	၁၄၄-၅
၅၃။	ဘုရားရှင်၏ မျက်လုံးတော်အရောင် ၆-မျိုး	၁၀၁-၂
၅၄။	ဆောက်တည်မှု သမာဒါန ၃-ပါး	၁၄၄

အနာဂတဝံသပါဠိတော်
မြန်မာပြန်

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

၁။ ။ကြီးမြတ်သော ပညာရှိတော်မူသော လူတို့ကို ဆုံးမတော်မူတတ်သော မြဲမြံသော သမာဓိရှိတော်မူသော ဥပတိဿ-ဟူ၍ ငယ်မည်ရှိတော်မူသော တရားစစ်သူကြီး ရှင်သာရိပုတ္တရာသည် မြတ်စွာဘုရားကို ချဉ်းကပ်တော်မူပြီးလျှင်။

၂။ ။နောင်ပွင့်တော်မူလတ့်သော ဘုရားရှင်ကို အကြောင်းပြု၍ မိမိ၏ယုံမှားမှုကို မေးလျှောက်၏- "အရှင်ဘုရား၏နောက်၌ ပွင့်-တော်မူလတ့်သော ပညာရှိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် အဘယ်သို့သော သဘောရှိပါသနည်း။"

၃။ ။"အကျယ်အားဖြင့်သာလျှင် တပည့်တော် နာယူလိုပါ၏။ ဟောကြားတော်မူပါ မြတ်စွာဘုရား။" ရှင်သာရိပုတ္တရာ၏စကားကို ကြား၍ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤအကြောင်းကို မိန့်တော်မူ၏။

၄။ ။အဇိတထေရ်၏ ပါရမီအစုသည် များလှစွာ၏။ လွန်စွာကျော်စောလှ၏။ မည်သူတစ်ုံတယောက်မျှ အလုံးစုံကို အကျယ်ဟောပြရန် မတတ်နိုင်ချေ။ တစ်စိတ်တစ်ဒေသအားဖြင့်သာလျှင် ငါဟောအံ့။ ငါ၏စကားတော်ကို နာလော့ သာရိပုတ္တရာ။

၅+၆။ ။ဤဘဒ္ဒကမ္ဘာ၌ နှစ်ပေါင်းကုဋေကြာ ဘုရားမပွင့်သည်ရှိသော်(လွန်ပြီးလတ်သော်)၊ ကြီးမြတ်သော ကောင်းမှုရှိတော်မူသော၊ ကြီးမြတ်သော ပညာရှိတော်မူသော၊ ကြီးမြတ်သော ဉာဏ်ရှိ-တော်မူသော၊ လွန်စွာကျော်စောတော်မူသော၊ အလွန်ခွန်အားကြီးတော်မူသော၊ အလွန်စွမ်းအားကြီးတော်မူသော၊ စကြာင်္ဂါးပါးနှင့်ပြည်စုံတော်မူသော၊ လူတို့ထက်မြတ်တော်မူသော၊ အမည်အားဖြင့် မေတ္တေယျအမည်ရှိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် ပွင့်တော်မူလတ့်။

၇။ ။အနာဝရဏဉာဏ်တော်တည်းဟူသော မဟာဂတိရှိတော်မူသော၊ မြတ်သောသတိရှိတော်မူသော၊ ဉာဏသမ္ပယုတ်နှင့်ယှဉ်သော ဝီရိယပါရမီရှိတော်မူသော၊ သစ္စာတို့ကို ထိုးထွင်းသိမြင်တော်မူသော၊ တရားခပ်သိမ်းကို ပညာဖြင့်ပိုင်းခြား၍ တည်တော်မူသော၊ သိတော်မူသော၊ မြင်တော်မူသော၊ ဉာဏ်ဖြင့် သက်ဝင်တော်မူသော၊ ဉာဏ်ဖြင့် သုံးသပ်အပ်ပြီးသော ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ပွင့်တော်မူလတ့်။

၈။ ။ထိုအခါ ကေတုမတီအမည်ရှိသော မင်းနေပြည်သည် အလျား တစ်ဆယ့်နှစ်ယူဇနာ၊ အနံ ခုနစ်ယူဇနာရှိလတ့်။

၉။ ။မြို့သူမြို့သားတို့ဖြင့် စည်ကားလတ့်၊ ပြာသာဒ်တို့ဖြင့် ဆန်းကြယ်လတ့်၊ စင်ကြယ်သော အမျိုးဇာတ်ရှိသူတို့ နေထိုင်ကြလတ့်၊ ရန်သူတို့ မအောင်နိုင်လတ့်၊ တရားနှင့်အညီ စောင့်ရှောက်မှုရှိလတ့်။

၁၀။ ။(ထိုကေတုမတီပြည်ကို အုပ်စိုးသော)မင်းသည် သခ်အမည်ရှိသော စကြာမင်း ဖြစ်လတ့်၊ အတိုင်းအဆမရှိသော စစ်သည်ဗိုလ်ပါ ရှိလတ့်၊ ရတနာခုနစ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံလတ့်၊ ကာယအား ဉာဏအားကြီးလတ့်။

၁၁။ ။ဘုန်းရှိလတ့်၊ ကျော်စောလတ့်၊ အလိုခပ်သိမ်းနှင့် ပြည့်စုံစွာ ခံစားလတ့်၊ သတ်အပ်ပြီးသော ရန်သူရှိသော ဘေးကင်း-သော ဇနပုဒ်ကို တရားနှင့်အညီ ဆုံးမလတ့်။

၁၂။ ။ထိုကေတုမတီပြည်၌ ရှေးဘုန်းကံကြောင့် ပေါ်-ပေါက်လာသော (သိကြားမင်း၏ အစီအမံဖြင့် ဝိသကြုံနတ်သား)ကောင်း-စွာ ဖန်ဆင်း ဆောက်လုပ်အပ်သော အထူးထူးသော ရတနာတို့ဖြင့် ဆန်းကျယ်သော နတ်ဗိမာန်နှင့်တူသော ပြာသာဒ် ပေါ်ပေါက်လတ့်။

၁၃။ ။ရွှေပွတ်လုံးတိုင်တို့ဖြင့် ခြံရံလတ့်၊ (စောင်းတန်း၊ တံခါး၊ လေသာပြတင်းတို့ဖြင့်) ကောင်းစွာ ဝေဖန်ပိုင်းခြားအပ်သည် ဖြစ်လတ့်၊ နှလုံးမွေ့လျော်ဖွယ် ရှိလတ့်၊ ပြိုးပြက်သော အရောင်တလက်လက် ထွက်လတ့်၊ ချီးကျူးဖွယ် ဖြစ်လတ့်၊ ရှုမရဲစရာ ဖြစ်လတ့်၊ မျက်စိအကြည့်ကို ခိုးယူလတ့်။

*၁၄။ ။မဟာပနာဒမင်းအတွက်ဖြစ်သော ရတနာခုနစ်ပါးဖြင့်ပြီးသော ထိုပြာသာဒ်ကို ပေါ်ထွက်စေ၍ သခ်မင်း စိုးစံလတ့်။

၁၅။ ။ထိုမှတစ်ပါး ထိုမြို့တော်၌ ထိုထိုအရပ်၌ အထူးထူးသော လမ်းတို့ကို ဖန်ဆင်းလတ့်၊ ကောင်းစွာ တူးဖော်ထားအပ်သော မွေ့လျော်ဖွယ်ရှိသော ရေကန်တို့သည် ရွှေစောင်းတန်းတို့နှင့် ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍ ကောင်းမွန်သော ရေချိုးဆိပ် ရှိကုန်လတ့်။

၁၆။ ။ကြည်လင်သော ရေ ရှိလတ့်၊ စိတ်ကြည်နူးဖွယ်ဖြစ်လတ့်၊ ချိုအေးသော ရေ ရှိလတ့်၊ မွှေးပျံ့သော ရနံ့ ရှိလတ့်၊ ကျီးသောက်နိုင်အောင် ကမ်းအပြည့်မျှ ရေ ရှိလတ့်၊ သဲအခင်း ရှိလတ့်။

၁၇။ ။ကြာမျိုးငါးပါးတို့ဖြင့် ဖုံးလွှမ်းလတ့်၊ ဥတုသုံးပါးလုံး အပိတ်အပင် မရှိလတ့်၊ မြို့တော်ထက်ဝန်းကျင်၌ ရတနာတို့ဖြင့် ခြံရံအပ်သော အရောင်ခုနစ်မျိုးရှိသော တံတိုင်းခုနစ်ထပ် ရံလတ့်၊ ထန်းပင်စဉ် ခုနစ်ထပ် ရံလတ့်။

၁၈။ ။ထိုအခါ ကေတုမတီပြည်သည် (မဟာသုဒဿန စကြာမင်း၏) ကုသာဝတီပြည်နှင့်တူစွာ မင်းနေပြည်ဖြစ်လတ့်၊ မြို့တံခါး လေးခုတို့၌ ပဒေသာပင်တို့ ပေါက်လတ့်။

---

* ရှေးက ကျူထရံသည် သားအဖနှစ်ယောက်သည် ပစ္စေကဗုဒ္ဓါအား ကျူရိုးတို့ဖြင့်ရင်း၊ သဖန်းသားတို့ဖြင့်ရင်း၊ သစ်ရွက်မိုးကျောင်းကို ဆောက်လုပ်လှူဒါန်း၍ ပစ္စည်းလေးပါးတို့ဖြင့် လုပ်ကျွေးခဲ့ကြဖူး၏။ ထိုသားအဖနှစ်ယောက်သည် သေသောအခါ နတ်ပြည်၌ ဖြစ်ရ၏။ ထိုသားအဖနှစ်ယောက်တို့တွင် အဖသည် နတ်ပြည်၌သာ တည်လေ၏။ သားသည် နတ်ပြည်မှ စုတေလျှင် သုရုစိမင်း၏မိဖုရား သုမေဓာ၏ဝမ်း၌ ဖြစ်လေ၏။ မဟာပနာဒမင်းသားဟူ၍ ဖြစ်၏။ ထိုမင်းသားသည် နောင်အခါ ထီးဖြူစိုက်၍ မဟာပနာဒမင်းဟူ၍ ထင်ရှား၏။ ထိုမဟာပနာဒမင်း၏ ဘုန်းတန်ခိုးအာနုဘော်ကြောင့် သိကြားမင်းသည် ဝိသကြုံနတ်သားကို ထိုမင်းအတွက် ပြာသာဒ်ဆောက်စေဟု စေ၏။ ထိုဝိသကြုံနတ်သားသည် နှစ်ဆယ့်ငါးယူဇနာကျယ်သော ရတနာခုနစ်ပါးဖြင့်ပြီးသော အဆင့်တစ်ရာရှိသော ပြာသာဒ်ကို ဖန်ဆင်း၏။

[(ပါထိက၊ ၁။ ၃၉၊ ၄၀။) ဇာတ်အဋ္ဌကထာ၌ ဘုံခုနစ်ဆင့်ဟုဆိုသည်။ (ဇာတက၊ ၁၊ ၈။ ၃၊ ၂၄။)]

ဤပြာသာဒ်သည် သခ်မင်းဖြစ်သောအခါ ဂင်္ဂါမြစ်ထဲမှ ပေါ်လာ၍ ကေတုမတီမြို့လယ်၌ တည်လာလတ့်။ (အနာဂတဝင်အဋ္ဌကထာ။)

၁၉။ ။အညို အဝါ အနီ အဖြူ ပြိုးပြိုးပြက်ပြက် အရောင်ထွက်သော နတ်ပုဆိုးတို့သည်၎င်း၊ နတ်တန်ဆာတို့သည်၎င်း၊ အသုံးအဆောင်တို့သည်၎င်း အလုံးစုံသည် ထိုပဒေသာပင်၌ တွဲလွဲဆွဲလတ့်။

၂၀။ ။ထိုမှတစ်ပါး မြို့လယ်၌ မုခ်ဝလေးခုရှိသော ဇရပ်လေးဆောင်ရှိလတ့်၊ (ထိုမုခ်ဝတစ်ခုစီ၌) ရွှေကံကြောင့်ဖြစ်သော ပဒေသာပင် (တစ်ပင်စီ)ပေါက်လတ့်။

၂၁။ ။ရွှေကံကြောင့်ဖြစ်ကုန်သော ဝါချည် ပိုးချည် ခေါမကောဇုမ္ဗရတိုင်းဖြစ် အဝတ်တို့သည် ပဒေသာပင်တို့၌ တွဲလွဲဆွဲကုန်လတ့်။

၂၂။ ။ရွှေကံကြောင့်ဖြစ်ကုန်သော စည်းဆုပ်၊ မုရိုးစည်၊ အာလမ္ဗရာစည်တို့သည် ပဒေသာပင်တို့၌ တွဲလွဲဆွဲကုန်လတ့်။

၂၃။ ။ရွှေကံကြောင့်ဖြစ်ကုန်သော ရတနာတို့ဖြင့်ပြီးသော လက်ကောက် လက်ကြပ် လည်ဆွဲတို့သည် ပဒေသာပင်တို့၌ တွဲလွဲဆွဲကုန်လတ့်။

၂၄။ ။ရွှေကံကြောင့်ဖြစ်ကုန်သော သင်းကျစ် ဥသျှောင်အဆင်တန်ဆာတို့သည်၎င်း၊ နားတောင်းစသော မျက်နှာအဆင်တန်ဆာတို့သည်၎င်း၊ နှစ်သက်ဖွယ်ရှိကုန်သော ရတနာအမျိုးမျိုးတို့သည်၎င်း ပဒေသာပင်တို့၌ တွဲလွဲဆွဲကုန်လတ့်။

၂၅။ ။ရွှေကံကြောင့်ဖြစ်ကုန်သော နွားဧ၏နို့တိုင်လေးခုနှင့်တူသော ပုလဲသွယ်သည်၎င်း၊ သုံးဆယ့်နှစ်ချောင်းသော ပုလဲသွယ်တို့သည်၎င်း၊ ကိုယ်အဆင်တန်ဆာ၊ ခါးစည်းအဆင်တန်ဆာတို့သည်၎င်း ပဒေသာပင်တို့၌ တွဲလွဲဆွဲကုန်လတ့်။

၂၆။ ။ရွှေကံကြောင့်ဖြစ်ကုန်သော အထူးထူးသောအခြားအဆင်တန်ဆာအားလုံးတို့သည် ပဒေသာပင်တို့၌ တွဲလွဲဆွဲကုန်လတ့်။

၂၇။ ။သတ္တဝါတို့၏ဘုန်းကံကြောင့် မစိုက်ပျိုးရပဲ အလိုလိုပေါက်သော စင်ကြယ်သော မွှေးပျံ့သော သလေးဆန်ကို လူတို့စားသုံးကြရလတ့်။

၂၈+၂၉။ ။လူတို့၏ ဘုန်းတန်ခိုးကြောင့် မျိုးစေ့တစ်စေ့မှ ဖြစ်ပေါ်သော ဆန်တို့သည် လှည်းအစီး- ၂၂၇၀၊ ၄၄-တင်း၊ ၂-ပြည်ရှိ၏ဟု ဆိုအပ်၏။

၃၀။ ။သင်္ခမင်း၏နိုင်ငံ ကေတုမတီ၌ နေကြကုန်သောသူတို့သည် ရွှေချပ်ဝတ်တန်ဆာ ဆင်ကြကုန်လတ့်၊ ကိုယ်အဆင်တန်ဆာတို့ကို ဝတ်ဆင်ကြကုန်လတ့်။

၃၁။ ။ကောင်းမြတ်သော အကြံအစည်နှင့် ပြည့်စုံကုန်လတ့်၊ ရွှင်ချိုသော မျက်နှာ ရှိကြကုန်လတ့်၊ ကြီးမားသော နားဒောင်းတို့ကို ဝတ်ဆင်ကြကုန်လတ့်၊ စန္ဒကူးရွှေလိမ်းသောကိုယ် ရှိကုန်လတ့်၊ ကာသိတိုင်း ဖြစ် မြတ်သောအဝတ်တို့ကို ဝတ်ဆင်ကြကုန်လတ့်။

၃၂။ ။များပြားသောစည်းစိမ်ဥစ္စာ ရှိကုန်လတ့်၊ မောင်း, ကြေးနင်းသံ၊ စည်, စောင်းညင်းသံတို့ဖြင့် နိုးထကုန်လတ့်၊ ကိုယ်ရောစိတ်ပါ အဆုံးစွန်သောချမ်းသာကို အမြဲခံစားကုန်လတ့်။

၃၃။ ။ဇမ္ဗူဒီပါသည် ယူဇနာတစ်သောင်းရှိလတ့်၊ ရန်ဆူးရန်ငြောင့်ကင်းလတ့်၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိအယူရှိသူ ကင်းလတ့်၊ (မြေအပြင်သည်) စည်မျက်နှာကဲ့သို့ ညီညာလတ့်၊ စိမ်းစိုသောမြက် ရှိလတ့်။

၃၄။ ။လိုချင်ခြင်း၊ မစားလိုခြင်း၊ အိုခြင်း-ဟူသော ရောဂါ သုံးပါးဖြစ်လတ့်၊ အသက်ငါးရာ(အရွယ်)ရှိသော မိန်းမတို့သည် အိမ်ထောင်ပြုကြကုန်လတ့်။

၃၅။ ။(ထိုဇနီးမောင်နှံတို့သည်) အမြဲညီညွတ်ကြကုန်လတ့်၊ ချစ်ဘွယ်သောစကားကို ဆိုကြကုန်လတ့်၊ ခိုက်ရန်ငြင်းခုံမှု မရှိလတ့်၊ သစ်ပင်ခြုံနွယ်တို့သည် အသီးအပွင့်တို့ဖြင့် ပြည့်စုံလတ့်။

၃၆။ ။နူးညံ့သော လဲဝါဂွမ်းနှင့်တူသော လက်လေးသစ်ရှိသော မြက်တို့ ရှိကုန်လတ့်၊ မပူမအေး မျှသော ရာသီဥတု ရှိကုန်လတ့်၊ မိုးမှန်ကုန်လတ့်၊ လေပြေလေညင်း သွေးကုန်လတ့်၊ အခါခပ်သိမ်း ရာသီဥတု မှန်ကုန်လတ့်၊ ရေကန်မြစ်ချောင်းတို့သည် ပြည့်လျှံကုန်လတ့်။

၃၇။ ။ထိုထိုမြေအဖို့၌ နူးညံ့သောသဲတို့ ရှိကုန်လတ့်၊ စားတော်ပဲ၊ ပဲနောက်အရွယ်ရှိကုန်သော ပုလဲနှင့်တူသောသဲတို့ ကျဲကုန်လတ့်။

၃၈။ ။တန်းဆာဆင်အပ်သော မင်းဥယျာဉ်ကဲ့သို့ မွေ့-လျော်ဘွယ်ရှိလတ့်၊ ထိုထိုအရပ်၌ ကျူတော ဝါးတောကဲ့သို့ ကြက်ပျံမကျ နီးကပ်လှသော ကြီးကျယ်သောရွာ နိဂုံးတို့နှင့် ပြည့်လတ့်။

၃၉။ ။အဝီစိ၌ကဲ့သို့ လူတို့ဖြင့် ပြည့်လတ့်၊ ယောကျ်ား မိန်းမတို့ဖြင့် ထူထပ်လတ့်၊ ဥစ္စာထုပ်ကိုဖြေ၍ ရောင်းချသောဈေးနှင့် ပြည့်စုံလတ့်။

၄၀။ ။ပြည့်စုံလတ့် ကြွယ်ဝလတ့် ဘေးရန်ကင်းလတ့် ဥပဒ်-ကင်းလတ့်၊ အမြဲပျော်မွေ့ မြူးရွှင်လတ့်၊ စင်စစ် ချမ်းသာနှင့်ပြည့်စုံလတ့်။

၄၁။ ။နက္ခတ်သဘင်၌ နှစ်သက် ရွှင်လန်း ဝမ်းမြောက်စွာ လှည့်လည်လတ့်၊ အမဲ သား ငါး အရက်ဟူသော စားဘွယ်သောက်ဘွယ် ပေါများလတ့်။

၄၂။ ။စတုမဟာရာဇ်နတ်တို့၏ အာဠကမန္ဒ နေပြည်တော် ကဲ့သို့ရှင်း၊ ဝေဿဝဏ်နတ်၊ ကုဝေရနတ်တို့၏ ဝိသာဏနေပြည်တော် ကဲ့သို့ရှင်း၊ မြောက်ကျွန်းကဲ့သို့ရှင်း ဇမ္ဗူဒီပါသည် မွေ့လျော်ဘွယ်ရှိလတ့်။

၄၃။ ။လူအမည်အားဖြင့် အဇိတ(ဘုရားအလောင်း)သည် လူတို့ထက်မြတ်သော မေတ္တယျဘုရား ဖြစ်တော်မူလတ့်။ လက္ခဏာ-တော်ကြီး သုံးဆယ့်နှစ်ပါး၊ လက္ခဏာတော်ငယ် ရှစ်ဆယ်နှင့် ပြည့်စုံ-လတ့်။

၄၄။ ။ရွှေအဆင်း ရှိလတ့်၊ အညစ်အကြေး ကင်းစင်လတ့်၊ ထွန်းလင်းသော အရောင် ရှိလတ့်၊ တင့်တယ်ခြင်းကို ဆောင်လတ့်၊ ကျော်စောခြင်း အထွတ်အထိပ်သို့ ရောက်လတ့်၊ ကျက်သရေနှင့် ပြည့်စုံ လတ့်၊ အလွန်အဆင်း လှလတ့်၊ ရှုချင်ဘွယ် ရှိလတ့်၊ အလွန်ဘုန်းတန်ခိုး ကြီးလတ့်၊ အတူ မရှိလတ့်၊ ပုဏ္ဏားမျိုး၌ ဖြစ်လတ့်။

၄၅။ ။များသော ဥစ္စာစည်းစိမ် ရှိလတ့်၊ ကြီးမြတ်လတ့်၊ မြတ်သောအမျိုး၌ ဖြစ်လတ့်၊ ဇာတ်ဝါဒဖြင့် မစွန့်ပယ်အပ်လတ့်၊ ပုဏ္ဏား မျိုး၌ ဖြစ်လတ့်။

၄၆။ ။ရတနာဖြင့်ပြီးသော သိရီဝၶု၊ ဝၶုမာန၊ သိဒ္ဓတ္ထ၊ စန္ဒက-ဟူသော ပြာသာဒ်လေးဆောင်တို့သည် အဇိတမင်းသားအတွက် ဖြစ်ပေါ်လတ့်။

၄၇။ ။အင်္ဂါကြီးငယ်နှင့် ပြည့်စုံသော အလုံးစုံသော တန်ဆာတို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်သော ကြီး ငယ်ရွယ် လတ်သော မိန်းမတို့သည် အဇိတမင်းသား၏ အလုပ်အကျွေးဖြစ်လတ့်။

၄၈။ ။ကောင်းစွာ တန်ဆာဆင်အပ်သော မိဖုရားပေါင်း တစ်သိန်း ရှိလတ့်၊ မိဖုရားကြီးသည် စန္ဒမုခီ အမည်ရှိလတ့်၊ သားတော်သည် ဗြဟ္မဝဍ္ဎန အမည်ရှိလတ့်။

၄၉။ ။ကြီးကျယ်သော ချမ်းသာကို ခံစားလျက် မွေ့လျော်ဘွယ်နှင့် ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍ မွေ့လျော်လတ့်၊ နန္ဒဝန်ဥယျာဉ်၌ သိကြားမင်းကဲ့သို့ ကျော်စောမှု အလုံးစုံကို အစဉ်ခံစားလျက် အနှစ်ရှစ်သောင်း တိတိ လူ့ဘဝ၌ နေလတ့်။

၅၀+၅၁။ ။သတ္တဝါခပ်သိမ်းကို သနားတော်မူတတ်သော ဘုရားအလောင်းသည် ဘုရားအလောင်းတော်တို့၏ ဓမ္မတာအတိုင်း မွေ့လျော်ပျော်ပါးခြင်းငှာ တရံတခါ၌ ဥယျာဉ်ကစား ထွက်တော်မူသည်ရှိသော် ကာမဂုဏ်တို့၌ အပြစ်ကို မြင်တော်မူ၍ မွေ့လျော်ပျော်ပိုက်ခြင်းကို ဖျောက်တတ်သော သူအို၊ သူနာ၊ သူသေနှင့် ရဟန်းသုခဖြင့် ချမ်းသာသော ရဟန်းတည်းဟူသော နိမိတ်ကြီးလေးပါးကို မြင်တော်မူ၍။

၅၂။ ။ကာမဂုဏ်ချမ်းသာ၌ ငြီးငွေ့သည်ဖြစ်ရကား ကြီးကျယ်သော ချမ်းသာကို မငဲ့ကွက်ပဲ အလွန်မြတ်သော နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကို ရှာမှီးလျက် တောထွက်တော်မူလတ့်။

၅၃။ ။ခုနစ်ရက်ပတ်လုံး ဒုက္ကရစရိယာအကျင့်ကို ကျင့်ပြီးလျှင် ယောကျ်ားမြတ်ဖြစ်သော အလောင်းတော်သည် ပြာသာဒ်ဖြင့် သာလျှင် ပျံတက်၍ တောထွက်တော်မူလတ့်။

၅၄။ ။ဆွေမျိုးမိတ်သင်္ဂဟအပေါင်း၊ စစ်အင်္ဂါလေးပါး၊ ပရိသတ်လေးပါး။

၅၅။ ။ရှစ်သောင်းလေးထောင်သော မင်းသမီးအပေါင်း ခြံရံလျက် များလှစွာသော လူထုကြီးဖြင့် အဇိတမင်းသား ရဟန်းပြုလတ့်။

၅၆။ ။မေတ္တေယျဘုရားအလောင်းတော် ရဟန်းပြုသည်ရှိသော် ဝေဒပါရဂူပုဏ္ဏား ရှစ်သောင်းလေးထောင်တို့သည် ရဟန်းပြုကြကုန်လတ့်။

၅၇။ ။ဣသိဒတ္တနှင့် ပုရာဏ-ညီနောင်တို့သည် ခြွေရံရှစ်-သောင်းလေးထောင်နှင့် ရဟန်းပြုကြကုန်လတ့်။

၅၈။ ။ဇာတိမိတ္တနှင့် ဝိဇယ-ပညာရှိအစုံတို့သည် ခြွေရံရှစ်သောင်းလေးထောင်နှင့် မြတ်စွာဘုရားထံတော်သို့ ရှေးရှုဆည်းကပ်ကုန်လတ့်။

၅၉။ ။သုဒ္ဓိကသူကြွယ်နှင့် သုဒ္ဓနာ-ဥပါသိကာမတို့သည် ခြွေရံရှစ်သောင်းလေးထောင်နှင့် မြတ်စွာဘုရားထံတော်သို့ ရှေးရှုဆည်းကပ်ကုန်လတ့်။

၆၀။ ။သင်္ဃဥပါသကာနှင့် သင်္ဃာဥပါသိကာမတို့သည် ခြွေရံရှစ်သောင်းလေးထောင်နှင့် မြတ်စွာဘုရားထံတော်သို့ ရှေးရှုဆည်းကပ်လတ့်။

၆၁။ ။သုဒတ္တဟူ၍ထင်ရှားသော သုဒ္ဓနသူကြွယ်သည် ခြွေရံရှစ်သောင်းလေးထောင်နှင့် မြတ်စွာဘုရားထံတော်သို့ ရှေးရှုဆည်းကပ်လတ့်။

၆၂။ ။ဝိသာခါဟူ၍ထင်ရှားသော ယသဝတီအမည်ရှိသော အမျိုးသမီးသည် အမျိုးသမီးရှစ်သောင်းလေးထောင် ခြံရံလျက် မေတ္တေယျဘုရားရှင်၏ သာသနာတော်၌ ရဟန်းပြုလတ့်။

၆၃။ ။မင်း၊ ပုဏ္ဏား၊ ကုန်သည်၊ သူဆင်းရဲ-ဟူသော မြို့သူ မြို့သားတို့သည်၎င်း၊ ဇနပုဒ်သားတို့သည်၎င်း၊

၆၄။ ။ရဟန်းပြုလိုကြကုန်သည်ဖြစ်၍ အထူးထူးသော အမျိုးဇာတ်ရှိသော လူအပေါင်းတို့သည် မေတ္တေယျဘုရားရှင်နောက်သို့ အတုလိုက်၍ ရဟန်းပြုကြကုန်လတ့်။

၆၅။ ။အကြင်နေ့၌ ဘုရားအလောင်းသည် တောထွက်တော်မူ၏။ ပြာသာဒ်မှ ထွက်တော်မူသော ထိုနေ့မှာပင် ဗောဓိမဏ္ဍိုင်သို့ ကပ်လတ့်။

၆၆။ ။လွန်စွာ ကျော်စောတော်မူသော ဘုရားအလောင်းသည် ကံ့ကော်ဗောဓိတည်းဟူသော မြတ်သော အပရာဇိတပလ္လင်ထက်၌ ထက်ဝယ်ဖွဲ့ခွေ နေတော်မူလျက် ဘုရားဖြစ်တော်မူလတ့်။

၆၇။ ။မြတ်စွာဘုရားသည် ပွင့်သောကံ့ကော်ဥယျာဉ်သို့ ကြွတော်မူ၍ ဓမ္မစကြာတရားတော်ကို ဟောတော်မူလတ့်။

၆၈။ ။ဒုက္ခသစ္စာကိုဋင်း၊ ဒုက္ခဖြစ်ကြောင်း သမုဒယသစ္စာကိုဋင်း၊ ဒုက္ခမှ လွတ်မြောက်ရာ နိရောဓသစ္စာကိုဋင်း၊ ဒုက္ခ၏ ငြိမ်းရာ နိဗ္ဗာန်သို့ရောက်ကြောင်းဖြစ်သော မြတ်သော အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော မဂ္ဂ-သစ္စာကိုဋင်း (ဟောတော်မူလတ့်)။

၆၉။ ။မြတ်စွာဘုရား ဓမ္မစကြာတရားဟောတော်မူသော ထိုအခါ၌ လူပရိသတ်သည် ထက်ဝန်းကျင် ယူဇနာတစ်ရာရှိလတ့်။

၇၀။ ။ထို့ထက် အလွန်များစွာသော နတ်ပရိသတ်သည် ဓမ္မစကြာဟောတော်မူရာ ဌာနသို့ ချဉ်းကပ်လတ့်၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ကုဋေတစ်သိန်းကုန်သော ထိုနတ်တို့အား ဒုက္ခအနှောင်အဖွဲ့မှ လွတ်စေ-တော်မူလတ့်။

၇၁။ ။ထိုအခါ သခ်မင်းသည် ရတနာဖြင့်ပြီးသော ပြာ-သာဒ်ကို ဘုရားအမှူးရှိသော သံဃာအား လှူဒါန်း၍ တစ်ဖန်-

၇၂။ ။ဆင်းရဲသား၊ ခရီးသွား၊ အထီးကျန်တို့ကို အလှူကြီး ပေး၍ မိဖုရားနှင့်တကွ တစ်ပေါင်းတည်း အလျင်အမြန် မြတ်စွာဘုရား ထံတော်သို့။

၇၃။ ။မြတ်သောမင်း၏အာနုဘော်၊ များသောစစ်သည် ဗိုလ်ပါခြွေရံ ကုဋေကိုးသောင်းနှင့်တကွ ချဉ်းကပ်လတ့်။

၇၄။ ။ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် သစ္စာလေးပါးကို ပြ-တော်မူလျက် လွန်မြတ်သော တရားစည်ကြီးကို တီးတော်မူလတ့်၊ သစ္စာ-လေးပါးကို ပြခြင်းတည်းဟူသော တရားစည်ကြီး တီးခတ်သံကို ကြား၍။

၇၅။ ။သခ်မင်း၏ အနီးအပါး ခ,စားကြကုန်သော ကုဋေ ကိုးသောင်းသော လူအပေါင်းတို့သည် တစ်ယောက်မကျန် (မင်းနှင့် အတူ) ဧဟိ ဘိက္ခု ရဟန်းတော်များ ဖြစ်ကြလတ့်။

၇၆။ ။ထို့နောက် နတ်လူတို့သည် မြတ်စွာဘုရား အထံ တော်သို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် မြတ်သော အရဟတ္တဖိုလ်ကို အကြောင်းပြု၍ မြတ်စွာဘုရားကို ပြဿနာ မေးကုန်လတ့်။

၇၇။ ။မြတ်စွာဘုရားသည် အရဟတ္တဖိုလ် အကျင့်မြတ်ကို ထိုနတ်လူတို့အား ပြောကြားတော်မူလတ့်၊ ကုဋေရှစ်သောင်းသော ရဟန်းတို့နှင့်တကွ သုံးကြိမ်မြောက်ဖြစ်သော သာဝကအစည်းအဝေး ဖြစ်လတ့်။

၇၈။ ။အာသဝေါကုန်ခမ်းသော ကိလေသာအညစ်အကြေး ကင်းကုန်သော ငြိမ်သက်သော စိတ်ရှိကုန်သော တာဒိဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံကုန်သော (-ကြံ့ခိုင်သော စိတ်ရှိကုန်သော) ရဟန်းတို့၏ ပထမအစည်း-အဝေး ဖြစ်လတ့်။

၇၉။ ။ဝါမှထပြီးသော မြတ်စွာဘုရားအား နတ် လူတို့က ပဝါရဏာ ကြွေးကျော်လတ်သော် ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်း ကုဋေ-ကိုးသောင်းတို့နှင့်အတူ ပဝါရဏာ ပြုတော်မူလတ့်။

၈၀။ ။အကြင်အခါ ဟိမဝန္တာ ဂန္ဓမာဒနတောင် ရွှေဂူ ငွေဂူ သို့ ဆိတ်ငြိမ်ရာ အလို့ငှာ ကပ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည်၊

၈၁။ ။ငြိမ်သက်သော စိတ်ရှိကုန်သော တာဒိဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံကုန်သော အာသဝေါကုန်ခမ်းကုန်သော ကိလေသာအညစ်-အကြေး ကင်းကုန်သော ရဟန်း ကုဋေရှစ်သောင်းတို့နှင့်တကွ ဈာန် ကစားတော်မူလတ့်။

၈၂။ ။အဘိညာဉ်ခြောက်ပါးနှင့် ပြည့်စုံကုန်သော တန်ခိုး ကြီးကုန်သော ကုဋေတစ်သိန်းကုန်သော ရဟန်းတို့သည် မေတ္တေယျ ဘုရားကို အခါခပ်သိမ်း ခြံရံကုန်လတ့်။

၈၃။ ။ပဋိသမ္ဘိဒါလေးပါးတို့၌ လိမ်မာကုန်သော၊ နိရုတ္တိ ပဋိသမ္ဘိဒါ၌ ကျွမ်းကျင်ကုန်သော၊ ဗဟုသုတရှိကုန်သော၊ တရားကို ဆောင်ကုန်သော၊ နတ်ပြည်လောက၌ ထင်ရှားကုန်သော၊ သံဃာကို တင့်တယ်စေကုန်သော၊ ကောင်းစွာ ယဉ်ကျေးတော်မူပြီးကုန်သော၊ ကောင်းစွာ မွေ့လျော်ကြကုန်သော၊ ရဲရင့်ကုန်သော ထိုရဟန်းတို့သည် ထိုမြတ်စွာ ဘုရားကို ခြံရံကုန်လတ့်။

၈၄။ ။အကုသိုလ်ကင်း အဂတိရှင်းတော်မူပြီးသော မြတ်စွာ ဘုရားသည် ထိုကဲ့သို့သဘောရှိသည့် တာဒိဂုဏ်ရှင် ရဟန်းသံဃာများ ခြံရံလျက်ရင်း၊ သံသရာတဖက်ကမ်း နိဗ္ဗာန်နန်းသို့ ကူးမြောက်တော်မူ

ပြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုကဲ့သို့သဘောရှိသည့် ရဟန်းသံဃာများ ခြံရံလျက်ရှင်း ကိလေသာအပူဘေး ငြိမ်းအေးတော်မူကြပြီးသော ရဟန်းသံဃာများနှင့်အတူ ကိလေသာငြိမ်းအေးရာ နိဗ္ဗူတာသို့ ကပ်-တော်မူလတ့်။

၈၅။ ။(သတ္တလောက တစ်ခုလုံးကို) သနားတော်မူတတ်သော (ဆင်းရဲနေသော သတ္တဝါတို့ကို) ကြင်နာတော်မူတတ်သော လူတို့ထက် မြတ်တော်မူသော မေတ္တေယျမြတ်စွာဘုရားသည် တပည့်သာဝကတို့နှင့်တကွ ခြံရံတော်မူလျက်၊

၈၆။ ။သတ္တဝါများစွာကို ဝဋ်ဆင်းရဲမှ ထုတ်ဆောင်မူ၍ လူ နတ် ဗြဟ္မာတို့ကို ငြိမ်းအေးစေတော်မူလျက် ရွာ နိဂုံး မင်းနေပြည်တို့သို့ ဒေသစာရီ ကြွချီတော်မူလတ့်။

၈၇+၈၈။ ။တရားစည်ကို တီးတော်မူ၍ရှင်း၊ တရားခရုသင်းကို မှုတ်တော်မူ၍ရှင်း၊ တရားပူဇော်ပွဲကို ကြေညာတော်မူ၍ရှင်း၊ တရားအောင်လံကို လွှင့်ထူတော်မူ၍ရှင်း၊ ခြင်္သေ့ဟောက်သံကဲ့သို့ ရဲတင်းသော အသံတော်ကို ကြုံးဝါးတော်မူ၍ရှင်း၊ မြတ်သောတရားစက်ကို လည်စေ၍ရှင်း၊ ယောကျ်ားမိန်းမတည်းဟူသော သတ္တဝါအပေါင်းကို အရသာတကာတို့တွင် အမြတ်ဆုံးဖြစ်သော သစ္စာတည်းဟူသော အဖျော်ကို သောက်စေတော်မူ၍ရှင်း၊

၈၉။ ။ကိုးကွယ်ရာရှိ/မဲ့ဖြစ်သော လူအပေါင်းကို ဆုံးမတော်မူ၍ရှင်း၊ သစ္စာလေးပါးကို သိမြင်ထိုက်သော သူတို့အား သစ္စာလေးပါးကို သိမြင်စေ၍ရှင်း ခပ်သိမ်းသောသတ္တဝါတို့၏ အကျိုးငှာ ဒေသစာရီ ကြွချီတော်မူလတ့်။

၉၀။ ။မြတ်စွာဘုရားသည် အချို့ကို သရဏဂုံ၌ သက်ဝင်စေတော်မူလတ့်၊ အချို့ကို ငါးပါးသီလ၌၊ အချို့ကို ကုသိုလ်ကမ္မပထတရားဆယ်ပါး၌ သက်ဝင်စေတော်မူလတ့်။

၉၁။ ။အချို့ကို ရဟန်းအဖြစ်ကို ပေးတော်မူလတ့်၊ အချို့ကို မြတ်သောဖိုလ်လေးပါးကို ပေးတော်မူလတ့်၊ အချို့ကို ပဋိသမ္ဘိဒါလေးပါးတည်းဟူသော အတုမဲ့သော တရားတို့ကို ပေးတော်မူလတ့်။

၉၂။ ။အချို့ကို မြတ်သော သမာပတ်ရှစ်ပါးကို ပေးတော်မူလတ့်၊ အချို့ကို ဝိဇ္ဇာသုံးပါး၊ အချို့ကို အဘိညာဉ်ခြောက်ပါးကို ပေးတော်မူလတ့်။

၉၃။ ။ထိုလို့လဖြင့် မြတ်စွာဘုရားသည် လူအပေါင်းကို ဆုံးမတော်မူလတ့်၊ ထိုအခါ မေတ္တေယျမြတ်စွာဘုရား၏ သာသနာတော်သည် စည်ပင်ပြန့်ပွားသည် ဖြစ်လတ့်။

၉၄။ ။ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ကျွတ်ထိုက်သူကို မြင်တော်မူလျှင် ယူဇနာတစ်သိန်းပင် ဝေးစေကာမူ ခဏချင်းဖြင့် ကြွသွားတော်မူ၍ သစ္စာလေးပါးတရားကို သိစေတော်မူလတ့်။

၉၅။ ။ထိုအခါ မေတ္တေယျဘုရားရှင်၏ မယ်တော်သည် ဗြဟ္မဝတီ အမည်ရှိလတ့်၊ ခမည်းတော်သည် သခ်မင်း၏ပုရောဟိတ် သုဗြဟ္မာ အမည်ရှိလတ့်။

၉၆။ ။အသောကနှင့် ဗြဟ္မဒေဝသည် အဂ္ဂသာဝကအစုံ ဖြစ်လတ့်၊ သီဟမည်သော အလုပ်အကျွေးသည် ထိုမြတ်စွာဘုရားကို လုပ်ကျွေးလတ့်။

၉၇။ ။ပဒုမာနှင့် သုမနာတို့သည် အဂ္ဂသာဝိကာတို့ဖြစ်ကုန်လတ့်၊ သုမနနှင့် သယ်သူကြွယ်တို့သည် ဧတဒဂ်ရ အလုပ်အကျွေး ဖြစ်ကုန်လတ့်။

၉၈။ ။ယသဝတီနှင့် သယ်ာတို့သည် ဧတဒဂ်ရ အလုပ်-အကျွေး ဒါယိကာမတို့ ဖြစ်ကုန်လတ့်၊ ထိုမြတ်စွာဘုရား၏ ဗောဓိပင်သည် ကံ့ကော်ပင် ဖြစ်လတ့်။

၉၉။ ။ပင်စည် အတောင်တစ်ရာ့နှစ်ဆယ်၊ အခက် အတောင်တစ်ရာ့နှစ်ဆယ်၊ အဖျားကော့ကော့ ဥဒေါင်းမြီး ဖြန့်ထားသကဲ့သို့ တင့်တယ်လတ့်။

၁၀၀။ ။အမြဲပွင့်သော အဖျားရှိသည်ဖြစ်၍ နှစ်သက်ဖွယ်-နတ်ပန်းရနံ့ ကြိုင်လတ့်၊ ဝတ်မှုန် တစ်ကွမ်းစား ပြည့်လတ့်၊ အပွင့်တို့သည် လှည်းဘီးတမျှ ရှိလတ့်။

၁၀၁။ ။ဆယ်ယူဇနာတိုင်အောင် လေညာ လေအောက် မွှေးပျံ့လတ့်၊ ဗောဓိမဏ္ဍိုင်၏ ထက်ဝန်းကျင်၌ ပန်းတို့ကို ကြဲဖြန့်ကုန်လတ့်။

၁၀၂။ ။ရောက်လာသမျှသော လူအပေါင်းတို့သည် မြတ်သောကုံကော်ပန်းရနံ့ကို ရှူရှိုက်ရလေလျှင် ထိုရနံ့ကြောင့် ဝမ်းမြောက်ရွှင်လန်းကုန်သည်ဖြစ်၍ ချီးကျူးစကား မြွက်ကြားကုန်လတံ့။

၁၀၃။ ။ကောင်းမှုကုသိုလ်တို့၏ အကျိုးတရားသည် ချမ်းသာပေစွ၊ ထိုသို့သဘောရှိသော မြတ်စွာဘုရား၏ တန်ခိုးတော်ကြောင့် ကုံကော်ပန်းတို့၏ မကြွံစည်နိုင်သောရနံ့သည် ကြိုင်လှိုင်ပေစွ။

၁၀၄။ ။ထိုမေတ္တေယျမြတ်စွာဘုရားသည် အရပ်တော် ၈၈-တောင်၊ ရင်အကျယ် ၂၅-တောင်ရှိလတံ့။

၁၀၅။ ။စင်ကြယ်သော မျက်စိရှိတော်မူသော မေတ္တေယျမြတ်စွာဘုရားသည် မျက်အိမ် ကျယ်လတံ့၊ မျက်လုံးတော် ရှည်လျားလတံ့၊ နေ့ရောညဉ့်ပါ မမှိတ်သောမျက်စိ ရှိလတံ့၊ ပကတိမျက်စိဖြင့် အသေးအမွှားကို-

၁၀၆။ ။ထက်ဝန်းကျင် တစ်ဆယ့်နှစ်ယူဇနာတိုင်အောင် အပိတ်အပင်မရှိ မြင်နိုင်လတံ့၊ ထိုမြတ်စွာဘုရား၏ ကိုယ်တော်ရောင်သည် နှစ်ဆယ့်ငါးယူဇနာတိုင်အောင် ကွန့်မြူးလတံ့။

၁၀၇။ ။ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် လျှပ်စစ်နွယ်ကဲ့သို့ငှင်း၊ ပဒေသာပင်ကြီးကဲ့သို့ငှင်း တင့်တယ်တော်မူလတံ့၊ ရတနာအစိုင်အခဲကြီးနှင့်တူသော နေမင်းကဲ့သို့ ထွန်းလင်းလတံ့။

၁၀၈။ ။လက္ခဏာတော် ကြီး ငယ်တို့သည်ငှင်း၊ ရောင်ခြည်တော်တို့သည်ငှင်း အခါခပ်သိမ်း ထွန်းလင်းကုန်လတံ့၊ အထူးထူးသော ရောင်ခြည်တော်တို့သည် သိန်းပေါင်းများစွာသော စကြဝဠာတိုင်အောင် ကျရောက်ကုန်လတံ့။

၁၀၉။ ။ခြေတော် လှမ်းတိုင်းလှမ်းတိုင်း ကြာပွင့် ပေါက်လတံ့၊ (ထိုကြာပွင့်တို့သည်) ပွင့်ချပ် အတောင်သုံးဆယ်၊ ပွင့်လွှာ နှစ်ဆယ့်ငါးတောင် ရှိလတံ့။

၁၁၀။ ။ဝတ်ဆံသည် အတောင်နှစ်ဆယ်၊ အချက်သည် တစ်ဆယ့်ခြောက်တောင် ရှိလတံ့၊ ပဒုမာပွင့်အတွင်း၌ နီတွေးသော ဝတ်မှုံတို့ဖြင့် ပြည့်လတံ့။

၁၁၁။ ။ကာမာဝစရနတ်တို့သည် အမြတ်ဆုံးဖြစ်သော ပူဇော်ဖွယ်တို့ကို ဖန်ဆင်းကုန်လတ့်၊ နဂါး ဂဠုန်တို့သည် ထိုပူဇော်ဖွယ်တို့ကို တန်ဆာဆင်ကုန်လတ့်။

၁၁၂။ ။ရွှေဖြင့်ပြီးသော အဖိုးတန်ပူဇော်ဖွယ်ရှစ်မျိုးတို့ကိုဎင်း၊ ငွေဖြင့်ပြီးသော အဖိုးတန်ပူဇော်ဖွယ်ရှစ်မျိုးတို့ကိုဎင်း၊ ပတ္တမြားဖြင့်ပြီးသော အဖိုးတန်ပူဇော်ဖွယ်ရှစ်မျိုးတို့ကိုဎင်း၊ သန္တာဖြင့်ပြီးသော အဖိုးတန်ပူဇော်ဖွယ်ရှစ်မျိုးတို့ကိုဎင်း သားမယားတို့နှင့်အတူ အလွန်ထက်ဆုံး ဘုရားရှင်အား ကိုးကွယ်ပူဇော်ကြကုန်လတ့်။

၁၁၃။ ။များပြားလှစွာသော ရတနာတို့ဖြင့် ဆန်းကြယ်စွာ တန်ဆာဆင်အပ်သော တံခွန်တန်းတို့ တွဲလွဲဆွဲကုန်လျက် ကစားကြကုန်လတ့်၊ တံခွန်တို့သည် များပြားကုန်လတ့်။

၁၁၄။ ။ပတ္တမြားကုံး၊ ပုလဲကုံးတို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်သော ရွှေအဆင်းရှိသော မျက်နှာကြက်တို့သည် ရွှေခြူကွန်ယက်တို့ဖြင့်ဎင်း၊ များပြားလှစွာသော ဦးဆောက်ပန်း (ဦးစိုက်ပန်း)တို့ဖြင့်ဎင်း ခြံရံအပ်ကုန်လတ့်။

၁၁၅။ ။နတ်လူတို့၌ ဖြစ်ကုန်သော အလွန်မွှေးပျံ့ကြိုင်လှိုင်ကုန်သော ပန်းအမျိုးမျိုးတို့ကိုဎင်း၊ ဝတ်မှုန်အမျိုးမျိုးတို့ကိုဎင်း ကြကုန်လတ့်။

၁၁၆။ ။ဘုရားသခင်၌ အလွန်ကြည်ညိုလျက် အရောင်ငါးမျိုးတို့ဖြင့် တင့်တယ်သော ထူးခြားဆန်းကြယ်သော အဝတ်ပုဆိုးတို့ကို (ကြွေမြှောက်လျက်) ကစားကြကုန်လတ့်။

၁၁၇။ ။မကျဉ်းမမြောင်း ကောင်းစွာတည်ထားအပ်ကုန်သော ရှုချင်ဘွယ်ကောင်းကုန်သော နှလုံးမွေ့လျော်ဘွယ်ရှိကုန်သော အတောင်တစ်ထောင်မြင့်သော ပူဇော်ဖွယ်တို့ဖြင့် တင့်တယ်သော ရတနာတုရိုဏ်းတိုင်တို့သည်-

၁၁၈။ ။ထက်ဝန်းကျင်ထိန်ပြောင်လျက် ကျယ်ဝန်းတင့်တယ်စွာ ထင်ရှားရှိကုန်လတ့်၊ ရဟန်းသံဃာအပေါင်းခြံရံလျက် ထိုတုရိုဏ်းတိုင်တို့၏ အလယ်၌ မြတ်စွာဘုရား သီတင်းသုံးတော်မူလတ့်။

၁၁၉။ ။ပြဟ္မာတို့၏အလယ်၌ ပြဟ္မာမင်းကဲ့သို့၊ ဝေဇယန္တာပြာသာဒ်အတွင်း၌ သိကြားမင်းကဲ့သို့၊ မြတ်စွာဘုရား ကြွသွားတော်မူသည်ရှိသော် ထိုပူဇော်ဖွယ်တို့ သွားကုန်လတ့်၊ ရပ်တော်မူသည်ရှိသော် ပူဇော်ဖွယ်တို့ ရပ်ကုန်လတ့်။

၁၂၀။ ။ပရိသတ်များနှင့်အတူ မြတ်စွာဘုရား ထိုင်တော်မူသော်၎င်း၊ လျောင်းတော်မူသော်၎င်း၊ ဣရိယာပုထ်လေးပါးလုံး၌ ပရိသတ်များခြံရံလျက် အမြဲတမ်း တည်ရှိတော်မူလတ့်။

၁၂၁။ ။နတ်လူတို့သည် ပူဇော်အပ်သော ထိုပူဇော်ဖွယ်တို့သည်၎င်း၊ ကန်ခိုးပြာဋိဟာ အမျိုးမျိုးတို့သည်၎င်း အခါခပ်သိမ်း ဖြစ်လတ့်။

၁၂၂။ ။မေတ္တေယျဘုရားရှင်ကို ပူဇော်ရန်လာကြကုန်သော မျိုးနွယ်ဇာတ်ခြား များစွာသော လူအပေါင်းသည် မြတ်စွာဘုရား၏ အတိုင်းအဆ မရှိသော ပါရမီဘုန်းတော်ကြောင့်ဖြစ်သော တန်ခိုးပြာဋိဟာကို မြင်ကြလေလျှင် သား မယားနှင့်တကွ အသက်ထက်ဆုံး သရဏဂုံဆောက်တည်ကြကုန်လတ့်။

၁၂၃။ ။မြတ်စွာဘုရား၏ တရားတော်ကို နာရလေလျှင် ပြဟ္မစရိယကို ကျင့်ကုန်သော သူတို့သည် ကူးမြောက်နိုင်ခဲသော သေမင်း၏နိုင်ငံ သံသရာကို ကူးမြောက်နိုင်ကြကုန်လတ့်။

၁၂၄။ ။ထိုအခါ ထိုလူအပေါင်းတို့သည် ပုညကိရိယဆယ်ပါး၊ သုစရိုက်တရားသုံးပါးတို့ဖြင့် တရားမျက်စိကို သုတ်သင်နိုင်ကြကုန်လတ့်။

၁၂၅။ ။ပိဋကတ်တော်နှင့် လျော်ညီစွာ အရိုအသေသုတ်သင်ကြ၍ တရားတော်အတိုင်း ကျင့်ကြံကြသည်ဖြစ်၍ လူပေါင်းများစွာ နတ်ပြည်သို့ ရောက်ကြကုန်လတ့်။

၁၂၆။ ။(မေတ္တေယျဘုရားရှင်၏) ကျော်စောခြင်းကို ဤ၍ ဤမျှဟူ၍ အလုံးစုံပြောကြားရန် မတတ်နိုင်ချေ။ အချိန်ကောင်းနှင့် ပြည့်စုံသော ထိုမေတ္တေယျဘုရားရှင်လက်ထက်တော်၌ (လူတို့သည်) အမြဲ ချမ်းသာစစ်နှင့် ပြည့်စုံကြကုန်လတ့်။

၁၂၇။ ။ထိုလူတို့အား လွန်စွာကျော်စောခြင်းဖြင့်ရင်း၊ ချမ်း-သာခြင်းဖြင့်ရင်း အသက် အဆင်း ခွန်အားဖြင့်ရင်း နတ်စည်းစိမ်ရှိသည် ဖြစ်လတ္တံ့။

၁၂၈။ ။ထိုလူတို့သည် အလိုရှိသမျှကာလကြာအောင် ကာမချမ်းသာကို အစဉ်ခံစား၍ ချမ်းသာကြကုန်လျက် နောင်အခါ သက်တမ်းကုန်ဆုံးခါနီးဖြစ်လသော် (ထိုချမ်းသာမှုအပေါ်၌) ငြီးငွေ့ကြကုန်လတ္တံ့။

၁၂၉။ ။ထိုအခါ မေတ္တေယျဘုရားရှင်၏ သက်တော်အနှစ်ရှစ်သောင်းရှိလတ္တံ့၊ ထိုမျှလောက် တည်နေတော်မူသော ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် များစွာသော လူတို့ကို ကယ်တင်လတ္တံ့။

၁၃၀။ ။ရင့်ကျက်သော စိတ်ရှိသော သတ္တဝါတို့ကို ခပ်သိမ်းသောအခြင်းအရာဖြင့် သစ္စာလေးပါးကို သိမြင်စေတော်မူ၍ သစ္စာလေးပါးကို မြင်ပြီးသူတို့မှ ကြွင်းသောလူတို့ကို လမ်းမှန်လမ်းမှားကို ဆုံးမတော်မူကာ– ။

၁၃၁။ ။ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် တရားဆီမီးတိုင်ကိုရင်း၊ တရားလှေကိုရင်း၊ တရားကြေးမုံကိုရင်း၊ တရားဆေးကိုရင်း နောင်းလူတို့အတွက် စနစ်တကျ ထားခဲ့တော်မူ၍– ။

၁၃၂။ ။ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ပြုအပ်ပြီးသော ကိစ္စရှိတော်မူသော တပည့်သာဝကနှင့်တကွ တောက်လောင်ပြီးသော မီးပုံကြီးကဲ့သို့ ပရိနိဗ္ဗာန် ဝင်စံတော်မူလတ္တံ့။

၁၃၃။ ။မြတ်စွာဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူသည်ရှိသော် ထိုမြတ်စွာဘုရား၏ သာသနာတော်သည် အနှစ်တစ်သိန်းရှစ်သောင်း တည်လတ္တံ့။ ထို့နောက် လောက၌ ကြောက်ဘွယ်ကောင်းသော သာသနာကွယ်ခြင်းသည် ဖြစ်လတ္တံ့။

၁၃၄။ ။ဤသို့ သဒ္ဓါရတရားတို့သည် မမြဲကုန်၊ မတည်ကုန်၊ ခဏမျှသာ ဖြစ်ကုန်၏၊ တိုတောင်းလှကုန်၏၊ ပြိုကွဲတတ်ကုန်၏၊ ဆွေးမြေ့တတ်ကုန်၏၊ အချည်းနှီးသာ ဖြစ်ကုန်၏။

၁၃၅။ ။သဒ္ဓါရတရားတို့သည် အချည်းနှီးသော လက်ဆုပ်နှင့်တူကုန်၏၊ ဆိတ်ကုန်၏၊ လူမိုက်တို့သာ မြည်တမ်းပြောဆိုအပ်ကုန်၏။ ထိုသဒ္ဓါရတရားတို့၌ တန်ခိုးကြီးသော မည်သူတစုံတယောက်၏ အလို

သည် မဖြစ်နိုင်ချေ။ ဤသို့ ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း သိ၍ သဒ္ဓါရတရား အလုံးစုံ၌ ငြီးငွေ့ရာ၏။

၁၃၆။ ။ယောကျ်ားမြတ်အာဇာနည်ကို ရခဲစွာ၏၊ ထိုအာဇာနည်ယောကျ်ားသည် (အမျိုးဇာတ် ခပ်သိမ်း၌) မဖြစ်နိုင်ချေ။ အကြင်အမျိုးဇာတ်၌ ထိုယောကျ်ားမြတ်အာဇာနည်သည် ဖြစ်ပေါ်၏။ ထိုအမျိုးဇာတ်သည် ချမ်းသာနှင့် ပြည့်စုံ၏။

၁၃၇။ ။ထို့ကြောင့် မေတ္တေယျဘုရားရှင်ကို ဖူးမြင်ရခြင်းငှာ သင်တို့သည် တက်ကြွ/ထက်သန်သော စိတ်ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍ ဤ-သာသနာတော်၌ ကောင်းစွာ အားထုတ်ခြင်းကို မြဲမြံစွာ ပြုကြကုန်လော့။

၁၃၈။ ။မမေ့မလျော့ နေလေ့ရှိကုန်သော ရဟန်းယောကျ်ား ရဟန်းမိန်းမ၊ ဥပါသကာ၊ ဥပါသိကာမတို့သည်ငှင်း။

၁၃၉။ ။နတ်နှင့်တကွသော လူတို့သည်ငှင်း၊ ထိုမေတ္တေယျဘုရားပွင့်တော်မူသောအခါ အလွန်ကြီးကျယ်စွာသော ကောင်းမြတ်သော အစည်းအဝေးဟုဆိုအပ်သော ဘုရားပူဇော်ပွဲကြီးကို မြင်ကြရကုန်လတ္တံ့။

၁၄၀။ ။ဗြဟ္မစရိယကိုကျင့်ကုန်လော့၊ ထိုက်သည့်အားလျော်စွာ အလှူပေးကုန်လော့၊ ဥပုသ်ဆောက်တည်ကြကုန်လော့၊ ကောင်းစွာ မေတ္တာပွားကြကုန်လော့။

၁၄၁။ ။ပုညကိရိယဆယ်ပါးတို့၌ အခါခပ်သိမ်း မမေ့-မလျော့ မွေ့လျော်ကြကုန်လော့၊ ဤသာသနာတော်၌သာလျှင် ကုသိုလ်ကောင်းမှုကို ပြု၍ ဒုက္ခ၏အဆုံးကို ပြုကြကုန်လတ္တံ့။

အနာဂတဝံသပါဠိတော်
မြန်မာပြန်
ပြီး၏။

အနာဂတဝင်

အနာဂတဝင်ဟူသည်-

မြန်မာစာပေလောက၌ မဟာဝင်၊ စူဠထူပဝင်၊ နလာဋဓာတုဝင်၊ ဒါဌာဓာတုဝင်၊ ဆကေသဓာတုဝင်၊ အနာဂတဝင်၊ မဟာထူပဝင်၊ ဒီပဝင်၊ ဗောဓိဝင်-ဟူ၍ ဝင်ကိုးဝင်ရှိရာ အနာဂတဝင်သည် ထင်ရှားသော ဝင်တစ်ပါးဖြစ်သည်။ ထင်ရှားရုံမျှမက ဗုဒ္ဓဝင်ကဲ့သို့ပင် အရေးထား လေးစားခံရသောကျမ်းလည်း ဖြစ်ပါသည်။ ဗုဒ္ဓဝင်သည် ထင်ရှားပွင့်တော်မူခဲ့ကြကုန်ပြီးသော ဘုရားရှင်တို့၏ ဖြစ်တော်စဉ်ကို ဖော်ပြထားရာ ထိုဘုရားရှင်တို့ကို အာရုံပြု၍ ကြည်ညိုသဒ္ဓါ ပွားရုံသာ ရှိသည်။ အနာဂတဝင်သည်ကား နောင် ပွင့်တော်မူမည့် ဘုရားရှင်၏ ဖြစ်တော်စဉ်ကို ဖော်ပြထားရာ ရှေးဘုရားတို့နှင့် လွဲခဲ့ရသူတို့ နောက်ဘုရားကို ဖူးခွင့်ရနိုင်ရန်အတွက် မြော်လင့်ချက် ရောင်ခြည်ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် နောက်ဘုရားလက်ထက်၌ အကျွတ်တရားကို ရသည် မရသည်အပထား နောက်ဘုရားကို ဖူးချင်ဇောမူကား သန်ကြပါသည်။ ထို့ကြောင့်လည်း အနာဂတဝင်သည် မြန်မာတို့လောက၌ ဗုဒ္ဓဝင်နည်းတူ အရေးထား လေးစားခံရခြင်းဖြစ်သည်။

အနာဂတဝင်ဟူသည် နောင်ပွင့်တော်မူမည့် ဘုရားရှင်၏ ဖြစ်တော်စဉ်ဖြစ်သည်။ "ဤကမ္ဘာအတွင်း၌ပင် ကကုသန်၊ ကောဏာဂုံ၊ ကဿပ၊ ဂေါတမ-ဟူသော ဘုရားလေးဆူပွင့်တော်မူခဲ့ကြပြီ။ မေတ္တေယျ ဘုရားသခင် ပွင့်တော်မူလိမ့်အံ့။ ဤသို့လျှင် ဤကမ္ဘာသည် ဘုရားငါးဆူတို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်သည်ဖြစ်၍ ကောင်းမြတ်သောကမ္ဘာ၊ အနှစ်သာရရှိသောကမ္ဘာဖြစ်၏" (အပဒါန၊ ၄၊ ဒု။ ၂၆၈)ဟူသည့်အတိုင်း *မေတ္တေယျဘုရားရှင် ပွင့်တော်မူဦးမည်ဖြစ်ပါသည်။ ထိုမေတ္တေယျဗုဒ္ဓဝင်

---

* ဤမေတ္တေယျဘုရားရှင်ကိုပင် အရိမေတ္တေယျဟု မြန်မာတို့ အသိများကြပါသ ည်။ မေတ္တေယျဘွဲ့တော်တွင် သက္ကတဗုဒ္ဓကျမ်းစာများ၌သုံးသော အလေးအမြတ်သုံးငေါ်ဟာရ အ ရိယ (= အရိယ)ကို အရိ-ပြု၍ အရိမေတ္တေယျ-ဟု ခေါ်ခြင်းဖြစ်သည်။

ကို "အနာဂတဝင်"ဟု ခေါ်ပါသည်။ အနာဂတဝင်ဟူသော ဝေါဟာရနှင့်ပတ်သက်၍ ရင့်မာတစ်ကျိပ်ဟူသော ဆိုရိုးလာ နောင်ပွင့်တော်မူမည့် မေတ္တေယျ၊ ရာမစသော ဘုရားဆယ်ဆူတို့၏ ဗုဒ္ဓဝင်ကိုဖော်ပြသည့် "ဒသဗောဓိပ္ပတ္တိကထာ"၊ တနည်း- ဒသဗုဒ္ဓအနာဂတဝင်ကို အနာဂတဝင်ဟု သိမှတ်နေကြပါသည်။ သို့သော် ဝင်ကိုးဝင်၌ပါသော အနာဂတဝင်ဟူသည်-

"အနာဂတေ ဝံသော အနာဂတဝံသော၊ မေတ္တေယျ ဘဂဝတော ဝံသောတိ အတ္ထော"ဟူသော အနာဂတဝင်အဋ္ဌကထာဖွင့်ဆိုသည့်အတိုင်း "မေတ္တေယျ၏ဗုဒ္ဓဝင်"သာ ဖြစ်သည်ဟူသော အချက်ကို တပ်ရာကျ သိသင့်လှပေသည်။

အနာဂတဝင်အကျဉ်း-

ဤကမ္ဘာ၌ ဘုရားမပွင့်ဘဲ နှစ်ပေါင်းကုဋေကြာပြီးသည့်နောက် မေတ္တေယျဘုရား ပွင့်တော်မူလတ့်၊ ထိုအခါ ကေတုမတီမင်းနေပြည်၌ သင်္ခ စကြာမင်း စိုးစံလတ့်။ ထိုမင်းလက်ထက် ပဒေသာပင်ပေါက်လတ့်။ လူတို့အား လိုချင်ခြင်း၊ မစားလိုခြင်း၊ အိုခြင်းဟူသော ရောဂါသုံးပါး ဖြစ်လတ့်။ အသက်ငါးရာရှိသော မိန်းမပျိုတို့. အိမ်ထောင်ပြုလတ့်။

ဘုရားလောင်းသည် သင်္ခမင်း၏ ပုရောဟိတ်သုဗြဟ္မာ၏ ဇနီး ဗြဟ္မဝတီဝမ်း၌ ပဋိသန္ဓေ နေလတ့်။ ဆယ်လရှိသောအခါ မိဂဒါဝုန်တော၌ ဘုရားလောင်းကို ဖွားလတ့်။ အဇိတ-ဟု အမည်မှည့်လတ့်။ သိရိဝဍ္ဎ၊ ဝဍ္ဎမာန၊ သိဒ္ဓတ္ထ၊ စန္ဒက-ဟူသော ပြာသာဒ်လေးဆောင်၌ ခံစားလတ့်။ မြောက်သားတော်ကား စန္ဒမုခီ၊ သားတော်ကား ဗြဟ္မဝဍ္ဎန အမည်ရှိလတ့်။

အနှစ်ရှစ်သောင်း လူ့ဘဝ၌နေ၍ နိမိတ်ကြီးလေးပါးကို မြင်ပြီးလျှင် ခုနှစ်ရက်ပတ်လုံး ဒုက္ကရစရိယာကို ကျင့်လတ့်။ ပြာသာဒ်ဖြင့် သာလျှင် ပျံတက်၍ တောထွက်လတ့်။ ပြာသာဒ်အတွင်းမှ ထွက်တော်မူသည့်နေ့မှာပင် ဘုရားအဖြစ်သို့ ရောက်တော်မူလတ့်။ မိဂဒါဝုန်တော၌ ဓမ္မစကြာတရား ဟောတော်မူလတ့်။

သခ်မင်းသည် မိမိစံရာ ပြာသာဒ်ကို ဘုရားအမှူးရှိသော သံဃာအား လှူလတံ့၊ သခ်မင်း ရဟန်းပြုလတံ့။ ကုဋေကိုးသောင်းရှိသော လူအပေါင်းသည် မင်းကို အတုလိုက်၍ ရဟန်းပြုလတံ့။ အသောကနှင့် ဗြဟ္မဒေဝသည် အဂ္ဂသာဝကအစုံ ဖြစ်လတံ့၊ ပဒုမာနှင့် သုမနာသည် အဂ္ဂသာဝိကာအစုံ ဖြစ်လတံ့။ သုမနနှင့် သင်္ခသည် အလုပ်အကျွေး ဖြစ်လတံ့။ ယသဝတီနှင့် သင်္ခာသည် အလုပ်အကျွေး ဒါယိကာမ ဖြစ်လတံ့။

ကံ့ကော်ဗောဓိသည် ပင်စည်အတောင်တစ်ရာ့နှစ်ဆယ်၊ ခက်လက်အတောင် တစ်ရာ့နှစ်ဆယ် ရှိလတံ့။ မေတ္တေယျဘုရားရှင်သည် အရပ်တော်ရှစ်ဆယ့်ရှစ်တောင်၊ ရင်အကျယ် နှစ်ဆယ့်ငါးတောင် ရှိလတံ့။

မေတ္တေယျဘုရားရှင် လက်ထက်တော်၌ လူတို့သည် ချမ်းသာစစ်နှင့် အမြဲပြည့်စုံလတံ့။ အကျော်အစော၊ ချမ်းသာ၊ အသက်၊ အဆင်း၊ ခွန်အား-အားဖြင့် နတ်စည်းစိမ်ရှိသည် ဖြစ်လတံ့။ သက်တမ်းအဆုံး၌ နိဗ္ဗာန်ကို ဝင်စံကြရလတံ့။

မေတ္တေယျဘုရားရှင်သည် အနှစ်ရှစ်သောင်းတည်နေ၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတံ့။ သာသနာတော် အနှစ်တစ်သိန်းရှစ်သောင်းတည်လတံ့။ လောက၌ ကြောက်ဘွယ်ကောင်းသော သာသနာကွယ်ခြင်းသည် ဖြစ်လတံ့။

အနာဂတဝင်ဟောတော်မူရာအခါ-

အနာဂတဝင် ဟောတော်မူသည့် အကြောင်းနှင့်ပတ်သက်၍ အနာဂတဝင်အဋ္ဌကထာက ဤအနာဂတဝင်ကို-

အဘယ်သူ ဟောတော်မူသနည်း၊
အဘယ်အရပ်၌ ဟောတော်မူသနည်း၊
အဘယ်အခါ ဟောတော်မူသနည်း၊
အဘယ်သူ၏ အမေးနည်း၊
အဘယ်သူ့ကို အကြောင်းပြု၍ ဟောတော်မူသနည်း-

ဟု အမေးငါးချက် ထုတ်ပါသည်။ ထိုအမေးငါးချက်ကို-

ဘုရားဟောတော်မူသည်၊
ကပိလဝတ်ပြည်၌ ဟောတော်မူသည်၊
ဗုဒ္ဓဝင်ကို ဟောပြီးသည့်အဆုံး၌ ဟောတော်မူသည်၊
ဓမ္မသေနာပတိ အရှင်သာရိပုတ္တရာ၏ အမေးတည်း၊

မဟာပဇာပတိ ဂေါတမီ ဘုရားကိုလှူသော သင်္ကန်းတစ်စုံအနက် တစ်ထည်ကိုအလှူခံသော အဇိတထေရ်ကိုအကြောင်းပြု၍ ဟောတော်မူသည်ဟု အစဉ်အတိုင်း ဖြေထားပါသည်။

ဤအဖြေငါးရပ်အနက် ဗုဒ္ဓဝင်ဟောပြီးသည့်အဆုံး၌ ဟောတော်မူသည်၊ မဟာပဇာပတိဂေါတမီ ဘုရားကိုလှူသော သင်္ကန်းတစ်စုံအနက် တစ်ထည်ကို အလှူခံသော အဇိတထေရ်ကို အကြောင်းပြု၍ ဟောတော်မူသည်ဟူသော စကားနှစ်ရပ်ကို ဤအခန်း၌ ဆွေးနွေးလိုပါသည်။

အနာဂတဝင်ကို ဟောကြားမူသည် ဗုဒ္ဓဝင်ကို ဟောကြားမူနှင့် ဆက်စပ်နေပါသည်။ ဗုဒ္ဓဝင်သည် အလျင်ဟောရာဖြစ်၍ အနာဂတဝင်သည် နောက်ဟောတရားဖြစ်ပါသည်။ ဗုဒ္ဓဝင်ကို အဘယ်အခါ ဟောပါသနည်း-

ရှင်ဗုဒ္ဓဒတ္တ၏ ဗုဒ္ဓဝံသအဋ္ဌကထာအလိုအရ

ကပိလဝတ္ထုပုရံ ဒ္ဒိဟိ မာသေဟိ သမ္ပာပုဏိတွာ တတ္ထ ဉာတီနံ ဝန္ဒနာပနတ္ထံ ယမကပါဋိဟာရိယံ အကာသိ၊ တဒါယံ ဗုဒ္ဓဝံသော ဒေသိတော (ဗုဒ္ဓဝံ၊ ၄။ ၅။)-ဟု ဖွင့်ဆိုသည့်အတိုင်း “ကပိလဝတ်ပြည်တော်သို့ နှစ်လဖြင့်ကြွတော်မူပြီးလျှင် ထိုပြည်တော်၌ ဆွေတော်မျိုးတော်အပေါင်းအား ရှိခိုးစေခြင်းငှာ ယမိုက်ပြာဋိဟာကို ပြတော်မူ၏၊ ထိုအခါ ဤဗုဒ္ဓဝင်ကို ဟောတော်မူ၏”ဟု သိရပါသည်။

ဤအဖွင့်အရဆိုလျှင် ကပိလဝတ်ပြည်တော်သို့ မြတ်စွာဘုရား ပထမအကြိမ်ကြွတော်မူသည့်အခါကပင် ဗုဒ္ဓဝင်ကိုဟောတော်မူသည်ဟု မှတ်ရပါမည်။

သို့သော် ထိုရှင်ဗုဒ္ဓဒတ္တပင်လျှင် ဗုဒ္ဓဝင်ပါဠိတော်လာ ရတနစင်္ကမနကဏ္ဍကို ဖွင့်သောအခါ ဂါထာ ၆၀၊ ၆၁-၌ ရှင်အနုရုဒ္ဓါနှင့်

ဥပါလိတို့ ပရိသတ်အတွင်း၌ ဘုရားရှင်ကို ရှိခိုးလျက်ပါဝင်နေကြောင်း တွေ့ရသဖြင့် ဤအချက်သည် မဟာဝါခန္ဓကပါဠိ အဋ္ဌကထာနှင့် ဆန့်-ကျင်နေကြောင်းကို–

"ဤအရာ၌ ရှင်အနုရုဒ္ဓါနှင့် ရှင်ဥပါလိဟူသော ဤမထေရ် နှစ်ပါးသည် မြတ်စွာဘုရား ကပိလဝတ်ပြည်တော်ဝင်၍ ဆွေတော် မျိုးတော်အပေါင်း စည်းဝေးသော နေ့၌ ရဟန်းပြုသကဲ့သို့ထင်၏။ ထို အချက်သည် မဟာဝါခန္ဓကပါဠိနှင့်ရင်း၊ အဋ္ဌကထာနှင့်ရင်း မညီချေ။ ဆင်ခြင်၍ယူအပ်၏။ (ဗုဒ္ဓဝံ၊ ၄။ ၇၀။)"ဟု မှတ်ချက်ချခဲ့ပါသည်။

ရှေ့အဆိုကို အတည်ယူသော် နောက်အဆိုလွဲ၍ နောက် အဆိုကို အတည်ယူသော် ရှေ့အဆို လွဲရချေတော့မည်။ ထို့ကြောင့် ရှင်ဗုဒ္ဓဒတ္တက "ဆင်ခြင်၍ယူပါ"ဟု မှာထားခဲ့ခြင်းဖြစ်ပါသည်။

သို့ဖြစ်လျှင် ဗုဒ္ဓဝင်ကို အဘယ်အခါ ဟောတော်မူသည်ဟု တထစ်ချ မှတ်ယူရပါမည်နည်း။ ပါဠိတော် အဋ္ဌကထာအထောက်အထား အရ ပထမအကြိမ် ပြည်တော်ဝင်သောအခါ ဟောတော်မူသည်ဟု မှတ်ရပါမည်။ သို့သော် ရှင်ဗုဒ္ဓဒတ္တ၏ မှတ်ချက်ကြောင့် ထိုအချက်ကို စိတ်ချလက်ချ မယူသာ ဖြစ်နေပါသည်။ ဤပြဿနာ၌ တစ်ခုတည်းသော အားကိုးရာကား အနာဂတဝင်အဋ္ဌကထာ ဖြစ်ပါသည်။ အနာဂတဝင် အဋ္ဌကထာက–

"ရဟန္တာနှစ်သောင်းခြံရံလျက် ကပိလဝတ်ပြည်တော်သို့ ကြွတော်မူ၍ စည်းဝေးရောက်လာကုန်သော သကျသာကီဝင်တို့၏ မာနကို ဖျက်ချိုးခြင်းငှာ ယမိုက်ပြာဋိဟာ ပြတော်မူ၍ သုဒ္ဓေါဒနမင်းကြီးကို သောတာပတ္တိဖိုလ်စသည်၌ တည်စေခြင်း၊ ယသောဓရာ၏ သောကကို ဖျောက်တော်မူခြင်း၊ ရာဟုလာကို သာသနာ့အမွေ ပေးတော်မူခြင်း၊ နန္ဒမင်းသားကို ရဟန်းပြုခြင်းကိစ္စပြီးလတ်သော် ရာဇဂြိုဟ်သို့သာလျှင် ပြန်ကြွတော်မူ၍ နေတော်မူစဉ် လာရောက်ဖူးမျှော်လာသော အနာ-ထပိဏ်သူဌေးကို သောတာပတ္တိဖိုလ်၌ တည်စေပြီးနောက် ထိုသူဌေး ဆောက်လုပ်လှူဒါန်းအပ်သော ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ နေတော်မူ၍ ကပိလဝတ်ပြည်သို့ တစ်ဖန်ကြွတော်မူပြီးလျှင် ဗုဒ္ဓဝင်ကိုဟောတော်မူ

လျက်- "ဤဘဒ္ဒကမ္ဘာ၌ ကကုသန်၊ ကောဏာဂုံ၊ ကဿပ-ဟူသော ဘုရားသုံးဆူ ပွင့်တော်မူခဲ့ပြီ၊ ယခုအခါ၌ ငါဘုရားဖြစ်တော်မူ၏။ မေတ္တေယျဘုရားလည်း ပွင့်လိမ့်ဦးအံ့၊ ဤဘုရားငါးဆူတို့သည် လောကကို အစဉ်သနားတော်မူကြကုန်၏"ဟု အနာဂတဝင်၏အခွင့်ကိုထား၍ ဟောတော်မူ၏။ (အနာဂတဝင်အဋ္ဌကထာ။ ၇၉။) ဟု ဖွင့်ပါသည်။

ဤဖွင့်ဆိုချက်ကိုထောက်လျှင် မြတ်စွာဘုရားသည် ဒုတိယအကြိမ် ပြည်တော်ဝင်မှပင် ဗုဒ္ဓဝင်ကိုဟောတော်မူကြောင်း ထင်ရှားပါသည်။ သို့မှသာလျှင် ဗုဒ္ဓဝင်ပါဠိတော်၊ ရတနစင်္ကမနကဏ္ဍ၌လာသည့်အတိုင်း ရှင်အနုရုဒ္ဓါနှင့်ရှင်ဥပါလိတို့ ရဟန်းပရိသတ်အတွင်း၌ ရှိနေနိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။ ဤအနာဂတဝင်အဋ္ဌကထာသည် ဗုဒ္ဓဝင်အဋ္ဌကထာ၏အခက်အခဲကို ဖြေရှင်းပေးနိုင်သည်ဟု ဆိုရပါမည်။

အနာဂတဝင် ဟောရာအခါကို စိစစ်ရာ၌ မဟာပဇာပတိဂေါတမီ ဘုရားကိုလှူသောသင်္ကန်းတစ်စုံအနက် တစ်ထည်ကိုအလှူခံသော အဇိတမထေရ်ကို အကြောင်းပြု၍ ဟောတော်မူသည်ဟူသောအဖြေသည်လည်း အထောက်အကူပြုနေပါသည်။

မဟာပဇာပတိဂေါတမီသည် မြတ်စွာဘုရားကို သင်္ကန်းလှူကြောင်း မဇ္ဈိမနိကာယ်၊ ဥပရိပဏ္ဏာသပါဠိတော်၊ ဒက္ခိဏာဝိဘင်္ဂသုတ် (စာ၊ ၂၉၅-၃၀၀)၌ ပါ၏။ ထိုသုတ်၌ ဂေါတမီ၏သင်္ကန်းအလှူကို မြတ်စွာဘုရား ခံတော်မမူ။ သံဃာကိုသာ လှူရန်တိုက်တွန်းတော်မူခဲ့၏။ ဤသင်္ကန်းကို အဘယ်အခါလှူပါသနည်း၊ ပိဋကအထောက်အထားအရ- မြတ်စွာဘုရား ကပိလဝတ်ပြည်သို့ ဝင်တော်မူသည့် ပထမအခေါက်မှာပင် လှူသည်ဟု သိရပါသည်။ သို့သော် ထိုအချိန်က ရှင်အာနန္ဒာ ရဟန်းအဖြစ်သို့ မရောက်သေးခြင်း၊ ဂေါတမီကိုယ်တိုင် သင်္ကန်းရက်လုပ်လှူဒါန်းရန် မစီမံရသေးခြင်းတို့ကြောင့် အနည်းဆုံး ဒုတိယအကြိမ် ပြည်တော်ဝင်ခန်းကျမှသာလျှင် ဖြစ်နိုင်ပါသည်။ ထိုသို့ဖြစ်နိုင်ကြောင်းကို တိပိဋကဓရဆရာတော် အရှင်ဝိစိတ္တသာရာဘိဝံသကလည်း မဟာဗုဒ္ဓဝင် (တတိယတွဲ၊ ၁၄၂ - ၃)၌ မှတ်ချက်ချထားပါသည်။

ပိဋကအထောက်အထားအရ မြတ်စွာဘုရားသည် ဂေါတမီ၏ သင်္ကန်းကို အလှူမခံသော်လည်း အနာဂတဝင် အဋ္ဌကထာအရ မြတ်စွာဘုရားသည် ဂေါတမီလှူသော သင်္ကန်းတစ်စုံအနက် တစ်ထည်ကို အလှူခံတော်မူ၍ ကျန်တစ်ထည်ကို သံဃာအားလှူရန် တိုက်တွန်းတော်မူခဲ့ပါသည်*။ အသီတိမဟာသာဝကတို့သည် တစ်ထည်ကို မြတ်စွာဘုရားဝတ်၍ တစ်ထည်ကို ရုံပါမူကား အလွန်တရာတင့်တယ်ပေအံ့ဟု နှလုံးထား၍ အလှူ မခံကြချေ။ အဇိတထေရ်သာ ခံယူခဲ့ပါသည်။ ထိုသင်္ကန်းကို မြတ်စွာဘုရား၏ ညောင်စောင်း၌ ဗိတာန်ကြက်၍ လှူတော်မူပြီးလျှင် 'ငါဘုရားဖြစ်ပါမူကား ရတနာခုနစ်ပါးဖြင့် ပြီးသော ရွှေပန်းဆိုင်းဆွဲသော တစ်ဆယ့်နှစ်ယူဇနာရှိသော ဆန်းကြယ်သော ပတ္တမြားဗိတာန် ဖြစ်ပါစေသောဝ်'ဟု ပတ္ထနာ၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးလျက် နေ၏။ ဤသို့ အညတရ ရဟန်းတစ်ပါး အလှူခံသည်ကို ပရိသတ်က ကဲ့ရဲ့ကြ၏။ ထို့ကြောင့် မြတ်စွာဘုရားက "အာနန္ဒ ဤအဇိတထေရ်သည် ဤဘဒ္ဒကမ္ဘာ၌သာလျှင် မေတ္တေယျမည်သော ဘုရားဖြစ်တော်မူလိမ့်မည်"ဟု ဗျာဒိတ်စကား ကြားတော်မူပါသည်။

---

* မြတ်စွာဘုရားသည် ပရိနိဗ္ဗာန်စံတော်မူခါနီးသောအခါ ရှင်မဟာကဿပအား ဤသို့ မိန့်တော်မူခဲ့၏-

ကမ္ဘာများစွာ နိဗ္ဗာန်အလို့ငှာ ဆင်းရဲဒုက္ခကို ခံခဲ့၏။ ယခု လိုအင်ဆန္ဒ အပြီးအဆုံးသို့ ရောက်ချေပြီ၊ ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူတော့အံ့၊ ပိဋကတော်ကို သင့်အား ငါလွှဲအပ်တော်မူခဲ့၏။ မပျောက်မပျက် မယုတ်မလျော့ရအောင် စောင့်ရှောက်လော့။ မိထွေးတော် ကပ်လှူသော သင်္ကန်းကိုလည်း မေတ္တေယျဘုရား ပွင့်တော်မူသောအခါ ကပ်တော်မူရအောင် ငါ လွှဲအပ်ခဲ့၏။

ရှင်မဟာကဿပသည် ထိုသင်္ကန်းတော်ကို ကုက္ကုဋပါဒတောင်ထိပ်ရှိ တောင်ထွတ်သုံးခုတို့အတွင်း၌ အစိဋ္ဌာန်ဖြင့် သိုထား၍ မိမိကိုယ်တိုင်လည်း ထိုတောင်ခေါင်းထဲမှာပင် စံနေတော်မူ၏။ မေတ္တေယျဘုရားရှင် ပွင့်တော်မူသောအခါ တရားဝမ္ပဟောပြရာ မာနခက်ထန်သူတို့ မနာခံသည်ကို တွေ့ရ၏။ ထိုသူတို့ကို ကုက္ကုဋပါဒတောင်သို့ ဆောင်ယူလာပြီးလျှင် ရှင်မဟာကဿပကို ပြတော်မူ၏။ ရှင်မဟာကဿပကို မြင်ရသောအခါ ပို၍ပင် မာန်ခက်ထန်လာကြသည်။ ထိုအခါ ရှင်မဟာကဿပသည် သင်္ကန်းတော်ကို မေတ္တေယျဘုရားသခင်အား ဆက်ကပ်ပြီးလျှင် ရှိသေစွာရှိခိုး၍ ကောင်းကင်သို့ ပျံတက်လျက် ရေမီးအစုံတန်ခိုးပြာဋိဟာ ပြတော်မူကာ ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုတော်မူပါသည်။ (S. Beal-Buddhist Records of Western World, Vol.II. pp. 43-4.)

ထိုအခါ ဓမ္မသေနာပတိ ရှင်သာရိပုတ္တရာက အကျယ်ဟောပြတော်မူ-ပါရန် မြတ်စွာဘုရားကို တောင်းပန်သဖြင့် အနာဂတဝင်ကို မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော်မူပါသည်။

မေတ္တေယျဘုရားလောင်း အဇိတထေရ်ကား မည်သူပါနည်း၊ အနာဂတဝင် အဋ္ဌကထာအရ- နှစ်ကျိပ်ခုနှစ်ဆူကုန်သော ဘုရားရှင်တို့ ထံမှ ဗျာဒိတ်ရပြီးသော မေတ္တေယျဘုရားလောင်းသည် ပါရမီတို့ကို ဖြည့်ကျင့်ခဲ့ရာ ဂေါတမမြတ်စွာဘုရားလက်ထက်၌ မဂဓတိုင်း၊ ရာဇဂြိုဟ်ပြည်၊ အဇာတသတ်မင်းကိုစွဲ၍ ထိုမင်း၏မိဖုရား အဥ္ဇနဒေဝီမှ အဇိတမင်းသာကို ဖွားမြင်၏။ အရွယ်ရောက်သောအခါ သားတော်ကို မင်းသား ငါးရာနှင့်အတူ ဝေဠုဝန်ကျောင်းတော်၌ ရဟန်းပြုစေ၏။ အဇိတထေရ်ဟု ထင်ရှား၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် အဇိတထေရ်ကိုခေါ်ဆောင်၍ ကပိလဝတ်ပြည်သို့ ကြွတော်မူ၍ နိဂြောဓာရုံကျောင်းတော်၌ စံနေတော်မူစဉ် မဟာပဇာပတိဂေါတမီ သင်္ကန်းလှူလာခြင်းဖြစ်ကြောင်း သိရပါသည်။*

ပိဋကတ်တော်၌ရင်း၊ အဋ္ဌကထာ၌ရင်း၊ အဇိတ၏အကြောင်းကို အထောက်အထား တစုံတရာ မတွေ့ရပေ၊ သို့သော် သဒ္ဓမ္မ-ပုဏ္ဍရိကကျမ်း၌ မေတ္တေယျဗောဓိသတ်ကိုခေါ်သော အာလုပ်ပုဒ်အဖြစ် "အဇိတ"ဟူသောအမည်ကို ငါးနေရာမျှ တွေ့ရပါသည်။ မဲတြေယသမိတိကျမ်းစာ၌လည်း အဇိတ-ဟူသောအမည်ကို တွေ့ရပါသည်။

---

* ဤအဇိတထေရ်နှင့်ပတ်သက်၍ ဟံသာတမြစ်ကွေ့ဆရာတော်က ဤသို့မှတ်ချက်ချခဲ့ပါသည်။

"မိထွေးတော် မဟာပဇာပတိဂေါတမီမိဖုရား သင်္ကန်းလှူစဉ်အခါက အလှူခံသော အဇိတရဟန်း အသက်နှစ်ဆယ်ရှိခဲ့ပါသော် ဘိုးတော်ဖြစ်သော ဗိမ္ဗိသာရမင်းသည် အသက်သုံးဆယ့်ငါးနှစ်မျှ မရှိသေး၍ နို့စို့နို့ညှာအရွယ်မျှရှိသော အဇာတသတ်မင်းက အသက်နှစ်ဆယ်ရှိ အဇိတရဟန်းကို ရနိုင်ရန် အကြောင်း မမြင်၊ ထိုအဇာတသတ်မင်းကို ရာဟုလာ-အောက် အသက်ငယ်၏ဟု ကုသဇာတ်နှင့်ဟပ်၍ မှတ်အပ်၏။ အဇိတထေရ်သည် အဇာ-တသတ်မင်း၏ သားတော် ဟုတ်ပုံ မရ၊ အခြားသူ၏ သားသာလျှင် ဖြစ်တန်ရာ၏။ ဉာဏ်မပိုင်သော အချက်ဖြစ်ပါသည်။ ဤအချက်ကို ယထာဘူတကျအောင် ပညာရှိတို့ ကြံတော်မူကြပါကုန်။ (မဟာဗုဒ္ဓဝင်ဝတ္ထုတော်ကြီး၊ တတိယတွဲ၊ ၆၁ - ၆၃။)

အနာဂတဝင်ဆိုင်ရာ အထောက်အထားများ-

အနာဂတဝင်ကျမ်းနှင့် ပတ်သက်၍ ပိဋကတ်တော်၌ရင်း၊ အဋ္ဌကထာကျမ်းများ၌ရင်း၊ ဘာသန္တရကျမ်းများ၌ရင်း အထောက်အထား များစွာ တွေ့ရပါသည်။

ဒီဃနိကာယ်၊ ပါထိကဝဂ်၊ စက္ကဝတ္တိသီဟနာဒသုတ် (စာ၊ ၆၂၊ ၆၄)၌ အနာဂတဝင်အကြောင်းကို အောက်ပါအတိုင်း တွေ့ရပါသည်။

"ရဟန်းတို့- လူတို့အသက် ရှစ်သောင်းတမ်း၌ လိုချင်ခြင်း၊ အစာ မစားလိုခြင်း၊ အိုခြင်း-ဟူသော ရောဂါသုံးမျိုး ဖြစ်လတ့်၊ (အနာ-ဂတဝင်၊ ဂါထာ ၃၄၊ ရှု)

"ဤဇမ္ဗူဒီပါသည် ကြက်ပျံမကျ စည်ကားသော ရွာ နိဂုံး မင်းနေပြည်တော် ရှိသည်ဖြစ်၍ စည်ပင်ဝပြောလတ့်။ ဤဇမ္ဗူဒီပါသည် ကျူတော ဝါးတော၌ ကျူ၊ ဝါးတို့အချင်းချင်း ထိစပ်သကဲ့သို့ ထိစပ် လတ့်။ (ယင်း - ၃၈၊ ရှု)

"ဤဗာရာဏသီပြည်သည် ကေတုမတီမည်သော မင်း နေပြည်ဖြစ်လတ့်။ စည်ပင်ဝပြောလတ့်။ လူဦးရေများလတ့်၊ လူမျိုးစုံ ရောပြွမ်းလတ့်။ စားရေရိက္ခာ ပေါများလတ့်။ (ယင်း ၈-၉၊ ရှု)

"ဤဇမ္ဗူဒီပါ၌ ကေတုမတီအမှူးပြုသော မြို့ပေါင်းရှစ်သောင်း လေးထောင် ရှိလတ့်။

"ကေတုမတီမင်းနေပြည်၌ သင်္ခမည်သော မင်းသည် စကြ-ဝတေးမင်းဖြစ်လတ့်။ တရားနှင့် ညီလတ့်၊ တရားမင်း ဖြစ်လတ့်၊ သမုဒ္ဒရာ လေးစင်း အပိုင်းအခြားရှိသော ဒေသကို မင်းမူလတ့်။ ဇနပုဒ်အကျိုး အတွက် ရွက်ဆောင်လတ့်၊ ရတနာခုနစ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံလတ့်၊ (ယင်း-၁၀၊ ရှု)

"ရဲရင့်ကုန်သော တစ်ဖက်ရန်သူကို ချေမှုန်းနိုင်သော သားပေါင်းတစ်ထောင် ရှိလတ့်၊ ထိုမင်းသည် သမုဒ္ဒရာအပိုင်းအခြားရှိ သော မြေအပြင်ကို ဒဏ်မထား၊ လက်နက်မဆောင်ပဲ တရားသဖြင့် အောင်နိုင်သည်ဖြစ်၍ အုပ်စိုးလတ့်။

"ရဟန်းတို့ လူတို့အသက်ရှစ်သောင်းတမ်း၌ မေတ္တေယျဘုရားသည် လောက၌ ပွင့်တော်မူလတ့်၊ ထိုမေတ္တေယျဘုရားသည် ကိုယ်တော်တိုင် ထိုးထွင်းသိမြင်တော်မူသည်ဖြစ်၍ နတ်နှင့်တကွသော လူကို ဆုံးမဟောကြားလတ့်၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် အစ အလယ် အဆုံး ကောင်းခြင်းဂုဏ်နှင့်ပြည့်စုံသော ဗြဟ္မစရိယကို ထင်ရှားပြတော်မူလတ့်၊ အထောင်မကသော ရဟန်းသံဃာကို ဆောင်တော်မူလတ့်။

"ရဟန်းတို့ ထိုအခါ သင်္ခမည်သောမင်းသည် မဟာပနာဒမင်း ဆောက်လုပ်ခဲ့သော ပြာသာဒ်ကို စိုက်ထောင်၍စိုးစံပြီးလျှင် (အနာဂတဝင်၊ ဂါထာ ၁၄၊ ရှု)

"ထိုပြာသာဒ်ကို ဘုရားအမှူးရှိသော သံဃာအား လှူဒါန်းစွန့်လွှတ်၍ (ယင်း ၇၁၊ ရှု)

"ရဟန်း ပုဏ္ဏား ဆင်းရဲသား အထီးကျန် သူတောင်းစားတို့အား အလှူပေး၍ (ယင်း ၇၂၊ ရှု)

"မေတ္တေယျဘုရား၏ ထံ၌ ဆံမုတ်ဆိတ်ကို ပယ်ပြီးလျှင် ဖန်ရည်သင်္ကန်းကို ဝတ်ရုံကာ အိမ်ရာတည်ထောင် လူ့ဘောင်မှ အိမ်ရာမဲ့သော ရဟန်းဘောင်၌ ရဟန်းပြုလတ့် (ယင်း ၇၃၊ ရှု)

ဗုဒ္ဓဝင်ပါဠိတော်၊ ဗုဒ္ဓပကိဏ္ဏကကဏ္ဍ (ဗုဒ္ဓဝံ။ ၃၈၃။)၌-

"ယခု ငါဘုရား ပွင့်တော်မူပြီ၊ မေတ္တေယျဘုရား ပွင့်တော်မူလတ်အံ့။

ဤဘုရားငါးဆူတို့သည် လောကကို အစဉ်သနားတော်မူကြကုန်၏"ဟု မေတ္တေယျဘုရား ပွင့်တော်မူမည့်အကြောင်း ဖော်ပြထားပါသည်။

မိလိန္ဒပဥှ၊ ဘိက္ခုသံဃပရိဟရဏပဥှ (စာ၊ ၁၆၀)၌လည်း-

မေတ္တေယျဘုရားနှင့် ပတ်သက်၍ စက္ကဝတ္တိသီဟနာဒသုတ်ပါ အတိုင်း တွေ့ရပါသည်။

အင်္ဂုတ္တရနိကာယ်၊ တိကနိပါတ်အဋ္ဌကထာ၊ ကထာဝတ္ထုသုတ်အဖွင့် (အံ၊ ဋ၊ ဒု။ ၁၈၄)၌-

"နောင်အခါ မေတ္တေယျမည်သောဘုရားရှင် ပွင့်တော်မူပါလိမ့်မည်၊

သခ်မည်သောမင်းသည် ထိုဘုရားရှင်၏ အလုပ်အကျွေးဖြစ်လိမ့်မည်၊ အနှစ်ရှစ်သောင်း သက်တော်ရှိလိမ့်မည်"ဟု ဤနည်းဖြင့် ဟောတော်မူလျက် အနာဂတဝင်ကို အကြောင်းပြု၍ ဟောတော်မူသည် မည်၏-ဟု ဖွင့်ပါသည်။

ဝိသုဒ္ဓိမဂ် (ဒု၊ ၆၅)၊ အဋ္ဌသာလိနီ၊ တိကအတ္ထုဒ္ဓါရဝဏ္ဏနာ၊ အနာဂတံသညာဏစတုက္ကအဖွင့် (၄၄၁)၌-

"နောင်အခါ မေတ္တေယျမည်သောဘုရားရှင် ပွင့်တော်မူလိမ့်မည်၊

သုဗြဟ္မာပုဏ္ဏားသည် ထိုဘုရားရှင်၏ ခမည်းတော်၊ ဗြဟ္မဝတီပုဏ္ဏေးမသည် မယ်တော်ဖြစ်လိမ့်မည်"ဟု ဖွင့်ပါသည်။

သက္ကတဘာသာရေး ဗုဒ္ဓဘာသာကျမ်းစာများကလည်း မေတ္တေယျဗုဒ္ဓဝင်ကို ဖော်ပြထားကြပါသေးသည်။

မဟာဝတ္ထုကျမ်း (ဘာသာပြန်တတိယတွဲ၊ ၂၃၀၊ ၂၃၆)၌-

'ငါ သကျမုနိသည် မေတ္တေယျကို ဤသို့ ဗျာဒိတ်ပေးတော်မူ၏။ မေတ္တေယျဘုရား ပွင့်တော်မူသောအခါ ကေတုမတီသည် မင်းနေပြည်ဖြစ်လိမ့်မည်၊ အလျားတစ်ဆယ့်နှစ်ယူဇနာ၊ အနံခုနစ်ယူဇနာ ရှိလိမ့်မည်၊ ထိုကေတုမတီမြို့တော်ကို ရွှေတံတိုင်းခုနစ်ထပ် ရံလိမ့်မည်၊ ရတနာခုနစ်ပါး စီခြယ်အပ်သော အရောင်တလက်လက်နှင့်လှပသော ထန်းပင်စဉ်ခုနစ်ထပ် ရံလိမ့်မည်၊ ရှေးဘုရားတို့၏ အနွယ်တော်ဖြစ်သော နောက်ဆုံးဘုရားသည် မေတ္တေယျဘုရားရှင် ဖြစ်လတ့်၊ ရဟန်းသံဃာတို့၏ အကြီးအမှူးဖြစ်သော ဘုန်းတန်ခိုးကြီးတော်မူသော မေတ္တေယျဘုရားသည် ကုဋေခုနစ်ရာသော ပရိသတ်ကို ချေချွတ်တော်မူလိမ့်မည်၊ ရဟန်းတို့၏ ပူဇော်ရာ ဖြစ်တော်မူသော ထိုမေတ္တေယျဘုရားရှင်သည် ကောင်းစွာတည်ထားသော ကေတုမတီမင်းနေပြည်သို့ ဝင်တော်မူလတ့်။

ထိုမေတ္တေယျဘုရားရှင်၏ ပထမသာဝကသန္နိပါတသည် အာသဝေါကုန်ခမ်းသော ရဟန္တာကိုးဆယ့်ခြောက်ကုဋေ၊ ဒုတိယသာဝက

သန္နိပါတသည် ကိုးဆယ့်လေးကုဋေ၊ တတိယသာဝကသန္နိပါတသည် ကိုးဆယ့်နှစ်ကုဋေရှိလတ့်”ဟု ဆိုပါသည်။

ဒိဗျာဝဒါန၊ မေတ္တေယျဗျာကရဏာဝဒါန (၃၆၊ ၃၇)၌-

“ရဟန်းတို့ နောင်အခါ၌ လူတို့သည် အနှစ်ရှစ်သောင်း အသက်ရှည်လတ့်၊ လူတို့ အသက်ရှစ်သောင်းတမ်း၌ သခ်မည်သော မင်းဖြစ်လတ့်၊ ဗြဟ္မာယုပုဏ္ဏားသည် သခ်မင်း၏ပုရောဟိတ်ဖြစ်လတ့်၊ ဗြဟ္မဝတီပုဏ္ဏေးမသည် ထိုပုရောဟိတ်၏ဇနီး ဖြစ်လတ့်၊ ထိုပုဏ္ဏေးမသည် မေတ္တာဖြင့် ပြန့်နှံ့၍ မေတ္တေယျမည်သော သားကို ဖွားလတ့်၊ သခ်မင်း၏ ယဇ်တိုင် အပိုင်းပိုင်းပြတ်သည်ကိုမြင်၍ မေတ္တေယျ တောထွက်လတ့်၊ ထိုနေ့မှာပင် ဘုရားဖြစ်တော်မူလတ့်၊ သခ်မင်းသည်ရင်း၊ မိဖုရား ဝိသာခါ သည်ရင်း ရဟန်းပြုလတ့်”ဟု ဆိုပါသည်။

မဲတြေယဗျာကရဏကျမ်း၌ အောက်ပါအတိုင်းဆိုပါသည်။

“သာရိပုတ္တရာတောင်းပန်၍ မေတ္တေယျဗုဒ္ဓဝင်ကို ဘုရားရှင် ဟောတော်မူ၏-။

ဇမ္ဗူဒီပါသည် ယူဇနာတစ်သောင်းရှိလတ့်၊ လူတို့၏သက်-တမ်း အနှစ်ရှစ်သောင်းရှိလတ့်၊ လိုချင်ခြင်း၊ အိုခြင်း၊ အစာမစားလိုခြင်း ဟူသော ရောဂါသုံးပါးဖြစ်လတ့်၊ မိန်းကလေးများ အသက်ငါးရာ၌ အိမ်ထောင်ပြုလတ့်။

ကေတုမတီသည် မင်းနေပြည်ဖြစ်လတ့်၊ အလျားတစ်ဆယ့် နှစ်ယူဇနာ၊ အနံခုနစ်ယူဇနာရှိလတ့်၊ သခ်မင်း စိုးစံလတ့်၊ သခ်မင်း၏ ပုရောဟိတ်သည် သုဗြဟ္မာမည်သော ပုဏ္ဏား ဖြစ်လတ့်၊ ထိုပုဏ္ဏား၏ဇနီး ဗြဟ္မဝတီသည် ရပ်လျက် သစ်ကိုင်းကို ကိုင်၍ မေတ္တေယျသတို့သားကို ဖွားလတ့်၊ သခ်မင်း၏ယဇ်တိုင် အစိပ်စိပ်ကွဲလတ့်၊ သခ်မင်း၏ယဇ်တိုင် အစိပ်စိပ်ကွဲသည်ကိုမြင်၍ မေတ္တေယျတောထွက်လတ့်၊ ကံ့ကော်ပင် ဗောဓိသည် ဗောဓိပင်ဖြစ်လတ့်။

သခ်မင်းသည် အလျူကြီးပေး၍ ရဟန်းပြုလတ့်၊ မေတ္တေယျ-၏ခမည်းတော်သည်ရင်း၊ သူမနသူကြွယ်သည်ရင်း၊ သခ်မင်း၏မိဖုရား ဝိသာခါသည်ရင်း ရဟန်းပြုလတ့်။

ထက်ဝန်းကျင်ယူဇနာတစ်ရာရှိသော သာဝကသန္နိပါတ ဖြစ်လတ့်။ ပထမသန္နိပါတသည် ကိုးဆယ့်ခြောက်ကုဋေ၊ ဒုတိယသန္နိပါတ သည် ကိုးဆယ့်လေးကုဋေ၊ တတိယသန္နိပါသည် နှစ်ဆယ့်နှစ် (ကိုးဆယ့် နှစ်)ကုဋေရှိလတ့်၊ **မေတ္တေယျဘုရားသည်** **အနှစ်**ခြောက်သောင်း တရား ဟောလတ့်၊ ပရိနိဗ္ဗာန်စံလျှင် **အနှစ်တစ်**သောင်း သာသနာတည်လတ့်။ (မဲတြေယဗျာကရဏကျမ်းလာဂါထာ ၁၀၈-ဂါထာကို ချုံ၍ရေးသည်။)

မဲတြေယဗျာကရဏသည် ဂါထာ ၁၀၈-ရှိသောကျမ်းဖြစ်၏၊ ဂါထာစကားပြေ နှစ်ထွေရောသော မဲတြေယဗျာကရဏဟူ၍လည်း အာရှတိုက်အလယ်ပိုင်းသုံး ဘာသာစကားဖြင့် စီရင်ထားသောကျမ်း ရှိသေး၏။ ထိုကျမ်းကို တိဗက်ဘာသာ၊ တရုတ်ဘာသာသို့ အကြိမ်ကြိမ် ပြန်ဆိုပြီးကြောင်းလည်း သိရသည်။ ဓမ္မရက္ခ (ခရစ်နှစ် ၃၆၅-၃၁၆)သည် ထိုကျမ်းကို တရုတ်ဘာသာပြန်ခဲ့သည်။ ကုမာရဇီဝနှင့် ယိကျင့်တို့ကလည်း ထပ်မံ၍ တရုတ်ဘာသာပြန်ခဲ့ပါသေးသည်။ မဲတြေယသမိတိအမည်ဖြင့် လည်း ဤမဲတြေယဗျာကရဏကျမ်း၏ အပိုင်းအစများကို အာရှတိုက် အလယ်ပိုင်း၌ တွေ့ရပါသေးသည်။ တိုခရိယန်ဘာသာ၊ ဝီဂူးရိယ ဘာသာစကားနှင့်ရေးထားသည့် ကျမ်းဖြစ်ပါသည်။ တွေ့ရသော အပိုင်း- အစများအရ ဤကျမ်းကို ဝေဘာသိကဂိုဏ်းသား အရိယစန္ဒြရေးသည် ဟု သိရပါသည်။ ဘာသာရေးပွဲများ၌ ပြဇာတ်အဖြစ် တင်ဆက်လေ့ရှိ သည်ဟု ယူဆရသော မဲတြေယသမိတိနာဋကခေါ် ပြဇာတ်တစောင် လည်း ရှိပါသေးသည်။

အနာဂတဝင်စိစစ်ချက်-

အနာဂတဝင်ပါဠိအရ ရှင်သာရိပုတ္တရာတောင်းပန်၍ အနာ- ဂတဝင်ကို မြတ်စွာဘုရားဟောတော်မူ၏ဟု သိရပါသည်။ အနာဂတဝင် အဋ္ဌကထာကလည်း ဗုဒ္ဓဝင်ကို ဟောပြီးသည်၏ အဆုံး၌ ဟောတော်မူ ၏ဟု ဆိုပါသည်။ သို့သော် ယခုလက်ရှိ အနာဂတဝင်ပါဠိတော်ကို ဘုရားဟောတော်မူသည်ဟူ၍ ပါဠိအဋ္ဌကထာ၌ အထောက်အထား မတွေ့ရချေ။ အနာဂတဝင်ဆိုင်ရာ အချက်အလက်များကိုသာ တွေ့ရ

ပါသည်။ ထို့ကြောင့် အနာဂတဝင်ကို ဘုရားဟောဟု တိုက်ရိုက်မဆိုသာ သော်လည်း သွယ်ဝိုက်သောနည်းအားဖြင့်မူ ဘုရားဟောဟု ဆိုနိုင်ပါသည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် ကေတုမတီပြည်တော်၊ သခ်မင်း၊ ရောဂါသုံးပါးစသည်တို့ကို ပါထိကဝဂ်၊ စက္ကဝတ္တိသီဟနာဒသုတ်၌ မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားထားတော်မူချက် ရှိနေသောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ တစ်ဖန် ကေတုမတီနေပြည်တော်၏ အကျယ်အဝန်းကိုလည်း သုတ်မဟာဝါ၊ မဟာသုဒဿနသုတ်၌ ကုသာဝတီနေပြည်တော်အကြောင်း ဟောပြထားရာ၌ တွေ့ရသောကြောင့်ဖြစ်ပါသည်။ သခ်မင်း စိုးစံသော ပြာသာဒ်အကြောင်းကိုလည်း ဇာတကပါဠိ၊ တိကနိပါတ်၊ မဟာပနာဒဇာတ်၌၎င်း၊ ပကိဏ္ဏကနိပါတ်၊ သုရုစိဇာတ်၌၎င်း တွေ့ရသောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ ပဒေသာပင်အကြောင်းကိုကား အပဒါန်ပါဠိတော်၌၎င်း၊ ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ်၊ ဣဒ္ဓိဝိဓကထာ၌၎င်း တွေ့နေရသောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ သလေးစပါးကို ဆိုရာအကြောင်းကား ပါထိကဝဂ်၊ အာဋာနာဋိယသုတ်၌ တွေ့ရသောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ ယောကျ်ားမြတ်အာဇာနည်ကို ရခဲ၏ အစရှိသောဂါထာကို ဓမ္မပဒပါဠိတော် (၁၄-ဗုဒ္ဓဝဂ်၊ ဂါထာ ၁၉၃)၌ တွေ့ရသောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ ခြုံ၍ ဆိုရသော် အနာဂတဝင်လာဂါထာတို့သည် ထိုထိုပါဠိတော်၌ ဟောထားအပ်သော အကြောင်းအရာကိုပင် ဂါထာပုံစံဖြင့် တင်ပြထားချက်ဖြစ်သည်ဟု ဆိုနိုင်ပါသည်။ ထိုထိုသော ပိဋကပါဠိနှင့် မဆန့်ကျင်ရကား မဟာပဒေသတရားလေးပါးနှင့် ညှိ၍ ယူသော် ဘုရားဟောဟုပင် တထစ်ချ ဆိုနိုင်စရာ ရှိပါသည်။ အနာဂတဝင် ပါဠိတော်စာဟန်ကလည်း ဗုဒ္ဓဝင်ပါဠိတော်၏ စာဟန်ဖြစ်သည်ကို တွေ့နေရပါသည်။ ထိုထိုပါဠိအဋ္ဌကထာတို့နှင့် တပြေးညီရှိနေမှုကြောင့်လည်း ဘုရားဟောဟုဆိုခြင်းသည် အသင့်ယုတ္တိရှိသည်ဟု ယူဆမိပါသည်။

ဘာသန္တရကျမ်းအဆိုများကို ပါဠိတော်အရပ်ရပ်နှင့် နှီးနှော သည့်အခါလည်း မကွဲ မပြား တသားတည်း ရှိသည်ကို တွေ့ရပြန်ပါသည်။ မေတ္တေယျဘုရား ပွင့်တော်မူမည့်အကြောင်းသည် ပါထိကဝဂ်၊ စက္ကဝတ္တိသီဟနာဒသုတ်၌ ဘုရားဟောတော်မူချက်နှင့် မဟာဝသ္တုကျမ်း

အဆိုတို့ ညီညွတ်မှုရှိသည်ကိုရင်း၊ သုတ်မဟာဝါ၊ မဟာသုဒဿနသုတ်၌ ထန်းပင်စဉ် ခုနစ်ထပ်ရံသည့်အကြောင်း ဘုရားဟောတော်မူချက်နှင့် မဲတြေယျဗျာကရဏကျမ်းအဆိုတို့ ညီညွတ်မှုရှိသည်ကိုရင်း၊ မေတ္တေယျ မယ်တော် ခမည်းတော်တို့၏ အမည်နာမကို ဝိသုဒ္ဓိမဂ်က ဖော်ပြချက်နှင့် ဒိဗျာဝဒါန၊ မဲတြေယျဗျာကရဏကျမ်းအဆိုတို့ ညီညွတ်မှုရှိသည်ကိုရင်း တွေ့ရပါသည်။ ဤတူညီချက်ကို အခြေခံ၍စဉ်စားသော် မဟာဝဿုကျမ်း သည် ခရစ်မတိုင်မီ နှစ်ရာစုက ပေါ်ထွန်းသောကျမ်း ဖြစ်သည်ဟုဆိုရာ မြတ်စွာဘုရား သက်တော်ထင်ရှားရှိတော်မူစဉ်ကာလနှင့် မဝေးသေးသဖြင့် မဟာဝဿုကျမ်းလာအဆိုသည် ဘုရားဟောအဆိုအမိန့်ပေါ်၌ အခြေခံ ရပေမည်ဟု မှတ်ယူမိပါသည်။ ဘာသန္တရကျမ်းအဆိုတို့သည် ဘုရား ဟောတည်းဟူသော တစ်ခုတည်းသော အချက်အပေါ်၌ အခြေခံသည်ဟု ကောက်ချက်ချကြည့်သော် မလွန်တန်ရာဟု ထင်မိပါသည်။ ထို့ကြောင့် အနာဂတဝင်ကို ဘုရားဟော-ဟုဆိုသော် သင့်နိုးရာပါသည်။

အနာဂတဝင်အဋ္ဌကထာအဆိုကိုလည်း မဟုတ်ဟုငြင်းဆိုရန် ခက်ပါသည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် အနာဂတဝင်အဋ္ဌကထာသည် ရှင်မဟာဗုဒ္ဓဃောသတို့ခေတ်ထက် သိုးကာသီကာမျှ နောက်ကျ၍ ပေါ်ထွန်းလာသောကျမ်းဖြစ်၍ ဖြစ်ပါသည်။ ဤကျမ်း၏အဖွင့်ကို မြန်မာ ပညာရှိတို့ လေးစားကြပါသည်။ ဤကျမ်းကဖွင့်ဆိုသော တစ်ရာ့ရှစ်ကွက် စက်လက္ခဏာ အကြောင်းအရာကိုယူ၍ ပင်းယခေတ်က ပေါ်ထွန်းခဲ့-သော စတုရင်္ဂဗလအမတ် ပညာရှိသည် ဘုရားရှိခိုးဂါထာ တစ်ဆယ့်နှစ်-ဂါထာ စီကုံးခဲ့ကြောင်း အမှတ်အသားရှိပါသည်။ အနာဂတဝင်-အဋ္ဌကထာ၏ ပဏာမ၌ "မဟာဗောဓိထေရ် တောင်းပန်၍ အနာဂတဝင် ကို ဖွင့်ဆိုမည်ဖြစ်ကြောင်း" ပဋိညာဉ်ခံပြီး၊ နိဂုံး၌ "ကာလဝါသိဝိဟာရနေ မထေရ်သည် ဓာတုသေနမင်းလက်ထက် စီရင်ကြောင်း" ဆိုပါသည်။ ကျမ်းပြုပုဂ္ဂိုလ်အမည်ကို မသိရပေ။* စူဠဝံသကျမ်းအလိုအရ ဓာတုသေန-

---

* (က) အနာဂတဝင်အဋ္ဌကထာကို မိမိအလိုအားဖြင့် ဥပတိဿပြုသည်။ (ဂန္ထဝံသ)
(ခ) အနာဂတဝင်အဋ္ဌကထာ။ ။သီဟိုဠ်ကျွန်းအနုရာဓမြို့၊ ဓာတုသေနမင်းလက်-ထက် ရှင်မဟာဗောဓိတောင်းပန်၍ ကာဠဝါသိဝိဟာရကျောက်တိုက်နေ ရှင်မဟာ-ဥပတိဿပြုသည်။ (ပိဋကတ်သမိုင်းစာတန်းပုဒ်မ - ၃၃၄)။

မင်းသည် ခရစ်နှစ် ၄၆၀-နှစ်မှ ၄၇၈-ခုနှစ်အတွင်း စိုးစံခဲ့သော မင်း-တစ်ပါးဖြစ်ကြောင်း သိရပါသည်။ အနုရာဓပုရ၌ စိုးစံခဲ့ပါသည်။ ကာလ-ဝါသိဝိဟာရကို ဆောက်လုပ်မှုသည် ထိုမင်း၏ အဓိကလုပ်ရပ် ဖြစ်-ပါသည်။ ထို့ကြောင့် အဋ္ဌကထာဆရာကြီး ရှင်မဟာဗုဒ္ဓဃောသနှင့် မရှေးမနှောင်း ပေါ်ထွန်းခဲ့သော မထေရ်တစ်ပါး၏ ကျမ်းဖြစ်ရာ ထေရ-ဝါဒအစီအစဉ်အတိုင်း ဖွင့်ဆိုသော ကျမ်းဖြစ်ကြောင်း ယုံမှားဖွယ် မရှိချေ၊ ကျမ်းအတွင်း၌ ပါဠိတော်ကိုလည်းကောင်း၊ ရှင်မဟာဗုဒ္ဓဃောသ၏ အဋ္ဌ-ကထာကိုသော်လည်းကောင်း ကိုးကားချက်များလည်း တွေ့ရပါသည်။ ထို့ကြောင့် အနာဂတဝင်အဋ္ဌကထာ၏ အဆိုကို လေးစားလက်ခံထိုက်သည်ဟု ထင်မြင်မိပါသည်။

မေတ္တေယျကိုးကွယ်မှု-

မေတ္တေယျ ဘုရားအလောင်းကို ကိုးကွယ်သည့်အလေ့ကို ထေရဝါဒနိုင်ငံများ၌ မတွေ့ရချေ။ သို့သော် တိဗက်၊ တရုတ်စသော မဟာယာနနိုင်ငံများတွင်မူကား ဘုရားအလောင်းကိုးကွယ်မှုဝါဒ ထွန်းကားသဖြင့် မေတ္တေယျကိုလည်း ဘုရားအလောင်းအဖြစ် ကိုးကွယ်ကြပါသည်။ ထို့ကြောင့် တရုတ်ပြည်၌ မေတ္တေယျဂိုဏ်းဟူ၍ပင် ပေါ်ပေါက်ခဲ့ဖူး-ကြောင်း သိရပါသည်။ တိဗက်ပြည်၌မူ ကြီးမားလှစွာသော မေတ္တေယျ ရုပ်တုတော်ကို ကြာပလ္လင်ထက်၌ ထိုင်တော်မူဟန် ထုလုပ်ပူဇော်သည်ဟု

(ဂ) အနာဂတဝင်ဋီကာကို ဗောဓိဝင်ကိုစီရင်သော ဥပတိဿပြုသည်ဟု သီဟိုဠ်ပညာရှင် မာလာလဆေကေရ ယူဆလိုသည်၊ ဥပတိဿ၏ဋီကာသည် ဗောဓိဝင်ပေါ် အခြေခံသည်ဟု သူတစ်ဦးတည်းကယူဆသည်၊ သို့သော် ဗောဓိဝင်အဋ္ဌကထာကော အနာဂတဝင်ဋီကာပါ ပျောက်ဆုံးနေပြီဖြစ်၍ ထိုကျမ်းများအကြောင်း သိခွင့်မရတော့ချေ။ (မာလာလဆေကေရ၏ သီဟိုဠ်ပါဠိစာပေသမိုင်း ၁၆၀၊ ၁၆၂။ ရှု)။

(ဃ) စီအီး၊ ဂေါဒကုမ္ဗုရ-ကမူ သီဟိုဠ်အနာဂတဝံသကျမ်း၏ နိဒါန်းအဆိုကိုအခြေခံ၍ သမန္တဘဒ္ဒိကာအမည်ရှိ အနာဂတဝင်အဋ္ဌကထာကို ကာလဝါပိဝိဟာရကျောင်းတိုက်၊ သေနရာဇပါသာဒ-နေ ဥပသေနပြုသည်ဟုဆိုပါသည်။ (စီ၊ အီး၊ ဂေါဒကုမ္ဗုရ၏-သီဟိုဠ်စာပေသမိုင်း၊ ၁၀၂။ ရှု)။

ဆိုပါသည်။ ဂေါတမဗုဒ္ဓကို အလယ်မှာထား၍ မေတ္တေယျနှင့် အဝလောကိတိဿရ ဘုရားအလောင်းပုံများကို ဘေးတစ်ဖက်စီ၌ထား၍ ကိုးကွယ်လေ့ရှိကြောင်းလည်း သိရပါသည်။ (Gilgit Manuscripts, Vol. IV., p. xxx।)

ဥဒျာနနယ်တောင်ကြားအတွင်း၌ အတောင်ကိုးဆယ်ရှိ မေတ္တေယျရုပ်ပွားတစ်ဆူ ရွှေရောင်တဝင်းဝင်းနှင့် ရှိခဲ့ဖူးပါသည်။ မေတ္တေယျဘုရားရှင် လောက၌ ထင်ရှားပွင့်တော်မမူသေးရကား မဇ္ဈန္တိကရဟန္တာမထေရ်သည် လက်မှုပညာသည်တစ်ဦးကို ကုသိတာသို့ တန်ခိုးဖြင့်ခေါ်ဆောင်သွားပါသည်။ ထိုလက်မှုပညာသည်က အလောင်းတော်နတ်သား၏ အရုပ်တော်၊ အရေအဆင်း၊ အသွင်အပြင်တို့ကို မှတ်သား၍ လူ့ပြည်၌ အလောင်းတော်နတ်သားနှင့်တူစွာ သစ်သားရုပ်တုထုလုပ်သည်ဟု ဆိုပါသည်။ (H. Kern-Manual of Indian Buddhism, p. 95)

တရုတ်ဘုရားဖူးခရီးသည် ဝှင်ယှင်, ဖရှင်-ရော ယွှင်ကျန်ပါရောင်လျှံတော်တို့ဖြင့် တင့်တယ်သော အတောင်ရှစ်ဆယ်မျှ ကြီးမားလှသော မေတ္တေယျရုပ်ပွားတော်တစ်ဆူ အိန္ဒိယပြည်မြောက်ပိုင်း၌ရှိကြောင်း ဖော်ပြထားပါသည်။ (Si-yu-ki, tr. by Beal, Vol. I. pp.xxiv, 134; also Watters-Yuan Chwang, Vol.1.p.239 & Vol.2. p. 116)

အလားတူ ဉာဏ်တော်ရှိသော စန္ဒကူးသားရုပ်ပွားတော်တစ်ဆူလည်း ရှိသေးကြောင်း သိရပါသည်။ ဗုဒ္ဓဃောရှိ ရုပ်ပွားတော်မှာကား ငွေသားဆင်းတုတော်ဖြစ်ပါသည်။ (Gilgit Manuscripts. Vol.IV.p.32)

ထေရဝါဒနိုင်ငံများ၌မူ မဟာယာနဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တို့ကဲ့သို့ ဘုရားအလောင်းကို ကိုးကွယ်မှုမျိုး မရှိချေ။ သို့သော် ဘုရားအလောင်းတော်တို့၏ ပါရမီကို ကြည်ညိုသောအားဖြင့် ထိုဘုရားလောင်းတော်တို့ ဘုရားဖြစ်သောအခါ ဖူးရ၍ ကျွတ်တမ်းဝင်လိုကြသည်။ ထို့ကြောင့် ဖူးရအောင် ဆုတောင်းကြသည်။ ဤသဘောကိုသာ များစွာတွေ့ရပါသည်။

မဟာဝံသကျမ်းအရ- ကာကဝဏ္ဏတိဿသည် မေတ္တေယျ၏ ခမည်းတော်၊ ဝိဟာရဒေဝီသည် မယ်တော်၊ ဒုဋ္ဌဂါမဏီမင်းသည် ပထမအဂ္ဂသာဝက၊ ညီတော် သဒ္ဓါတိဿသည် ဒုတိယအဂ္ဂသာဝက၊ အနုလာ-

ဒေဝီသည် မိဖုရား၊ သာလိရာဇကုမာရသည် သားတော်ဖြစ်မည်ဟု သိရပါသည်။

စူဠဝံသကျမ်းအရ– သီဟိုဠ်မင်းတို့သည် မေတ္တေယျရုပ်ပွား-တော်ကို ထုလုပ်ပူဇော်ကြကြောင်း သိရပါသည်။ (၃၇၊ ၁၀၁၊ ၁၀၂။ ၃၈၊ ၆၅၊ ၆၈။) ဤသို့ ထုလုပ်ပူဇော်ရာတွင်လည်း ဘုရားအလောင်းနတ်သားအသွင်သာ ထုလုပ်ပူဇော်ခြင်းဖြစ်သည်။ သီဟိုဠ်သားတို့၏ ယုံကြည်မှုအရလည်း မေတ္တေယျဘုရားအလောင်းသည် နတ်စာရင်းတွင် အပါအဝင်ဖြစ်ပါသည်။ (Adikaram-Early Hisrory of Buddhism in Ceylon, pp. 152-3 ရှု။)

ရှေးခေတ် ကျမ်းပြုအကျော် သီဟိုဠ်ဆရာတော်တို့သည် မေတ္တေယျဘုရားရှင်လက်ထက်၌ ကျွတ်တမ်းဝင်လိုကြောင်း ကျမ်းနိဂုံးဆုတောင်းအရ သိရပါသည်။ ဝိနယသင်္ဂဟကျမ်းပြု သာရိပုတ္တထေရ်သည် 'ဤကျမ်းကိုပြုရသော ကောင်းမှုကြောင့် ဒုတိယဘဝ၌ တာဝတိံသာနတ်ပြည်မှာဖြစ်ရ၍ မေတ္တေယျ ဘုရားရှင်လက်ထက်တော်၌ ရဟန္တာအဖြစ်ကိုရ၍ သာသနာကို တင့်တယ်စေရပါလို၏' ဟု ဆုတောင်းထားပါသည်။ (ဝိနယသင်္ဂဟာ၊ ၄။ ၄၆၈။)

မေတ္တေယျ ဘုရားသခင်ကို ဖူးချင်လှ၍ တရား ရနိုင်ပါလျက်ဝိပဿနာကို အားမထုတ်ပဲနေမိသော မထေရ်ကြီးတစ်ပါးအကြောင်းကို ဝိသုဒ္ဓိမဂ် (ပ၊ ၄၅)၌ တွေ့ရပါသည်။

ဝါခြောက်ဆယ်ကျော်ပြီဖြစ်သော မဟာသံဃရက္ခိတထေရ်လွန်ခါနီးသောအခါ လောကုတ္တရာတရား ရ/မရကို သံဃာထုက မေးရာမရသေးကြောင်း မထေရ်ကြီးက ဖြေ၏။ ထိုအခါ ရဟန်းငယ်တစ်ပါးကတစ်ဆယ့်နှစ်ယူဇနာပတ်ဝန်းကျင်မှ စုရုံးလာသော လူအပေါင်း နှလုံးမသာဖြစ်ပါလိမ့်မည်ဟု လျှောက်၏။ မထေရ်ကြီးက မေတ္တေယျဘုရားကိုဖူးချင်၍ ဝိပဿနာတရားကို အားမထုတ်ပဲ နေခဲ့၏။ ငါ့ကိုထူ၍ ခွင့်ပြုဦးလော့ဟုဆိုသော် ရဟန်းငယ်သည် ထူပေး၍ အခန်းအပြင်ထွက်၏၊ ထိုသို့ ထွက်သည်နှင့်တစ်ပြိုင်နက် မထေရ်ကြီးသည် အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်တော်မူလေသည်။

ဤသာဓကကိုကြည့်လျှင် ရင့်ပြီးသော ပါရမီရှိကုန်သော လက်၌ရောက်ပြီးသော မဂ်,ဖိုလ်ရှိကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးတို့ပင် မေတ္တေယျဘုရားရှင်ကို ဖူးချင်သည့်ဆန္ဒ အားကြီးလှကြောင်း ထင်ရှားပါသည်။ စင်စစ်အားဖြင့်လည်း ဘုရားပွင့်ရာအခါနှင့် ကြုံကြိုက်ရမှုသည် အလွန်-တရာ ရခဲလှစွာသော အတိဒုလ္လဘတရား စင်စစ်ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့်လည်း သူတော်ကောင်းတို့သည် ဘုရားဖြစ်ရာအခါနှင့် ကြုံကြိုက်ရ၍ ဘုရားရှင်ကို ဖူးမြင်ပြီးလျှင် ကျွတ်တမ်းဝင်ရပါစေကြောင်း ဆုတောင်းကြခြင်း ဖြစ်သည်။

မြန်မာတို့သည်လည်း မေတ္တေယျဘုရားကို ဖူးမြင်ခွင့်ရရန် အားသန်ကြပါသည်။ ပုဂံခေတ်မှစ၍ အထောက်အထားများကို တွေ့ရပါသည်။

အနော်ရထာမင်းကြီးသည် ကိုယ်တော်တိုင် ဘုရားရှင်၏ ပုံတော်အုတ်ခွက် သွန်းလုပ်ပူဇော်ရာ၌ မေတ္တေယျဘုရား ပွင့်တော်မူသော အခါ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကို ရပါစေကြောင်း ဆုတောင်းထားပါသည်။ တောင်ဂူနီ ဘုရားကျောက်စာ၌ အလှူဒါယကာသည် မေတ္တေယျဘုရားရှင်၏ သဘင်၌ ထင်ရှားစွာသော ပညာနှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန္တာအဖြစ် ဆုတောင်းထား ပါသည်။ သိယ်သူရ်ကျောက်စာ၊ သင်ကြီးညောင်အုပ်-ကျောက်စာတို့အရလည်း မေတ္တေယျဘုရားရှင် လက်ထက်တော်၌ ရဟန္တာအဖြစ် ဆုတောင်းထားကြောင်း သိရပါသည်။

အချို့ကျောက်စာများကမူ ကုသိုလ်ကောင်းမှုကို ဖျက်သူတို့ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒဒုလ္လဘဟူသော ရခဲလှသောလာဘ်ကြီးနှင့် မကြုံကြိုက်ရလေအောင် ကျိန်စာတိုက်ထားပါသည်။ အထူးသဖြင့် ရာဇကုမာရ်ကျောက်စာ၌ သူလှူခဲ့သော ကျွန်တို့ကို နှိပ်စက်ပါမူကား အရိမေတ္တေယျ ဘုရားသခင်အား မဖူးရပါစေနှင့်ဟု ကျိန်စာဆိုထားပါသည်။ ဖုန်းသည် သုခမိန်ကျောက်စာကလည်း အလားတူကျိန်စာ ဆိုထားပါသည်။

သို့သော် အလှူကို ချီးမြှောက်သူသည် အလှူရှင်နှင့်အတူ မေတ္တေယျဘုရားအလောင်းစံရာ တုသိတာနတ်ပြည်၌ဖြစ်၍ ဘုရားလောင်းနှင့် အတူတကွ စူဠာမဏိစေတီတော်ကို လုပ်ကျွေးနိုင်သူ ဖြစ်ပါစေဟု ဆုတောင်းပေးသည်လည်း ရှိပါသေးသည်။ (မင်းသမီးစိုးမင်းကျောက်စာ။)

အင်းဝခေတ်သို့ရောက်သောအခါလည်း ပုဂံခေတ်နှင့်မခြား အလားတူ ဆုပန်ကြသည်ကို ပျို့ကဗျာလင်္ကာတို့၌ တွေ့ရပါသည်။ ရှင်ဥတ္တမကျော်၏ တောလားရတု (အပိုဒ် ၉) ၌—

"နှောင်းဖြင့်အလာ၊ မိတေယ်ျလျင်၊....ဥတ္တမကျော်၊ ထေရ်မြတ်သော်လည်း၊ အဟော်နောင်လာ၊ ငါ့ရိပ်ရာကို၊ သစ္စာဖူးငုံ၊ ပွင့်အံ့တုံဟု၊ ကိုးဂုဏ်ရှင်ပင်၊ အံ့ချီတင်သည်၊ ငါလျှင်လည်းကောင်း၊ ဗောဓိလောင်းဟု၊ ညွတ်ညောင်းတံဆိပ်၊ နှုတ်ဗျာဒိတ်ဖြင့်၊ ခပ်နှိပ်သေချာ၊ နှုတ်ဩဘာသည်၊ မြဲစွာဖြစ်လိမ့် လမ့်နတ်တည်း။"ဟု မေတ္တေယျဘုရားရှင်က ဗျာဒိတ်ပေးဟန် စပ်ဆိုထားသည်ကို တွေ့ရပါသည်။

ရှင်မဟာသီလဝံသကမူကား ပါရမီတော်ခန်းကဗျာကို အနှစ်-သာရ ပြည့်ဝကုံလုံသည်ဟု ယုံကြည်သူ၊ ယုံကြည်သည့်အတိုင်း နှုတ်တက်အာဂုံဆောင်သူ၊ ထိုကဗျာ၏ အဆုံးအမအတိုင်း ကျင့်ကြံသူတို့ မေတ္တေယျဘုရားရှင်ကို ဖူးမြင်ရစေကြောင်း ပါရမီတော်ခန်းပျို့ (နိဂုံး၊ ၆)၌—

"စာစောင်နိဒါန်း၊ ဤမော်ကွန်းကို၊ ကျင့်ခန်းကုံလုံ၊ နှစ်မျှားပုံဟု၊ အယုံအကြည်၊ ပညာသည်တို့၊ အရှည်သိမ်းဆည်း၊ ဆောင်စောင့်စည်းလျက်၊ မိတည်းဖူးစေ ကုန်သတည်း"ဟု ဆန္ဒပြုခဲ့ပါသည်။

ရှင်မဟာရဋ္ဌသာရ၏ 'ရွှယ်ရန်ငွေ့၍'ချီ မုတ္တာရွဲသီရတု၌—

"ရည်ကြောင်းတင့်ရည်း၊ ရိမိတည်းဝယ်၊ ရုတ်ချည်းဖူးချင်၊ ရှိဦးတင်၍၊ ရပ်ခွင်နိဗ္ဗာန်၊ ရောက်အံ့မှန်သည်"ဟု ချစ်သူနှင့်အတူ မေတ္တေယျဘုရားကိုဖူး၍ နိဗ္ဗာန်ဆုကိုရလိုကြောင်း တောင်းဆုဆိုထားသည်ကို တွေ့ရပါသည်။

ရှင်အုန်းညို၏ 'ရတနာပူရ'ချီ ပုညရှင်ဘုရားတိုင် ရတုတွင်လည်း "ပုညထွတ်ဝယ်၊ စိတ်ပြတ်သဒ္ဓါ၊ မိတေယျာ၌၊ ကျွတ်ခါအတူ၊ တင်ဆက်လှူသည်၊ အိမ်သူသာရှင် မမယ်သော်"ဟု ဇနီးသည်နှင့်အတူ ကျွတ်ဆုယူလိုကြောင်း ဆုတောင်းထားသည်ကို တွေ့ရပါသည်။

တောင်ငူခေတ်တွင်မူ ချစ်သူနှင့်အတူ ကျွတ်တမ်းဝင်ပါရစေ သော်ဝ်– ဆုတောင်းပင်ဖြစ်သော်လည်း မေတ္တေယျဗုဒ္ဓဝင်ကိုပါ ထည့်သွင်း စပ်ဆိုလာသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ လျှော်ကားသုံးဆောင်မျှူး၏ "အာဒိ-

ကမ္ဘာ”ချီ ရတု၏ ပထမပိုဒ်တွင် မေတ္တေယျဘုရားရှင်သည် ကုံကော်ဗောဓိ၌ ပွင့်တော်မူလိမ့်မည်ဟု လူနတ်ပြဟ္မာတို့ ကေတုမတီနေပြည်တော်၌ စုရုံးကြသည်၊ ဒုတိယပိုဒ်တွင် သိကြားမင်း၏တောင်းပန်ချက်ကို ဝန်ခံ၍ အလောင်းတော်သည် တုသိတာမှ စုတေ၍ လူ့ပြည်၌ ပဋိသန္ဓေနေကာ ခြွေရံရှစ်သောင်းနှင့်တကွ အလောင်းတော်ဇနီးမောင်နှံတို့ ပြာသာဒ်ပျံနှင့် တောထွက်ပြီး ကုံကော်ပင်၌ ဘုရားအဖြစ်ရောက်တော်မူမှ ဆွေမျိုးစုံညီ ကျွတ်ဆုယူမည်၊ တတိယပိုဒ်တွင် မေတ္တေယျဘုရား သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို ရ၍ တရားဟောသောအခါမှ ငယ်ကျွမ်းဆွေနှင့်အတူ ကျွတ်တမ်းဝင်မည်-ဟူသောရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် စပ်ဆိုထားသည်ကို အောက်ပါအတိုင်း တွေ့ရပါသည်။

“အာဒိကမ္ဘာ၊ ပေါ်ဦးခါက၊ အောင်ချာနဂို၊ ဗဟိုလယ်ချက်၊
ကျွန်းထိပ်ထက်ဝယ်၊ အေးမြက်ပျံ့ကြိုင်၊ ဘဝဂ်လှိုင်မျှ၊ ပွင့်ခိုင်ရွှေလျှော်၊
အပဟော်ဝတ၊ ပဥ္စပုပ္ဖာ၊ နိမိတ်ကြာ၌၊ ရောင်ဝါနီမြန်း၊ ကြာသက်န်းကို၊
ထူးဆန်းအံ့ရာ၊ ငါးစုံပါသော်၊ ပြဟ္မာနတ်ဆွေ၊ ယူဆွတ်ခြွေမှ၊ ပရမေ-
ရောင်ဝှန်၊ လေးတန်ဗုဒ္ဓ၊ ကပ်လိုက်ရ၏၊ ဇကဗုဒ္ဓံ၊ စီဝရံကို၊ သဟံပြဟ္မာ၊
နောင်လာစီးပွား၊ ချန်ဝှက်ထား၍၊ ကျော်ကြားပတ်ကုံး၊ သောင်းခန်းလုံးဝယ်၊
မဆုံးဝှန်သည်း၊ မြေကြီးကြည်းမျှ၊ မိတည်းနောင်တော်၊ မြတ်ကုံကော်နှိုက်၊
လေးဘော်သစ္စာ၊ ခြောက်ဖြာရောင်ခြည်၊ ပွင့်လမည်ဟု၊ လူ့ပြည်နတ်ရွာ၊
ပြဟ္မာကစ၊ ဖျင်မျှပြောထု၊ ရုံးလှာစုသည်။ ။ကေတုမတီတွင်တကား။

သာဘိစံရာ၊ လောင်းတကာတို့၊ အောင်ချာချက်မှတ်၊ ဇာတိ
မြတ်ဟု၊ လူနတ်ပျော်ရာ၊ တုသိတာနှိုက်၊ မဟာသုခ၊ စံပြီးမှလျှင်၊ ဒေဝ-
သီရိ၊ သမ္ပတ္တိဖြင့်၊ အာဒိဘူတံ၊ သူ့ဇံသင်္ကော၊ ယာစိတောမှ၊ နုမောဝန္တံ၊
အာမခံ၍၊ လူ့ထံသန္ဓေ၊ တိဟိတ်နေလျက်၊ ရံဆွေအပေါင်း၊ ရှစ်သောင်း
ထွက်ထား၊ မိဖုရားနှင့်၊ နှစ်ပါးမောင်နှံ၊ ပြာသာဒ်ပျံထက်၊ ရှေးကပင့်ဆော်၊
တောထွက်သော်လျှင်၊ ကုံကော်မြပင်၊ ရွှေပလ္လင်ထက်၊ အောင်မြင်သစ္စာ၊
ပွင့်သောခါမှ၊ မကွာတူပင်၊ အစုံလျှင်တည့်၊ သာရွှင်လှုလှု၊ ကျွတ်မည့်ဆု
သည်။ ။ဆွေစုတညီပင်တကား။

. . . ကံကော်ရိပ်နိုက်၊ နွံနိုပ်တရား၊ မာရ်ငါးပါးကို၊ ထွားထွား ဖျောက်ကြဉ်၊ အောင်သောစဉ်တွင်၊ သဗ္ဗညုတ၊ ဉာဏကွန်ရက်၊ ဖြန့်လျက် အချာ၊ ရုံးသောခါမှ၊ မေတ္တာထပ်မွမ်း၊ ပျိုငယ်ကျွမ်းကို၊ တလမ်းတည်းဝင်၊ ရွှေလက်ငင်၍၊ မစင်ညစ်ကျူ၊ မကောင်းမှုသည်။ ။ဖွေလုမမီခင်တကား။

မိစောမင်းနှစ်ဆို 'ဥတုဂရု'ချီရတုတွင် မေတ္တေယျဘုရားလောင်း စံရာ တုသိတာနတ်ပြည်၌ နှစ်ပါးစုံဖြစ်၍ မေတ္တေယျဘုရားပွင့်သည့်အခါ ကျွတ်ဆုယူပါရစေ-ဟူသော ချစ်သူမင်းသား၏စကားကို နားဝင်မိကြောင်း ကို—

"တုသိတာဘောင်၊ ပျော်ရအောင်ဟု၊ ယခေါင်မပွင့်၊ မိတည်း လင့်၍၊ ခါသင့်ကြိုက်ကြုံ၊ ကျွတ်ဘို့ဆုံသည်၊ လူ့ဘုံနတ်ပြည်၊ အတည် မဖြစ်၊ ရှင်ချစ်မင်းသား၊ ဆိုစကားကို၊ တရားနားဝင်၊ ကြားမိထင်ရှင့်"ဟု တွေ့ရပါသည်။

သီဟိုဠ်ကျမ်းပြုဆရာတော်တို့နည်းတူ မြန်မာဆရာတော်အချို့ သည်လည်း မေတ္တေယျဘုရားသခင်အား ဖူးမြင်ခွင့်ရအောင်ဆုတောင်း လေ့ရှိကြောင်း သိရပါသည်။ ပင်းယခေတ်က ဆူးတွင်းပစ်ဆရာတော် ဟူ၍ထင်ရှားသော ရှင်နာဂိတသည် မိမိပြုသော 'သဒ္ဒသာရတ္ထဇာလိနီ ကျမ်း နိဂုံး'၌ အရိမေတ္တေယျဘုရားသခင်ကို ဖူးမြင်ရစေကြောင်း ဆုတောင်း ထားပါသည်။ တစ်ဖန် နေရင်းဆရာတော် ရှင်အရိယာလင်္ကာရသည် မိမိကျမ်းများ၏ နိဂုံး၌ "ဤကောင်းမှုကြောင့် ဤဘဝမှစုတေသော် ဒုတိယဘဝ၌ ဟိမဝန္တာတော၊ ဂန္ဓမာဒနတောင်၊ မဉ္ဇူသကပန်းပင်၏အနီးမှာ ဘုမ္မစိုးနတ်ဖြစ်၍ မေတ္တေယျဘုရား ပွင့်တော်မူသောအခါမှ လူအဖြစ်ကို ရပြီးလျှင် မေတ္တေယျထံပါး၌ မဟာသာဝကကြီး ဖြစ်ရပါလိုကြောင်း ဆုတောင်းထားပါသည်။

မြန်မာ့အစဉ်အလာ၌ မေတ္တေယျဘုရားအလောင်းကို ကိုး- ကွယ်မှုမျိုး မရှိခဲ့သော်လည်း မန္တလေးခေတ်သို့ ရောက်သောအခါ မေတ္တေ- ယျဘုရားအလောင်းကို အကြောင်းပြု၍ အမေးပုစ္ဆာများ ပေါ်ပေါက်ခဲ့ပါ သည်။ ထိုအကြောင်းကို လုံးတော်ဆရာတော်၏ ပုစ္ဆာပကိဏ္ဏကကျမ်း၌ တွေ့ရပါသည်။ မေတ္တေယျရုပ်တုကိုးကွယ်မှုနှင့် ပတ်သက်၍ မေးသည်ကို ဆရာတော်က ကျမ်းဂန်အကိုးအကားပြု၍—

"ကျမ်းဂန်လာသည်ကိုထောက်လျှင် လေးသင်္ချေနှင့် ကမ္ဘာ တစ်သိန်းထက်ကပင် ရလတ့်သော သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်ကို အာရုံပြု၍ ဘုရား၊ နတ်၊ လူပရိသတ်တို့ ပူဇော်သည်-ဟူရကား နောင်ပွင့်တော်မူ လတ့်သော ဘုရားဂုဏ်ကိုအာရုံပြု၍ ကိုးကွယ်လေးမြတ် ဆည်းကပ်သည့် သူတို့ ဖြူစင်သန့်ရှင်းသောသဘော ယောနိသောမနသိကာရ ဥဇုကမ္မ ဖြစ်အံ့၊ စင်စစ်ကုသိုလ်ရ၏"ဟု ဖြေပါသည်။

တဖန် "ယခုကာလ ဂေါတမဘုရား၏ရုပ်ပွားတော် ဆင်းတု တော်တို့ကို ကိုးကွယ်လျှုဒါန်းသည်နှင့် အဘယ်သို့ကွဲပြားကြမည်"ဟူသော မေးလျှောက်ချက်ကိုကား- ဆရာတော်က အောက်ပါအတိုင်း ဖြေပါသည်။

> ရည်ရင်းဝတ္ထုကပင် ဘုရားမုချ မဟုတ်သေးသည်လည်း တစ်ကြောင်း၊ ဂေါတမဘုရား၏ ကိုယ်တော်စား ရုပ်ပွား ဆင်းတု-စသော စေတီသုံးပါး ထင်ရှားရှိသေးသည်လည်း တစ်ကြောင်း၊ အကယ်၍တည်း နိယျာနိက ဝဋ္ဋဒုက္ခမှ ထွက်- မြောက်ကြောင်း ကောင်းသောနှလုံးသွင်းရှိသည်ဖြစ်အံ့၊ သက်တော်ထင်ရှား ဘုရားနှင့်တူစွာ ချမ်းသာသုံးတန်ကို ဧကန်မုချ ရစေနိုင်သော ငါတို့ ဂေါတမဘုရား သာသနာ သည် ××× ဝဋ္ဋတရားမှ ×× နိဗ္ဗူသောင်သို့ရောက်အောင် ပို့နိုင်ပြီးရကား အဘယ်မှာ ကိုးကွယ်ရာ ရှာဘွယ်ကိစ္စ ရှိလေတော့ အံ့နည်း-ဟု ဂန္ထန္တရပဟုသုတ အရှင်မြတ်တို့ ဆုံးဖြတ်တော်မူရန်ရှိသည် တစ်ကြောင်း ဖြစ်၍ ဘုရားစင်စစ် ဧကန် သဗ္ဗညုတဉာဏ် ကိန်းအောင်းတော်မူသော ကိုယ်- တော်မြတ်၏ သရီရဓာတ် စေတီတော်ကို မမှီနိုင်ရာ။"
>
> (ပကိဏ္ဏက ပုစ္ဆာဝိသဇ္ဇနာကျမ်း၊ ပ-တွဲ။ ၄၇၀။)

ဤသို့ပင် မေတ္တေယျဘုရားလောင်းကို မကိုးကွယ်သည်မှာ ထင်ရှားသော်လည်း ငါးမျက်နှာဘုရားစေတီတို့၌ ဘုရားငါးဆူမုံတော် တို့ကို တည်ထား၍ ကိုးကွယ်ကြရာ မပွင့်သေးသော မေတ္တေယျဘုရား လောင်းကိုလည်း ပွင့်တော်မူပြီးသော ဘုရားအသွင်တော်ဖြင့် ဖူးတွေ့နေရ

ပါသည်။ ဤသို့ ဆင်းတုတော်ထုလုပ် ပူဇော်ခြင်းသည် မေတ္တေယျဘုရား အလောင်းကို ကိုးကွယ်မှုမဟုတ်ပဲ ပွင့်တော်မူမည့်ဘုရားရှင်အား ရည်မှန်း ပူဇော်ခြင်းမျိုးသာ ဖြစ်သည်ဟု ယူဆမိပါသည်။ ဘုရားအလောင်းကို ပူဇော်သည့်အလေ့ကိုလည်း သုမေဓာဗျာဒိတ်ခန်း၌ တွေ့နေရပါသည်။ ကိုယ်ကိုတံတားခင်း၍ ဒီပင်္ကရာဘုရားသခင်အား ပူဇော်သော သုမေဓာကို နောင်အခါ ငါကဲ့သို့ ဘုရားဖြစ်လတ္တံ့သောပုဂ္ဂိုလ်ဟု သိမြင်တော်မူသဖြင့် ဒီပင်္ကရာဘုရားသခင်က ပန်းရှစ်ဆုပ်ဖြင့် ပူဇော်ပါသည်။ ရမ္မာဝတီပြည်သူ အပေါင်းကလည်း ပူဇော်ပါသည်။ ဤအစဉ်အလာကိုထောက်လျှင် ဘုရား အလောင်းကို ပူဇော်ခြင်းမျှသာ ဖြစ်သည်ဟု ယူသင့်ပါသည်။ တစ်နည်း အားဖြင့်လည်း ဘုရားငါးဆူတို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်သော ဤဘဒ္ဒကမ္ဘာ ၌ ပွင့်တော်မူပြီးသော ဘုရားလေးဆူကိုပူဇော်ယင်း ပွင့်တော်မူလတ္တံ့သော ဘုရားရှင်ကိုပါ ပူဇော်ခြင်းဟု ဆိုနိုင်ပါသည်။ တစ်နည်းအားဖြင့်လည်း ဘုရားငါးဆူပွင့်တော်မူမည့် ဘဒ္ဒကမ္ဘာ၏သရုပ်ကို ပူဇော်သောအားဖြင့် ဘုရားငါးဆူတို့ကို ပူဇော်ခြင်းဟု ဆိုနိုင်ပါသည်။

ကိုးကွယ်သည်ဟူရာ၌ အကိုးကွယ်ခံပုဂ္ဂိုလ်၏ အဆုံးအမကို နာခံခြင်း၊ ကျင့်စဉ်ကို လက်ခံခြင်း၊ အယူဝါဒကို ယုံကြည်သက်ဝင်ခြင်းတို့ အကျုံးဝင်ပါသည်။ မေတ္တေယျကို ကိုးကွယ်ရအောင်ကလည်း မေတ္တေယျ ဘုရားသည် ဘုရားအလောင်းတော်ဘဝမျှသာ ရှိပါသေးသည်၊ ဘုရား အဖြစ်သို့ မရောက်သေးပါ၊ ဟောအပ်သောတရားဒေသနာဟူ၍လည်း မရှိသေးပါ။ ထို့ကြောင့် ကိုးကွယ်သည်ဟူသော အသုံးကို မသုံးနိုင်ပါ၊ ပူဇော်သည်ဟူ၍သာ သုံးနိုင်ပါသည်။ ပူဇော်သည်ဟူသော စကားသည် ဂုဏ်ပြုသည်၊ ချီးကျူးသည်ဟူသော အဆင့်မျှသာရှိပါသည်။ ထို့ကြောင့် ငါးမျက်နှာဘုရားစေတီတို့၌ ဘုရားငါးဆူပုံတော်ရှိနေခြင်းသည် မေတ္တေယျ ဘုရားအလောင်းကို ကိုးကွယ်သောအားဖြင့် ထုလုပ်ကိုးကွယ်ခြင်းမျိုး မဟုတ်ကြောင်း ထင်ရှားပါသည်။

မေတ္တေယျဘုရားဖူးရအောင်ကျင့်စဉ်-

မေတ္တေယျဘုရားသခင်ကို ဖူးချင်သူတို့ မည်သို့သောနည်းဖြင့် မေတ္တေယျဘုရားသခင်ကို ဖူးမြင်ခွင့် ရနိုင်ပါသနည်း၊ မေတ္တေယျဘုရား ဖူးရအောင် ကျင့်စဉ်ကို အနာဂတဝင်ပါဠိတော်၌ အောက်ပါအတိုင်း ဖော်ပြ ထားပါသည်။

"မေတ္တေယျဘုရားရှင်ကို ဖူးမြင်ရခြင်းငှာ သင်တို့သည် ထိတ်လန့်သောစိတ်ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍ ဤသာသနာတော်၌ ကောင်းစွာအားထုတ်ခြင်းကို မြဲမြံစွာပြုကြကုန်လော့၊"

"မမေ့မလျော့နေလေ့ရှိကုန်သော ရှေးကောင်းမှုရှိကုန်သော ရဟန်းယောကျ်ား၊ ရဟန်းမိန်းမ၊ ဥပါသက၊ ဥပါ-သိကာမတို့သည်ငှင်း၊ နတ်နှင့်တကွသော လူတို့သည်ငှင်း ထိုမေတ္တေယျဘုရား ပွင့်တော်မူသောအခါ အလွန်ကြီးကျယ်စွာသော ကောင်းမြတ်သော အစည်းအဝေးဟု ဆိုအပ်သော ဘုရားပူဇော်ပွဲကြီးကို မြင်ကြရကုန်လတ့်။"

(အနာဂတဝံသ၊ ဂါထာ၊ ၁၃၇၊ ၁၃၈၊ ၁၃၉။)

အနာဂတဝင်အဋ္ဌကထာကလည်း မေတ္တေယျဘုရားဖူးရမည့် ပုဂ္ဂိုလ်၊ ဖူးရအောင် ကျင့်စဉ်အဖြစ် ပြုကျင့်ရမည့် ကုသိုလ်ကောင်းမှုတို့ကို အောက်ပါအတိုင်း ခွဲခြားဖော်ပြ ထားပါသည်—

"သံဃာသင်းခွဲခြင်းစသော အနန္တရိယကံကို ကျူးလွန်သဖြင့် အဝီစိ၌ဖြစ်ရသော ဒေဝဒတ်၊ နိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ရှိသူ၊ အရိယူပဝါဒကံ ထိုက်သူ၊ ရပ်ပြစ်ရှစ်ပါး၌ ဖြစ်သူ၊ နိဂဏ္ဌာဂိုဏ်း ဝင်၊ သံဃာအတွက်ထားသောဝတ်ကို စားသုံးသူ-ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့မှကြွင်းသော သတ္တဝါဟူသမျှ ဖူးခွင့်ရနိုင်၏။

အလှူပေးသူ၊ သီလဆောက်တည်သူ၊ ဥပုသ်စောင့်သူ၊ ဗြဟ္မစရိယကိုကျင့်သူ၊ စေတီတည်သူ၊ ဗောဓိပင်စိုက်သူ၊ အာရာမ်ဆောက်သူ၊ ဥယျာဉ်တည်သူ၊ တံတားခင်းသူ၊ တံမြက်လှည်းသူ၊ ဇရပ်ဆောက်သူ၊ ရေတွင်းတူးသူ၊ သာ-သနာကို ချီးမြှောက်သူ၊ ဓမ္မကထိကတို့အတွက် တရား-

မဏ္ဍပ်, တရားဟောပလ္လင်စီရင်၍ ယပ်လေခတ်ခြင်း၊ အဝတ် သက်န်း ပန်း နံ့သာ အခိုး အထုံ စသည်ဖြင့် ပူဇော်၍ ရှိသေစွာ တရားနာသူ၊ သံဃာအား အာမိသဝတ္ထုဖြင့် ပူဇော်သူ၊ မိဘ လုပ်ကျွေးသူ၊ ကြီးသူကို ရှိသေသူ၊ စာရေးတံ ဆွမ်း, လခွဲ ဆွမ်း, ဥပုသ်ဆွမ်း လှူသူ၊ ပုညကိရိယဝတ္ထု ဆယ်ပါးကို ဖြည့်ကျင့်၍ ဘုရားရှင်ကိုဖူးမြင်ရအောင် ဆုတောင်းပြီးလျှင် အယုတ်သဖြင့် ပန်းတစ်ဆုပ်၊ ဆီမီး တစ်တိုင်၊ မီးစာ၊ ဆွမ်းတစ်လုပ် လှူသူ၊ သူတစ်ပါးတို့၏ ကုသိုလ်ကို ဝမ်းမြောက်သူတို့ ဖူးမြင်ကြရလတ့်။ ထိုသူ-တို့သည် ဘုရားရှင်၏တရား ဒေသနာကိုနာရ၍ အရိယာ ဘုံသို့ ရောက်ကုန်လတ့်။ အရိယာမဖြစ်သူတို့ကား နတ်ပြည်၌ ဖြစ်ကုန်လတ့်။”

မေတ္တေယျဘုရားရှင်ကို ဖူးမြင်ရအောင် ကျင့်စဉ်တစ်မျိုး ကိုလည်း ရှင်မာလဲဝတ္ထုတွင် တွေ့ရပါသေးသည်။ ထိုရှင်မာလဲဝတ္ထု (ပေမူ)တွင် လာသည့်အတိုင်း အများအကျိုးငှာ တင်ပြလိုက်ပါသည်။

ရှင်မာလဲမထေရ်သည် သီဟိုဠ်ကျွန်း ကမ္ဘောဇနရွာကို အမှီ ပြု၍ ရောဟန ဇနပုဒ်၌ နေတော်မူ၏။ တစ်နေ့သောအခါ ဆွမ်းခံကြွတော် မူရာ ဆင်းရဲသားတစ်ဦး ကပ်လှူသော ကြာရှစ်ပွင့်ကို ရတော်မူ၏။ ထို ကြာရှစ်ပွင့်ကို စူဠာမဏိစေတီတော်ကို ပူဇော်ရန် တာဝတိံသာသို့ ကြွ တော်မူ၏။ စူဠာမဏိစေတီတော်ကို ဖူးမျှော်ပြီး သိကြားမင်းနှင့် စကား ဆိုနေစဉ် အရိမေတ္တေယျ ဘုရားလောင်းနတ်သား ဘုရားဖူးလာသည်နှင့် ကြုံတော်မူ၏။ ထိုနတ်သားနှင့် ပဋိသန္ထာရစကားကို ဆိုတော်မူ၏။ ဘုရား အလောင်းနတ်သားက—

“ဇမ္ဗူဒီပါကျွန်းသူတို့သည်ကား ကုသိုလ်ကောင်းမှုကို ပြုသောသူတို့သည် အဘယ်သို့သောဆုကို တောင်းကြကုန် သနည်းဟု မေးလျှောက်၏။ အရှင်မာလဲမထေရ်က—

“အလောင်းမင်း၊ ဇမ္ဗူဒီပါကျွန်းသူတို့သည်ကား အနည်းငယ်သော ကုသိုလ်ကောင်းမှုတို့ကို ပြုရသော်ငြား၊

သူတပါးတို့ကို တိုက်တွန်း၍ ပြုစေသော်၎င်း၊ သူတထူးပြုသည်ကို သာဓုခေါ်ရသော်၎င်း၊ အရိမေတ္တေယျဘုရားသည် ဘုရားဖြစ်တော်မူသောအခါ မချွတ်မလွဲလက်ဦးစွာ ဖူးမြင်ရစေသော အကျွတ်တရားကို ရစေသော အရိမေတ္တေယျ မြတ်စွာဘုရားသည် ဘုရားအဖြစ်သို့ ရောက်တော်မမူမီအကြား သံသရာ၌ ကျင်လည်သမျှလည်း စိတ်နှင့်ကိုယ်ကို အစိုးရ၍ အပါယ်လေးပါး ငရဲမလားစေသောဟူ၍ ဤသို့ ဇမ္ဗူဒီပါ ကျွန်းသူတို့သည် ဆုတောင်းကြကုန်သတည်း”ဟု မိန့်တော်မူလေ၏။

“အရှင်ဘုရား ခပ်သိမ်းသော ဇမ္ဗူဒီပါ ကျွန်းသူကျွန်းသားတို့သည် အကျွန်ုပ်ဘုရားဖြစ်သောအခါ ဖူးတွေ့မြင်ချင်ကြသည် ဖြစ်ကုန်အံ့။ အကျွတ်တရားတို့ကို ရလိုကြကုန်အံ့။ ထိုသို့အကျွတ်တရားကို ရလိုသောသူ၊ ဖူးတွေ့မြင်ချင်သော သူတို့သည် ဂါထာတစ်ထောင်ဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်သော မဟာဝေဿန္တရာဇာတ်တော်ကို နေ့ချင်းကုန်အောင်—

၁။ ဆီမီးတစ်ထောင်၊

၂။ ကြာနီ၊ ကြာဖြူ၊ ကြာပဒုမ္မာ၊ ကြာတံဆိပ်၊ ကြာညို-တို့ဖြင့်တစ်ထောင်၊

၃။ ခတောက်ပန်းတစ်ထောင်၊

၄။ ကေရာဇ်ပန်းတစ်ထောင်၊

၅။ တံခွန်တစ်ထောင်၊

၆။ ဆွမ်းအုပ်တစ်ထောင်-ဤခြောက်ပါးတို့ကို တစ်ထောင်စီဖြင့် ပူဇော်၍ နေ့ချင်းကုန်အောင် နာကုန်ရာ၏။ ဤသို့ တစ်ထောင်စီဖြင့် ပူဇော်၍ ဂါထာတစ်ထောင်ဖြင့် တန်ဆာဆင်သော မဟာဝေဿန္တရာဇာတ်တော်ကို နေ့ချင်းကုန်အောင် နာရသောသူတို့သည်ကား ကျွန်ုပ်ဘုရားမဖြစ်မီအကြား သံသရာ၌ ကျင်လည်လေသမျှလည်း စိတ်နှင့်

ကိုယ်ကို အစိုးရ၍ လူကောင်း နတ်ကောင်းတို့၏ စည်းစိမ်-
ကို ခံရလေအံ့သတည်း၊ ကျွန်ုပ်ဘုရားဖြစ်သောအခါလည်း
မျက်မှောက်ကကာလျင် ဖူးတွေ့မြင်ရအံ့၊ ပဋိသမ္ဘိဒါပညာ
လေးပါးနှင့်တကွ ရဟန္တာအဖြစ်ကို မချွတ်မလွဲ ရလေကုန်အံ့
သတည်း”ဟူ၍ ရှင်မာလဲထေရ်အား အရိမေတ္တေယျ
မြတ်စွာဘုရားအလောင်းတော် လျှောက်တော်မူ၏။

ရှင်မာလဲမထေရ်သည် ဇမ္ဗူဒီပါသို့ ပြန်ရောက်သော် အရိ-
မေတ္တေယျဘုရားအလောင်းနတ်သား လျှောက်ထားသောအတိုင်း
ဒါယကာတို့အား ဩဝါဒပေးတော်မူ၏။ ဇမ္ဗူဒီပါကျွန်းသားတို့လည်း
ဘုရားအလောင်းနတ်သား၏အလိုကျ ကုသိုလ်ကောင်းမှုပြုခြင်း၊ မဟာ-
ဝေဿန္တရာဇာတ်ကို နေ့ချင်းကုန်အောင်နာခြင်း၊ ဆုတောင်းခြင်းကို ပြုကြ
ကုန်၏။ သေလွန်သော် နတ်စည်းစိမ်ကို ခံကြရကုန်၏။

~~~~~~~~
~~~~~~~~

မေတ္တေယျဘုရားအလောင်း

ဤကမ္ဘာ၌ ဘုရားငါးဆူပွင့်တော်မူမည်။ မေတ္တေယျဘုရား-ရှင်သည် ကံ့ကော်ပင်၌ ပွင့်တော်မူလိမ့်မည်ဟု အများသိကြပါသည်။ သို့သော် ယခုအခါ မေတ္တေယျဘုရားအလောင်း အဘယ်ဘုံမှာ စံနေသည်၊ အဘယ်သူ ဖြစ်သည်၊ အဘယ်သို့ ပါရမီဖြည့်ခဲ့သည်ကိုမူကား သိသူ ရှားကြပါသည်။

ယနေ့ မျက်မှောက်ခေတ်တွင် အချို့သော ဗုဒ္ဓဘာသာ အဆောက်အအုံများအတွင်း၌ အလောင်းတော်နတ်သားရုပ်တုကို ဖူးတွေ့နေရပါသည်။ သီရိလင်္ကာနိုင်ငံလည်း မေတ္တေယျဘုရားအလောင်းကို နတ်စာရင်းတွင်သွင်း၍ ကိုးကွယ်ကြပါသည်။ (Adikaram-Early History of Buddhism in Ceylon, pp 152-3)

အလောင်းတော်နတ်သားဟု ကမ္ပည်းတပ်ခြင်းမှာ ယခုအခါ မေတ္တေယျဘုရားအလောင်းသည် တုသိတာနတ်ပြည်၌ စံနေတော်မူသောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်၊ တုသိတာနတ်ပြည်၌ စံနေကြောင်းကိုလည်း မဟာ-ဝံသ-စသော ဂန္ထဝင်ရကျမ်းများအရ သိရပါသည်။

သီဟိုဠ်ကျွန်း၌ ဒုဋ္ဌဂါမဏိမင်းကြီး သေလွန်ခါနီးလတ်သော် ပရိတ်တရားတော်များ နာရသောအကျိုးကြောင့် ဒုဋ္ဌဂါမဏိမင်းကြီးကို နတ်ပြည်သို့ ခေါ်ဆောင်ရန် နတ်ပြည်ခြောက်ထပ်မှ နတ်သားခြောက်-ယောက်တို့သည် ရထားခြောက်စင်းနှင့် ရောက်လာကြ၏။ နတ်ပြည်ခြောက်ထပ်တွင် အဘယ်နတ်ပြည်သည် သာယာမွေ့လျော်ဖွယ်ရှိပါသနည်းဟု မေးသောကာလ အဘယ-မထေရ်က မေတ္တေယျဘုရား-အလောင်းတော်စံရာ တုသိတာနတ်ပြည်သည် မွေ့လျော်ဖွယ်ရှိကြောင်း မိန့်တော်မူပါသည်။ [မဟာဝံသ၊ ၃၂၊ ၂၂၃-၄] ထို့ကြောင့် မေတ္တေယျဘုရားအလောင်း တုသိတာနတ်ပြည်၌ စံနေကြောင်း သိရပါသည်။

တဖန် မဓုရရသဝါဟိနီဝတ္ထု (၄၉-စူဠကလ္လကဏ္ဏကဝတ္ထု) တွင်လည်း မေတ္တေယျဘုရားအလောင်းသည် တုသိတာနတ်ပြည်၌ စံနေတော်မူကြောင်း ဆိုပါသည်။

ရှင်မာလဲဝတ္ထု (ပေမူ)တွင်လည်း မေတ္တေယျဘုရားအလောင်း တုသိတာနတ်ပြည်၌ စံနေတော်မူကြောင်း ဖော်ပြရုံမျှမက အလောင်း-တော်နတ်သားက "မိမိဘုရားဖြစ်သောအခါ လက်ဦးဖူးတွေ့ရအောင် မဟာစေဿန္တရာဇာတ်ကို ဆီမီးတစ်ထောင်၊ ပန်းတစ်ထောင်တို့ဖြင့် ပူဇော်၍ နေ့ချင်းကုန်အောင် နာရမည့်အကြောင်း ရှင်မာလဲမထေရ်အား လျှောက်ထားလိုက်ကြောင်း"ကိုပါ ဖော်ပြထားပါသည်။

ဤသို့ ပါဠိဘက်ဆိုင်ရာ ကျမ်းဂန်များအရသာမက သက္ကတ ကျမ်းဂန်များအရလည်း မေတ္တေယျဘုရားအလောင်းတော် တုသိတာ နတ်ပြည်၌ စံနေတော်မူကြောင်း သိရပါသေးသည်။ ဂေါတမဘုရား-အလောင်းသည် နောက်ဆုံးဘဝအဖြစ် လူ့ပြည်၌ သန္ဓေယူသောအခါ မိမိကိုယ်စား နတ်ပရိသတ်အပေါင်းကို တရားဟောပြဆုံးမရန် ရာထူး လွှဲသောအားဖြင့် မိမိ၏ဦးခေါင်းထက်မှ ဥဏှောင်ကိုချွတ်၍ မေတ္တေယျ ဘုရားအလောင်း၏ ဦးခေါင်းထက်၌ ဆောင်းပေးတော်မူကြောင်း လလိတဝိတ္ထရကျမ်း (အခန်း-၅)၌ ဆိုပါသည်။

"အမျိုးကောင်းသားသည် သဒ္ဓမ္မပုဏ္ဍရိကတရားကို ပူဇော် သင့်သည်။ မပျံ့လွင့်သောစိတ်ဖြင့် ရေးသားသင့်သည်။ ထို့ကြောင့် သေသည့်ခဏ၌ မေတ္တေယျဘုရားအလောင်းတော်စံရာ တုသိတာနတ် တို့၏ အသင်းအပင်းအဖြစ်သို့ ရောက်လတ္တံ့"ဟု သဒ္ဓမ္မပုဏ္ဍရိကကျမ်း (အခန်း-၂၆)၌ ဆိုသဖြင့်လည်း မေတ္တေယျဘုရားအလောင်းသည် တုသိတာနတ်ပြည်၌ စံနေတော်မူကြောင်း သိရပါသည်။

နတ်ပြည်၌ စံတော်မူသော မေတ္တေယျဘုရားအလောင်း သည် ဂေါတမမြတ်စွာဘုရား လက်ထက်တော်အခါက အဘယ်သူဖြစ်၍ အဘယ်သို့ ဗျာဒိတ်ခံခဲ့သည်ကို အနာဂတဝင်အဋ္ဌကထာက အောက်ပါ အတိုင်း ဖော်ပြထားပါသည်။

မေတ္တေယျဘုရားအလောင်းသည် မဂဓတိုင်း ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ၌ အဇာတသတ်မင်းကို စွဲ၍ မိဖုရားခေါင်ကြီး အဥ္စနဒေဝီ၏ဝမ်း၌ ပဋိသန္ဓေနေ၍ ဖွားသောအခါ အဇိတကုမာရဟု တွင်၏။ အဇာတသတ် မင်းသည် မြတ်စွာဘုရားသာသနာ၌ သူမတူသော ကြည်ညိုခြင်းရှိရကား

သာသနအမွေခံဖြစ်လို၍ အဇိတမင်းသားကို အခြံအရံငါးရာနှင့်တကွ ရဟန်းပြုစေ၏။ အဇိတမင်းသားသည် နောင်သောအခါ ရဟန်းအဖြစ်ကို ရ၍ သီလ,သမာဓိ,ပညာနှင့်ပြည့်စုံသော အဇိတထေရ်ဟု ထင်ရှား၏။

မြတ်စွာဘုရားသည် အဇိတထေရ်ကို ခေါ်ဆောင်၍ ကပိလ ဝတ္ထုသို့ ကြွတော်မူကာ နိဂြောဓာရုံကျောင်းတော်၌ နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ မဟာပဇာပတိဂေါတမီသည် ဝါပင်ကို ကိုယ်တိုင်စိုက်၍ ဝါပေါက်ကို ကိုယ်တိုင်ကောက်၊ ကိုယ်တိုင်ဖန်၊ ကိုယ်တိုင်ဝင့်၍ ရသော ချည်ဖြင့် သင်္ကန်းရက်စေပြီး သင်္ကန်းအစုံကို မြတ်စွာဘုရားအား ကပ်လှူ လာ၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် တစ်ထည်ကို အလှူခံ၍ ကျန်တစ်ထည် ကို သံဃာအား လှူလော့-ဟု တိုက်တွန်းတော်မူ၏။ ဂေါတမီ၏ သင်္ကန်းအလှူကို သံဃာထုသည် အလှူမခံချေ။ အဇိတထေရ်သာ ခံယူလေ၏။ ဤသို့ ခံယူသည်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ သံဃာက "မထင်ရှားသော ရဟန်းတစ်ပါး အလှူခံလေသည်တကား"ဟု ကဲ့ရဲ့ကြ၏။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားက "ရဟန်းတို့ ဤသို့ အညတရ ဝါဒ-မထင်ရှားသော ရဟန်းဟူသောစကားဖြင့် မကဲ့ရဲ့ကြနှင့်၊ ဤရဟန်း သည် ဘုရားအညွန့်အညောက်တည်း။ ဘုရားမျိုးစေ့တည်း။ ပြည့်ပြီး သော ပါရမီရှိသော ဘုရားလျာတည်း။ တိမ်တိုက်ကြား၌ ထွန်းလင်း သော နေရောင်ခြည်ကဲ့သို့တည်း။ ထို့ကြောင့် ပြာဖုံးသော မီးခဲကဲ့သို့၊ မြေမှုန့်ကပ်နေသော ပတ္တမြားကဲ့သို့၊ မြေကြီးဖုံးနေသော ရွှေအိုးကဲ့သို့၊ ပွင့်လုဆဲ ကြာပဒုမ္မာကဲ့သို့၊ ယုဂန္ဓိုရ်တောင်အနီးမှာ နေငယ်တစ်စင်း ကဲ့သို့ သဗ္ဗညုတဉာဏ် ဖြစ်ပေါ်ခါနီးသော ယောက်ျားမြတ်တည်း။ ရဲရင့်သော ယောက်ျားသည် ငါ၏ သာသနာသို့ ဝင်၍ မဟာဗြဟ္မာ ကြီး၏ အနီး၌ ဗြဟ္မာကလေးကဲ့သို့၊ ရွှေဟင်္သာမင်းအနီး၌ ဟင်္သာငယ် ကဲ့သို့၊ ဆဒ္ဒန်ဆင်မင်း၏ အနီး၌ ဆင်ပေါက်ကဲ့သို့၊ မြင်းမိုတောင်အနီး ၌ ယုဂန္ဓိုရ်တောင်ကဲ့သို့၊ လဝန်းအနီး၌ သောကြာကြယ်ကဲ့သို့၊ စကြာ- မင်း အနီး၌ သားကြီး ရတနာကဲ့သို့တည်း။ ထို့ကြောင့် မထင်ရှားသော ယောသော ပေါ်သော သတ္တဝါမဟုတ်။ [န အညတရော ဇာတော ဧသ ယော ဝါ သော ဝါ သတ္တော]။

ဤရဟန်းသည် ရှေးလွန်လေပြီးသောကာလ၌ ပဒုမမည်သော စကြာမင်းဖြစ်စဉ် သုမိတ္တမြတ်စွာဘုရားကို ကျောင်း၊ ဆီမီး၊ သင်္ကန်း-စသည်တို့ဖြင့် ပူဇော်ခဲ့၏။ ဖြဟ္မဘာဝီမည်သော မင်းဖြစ်သောအခါ မေတ္တေယျဘုရားကို ရတနာမဏ္ဍပ်တို့ဖြင့် ပူဇော်ခဲ့၏။ ထိုမှ ၁၆-သင်္ချေနှင့် ကမ္ဘာတစ်သိန်းထက်၌ ပွင့်တော်မူသော မဟုတ္တမြတ်စွာဘုရားလက်ထက်တော်၌ ပဘာဝန္တမည်သော စကြာမင်းဖြစ်၏။ စကြာမင်းအဖြစ်ကို စွန့်၍ ထိုမြတ်စွာဘုရားထံ၌ ရဟန်းပြုသဖြင့် ရတနကထေရ်ဟု တွင်၏။ ထိုဘုရားရှင်ထံ၌ ဘုရားဆုကို ပန်၏။ ထိုအခါမှစ၍ အတိုင်းမသိသော ပါရမီဆောက်ဦးတို့ကို ဖြည့်ကျင့်ခဲ့၏။ ထိုထိုကမ္ဘာတို့၌ ပွင့်တော်မူသော တဏှင်္ကရာ-စသော နှစ်ကျိပ်ခုနစ်ဆူကုန်သောဘုရားရှင်တို့ထံ၌ ဗျာဒိတ်ခံခဲ့၍ ယခုအခါ အဇိတသတ်မင်းကိုစွဲ၍ ငါ၏ သာသနာ၌ ရဟန်းပြုပြီးလျှင် သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာအကျင့်ကိုဖြည့်စေလျက် ပါရမီအပေါင်းကို ဆည်းပူး၍ နေ၏။ ဤသို့သောအကြား၌ မထီမဲ့မြင် မပြုကြနှင့်”ဟု မိန့်တော်မူ၏။

ထိုအခါ အဇိတထေရ်သည် မိမိရသောသင်္ကန်းကို ဂန္ဓကုဋီအတွင်းရှိ မြတ်စွာဘုရား၏ ညောင်စောင်း၌ ဗိတာန်ကျက်၏။ မြတ်စွာဘုရားလျောင်းတော်မူသည်ရှိသော် မြတ်စွာဘုရား၏ ရောင်ခြည်တော်သည် ထိုသင်္ကန်းရောင်ဖြင့် အတိုင်းမသိ တင့်တယ်တော်မူ၏။ အဇိတထေရ်လည်း ထိုအခြင်းအရာကိုမြင်လျှင် “ငါဘုရားဖြစ်သောအခါ ရတနာခုနစ်ပါးဖြင့်ပြီးသော ရွှေပန်းဆိုင်းဆွဲသော တဆယ့်နှစ်ယူဇနာရှိသော ဆန်းကြယ်သော ပတ္တမြားဗိတာန် ဖြစ်ပါစေသော၀်”ဟု ပတ္ထနာ၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးလျက်နေ၏။

မြတ်စွာဘုရားသည် ပြုံးတော်မူ၏။ အာနန္ဒာက ပြုံးတော်မူခြင်း၏ အကြောင်းကို လျှောက်ထားရာ မြတ်စွာဘုရားက “ယခုအခါမဟုတ်သေး၊ ဆွမ်းကိစ္စပြီးမှ လျှောက်လော့”ဟု မိန့်တော်မူ၏။ ဆွမ်းကိစ္စပြီးလတ်သော် အာနန္ဒာလျှောက်၏၊ မြတ်စွာဘုရားက-

“အို အာနန္ဒ၊ ဤအဇိတရဟန်းသည် ဤကမ္ဘာ၌သာလျှင် မေတ္တေယျမည်သော ဘုရားဖြစ်လတ္တံ့”ဟု မိန့်တော်မူ၏။ [အနာဂတဝင် အဋ္ဌကထာ၊ ပေမူ၊ ရား-လ]

မေတ္တေယျဘုရားအလောင်း ဗျာဒိတ်ခံသည့်အကြောင်းကို တရုတ်ဘုရားဖူးခရီးသည် ယွင်ကျန် (Hiuen Tsiang)၏ မှတ်တမ်း၌ အောက်ပါအတိုင်း တွေ့ရပါသည်။

"မိဂဒါဝုန်တော၌ ရှေးဘုရားသုံးဆူတို့၏ အထိမ်းအမှတ်စေတီဘေး၌ မေတ္တေယျဘုရားအလောင်း ဗျာဒိတ်ခံသည့်အထိမ်းအမှတ်စေတီရှိ၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ဂိဇ္ဈကုဋ်တောင်၌ စံနေတော်မူစဉ် ရဟန်းတို့ကို မိန့်တော်မူ၏။

"ရဟန်းတို့ နောင်အခါ၌ ဤဇမ္ဗူဒိပါသည် ငြိမ်းချမ်းသာယာလတ္တံ့၊ လူတို့သက်တမ်း အနှစ်ရှစ်သောင်း ရှိလတ္တံ့၊ မေတ္တေယျမည်သော ပုဏ္ဏားတစ်ဦးဖြစ်လတ္တံ့၊ ထိုပုဏ္ဏား၏ကိုယ်သည် ရွှေစင်ကဲ့သို့ ထွန်းလင်းတောက်ပလတ္တံ့၊ ထိုပုဏ္ဏားသည် တောထွက်ပြီးနောက် သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ ဘုရားအဖြစ်သို့ ရောက်တော်မူသောအခါ သတ္တဝါခပ်သိမ်းတို့ အကျိုးငှာ သုံးပါးသောတရားကို ဟောကြားလတ္တံ့၊ ငါထားတော်မူခဲ့သော တရားတော်နှင့်အညီ ကုသိုလ်ကောင်းမှု ပြုသူတို့သည် ကယ်တင်ခြင်း ခံရလတ္တံ့။ တပည့်သာဝကအဖြစ် ဝန်ခံပြီးသူ ဟုတ်သည်ဖြစ်စေ၊ မဟုတ်သည်ဖြစ်စေ၊ သီလရှိသူ ဟုတ်သည်ဖြစ်စေ၊ မဟုတ်သည်ဖြစ်စေ၊ ရှိခိုးခြင်း၏ တည်ရာဖြစ်သော ရတနာသုံးပါး၌ မတုန်မလှုပ်သက်ဝင်ယုံကြည်သူ လူခပ်သိမ်းသည် ဒေသနာတော်အစွမ်းဖြင့် ဗောဓိဉာဏ်တည်းဟူသော အကျိုးဖလကိုလည်းကောင်း၊ နိဗ္ဗာန်တည်းဟူသော ဝိမုတ္တိချမ်းသာကိုလည်းကောင်း ရကုန်လတ္တံ့၊ ငါထားတော်မူခဲ့သော တရားတော်၏ ဩဇာကို ခံယူကုန်သော သူတို့၏ ကျွတ်တမ်းဝင်ခြင်း အကျိုးငှာ သုံးပါးသောတရားကို ဟောကြားတော်မူစဉ် အခြားသူတို့လည်း တမလွန်ဘဝ၌ ဤနည်းဖြင့်ပင် ကျွတ်တမ်းဝင်ကြကုန်လတ္တံ့"။

မြတ်စွာဘုရား၏ ဗျာဒိတ်စကားကို ကြားရသော မေတ္တေယျဘုရားအလောင်းသည် နေရာမှ ထ၍ "အို မြတ်စွာဘုရား တပည့်တော်သည် မေတ္တေယျမည်သော ဘုရားစင်စစ် ဧကန်ဖြစ်ပါလတ္တံ့လော" ဟု မြတ်စွာဘုရားကို လျှောက်၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားက ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏။

“မှန်၏၊ သင်သည် ဤအကျိုးတရားကို မုချခံစားရလတ္တံ့။ ငါဟောကြားတော်မူခဲ့သည့်အတိုင်း သင်၏ တရားတော်၏ အာနိသင် ဖြစ်ထွန်းလတ္တံ့.”။

ဤသို့ ဗျာဒိတ်ခံခဲ့သော မေတ္တေယျဘုရားအလောင်းသည် အာနာဂတဝင် အဋ္ဌကထာအရ အဇာတသတ်မင်း၏သား အဇိတထေရ်ဟု ဆိုသော်လည်း ပါဠိတော်၊ အဋ္ဌကထာ၊ ဋီကာအရပ်ရပ်၌ ဤ-အကြောင်းကို မတွေ့ရပေ။ အနာဂတဝင် အဋ္ဌကထာသည်သာလျှင် တစ်ခုတည်းသော အထောက်အထား ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ဟသ္သာတမြစ်ကွေ့ ဆရာတော်က အောက်ပါအတိုင်း မှတ်ချက်ချတော်မူခဲ့ပါသည်။

“မိထွေးတော် မဟာပဇာပတိ မိဖုရား သက်န်းလှူစဉ် အခါက အလှူခံသော အဇိတရဟန်း အသက်နှစ်ဆယ်ရှိခဲ့ပါသော် ဘိုးတော်ဖြစ်သော ဗိမ္ဗိသာရမင်းသည် အသက်သုံးဆယ့်ငါးနှစ်မျှ မရှိသေး၍ နို့စို့နို့ညှာအရွယ်မျှရှိသော အဇာတသတ်မင်းက အသက်-နှစ်ဆယ်ရှိ၍ အဇိတရဟန်းကို ရနိုင်ရန်အကြောင်းမမြင်၊ ထိုအဇာတ-သတ်မင်းကို ရာဟုလာအောက် အသက်ငယ်၏ဟု ကုသဇာတ်နှင့် ဟပ်၍ မှတ်အပ်၏။ အဇိတထေရ်သည် အဇာတသတ်မင်း၏သားတော် ဟုတ်ပုံမရ၊ အခြားသူ၏ သားသာလျှင် ဖြစ်တန်ရာ၏။ ဉာဏ်မပိုင်သော အချက်ဖြစ်ပါသည်။ ဤအချက်ကို ယထာဘူတကျအောင် ပညာရှိတို့ ကြံတော်မူကြပါကုန်”။ [မြစ်ကွေ့ဆရာတော် မဟာဗုဒ္ဓဝင် ဝတ္ထုတော်ကြီး၊ တတိယတွဲ၊ ၆၁-၃]

သို့သော် သဒ္ဓမ္မပုဏ္ဍရီကကျမ်း၌မူ မေတ္တေယျဘုရား-အလောင်းကိုခေါ်သော အာလုပ်ပုဒ်အဖြစ် အဇိတဟူသောအမည်ကို ငါးနေရာမျှ တွေ့ရပါသည်။ တဖန် အာရှတိုက်အလယ်ပိုင်း၌ တိုခရိ-ယန်ဘာသာ၊ ဝူဂူရိယန်ဘာသာတို့ဖြင့် ရေးသားထားသော မဲတြေယ-သမိတိကျမ်းစာ အပိုင်းအစများ၌လည်း မေတ္တေယျဘုရားအလောင်းကို ရည်ညွှန်းသော အဇိတအမည်ကို တွေ့ရပါသည်။

အနာဂတဝင်ပါဠိတော်ကလည်း မေတ္တေယျဘုရား၏ လူ-အမည်ကို အဇိတဟု ဆိုပါသည်။ ဤအမည်သည် ဗျာဒိတ်ခံစဉ်က အမည်နှင့် ထပ်တူထပ်မျှ ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် အဇိတသည် ဘုရားရှင်လက်ထက်တော်က မုချရှိခဲ့တန်ရာ၏။ တရုတ်ဘုရားဖူး မှတ်-တမ်းကလည်း ဗျာဒိတ်ခံကြောင်း ဖော်ပြထားရကား ယင်းအဆိုကို ထောက်ခံသကဲ့သို့ ရှိပါသည်။

မည်သို့ဆိုစေ မေတ္တေယျဘုရားအလောင်းသည် ယခုအခါ တုသိတာနတ်ပြည်၌ စံနေတော်မူသည်။ ဤကမ္ဘာ၌ပင် ပွင့်တော်မူမည်ဟု အဆိုညီကြပါသည်။ ထို့ကြောင့် မေတ္တေယျဘုရားရှင်လက်ထက်၌ ကျွတ်တမ်းဝင်ရပါစေကြောင်း ဆုတောင်းကြခြင်းဖြစ်သည်။

"တုသိတာနှိုက်၊ ပါရမီရင့်ညောင်း၊ မိတည်းလောင်းလည်း၊ ဘုန်းပေါင်းတက်တိုး၊ ရန်မျိုးနွမ်းလျော်၊ သက်တော်ရှည်စေ၊ အောင်မြေပလ္လင်၊ ကံ့ကော်ပင်မှာ၊ ငါးအင်ဧ ယျ၊ ပိုင်သ-သောခါ၊ ကရုဏာပြန့်ပွား၊ ကျွန်ုပ်အားကို၊ ရွှေသားကွန့်ကွန့်၊ လက်ရုံးဆန့်၍၊ နိဗ္ဗာန်ဥကင်၊ နန်းပလ္လင်သို့၊ ထင်စေသတည်း"။
(နာရဒပျို့၊ ၁၆၆။)

ကျော်လှိုင်
(ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်)

[ဤဆောင်းပါး၌ ပါသော တရုတ်ဘုရားဖူးခရီးသည် ယွင်ကျန်၏ မှတ်တမ်းကို မြန်မာပြန်ရာ၌ အကူအညီပေးသော ပါဠိပါမောက္ခ ဆရာဦးတင်လွင်အား ကျေးဇူးတင်ပါသည်။ စာရေးသူ]

မေတ္တေယျဘုရား
ဖူးရအောင်

ထေရဝါဒနိုင်ငံများ၌ မဟာယာနဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တို့ကဲ့သို့ ဘုရားအလောင်းကို ကိုးကွယ်မှုမျိုး မရှိပေ။ သို့သော် ဘုရားအလောင်းတော်တို့၏ ပါရမီကို ကြည်ညိုသောအားဖြင့် ဘုရားအလောင်းတော်တို့ ဘုရားဖြစ်သောအခါ ဖူးရ၍ ကျွတ်တမ်းဝင်လိုကြသည်။ ထို့ကြောင့် ဖူးရအောင် ဆုတောင်းကြသည်။

ရှေးခေတ် ကျမ်းပြုအကျော် သီဟိုဠ်ဆရာတော်တို့သည် မေတ္တေယျဘုရားရှင်လက်ထက်၌ ကျွတ်တမ်းဝင်လိုကြကြောင်း ကျမ်းနိဂုံးဆုတောင်းအရ သိရပါသည်။ ဝိနယသင်္ဂဟကျမ်းပြု သာရိပုတ္တထေရ်သည်–

> "ဤကျမ်းကိုကို ပြုရသော ကောင်းမှုကြောင့် ဒုတိယဘဝ၌ တာဝတိံသာနတ်ပြည်မှာ ဖြစ်ရ၍၊ မေတ္တေယျဘုရားရှင်လက်ထက်တော်၌ ရဟန္တာအဖြစ်ကို ရ၍ သာသနာကို တင့်တယ်စေရပါလို၏"

ဟု ဆုတောင်းထားပါသည်။ (ဝိနယသင်္ဂဟ၊ ဌ၊ ၄၆၈။)

မေတ္တေယျဘုရားရှင်ကို ဖူးချင်လှ၍ တရားရနိုင်ပါလျက် ဝိပဿနာကို အားမထုတ်ပဲနေမိသော မထေရ်မြတ်ကြီးတစ်ပါးအကြောင်းကို ဝိသုဒ္ဓိမဂ်(ပ၊ ၄၅)၌ တွေ့ရပါသည်။

ဝါခြောက်ဆယ်ကျော်ပြီဖြစ်သော မဟာသံဃရက္ခိတမထေရ် ပျံလွန်ခါနီးသောအခါ လောကုတ္တရာတရား ရ,မရကို သံဃာထုက မေးရာ မရသေးကြောင်း မထေရ်ကြီးက ဖြေ၏။ ထိုအခါ ရဟန်းငယ်တစ်ပါးက "တစ်ဆယ့်နှစ်ယူဇနာ ပတ်ဝန်းကျင်မှ စုရုံးလာသော လူအပေါင်းတို့ နှလုံးမသာ ဖြစ်ပါလိမ့်မည်"ဟု လျှောက်၏။ "မေတ္တေယျဘုရားရှင်ကို ဖူးချင်၍ ဝိပဿနာတရားကို အားမထုတ်ပဲ နေခဲ့၏။ ငါ့ကို ထူ၍ ခွင့်ပြုဦးလော့"ဟု ဆိုသော် ရဟန်းငယ်သည် မထေရ်ကြီးကို ထူပေးပြီး အပြင်ထွက်၏။ ထိုသို့ ထွက်သည်နှင့်တပြိုင်နက် မထေရ်ကြီးသည် အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်တော်မူလေသည်။

ဤသာဓကကိုကြည့်လျှင် ရင့်ပြီးသော၊ ပါရမီရှိကုန်သော၊ လက်၌ရောက်ပြီးသော၊ မဂ်ဖိုလ်ရှိကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးတို့ပင် မေတ္တေယျဘုရားရှင်ကို ဖူးချင်သည့်ဆန္ဒ အားကြီးလှကြောင်း ထင်ရှားပါသည်။ စင်စစ်အားဖြင့်လည်း ဘုရားပွင့်ရာအခါနှင့် ကြုံကြိုက်ရမှုသည် အလွန်တရာ ရခဲလှစွာသော အတိဒုလ္လဘတရားစစ်စစ် ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့်လည်း သူတော်ကောင်းတို့သည် ဘုရားဖြစ်ရာအခါနှင့် ကြုံကြိုက်ရ၍ ဘုရားရှင်ကို ဖူးမြင်ပြီးလျှင် ကျွတ်တမ်းဝင်ရပါစေကြောင်း ဆုတောင်းကြခြင်း ဖြစ်သည်။

မြန်မာ့ထုံးတမ်းစဉ်လာတွင်လည်း မေတ္တေယျဘုရားကို ဖူးမြင်ခွင့်ရရန် အားသန်ကြကြောင်း အုတ်ခွက်၊ ကျောက်စာ၊ ကဗျာလင်္ကာ အထောက်အထားများအရ သိရပါသည်။

အနော်ရထာမင်းကြီးသည် ကိုယ်တော်တိုင် ဘုရားရှင်၏ ပုံတော် အုတ်ခွက် သွန်းလုပ်ပူဇော်ရာ၌ မေတ္တေယျဘုရား ပွင့်တော်မူသောအခါ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကို ရပါစေကြောင်း ဆုတောင်းထားပါသည်။ တောင်ဂူနီဘုရား ကျောက်စာ၊ သိယ်သူရ် ကျောက်စာ၊ သင်ကြီးညောင်အုပ် ကျောက်စာများအရ "မေတ္တေယျဘုရားရှင် လက်ထက်တော်၌ ရဟန္တာအဖြစ်ကို ရရန်" ဆုတောင်းထားကြောင်း သိရပါသည်။

အင်းဝခေတ်၊ တောင်ငူခေတ်၌ ထင်ရှားသော စာဆိုတို့၏ ကဗျာလင်္ကာတို့၌ မေတ္တေယျဘုရားရှင်ထံမှောက်ဝယ် မောင်မယ်စုံ ကျွတ်တမ်းဝင်ပါရစေကြောင်း ဖွဲ့ဆိုထားသည်များ လွန်စွာများပြားလှပါသည်။

မြန်မာပြည်သား ကျမ်းပြုအကျော်အမော်တို့သည်လည်း သီဟိုဠ်ဆရာတော်များနည်းတူ မေတ္တေယျဘုရားသခင်ကို ဖူးမြင်ခွင့်ရအောင် ဆုတောင်းကြပါသည်။ ပင်းယခေတ်က ဆူးထွင်းပစ်ဆရာတော်ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ပုဂံဆရာတော်ဟူ၍လည်းကောင်း ထင်ရှားသော အရှင်နာဂိတသည် မိမိပြုသော သဒ္ဒသဒ္ဒတ္ထဇာလိနီအမည်ရှိ သဒ္ဒငယ်ကျမ်း နိဂုံး၌ အရိမေတ္တေယျ ဘုရားသခင်ကို ဖူးမြင်ရစေကြောင်း ဆုတောင်းထားပါသည်။ နေရင်းဆရာတော် ရှင်အရိယာလင်္ကာရသည်-

လည်း မိမိပြုသောကျမ်းများ၏ နိဂုံး၌ "ဤကောင်းမှုကြောင့် ဤဘဝမှ စုတေသော် ဒုတိယဘဝ၌ ဟိမဝန္တာတော၊ ဂန္ဓမာဒနတောင်၊ မဥ္ဇူသက ပန်းပင်၏အနီးမှာ ဘုမ္မစိုးနတ်ဖြစ်၍ မေတ္တေယျဘုရား ပွင့်တော်မူသော အခါကျမှ လူ့အဖြစ်ကို ရပြီးလျှင် မေတ္တေယျထံပါး၌ မဟာသာဝကကြီး ဖြစ်ရပါလိုကြောင်း" ဆုတောင်းထားပါသည်။

မေတ္တေယျဘုရားရှင်ကို ဖူးချင်သူတို့သည် မည်သို့သော နည်းဖြင့် မေတ္တေယျဘုရားရှင်ကို ဖူးမြင်ခွင့်ရနိုင်ပါသနည်း။ မေတ္တေယျ ဘုရား ဖူးရအောင် ကျင့်စဉ်ကို **အနာဂတဝင်ပါဠိတော်**၌ အောက်ပါ အတိုင်း ဖော်ပြထားပါသည်။

> မေတ္တေယျဘုရားရှင်ကို ဖူးမြင်ရခြင်းငှာ သင်တို့သည် ထက်သန်သောစိတ် ရှိကြကုန်သည်ဖြစ်၍၊
> ဤသာသနာတော်၌ ကောင်းစွာအားထုတ်ခြင်းကို မြဲမြံစွာ ပြုကြကုန်လော့။
> မမေ့မလျော့ နေလေ့ရှိကုန်သော၊ ရှေးကောင်းမှုရှိကုန်သော ရဟန်းယောကျာ်း၊ ရဟန်းမိန်းမ၊ ဥပါသကာ၊ ဥပါသိကာမ တို့သည်လည်းကောင်း၊
> နတ်နှင့်တကွသော လူတို့သည်လည်းကောင်း၊ ထိုမေတ္တေယျ ပွင့်တော်မူသောအခါ အလွန်ကြီးစွာသော၊ ကောင်းမြတ်သော အစည်းအဝေးဟုဆိုအပ်သော ဘုရားပူဇော်ပွဲ ကြီးကို မြင်ကြရကုန်လတ့်။ ။
>
> (ဂါထာ၊ ၁၃၇၊ ၁၃၈၊ ၁၃၉။)

အနာဂတဝင် အဋ္ဌကထာကလည်း မေတ္တေယျဘုရားရှင်ကို ဖူးမြင်ခွင့်ရမည့်ပုဂ္ဂိုလ်၊ ဖူးရအောင် ကျင့်စဉ်အဖြစ် ပြုကျင့်ရမည့်ကုသိုလ် ကောင်းမှုတို့ကို အောက်ပါအတိုင်း ခွဲခြားဖော်ပြထားပါသည်။

သံဃာသင်းခွဲခြင်းစသော အနန္တရိယကံကို ကျူးလွန်သဖြင့် အဝီစိ၌ဖြစ်ရသော ဒေဝဒတ်၊ နိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိရှိသူ၊ အရိယူပဝါဒကံထိုက် သူ၊ ရပ်ပြစ်ရှစ်ပါး၌ဖြစ်သူ၊ နိဂဏ္ဌာဂိုဏ်းဝင်၊ သံဃာအတွက်ထားသော ဝတ်ကို စားသုံးသူ၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့မှကြွင်းသော သတ္တဝါဟူသမျှ ဖူးခွင့် ရနိုင်၏။

အလှူပေးသူ၊ သီလဆောက်တည်သူ၊ ဥပုသ်စောင့်သူ၊ ဗြဟ္မစရိယကို ကျင့်သူ၊ စေတီတည်သူ၊ ဗောဓိပင်စိုက်သူ၊ အာရုမ်ဆောက်သူ၊ ဥယျာဉ်တည်သူ၊ တံတားခင်းသူ၊ တံမြက်လှည်းသူ၊ ဇရပ်ဆောက်သူ၊ ရေတွင်းတူးသူ၊ သာသနာကို ချီးမြှောက်သူ၊ ဓမ္မကထိကတို့အတွက် တရားမဏ္ဍပ်၊ တရားပလ္လင် စီရင်၍ ယပ်လေခပ်ခြင်း၊ အဝတ်သက်နှုန်း၊ ပန်း၊ နံ့သာ၊ အခိုးအထုံ-စသည်ဖြင့် ပူဇော်၍ ရိုသေစွာ တရားနာသူ၊ သံဃာအား အာမိသဝတ္ထုဖြင့် ပူဇော်သူ၊ မိဘကို လုပ်ကျွေးသူ၊ ကြီးသူကို ရိုသေသူ၊ စာရေးတံဆွမ်း၊ လခွဲဆွမ်း၊ ဥပုသ်ဆွမ်းလှူသူ၊ ပုညကိရိယဝတ္ထုဆယ်ပါးကို ဖြည့်ကျင့်၍ ဘုရားရှင်ကို ဖူးမြင်ရအောင် ဆုတောင်းပြီးလျှင် အယုတ်သဖြင့် ပန်းတစ်ဆုပ်၊ ဆီမီးတစ်တိုင်၊ ဆွမ်းတစ်လုပ်လှူသူ၊ သူတစ်ပါးတို့၏ကုသိုလ်ကို ဝမ်းမြောက်သူတို့ ဖူးမြင်ရလတ္တံ၊ ထိုသူတို့သည် ဘုရားရှင်၏ တရာဒေသနာတော်ကို နာရ၍ အရိယာဘုံသို့ ရောက်ကုန်လတ္တံ၊ အရိယာမဖြစ်သူတို့ကား နတ်ပြည်၌ ဖြစ်ကုန်လတ္တံ။ ။

မေတ္တေယျဘုရားရှင်ကို ဖူးမြင်ရအောင် ကျင့်စဉ်တစ်မျိုးကိုလည်း **ရှင်မာလဲဝတ္ထု** (ပေမူ)တွင် တွေ့ရပါသေးသည်။ ထိုဝတ္ထုတွင် လာသည့်အတိုင်း အများအကျိုးငှာ တင်ပြလိုက်ပါသည်။

ရှင်မာလဲမထေရ်သည် သီဟိုဠ်ကျွန်း ကမ္ဗောဇနရွာကို အမှီပြု၍ ရောဟဇနပုဒ်၌ နေတော်မူ၏။ တနေ့သောအခါ ဆွမ်းခံကြွတော်မူရာ ဆင်းရဲသားတစ်ဦး ကပ်လှူသော ကြာရှစ်ပွင့်ကို ရတော်မူ၏။ ထိုကြာရှစ်ပွင့်ကို စူဠာမဏိစေတီတော်ကို ပူဇော်ရန် တာဝတိံသာသို့ ကြွတော်မူ၏။ စူဠာမဏိစေတီတော်ကို ဖူးမြင်ပြီး သိကြားမင်းနှင့် စကားဆိုနေစဉ် အရိမေတ္တေယျ ဘုရားအလောင်းနတ်သား ဘုရားဖူးလာသည်နှင့် ကြုံတော်မူ၏။ ထိုနတ်သားနှင့် ပဋိသန္ထာရစကား ဆိုတော်မူ၏။ ဘုရားအလောင်းနတ်သားက-

"ဇမ္ဗူဒီပါကျွန်းသူတို့သည်ကား ကုသိုလ်ကောင်းမှု ပြုသောသူတို့သည် အဘယ်သို့သောဆုကို တောင်းကြကုန်သနည်း"ဟု မေးလျှောက်၏။ ရှင်မာလဲမထေရ်က-

"အလောင်းမင်း၊ ဇမ္ဗူဒီပါ ကျွန်းသူတို့သည်ကား အနည်းငယ်သော ကုသိုလ်ကောင်းမှုကို ပြုရသော်လည်းကောင်း၊ သူတစ်ပါးတို့ကို တိုက်တွန်း၍ ပြုစေသော်လည်းကောင်း၊ သူတထူး ပြုသည်ကို သာဓုခေါ်ရသော်လည်းကောင်း၊ ဤသို့သော ကုသိုလ်ကောင်းမှုစသည်တို့၏ အကျိုးအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ အရိမေတ္တေယျ မြတ်စွာဘုရားသည် ဘုရားဖြစ်တော်မူသောအခါ မချွတ်မလွဲ လက်ဦးစွာ ဖူးမြင်ရစေသော၊ အကျွတ်တရားကို ရစေသော၊ အရိမေတ္တေယျ မြတ်စွာဘုရားသည် ဘုရားအဖြစ်သို့ ရောက်တော်မမူမီအကြား သံသရာ၌ ကျင်လည်နေသမျှလည်း စိတ်နှင့်ကိုယ်ကို အစိုးရ၍ အပါယ်လေးပါး ငရဲမလားစေသော-ဟူ၍ ဤသို့ ဇမ္ဗူဒီပါ ကျွန်းသူတို့သည် ဆုတောင်းကြကုန်သတည်း"ဟု မိန့်တော်မူလေ၏။

"အရှင်ဘုရား၊ ခပ်သိမ်းသော ဇမ္ဗူဒီပါကျွန်းသူကျွန်းသားတို့သည် အကျွန်ုပ် ဘုရားဖြစ်သောအခါ ဖူးတွေ့မြင်ချင်ကြသည်ဖြစ်ကုန်အံ့၊ အကျွတ်တရားတို့ကို ရလိုကြကုန်အံ့၊ ထိုသို့ အကျွတ်တရားကို ရလိုသောသူ၊ ဖူးတွေ့မြင်ချင်သောသူတို့သည် ဂါထာတစ်ထောင်ဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်သော–

မဟာဝေဿန္တရာဇာတ်တော်ကို

- ♠ ဆီမီးတစ်ထောင်၊
- ♠ ကြာနီ၊ ကြာဖြူ၊ ကြာပဒုမ္မာ၊ ကြာတံဆိပ်၊ ကြာညို တို့ဖြင့် တစ်ထောင်၊
- ♠ ခတောက်ပန်းတစ်ထောင်၊
- ♠ ကေရာဇ်ပန်းတစ်ထောင်၊
- ♠ တန်ခွန်တစ်ထောင်၊
- ♠ ဆွမ်းအုပ်တစ်ထောင်-

ဤခြောက်ပါးတို့ကို တစ်ထောင်စီဖြင့် ပူဇော်၍ နေ့ချင်းကုန်အောင် နာကုန်ရာ၏။ ဤသို့ တစ်ထောင်စီဖြင့် ပူဇော်၍ ဂါထာတစ်ထောင်ဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်သော မဟာဝေဿန္တရာဇာတ်တော်ကို နေ့ချင်းကုန်အောင် နာရသောသူတို့သည်ကား ကျွန်ုပ်ဘုရားမဖြစ်မီ

အကြား သံသရာ၌ ကျင်လည်လေသမျှလည်း စိတ်နှင့်ကိုယ်ကို အစိုး-ရ၍ လူကောင်း၊ နတ်ကောင်းတို့၏ စည်းစိမ်ကို ခံရလေအံ့သတည်း။ ကျွန်ုပ် ဘုရားဖြစ်သောအခါလည်း မျက်မှောက်ကက်ာလျှင် ဖူးတွေ့မြင်ရအံ့၊ ပဋိသမ္ဘိဒါလေးပါးနှင့်တကွ ရဟန္တာအဖြစ်ကို မချွတ်မလွဲ ရလေကုန်အံ့သတည်း"ဟူ၍ ရှင်မာလဲမထေရ်အား အရိမေတ္တေယျ မြတ်စွာ-ဘုရားအလောင်းတော်က လျှောက်တော်မူ၏။

ရှင်မာလဲမထေရ်လည်း ဇမ္ဗူဒီပါသို့ ပြန်ရောက်သော် အရိ-မေတ္တေယျ ဘုရားအလောင်းတော်နတ်သား လျှောက်ထားသောအတိုင်း ဒါယကာတို့အား ဩဝါဒပေးတော်မူ၏။ ဇမ္ဗူဒီပါ ကျွန်းသားတို့လည်း ဘုရားအလောင်းနတ်သား၏ အလိုကျ ကုသိုလ်ကောင်းမှုပြုခြင်း၊ မဟာ-ဝေဿန္တရာဇာတ်ကို နေ့ချင်းကုန်အောင် နာခြင်း၊ ဆုတောင်းခြင်းကို ပြုကြကုန်၏။ သေလွန်သော် နတ်စည်းစိမ်ကို ခံကြရကုန်၏။

မေတ္တေယျဘုရားရှင်ကို ဖူးမြင်ခွင့်ရအောင် မည်သို့ကျင့်ရမည်ကို အနာဂတဝင်အဋ္ဌကထာပေမူ၊ ရှင်မာလဲပေမူတို့၌ လာသောအတိုင်း သူတော်ကောင်းတို့ အကျိုးငှာ တင်ပြ၍ပြီးပါပြီ။

ရှင်မဟာသီလဝံသ စီရင်တော်မူသော **ပါရမီတော်ခန်းပျို့**၊ နိဂုံး ပိုဒ်ရေ ၆-၌လာသော ဆုတောင်းစကားဖြင့် နိဂုံးချုပ်လိုက်ပါသည်။

စာစောင်နိဒါန်း၊ ဤမော်ကွန်းကို
ကျင့်ခန်းကုံလုံ၊ နှစ်များပုံဟု
အယုံအကြည်၊ ပညာသည်တို့
အရှည်သိမ်းဆည်း၊ ဆောင်စောင့်စည်းလျက်
မိတည်းဖူးစေ ကုန်သတည်း။ ။

ကျော်လှိုင်
(ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်)

အရိမေတ္တေယျဗုဒ္ဓဝင်

आर्यमैत्रेय-व्याकरणम्

အရိမေတ္တေယျ-ဗျာကရဏံ

နိဒါန်း

အရိမေတ္တေယျဗျာကရဏသည် ပေမူနှစ်ဆူရှိသည်။ တစ်ဆူသည် ကာလကတ္တားအာရှဆိုင်ရာအဖွဲ့ အမှတ်-၄၈၀၆-ဖြစ်သော HP. ရှတ်ဒတရီ-(H.P. Shastri) စုဆောင်းသောပေမူဖြစ်၍ ကျန်တစ်ဆူမှာ ဂိလ်ဂစ်ဒေသ(Gilgit)မှ တွေ့ရသော ပေမူဖြစ်သည်။ ၎င်းဆိုးသည်မှာ နှစ်မူလုံး အစဂါထာ ၂၄-ပုဒ် ပျောက်နေပါသည်။ အေရှတစ်အဖွဲ့ပိုင် ပေမူကို ဗင်္ဂလားပြည်၊ ပါလဘုရင် ဂေါပါလဒေဝခေတ်၊ ခရစ်နှစ်-၉၄၀-အတွင်း ရေးကူးပါသည်။ လိုနေသော ၂၄-ဂါထာကို တိဗက်ဘာသာပြန်မှ သက္ကတဘာသာပြန်ထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

အရိမေတ္တေယျဗျာကရဏကို အနုဋ္ဌုဘဆန်းဖြင့် ဖွဲ့ထားပါသည်။ ဘာသာစကားမှာ ဗုဒ္ဓဘာသာသက္ကတ ဖြစ်ပါသည်။ ဂါထာဖွဲ့ရာတွင် သက္ကတဂါထာထုံးစံနောက်သို့ မလိုက်ပါ၊ ဂါထာပေါင်း တစ်ရာ့ရှစ်ဂါထာ ပါဝင်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် သတကကျမ်းစာအမျိုးအစားဖြစ်သည်။ စာဟန်မှာ ရိုးစင်းပါသည်။

မေတ္တေယျဗုဒ္ဓဝင်သည် ပါဠိမှာရော ဗုဒ္ဓသက္ကတကျမ်းစာ၌ပါ ရှိနေပါသည်။ အိန္ဒိယပြင်ပ တိုင်းပြည်များကပင်လျှင် မေတ္တေယျဗုဒ္ဓဝင်ကို စိတ်ဝင်စားကြသည်။ ဤကမ္ဘာ၌ မေတ္တေယျဘုရား ပွင့်တော်မူလိမ့်မည်ဟု ယုံကြည်ကြသည်။ တရုတ်၊ တိဗက်နှင့် အာရှအလယ်ပိုင်းရှိ အခြားဘာသာစကားနှင့်ပါ မေတ္တေယျဗုဒ္ဓဝင်သည် ဂါထာနှင့်တစ်မျိုး၊ စကားပြေနှင့်တစ်ဖုံ ရှိနေပါသည်။ ဓမ္မရက္ခ (ခရစ်-၂၆၅-၃၁၆)သည် တရုတ်ဘာသာပြန်ဆိုခဲ့ပါသည်။ ကုမာရဇီဝနှင့် ယိကျင်တို့လည်း တစ်ဖန်ထပ်၍ ပြန်ဆိုခဲ့ပါသည်။ ဇိနမိတြလည်း တိဗက်ဘာသာ ပြန်ဆိုခဲ့ပါသည်။

မေတ္တေယျသမိတိ-အမည်ဖြင့် ပေစာအပိုင်းအစများကို တိုခရိယန်၊ ဝိဂူရိယန်ဘာသာစကားဖြင့် အာရှတိုက်အလယ်ပိုင်းမှ တွေ့ရသေးသည်။ ပေစာများအရ ထိုကျမ်းကို ဝေဘာသိကဂိုဏ်းသား အာစရိယ အရိယစန္ဒြ-ရေးသားကြောင်း သိရသည်။ မေတ္တေယျသမိတိ-နာဋကဟူ၍လည်း ပြဇာတ်ဟန်ဖြင့် ရှိသေးသည်။ ဘာသာရေးပွဲလမ်းများ၌ ကပြဟန်ရှိသည်။

မေတ္တေယျဟူသည် ဂေါတမကဲ့သို့ အနွယ် (သို့မဟုတ်) မိသားစုအမည် ဖြစ်ဟန်ရှိသည်။ မေတ္တေယျဟူသည် နောင်ပွင့်မည့် ဘုရားဘွဲ့တော် ဖြစ်သည်။ မေတ္တာရှင်ဗုဒ္ဓ ဖြစ်သည်။ အချို့ကျမ်းများ အဆိုအရ မေတ္တေယျ၏ လူအမည်သည် အဇိတဖြစ်သည်။ ဂေါတမ ဗုဒ္ဓ၏ လူအမည် သိဒ္ဓတ္ထကဲ့သို့တည်း။

------x------

မေတ္တာသုတ္တ ဗျာကရဏံ

နမော အရိမေတ္တေယျာယ။

၁။ သာရိပုတ္တော မဟာပညော၊ ဓမ္မသေနာပတိဝိဘူ။
လောကာန-မနုကမ္ပာယ၊ သတ္ထာရံ ပရိပုစ္ဆသိ။

တရားစစ်သူကြီးအဖြစ် ထင်ရှားသော
ပညာကြီးသော ရှင်သာရိပုတ္တရာသည်
လူတို့ကို သနားတော်မူသဖြင့်
မြတ်စွာဘုရားကို မေးလျှောက်ပြီ။

၂။ သုတ္တန္တရေ ပုရက္ခာတံ၊ ယံ လောကနာယကဿ စ။
ဗုဒ္ဓဿာ-နာဂတဿ ဟိ၊ မေတ္တေယျ နာမ သာသနံ။

၃။ ဗျာချာဟိ တံ ဗလံ စာပိ၊ ကတ္တိ သဗ္ဗတ္ထ ဝဏ္ဏနံ။ (ဝဏ္ဏနံ)
သောတု-မိစ္ဆာမ ဧဝ စ၊ နာယကဿ နရုတ္တမ။

သုတ္တန်၏အခြားမဲ့၌ နှောင်ပွင့်တော်မူလတံ့သော
ဘုရား ရှင်၏သာသနာကို ဟောကြားတော်မူအပ်ပါ၏။
မေတ္တေယျ၏ သာသနာကို
ဟောကြားတော်မူပါလော့၊ မေတ္တေယျ၏
အားတော် တန်ခိုးတော် တိုးတက်မှုကို
နာယူလိုပါ၏ မြတ်စွာဘုရား။

၄။ တံ သုတွာ ဘဂဝါ အာဟ၊ သုဏာ နရဝရဿ တွံ။
တဿ မေတ္တေယျဗုဒ္ဓဿ၊ ဝိဘာဝံ ဗျာကတံ မယာ။

ထိုစကားကို ကြားတော်မူလျှင် ဘုရားသခင်မိန့်၏။
လူတို့ထက်မြတ်သော ထိုမေတ္တေယျဘုရားရှင်၏
ကြီးကျယ်မြင့်မြတ်မှုကို
ငါဟောတော်မူသည်ကို သင် နာလော့။

၅။ သုဿန္တိ စ တဒါ-ဏ္ဏဝါ၊ သမန္တာ ဗဟုယောဇနာ။
ပင္ဒိပဇ္ဇာ ဘဝိဿန္တိ၊ မဂ္ဂါ စ စက္ကဝတ္တိနော။

ထက်ဝန်းကျင် ယူဇနာများစွာရှိသော
သမုဒ္ဒရာတို့ ထိုအခါ ခန်းခြောက်ကုန်လတ့်။
စကြာမင်း၏ ကျင့်စဉ်နှင့်
သွားရာလမ်းတို့ ဖြစ်ကုန်လတ့်။

၆။ ဇမ္ဗုဒီပံ သမန္တတော၊ အာယတနံ တဒါ ဟိ စ။
အာဝါသံ သဗ္ဗဘူတာနံ၊ ဒသသဟဿ ယောဇနံ။

ထိုအခါ ဇမ္ဗုဒီပါသည် ထက်ဝန်းကျင်မှ
လူခပ်သိမ်းတို့ နေရာအဖြစ်
ယူဇနာတစ်သောင်း ကျယ်လတ့်။

၇။ နရာ တံဒေသိကာ စ ဟိ၊ ဘဝိဿန္တိ သုဘက်ရာ။
အဟိံသကာ စ နိဒ္ဒဏ္ဍာ၊ သုသမိဒ္ဓါ စ သုဘဂါ။

ထိုဇမ္ဗုဒီပါ၌ နေသူတို့သည်
မြင့်မြတ်ကုန်လတ့်၊
မညှဉ်းဆဲကုန်လတ့်၊ ဒဏ်မထားကုန်လတ့်၊
ကြီးပွားကုန်လတ့်၊ ဘုန်းရှိကုန်လတ့်။

၈။ နိက္ကဏ္ဍကော စ ဘူတလံ၊ သမတလံ ဟိ သာမလံ။
ဥန္နမာ-ဝနမဿိတံ၊ မုဒုတူလ ပိစောပမံ။

ကုန်းမြေသည် ဆူးငြောင့် ကင်းလတ့်၊
မြေအပြင် ညီလတ့်၊ ညိုရောင် ရှိလတ့်၊
မြင့်တုံ နိမ့်တုံ ရှိလတ့်၊
နူးညံ့သော လဲဝါဂွမ်းပမာ ရှိလတ့်။

၉။ ဂန္ဓသာလိ ဇနိဿတေ၊ ကသိမတေ စ မဝုရံ။
နာနာဝဏ္ဏာ-ဘိလက်တာ၊ ဘဝိဿန္တိ စေလဒုမာ။

နံ့သာ, သလေးဆန် ဖြစ်ပေါ်လတ့်၊
ချိုမြိန်သောဆန် ပေါက်လတ့်၊ ရောင်စုံ အဆင်တန်ဆာရှိသော
ပဒေသာပင်တို့ ဖြစ်ကုန်လတ့်။

၁၀။ ဒုမာ စ ကောသဝိတ္ထတာ၊ ပတ္တပုပ္ဖဖလာနတာ။
သဟဿာ-သီတိမတ္တော စ၊ အာယု တဒါ ဘဝိဿတိ။

ပဒေသာပင်တို့သည် တစ်ကောသမျှ အပြန့်ကျယ်လတ့်၊
အရွက်အပွင့်အသီးတို့ဖြင့် ညွတ်လတ့်၊
ရှစ်သောင်းမျှသော
အသက်တမ်း ထိုအခါ ဖြစ်လတ့်။

၁၁။ ဝဏ္ဏဝန္တော ဘဝိဿန္တိ၊ ဗလဝန္တော မဟာကာယာ။
သတ္တာ ဒက္ခာ စ နိစ္စေသာ၊ နိဒ္ဒေါသာ ဒီဃဇီဝိနော။

လူတို့ အဆင်းလှကုန်လတ့်၊
ခွန်အား ကြီးလတ့်၊ ခန္ဓာကိုယ် ကြီးမားလတ့်၊
ပညာရှိကုန်လတ့်၊ ရမ္မက်ကင်းကုန်လတ့်၊
အမျက်ကင်းကုန်လတ့်၊ အသက်ရှည်ကုန်လတ့်။

၁၂။ ရောဂတ္တယံ ဘဝိဿန္တိ၊ ကာမောဂ္ဂရာ-ဂ္ဂိမာန္ဒျ။
ပဉ္စသတတမေ ဝဿေ၊ ပရိနီတာ စ ဒါရိကာ။

ဆာလောင်ခြင်း၊ အိုခြင်း၊ သေးခြင်းတည်းဟူသော
ရောဂါသုံးမျိုး ဖြစ်လတ့်။
အသက်ငါးရာသို့ ရောက်သော်
မိန်းမပျိုတို့ အိမ်ရာဆောင်နှင်းကုန်လတ့်။

၁၃။ တဒါ ကေတုမတီ နာမ၊ ပုရီ တဿ ဘဝိဿတိ။
သတ္တာနဉ္စ နိဝါသနံ၊ ပါဏိနံ ဟိတကာရိနံ။

အကျိုးစီးပွားကို လုပ်ဆောင်တတ်သော
သတ္တဝါတို့၏ နေရာသည်
ထိုအချိန်၌ ကေတုမတီအမည်ရှိသော
ပြည်တော် ဖြစ်လတ့်။

၁၄။ ဒီဃာ ဒွါဒသယောဇနေ၊ သတ္တ ဝိတ္ထာရတော ဟျေသော။
နဂရံ ပုညဝါ စ တံ၊ ဝိသုဒ္ဓဉ္စ မနောရမံ။

ဤပြည်တော်သည် အလျား ဆယ့်နှစ်ယူဇနာ၊
အနံ ခုနစ်ယူဇနာ ရှိလတ့်၊
ထိုမြို့သည် ဘုန်းကံနှင့် ပြည့်စုံလတ့်၊
စင်ကြယ်လတ့်၊ မွေ့လျော်ဖွယ်ရှိလတ့်။

၁၅။ သတ္တရတနမယာ ပံသု-ပါကာရာ ကောသဝိတ္ထတာ။
နာနာရတနဝိဘူသိတ-ဂေါပုရ-တောရဏာနျပိ။

ရတနာခုနစ်ပါးဖြင့်ပြီးသော
မြေတံတိုင်းတို့သည် တစ်ကောသရှိလတ့်၊
အထူးထူးသော ရတနာတို့ဖြင့် စီခြယ်အပ်သော
မြို့တံခါး တုရိုဏ်တိုင်တို့လည်း ရှိကုန်လတ့်။

၁၆။ ဣဋ္ဌကေ(ဟိ) နိမ္မိတာ စ တေ၊ ရတနမယေ(ဟိ) ဘဝိဿန္တိ။
ပဒုမုပ္ပလသမ္ဆန္နာ၊ ပရိက္ခာ ဟံသသောဘိတာ။

ထိုတံခါး တုရိုဏ်တိုင်တို့ကို အုတ်ဖြင့် တည်ဆောက်ကုန်လတ့်၊
ရတနာတို့ဖြင့် ပြီးကုန်လတ့်၊
ကျုံးတို့သည် ပဒုမာကြာ ကြာပြာတို့ ဖုံးလွှမ်းကုန်လတ့်၊
ဟင်္သာတို့ဖြင့် တင့်တယ်လတ့်။

၁၇။ မာလေဟိ ပရိဝေဋ္ဌိတံ၊ သတ္တတာလေ(ဟိ) သမန္တတော။
စတုရတ္နမယာ တာလာ၊ ကိင်္ကိနိဇာလသောဘိတာ။

ပန်းတို့ဖြင့် ဝန်းရံကုန်လတ့်၊
ထက်ဝန်းကျင်မှ ထန်းပင်စဉ် ခုနစ်ထပ်ရံလတ့်၊
ထန်းပင်တို့သည် ရတနာလေးပါးဖြင့် ပြီးလတ့်၊
ရွှေခြူကွန်ယက်တို့ဖြင့် တင့်တယ်လတ့်။

၁၈။ တတ္ထာလေဘျော နိလဇ္ဇာတော၊ သဒ္ဒေါ စေဝ မနောရမော။
သုမဓုရော ယထာ တူရိယံ၊ တံ စ ပဉ္စင်္ဂသံယုတံ။

ထိုထန်းပင်တို့၏ လေကြောင့်ဖြစ်ပေါ်လာသော
အသံသည်ကား မွေ့လျော်ဖွယ်ရှိလတ့်၊
ထိုအသံသည် တူရိယာငါးပါး နှင့် ယှဉ်ဘိသကဲ့သို့
အလွန်တရာ ချိုသာလတ့်။

၁၉။ နဂရေ-သ္မိံ နရာ စ ယေ၊ ဝိဿာမသုခကာမိနော။
ပဟဋ္ဌာဘိရမိဿန္တေ၊ တာလသဒ္ဒေ(ဟိ) စ တေ တဒါ။

ထိုမြို့၌နေသူ အကြင်လူတို့သည်
ချမ်းသာသုခကို လိုလားကြကုန်လတ့်၊
ထိုအခါ ထိုလူတို့သည် ထန်းပင်စဉ် အသံတို့ကြောင့်
ရွှင်လန်းသဖြင့် အလွန်ဝမ်းမြောက်ကုန်လတ့်။

၂၀။ နဂရမပိ တက္ကတာ-မုပ္ပလကုမုဒါကိဏ္ဏံ။
တင္ဂါဂေါပဝနုယျာနံ၊ ဧြယမေတံ ဘဝိဿတိ။

ထိုမြို့သည် ကြာပြာ ကြာကုမုဒ်တို့ဖြင့် ပြွမ်းသော
တစ်ဘက်ဆည်ကန် တောအုပ် ဥယျာဉ်
သုံးမျိုး ရှိလတ့်။

၂၁။ သင်္ခေါ နာမ နရိပေါ တတြ၊ မဟာတေဇာ ဘဝိဿတိ။
စတုဒ္ဒိပါဓိပေဿရော၊ စက္ကဝတ္တီ မဟာဗလော။

ထိုကေတုမတီပြည်၌ သင်္ခမည်သောမင်းသည်
အလွန် ဘုန်းတန်ခိုးကြီးလတ့်၊
လေးကျွန်းလုံးကို အစိုးရလတ့်၊
အလွန်အင်အားကြီးသော စကြာဝတေးမင်း ဖြစ်လတ့်။

၂၂။ သတ္တရတနသမန္နိတော၊ စတုရင်္ဂဗလာဓိပေါ။
သဟဿံ ဟိ ဇနိဿန္တော၊
ပုတ္တာ တဒါ-ဿ ဘူပတေ။ (ဘူပတိနော။)

ရတနာခုနစ်ပါးဖြင့် တန်ဆာဆင်လတ့်၊
စစ်အင်္ဂါလေးပါးတို့၏ အရှင်ဖြစ်လတ့်၊
ထိုအရှင်မင်းမြတ်အား သားတို့သည်
တစ်ထောင်တိုင် မွေးဖွားလတ့်။

၂၃။ ပထဝိံ သာဂရန္တာ စ၊ သ ပရိပါလယိဿတိ။
ယထာဓမ္မ-မဒဏ္ဍေန၊ နရာဓိပေါ ဟိ တံ ယထာ။

ထိုသင်္ခမင်းသည် သမုဒ္ဒရာအဆုံးရှိသော
မြေအပြင်ကို အစိုးရလတ့်၊
တရားနှင့်လျော်စွာ ဒဏ်မထားပဲ
အလိုလိုအုပ်ချုပ်သော မင်းဖြစ်လတ့်။

၂၄။ စတုမ္မဟာနိမိ တဒါ၊ သခီ ဒွါဿ စ ဘူပတေ။
ရတ္တာနံ့ သတကောဋိနံ၊ ရညော တဒါ ဟိ လောကျတေ။

ထိုမင်းအား သခ်မည်သော ရွှေအိုးကြီးလေးလုံးရှိလတ့်၊
ကုဋေတစ်ရာသော ရတနာတို့၏မင်းဟု ထိုအခါ ထင်ရှားလတ့်။

၂၅။ ပိင်္ဂလော စ ကလိင်္ဂေသု၊ မိထိလာယံ စ ပဏ္ဍုကော။
ဧလပတ္တော စ ဂန္ဓာရေ၊ သင်္ခေါ ဗာရာဏသီပုရေ။

ပိင်္ဂလရွှေအိုးသည် ကလိင်္ဂတိုင်း၌ရှင်း၊
ပဏ္ဍုကရွှေအိုးသည် မိထိလာပြည်၌ရှင်း၊
ဧလပတ္တရွှေအိုးသည် ဂန္ဓာရတိုင်း၌ရှင်း၊
သခ်ရွှေအိုးသည် ဗာရာဏသီပြည်၌ရှင်း။

၂၆။ စတုဗ္ဘိရေဘိ နိမိဘိ၊ သ ရာဇာ သုသမန္တိတော။
ဘဝိဿတိ မဟာဝီရော၊ သတပုညဗလောဒိတော။

ရွှေအိုးကြီး လေးလုံးတို့နှင့်
ထိုမင်းသည် ပြည့်စုံလတ့်၊ အလွန်တရာ ရဲရင့်သူဖြစ်လတ့်၊
ဘုန်းကံ ခွန်အားနှင့် တက်ကြွသူ ဖြစ်လတ့်။

၂၇။ ဗြာဟ္မဏော တဿ ရညော စ၊ သုဗြဟ္မဏော ပုရောဟိတော။
ဗဟုဿုတော စတုဗ္ဗေဒေါ၊ တသောဘပဏ္ဍာယော ဘဝိဿတိ။

ထိုမင်း၏ပုရောဟိတ်ကား
သုဗြဟ္မဏပုဏ္ဏားတည်း၊
အကြားအမြင် များလတ့်၊ ဝေဒလေးကျမ်း တတ်လတ့်၊
ထိုမင်း၏ မင်းဆရာ ဖြစ်လတ့်။

၂၈။ အဗ္ဘာယကော မန္တဓရော၊ သတိမာ ဝေဒပါရဂူ။
ကေဋုဘေ သနိဃဏ္ဍု စ၊ ပဒဗျာကရဏေ တထာ။

ဝေဒကိုရွတ်သူ၊ မန္တာန်ဆောင်သူ၊
သတိရှိသူ၊ ဝေဒလေးကျမ်း ကမ်းတစ်ဖက်ရောက်သူ၊
ကေဋ္ဌုဘကျမ်း၊ နိဃဏ္ဍုကျမ်း၊
ပဒကျမ်း၊ သဒ္ဒါကျမ်းတို့၌ တစ်ဖက်ကမ်းခတ်သူ ဖြစ်လတ့်။

၂၉။ တဒါ ဗြဟ္မဝတီ နာမ၊ တဿ ဘရိယာ ဘဝိဿတိ။
ဒဿနီယာ ပါသာဒိကာ၊ အဘိရူပါ ယသဿိနီ။

ထိုအခါ ဗြဟ္မဝတီသည်
ပုရောဟိတ်၏ဇနီး ဖြစ်လတ့်၊
ရှုချင်စဖွယ် တင့်တယ်သည်၊
အလွန်ချောသည် ကျော်စောသည် ဖြစ်လတ့်။

၃၀။ တုသိတေဟိ စဝိတွာ တု၊ မေတ္တေယျော ဟျဂ္ဂပုဂ္ဂလော။
တဿာ ကုစ္ဆိယံ သ နိယတံ၊ ပဋိသန္ဓိံ ဂဟိဿတိ။

တုသိတာနတ်ပြည်မှ စုတေ၍
ပုဂ္ဂိုလ်မြတ် မေတ္တေယျသည်
ထိုဗြဟ္မဝတီ၏ဝမ်း၌ ဓမ္မတာအတိုင်း
ပဋိသန္ဓေနေလတ့်။

၃၁။ ဒသမာသံ စ နိခိလံ၊ ဓာရယိတွာ မဟာဇုတိံ။
သုပုပ္ဖိတေ ရသ္မိန္နုယျာနေ၊ မေတ္တေယျဇနနီ တတော။

မြတ်သောအရောင်အလင်းရှိသော မေတ္တေယျကို
ဆယ်လတိုင် ကိုယ်ဝန်ဆောင်ပြီးနောက်
ကောင်းစွာပွင့်သော ဥယျာဉ်၌
မေတ္တေယျမယ်တော်သည်-

၃၂။ န နိသိန္နာ နိပန္နာ ဝါ၊ ဌိတာ သာ ဓမ္မစာရိနီ။
ဒုမဿ သာခါ-မာလမ္ဗ၊ မေတ္တေယျံ ဇနယိဿတိ။

ထိုင်လျက်လည်းမဟုတ်၊ အိပ်လျက်လည်းမဟုတ်ပဲ
ရပ်လျက်သာလျှင် ဓမ္မစာရီဖြစ်သော ထိုဗြဟ္မဝတီသည်
သစ်ပင်၏အကိုင်းကို ကိုင်လျက်
မေတ္တေယျကို ဖွားမြင်လတ့်။

[၃၂။ နိက္ခမိဿတိ ပဿေန၊ ဒက္ခိဏေန နရုတ္တမော။
အဗ္ဘကူဋာ ယထာ သူရိယော၊ နိဂ္ဂတော စ ပဘာဗျတော။

ယောကျ်ားမြတ်သည် လက်ယာနံပါးမှ ထွက်လတ့်၊
နေမင်းသည် တိမ်တိုက်မှ ထွက်သကဲ့သို့တည်း။]

၃၃။ အလိတ္တော ဂဗ္ဘပင်္ကေန၊ ကုသေသယမိဝမ္ဗုနာ။
တေဓာတုကမိဒံ သဗ္ဗံ၊ ပဘာယ ပူရယိဿတိ။

ပိန်းကြာဖက်တွင် ရေမတင်သကဲ့သို့
ကိုယ်ဝန်အညစ်အကြေးဖြင့် မလိမ်းကျံချေ၊
ဤသုံးလောကလုံးကို
အလင်းရောင်ဖြင့် ပြည့်စေလတ့်။

၃၄။ ပီတော-ထ တံ သဟာဿက္ခော၊ ဒေဝရာဇာ သစီပတိ။
ဇာယမာနံ ဂဟီတာ သ၊ မေတ္တေယျံ ဒ္ဓိပဒုတ္တမံ။

ထိုအခါ မျက်စိအမြင် တစ်ထောင်ဆောင်သော
သူဇာသခင် သိကြားနတ်မင်းသည်
ဝမ်းမြောက်သည်ဖြစ်၍ မွေးဖွားလျှင်မွေးဖွားချင်း
လူတို့ထက်မြတ်သော မေတ္တေယျဘုရားအလောင်းကို ခံယူ-
လတ့်။

၃၅။ ပဒါနိ ဇာတမတ္တော စ၊ သတ္တာသော ပက္ကမိဿတိ။
ပဒေ ပဒေ နိမာနင္ခ၊ ပဒ္မံ ပဒ္မံ ဘဝိဿတိ။

ဖွားလျှင်ဖွားချင်း ထိုမေတ္တေယျသည်
ခုနစ်ဖဝါး လှမ်းလတ့်၊
ခြေတော် ချတိုင်းချတိုင်း
ကြာပွင့်ခံသည် ဖြစ်လတ့်။

၃၆။ ဒိသော စတသော စုဒ္ဒိက္ခ၊ ဝါစံ ပဗျာဟရိဿတိ။
"ဣယံ မေ ပစ္ဆိမာ ဇာတိ၊ နတ္ထိ ဘူယော ပုနဗ္ဘဝေါ။
န ပုနရာဂမိဿာမိ၊ နိဗ္ဗိဿာမိ နိရာသဝေါ။"

အရပ်လေးမျက်နှာကို ကြည့်တော်မူ၍
(ဤစကားကို) မြွက်ဆိုတော်မူလတ့်၊
"ဤကား ငါ့အဖို့ နောက်ဆုံးဘဝတည်း။
နောက်ထပ် ဘဝမရှိတော့ပြီ၊
နောက်တစ်ဖန် ငါပြန်မလာပြီ၊
အာသဝေါကင်းသည်ဖြစ်၍ ငြိမ်းအေးလတ့်။"

၃၇။ "သံသာရဏ္ဏဝမုဂ္ဂါနံ၊ သတ္တာနံ ဒုက္ခဘာဂိနံ။
တဏှာ ဗန္ဓနဗဒ္ဓါနံ၊ ကရိဿာမိ ဝိမောစနံ။"

"သံသရာပင်လယ်၌ နစ်မြုပ်နေကြကုန်သော
ဒုက္ခ၏ အဖို့အစုဖြစ်ကုန်သော
တဏှာအနှောင်အဖွဲ့ဖြင့် နှောင်ဖွဲ့ခံနေရကုန်သော သတ္တဝါ-
တို့အား
လွတ်မြောက်ခြင်းကို ငါပြုအံ့။"

၃၈။ သေတံ စ-ဿ သုရာ ဆတ္တံ၊ ဓာရယိဿန္တိ မုဒ္ဓနိ။
သီတုဏှဝါရိဓာရာဘျ၊ နာဂိန္ဒာ နှာပယိဿန္တိ။

နတ်တို့သည် ထိုမေတ္တေယျအပေါ်၌
ထီးဖြူ ဆောင်းကြကုန်လတ့်။
နဂါးမင်းနှစ်ပါးသည်
ရေပူ ရေအေးဖြင့် ချိုးပေးကုန်လတ့်။

၃၉။ ပဋိဂ္ဂယှ စ တံ မာတာ၊ ဒုတ္တိသဝရလက္ခဏံ။
သိရိယာ ဇလန္တံ မေတ္တေယျံ၊ မာတု သမုပနေဿတိ။

သုံးဆယ့်နှစ်ပါးသော ယောကျ်ားမြတ်၏ လက္ခဏာနှင့် ပြည့်စုံ-
သော
အသရေဖြင့် ထွန်းလင်းတောက်ပသော ထိုမေတ္တေယျကို
နို့ထိန်းက ချီပြီးလျှင်
မယ်တော်အား ပေးပေလတ့်။

၄၀။ မနောရမံ စ သိဝိကံ၊ နာနာရတနဝိဘူသိတံ။
အာရူဠှံ ပုတ္တသဟိတံ၊ ဝဟိဿန္တိ စ ဒေဝတာ။

သားတော်နှင့်တကွ တက်စီးအပ်သော
ရတနာမျိုးစုံဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်သော
မွေ့လျော်ဖွယ်ကောင်းသော ထမ်းစင်ကို
နတ်ဒေဝတာတို့ ထမ်းဆောင်ကုန်လတ့်။

၄၁။ တတော တူယိသဟဿေသု၊ ဝဇ္ဇမာနေသု တံပုရံ။
ပဝိဋ္ဌမတ္တေ မေတ္တေယျေ၊ ပုပ္ဖဝဿံ ပတိဿတိ။

ထို့နောက် တူရိယာမျိုးထောင်ချီ
တီးမှုတ်လျက် ထို့မြို့တော်သို့
မေတ္တေယျဘုရားအလောင်း ဝင်သည်ရှိသော်
ပန်းမိုး ရွာလတ့်။

၄၂။ ဒိဗ္ဗေဝံ ပုတ္တံ သုဗြဟ္မာ၊ ဒွတ္တိံသဝရလက္ခဏံ။
ပစ္စဝေက္ခာယ မန္တေသု၊ တဒါ ပီတော ဘဝိဿတိ။

သုဗြဟ္မာပုရောဟိတ်သည် သုံးဆယ့်နှစ်ပါးသော
ယောကျ်ားမြတ်လက္ခဏာနှင့်ပြည့်စုံသော သားတော်ကို မြင်လျှင်
မြင်ခြင်း
မန္တန်တို့ကိုဆင်ခြင်၍
နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်လတ့်။

၄၃။ ဂတိဒွယံ ကုမာရဿ၊ ယထာ မန္တေသု ဒိဿတေ။
နရာဓိပေါ စက္ကဝတ္တိ၊ ဗုဒ္ဓေါ ဝါ ဒွိပဒုတ္တမော။

စကြဝတေးမင်းသော်ငှင်း
လူတို့ထက်မြတ်သော ဘုရားသော်ငှင်း၊
ဖြစ်မည်ဟု အလောင်းတော်မင်းသား၏
ဂတိနှစ်ပါး မန္တန်တို့၌ ထင်လတ့်။

၄၄။ သ စ ယောဗ္ဗနသမ္ပတ္တော၊ မေတ္တေယျော ပုရိသုတ္တမော။
စိန္တယိဿတိ ဓမ္မတ္တာ၊ ဒုက္ခိတာ ခလ္ပိယံ ပဇာ။

ယောကျ်ားမြတ် ထိုမေတ္တေယျ အရွယ်ရောက်သောအခါ
ဒုက္ခရောက်နေသော ဤသတ္တဝါတို့ကို
ဓမ္မတာအားဖြင့် ကြံစည်လတ့်။ (သတိမူလတ့်။)

၄၅။ ဗြဟ္မဿရော မဟာဃောသော၊ ဟေမဝဏ္ဏော မဟာဇုတိ။
ဝိသာလဝက္ခော ပီနံသော၊ ပဒ္မပတ္တနိဘေက္ခဏော။

ဗြဟ္မာမင်းအသံ ကြီးကျယ်သောအသံ ရှိလတ့်၊
ရွှေအဆင်း ရှိလတ့်၊ အလွန်တရာ ထွန်းလင်းလတ့်၊
ကြီးမားသော ရင်အုပ်ရှိလတ့်၊ အင်္ဂါကြီးငယ် ပြည့်ဖြိုးလတ့်၊
ပဒုမ္မာကြာရွက်နှင့်တူသော မျက်လုံးတော် ရှိလတ့်။

၄၆။ ဟတ္ထော ပညာယ ဒုဿာယ၊ တဿ ကာယော ဘဝိဿတိ။
ဝိတ္ထတော စ တတုဒ္ဓေန၊ သုဘဝဏ္ဏသမုဿယော။

အရပ်တော် အတောင်ငါးဆယ်၊
ရင်အကျယ် နှစ်ဆယ့်ငါးတောင် ရှိလတ့်၊
တင့်တယ်သော ကိုယ်အဆင်း ရှိလတ့်။

၄၇။ အသီတိဘိ စတုဗ္ဘိ စ၊ သဟဿေ(ဟိ) သံပုရက္ခတော။
မာနုဝါနံ သ မေတ္တေယျော၊ မန္တေ အဇ္ဈာပယိဿတိ။

အခြံအရံရှစ်သောင်းလေးထောင် ရှိလတ့်၊
လုလင်တို့အား ထိုမေတ္တေယျ မန္တန် သင်ပေးလတ့်။

၄၈။ အထ သံခေါ နရပတိ၊ ယူပ-မုဿာပယိဿတိ။
တိယဋ္ဌ သောဠသဗျာမံ၊ ဥဒ္ဓံ ဗျာမသဟဿကံ။

ထိုနောက် သခ်မင်းသည်
အမြင့် အလံတစ်ထောင်၊
ဖီလာ ဆယ့်ခြောက်လံရှိသော
ယဇ်တိုင် ထူလတ့်။

၄၉။ သ တံ ယူပံ နရပတိ၊ နာနာရတနဝိဘူသိတံ။
ပဒဿတိ ဒ္ဝိဇာတီနံ၊ ယညံ ကတွာ ပုရောသရံ။

ထိုမင်းသည် ရတနာအမျိုးမျိုးတို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်သော
ထိုယဇ်တိုင်ကို ရွေ့သွားယဇ်ပူဇော်ပြီးနောက်
ပုဏ္ဏားနှစ်ယောက်တို့အား အပ်နှင်းလေ၏။

၅၀။ တဋ္ဌ ရတနမယံ ယူပံ၊ ဒတ္တမတ္တံ မနောရမံ။
ဗြာဟ္မဏာနံ သဟဿာနိ၊ ဝိကိရိဿန္တိ တခ်ဏေ။

နှစ်လိုဖွယ်ကောင်းသော ရတနာတို့ဖြင့်ပြီးသော
ထိုယဇ်တိုင်ကို ပုဏ္ဏားတို့အား ပေးလျှင်ပေးခြင်း
ခဏချင်း အစိပ်တစ်ထောင် ကွဲလတ့်။

၅၁။ ယူပသ္မ တသ္မ မေတ္တေယျော၊ ဒိသွာ စေတံ အနိစ္စတံ။
ကိဏ္ဍံ ဝိစိန္တ သံသာရံ၊ ပဗ္ဗဇ္ဇံ ရောစယိဿတိ။

ထိုယဇ်တိုင်၏ အနိစ္စသဘောကို
မေတ္တေယျမြင်လေလျှင် အလုံးစုံသော သံသရာကို ဆင်ခြင်၍
ရဟန်းအဖြစ် နှစ်လိုလတ့်။

၅၂။ "ယတောဟံ ပဗ္ဗဇိတွေဟ၊ ဖုသေယျ-မတံ ပဒံ။
ဝိဟောစယေယျံ ဇနတံ၊ ဗျာဓိမစ္စု ဇရာ ဘယာ။"

"ယခုပင် ငါရဟန်းပြု၍ ဤဘဝ၌ပင်
သေခြင်းကင်းရာ နိဗ္ဗာန်ကို ငါထိတွေ့အံ့၊
လူအပေါင်းတို့ကို အို နာ သေဘေးမှ လွတ်စေအံ့။"

၅၃။ အသီတိဘိ သဟဿေဟိ သ၊ စတုဗ္ဘိ စ ပုရက္ခတော။
နိက္ခမိဿတိ မေတ္တေယျော၊ ပဗ္ဗဇ္ဇ-မဂ္ဂပုဂ္ဂလော။

ပရိသတ်ရှစ်သောင်းလေးထောင် ခြံရံလျက်
ထိုယောက်ျားမြတ် မေတ္တေယျ တောထွက်လတ့်။

၅၄။ နာဂရုက္ခော တဒါ တဿ၊ ဗောဓိရုက္ခော ဘဝိဿတိ။
ပညာသယောဇနုဗ္ဗေဓော၊ သာခါ ဥဒ္ဓံ သမုဿိတာ။

ထိုအခါ ကံကော်ပင်သည် ထိုမေတ္တေယျ၏
ဗောဓိပင် ဖြစ်လတ့်၊
အကိုင်းအခက်တို့ ယူဇနာငါးဆယ် မြင့်လတ့်။

၅၅။ နိသဇ္ဇ တဿ ဟေဋ္ဌာ စ၊ မေတ္တေယျော ပုရိသုတ္တမော။
အနုတ္တရံ သိဝံ ဗောဓိံ၊ သမာဝစ္ဆတိ နာယကော။

လောကရှေ့ဆောင်ဖြစ်သော လူတို့ထက်မြတ်သော မေတ္တေ-
ယျသည်
ထိုကံ့ကော်ပင်အောက်၌ ထိုင်လျက်သာလျှင်
လွန်မြတ်သော အေးငြိမ်းသော ဗောဓိဉာဏ်ကို ရလတ့်။

၅၆။ ယဿာမေဝ စ ရတျာ သ၊ ပဗ္ဗဇ္ဇံ နိက္ခမိဿတိ။
တဿံ ဧဝ စ ရတျာ ဟိ၊ ပရံ ဗောဓိ-မဝစ္ဆတိ။

တောထွက်ရဟန်းပြုသည့် ညဥ့်မှာပင်လျှင်
ဘုရားအဖြစ်သို့ ရောက်လတ့်။

၅၇။ အဋ္ဌင်္ဂုပေတယာ ဝါစာ၊ တတော သ ပုရိသုတ္တမော။
ဒေသယိဿတိ သဒ္ဓမ္မံ၊ သဗ္ဗဒုက္ခာပဟံ သိဝံ။

ထိုမေတ္တေယျဘုရားရှင်သည်
အင်္ဂါရှစ်ပါးနှင့်ပြည့်စုံသော အသံတော်ဖြင့်
ဒုက္ခခပ်သိမ်းကို ပယ်တတ်သော
သူတော်ကောင်းတရားကို ဟောတော်မူလတ့်။

၅၈။ ပသန္နံ ဇနတံ ဒိသွာ၊ သစ္စာနိ ကထယိဿတိ။
ဒုက္ခံ ဒုက္ခသမုပ္ပါဒံ၊ ဒုက္ခဿ သမတိက္ကမံ။

ကြည်ညိုသောလူအပေါင်းကို မြင်တော်မူ၍
ဒုက္ခသစ္စာ၊ သမုဒယသစ္စာ၊
ဒုက္ခမှလွတ်ကြောင်း နိရောဓနှင့် မဂ္ဂသစ္စာတည်းဟူသော
သစ္စာလေးပါးကို ဟောကြားတော်မူလတ့်။

၅၉။ အရိယံ စဋ္ဌင်္ဂိကံ မဂ္ဂံ၊ ခေမံ နိဗ္ဗာနဂါမိနံ။
တံ စာပိ ဓမ္မံ သံသုစ္စ၊ ပဋိပဇ္ဇန္တိ သာသနေ။

ဘေးကင်းရာမှန် မြတ်နိဗ္ဗာန်သို့သွားရာ
မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး မြတ်တရားကို ကြားနာရသဖြင့်
သာသနာတော်၌ ထိုတရားအတိုင်း ကျင့်ကုန်လတ့်။

၆၀။ ဉယျာနေ ပုပ္ဖသဥ္ဆန္နေ၊ သန္ထိပါတော ဘဝိဿတိ။
ပုဏ္ဏာံဝ ယောဇနသတံ၊ ပရိသာ တဿ ဘဝိဿတိ။

ပန်းတို့ဖြင့် ဖုံးလွှမ်းသောဥယျာဉ်၌
သန္နိပါတ အစည်းအဝေးကြီး ဖြစ်လတ့်၊
ယူဇနာတစ်ရာရှိသော ပရိသတ် ဖြစ်လတ့်။

၆၁။ သုတွာ နရပတိ ရာဇာ၊ သင်္ခေါ နာမ မဟာယသော။
ဒတွာ ဒါန-မသင်္ချေယျံ၊ ပဗ္ဗဇ္ဇံ နိက္ခမိဿတိ။

အလွန်ကျော်စောသော သင်္ခမင်းသည်
တရားနာရလေလျှင် အသင်္ချေကို ပေးလှူ၍
တောထွက် ရဟန်းပြုလတ့်။

၆၂။ အသီတိဘိ စတုဗ္ဘိ စ၊ သဟဿေ(ဟိ) ပရိဝါရိတော။
နရာဓိပေါ ဝိနိက္ခမ္မ၊ ပဗ္ဗဇ္ဇံ ဉပယဿတိ။

ပရိသတ်ရှစ်သောင်းလေးထောင် ခြံရံလျက်
သင်္ခမင်း တောထွက်၍ ရဟန်းပြုလတ့်။

၆၃။ အနေနေဝ ပမာဏေန၊ မာဏဝါနံ ပုရက္ခတော။
မေတ္တေယျဿ ပိတာ တတြ၊ ပဗ္ဗဇ္ဇံ နိက္ခမိဿတိ။

ထိုပမာဏဖြင့် လုလင်အပေါင်း၏ ရှေ့သွားဖြစ်သော
မေတ္တေယျ၏ ဖခင်သည်လည်း
တောထွက် ရဟန်းပြုလတ့်။

၆၄။ တတော ဂဟပတိ တတြ၊ သုမနော နာမ ဝိဿုတော။
ပဗ္ဗဇိဿတိ သုဒ္ဓတ္တာ၊ မေတ္တေယျဿာ-နုသာသနေ။

ထိုနောက် ထိုကေတုမတီ နေပြည်တော်၌
ထင်ရှားသော သုမနမည်သော သူကြွယ်သည်
စင်ကြယ်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍
မေတ္တေယျ၏ သာသနာ၌ ရဟန်းပြုလတ့်။

၆၅။ ထိရတ္နမထ သခ်ဿ၊ ဝိသာခါ နာမ ဝိဿုတာ။
အသီတိပာဏ စတုတ္ထိ စ၊ သဟဿေ(ဟိ) တံ ပုရက္ခတာ။
နာရီနံ အဘိနိက္ခမ္မ၊ ပဗ္ဗဇ္ဇံ ရောစယိဿတိ။

ထို့နောက် သခ်မင်း၏မိဖုရားရတနာ ဝိသာခါသည်
မောင်းမပေါင်း ရှစ်သောင်းလေးထောင် ခြံရံလျက်
တောထွက် ရဟန်းပြုခြင်းကို နှစ်သက်လတ့်။

၆၆။ ပါဏ္ဍိနော တတ္ထ သမယေ၊ သဟဿာနိ သတာနိ စ။
ပဗ္ဗဇ္ဇံ ဥပယဿန္တိ၊ မေတ္တေယျဿာ-နုသာသနေ။

ထိုခါသမယ၌ သတ္တဝါပေါင်း တစ်သိန်းရှိလတ့်၊
မေတ္တေယျ ဘုရားရှင်သာသနာတော်၌
ရဟန်းအဖြစ် ကပ်ရောက်ကြကုန်လတ့်။

၆၇။ သုပုပ္ဖိတေ-သ္မိံ ဥယျာနေ၊ သန္နိပါတော ဘဝိဿတိ။
သမန္တတော ယောဇနသတံ၊ ပရိသာ တဿ ဘဝိဿတိ။

ကောင်းစွာပွင့်သော ထိုဥယျာဉ်၌
သန္နိပါတအစည်းအဝေး ဖြစ်လတ့်၊
ထက်ဝန်းကျင် ယူဇနာတစ်ရာရှိသော
ပရိသတ် ဖြစ်လတ့်။

၆၈။ တတော ကာရုဏိကော သတ္ထာ၊ မေတ္တေယျော ပုရိသုတ္တမော။
သမိတိ အဝလောကျာယ၊ ဣမ-မတ္ထံ ပဝေက္ခတိ။

ထိုနောက် ကရုဏာရှင် ဆရာဖြစ်တော်မူသော
ယောကျ်ားမြတ် မေတ္တေယျဘုရားရှင်သည်
အစည်းအဝေးကို ကြည့်တော်မူပြီးနောက်
ဤစကားကို မိန့်တော်မူလတ့်။

၆၉။ သဗ္ဗေတေ သကျသီဟေန၊ ဂုဏိသေဋ္ဌေန တာယိနာ။
အတ္ထတော လောကနာထေန၊ ဒိသွာ သဒ္ဓမ္မ ဓာတုနာ။
ရောပိတာ မောက္ခမဂ္ဂေန၊ ဝိက္ခိတ္တာ မမ သာသနေ။

"ဂုဏ်ကြီးရှင်တို့ထက်မြတ်သော ကယ်တင်ရှင်ဖြစ်တော်မူသော
လောက၏ ကိုးကွယ်ရာဖြစ်တော်မူသော သကျမုနိသည်
သဒ္ဓမ္မဓာတ်ဖြင့် ဤလူအပေါင်းကို မြင်တော်မူ၍
နိဗ္ဗာန်လမ်းထက်သို့ တက်စေတော်မူကာ
ငါ၏သာသနာတော်ထက် တင်တော်မူအပ်ပြီ။"

၇၀။ ဆတ္တဓဇပတာကာဘိ၊ ဂန္ဓမာလျဝိလေပနေ(ဟိ)။
ကတွာ သကျမုနိနော ပူဇာ၊ အာဂတာ ဟိ မမန္တိကံ။

"ထီး တံခွန် ကုက္ကား
နံ့သာ ပန်းမာလ် လိမ်းကျံစရာတို့ဖြင့်
သကျမုနိဘုရားရှင်ကို ပူဇော်ကြကာ
ငါဘုရားထံမှောက်သို့ လာရောက်ကြကုန်လတ့်။"

၇၁။ သံဃေ ဒတွာ စ ဒါနာနိ၊ စီဝရံ ပါနဘောဇနံ။
ဝိဝိဓံ ဂ္လါနဘေသဇ္ဇံ၊ အာဂတာ ဟိ မမန္တိကံ။

"သက်န်း အဖျော် ဘောဇဉ်
သူနာအတွက်ဆေး အထူးထူးတည်းဟူသော
အလှူတို့ကို သံဃာအား ပေးလှူပြီးလျှင်
ငါဘုရား ထံမှောက်သို့ လာရောက်ကုန်လတ့်။"

၇၂။ ကုက်ုမောဒကသေက် စ၊ စန္ဒနေနာ-နုလေပနံ။
ဒတွာ သကျမုနေ ထူပေ၊ သွာဂတာ ဟိ မမန္တိကံ။

"ကုက်ုမံ ရေစင် စန္ဒကူးလိမ်းစရာကို
သကျမုနိ၏ ထူပါတို့၌ ပေးလှူ၍
ငါဘုရား ထံမှောက်သို့ လာရောက်ကုန်လတ့်။"

၇၃။ သိက္ခာပဒါနိ စာ-ဓာယ၊ သကျသီဟဿ သာသနေ။
ပရိပါလျ ယထာဘူတံ၊ အာဂတာ ဟိ မမန္တိကံ။

သကျမုနိ၏ သာသနာတော်၌
သိက္ခာပုဒ်တို့ကို ဆောင်ယူ၍
ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း စောင့်ထိန်းပြီးလျှင်
ငါ၏ထံမှောက်သို့ လာရောက်ကုန်လတ့်။

၇၄။ စတုဒ္ဒသိံ ပဥ္စဒသိံ၊ ပက္ခဿယဟ-ဋ္ဌမိ တထာ။
ပါဋိဟာရိကပက္ခဥ္စ၊ အဋ္ဌင်္ဂ သုသမာဟိတံ။
ဥပဝါသံ ဥပေါသိတွာ၊ ဟျာဂတာ မမ သာသနေ။

"ဆယ့်လေးရက်၊ ဆယ့်ငါးရက်၊ လဆန်းလဆုတ်ပက္ခ၏ ရှစ်ရက်၊
ပက္ခ၏အကြို, အပို့နေ့၌
အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော ကောင်းမြတ်သော
ဥပုသ်သီလကို စောင့်ထိန်း၍
ငါဘုရား ထံမှောက်သို့ လာရောက်ကုန်လတ့်။"

မှတ်ချက်။ ။တိဗက် ဘာသာပြန်နှင့်လည်း ကိုက်ညီသဖြင့်
အခြားမူမှ ယူပါသည်။

၇၅။ သီလာနိ စ သမာဒါယ၊ သံပတ္တာနိ စ သာသနံ။
ဗုဒ္ဓံ ဓမ္မံ စ သံဃံ စ၊ သတ္တာ တေ သာသနံ ဂတာ။
ကတွာ စ ကုသလံ ကမ္မံ၊ ဂစ္ဆာသန-မုပါဂတာ။

သာသနာတွင်းသို့ ကောင်းစွာရောက်လာကြလျက်
သီလတို့ကို ကောင်းစွာစောင့်ထိန်း၍
ဘုရား တရား သံဃာကို
ထိုသတ္တဝါတို့ ကိုးကွယ်ကြကုန်လတ့်၊
ကုသိုလ်ကောင်းမှုကို ပြု၍
ငါ့ထံတော်သို့ လာရောက်ကုန်လတ့်။

၇၆။ တေနေတေ ပေသိတာ သတ္တာ၊ ပတိဋ္ဌာ စ မယာပျမီ။
ဂဏိသေဋ္ဌေန မုနိနာ၊ ပရိတာ ဘူရိမေဓသာ။

"ဤသတ္တဝါတို့ကို ဂုဏ်ကြီးရှင်တို့ထက်မြတ်သော
ကြီးမြတ်သော ပညာရှိသော ငါဘုရား စေလွှတ်အပ်၏။
သက်ဝင်စေအပ်၏၊ နှစ်သက်စေအပ်၏။"

၇၇။ ပသန္နံ ဇနတံ ဒိသွာ၊ သစ္စာနိ ကထယိဿတိ။
သုတွာ စ တေ တတော ဓမ္မံ၊ ပါပုဏိဿန္တိ ပဒမုတ္တမံ။

ကြည်ညိုသော လူအပေါင်းကို မြင်တော်မူ၍
သစ္စာလေးပါးတို့ကို ဟောကြားတော်မူလတ့်၊
ထိုသူတို့သည် တရားတော်ကို နာရ၍
မြတ်သောနိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကုန်လတ့်။

၇၈။ ပါဠိဟာရိယတ္တယေနာ သော၊ သာဝကေ ဝိနယိဿတိ။
သဗ္ဗေ-တေ အာသဝါ တတ္ထ၊ ခိပယိဿန္တိ သုရတာ။

တန်ခိုးပြာဋိဟာ သုံးပါးဖြင့်
သာဝကတို့ကို ဆုံးမတော်မူလတ့်၊
ထိုသာဝကအားလုံး နှစ်လိုဝမ်းမြောက်ကုန်သည်ဖြစ်၍
အာသဝေါတရားကို ပစ်ချကုန်လတ့်။

၇၉။ ပဌမော သန္နိပါတော-ဿ၊ သာဝကာနံ ဘဝိဿတိ။
ပုဏ္ဏာ ဆန္နဝုတိကောဋိ၊ သာဝကာနံ ဘဝစ္ဆိဒံ။

ထိုမေတ္တေယျ ဘုရားရှင်၏ ပဌမသန္နိပါတသည်
ဘဝဇာတ်သိမ်းပြီးသော သာဝက
ကုဋေကိုးဆယ် ပြည့်သည် ဖြစ်လတ့်။

၈၀။ ဒုတိယော သန္နိပါတော-ဿ၊ သာဝကာနံ ဘဝိဿတိ။
ပုဏ္ဏာ စတုန္နဝုတိကောဋိ၊ သန္တာနံ ဘူရိမေဓသံ။

ထိုမေတ္တေယျဘုရားရှင်၏ ဒုတိယသန္နိပါတသည်
သူတော်ကောင်းပညာရှိ သာဝက
ကိုးဆယ့်လေးကုဋေ ပြည့်သည် ဖြစ်လတ့်။

၈၁။ တတိယော သန္နိပါတော-ဿ၊ သာဝကာနံ ဘဝိဿတိ။
ပုဏ္ဏာ ဒွေနဝုတိကောဋိ၊ သန္တာနံ သန္တစေတသံ။

ထိုမေတ္တေယျဘုရားရှင်၏ တတိယသန္နိပါတသည်
သူတော်ကောင်းလည်းဖြစ် ငြိမ်သက်သောစိတ်လည်းရှိကုန်သော
သာဝက ကိုးဆယ့်နှစ်ကုဋေ ပြည့်သည် ဖြစ်လတ့်။

၈၂။ ဓမ္မစက္ကံ ပဝတ္တေတွာ၊ ဝိနီယ သုရမာနုသံ။
သဒ္ဓိံ သာဝကသံဃေန၊ ပုရေ ပိဏ္ဍာယ စရိဿတိ။

ဓမ္မစကြာတရား ဟောကြားတော်မူပြီးနောက်
နတ်လူတို့ကို ဆုံးမတော်မူပြီးလျှင်
သာဝကအပေါင်းနှင့်တကွ
မြို့တွင်းသို့ ဆွမ်းခံဝင်တော်မူလတံ့။

၈၃။ တတော ပဝိသတော တဿ၊ ရမ္မံ ကေတုမတိံ ပုရိံ။
မန္ဒာရဝါနိ ပုပ္ဖာနိ၊ ပတိဿန္တိ ပုရုတ္တမေ။
ဒေဝတာ ပကိရိဿန္တိ၊ တသ္မိံ ပုရဂတေ မုနေ။

ထိုနောက် နှစ်လိုဖွယ်ရှိသော ထိုကေတုမတီပြည်တော်သို့
မြတ်စွာဘုရား ဝင်တော်မူသည်ရှိသော်
မန္ဒာရဝနတ်ပန်းတို့ ထိုမြို့တော်၌ ကျလတံ့၊
မြတ်စွာဘုရား ဝင်တော်မူသည်ရှိသော်
နတ်တို့သည် ကြဲချကုန်လတံ့။

၈၄။ စတ္တာရော စ မဟာရာဇာ၊ သက္ကော စ တိဒသာဓိပေါ။
ဗြဟ္မာ ဒေဝဂဏော(ဟိ) သဒ္ဓိံ၊ ပူဇံ တဿ ကရိဿတိ။

စတုမဟာရာဇ် နတ်မင်းကြီးလေးပါး
တာဝတိံသာကို အစိုးရသော သိကြားမင်း
ဗြဟ္မာတို့သည် နတ်တို့နှင့်တကွ
ထိုမြတ်စွာဘုရားအား ပူဇော်မှုကို ပြုကုန်လတံ့။

၈၅။ ဥပ္ပလံ ကုမုဒံ ပဒ္မံ၊ ပုဏ္ဍရိကံ သုဂန္ဓိကံ။
အဂုရုံ စန္ဒနံ စာပိ၊ ဒိဗ္ဗံ မာလျံ ပတိဿတိ။

ကြာညို ကုမုဒြာကြာ ကြာပဒုံမာ
ကြာပုဏ္ဍရိက် စန္ဒကူးတည်းဟူသော
အနံ့ကောင်းရှိသော နတ်ပန်းကုံး ကျလတံ့။

၈၆။ စေလက္ခေပ ကရိဿန္တိ၊ ဒေဝပုတ္တာ မဟိဒ္ဓိကာ။
တံ လောကနာထံ ဥဒိက္ခ၊ ပဝိသန္တံ ပုရုတ္တမံ။

တန်ခိုးကြီးမားသော နတ်တို့သည်
မြို့တော်သို့ ဝင်တော်မူသော
ထိုမြတ်စွာဘုရားကို ဖူးမြင်ပြီးလျှင်-

၈၇။ ဒိဗ္ဗေ ခ တူယိနိဃ္ဃောသော၊ ဒိဗ္ဗံ မာလျံ ပတိဿတိ။
ဒေဝတာ ပကိရိဿန္တိ၊ တသ္မိံ ပုရာဂတေ မုနေ။

ထိုမြတ်စွာဘုရား မြို့တော်သို့ဝင်တော်မူသောအခါ
နတ်၌ဖြစ်သော တူရိယာသံ နတ်ပန်းကုံးကျလတ့်၊
နတ်တို့ ကြဲချကုန်လတ့်။

၈၈။ ယေ တု ကေတုမတိံ ကေစိ၊ ဝါသယဿန္တိ မာနုသာ။
တေပိ တံ ပူဇယိဿန္တိ၊ ပဝိသန္တံ ပုရုတ္တမံ။

ကေတုမတီပြည်၌နေသူ အချို့သည်
မြို့တော်မြတ်သို့ ဝင်တော်မူသော
ထိုမြတ်စွာဘုရားကို ပူဇော်ကြကုန်လတ့်။

၈၉။ ပထိ ဘုမ္မတ္ထရံ တတ္ထ၊ မုဒုတူလပိစောပမံ။
ဝိစိတ္တဉ္စ သုဘံ ဗာလျံ၊ ဝိကိရိဿန္တိ တေ တဒါ။

ထိုအခါ ထိုလူတို့သည် ထိုလမ်းပေါ်၌
နူးညံ့သော လဲဝါဂွမ်းနှင့်တူသော မြေအခင်းတို့ကိုရင်း၊
ဆန်းကြယ်တင့်တယ်သော ပန်းကုံးတို့ကိုရင်း၊
မြေပြင်ပေါ်သို့ ကြဲချကုန်လတ့်။

၉၀။ ဆတ္တဓဇပတာကာဘိ၊ အစ္စယိဿန္တိ မာနုသာ။
သုဘေ(ဟိ) ခ တူယိနိဃ္ဃောသေ(ဟိ)၊ ပသန္နမာနသာ နရာ။

ကြည်ညိုသောစိတ်ရှိသော လူတို့သည်
ထီး တံခွန် ကုက္ကား
သာယာသော တူရိယာသံတို့ဖြင့်
ပူဇော်ကြကုန်လတ့်။

၉၁။ တဉ္စ သက္ကော သဟာသက္ကော၊ ဒေဝရာဇာ သစီပတိ။
ပဟဋ္ဌော ပဉ္စလိ ဟုတွာ၊ မေတ္တေယျံ ထုဿတေ ဇိနံ။

နတ်တို့အရှင် သူဇာသခင်
မျက်စိအမြင် တစ်ထောင်ဆောင်သော သိကြားမင်းသည်
ဝမ်းမြောက်သည်ဖြစ်၍ ထိုမေတ္တေယျ
ဘုရားရှင်ကို ချီးမွမ်းလတ့်။

၉၂။ နမော တေ ပုရိသာဇည၊ နမော တေ ပုရိသုတ္တမ။
အနုကမ္ပဿု ဇနတံ၊ ဘဂဝါ အဂ္ဂပုဂ္ဂလ။

"ယောက်ျားမြတ်အာဇာနည် ဘုန်းသမ္ဘာရှင်ဘုရား
အရှင့်အား ရှိခိုးပါ၏၊
လူအပေါင်းကို သနားတော်မူပါဘုရား။"

၉၃။ မဟိဒ္ဓိကော ဒေဝပုတ္တော၊ တဿ မာရော ဘဝိဿတိ။
သ စာပိ ပဉ္စလီ ဟုတွာ၊ ထုဿတေ လောကနာယကံ။

တန်ခိုးကြီးသော နတ်သားသည် မာရ်နတ်ဖြစ်လတ့်၊
သူလည်း လူသုံးပါးတို့၏ရှေ့သွား
မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုး၍ ချီးမွမ်းလတ့်။

၉၄။ သုဒ္ဓါဝါသ သဟာသေ(ဟိ) စ၊ ဗဟုဘိ ပရိဝါရိတော။
ပဝေက္ခတေ စ မေတ္တေယျော၊ လောကနာထော ဝိနာယကော။

သုဒ္ဓါဝါသဗြဟ္မာ့အပေါင်း ထောင်သောင်းခြံရံအပ်သော
လူသုံးပါးတို့၏ ကိုးကွယ်ရာ လူတို့၏ရှေ့သွား
မေတ္တေယျဘုရားသည် ရှုကြည့်တော်မူလတ့်။

၄၅။ ဗြာဟ္မဏာ ပရိဝါရေနေ၊ ဗြဟ္မာ စာပိ ဂိရာဖုဋ္ဌံ။
ကထယိဿတိ သဒ္ဓမ္မံ၊ ဗြာဟ္မံ ဃောသမုဒီရယံ။

ဗြဟ္မာအခြံအရံနှင့် ဗြဟ္မာသည်
'တရားဟောတော်မူ လတ့်'ဟု
မြတ်သောအသံဖြင့် ကြွေးကြော်လတ့်။

၄၆။ အာကိဏ္ဏာ ပထဝီသဗ္ဗာ၊ အရဟန္တိ စ ဘဝိဿတိ။
ခိဏာသဝေ(ဟိ) ဝန္တဒေါသေ(ဟိ)၊ ပဟီနဘဝဗန္ဓနေ(ဟိ)။

ဘဝအနှောင်အဖွဲ့ ကင်းပြီးသော အာသဝေါကင်းသော
ဒေါသကို ပျို့အန်ပြီးသော ရဟန္တာတို့နှင့်
မြေအပြင်အလုံး နှံ့လတ့်။

၄၇။ ဟဋ္ဌာ ဒေဝမနုဿာ စ၊ ဂန္ဓဗ္ဗာ ယက္ခရက္ခသာ။
သတ္တာ ပူဇံ ကရိဿန္တိ၊ နာဂါ စာပိ မဟိဒ္ဓိကာ။

နတ် လူ ဂန္ဓဗ္ဗ ဘီလူး ရက္ခိုသ်
တန်ခိုးကြီးသော နဂါးတို့သည် ဝမ်းမြောက်ကုန်သည်ဖြစ်၍
မြတ်စွာဘုရားအား ပူဇော်ခြင်းကို ပြုကုန်လတ့်။

၄၈။ တေ ဝေ နူနံ ဘဝိဿန္တိ၊ စာနယာ ဆိန္နသံသယာ။
ဥက္ကိတ္တပရိခါ မိရာ၊ အနာဒါနာ နိရူဿကာ။
ဗြဟ္မစရိယံ စရိဿန္တိ၊ မေတ္တေယျဿာ-နုသာသနေ။

ထိုသတ္တဝါတို့သည် သံသယကို ဖြတ်ကုန်လတ့်၊
ကျူးကို တူးဖြိုပြီး ဖြစ်လတ့်၊ ပညာရှိလတ့်၊
တဏှာကို ပယ်ကုန်လတ့်၊ မာနကင်းကုန်လတ့်၊
မေတ္တေယျဘုရားရှင် သာသနာ၌
ဗြဟ္မစရိယကို ကျင့်ကုန်လတ့်။

၉၉။ တေ ပိ နူန ဘဝိဿန္တိ၊ အမမာ အပရိဂ္ဂဟာ။
အဇာတရူပရဇတာ၊ အနိကေတာ အသန္ထဝါ။
ဗြဟ္မစရိယံ စရိဿန္တိ၊ ယေ မေတ္တေယျာ-နုသာသနေ။

ထိုလူတို့သည် ကိုယ်ပိုင်ပစ္စည်း မရှိကုန်လတ့်၊
မသိမ်းဆည်းကုန်လတ့်၊ ရွှေ ငွေ မရှိကုန်လတ့်၊
အိမ် မရှိကုန်လတ့်၊ ဆွေမျိုး မရှိကုန်လတ့်၊
မေတ္တေယျဘုရားရှင်သာသနာ၌
ဗြဟ္မစရိယကို ကျင့်ကုန်လတ့်။

၁၀၀။ တေ ဝေ ပါရံ ဂမိဿန္တိ၊ ဆေတွာ ဇာလမေဝ ဘုဇာ။
ဈာနာနိ စူပသမ္ပန္နာ၊ ပီတိသောချသမန္နိတာ။
ဗြဟ္မစရိယံ စရိဿန္တိ၊ မေတ္တေယျဿာ-နုသာသနေ။

လူတို့သည် ကွန်ယက်ကိုဖြတ်၍
ကမ်းတစ်ဖက်သို့ သွားကုန်လတ့်၊
ပီတိ သုခနှင့် ပြည့်စုံစေ၍
ဈာန်တရားတို့ကို ပြည့်စုံစေ၍
မေတ္တေယျဘုရားရှင်၏ သာသနာတော်၌
ဗြဟ္မစရိယကို ကျင့်ကုန်လတ့်။

၁၀၁။ သဋ္ဌိ ဝဿသဟဿာနိ၊ မေတ္တေယျော ဒွိပဒုတ္တမော။
ဒေသယိဿတိ သဒ္ဓမ္မံ၊ သတ္ထာ လောကာ-နုကမ္ပယာ။

လူတို့ထက်မြတ်သော မေတ္တေယျဘုရားရှင်သည်
လောကကို သနားသဖြင့်
အနှစ်ခြောက်သောင်း တရားဟောတော်မူလတ့်။

၁၀၂။ သတာနိ စ သဟဿာနိ၊ ပါဏီနံ သ ဝိနာယကော။
ဝိနီယ ဓမ္မကာယေန၊ တတော နိဗ္ဗာန-မေဿတိ။

ထိုရှေ့ဆောင်ဘုရား မေတ္တေယျသည်
သတ္တဝါအသိန်းကို
တရားခန္ဓာ (ဓမ္မကာယ)ဖြင့် ဆုံးမတော်မူပြီးနောက်
နိဗ္ဗာန်သို့ ကြွတော်မူလတ့်။

၁၀၃။ တသ္မိံ စ နိဗ္ဗုတေ မိရေ၊ မေတ္တေယျေ ဒွိပဒုတ္တမေ။
ဒသဝဿသဟဿာနိ၊ သဒ္ဓမ္မံ ဌဿတိ ခိတေ။

လူတို့ထက်မြတ်သော ထိုမေတ္တေယျဘုရားသခင်
ပရိနိဗ္ဗာန် စံဝင်တော်မူသည်ရှိသော်
သာသနာတော်သည် အနှစ်တစ်သောင်း တည်လတ့်။

၁၀၄။ ပသာဒယတိ စိတ္တာနိ၊ တသ္မာ သကျမုနေ ဇိနေ။
တတုဒ္ဒိက္ခထ မေတ္တေယျံ၊ သံဗုဒ္ဓံ ဒွိပဒုတ္တမံ။

ထို့ကြောင့် သကျမုနိသခင်ဘုရား၌
စိတ်ကို ကြည်လင်စေလော့၊
ထိုနောက် မေတ္တေယျမြတ်စွာဘုရားကို ဖူးမြင်ရလတ့်။

၁၀၅။ တသ္မာ ဓမ္မေ စ ဗုဒ္ဓေ စ၊ သံဃေ စာပိ ဂဏုတ္တမေ။
ပသာဒယတိ စိတ္တာနိ၊ ဘဝိဿတိ မဟိဒ္ဓိကံ။

ထို့ကြောင့် ဘုရား တရား သံဃာ၌
စိတ်ကို ကြည်စေလော့၊
တန်ခိုးကြီးလတ့်။

၁၀၆။ တံ တာဒိသံ ကာရုဏိကံ၊ မေတ္တေယျံ ဒွိပဒုတ္တမံ။
အာရာဓယိတွာ ကာလေန၊ တတော နိဗ္ဗာန-မေဿထ။

ထိုသို့သဘောရှိသော ကရုဏာရှင်
မေတ္တေယျ ဘုရားသခင်ကို
အခါအားလျော်စွာ ဖူးမြင်ရသဖြင့်
နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကုန်လတ့်။

၁၀၇။ ဣဒ-မစ္ဆရိယကံ သုတွာ၊ ဒိသွာ စ ဝိဘဝေ အပ္ပိကံ။
ကော ဝိဒူ န ပသီဒေထ၊ အပိ ကဏှာသု ဇာတိသု။

ဤအံ့ဖွယ်သရဲကို ကြားနာရ၍လည်းကောင်း
စည်းစိမ်၌ အနည်းငယ်သောအပြစ်ကိုလည်းကောင်း မြင်သဖြင့်
အဘယ်ပညာရှိသည် မဲညစ်သောဘဝတို့၌ ကြည်ပါလတ့်နည်း။

၁၀၈။ တသ္မာ တိဟတ္တကာမေန၊ မဟတ္တမဘိကင်္ခတာ။
သဒ္ဓမ္မော ဂရုကာတဗ္ဗော၊ သရတာ ဗုဒ္ဓသာသနံ။

ထို့ကြောင့် ဤဘဝ၌ ဤကိုယ်၏အဖြစ်ဖြင့်
စိတ်ထားကြီးမြတ်မှုကို အလိုရှိကြလော့၊
တရားတော်ကို အလေးဂရုပြုကြလော့၊
ဘုရားရှင်သာသနာကို အောက်မေ့ကြလော့။

မေတ္တေယျဗျာကရဏံ သမတ္တံ။
မေတ္တေယျဗုဒ္ဓဝင်
ပြီးပြည့်စုံပြီ။

နိဂုံးအမှာ

ဤမေတ္တေယျဗုဒ္ဓဝင်ကို မူရင်းသက္ကတဘာသာမှ ပါဠိဆန်အောင် လှယ်ထားပါသည်။ အချို့ဂါထာများ၌ ဝိဘတ်အသုံးကွာသဖြင့် အကွာရာပိုနေတတ်ပါသည်။ အထူးသဖြင့် ပုလ္လိင် တတိယာဗဟုဝုစ် ဝိဘတ်အရာဖြစ်ပါသည်။ ကျန်ဌာနများ၌ ဆန်းကိုက်အောင် အားထုတ်ထားပါသည်။

ဤမေတ္တေယျဗုဒ္ဓဝင်ကို မြန်မာပြန်ရာတွင် သဒ္ဒတ္ထ (=သဒ္ဒါနက်)ကို ဂရုမထားပဲ အဓိပ္ပါယတ္ထ (= အဓိပ္ပါယ်)ကိုသာ ဦးစားပေး၍ ပြန်ပါသည်။ မြန်မာစာဖတ်ပရိသတ် သိလွယ်သောနည်းကိုသုံး၍ မြန်မာပြန်ထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

အနာဂတဝင်ပါဠိနှင့် နှိုင်းယှဉ်၍ ထပ်တူထပ်မျှ သဒ္ဒါတရားပွားနိုင်ကြပါစေသတည်း။

ကျော်လှိုင်
ဝိဇ္ဇာဂုဏ်ထူး (ပါဠိ)၊ မဟာဝိဇ္ဇာ (သက္ကတ)
ပိဋကတ်ဆိုင်ရာ ပါဠိစာပေဌာန
တွဲဖက်ဌာနမှူး(ပါမောက္ခ)
နိုင်ငံတော်ပရိယတ္တိသာသနာ့တက္ကသိုလ်
ရန်ကုန်မြို့။

အနာဂတကာလေ၊
နောင်လာလတံ့သောကာလ၌၊ ဖြာနံ့တေဇော်၊ တုမဲ့ကျော်သား၊
သုံးဘော်လူ့ထိပ်၊ ငါးမာရ်နှိပ်သည့်၊ ဂုဏ်ဟိတ်တွန်းတင်၊
မေတ္တေရှင်နှင့်၊ များဖြင်ပရိသတ်၊ နွယ်တော်မြတ်တို့၊
ပြည့်လတ်ပါရမီ၊ ညီညာသဖြင့်၊
ဘိသေတင့်၍၊ ဘွင့်မဂ်ဥကင်၊
အောင်ပွဲဝင်မည့်၊ ပလ္လင်သီရိ၊ ဗောဓိတဖြာ၊
အခါကာလ၊ ဒေသသက်တန်း၊ ခန်းခန်းဥဿုံ၊ အလုံးစုံကို၊
သုံးဘုံထွဋ်ချာ၊ မြတ်ဘဂဝါက၊ လက်ျာတော်ရုံ၊
ထေရ်အလျှံကို၊ ဗျာသံထုတ်တင်၊
ရှေ့ခွန်းဆင်တော်မူသော

အနာဂတဝင်ကျမ်း

ကလပ်
အမှတ်တံဆိပ်

ဝံသာနုဦးပျို့င် - သွီး မညွှန့်
စာအုပ်နှင့် သင်္ကန်းပရိက္ခရာဆိုင်
အမှတ် ၃၇-၃၈၊ ရွှေတိဂုံဘုရားကြီးဈေးတော်ရုံ၊ ရန်ကုန်မြို့။
၁၃၁၈-ခုနှစ်။

အနာဂတဝင်ကျမ်း

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ

မြတ်စွာဘုရား ဗျာဒိတ်ကြားတော်မူခဏ်း

ဥတ္တမော မေတ္တေယျော ရာမော၊
ပသေနဒိ ကောသလော စ။
အဘိဘူ ဒီဃသောဏိ စ၊
စင်္ကီ စ သုဘော တောဒေယျာဗြာဟ္မဏော။
နာဠာဂိရိ ပလလေယျော၊
ဗောဓိသတ္တာ အနုက္ကမေန၊
သမ္ဗောဓိ လဘန္တိ အနာဂတေ။

ဥတ္တမော၊ မြတ်စွာထသော။ မေတ္တေယျော စ၊ အရိမေတ္တေယျအမည်တော်ရှိသော ဘုရားရှင်၎င်း။ ရာမော စ၊ ရာမမင်း၎င်း။ ပသေနဒိ ကောသလော စ၊ ပသေနဒိကောသလမင်း၎င်း။ အဘိဘူ စ၊ အဘိဘူနတ်မင်း၎င်း။ ဒီဃသောဏိ စ၊ ဒီဃသောဏိအမည်ရှိသော အသူရိန်နတ်မင်း၎င်း။ စင်္ကီ စ၊ စင်္ကီပုဏ္ဏား၎င်း။ သုဘော စ၊ သုဘလုလင်၎င်း။ တောဒေယျာဗြာဟ္မဏော စ၊ တောဒေယျပုဏ္ဏား၎င်း။ နာဠာဂိရိ စ၊ နာဠာဂိရိဆင်၎င်း။ ပလလေယျော စ၊ ပလလေယျဆင်၎င်း။ ဣမေ ဒသ၊ ဤတစ်ကျိပ်ကုန်သော။ ဗောဓိသတ္တာ၊ ဘုရားလောင်းတို့သည်။ အနုက္ကမေန၊ အစဉ်သဖြင့်။ အနာဂတေ၊ နောင်လာလတ္တံ့သောအခါ၌။ သမ္ဗောဓိ၊ သစ္စာလေးပါးတရားကို။ လဘန္တိ၊ ရကြကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဗျာကာသိ၊ ဗျာဒိတ်ထားတော်မူ၏။

♠ မေတ္တေယျော ဥတ္တမော ရာမော၊ ပသေနဒိ ကောသလော ဘိဘူ။
ဒီဃသောဏိ စ သံကစ္စော၊ သုဘော တောဒေယျဗြာဟ္မဏော။
♠ နာဠာဂိရိ ပလလေယျော၊ ဗောဓိသတ္တော ဣမေ ဒသ။
အနုက္ကမေန သမ္ဗောဓိ၊ ပါပုဏိဿန္တိ နာဂတေ။ ။

အဇိတမင်းသား ရဟန်းပြုခဏ်း

လူနတ်ထွတ်ထင်၊ အရှင်မြတ်လှ၊ ဂေါတမဘုရားဖြစ်တော်မူ၍။ ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ဝေဠုဝန်ကျောင်းတော်၌ နေတော်မူသောအခါ အဇာတသတ်မင်းအားစွဲ၍ ထိုမင်း၏မိဖုရား ကဥ္စနဒေဝီ၏ဝမ်း၌ ပဋိသန္ဓေနေ၍ ဆယ်လစေ့လျှင် ဖွား၏။ ထိုသတို့သားအား အဇိတ-ဟူသောအမည်ကို မှည့်ကုန်၏။ ထိုအဇိတမင်းသားကား အခြံအရံမင်းသားငါးရာနှင့် ပြည့်စုံ၏။ တစ်ဆယ့်ခြောက်နှစ်မြောက်လတ်သော် ခမည်းတော် အဇာတသတ်မင်းကြီးသည် မြတ်စွာဘုရားအမွေတော်ကို ခံပါဆို၍ မင်းသားငါးရာရံလျက် အထူးထူးသောဆွမ်းစသော အဖျော်ယမကာတို့ဖြင့်၎င်း၊ ပုဆိုးစသော လျှာဘွယ်ဝတ္ထုတို့ကို များစွာဆောင်စေခဲ့၍ ဝေဠုဝန်ကျောင်းတော်သို့ သွားသောခရီးကို တန်းဆာဆင်စေပြီးမှ ရထား, မြင်း, ဆင်, ခြေသည်, အမတ်, သူဌေး, ပုဏ္ဏားခြံရံလျက် အဇိတမင်းသားကိုခေါ်၍ ဝေဠုဝန်ကျောင်းတော်သို့ သွားလေ၏။ ဘုရားရှင်ထံတော်၌ ရဟန်းပြု၍ အဇိတမင်းသားကား တည်ကြည်ခြင်း၊ ပညာအစရှိသော ကျေးဇူးဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍ အဇိတမထေရ်ဟု ထင်ရှားစွာဖြစ်၏။ မြတ်စွာဘုရားကား အဇိတမထေရ်ကို ခေါ်တော်မူလေ၍ ရာဇဂြိုဟ်ပြည်မှ ကပိလဝတ်ပြည်သို့ ကြွတော်မူလေ၍ နိဂြောဓာရုံကျောင်း၌ နေတော်မူ၏။

ပဇာပတိဂေါတမီ ရွှေသင်္ကန်းယက်ခဏ်း

ထိုသို့ နေတော်မူသောအခါ ပဇာပတိဂေါတမီသည် ဘုရားသခင်အား ရွှေသင်္ကန်းကပ်လှူချင်သော နှလုံးသဒ္ဓါ ကြည်ညိုစွာရှိ၏။ နီလှစွာသောရွှေတို့ဖြင့် ရွှေဖျဉ်းတို့ကို လုပ်စေ၍ ရွှေမှုန်ဖြင့် မြေကိုရော၍ ရွှေဖျဉ်းတို့၌ ပြုစေပြီးမှ ပဇာပတိဂေါတမီကား ဝါစေ့ကို လက်နှင့်ကိုင်၍ ရွှေဝါပင်ပေါက်ပါစေသားဟု အဓိဋ္ဌာန်သစ္စာပြုသဖြင့် ရွှေဖျဉ်းတို့၌စိုက်၍ ရွှေဝါပင်ပေါက်လေ၏။ အပွင့်ကား မဟာလှေကားပွင့်နှင့်တူ၏။ အသီးကား မြအဆင်းနှင့်တူ၏။ ပဇာပတိဂေါတမီကား ဝါပင်ပေါက်လေသော် မိမိလက်ဖြင့်ကောက်၍ ရွှေလင်ပန်း၌ထည့်လျက်

မိမိလက်ဖြင့်ပင် ဘန်၍ ကြိတ်၏။ ဂွမ်းဖြစ်စေ၍ လိပ်၏။ သိမ်မွေ့လှစွာသော ချည်ကိုဝင့်၍ သိမ်မွေ့လှစွာသော ယက်ကန်းသည်ကိုခေါ်၍ ထမင်းအဖျော်စသော ပျား, တင်လဲ, ထောပတ်တို့ကို စားစေ၍ အဝတ်တန်းဆာဆင်ပြင်၍ ယက်ကန်းဇရပ်ကို နံ့သာမျိုးကြဲ၍ လူအကြပ်ကို မြဲစွာထား၍ ယက်စေသော် ပုဆိုးတစ်ထည်ပြီး၏။ အလျားကား တစ်ဆယ့်လေးတောင်၊ အနံကား ခုနစ်တောင် ရွှေကိုခပ်သကဲ့သို့ရှိ၏။ တစ်ထည်သည်လည်း ၎င်းနည်း။ ထိုပုဆိုးတစ်စုံကို ပတ္တမြားကြုတ်တွင်ထည့်၍ ပန်းနံ့သာအထုံအခိုးအမွှေးများစွာ လက်စွဲလျက် ရွှေသင်္ကန်းထည့်သော ပတ္တမြားကြုတ်ကို မိမိခေါင်းထက်ရွက်၍ ဆွမ်းစသောများစွာသောလှူဘွယ်ဝတ္ထုကို ဆောင်၍ တံခွန်ပန်းနံ့သာလက်စွဲလျက် သာကီဝင်မင်းသား, မင်းသမီးငါးရာခြံရံလျက် နိဂြောဓာရုံကျောင်းတော်သို့ သွားလေသော် ဘုရားရှင်လည်း ကြယ်များအပေါင်းခြံရံလျက်ထွက်သော လပြည့်ဝန်းကဲ့သို့ သင်္ဃာတော်အပေါင်းခြံရံလျက် ရောင်ခြည်တော်ခြောက်ပါးကိုလွှတ်၍ ရွှေသလွန်ထက် နေတော်မူ၏။

ရွှေသင်္ကန်းကပ်လှူခြင်း

မိထွေးတော်ဂေါတမီကား ဘုရားရှင်အထံတော် မနီးမဝေးသော အရပ်၌ ငါးပါးသောရှိခိုးခြင်းဖြင့် ရှိခိုး၍နေ၏။ ကိုယ်တော်၏ တင့်တယ်ခြင်းကိုမြင်၍ ပတ္တမြားကြုတ်ကိုဘွင့်လျက် တစ်စုံသော ရွှေသင်္ကန်းကိုကိုင်လျက် နားတော်လျှောက်၏။"ဘုန်းတော်ခြောက်ပါးနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသောမြတ်စွာဘုရား အကျွန်ုပ်သည် ဘုရားရှင်ကိုရည်၍ အကျွန်ုပ်လက်ဖြင့် စင်ကြယ်စွာယက်လုပ်ရသော ဤသင်္ကန်းကို အကျွန်ုပ်အား သနားသဖြင့် ခံယူတော်မူပါ"ဟု တောင်းပန်၏။ တစ်ထည်ကို မြတ်စွာဘုရား ခံယူတော်မူ၏။ တစ်ထည်ကို သံဃာအားလှူဟု မိန့်တော်မူ၏။ မိထွေးတော်လည်း မြတ်စွာဘုရားစကားတော်ကို ဝန်ခံ၍ ရွှေသင်္ကန်းတစ်ထည်ကို သံဃာအား ကပ်လေသော် ရှစ်ကျိပ်သော မဟာထေရ်တို့သည်၎င်း၊ တစ်ပါးသောရဟန်းတို့သည်၎င်း မခံဝံ့ကုန်။

ထိုရောအခါ မေတ္တေယျဘုရားအလောင်းဖြစ်သော အဇိတမထေရ်ကား ရဟန်းများအလယ်၌နေလျက် ကြံ၏။ ဘုရားမြတ်စွာကား မိထွေးတော်၏အကျိုးကို များစွာလိုသည်ဖြစ်၍ မိန့်တော်မူသည်ဟုနှလုံးသွင်း၍ ဘုရားအလောင်းတော်ဖြစ်သော ယောကျ်ားမြတ်ကား မကြောက်မရွံ့ ခြင်္သေ့မင်းကဲ့သို့ ရွှေအဆင်းနှင့်တူသောပုဆိုးကို ခံလေ၏။ ထိုရောအခါ ရဟန်းပရိသတ်တို့သည် အုတ်အုတ်ကျက်ကျက်သော အသံသည်ဖြစ်လတ်၍ ရှစ်ကျိပ်သောမဟာထေရ်တို့သည်၎င်း၊ တစ်ပါးသောရဟန်းတို့သည်၎င်း မခံဝံ့သောရွှေသင်္ကန်းကို တစ်ယောက်သောအညတြရဟန်းခံလေ၏ဟု ကဲ့ရဲ့သောစကားကို သောသောသည် ဆိုကြကုန်၏။ ထိုစကားကို ဘုရားရှင် ကြားတော်မူ၍ ပရိသတ်အပေါင်းကို ကြည့်တော်မူမြဲကြည့်၏။ ခပ်သိမ်းသောသူတို့၏ ယုံမှားခြင်းကို ဖျောက်ပေအံ့ဟု "ချစ်သားရဟန်းတို့ ဤရဟန်းကို အညတြစကားဖြင့် မဆိုကြလင့်၊ ဤရဟန်းသည် သာမညမဟုတ်ပေ။ ဘုရားအလောင်းပေတည်း။ တိမ်ဖုံးသောနေကဲ့သို့ ပြာလွှမ်းသောမီးကဲ့သို့ မနုဿလိင်္ဂနှင့် ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍ နောင်သောအခါ မေတ္တေယျဘုရားဖြစ်လတ္တံ့ဟု မိန့်တော်မူပေ၏။

အဇိတမထေရ်သပိတ်ယူခဲ့ပြီး ဆုတောင်းခန်း

ထိုရောအခါ ဘုရားရှင်ကား အာနန္ဒာကို ခေါ်တော်မူ၍ ကျောက်သပိတ်ကိုယူခဲ့ဟု မိန့်တော်မူ၏။ ညီတော်အာနန္ဒာလည်း နတ်သားလေးယောက်လှူသော အနားလေးရစ်ရှိသော မြကျောက်သပိတ်ကိုယူခဲ့၍ မြသပိတ်ကို ကပ်လေ၏။ ဘုရားရှင်လည်း လက်ဝါး-ပေါ်တွင်တင်၍ ကောင်းကင်သို့ လွှတ်တော်မူလိုက်၏။ အတိုင်းမသိသော စကြာဝဠာတိုက်ကို လွှမ်း၍သွားလေသော် ရှစ်ကျိပ်သောမထေရ်တို့သည်၎င်း၊ ထိုမှတစ်ပါးသော ရဟန်းသည်၎င်း၊ လွှတ်လိုက်သောသပိတ်ကို ယူချေဟု စေတော်မူ၏။ တစ်ယောက်သောသူမျှ ယူဆောင်အံ့သောငှာ မတတ်နိုင်သော် အဇိတမထေရ်ကို ခေါ်တော်မူ၍ ငါလွှတ်လိုက်သော သပိတ်ကို ယူချေလော့ဟု စေတော်မူ၏။ အဇိတမထေရ်လည်း ဝန်ခံ၍ သွားလေသော် တခဏခြင်းပင် သပိတ်တော်ကို

ဆောင်ခဲ့၍ ရောက်လေ၏။ ထိုရောအခါ အဇိတမထေရ်ကား မိမိရသော ရွှေဖျဥ်းကို ဘုရားရှင်နေတော်မူသော ညောင်စောင်းထက်၌ ဗိတာန် ကြက်၍ လှူ၏။ လှူပြီးသောကာလ ဆုတောင်း၏။

အကျွန်ုပ်ကား မြတ်စွာဘုရားကို ဗိတာန်ကြက်၍လှူသော အကျိုးအားဖြင့် အကျွန်ုပ်ဘုရားဖြစ်သောအခါ၌ ရတနာခုနစ်ပါးတို့ဖြင့် ပြီးသော ရွှေပန်းဆိုင်း, ငွေပန်းဆိုင်း, သန္တာပန်းဆိုင်း, ပုလဲပန်းဆိုင်း တို့ဖြင့် ပြီးသည်၊ ၎င်းတန်းဆာဆင်လျက် တစ်ဆယ့်နှစ်ယူဇနာရှိသော ဆန်းကြယ်တင့်တယ်စွာသော ဗိတာန်သည် ဖြစ်စေသတည်းဟု ဆု- တောင်းပြီးသော် တင့်အပ်သောအရပ်၌ ဘုရားရှင်ကို ငါးပါးသောရှိခိုး ခြင်းဖြင့် ရှိခိုး၍ နေ၏။ ဘုရားရှင်လည်း ပြုံးတော်မူ၏။ ထိုရောအခါ တရားဘဏ္ဍာစိုးဖြစ်သော အာနန္ဒာမထေရ်သည် နေရာမှထ၍ ရှိခိုးလျက် ပြုံးတော်မူသောအကြောင်းကို အကျွန်ုပ်အား ဟောတော်မူပါလောဟု တောင်းပန်လေ၏။ မြတ်စွာဘုရားကား နံ့သာမှုန့်ထည့်သော ရွှေကြုတ် ကို ဖွင့်ဘိသကဲ့သို့ ပရိသတ်အဆုံးတိုင်အောင် ကြားစေလျက် အာနန္ဒာ အဇိတမည်သော ရဟန်းသည် ဤဘဒ္ဒကမ္ဘာ၌ပင် အရိမေတ္တေယျဘုရား ဖြစ်လတ္တံ့သတည်းဟု ဗျာဒိတ်ထားတော်မူ၍ အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ဝင်စား တော်မူလေ၏။ အရဟတ္တဖိုလ်မှ ထတော်မူလတ်သော် ထိုရောအခါ တရားစစ်သူကြီးဖြစ်သော သာရိပုတ္တရာမထေရ်သည် ရဟန်းတို့အလိုကို သိ၍ လက်အုပ်ချီကာ ရှိခိုးလျက် နားတော်လျှောက်၏။ အဇိတရဟန်း ကား အဘယ်နံရောအခါ၌ အဘယ်သို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့် မေတ္တေယျဖြစ်လတ္တံ့နည်း။ အကျွန်ုပ်အား သနားခြင်းကိုစွဲ၍ ဟောတော် မူပါဟု တောင်းပန်လျှောက်ထား၏။

မြတ်စွာဘုရားသည် ရှင်သာရိပုတ္တာအား
အနာဂတဝင်ကျမ်းကို ဟောတော်မူခဏ်း

မြတ်စွာဘုရားသည် သာရိပုတ္တရာအား ဤအနာဂတဝင် ကျမ်းကို ဟောတော်မူ၏။ မေတ္တေယျဘုရားသည် အဘယ်သို့သော အခါ၌ ဖြစ်လတ္တံ့နည်းဟူမူကား ချစ်သား သာရိပုတ္တရာ၊ ငါဘုရား

ပရိနိဗ္ဗာန်လွန်၍ ကာလကြာသော် ငါးပါးသောကွယ်လွန်ခြင်းဖြင့် ကွယ်လတ္တံ့၊ ငါးပါးသောကွယ်ခြင်းဟူသည်ကား (၁) ပဋိသမ္ဘိဒါခေတ်ကွယ်ခြင်း၊ (၂) မဂ်, ဖိုလ်ကွယ်ခြင်း၊ (၃) အကျင့်ကွယ်ခြင်း၊ (၄) ပရိယတ္တိ-ပိဋကတ်သုံးပုံကွယ်ခြင်း၊ (၅) သံဃာကွယ်ခြင်း၊ ဤငါးပါးတည်း။

ပဋိသမ္ဘိဒါလေးပါးနှင့်ပြည့်စုံသော ရဟန္တာခေတ်ကွယ်ခြင်း

ချစ်သား သာရိပုတ္တရာ ငါဘုရားလွန်၍ အနှစ်တစ်ထောင်ရှိလေသော် ပဋိသမ္ဘိဒါလေးပါးနှင့်ပြည့်စုံသော ရဟန္တာအဖြစ်ကို မရလတ္တံ့သတည်း။

မဂ်ဖိုလ်ကွယ်ခြင်း

ထိုနောက်သောအခါ၌ သောတာပတ္တိဖိုလ်, သကဒါဂါမိဖိုလ်, အနာဂါမိဖိုလ်ကိုသာ ရနိုင်လတ္တံ့သတည်း။

အကျင့်ကွယ်ခြင်း

ထို့နောင် အဆုံးစွန်သော ပါရာဇိကကိုသာ စောင့်လတ္တံ့၊ ပါရာဇိကစောင့်သော ရဟန်းတို့ကာလ၌လည်း အနှစ်တစ်ထောင်တည်လေ၏။ ထိုရောအခါ အဆုံးစွန်သော ရဟန်းတစ်ယောက်သည် သီတင်းပျက်ခြင်း၊ အသက်ကုန်ခြင်းသို့ ရောက်လေသော် ဤကားအကျင့်ကွယ်သည်မည်၏။

ပရိယတ္တိကွယ်ခြင်း

ပရိယတ္တိကွယ်ခြင်းဟူသော်ကား တစ်ရွေ့ရွေ့ကြာလေသော် အမျိုးယုတ်သော မင်းတို့သည် တရားမစောင့်လတ္တံ့၊ မင်းမစောင့်လတ်သော် အမတ်စစ်သူကြီး မစောင့်လတ္တံ့၊ အမတ်စစ်သူကြီး မစောင့်လတ်သော် ပြည်သူ, နိဂုံးသူတို့ မစောင့်လတ္တံ့၊ ထိုအခါတွင် မိုးကောင်းစွာ မရွာ၊ မရွာလတ်သော် ကောက်ပဲမကောင်းလတ္တံ့၊ ကောက်ပဲမကောင်းလတ်သော် ဒါယကာတို့သည် ပစ္စည်းလှူအံ့သောငှာ မတတ်နိုင်၊

မတတ်နိုင်သော် ရဟန်းတို့သည် ပစ္စည်းမရ၊ မရလတ်သော် တပည့်သားတို့အား သင်္ဂြိုဟ်ချီးမြှောက်ခြင်းကို မပြုရလတ္တံ့၊ နောက်ကျလတ်သော် ပရိယတ္တိယုတ်လေ၍ ရှေးဦးစွာ ပဋ္ဌာန်းကျမ်းကြီးကွယ်လတ္တံ့၊ ထိုနောက် ယမိုက်ကွယ်လတ္တံ့၊ ထိုနောက် ပိဋကတ်သုံးပုံ ကွယ်လတ္တံ့၊ ထိုနောက် အင်္ဂုတ္တရနိကာယ်၊ ထို့နောက် ကထာဝတ္ထု၊ ထို့နောက်ပုဂ္ဂလပညတ်၊ ထို့နောက် ဝိဘင်းကျမ်း၊ ထို့နောက် မဇ္ဈိမနိကာယ်၊ ခုဒ္ဒကနိကာယ်၊ ဒီဃနိကာယ် ကွယ်လတ္တံ့၊ ထို့နောက် ဝေဿန္တရာ ကွယ်လတ္တံ့၊ အပဏ္ဏကဇာတ်တို့သည် ကွယ်လတံ့၊ ဂါထာလေးပုဒ်ရှိသေး၏။ နောင်ကာလသော် သဒ္ဓါကြည်ညိုသော မင်းတစ်ယောက်သည် အသပြာထောင်ထုပ်ကို ဆင်ဦးခေါင်းထက်တင်၍ ဘုရားမြတ်စွာ ဟောတော်မူသော တရားလေးပုဒ်, လေးဂါထာကို ဟောပြောနိုင်သောသူတို့ကို တွေ့လျှင် ဤအသပြာထောင်ထုပ်ကို ယူစေဟူ၍ ပြည်လေးမျက်နှာကို လှည့်စေ၏။ ထိုသို့ လှည့်လည်စေသော်လည်း တရားဟောသောသူကို မရနိုင်။ ထိုဥစ္စာကို သွင်းပြန်ရလတ္တံ့သတည်း။ ထိုအခါ ပရိယတ္တိကွယ်သည်မည်၏။

သံဃာကွယ်ခြင်း

နောက်ကာလသော် ဖန်ရည်စွန်းသောသင်္ကန်းဖြင့် အဘယ်အကျိုးရှိအံ့နည်းဟု တစ်ထွာ, တစ်မိုက်ဆုတ်၍ ဆံပင်၌ရှင်း၊ လည်၌ရှင်း၊ လက်၌ရှင်း ကပ်စေ၍ မယား, သားမွေးကုန်အံ့သတည်း။ နောင်ကာလသော် ထိုမယား, သားမွေးခြင်း၊ လယ်လုပ်ခြင်း၊ ကုန်သွယ်ခြင်းကို ပြုလုပ်၍ လက်၌နား၌ကပ်သော သင်္ကန်းရှိသောသူကို ဘုရားမြတ်စွာ၏ သင်္ကန်းတော်အမှတ်ဖြင့် ရည်၍လှူ၏။ လှူရသောအကျိုးကို မရေမတွက်နိုင်ဟူ၍ ချစ်သား သာရိပုတ္တရာ ငါဘုရားဟောတော်မူ၏။ နောင်ကာလသော် သင်္ကန်းဖြင့် အဘယ်ပြုအံ့နည်းဟု တောချုံပေါ်စွန့်လေအံ့၊ ချစ်သား သာရိပုတ္တရာ ဤသည်သာလျှင် ရဟန်းသဏ္ဍာန်ကွယ်လေသည်မည်၏။

ရောင်တော်ပြန်ဘုရား တရားဟောခန်း

ထိုသို့ အနှစ်ငါးထောင်စေ့လေသော် ငါဘုရား၏ သာသနာတော်သည် ပူဇော်သက္ကာရကို မရသည်ဖြစ်၍ ပူဇော်သက္ကာရ-ရရာသို့ သွားလတ္တံ့။ ငါဘုရား၏ ဓာတ်တော်, မွေတော်တို့သည် လူ့ပြည်, နတ်ပြည်, ဗြဟ္မာ့ပြည်, နဂါးပြည်၌ရှိ၏။ ထိုရှိသောဓာတ်တော်တို့သည် ပြောင်းကြွ၍ မဟာဗောဓိမဏ္ဍိုင်၌သာ စည်းဝေးစုပုံ၍ ငါဘုရား၏နိမ္မိတ သဏ္ဍာန်တော်ကို ဖန်ဆင်း၍ ယမိုက်ပြာဋိဟာကို ပြလတ္တံ့သတည်း။ ထိုရောအခါ ထိုအရပ်သို့ လူများမရောက်နိုင်၊ စကြဝဠာတစ်သောင်း၌ နေသော နတ်ဗြဟ္မာတို့ရောက်၍ ယနေ့ကား အားဆယ်ပါးနှင့်ပြည့်စုံ တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် ပရိနိဗ္ဗာန်ဝင်စံအံ့သတည်း။ ယနေ့မှစ၍ အမိုက်အတိသာဖြစ်လတ္တံ့သည်ဟူ၍ ငိုကြွေးကြကုန်အံ့၊ ထိုရော အခါ ရောင်တော်ပြလတ်၍ ဂန္ဓမာဒနတောင်မှ တရားဟောလတ္တံ့၊ နတ်, ဗြဟ္မာအပေါင်းတို့ကား ကုဋေတစ်သိန်းမျှ ကျွတ်လတ္တံ့၊ ထို့နောင်မှ တေဇောဓာတ်လောင်၍ အကြွင်းမရှိ အနုပါဒိသေသနိဗ္ဗာန်သို့ ဝင်စံတော်မူအံ့။

ဆုတ်ကပ်အပိုင်းအခြား

ချစ်သားသာရိပုတ္တရာ ထိုရောအခါ အမိုက်အတိသာဖြစ်၍ မကောင်းမှုကို ပြုကြကုန်၏။ လူတို့အသက်သည် ယုတ်လတ္တံ့၊ တစ်ရာကသည် ကိုးဆယ်၊ ရှစ်ဆယ်၊ ခုနစ်ဆယ်၊ ခြောက်ဆယ်၊ အစဉ်အတိုင်း ယုတ်၍ ငါးနှစ်ရှိသော ယောက်ျားမိန်းမတို့သည် အိမ်ထောင်ကြ၍ တစ်ဖန် ခြောက်နှစ်၊ ခုနစ်နှစ်ရှိလျှင် မြေး, မြစ်ဖြစ်လတ္တံ့၊ ထိုရောအခါ ကပ်သုံးပါးဖြစ်လတ္တံ့၊ မွတ်သိပ်ခြင်းအန္တရာယ်၊ အနာအန္တရာယ်၊ လက်နက်အန္တရာယ်ဟူ၍ အန္တရာယ်သုံးပါး ဖြစ်လတ္တံ့၊ ထိုရောအခါ အနာအန္တရာယ်ဖြစ်၍ သေသောသူတို့သည် နတ်ရွာ၌ဖြစ်လတ္တံ့၊ မွတ်သိပ်ခြင်းအန္တရာယ်နှင့် သေသောသူတို့သည် ပြိတ္တာဖြစ်လတံ့၊ လက်နက်ဖြင့် သေသောသူတို့သည် ငရဲ၌ဖြစ်လတ္တံ့။

ချစ်သား သာရိပုတ္တရာ လူတို့မေ့လျော့၍ ဝိသုကြုံနုတ်သား ဆုံးမလတ္တံ့။

အိုလူများတို့ ယနေ့မှစ၍ ခုနစ်ရက်တိုင်လတ်သော် လူတို့သည် အချင်းချင်း သမင်သား၊ ငါးအမှတ်ဖြင့် ထိုးခုတ်သတ်ဖြတ်ကြလတ္တံ့၊ ပုဆိုးစွတ်၍ မျက်ရည်ယိုလျက် ဆုံးမလတ္တံ့၊ ထိုဘေးမှ လွတ်လိုသော သူတို့သည် ခုနစ်ရက်စာယူ၍ တစ်ယောက်ချင်းသာ တောင်မြောက် ချောက်ကြား၌ လူချင်းမတွေ့လေအောင် ပုန်းလေကုန်၊ ခုနစ်ရက်လည်မှ လာလှည့်ကုန်ဟု ဝိသုကြုံနုတ်သား ဆုံးမလတ္တံ့။

အချို့သောသူတို့သည်လည်း လုလင်ဆိုသောစကားသည် ဟုတ်ပေလတ္တံ့ဟု ပညာရှိသောသူတို့သည် ခုနစ်ရက်စာယူ၍ ပုန်းကုန်လတ္တံ့၊ ထိုရောအခါ အချင်းချင်းသတ်၍ အရိုးအသားတို့ပြည့်လတ္တံ့၊ ထို့နောက်မှ မိုးကြီးစွာရွာလတ်၍ အရိုးအသားတို့သည် မျောလတ္တံ့၊ ထို့နောင် ပုဆိုးမိုးရွာလတ္တံ့၊ ထိုပုန်းသောသူတို့သည် ပုန်းရာမှလာလေသော် လူများမမြင်၍ ငိုကြွေးလတ်ကုန်အံ့၊ ပုန်း၍နေသောသူတို့သည် ကောင်းမွန်စွာ သီလသီတင်းသုံးခြင်းကို ပြုကုန်အံ့။

တက်ကပ်အပိုင်းအခြား

ချစ်သား သာရိပုတ္တရာ ထိုရောအခါ အနှစ်တစ်ဆယ်နေရသောသူတို့၏သားသည် အနှစ်နှစ်ဆယ်နေရလတ္တံ့၊ အနှစ်နှစ်ဆယ်နေရသောသူတို့၏သားသည် အနှစ်လေးဆယ်နေရ၏။ လေးဆယ်နေရသောသူတို့၏သားသည် ရှစ်ဆယ်နေရ၏။ ထိုသူတို့၏အသက်လည်း အစဉ်အတိုင်း တက်လေ၍ အသက်အသင်္ချေ မရေမတွက်နိုင်အောင် တက်လေ၍ ကောင်းမှုကိုသာပြုကုန်၏။ ထိုရောအခါ လူတို့သည် ဆင်းရဲခြင်းဟူသည် အသို့နည်းဟူ၍ မသိလတ္တံ့၊ လူတို့၏အသက်သည် ကြာတင်၍ ရှည်လျားလတ်သော် အိုခြင်း၊ နာခြင်း၊ သေခြင်းစသော လက္ခဏာတို့သည် မထင်မမြင်လတ္တံ့၊ ထိုသို့ မထင်သည်ဖြစ်၍ တရားပျက်ပြီးလျှင် အသင်္ချေယျတန်းမှ တဖြည်းဖြည်းဆုတ်ယုတ်၍ တစ်သိန်းတိုင်အောင် ရေတွက်နိုင်လတ္တံ့၊ ထိုရောအခါ လူတို့သည် မိန်းမလျှင်

လည်း နတ်သမီးနှင့်တူ၏။ ယောကျ်ားလျှင်လည်း နတ်သားနှင့်တူ၏။ ထိုယောကျ်ား မိန်းမတို့သည် ထိမ်းမြားမင်္ဂလာပြုလတ္တံ့သတည်း။ သဘင်ခံလျက် စမွာယ်၍ နတ်ပြည်ကဲ့သို့ရှိလတ္တံ့၊ မိုးကား ဆယ်ရက်တစ်ခါ, လခွဲတစ်ခါ, ညဥ့်သန်းခေါင်ကိုသာ မြေသြဇာတက်စေ၍ ရွာရ၏။ ထိုရောအခါ သုံးပါးသောအန္တရာယ်ရှိ၏။ ထိုသုံးပါးဟူသည်ကား ထမင်းအဆီရစ်သောအနာ, ထမင်းမစားချင်သောအနာ, အိပ်ချင်သောအနာ, ထိုမှတစ်ပါးသော အနာမျိုးတို့သည် မရှိကုန်လတံ့။

ကေတုမတီပြည်ကြီး၏အကြောင်း

ချစ်သား သာရိပုတ္တရာ ထိုရောအခါ အလျားတစ်ဆယ့်နှစ်ယူဇနာ, အနံ ခုနစ်ယူဇနာရှိသော ကေတုမတီပြည်ကြီး၌ အတိုင်းမသိသော ဆင်, မြင်း, ရထား, ဗိုလ်ပါခုနစ်ပါးနှင့်ပြည့်စုံသော သင်္ခစကြာဝတေးမင်းသည် ရန်သူတို့ကို ဆုံးမလျက် မင်းပြု၍နေလတ္တံ့၊ ပြည်အလယ်၌ ရတနာ ၇-ပါးအတိပြီးသော တံတိုင်းရံလျက် မျက်စိဖြင့်စိန်းစိန်းကြည့်သော် မတတ်နိုင်ကောင်းသော အရောင်အဝါဖြင့် အစောက်ကား ၂၅-ယူဇနာ, အချင်းကား ၁-ယူဇနာခွဲရှိသော ရတနာ ၇-ပါးအတိပြီးသော ပြာသာဒ်ယာဥ်ပေါက်လတံ့။ မဟာပနာဒမင်းလည်း ရှေးနေလေဘူးသည်ဟု ကျမ်းဆို၏။ ထိုပြာသာဒ်၌ သင်္ခစကြဝတေးမင်းသည် ချမ်းသာခံ၍နေလတံ့။ ထိုကေတုမတီပြည်၏ ထက်ဝန်းကျင်၌ အထူးထူးသော ရေကန်တို့သည် ကြာမျိုးငါးပါးဖြင့် ဖုံးလွှမ်းလျက် အနံ့တို့သည် တကြိုင်ကြိုင်လှိုင်ကုန်၏။ ထိုပြည်ထက်ဝန်းကျင်၌ မင်းဥယျာဥ်တို့သည် ပန်မျိုးစေ့စုံလျက် မြရည်သွန်းသကဲ့သို့ ပွင့်ကုန်၏။ ပန်းမျိုးတို့၏အနံ့တို့သည် တကြိုင်ကြိုင်လှိုင်ကုန်၏။ ကေတုမတီ၏အလယ်၌ရင်း၊ မြို့တံခါးလေးမျက်နှာ၌ရင်း ပြာသာဒ်အရံတိုင်အရံတိုင်း၌ ပဒေသာပင်တို့သည် ကောင်းစွာပေါက်လတံ့။ ထိုပဒေသာပင်တို့၌ အဖြူ, အနီ, အဝါ, အရွှေ, အစိမ်း, အမဲ, အကြောင်အကြား, ပြိုးပြိုးပြက်ရှိသော နတ်ပုဆိုးတန်ဆာတို့သည်ရင်း၊ ကာသိကရာဇ်တိုင်း၊ ခေါမတိုင်း၊ ကောဇျမ္ဗရာဇ်တိုင်းတို့၌ဖြစ်သော ပုဆိုးတို့သည်ရင်း လူ့ပြည်၌ထမင်းဘောဇဥ်အဖျော်

စသော လူတို့၌သုံးဆောင်စားသောက်ကောင်းသော အမြိန်အရသာဟူ သမျှလည်း ပဒေသာပင်၌သာလျှင် တွဲရရွဲရှိလတ့်။ တံခါးလေးမျက်နှာ၌ ဂှင်း၊ သာယာစွာသော ရွှေဇရပ်တို့သည် ပေါက်ကုန်လတ့်။

ချစ်သား သာရိပုတ္တရာ ထိုအခါ၌ ဥတုသုံးပါးသည် မပူ, မချမ်း ပြကတေ့သာဖြစ်လတ့်။ မြစ်တို့သည် အကြေအညာမစီးဘဲ နေ လတ့်။ ကြည်လင်သန့်ရှင်း၏။ ညွန်ကင်း၏။ ပုလဲကျဘိသကဲ့သို့ ရှိ၏။

ချစ်သား သာရိပုတ္တရာ ထိုရောအခါ ဆန်တစ်ပင်သီးသော အသီးကား လှည်းခုနစ်ထောင်နှစ်ရာခုနစ်ဆယ့်နှစ်စီးနှစ်ဆယ့်ခြောက်တင်း နှင့် (လှည်း-၇၂၇၂-စီး ၂၆-တင်း ၂-တုံ) နှစ်တုံရှိ၏။ အလုံးကား လုံးပတ် သုံးထွာရှိ၏။ ချစ်သား သာရိပုတ္တရာ ထိုရောအခါ လူတို့သည် ပဒေ- သာပင်၌ဖြစ်သော အမြိန်အရသာနတ်သြဇာကဲ့သို့သော အစားတို့ကို စားကုန်လျက် ပတ္တမြား, နားဋောင်းကိုသာ ဝတ်ကုန်လျက် စန္ဒကူး သရက္ခန် နံ့သာကိုသာ လိမ်းကုန်လျက် လက်စွပ်, ပုတီး, ခြေကျဉ်း စသော လူတို့ ဆင်ယင်အပ်သော တန်ဆာတို့ကိုသာ ဆင်ယင်လျက် ကာသိကရာဇ်တိုင်း၌ဖြစ်သော ပုဆိုးကိုသာ ဝတ်ကုန်လျက် နတ်စည် စောင်းညှင်းတို့ကိုသာ တီးမှုတ်လျက် ချမ်းသာခံ၍နေလတ့်။ ချစ်သား သာရိပုတ္တရာ တစ်သောင်းယူဇနာရှိသော ဇမ္ဗူဒီပါကျွန်းကား တာဝ- တိံသာနတ်ပြည်ကဲ့သို့ ဖြစ်လတ့်၊ ထိုရောအခါ လူတို့သည် နက္ခတ် ကစားလတ့်၊ နတ်တို့သည် သဘင်ကဲ့သို့ ပျော်ပါးလတ္တံ့။

အရိမေတ္တေယျဘုရားအလောင်း ပဋိသန္ဓေယူခဏ်း

ချစ်သား သာရိပုတ္တရာ ထိုရောအခါ မေတ္တေယျဘုရား အလောင်းကား တစ်ဆယ့်ခြောက်သချေ်နှင့် ကမ္ဘာတစ်သိန်း ပါရမီဖြည့် စေ၍ စွန့်ခြင်းကြီးငါးပါးကိုစွန့်၍ ပါရမီဆယ်ပါး အပြားသုံးဆယ်တို့ကို ဖြည့်ကျင့်ပြီးလျှင် တုသိတာနတ်ပြည်၌ဖြစ်လတ့်၊ ထိုတုသိတာနတ်ပြည်၌ မေတ္တေယျဘုရားလောင်း တန်ခိုးသတင်းကျော်စောလတ်၍ စကြာဝဠာ တစ်သောင်း၌နေကုန်သော နတ်တို့သည် ဘုရားဖြစ်စိမ့်သောငှာ တောင်း ပန်လာ၍ ငါးပါးသောကြည့်ခြင်းဖြင့်ကြည့်၍ တစ်ဆယ့်ရှစ်ကုဋေသော

အရှုံနှင့်တကွ တုသိတာနတ်ပြည်မှစုတေခဲ့၍ ကေတုမတီမင်းနေပြည်၌ သင်္ခစကြာဝတေးမင်းနှင့် တိုင်ပင်ကြံစည်ဘက် ကိုးကွယ်ရာဖြစ်သော အတိတ်, အနာဂတ်ကို သိမြင်နိုင်၍ ပစ္စုပ္ပန်သံသရာ အစီးအပွားကို ဆုံးမတတ်သော သုဗြဟ္မအမည်ရှိသော ပုဏ္ဏားကြီး၏ခင်ပွန်းမ-ဖြစ်သော ဗြဟ္မဝတီအမည်ရှိသော ပုဏ္ဏေမဝမ်း၌ ပဋိသန္ဓေနေလတ္တံ့၊ ထိုရောအခါ တစ်သောင်းသော လောကဓာတ်လှုပ်လတ္တံ့၊ ဆယ်လလွန်လျှင် ဣသိ-ပတန သမင်တောမှာ ဘွားလတံ့၊ အဇိတဟူသော အမည်ကိုမှည့်လတ္တံ့၊ ဘွားဘက်ကား တစ်ဆယ့်ရှစ်ကုဋေတည်း။ အမတ်ကြီးချည်းဖြစ်လတ္တံ့။

အလောင်းတော်သည် လောကစည်းစိမ်းကို စံတော်မူခဏ်း

အဇိတမင်းသားအား လောကစည်းစိမ်ကိုခံစားစိမ့်သော ငှာ ရတနာခုနစ်ပါး အတိပြီးသော အရောင်အဝါ ထွန်းတောက်လျက် နေမင်း၏ရောင်ခြည်ကဲ့သို့ မျက်စိစိန်းစိန်းမကြည့်ဝံ့သော အရောင်တို့ ဖြင့် တင့်တယ်သော ပြာသာဒ်လေးဆောင်တို့သည် ပေါ်လတ္တံ့။ တစ်ဆောင်တစ်ဆောင်သော ပြာသာဒ်၌ ခန်းတိုက်ခုနစ်ထောင်စီ၊ တစ်ဘက်တစ်ဘက်၌ ပတ္တမြားကျောက်ရွဲစီသော ကိုးပါးသောနဝရတ်ဖြင့် ပြီးသော ပလ္လင်ခုနစ်ထောင်စီ၊ ရတနာခုနစ်ပါးတို့ဖြင့်ပြီးသော ထီးဖြူ ခုနစ်ထောင်စီ၊ အထူးထူးသော သားမွေးတို့ဖြင့်ပြီးသော ညောင်စောင်း ခုနစ်ထောင်စီ၊ တစ်ဆောင်တစ်ဆောင်သော ပြာသာဒ်၌ ရတနာခုနစ်ပါး တို့ဖြင့်ပြီးသော ရွှေအိုးကြီးလေးလုံးစီ ပေါ်လတ္တံ့၊ တစ်လုံးတစ်လုံးသော ရွှေအိုး၏အဝကား တစ်ယူဇနာတည်း။ ရွှေအိုး၏အစောက်ကား မြေကြီး အမျှတည်း။ ထိုရွှေအိုးတစ်လုံးတစ်လုံး၌ ပဒေသာပင်ခြောက်ပင်, ခြောက် ပင်ပေါ်လတ္တံ့။ တစ်ဆောင်တစ်ဆောင်သောပြာသာဒ်၌ ရတနာခုနစ် ပါးတို့ဖြင့် တန်းဆာဆင်လျက် ရွှေတန်းခွန်ဆောက်သော ခုနစ်ထောင် သော ဆဒ္ဒန်ဆင်မင်းတို့သည် ရှိလတ္တံ့၊ တစ်ကိုယ်လုံးကို တန်းဆာဆင် သော ဝလာဟကသိန္ဓောမြင်း တစ်ထောင်ကသော ခုနစ်ရာသော ရထား တို့သည်လည်း ဖြစ်လတ္တံ့၊ တစ်ဘုံတစ်ဘုံ၌ အမျိုးအနွယ်အားဖြင့်

မြတ်သော အဆင်းငါးပါးနှင့်ပြည့်စုံသော နတ်သမီးနှင့်တူသော ရတနာ အတိ တန်းဆာဆင်လျက် မောင်းမတစ်သောင်းခြောက်ထောင်စီ ရံလတ္တံ့၊ တစ်ဘုံတစ်ဘုံ၌ ကခြင်း, သီခြင်း, တီးမှုတ်ခြင်း၌ တတ်သိလိမ်မာသော ရှုချင်ဘွယ် တင့်တယ်ခြင်း, စမွယ်ခြင်းနှင့်ယှဉ်သော စင်ကြယ်သောအမျိုး၌ ဖြစ်သော ခုနစ်ထောင်သော ကခြေသည်တို့ဖြစ်လတ္တံ့။

ချစ်သား သာရိပုတ္တရာ အဇိတမင်းသား၏ မိဖုရားမြတ်ကား စန္ဒမုက္ခီအမည်ရှိ၏။ စန္ဒမုခီမိဖုရားကား မောင်းမအပေါင်းခြံရံလျက် အကျင့်သီလသတင်းနှင့် ပြည့်စုံ၏။ အပြစ်ခြောက်ပါးကင်း၏။ ကြန်အင် ငါးပါးနှင့်ညီ၏။ အလွန်အဆင်းလှ၏။ လူမတူ နတ်မမျှ အလွန်လှပသဖြင့် ရှု၍မငြီးသည်ဖြစ်လတ္တံ့။ စန္ဒမုခီမိဖုရားကိုယ်မှာ စန္ဒကူးသရက္ခန်အနံ့ ကြိုင်၏။ ကိုယ်ရောင်ဖြင့် တစ်ဆယ့်နှစ်တောင်သောအရပ်သို့ ထွန်းနိုင် ၏။ ကိုယ်အသားကား ဝါဂွမ်းကဲ့သို့ နူးညံ့၏။ ပြုခဲ့ဘူးသော ကုသိုလ် ကောင်းမှုတို့သည် အဆုံးစွန်သောဘဝ၌ တည်ကြည်၏။ စန္ဒမုခီမိဖုရား သားကား ဗြဟ္မဝံသမည်၏။ ရာဟုလာကဲ့သို့ အဆုံးစွန်သောဘဝ၌ ယှဉ်၏။

ချစ်သား သာရိပုတ္တရာ ထိုအဇိတအမည်ရှိသော ဘုရား လောင်းသည်ကား ထိုပြာသာဒ်၌ နတ်မင်းကြီးကဲ့သို့ ရတနာခုနစ်ပါး တို့ဖြင့် တန်းဆာဆင်၍ စန္ဒမုခီမိဖုရားအမှူးရှိသော မောင်းမအပေါင်း ခြံရံလျက် နတ်မင်းစည်းစိမ်ကဲ့သို့ စံစား၍နေလတ္တံ့။ ချစ်သား သာရိ-ပုတ္တရာ ထိုရောအခါ အဇိတဘုရားလောင်းကား တစ်ဆယ့်ခြောက်-သချေ်နှင့် ကမ္ဘာတစ်သိန်း ဖြည့်ဘူးသောပါရမီကောင်းမှု နှိုးဆော်လေရ ကား ဇမ္ဗူဒိပါကျွန်း၌ မြေပြင်ရှိသမျှသည် ခပင်းများစွာတို့ ကြွေးကျော် လျက် တာဝတိံသာနတ်ပြည်ကဲ့သို့ သောသောညံညံရှိလတ္တံ့။ သုဓမ္မာ နတ်သဘင်ကဲ့သို့ဖြစ်လတ္တံ့။ ခပ်သိမ်းသောလောကဓာတ်၌ရှိသော အသ-ရေဟူသမျှတို့ကို စုပုံ၍ထားဘိသကဲ့သို့ ဖြစ်လတံ့။

ချစ်သား သာရိပုတ္တရာ ရှစ်သောင်းလေးထောင်သော မင်း တို့သည်၎င်း၊ ခပ်သိမ်းသောနတ်တို့သည်၎င်း သခ်စကြဝတေးမင်းနှင့်တကွ မေတ္တေယျဘုရားအလောင်းထံသို့ သွားကုန်၍ အရှင်အမှုကြီးငယ်ကို

ကျွန်ုပ်တို့ ထမ်းလိုပါ၏ဟု မျက်နှာတော်ကိုကြည့်၍ နေလတ့်။ ဘုရားအလောင်းတော်လည်း မင်းများတို့ အမှုထမ်းသူကား တစ်ဆယ့်ရှစ်ကုဋေသော အမတ်ကြီးကစ၍ များစွာသော ဆင်, မြင်း, ရဲမက်ဗိုလ်ပါ ရှိ၏။ ငါအလိုမရှိ သွားတော်မူလေဟု ဆိုလတ့်။

ဘုရားအလောင်း တောထွက်တော်မူခဏ်း

ထိုသို့ အလွန်တရာပြည့်စုံစွာသော ဖြည့်ပြီးသောပါရမီတော်၏ အာနုဘောအားဖြင့် အဇိတမင်းသားကား လေးဆောင်သောပြာသာဒ်၌ လောကီစည်းစိမ်ကိုသာခံစား၍ အနှစ်တစ်သောင်းနေမှ စန္ဒမုခီမိဖုရားသည် ပြဟ္မဝံသသားကို ဘွားလတ်သောအခါ ဘုရားတို့၏ ဓမ္မတာအလျောက် ဥယျာဉ်ကစားသွားလတ်သော် သူအို, သူနာ, သူသေ, ရဟန်းဟူသော နိမိတ်ကြီးလေးပါးကိုမြင်၍ စည်းစိမ်ချမ်းသာတို့နှင့်ပြည့်စုံသော ပြာသာဒ်တို့ဖြင့် မမွေ့လျော်သည်ဖြစ်၍ မြတ်သော တောထွက်ခြင်းဖြင့် တောထွက်အံ့ဟုကြံ၏။ ထိုအကြံကိုသိ၍ သခ်စကြဝတေမင်းသည် ပျော်ပါးစိမ့်သောငှာ ရှစ်သောင်းလေးထောင်သော ကချေသည်တို့ဖြင့် ဘုရားလောင်းနေသော ပြာသာဒ်၌ သဘင်ကြီးစွာခံ၍ နေလတ္တံ့။

ထိုသို့ အဇိတမင်းသား တောထွက်မည်ဟူသောအသံကျော်စောလတ်၍ ပြည်ကြီးသူ, နိဂုံးဇနပုဒ်သူ, မင်းသား, မင်းမြေး, သူဌေး, သူကြွယ်စသော လူအပေါင်းတို့သည် ပန်းနံ့သာစွဲလျက်ခြံရံ၍ နေလတ္တံ့။ ယနေ့ အဇိတမင်းသားသည် တောထွက်လတ္တံ့ဟု အုတ်အုတ်ကျက်ကျက်သော အသံဖြစ်လတ္တံ့။ ကောင်းကင်၌နေသောနတ်တို့သည်ငင်း၊ သဘင်နှင့်တကွ ပန်းနံ့သာလက်စွဲလျက် ပူဇော်ကြလတ္တံ့။ စကြာဝဠာတစ်သောင်း၌နေသော နတ်ပြဟ္မာတို့သည်လည်း နတ်တို့၏ ထီး, တံခွန်, ပန်းနံ့သာ, ရွှေပေါက်ပေါက်, ငွေပေါက်ပေါက်စသည်တို့ဖြင့် ဘုရားလောင်းနေသောပြာသာဒ်၌ မိုးကြီးရွာသကဲ့သို့ အပြည့်အထပ်ရှိလတ္တံ့။

ချစ်သား သာရိပုတ္တရာ ထိုအခါ၌ တောင်ကမ်းချောက် မရှိ။ မြေအပြင်သည် ညီညွတ်စွာဖြစ်လတ္တံ့။ အရိမေတ္တေယျဘုရား သက်တော်ကား တစ်သိန်းတန်းဖြစ်၍ အနှစ်ရှစ်သောင်း နေလတ္တံ့။ မေတ္တေယျအရပ်တော်ကား အတောင်ရှစ်ဆယ်ရှိ၏။ မျက်ကွင်းတော်ကား ငါးတောင်ရှိ၏။ ခံတွင်းတော်လည်း ငါးတောင်ရှိ၏။ နားရွက်တော်လည်း အစောက် ငါးတောင်ရှိ၏။ လက်ချောင်းအကြား တစ်ထွာရှိ၏။ ဘဝါး-တော်အလျား ဆယ်တောင်ရှိ၏။ ခြေမျက်စိကကို ပဆစ်ဒူးတိုင်အောင် အတောင်နှစ်ဆယ်ရှိ၏။ ထိုကာလ၌ လူတို့ကား အရပ် အတောင် လေးဆယ်ရှိ၏။ ခံတွင်းဝ နှစ်တောင့်ထွာ ရှိ၏။ ထိုကာလ၌ ယနေ့ ဘွားသော သားကား အရပ်ငါးတောင်ရှိ၏။ လူတို့၏ အလုံးအရပ် အင်္ဂါကြီး ငယ်သည် ဘုရား တစ်ဝက်စီချည်းတည်း။ အင်္ဂါကြီးငယ်နှင့်ပြည့်စုံ လျက် လှသောမျက်နှာသာ ရှိ၏။ အကုန်း, အကွ, အကန်း, အနူ, အဝဲ မရှိကုန်။

ချစ်သား သာရိပုတ္တရာ ထိုရောအခါ မေတ္တေယျဘုရား လောင်းအား မိဖုရား သားတော်အပေါင်းခြံရံလျက် ကချေသည်ခုနစ်-ထောင် အလုပ်အကျွေးနှင့်တကွ ဘုရားနေသောပြာသာဒ်သည် ကောင်း ကင်သို့ပျံတက်၍ ဟင်္သာမင်းပျံသကဲ့သို့ ပျံလတ္တံ့။ ထိုရောအခါ ဘုရား လောင်းတောထွက်ရာသို့ လိုက်ပါလိုသော သူတို့သည် ဘုရားလောင်း တန်ခိုးကြောင့်ရင်း၊ သခ်ၤစကြဝတေးမင်း အာဏာကြောင့်ရင်း၊ နတ်တို့၏ အာဏာဖြင့်ရင်း ကောင်းကင်ခရီးဖြင့်သာ လိုက်လတ္တံ့သတည်း။

ချစ်သား သာရိပုတ္တရာ ထိုရောအခါ ဗြဟ္မာမင်းကား သုံးယူဇနာရှိသော ထီးဖြူကိုကာ၍လိုက်၏။ သိကြားမင်းကား အတောင် ခြောက်ဆယ်ရှိသော လက်ျာရစ်ခရုသင်းကိုကိုင်လျက် သာခုခေါ်၍လိုက် ၏။ သုတဝံနတ်သားကား သားမြီးယပ်ကိုကိုင်၍ လိုက်၏။ တုသိတာ နတ်သားကား ပတ္တမြားယပ်ကိုကိုင်၍ လိုက်၏။ ပဥ္စသိခနတ်သားကား စောင်းကိုကိုင်၍ လိုက်၏။ လောကပါလနတ်သား လေးယောက်တို့ကား သန်လျက်ကိုကိုင်၍ လိုက်ကုန်၏။ နှစ်သိန်းရှစ်သောင်းသော ဘီလူးစစ် သည်တို့ကား လက်နက်ကိုယ်စီကိုင်၍ လိုက်ကုန်၏။ ဘုမ္မာသဓာတ် အာကာသဓာတ်၌နေသော နတ်သမီးများလည်း ရတနာပန်းတောင်း တို့ကိုကိုင်လျက် လိုက်ကုန်၏။

အသုရာနတ်တို့ကား သီချင်းသီလျက် နတ်တို့၏တံခွန်ကို ကိုင်လျက် လိုက်ကုန်၏၊ **နတ်မင်းတို့ကား** ပတ္တမြားရှိသော ဆီမီးတိုင် ကိုကိုင်လျက် လိုက်ကုန်၏၊ **ဂဠုန်တို့ကား** စောင်းတီးလျက်လိုက်ကုန်၏။ ကိန္နရာတို့ကား သီချင်းသီလျက် လိုက်ကုန်၏။ ဂန္ဓဗ္ဗနတ်အပေါင်းတို့ ကား စောင်းတီးလျက် နတ်၏ကခြင်းသီခြင်းတို့ဖြင့် က, သီလျက်လိုက် ကုန်၏။ ဤသို့ နတ်ပရိသတ်, လူပရိသတ်ခြံရံလျက် နတ်သဘင်နှင့် တကွ နတ်တို့၏ကောင်းချီးသံဖြင့်ရင်း၊ လူပရိသတ်တို့၏ချီးမွမ်းသံဖြင့်ရင်း၊ ဗြဟ္မာတို့၏ လက်ပန်းပေါက်သံဖြင့်ရင်း၊ တကွနက်သောကောင်းကင်ကို ပွဲတင်ထပ်စေလျက် တင့်တယ်စွာ စမ္ပာယ်ခြင်းဖြင့် ပြာသာဒ်ပျံနှင့် တော ထွက်လေ၍ ကုံကော်ဗောဓိမဏ္ဍိုင်အဆင်းနှင့်တူသော တလင်းပြင်၌ ကောင်းကင်မှသက်လေ၍ မိမိထိုင်စဉ်၌ပင် ခြောက်ရက်ဒုက္ကရစရိယာကျင့် ၏။ အသရေရှိသောတိုက်တွင်းမှ နေ့ရက်စေ၍ထွက်လတ်သော် ဗြဟ္မာ မင်းသည် အလောင်းတော်မင်းသားအား ရဟန်းပြုအံ့သောငှာ ကြာ- သင်္ကန်းကိုကပ်သဖြင့် ရဟန်းပြုလတ္တံ့၊ ဘုရားလောင်းနောက်သို့ လိုက် သောပရိသတ်သည် ရဟန်းဖြစ်၍ မဂ်, ဖိုလ်ရကြလေအံ့သတည်း။

စန္ဒမုခီမိဖုရားသည် နွားနို့ဆွမ်းလှူခြင်း

ချစ်သား သာရိပုတ္တရာ စန္ဒမုခီမည်သော မိဖုရားသည် ထိုအရပ်၌ပင်လျှင် နတ်ဩဇာထည့်သော နွားနို့ဆွမ်းကို လှူလတ္တံ့။ ဘုဉ်းပေး၍ ညချမ်းအခါ၌ တောင်မျက်နှာက ကုံကော်ပင်မဏ္ဍိုင်သို့ ကပ်လေ၍ မဟာမဏ္ဍိုင်ကုံကော်ပင်၏ မနီးမဝေး၌ ရတနာခုနစ်ပါးတို့ဖြင့် တန်းဆာဆင်အပ်သော ခြောက်ဆယ့်လေးတောင် အစောက်ရှိသော ရွှေပလ္လင်ပေါက်၍ ထိုရွှေပလ္လင်ထက်၌ ထက်ဝယ်ဘွဲ့တော်မူ၍ အရှေ့ လောကဓာတ်သို့ကြည့်ပြီးလျှင် နတ်ပရိသတ်, လူပရိသတ်ခြံရံလျက် မာရ်နတ်သားကိုအောင်ပြီးသော် ညဉ့်ဦးယံ၌ ပုဗ္ဗေနိဝါသဉာဏ်ကိုရ၏။ သန်းခေါင်ယံ၌ ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်ကိုရ၏။ မိုးသောက်ယံ၌ အာသဝက္ခယ ဉာဏ်ကိုရ၏။ နေဝန်းပေါ်လတ်သော် သစ္စာလေးပါးတရားကိုသိ၍ သဗ္ဗ- ညုတဉာဏ်ကို ရလတ္တံ့တည်း။

သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကိုရ၍ ကွာသ်ပတနဥယျာဉ်သို့ ကြွတော်မူခဏ်း

မာရ်ငါးပါးကိုအောင်မြင်ပြီးသော် "အနေကဇာတိသံသာရံ" စသော ဥဒါန်းကို ကျူးလတ့်။ ဗောဓိကဲ့ကော်ပင်၏အနီး၌ လေးဆယ့်ကိုးရက်လွန်စေပြီးမှ ပြဟ္မာမင်းတောင်းပန်ခြင်းကိုစွဲ၍ ကွာသိပတနဥယျာဉ်တော်သို့ ဓမ္မစကြာတရားဟောအံ့ဟု သွားသောအခါ ဟင်းသပဒါးနှင့်တူသော ခြေတော်အစုံကို ခံအံ့သောငှာ မြေကြီးကိုခွဲ၍ ကြာပဒုမာတို့သည် ပေါက်လတ္တံ့။ ထိုကြာပွင့်ချပ်ကြီးသည်ကား အတောင်သုံးဆယ်ရှိ၏။ ကြာပွင့်ချပ်ငယ်သည် နှစ်ဆယ်ငါးတောင်ရှိ၏။ ကြာပွင့်, ကြာဝတ်ဆံမှုန့် ဆယ်တင်းရှိ၏။ ထိုကြာသည် အရိမေတ္တေယျဘုရားကိုယ်မှ ထွက်သော တခဲနက်သော ရောင်ခြည်တော်ခြောက်သွယ်တို့သည် ထန်းလုံးလောက်အသွယ်သွယ် ထွက်လတ်၍ မေတ္တေယျဘုရားသခင်ကြောင့် စကြာဝဠာတစ်သောင်း၌ နေ့မှန်းညမှန်းမသိ ထွန်းလတ္တံ့။ ထိုရောအခါ အထက်ကိုဘဝဂ်တိုင်အောင် အောက်ကိုအဝီစိငရဲတိုင်အောင် ဘ်လာထုတ်ချင်း မကြွင်းမရှိ အနန္တစကြာဝဠာထိအောင် နံ့လေ၏။ ဓမ္မ-စကြာ တရားဟောအံ့ဟု ရွှေကြာပွင့်ကိုနင်းမိ၍ မိဂဒါဝုန်တောသို့ သွားလတ္တံ့။ လူတို့သည် နေ့မှန်းညမှန်းမသိ ကြက်တက်, ကြက်ဆင်းသည်ကိုရင်း၊ နံနက်ပန်း, ညပန်းတို့ကိုချင့်တွက်၍ ညဉ့်-နေ့အမှတ်ပြု၏။ ထိုသို့ ဓမ္မစကြာတရားဟောသောအခါ လူပရိသတ်အပေါင်းတို့သည် တစ်ဆယ့်ခြောက်ယူဇနာ၊ နတ်ပရိသတ်ကား စကြာဝဠာတိုက်လုံးအပြည့် အကနိဋ္ဌပြဟ္မာ့ပြည်တိုင်အောင် စည်းဝေးကြလတ္တံ့။ ထိုသို့ စည်းဝေးစဉ်ပင်လျှင် ပရိသတ်တို့၏အလယ်၌ လူလည်းမကိုင်, နတ်လည်းမကိုင်, မီးလည်းမလောင်, မိုးလည်းမစွတ်, မြူလည်းမတင်သော ဗိတာန်သည် နိဗ္ဗာန်ဝင်သည်တိုင်အောင် မေတ္တေယျဘုရားရှင်ဦးခေါင်းတော်ထက် နေ့-ညဉ့်အမြဲပင်ကာ၍ ရှိလတ္တံ့။ ရတနာခုနစ်ပါးတို့ဖြင့်ပြီးသော ရွှေခြူညောင်ရွက် သန္တာဆိုင်းတို့ဖြင့်တည်လျက် တစ်ဆယ့်နှစ်ယူဇနာရှိသော ဗိတာန်သည် တရားဦးဟောသောနေ့မှစ၍ မေတ္တေ-ယျဘုရားရှင် ဦးခေါင်းတော်ထက်၌ နေ့-ညဉ့်အမြဲပင်ကာ၍ ရှိလတံ့။

လူလည်းမကိုင်, နတ်လည်းမကိုင်, မီးလည်းမလောင်, မိုးလည်းမစွတ်, မြူလည်းမတင်သော ဗိတာန်သည် နိဗ္ဗာန်ဝင်အောင်ပင်ကာ၍ ရှိလတ့်။

သစ္စာလေးပါးတရားကို ဟောတော်မူခြင်း

မေတ္တေယျဘုရားရှင်သည် သစ္စာလေးပါးတရားကို ဟောသောအခါ လူကားအကုဋေတစ်သိန်းကျွတ်လတ့်၊ နတ်လည်း အကုဋေတစ်သိန်းကျွတ်လတ့်။

ချစ်သား သာရိပုတ္တရာ အဘိညာဉ်ငါးပါးနှင့်ပြည့်စုံသော အကုဋေတစ်သိန်းသော ရဟန္တာတို့သည် မေတ္တေယျဘုရားကို ရံလတ့်။ ထိုရောအခါ သခ်စကြဝတေးမင်းသည် ရတနာခုနစ်ပါးဖြင့်ပြီးသော ပြာသာဒ်ကျောင်းကို ဘုရားအမှူးရှိသော သံဃာတော်တို့အား ဆောင်နှင်း၍ ပစ္စည်းလေးပါးဖြင့်လှူပြီးမှ ဘုရားသို့ချဉ်းကပ်၍ နောက်ပါအခြွေအရံ ကုဋေတစ်သိန်းနှင့်တကွ မင်းမိဖုရားတို့သည် ဧဟိဘိက္ခုချည်း ဖြစ်လတ့်။ မေတ္တေယျဘုရားသည် ကျွတ်ထိုက်သောသတ္တဝါ နတ်လူများတို့အား ချွတ်အံ့ငှာ သွားလတ္တံ့။

အနွယ်တော်အဆက်ကိုပြခြင်း

မေတ္တေယျဘုရားသခင်၏ အမိကား ဗြဟ္မဝတီပုဏ္ဏေးမတည်း။ အဘကား သုဗြဟ္မာအမည်ရှိသော ပုရောဟိတ်ပုဏ္ဏားတည်း။ မေတ္တေယျဘုရားလောင်း၏ မိဖုရားကား စန္ဒမုခီတည်း။ သာကား ဗြဟ္မဝံသတည်း။ လက်ျာရံကား အသောက၊ လက်ဝဲရံကား ဗြဟ္မဒေဝ၊ အလုပ်အကျွေးကား သီဟတည်း။ လက်ဝဲရံ၏အမိကား ပဒုမ၊ လက်ျာရံ၏အမိကား သုမနတည်း။

ကံ့ကော်ဗောဓိပင်၏ အတိုင်းအထွာပမာဏကိုပြခြင်း

ဗောဓိကံ့ကော်ပင်၏လုံးပတ်ကား အတောင်ခုနစ်ဆယ်ရှိ၏။ ခက်မကိုးဖြာကား အတောင်တစ်ရာ့နှစ်ဆယ်ရှိ၏။ စန္ဒကူးသရက္ခန်အနံ့ကဲ့သို့ လေအောက် လေညာ ဆယ်ယူဇနာ မွှေး၏။ အငုံကား တစ်ဆယ့်

နှစ်ကွမ်းစား၊ အငုံရိုးကား ဝင်ရိုးခန့်ရှိ၏။ အပွင့်ကား လှည်းဘီးလောက် ရှိ၏။ ထိုကံ့ကော်ပင်၌ ဘုရားဖြစ်သောနေ့မှစ၍ ပွင့်သောပန်းပွင့်သည် မညှိုးမနွမ်းဘဲ အနှစ်ရှစ်သောင်းစေ့၍ နိဗ္ဗာန်ဝင်မှ ကြွေလတ္တံ့။ စန္ဒကူး ထင်းပုံထက်စု၍ ထားဘိသကဲ့သို့ ကြွေလတံ့။ ကံ့ကော်ပင်၏ဝန်းကျင် တစ်ယူဇနာလောက်သောအရပ်၌ အထူးထူးသောပန်းတို့သည်၎င်း၊ အထူးထူးသောသစ်သီးတို့သည်၎င်း၊ အသီးအပွင့်တို့ဖြင့် ဖုံးလွှမ်းလျက် လက်ျာရစ်လည်၍တည်ကုန်လျက် ဗောဓိပင်၏ဝန်းကျင် တစ်ယူဇနာခွဲရှိသော အရပ်၌ ရတနာသလဲဖုံးလွှမ်းလျက် ရတနာသလဲ၌ အထူးထူးသော အဆင်းလှသော အနံ့မွှေးသော ကြည်းပန်း, ရေပန်းတို့သည်၎င်း၊ စကား, စမ္ပာယ်, ချယား, မြတ်လေး, သရဖီတို့သည်၎င်း၊ ပန်းကုံးသကဲ့သို့ ဗောဓိကံ့ကော်ပင်သို့ညွတ်၍ ပွင့်လတ္တံ့၊ ကံ့ကော်ပင်၏ခက်မအကြား၌ ပဒုမာကြာပွင့်တို့သည် ကြာမျိုးငါးပါးဖုံးလွှမ်းလျက် ဖြစ်လတ္တံ့၊ ဗောဓိပင် ၏ လေးမျက်နှာ၌ ရတနာမဏ္ဍပ်ရွှေဇရပ်တို့သည် ပေါက်လတ္တံ့။ ကံ့ကော်ပင်၏ ခက်မအကြားတို့၌ ပဒုမာကြာပွင့်တို့သည်လည်း ကြာဗိတာန်မိုးသကဲ့သို့ ရှိလတ္တံ့။ ကောင်းကင်ဖြင့် သွားသောငှက်တို့သည် လက်ျာရစ်လှည့်၍ ပျံကုန်၏။ ဗောဓိပင်ကို နားဝံ့သောငှက် မရှိကုန်။ လေလာသော်လည်း အရွက်ကိုမျှ မလှုပ်နိုင်။ လူ, နတ်, ဗြဟ္မာတို့သည် ဗောဓိကံ့ကော်ပင်ကို ကြည့်၍မငြီးသည် ဖြစ်လတ္တံ့။

ရွှေမဏ္ဍပ်ရွှေခေါင်းလောင်းကြီးများ
ပေါ်ပေါက်ရပုံ

ချစ်သား သာရိပုတ္တရာ ဤသို့ တင့်တယ်ခြင်း, တင့်တယ်သောကံ့ကော်ပင်သည် ဖြစ်လတံ့။ မေတ္တေယျဘုရားလောင်း၏ လက္ခဏာကြီး, ငယ်တို့သည် စီစဉ်၍ထားဘိသကဲ့သို့ ရှိလတံ့။ ဗြဟ္မာမင်း၏ အသရေကို နှိပ်စက်သကဲ့သို့ ရှိလတံ့။ ချစ်သား သာရိပုတ္တရာ မေတ္တေယျဘုရား နေ့သန့်အံ့သောငှာ မြေကြီးကိုခွဲ၍ တစ်ဆယ့်နှစ်ယူဇနာရှိသော ရတနာခုနစ်ပါးတို့ဖြင့်ပြီးသော ရွှေမဏ္ဍပ်သည် ပေါက်လတံ့။ ရတနာခုနစ်ပါးတို့ဖြင့်ပြီးသော ပတ္တမြားပလ္လင်သည် မဏ္ဍပ်အလယ်၌

ပေါက်လတ့်။ ရတနာဖြင့်ပြီးသော ပုလဲဆိုင်, ရွှေခြူ, ညောင်ရွက်တို့ဖြင့် တင့်တယ်သော နတ်၏ထီးဖြူလည်း ဖြစ်လတ့်။ ချစ်သား သာရိပုတ္တရာ နတ်တို့သည် အထူးထူးသော နတ်ဖြင့်သီကုံးသော ဖန်ဆင်းအပ်သော ပန်းဆိုင်းတိုင်တို့သည်ကား ရွှေပန်းဆိုင်းတိုင်, ငွေပန်းဆိုင်းတိုင်, ပတ္တမြား ပန်းဆိုင်းတိုင် ဖြစ်လတ့်။ ရတနာတို့ဖြင့်ပြီးသော တံခွန်တို့သည် တလျှပ်-လျှပ်သာ ရှိလတ့်။ ရတနာဆီမီးတိုင်, ဆီမီးခွက်တို့သည် လူလည်းမထွန်း, နတ်လည်းမထွန်းဘဲ တပြောင်ပြောင်တောက်လျက်သာ ရှိလတ့်။ ပန်းမျိုးတို့သည်လည်း အနံ့တကြိုင်ကြိုင်လှိုင်လျက်သာ မွှေးလတ့်။ မဏ္ဍပ် ဝန်းကျင်၌ ရွှေအိုး, ငွေအိုး, ပတ္တမြားအိုးတို့သည် ဖြစ်လတ့်။

မဏ္ဍပ်ဝန်းကျင်၌ အဆင်းငါးပါးရှိသော နတ်ပုဆိုးတို့သည် ဖြစ်လတ့်။ ပန်းမိုး, နံ့သာမိုးတို့သည် တစ်ရံမပြတ်ပင် ရွာလတ့်။ မဏ္ဍပ် လေးထောင့်၌ အတောင်သုံးဆယ်ရှိသော ခေါင်းလောင်းကြီးသည် တွဲရ-ရွဲဆွဲလတ့်။ လေခပ်လတ်သော် ခေါင်းလောင်းသံသည် စကြာဝဠာတိုက် အလုံး ကြားလတ့်။ ရတနာခုနစ်ပါးတို့ဖြင့်ပြီးသော တန်ဆာဆင်သော ပတ္တမြားပလ္လင်ထက်နေ၍ လူနတ်တို့အား တရားဟော၍ ရဟန်းအဖြစ် ကို ပေးလတ့်။

မေတ္တေယျဘုရားလောင်းသည် ရှေးလွန်လေပြီးသော ဘုရားရှင်တို့အား လှူဒါန်းခဲ့သော ကောင်းမှု၏အကျိုးကိုပြခြင်း ။

မေတ္တေယျဘုရားရှင်၏ ပါရမီဆုတောင်း အာနုဘော်ကြောင့် နေတော်မူသောမဏ္ဍပ်, ဗိတာန်, ပန်းဆိုင်းတိုင်, တုရင်တိုင်, ထီး, တံခွန်, ဆီမီးတန်ဆောင်တို့သည် မေတ္တေယျဘုရား သွားလျှင်သွားခြင်း၊ နေလျှင်နေခြင်း နေလတ့်။ ချစ်သား သာရိပုတ္တရာ မေတ္တေယျဘုရားကား ပတ္တမြားပလ္လင်ထက်နေ၍ စကြဝဠာတစ်သောင်းလုံးကို တရားဟော သဖြင့် ကြားစေလတ္တံ့။ မေတ္တေယျဘုရားလောင်းကား လွန်လေပြီးသော ဘုရားတို့ကို ကျောင်းဇရပ်၊ ပလ္လင်၊ ဆွမ်း၊ သင်္ကန်း၊ ဆေး၊ နံ့သာ၊ ထီး၊ တံခွန်၊ ဆီမီး၊ ညောင်ရေ၊ ကြာဗိတာန်၊ ပန်းဆိုင်းတိုင်အစရှိသော

အထူးထူးသော အလှူကောင်းမှု၌ ပြုစုနိုးဆော်လေရကား လောကဓာတ်တို့၌ရှိသော အသရေဟူသမျှကို မဏ္ဍပ်၌စုပုံ၍ ထားဘိသကဲ့သို့ ရှိပေလတ္တံ့။ ရတနာမဏ္ဍပ်၏ အတွင်း၌ကား စမွာယ်၊ စကား၊ ချယား၊ မြတ်လေးပန်းစသော ပန်းနံ့သာမျိုးတို့သည် အနံ့တကြိုင်ကြိုင် လှိုင်လတ္တံ့။ မေတ္တေယျဘုရားကို ဒါယကာတို့သည် ဆွမ်းဘိတ်၍သွားအံ့သောအခါ ရတနာမဏ္ဍပ်သည် စိတ်ရှိရာအရပ်သို့ ကောင်းကင်ဖြင့်သွားလတ္တံ့။ လှူအံ့သောဒါယကာတို့ အိမ်တံခါး၌ တည်လတ္တံ့။

ထိုမဏ္ဍပ်ခေါင်းလောင်းတို့၏ အသံဖြင့်နှိုး၍ ဘုရားကြွလာတော်မူပြီဟု လူ, နတ်, နဂါးတို့သည် ဆွမ်းလုပ်ကျွေးလတ္တံ့။ ဆွမ်းအကျိုးကို အနုမောဒနာတရားဟောသော အသံကား စကြဝဠာတစ်တိုက်လုံး ကြားလတ္တံ့။ လူတို့သည်လည်း မိမိအိမ်၌နေ၍ ဟောသကဲ့သို့ ကြား၍၎င်း၊ ဘုရား၏တင့်တယ်ခြင်းကို မြင်၍၎င်း ဘုရားကိုသာ ကိုးကွယ်ရာဖြစ်သော ပဉ္စသီလစသော သီတင်းသီလကမ္မဋ္ဌာန်းကို ဆောက်တည်၍ အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်လတ္တံ့။

ချစ်သား သာရိပုတ္တရာ ထိုရောအခါ ဒိဋ္ဌိတက္ကတွန်းရဟန်းတို့သည်လည်း မရှိလတ္တံ့။ လူတို့သည် ဆယ်ပါးသောပုညကြိယာဝတ္ထုတို့ဖြင့်၎င်း၊ ဝိပဿနာသို့ရောက်၍၎င်း၊ သာသနာတော်ကို သုတ်သင်ပြုစု၍၎င်း နတ်ပြည်ဗြဟ္မာပြည်သို့ချည်း ရောက်လတ္တံ့။ ထိုရောအခါဖြစ်သော လူတို့သည် စည်းစိမ်ချမ်းသာအခြံအရံနှင့် ပြည့်စုံကုန်၏။ ကြောင့်ကြစိုးရိမ်ခြင်းမရှိ ချမ်းသာစွာ အသက်မွေး၍ နေကုန်၏။ နတ်ပြည်ကဲ့သို့ ရှိလတံ့။

နိဗ္ဗာနဓာတ်ဖြင့် ပရိနိဗ္ဗာန်စံဝင်ခဏ်း

အရိမေတ္တေယျဘုရားကား သက်တော်ရှစ်သောင်းစေ့လေသော် တရားဟူသော ဆီမီးကိုထွန်းခဲ့၍ တရားဟူသော မဂ္ဂင်လှေကို လူ, ရဟန်းတို့အား ကူးစိမ့်သောငှာ ထားခဲ့၍ သာသနာတော်ကား အနှစ်သုံးသိန်းရှစ်သောင်း(အနှစ်-၃,၈၀,၀၀၀) ထားလတံ့။ ချစ်သား သာရိပုတ္တရာ မေတ္တေယျဘုရားကား တပည့်အပေါင်းနှင့် ကျွတ်ထိုက်

သော လူနတ်တို့၌ ကိလေသာဟူသော မှောင်ကိုဖျောက်၍ သဗ္ဗညုတဉာဏ်ဟူသော အလင်းကို ထွန်းခဲ့၍ ဝိပါက်ကမ္မဇရုပ် အကြွင်းမရှိ၊ နိဗ္ဗာနဓာတ်ဖြင့် ပရိနိဗ္ဗာန်ဝင်လေအံ့သတည်း။ အရိမေတ္တေယျဟူသော ဝေါဟာရကိုသာ လူတို့ဆိုလတ့်။ ဘုရားဖြစ်လေပြီးသော အခါ၌ ဗုဒ္ဓရာဇာဟု နာမံတော်ခေါ်လတ္တံ့။

အရိမေတ္တေယျဘုရားကို ဖူးတွေ့လိုသောသူတို့ လိုက်နာကျင့်သုံးရန်ပြခြင်း

အရိမေတ္တေယျဘုရားကို ဖူးမြင်လိုသောသူတို့သည် သာသနာတော်၌ ကောင်းစွာရဟန်းပြု၍ ငါ၏ အဆုံးအမတော်ကို ခံပေသောသူ၊ သားကို ကောင်းစွာရဟန်းပြုပေးသောသူ၊ သား, မြေး, မြစ်တို့ကိုရင်း၊ သူတစ်ပါးတို့ကိုရင်း ရဟန်းပြုသောသူ၊ မိခင်ဘခင်တို့ကို ရိုသေစွာ လုပ်ကျွေးသောသူ၊ ပဥ္စသီလဆောက်တည်သောသူ၊ သရဏဂုံ မပြတ်ဆောက်တည်သောသူ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းဘာဝနာကို မပြတ်ဆောက်တည်သောသူ၊ ငါ၏ သာသနာတော်တည်စိမ့်သောငှာ စည်းခုံ၊ ပုထိုး၊ စေတီ၊ ဥမင်၊ လိုဏ်ခေါင်း၊ ဇရပ်ပြုပြင်သောသူ၊ ဗောဓိညောင်ပင်တော်ကို စိုက်ပျိုးသောသူ၊ စတုဒိသာကျောင်းဇရပ် ဆောက်သောသူ၊ ရေတွင်း, ရေကန်, ရေအိမ်, တံတားပြုသောသူ၊ ပိဋကပါတ်ဆွမ်းလောင်းသောသူ, ထီး, တံခွန်, ဆီမီး, ကြာပန်းလှူသောသူ၊ ရဟန်းတို့အား ပစ္စည်းလေးပါးလှူသောသူ၊ ညောင်ရေသွန်းလောင်းသောသူ၊ ထိုသို့ ပူဇော်လှူဒါန်းသောသူတို့သည် အရိမေတ္တေယျဘုရားကို ဖူးရကုန်လတ္တံ့။

အရိမေတ္တေယျဘုရား သာသနာကုန်၍ သုညကမ္ဘာကိုပြခြင်း

အရိမေတ္တေယျ မြတ်စွာဘုရား၏ သာသနာတော်သုံးသိန်းခြောက်သောင်းကုန်လေ၍ ဤဘဒ္ဒကမ္ဘာသည် အချိန်တန်လျှင် ပျက်လတ္တံ့။ ထို့နောင် ဘုရားမပွင့်၊ ကမ္ဘာတစ်သိန်းပတ်လုံး သုညကပ်သုဉ်းလတ္တံ့။

မဏ္ဍကကမ္ဘာ၌ ဗျာဒိတ်ကြားခဏ်း

ချစ်သား သာရိပုတ္တရာ ထို့နောင် မဏ္ဍကကမ္ဘာဖြစ်လတ္တံ့။ ထိုမဏ္ဍကကမ္ဘာ၌ ဥတ္တရရာမမင်းသည် ရာမသမ္ဗုဒ္ဓဘုရား ဖြစ်လတ့်။ ပသေနဒီကောသလမင်းသည် ဓမ္မရာဇာဘုရား ဖြစ်လတ့်။ ထိုမဏ္ဍကကမ္ဘာ၌ ဘုရားနှစ်ဆူ ပွင့်လတ့်။ ပဒေသာပင်လည်း များစွာပေါက်လတ့်။

သာရမဏ္ဍကကမ္ဘာ၌ ဗျာဒိတ်ကြားခဏ်း

ချစ်သား သာရိပုတ္တရာ ထို့နောင် သာရမဏ္ဍကကမ္ဘာဖြစ်ပေါ်လာ၍ ထိုကမ္ဘာတွင် အဘိဘူဘုရားတစ်ဆူသာ ပွင့်လတ္တံ့။ ထို့နောင် ကမ္ဘာတစ်သိန်း သုဉ်းလတ္တံ့။ ထို့နောင်မှ ကြွင်းသောကမ္ဘာများ၌ ဒီဃသောဏီ, အသုရိန်နတ်သား, စင်္ကီပုဏ္ဏား, သုဘလုလင်, တောဒေယျပုဏ္ဏား, နာဠာဂိရိဆင်မင်း, ပလလေယဆင်မင်းတို့ အစဉ်အတိုင်းဘုရားဖြစ်လတ္တံ့။

ရှင်သာရိပုတ္တရာလျှောက်ထားခဏ်း [၁]

ထိုရောအခါ သဗ္ဗညုမြတ်စွာဘုရားကို ရှင်သာရိပုတ္တရာသည် ဤသို့ နားတော်လျှောက်ပြန်၏။ အရှင်ဘုရား အရိမေတ္တေယျမြတ်စွာဘုရားလက်ထက်၌ နေ့စဉ်မပြတ် အရောင်အဝါသည် အဘယ်ကောင်းမှုကို ပြုခဲ့ဘူးသောကြောင့် ထွန်းသည်ဟူ၍ အကျွန်ုပ်တို့အား သနားခြင်းကိုစွဲ၍ ဟောတော်မူပါဟု တောင်းပန်ပြန်သော် သဗ္ဗညုမြတ်စွာဘုရားလည်း ဤသို့ မိန့်တော်မူပြန်၏။

ချစ်သား သာရိပုတ္တရာ ရှေးလွန်လေပြီးသော အတိတ်ကာလ ကက္ကုသန္ဓပဋ္ဌနဂိုရ်ပြည်၌ အရိမေတ္တေယျ မြတ်စွာဘုရားလက်ထက် ထိုသူသည် သင်္ခစကြာဝတေးမင်းဖြစ်သောအခါ မြို့အလျားကား သုံးဆယ့်ခြောက်ယူဇနာ၊ တံခါးလေးတံခါးတွင် ပဒေသာပင်လေးပင်ပေါက်လတ်၍ ဘုံခုနစ်ဆင့်ရှိသော အစောက်နှစ်ဆယ့်ငါးယူဇနာရှိသော နတ်ဘုံ၌ခံစား၍ နေ၏။ မြတ်စွာဘုရားဖြစ်၍ နေ၏။ မြတ်စွာဘုရားဖြစ်သော အဖြစ်ကို သိလို၍ စကြဝတေးမင်းကြီးသည် ဤသို့ ဆုတောင်း၏။

ငါ့ကို ဘုရား, တရား, သံဃာသည် မည်သည့်အရပ်မှာရှိ၏ဟု ကြားလျှောက်ပေမူကား ထိုသူကို စကြဝတေးအရာပေးမည် ဤသို့ဆုတောင်း၏၊ ပတ္တနာပြု၍ ရတနာပန်းတောင်းနှင့် အမိဋ္ဌာန်၏၊

သန်စကြဝတေးမင်းနှင့် သာမဏေတွေ့ခန်း

ထိုကာလတွင် မြတ်စွာဘုရားတပည့်တော်ဖြစ်သော သာမဏေတစ်ပါးသည် မြို့သို့ရောက်လာ၏။ ထိုအခါ သန်စကြဝတေးမင်းသည် ခြသေ့ခံသော လေသာပြူတင်းပေါက်မှ သာမဏေကိုမြင်၍ မေးလေ၏။

အို-လုလင်မင်းသား သင်ကား ဘီလူးလော၊ နတ်လော၊ သင်ကား အသူနည်း-ဟု မေး၏။

မင်းကြီး ငါ့ကို သာမဏေ-ဟူ၍ တွင်သတည်း။

လုလင် အဘယ့်ကြောင့် သင်သည် သာမဏေတွင်သနည်းဟု မေးပြန်၏၊

မင်းကြီး ငါသည် သရဏဂုံသုံးပါးနှင့်တကွ ဒသသီဆယ်ပါးကို စောင့်သောကြောင့် မကောင်းမှုမှ ကင်းသည်ဖြစ်၍ သာမဏေဟူ၍ ခေါ်သတည်းဟု ဆိုသော်။

သာမဏေစကားကိုကြားလျှင် မင်းကြီးလည်း ငါသာမဏေ၏ခြေကို ဦးတိုက်မည်ဟူ၍ နန်းတံခါးကိုကျော်လေသော် ပီတိ, သောမနဿဖြစ်သောကြောင့် အောက်သို့ရောက်မှန်းမသိ ရောက်လေ၍ ထိုအခါ လှည်းဘီးရှိမျှလောက်သော ကြာပဒုမာနှစ်ပွင့်သည် မင်းကြီးခြေတော်ကို ခံလေ၏။ ထိုကြာပွင့်ကိုနင်း၍ သာမဏေ၏ခြေကို ဦး-တင်လျက်၊

သာမဏေသာ မြတ်သလော၊ သာမဏေထက် မြတ်သောသူ ရှိသေးသလောဟု မင်းကြီးမေးပြန်၏။

မင်းကြီး ငါ့ထက်ငါ့ဆရာ မြတ်စွာဘုရားရှိသေး၏-ဟု ဆို၏၊ အဘယ်အရပ်မှာ မြတ်စွာဘုရားရှိသနည်းဟု မေးပြန်၏။

မင်းကြီး၏ပြည်နှင့် တစ်ဆယ့်ခြောက်ယူဇနာရှိသော ပုပ္ဖါရုံကျောင်းတော်၌ နေတော်မူ၏။

"အို သာမဏေ မြတ်စွာဘုရားရှိရာ အရပ်သို့ ငါသွားတော့မည်"ဟူ၍ ဆို၏။

ယင်းသို့တပြီးကား သာမဏေအား လက်ကိုကိုင်၍ စကြဝတေးမင်းစည်းစိမ်ကို စံတော်မူဟု ရေစက်ချ၍ သာမဏေအား နန်းအရာကို အပ်နှင်းခဲ့၍ စကြဝတေးမင်းလည်း တစ်ကိုယ်တော်ချင်း မြတ်စွာဘုရားရှိရာ အရပ်သို့ သွားလေ၏။

တစ်နေ့သွားလျှင် ခြေဘဝါးပေါက်၏။ နှစ်ရက်သွားလျှင် ခြေဘဝါး၌ သွေးထွက်၏။ ခြေဘဝါးဖြင့် သွားခြင်းငှာ မတတ်နိုင်။ ဘဝါးဖြင့် သွားခြင်းငှာ မတတ်နိုင်လျှင် ပုဆစ်ဒူးနှစ်ဘက်, လက်နှစ်ဘက် ထောက်၍ သွားလေ၏။ လေးရက်မြောက်သွားလေသော် အဘယ်သို့ မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ရောက်နိုင်ပါမည်နည်းဟူ၍ ကြောင့်ကြစိုးရိမ်၏။ ငါးရက်နှင့် သွားတော့မည်ကြံပြန်၏။

ထိုအခိုက်တွင် ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်တော်ဖြင့် စကြဝဠာ တစ်သောင်းလုံးကို မြတ်စွာဘုရား ကြည့်တော်မူလတ်သော် သင်္ခစကြဝတေးမင်းအကြောင်းကို မြင်လေ၏။ စကြဝတေးမင်းသည် ငါ့ကို ဖူးမြင်လာသည်မှာ ပင်ပန်းဆင်းရဲလေစွတကား။ ငါမသွားသော် ငါ့ထံသို့ မရောက်မီ သေတော့မည်ဟူ၍ မြတ်စွာဘုရားသည် သက်အိုကြီးယောင်ဆောင်တော်မူ၍ လှည်းစီးလျက် ထိုမင်းအထံသို့ သွားလေ၏။

ထိုမင်းကြီးလည်း "အို လှည်းသခင်အသက်ကြီး လမ်းလွှဲတော်မူပါလေ"ဟု ဆို၏။

"အသင် ငါမလွှဲ"ဟု ဆိုသတည်း။ "မင်းကြီး အဘယ်သို့ သွားမည်နည်း"ဟု မေး၏။

"ငါမူကား မြတ်စွာဘုရားအထံသို့ သွားမည်"ဟု ဆိုပေ၏။

"အိုမင်းကြီး မြတ်စွာဘုရားသည် ငါ့ဆရာပင်၊ ငါပို့တော့မည် လှည်းပေါ်သို့တက်လော"ဟူ၍ ဆို၏။

မင်းကြီးလည်း "ကောင်းပြီ"ဟု လှည်းပေါ်တက်၍ လိုက်လေ၏။

ထိုအခါ သုဇာတာနတ်သမီးသည် စကြဝတေးမင်း ပင်ပန်းသည်ကိုမြင်၍ ထမင်းထုပ်ကိုယူ၍ လူမိန်းမအယောင်ဆောင်လျက် မြတ်စွာဘုရားအထံတော်သို့ ရောက်လေ၏၊

"အို. . . လှည်းရှင်သက်ကြီး ထမင်းထုပ်ကို ယူပါလေ"ဟု ဆို၏၊

"အိုရှင်မ ငါကား အလိုမရှိ၊ လှည်းတွင် မကျန်းမမာသူကို ပေးပါလော"ဟု ဆို၏၊

ထိုခဏ၌ သိကြားမင်းလည်း ရေဗူးနှင့်လာပြန်၏၊ "အို-လှည်းရှင်အသက်ကြီး ဤရေဗူးကိုလိုလျှင် ယူလော့"ဟု ဆို၏၊

"အို လုလင် ငါကား အလိုမရှိ၊ လှည်းတွင်မကျန်းမမာအား ပေးပါလော"ဟု ဆို၍ ပေးခဲ့ပြန်၏၊

စကြဝတေးမင်းလည်း နတ်သမီး, သိကြားမင်းပေးသော နတ်ထမင်း, နတ်ရေစင်ကို စားသောက်ရလျှင် ထိုအနာမှလွတ်မြောက်၍ ချမ်းသာပေ၏၊ မြတ်စွာဘုရားလည်း ကျောင်းတော်နှင့် မနီးမဝေးသို့ ရောက်လျှင် "သင်မူကား နေရစ်တော့၊ ငါမူကား အရပ်တစ်ပါးသို့ သွားတော့မည်"ဟုဆိုလျက် သွားလေ၏၊ ကျောင်းတော်တွင် ဘုရား အဖြစ်ဖြင့် နေတော်မူလင့်၏၊

မင်းကြီးလည်း ကျောင်းတော်သို့ ဝင်လေသော် ထိုခဏ၌ မြတ်စွာဘုရားကို မြင်လေလျှင် သေငယ်သေလေ၍ သိကြားမင်းပေးသောရေကို သောက်သောကြောင့် ရှင်ပြန်လေ၏၊ မြတ်စွာဘုရား တရားဟောသော်လည်း. . .

"အရှင်ဘုရား ဤမျှ မဟောပါနှင့်၊ တစ်ခွန်းတည်းသာ ဟောပါ"ဟူ၍ တောင်းပန်လေ၏၊

မြတ်စွာဘုရားလည်း ကုသိုလ်ပါရမီကို ဟောတော်မူ၏၊

စကြဝတေးမင်းလည်း "အရှင်ဘုရား ဤမျှသာ ဟောတော်မူပါ"ဟု လျှောက်၏၊ အဘယ့်ကြောင့် တားသနည်းဟူမူကား ဟော-တော်မူသော တရားတော်သည် မြတ်လည်းမြတ်လှသည်၊ ငါ၏ ဦးခေါင်းတော်သာ မြတ်သည်ဟူ၍ ကြံ၏၊

ချစ်သား သာရိပုတ္တရာ ထိုရောအခါ စကြဝတေးမင်းသည် လက်သည်းနှင့် လည်ကိုလိုးဖြတ်၍ ရတနာပန်းတောင်းနှင့်တကွ ဦးခေါင်းကို လက်ဝါးတွင်တင်၍ လှူပြီးလျှင် ဤကဲ့သို့ ဆုတောင်း၏။

ဘုန်းတော်ကြီးလှသော အရှင်ဘုရား နောင်သောအခါ မြတ်စွာဘုရားကဲ့သို့ အကျွန်ုပ်သည် ဓမ္မစကြာတရားကို ဟောရလို၏။ အကျွန်ုပ်ကိုယ်ရောင်သည်လည်း နေ့ညဉ့်မပြတ် ထွန်းစေသတည်း-ဟု ဆုတောင်းလျက် မြတ်စွာဘုရားကို ပူဇော်လေ၏။ ပူဇော်ပြီးမှ စုတေလေ၏။ ချစ်သား သာရိပုတ္တရာ ဤသို့ ဆုတောင်း၍ လှူဘူးသောကြောင့် မေတ္တေယျမြတ်စွာဘုရားသည် နေ့ညဉ့်မသိ အရောင်အဝါထွန်းအံ့သည် ဟူ၍ ငါတို့မြတ်စွာဘုရားသည် အရှင်သာရိပုတ္တရာအား ဟောတော်မူ၏။

ချစ်သား သာရိပုတ္တရာ နောင်တော်ရာမမင်းကား ရာမ-သမ္ဗုဒ္ဓဘုရား ဖြစ်လတ္တံ့။ ပသေနဒီကောသလမင်းကား ဓမ္မရာဇာဘုရား ဖြစ်လတ္တံ့။ မာန်နတ်သားကား ဓမ္မသာမိဘုရားဖြစ်လတ္တံ့။ အဘိန္နရာမမင်းကား နာဒရဘုရားဖြစ်လတ္တံ့။ ထိုနောင်မှကြွင်းသော ကမ္ဘာများ၌လည်း ဒေါနပုဏ္ဏားအစရှိသောသူတို့သည် ဖြစ်လတ္တံ့။ ငါတို့မြတ်စွာဘုရားသည် အရှင်သာရိပုတ္တရာအား ဟောတော်မူပေ၏။ မဟာဝင်ကျမ်း အဋ္ဌကထာ၌လာ၏။

ကဿပဟု၊ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၊ သုံးရွာသခင်၊ မြတ်ချစ်
ရှင်၏၊ ဗုဒ္ဓဝင်မွေခံ၊ နာမံမည်မှတ်၊ သိဒ္ဓတ်မင်းသား၊
မြောက်သား ငါးယောက်၊ ကြီးမြောက်ယသော်၊ ထိုရော်
သုမိတ္တာ၊ ကဍ္ဍနနှင့်၊ မင်္ဂလဟူ၊ ဘွဲ့မူသာယာ၊ မလ္လိကာမိဖုရား၊
စဉ်လိုက်ထားမှ၊ သားကားငါးယောက်၊ ကြီးမြောက် နန်း-
လျာ၊ ရာဟုလာဟု၊ ရေမှတ်ပြုမှ၊ ထိုမှတစ်ဖန်၊ သုမိတ္တံ
လျှင်၊ မွေးမြင်သည့်သား၊ အများခေါ်ကြ၊ သားပုတ္တလျှင်၊
အမည်တွင်မှ၊ ကဍ္ဍန မိဖုရား၊ ဖွားသည့်သားကား၊ အများ
တွင်ခေါ်၊ သားတော်ဥပယောဂ၊ တွင်ပေစွဟု၊ မင်္ဂလဟူ၊
သားတော်မူလည်း၊ ထိုတူမည်ရ၊ သယံဝရ၊ ထိုမှတစ်ပါး၊

အနာဂတဝင်ကျမ်း

မိဖုရားမလ္လိကာ၊ 'သားတော်မှာလည်း၊ မည်သာတွင်ဘိ၊ ဇာတိ ဝရ၊ ပေါင်းစုံကလည်း၊ ပဥ္စပုတ္တ၊ ဘွဲ့တော်ရ၏။ အရိယာငါး၊ ဖြစ်ကြောင်းများကို၊ နောက်သားသိမြင်၊ ဗုဒ္ဓဝင်မှ၊ အကျဉ်းပြ၏။ ထိုမှတစ်ဖန်၊' အမှန်သိရ၊ ဒီဃ-နိကာယ်၊ အကျယ်ကျမ်းပြ၊ သိရပါ၏။ လောကသခင်၊ လူတွင်လူမြတ်၊ သိဒ္ဓတ်မင်းသား၊ ဘုရားအနွယ်၊ ကျဉ်းကျယ်ထုတ်ပြ၊ လေးဝသောသူ၊ လေးမျိုးလူတို့၊ သိယူသောအား၊ မှတ်သားစိမ့်ငှာ၊ ပို့ကဗျာနှင့်၊ သိသာစိမ့်ကြောင်း၊ ဉာဏ်ဖြင့်လောင်း၍၊ ထုံးဟောင်းသက်သေ၊ ကျမ်းကိုဘွေမှ၊ တွေ့ပါ-ကလည်း၊ ခဏာမကြာ၊ ကဗျာစီကုံး၊ အကျဉ်းရုံး၍၊ နောင်ထုံးစဥ်လာ၊ မျိုးလေးဖြာတို့၊ သိသာခြားနား၊ မှတ်သားစရာ၊ ကျမ်းလာအလို၊ လင်္ကာဆိုသည်။ ။မှတ်လိုသူတို့သိကြောင်းတည်း။

အနာဂတဝင်ကျမ်းပြီး၏။

ဤအနာဂတဝင်ကျမ်းလာ

ရှင့်မာတစ်ကျိပ် ဘုရားလောင်းတို့ကို

(စုပေါင်း၍ မှတ်သားစရာ)

ကဗျာလင်္ကာ အကျဉ်းချုပ်

ဘုရားဆုပန်၊ ရှင့်မာသန်၊ ကေန်မှတ်ကွဲ၊ တစ်ကျိပ်တဲ့။

(၁) ရှေးဦးအစ၊ မေတ္တေယျ၊ မှတ်ကြလေကွဲ၊ အလောင်းတဲ့။

(၂) ရာမမင်းကောင်း၊ ဆုပန်တောင်း၊ တကြောင်းမှတ်ကွဲ၊ အလောင်းတဲ့။

(၃) ကောသလမင်း၊ ကျော်ရှိန်ပြင်း၊ မရွှင်းဘူးကွဲ၊ အလောင်းတဲ့။

(၄) အဘိဘူနတ်၊ ခေါ်တွင်မှတ်၊ သိတတ်စေကွဲ၊ အလောင်းတဲ့။

(၅) ဒီဃသောဏိ၊ မည်ရှိကျော်ရှိန်၊ တန်ခိုးထိန်၊ သုရိန်နတ်ကွဲ၊ အလောင်းတဲ့။

(၆) စဏ္ဍာနီခေါ်၊ ပုဏ္ဏားကျော်၊ သိမြော်မှတ်ကွဲ၊ အလောင်းတဲ့။

(၇) သုဘမည်တွင်၊ မောင်လုလင်၊ ရှုမြင်မှတ်ကွဲ၊ အလောင်းတဲ့။

(၈) တောဒေယျမည်၊ ပုဏ္ဏားသည်၊ တည်ကြည်မှတ်ကွဲ၊ အလောင်းတဲ့။

(၉) နာဠာဂိရိ၊ ဆင်ဟတ္ထိ၊ သိတတ်စေကွဲ၊ အလောင်းတဲ့။

(၁၀) ပလလဲဆင်၊ အမည်တွင်၊ ထင်မြင်မှတ်ကွဲ၊ အလောင်းတဲ့။

* ထိုတစ်ကျိပ်တွင်၊ မေတ္တေရှင်၊ ကြာခင်ဘူးကွဲ၊ ပွင့်မည်တဲ့။

* အနှစ်ရှစ်သောင်း၊ တွက်သက်ပေါင်း၊ ကောင်းကောင်းမှတ်ကွဲ၊ သက်တော်တဲ့။

* အနာဂတဝင်၊ ဤကျမ်းတွင်၊ ဆင်ခြင်ရှုကွဲ၊ တွေ့မည်တဲ့။

ဒီပဲယင်းဆရာတော်ဘုရား၏
ဩဝါဒ

မသိလျှင်မေး၊ သံသယကို စင်အောင်ဆေး၍၊ သီလကို အလေးပြု၊

သုတကျမ်းဂန်၊ အသိဉာဏ်၊ ဘယ်လိုပင်သန်သန်၊ ဘယ်လို ပင်တုပ်တုပ်၊ ဘယ်လိုပင်နုပ်နုပ်၊ လိုရင်းအချုပ်မှာ၊ အယုတ်ဆုံးအား၊ သီလဖြူစင်၊ စိတ်ကောင်းဝင်၍၊ မဂ်မျိုးသို့သွင်း။

အသေရှင်း အပါယ် လည်းကင်းကြမှ၊ ယခုခေတ်မှာ အကောင်းဆိုရမည်။

၁။ ဟိုတစ်နေ့တွင် သေ၍၊ လူ့ပြည်သို့ ခေတ္တရောက်၊ စိတ်-နေ မမောက်စေနှင့်၊ စိတ်နေမောက်၊ အရင်းပျောက် လိမ့်မည်။

၂။ ခေတ္တနားသည့်၊ ဧည့်သည်ခရီးသွား၊ အိမ်သား အထင်မလွဲ စေနှင့်၊ အထင်လွဲ၊ လဲလိမ့်မည်။

၃။ ငါဟူ၍ ငါ့ဟာဟူ၍ အစွဲအလမ်း အတွယ်အခင် အမျှင် မရှုပ်စေနှင့်၊ အမျှင်ရှုပ်၊ မြုပ်လိမ့်မည်။

၄။ အမျှင်အရှုပ်ကို အဖြုတ်။ ရဟန်းတို့ အလုပ်။

၅။ ဖြုတ်ရမည်မှာ၊ ညှိနံ့ပုပ်သည့်၊ နာမ်နှင့်ရုပ်ကို၊ ဟုတ်-တုတ်တုတ် ဟန်တန်တန် အကောင်မထင်၊ လက္ခဏာရေး တင်၍ ဆင်ခြင်။

၆။ မပြုတ်လျှင်အပျိုး၊ နောင်အကျိုး၊ မျိုးရမည်အမှန်။

၇။ ပါရမီပျိုး၊ အပင်ပျိုး၊ ပိုးမထိုးစေနှင့်။

အဓိပ္ပါယ်အချုပ်ကား- မသိသောအရာကို မေးမြန်းရမည်။ အကျင့်သီလကို အလေးပြုရမည်။ ကျမ်းဂန်တတ်သည်ဖြစ်စေ, မတတ် သည်ဖြစ်စေ အယုတ်ဆုံးအားဖြင့် သီလကို ဖြူစင်အောင် သုတ်သင်၍

စိတ်ကောင်းနှလုံးကောင်းဝင်ပြီး မဂ်မျိုးစေ့သို့ရောက်အောင် အပါယ်တံခါးပိတ်အောင် ကျင့်ကြံအားထုတ်မှ ယခုဗုဒ္ဓုပ္ပါဒခေတ်အခါကြီးမှာ လူကောင်းရဟန်းကောင်းဆိုရမည်။

၁။ ဟိုဘဝ ဟိုတစ်နေ့က သေ၍ လူ့ပြည်သို့ ခေတ္တရောက်လာတဲ့ဧည့်သည် အာဂန္တုတွေသာ ဖြစ်ကြသည်။ စိတ်နေစိတ်ထား မမောက်ကြွားနှင့် မောက်ကြွားလျှင် ကုသိုလ်အရင်းကလေး ပျောက်သွားလိမ့်မည်။

၂။ သံသရာခရီးသွားရာမှ လူ့ပြည်မှာ ခေတ္တဝင်၍ နားတဲ့ဧည့်သည်များသာ ဖြစ်ကြသည်။ အမြဲနေသည့် အိမ်သယ်တွေ မထင်ကြနှင့်၊ အိမ်သယ်တွေဟု အထင်လွဲနေလျှင် သံသရာဆင်ရဲထဲမှာ မှောက်ရက်လဲကြလိမ့်မည်။

၃။ ငါ့ကို ငါ့ဟာ ငါ့ဥစ္စာ ငါ့မယား ငါ့သား ငါ့သမီး ငါ့ပစ္စည်း ငါ့ရွှေ့ငွေဟူ၍ အစွဲအလမ်း သက္ကာယဒိဋ္ဌိ အမျှင်မရှုပ်စေနှင့်၊ အမျှင်ရှုပ်ပြီး အစွဲအလမ်းအားကြီးလျှင် သံသရာမြစ်ဇလုပ်မှာ မပေါ်ဘဲမြုပ်လိမ့်မည်။

၄။ ထိုသက္ကာယဒိဋ္ဌိ အစွဲအလမ်း အမျှင်ကိုဖြုတ်ရန် အလုပ်သည်သာလျှင် ရဟန်းတို့၏ အလုပ်ဖြစ်သည်။

၅။ ထိုအမျှင်ကို ဘယ်လိုဖြုတ်ရမလဲဆိုလျှင် နာမ်နှင့်ရုပ်ကို ဟုတ်တုတ်တုတ် ဟန်တန်တန်မထင်ဘဲ အနိစ္စ, ဒုက္ခ, အနတ္တ-ဟု လက္ခဏာရေးသုံးပါးသို့တင်၍ ထင်မြင်အောင် ဆင်ခြင်ပွားများရမည်။

၆။ ထိုသို့ ပွားများလျှင် ယခုဘဝမှာပင် ထိုသက္ကာယဒိဋ္ဌိအမျှင်ဖြုတ်၍ နိဗ္ဗာန်သို့ထုတ်ချောက် မရောက်သေးကာမူ နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း ကောင်းမှုပါရမီမျိုးစေ့ အကျိုးတွေ့မည် အမှန်တည်း။

၇။ ထိုပါရမီမျိုးစေ့ စိုက်ပျိုးရာမှာ ပိုးထိုးကာ ပျက်စီး၍ မကုန်စေနှင့် အောင်အောင်မြင်မြင် သန်သန်မာမာကြီးဖြစ်အောင် စိုက်ပျိုးရမည်ဟု ဆိုလိုပေသတည်း။ ။

၁။ ရှေးကအကြောင်း ကံကောင်းထောက်မ၍ ခုဘဝရရှိသည့် ဥစ္စာတွင် စားသမျှ မစင်၊ ထားသမျှ မသေခင်၊ လှူသမျှ အပင်၊ အခါကောင်းတွင် လူဖြစ်ခိုက် စိုက်လည်းစိုက် ထားလည်းထား စားလည်းစား အရိုးအရင်းကို ဖယ်၍စား၊ ကျောက်ခဲကို မဝါးမိစေနှင့်။

၂။ လှူသမျှ ကိုယ်ပိုင်ကိုယ့်ဟာ၊ ထားသမျှ အများဆိုင် အများဟာ။

၃။ သူ့သူ ငါငါ၊ သတ္တဝါ၊ ခေတ္တနားသည့် ခရီးသွားပမာ။

၄။ ဓမ္မတာတရား အနိစ္စနိုင်ငံသား၊ နားရာမှ ထသွားသော အခါ ကိုယ်ပိုင်ကိုယ့်ဟာ ကိုယ့်ဥစ္စာမှ ကိုယ့်နောက်သို့ ပါသည်။

၅။ သားမယားပါ အများဆိုင်သည့် ကျန်ဥစ္စာမှာ ကိုယ့်နောက်သို့ မပါ၊ အရာရာတွင် အမျှင်ဖြတ် ထွေးမရှုပ်စေနှင့် အမျှင်ရှုပ် မြုတ်တတ်သည်။

၆။ အတွယ်အခင် အမျှင်အရှုပ်ကိုလည်း ဉာဏ်အမြင်သန်မှ ဖြုတ်နိုင်သည်။

၇။ ဉာဏ်မျက်စိမွဲ အမြင်နဲက အထင်လွဲ၍ လဲတတ်သည် သတိထားရမည်။

၈။ မသိလျှင်တွယ်၊ သိလျှင်ပြယ်၊ တွယ်သမျှဘေး၊ ပြယ်မှပင် အေးမည်။

၉။ မသိသမျှ တပတ်ပတ်၊ သိမှပင် အပြီးသတ်မည်။

၁၀။ မသိကျွ-အစ၊ သိက-အဆုံး၊ ကိစ္စတုံးသည်။

၁၁။ ကပ္ပါအစ၊ တေဇောက၊ ဆင်းရဲအစ၊ မသိမောဟက။

၁၂။ အသိဉာဏ်မနဲ ဉာဏ်မျက်စိမမွဲရအောင်၊ ပရမတ္ထစက္ခုကျမ်းကို စွဲမြဲရမည်။

၁၃။ ယင်းပရမတ္ထစက္ခုကျမ်းကို စွဲမြဲက နက်နဲသောသဘာဝကို သိမြင်နိုင်၊ ဘဝါဘဝက မရဘူး၊ ထူးမြတ်လွန်ကဲ အလွန်-ရခဲသော ပရမတ်ဉာဏ်မျက်စိ အလင်းကို လက်ငင်း ရနိုင်သည်။

အစိပ္ပါယ်အချုပ်ကား– ရှေးကုသိုလ်ကံ ထောက်မသဖြင့် ရရှိ၍လာသော ယခုဘဝ မနုဥစ္စာကလေးတွင် စားသုံး၍ ပစ်လိုက်သမျှ မစင်ကျင်ကြီးဖြစ်၍ သွားရတော့သည်။ သိမ်းဆည်းစုဆောင်း၍ ထားသမျှဟာ မသေခင် ခေတ္တကလေးသာ အသုံးကျသည်။ လှူဒါန်းသမျှကလေးသည်သာလျှင် အပင်စိုက်၍ထားသလို မပျောက်မပျက် ရှိတော့သည်။ သာသနာတော်နှင့် ကြုံကြိုက်တဲ့ အခါကောင်းကြီးမှာ လူဖြစ်ရတဲ့အခါမှာ ကုသိုလ်အပင်များကို ကြိုးစား၍ စိုက်ပျိုးကြရမည်။ ထားတန်သမျှကိုလည်း ထား၊ စားတန်သမျှကိုလည်း စားရမည်။ မစင်ကြယ်သောပစ္စည်း မပါရအောင် အရိုးအရင်းကိုလည်း ဖယ်၍ စားရမည်၊ စားသောက်ရင်း အကုသိုလ်မဖြစ်ပွားရအောင် ကျောက်ခဲကိုလည်း မဝါးမိအောင် သတိဆောင်ရမည်။

လှူသမျှတန်းသမျှသာလျှင် ကိုယ်ပိုင်ကိုယ့်ဥစ္စာဖြစ်သည်၊ မလှူဒါန်းဘဲ သိမ်းဆည်း၍ ထားသမျှ ဥစ္စာသည် မိမိတစ်ဦးတည်းသာ ဆိုင်သည်မဟုတ်၊ အများဆိုင်သော ဘုံပစ္စည်းဖြစ်သည်။ ထိုက်ရာလူက ယူ၍ ထိုက်ရာမှာ နားလိမ့်မည်။

သူသူငါငါ သတ္တဝါတို့သည် ခေတ္တနားသည့် ခရီးသွား ဧည့်သည်တွေသာ ဖြစ်ကြသဖြင့် ထ၍သွားတဲ့အခါ ကိုယ်ပိုင်ဥစ္စာသာလျှင် ကိုယ့်နောက်သို့ ပါလိမ့်မည်။

သေသွားတဲ့အခါ အလှူသာလျှင် ကိုယ့်နောက်သို့ ပါလိမ့်မည်။ သားသမီး၊ သားမယားနှင့်တကွ အများဆိုင်သော ဘုံပစ္စည်းမှာ ကိုယ့်နောက်သို့ ပါလိမ့်မည်မဟုတ်၊ မလှူဒါန်းဘဲ ကျန်ရစ်တဲ့ပစ္စည်းကို သားသမီးတွေ အမွေခွဲ၍ ယူကြလိမ့်မည်။

အရာရာမှာ တွယ်တာခင်မင်တဲ့ သံယောဇဉ်အမျှင်ကိုလည်း ကြိုးစား၍ ဖြတ်ကြရမည်။

ထိုအမျှင်ကို ဉာဏ်အမြင်သန်မှ ဖြတ်နိုင်မည်။ ဉာဏ်မျက်စိမွဲက အလွဲလွဲအချော်ချော် အထင်မှားကုန်လိမ့်မည်။

မောဟမိပြီး မသိမမြင်လျှင် တွယ်တာခင်မင်၍ နေလိမ့်မည်။ မောဟစင်၍ သိမြင်ခြင်း အလင်းဉာဏ်ကိုရလျှင် ခင်တွယ်ခြင်း

ပျောက်ပြယ်လိမ့်မည်။ မသိမမြင်သမျှ ဉာဏ်အလင်းကို မရသမျှကာလ- ပတ်လုံး တရစ်ပတ်ပတ် သံသရာမပြတ်နိုင်ချေ။ သိမြင်ထင်လင်း၍ ဉာဏ်အလင်းကို ရသောအခါမှ သံသရာနခန်း သတ်လိမ့်မည်။

ကမ္ဘာလောကကြီး၏အစ တေဇောဓာတ်က ဖြစ်သကဲ့သို့ ဆင်းရဲဒုက္ခ၏အစလည်း မောဟတရားဖြစ်သည်။

ထိုမောဟတရားကင်း၍ ပရမတ်ဉာဏ်အလင်းကိုရအောင် ပရမတ္ထသဘောတရားတွေကို ခွဲခြားပြဆို၍ထားသော ပရမတ္ထစက္ခုကျမ်း ကို လက်စွဲပြုရမည်။ ထိုကျမ်းကို လက်စွဲပြုပြီး ကြည့်ရှုလေ့လာပါလျှင် လွန်စွာထူးမြတ်သော ပရမတ်ဉာဏ်အလင်းကို လက်ငင်းရနိုင်သည်ဟု ဆိုလိုပေသတည်း။

ဒီပဲယင်း ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ ဩဝါဒ
ပြီး၏။

၂၄၁၈၂

မေတ္တေယျဘုရားရှင်

ရဟန်းတို့ လူတို့ အသက် တစ်သောင်းတမ်း၌ မေတ္တေယျဘုရားသည် လောက၌ ပွင့်တော်မူလတံ့။ ထိုမေတ္တေယျဘုရားသည် ကိုယ်တော်တိုင် ထိုးထွင်း သိမြင်တော်မူသည်ဖြစ်၍ နတ်နှင့်တကွသောလူကို ဆုံးမ ဟောကြားလတံ့။ (အနာဂတဝင်၊ နှာ-၁၀)

မေတ္တေယျဘုရားရှင်ကို ဖူးမြင်ခွင့်ရသည့် ပုဂ္ဂိုလ်

သံဃာသင်းခွဲခြင်းစသော အနန္တရိယကံကို ကျူးလွန်သဖြင့် အဝီစိ၌ ဖြစ်ရသော ဒေဝဒတ်၊ နိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိရှိသူ၊ အရိယူပဝါဒကံထိုက်သူ၊ ရပ်ပြစ်ရှစ်ပါး၌ဖြစ်သူ၊ နိဂဏ္ဌကိုဏ်းဝင်၊ သံဃာအတွက်ထားသော ဝတ်ကို စားသုံးသူ ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့မှ ကြွင်းသော သတ္တဝါဟူသမျှ ဖူးခွင့် ရနိုင်၏။

မေတ္တေယျဘုရားရှင် ဖူးရအောင် ကျင့်စဉ်

အလှူပေးသူ၊ သီလဆောက်တည်သူ၊ ဥပုသ်စောင့်သူ၊ ဗြဟ္မစရိယကျင့်သူ၊ စေတီတည်သူ၊ ဗောဓိပင်စိုက်သူ၊ အာရာမ်ဆောက်သူ၊ ဥယျာဉ်တည်သူ၊ တံတားခင်းသူ၊ တံမျက်လှည်းသူ၊ ဇရပ်ဆောက်သူ၊ ရေတွင်းတူးသူ၊ သာသနာကို ချီးမြှောက်သူ၊ ဓမ္မကထိကတို့အတွက် တရားမဏ္ဍပ်၊ တရားပလ္လင်စီရင်၍ ယပ်လေခပ်ခြင်း၊ အဝတ်သင်္ကန်း၊ ပန်း၊ နံ့သာ၊ အခိုးအထုံစသည်ဖြင့် ပူဇော်၍ ရှိသေစွာ တရားနာသူ၊ သံဃာအား အာမိသဝတ္ထုဖြင့်ပူဇော်သူ၊ မိဘကို လုပ်ကျွေးသူ၊ ကြီးသူကို ရိုသေသူ၊ စာရေးတံဆွမ်း၊ လခွဲဆွမ်း၊ ဥပုသ်ဆွမ်းလှူသူ၊ ပုညကိရိယဝတ္ထုဆယ်ပါးကို ဖြည့်ကျင့်၍ ဘုရားရှင်ကို ဖူးမြင်ရအောင် ဆုတောင်းပြီးလျှင် အယုတ်သဖြင့်ပန်းတစ်ဆုပ်၊ ဆီမီးတစ်တိုင်၊ ဆွမ်းတစ်လုပ်လှူသူ၊ သူတစ်ပါးတို့၏ ကုသိုလ်ကို ဝမ်းမြောက်သူ ဖူးမြင်ရလတံ့။

(မေတ္တေယျဘုရားဖူးရအောင်၊ နှာ ၃-၄)

2004 GRAPHIC DESIGN: MAHAR NAM